

Eduard Drumont

Židovská Francie

II. díl

Z německé verze Eduard Drumont, *Das verjudete Frankreich, Versuch einer Tagesgeschichte*, 4. vyd. Berlín 1887, Verlag von A. Deubner, francouzského originálu *La France Juive*
přeložil © Jaroslav Voříšek 2012

Vydaly katolické stránky:
www.spiknuti-proti-cirkvi-a-lidstvu.com

Eduard Drumont

Židovská Francie

Záznam každodenních událostí

II. díl

Obsah

Druhý díl

Čtvrtá kniha

Crémieux a všeobecný izraelitský svaz

„Toto sdružení není ani francouzské, ani německé
nebo anglické, nýbrž židovské, je všeobecným sdru-
žením a proto postupuje vpřed a dosáhne svého cíle.“
Crémieux

Gordon a Reinach * The mountebanks * Crémieuxova role * Slavnostní přísaha more judaico * Demokratické zábavy * Crémieux 2. prosince * Emancipace alžírských izraelitů * Žid v Alžíru * Lichva * Židovská láska k rodné zemi * Alžírské povstání * Arabský hrdina * Mokrani * Crémieuxův dekret před Národním shromážděním ve Versailles * Fourtou mizí * Židé a francouzský zákon * Tirman a jeho návrh na vyvlastnění Arabů * Spravedlnost jako nejlepší politika * Žid Merguich a nemajetní * Údajně nová civilizace * Angličané v Indii * Rusové v Asii * Antisemitismus v Alžíru * Alžírský tisk * Crémieuxův náhrobek * Všeobecný izraelitský svaz, jeho organizace a moc * Izraelitský tisk * Němečtí a francouzští Židé * Bulletin izraelitského svazu * Dobrovolní přispěvatelé * Školy v Orientu * Maurice de Hirsch a Bischoffsheim si hrají na velkorysé na náš účet * Crémieuxova závěť * Co křesťan nazývá vypočítavostí zůstavitele dědictví a stařeckou pošetilostí, je u Židů považováno za dobře promyšlenou a inteligentní štedrost

Gambettův přítel Reinach v „Revue politique et littéraire“ líčí své setkání s vojenským apoštolem Gordonem. Křesťanský hrdina v něm nepochybně zavěťřil mladého Žida, a když jej spatřil v této vodnaté krajině, jistě věřil, že chce znovu rozhýbat nilské katarakty. Cestou se sblížili a Angličan s Reinachem navázal rozhovor. Netajil se mu s tím, co si myslí o Disraelim a o státnících jeho druhu, které nazýval mountebanks, tj. trhovci.

Tento výraz výstižně charakterizuje právě tu sortu politiků, k nimž kromě Disraeliho patří Gambetta, Lasker i Crémieux. Politika Richelieua, Colberta a Bismarcka je prostá a jasná; politika Židů má v sobě vždy něco z trhovce, je romantická a přitom i nízce hrabivá. Nikdy v ní nechybí pompézní vychvalování volnosti, rovnosti a bratrství, program pokroku, který však také nikdy není dodržen a velice rychle se z něj vyklube finanční obchod v podobě lživé nabídky emancipace a zlepšení, jež se nakonec vždy ukáže jako nejtvrďší útisk a vydírání peněz všude tam, kde bankéři a trhovci dělají společné obchody.

Mezi zmíněnými mountebanks však zaujal Crémieux zcela zvláštní místo. Gambetta se svou nezdolnou chutí každému radit a podstatou à la Mangin hrál roli vyvolávače v bavlněném trikotu, který u vchodu buší svalnatou rukou do bubnu:

Jen račte do stanu, dítko i vojáci,
pouze tady zažijete velkou legraci!

A kdo snad nebude u nás spokojen,
může vyjít zas druhou stranou ven.

Crémieux byl v boudě nebo přesněji řečeno za oponou, protože on byl skutečný impresário té dobové francouzské komedie. Bylo obvyklé vidět v něm figurku (fantoch) ve žlutém županu, jak se čas od času ukazoval na balkónu v Tours nebo Bordeaux před defilujícími regimenty a promlouval k nim: „Bravo, vojáci, jen spěchejte zmužile na smrt! Přišel čas! Já se zatím dál budu vyhřívat u krbu!“ Byl jako starý kohen Hagadol, ochránce moudrosti Izraele, v bílé říze se šarlatovým třepením, zlatými zvonečky a na hrudi s efodem, vyzdobeným 12 drahokamy, nesoucími jména 12 kmenů. Za ním vězel n a s i, kníže Židů, který měl největší vliv na povstání vyvoleného národa a současně jako první z ministrů řídil zahraniční i domácí politiku. S až obdivuhodným sebezapřením přenechal Gambettovi materiální požitky vládní moci, ukájení jeho nenasytosti. Podobně i Rothschild mu nechával radost pošetilé ješitnosti a vskrytu se věnoval svým záležitostem tak, jako kdysi Joad za chrámovou oponou držel pevně v ruce otěže moci.

Jako velmistr skotského ritu, prezident Alliance israélite universelle a významný vůdce francouzské demokracie spojoval Crémieux ve své osobě samu podstatu zednářské revoluce. Víc než kdo jiný přispěl k tomu, že tzv. francouzská revoluce byla využita k prospěchu Židovstva tím, že jí dal svůj směr, který byl zdánlivě ideálního druhu, tzn. veden ušlechtilým úsilím o vytvoření lepší organizace společnosti, ale ve skutečnosti sledoval jen židovské tendence. V posledních letech svého života dokonce připravoval mesiánskou říši halasným prohlášením, že nastal dlouho očekávaný čas, kdy všechny národy se poddají Izraeli, a celý svět bude pracovat na příslušníky Jehovou požehnané rasy.

Již od svého prvního vystoupení se Crémieux nadchl pro tuto jednotnou ideu. Židé nadále již nemají žít izolovaně, separovat se od ostatní části obyvatelstva, nýbrž se s ním ve všech směrech smísit. Za tím účelem je třeba se zříknout všeho, co by tomu bylo na překážku, dokonce i jim tak drahých obyčejů a učit se snášet i pohled na opovrženímhodné symboly křesťanského náboženství. Jenom tak budou moci skutečně zničit to, co plným právem tolik nenávidějí. Tedy nejprve se domoci pro sebe všeobecných práv a pak z nich ostatní vypudit – to bylo heslo, které Crémieux svým lidem vydal.

Téměř to vypadá, jako by se inspiroval říkankou starého dřevorubce:¹

Chceš-li dřevo rozštípat,
musíš si kromě vytrvalosti
vypěstovat také obratnost.
Onoho dosáhne hrubá síla,
tohoto jen trpělivost;
a práce se ti bude dařit
jen se správným nástrojem.
Chceš-li porazit jilm
vyhýbej se větvím!
Zdaleka tím nejlepším

¹ *Rituel de la maçonnerie forestière etc., par F. M. Ragon, ancien Vénérable.*

je ovšem dobrá pila.
Jakmile ta udělá svoje,
přilož rozvážně sekeru.
S opatrností porazíš
i ten nejpevnější jilm.

Již v roce 1839 jej nacházíme být obratně, nebo přesněji řečeno d'ábelsky činným při odstranění přísahy *more judaico*.

Podnět k tomu je málo znám. V květnu 1839 se jistá Wolfová z Lixheimu v kantonu Phalsburg soudila s obyvatelem Drulingenu (Dolní Porýní) kvůli dluhu, který ten popíral.

Soudci ženě uložili přísahu *more judaico*.

Isidor, tehdy rabín ve Pfalzburgu a pozdější vrchní rabín Francie, byl soudem vyzván k dohledu na složení přísahy. V určený den se žalobce se svými svědky dostavil před synagogu, která však byla zavřená. Rabín rovnou prohlásil, že spolupůsobení ve věci odmítá.

Jako rabín bych mohl nechat přísahu vykonat jenom při rozvinuté svátosti (tóře) v chrámu, prohlásil. ... Dnes by tedy šlo o mimořádnou přísahu, na níž svou účast odmítám, protože přísaha *more judaico* napadá naše práva jakožto francouzských občanů.

Kdyby dnes chtěl religiózní bratr uplatňovat své právo jako francouzský občan, bude všemi židovskými časopisy zahrnut urážkami a nadávkami, označen za buřiče a všemožně pomlouván. Tehdy žádný katolík pana Isidora nenapadl.

Soud v Zabernu, před nímž byla věc projednávána, se prohlásil za nekompetentní, a městská rada pod vlivem tehdy již všemocného Rothschilda dala po obratné Crémieuxově obhajobě za pravdu Isidorovi.² Je známo, že Židé Lisbonne, Moses a Camille Dreyfuß poté, co byli vyzváni ke složení přísahy v obvyklé formě, se pokusili bránit Francouzům skládat svou přísahu dosavadním způsobem.

Stejně privilegium požadoval Crémieux i pro školní vyučování. Židé byli preferováni ve školách, kde se děti učili tóru, protože jim byl Kristus ohavností. „Drazí přátelé,“ řekl na zasedání Alliance israélite, „jen mějte vždy ve svých domech ve jménu Božím posvěcené dřevo (mezuga), dávejte svým dětem ráno při vstávání požehnání a pak je posílejte do světských škol.“

Starý a prohnáný zednář správně předvídal, že se zakrátko s pomocí tlaku zednářských lóží náležitě zapůsobí na emoce milionů katolíků v tom smyslu, aby žádné židovské dítě nebylo uráženo pohledem na krucifix.³

Crémieux měl jistou plně jej ovládající vlastnost, takže by se na něj dala uplatnit Bismarckova slova: „V politice i v soukromých věcech záleží na znalosti charakteru a zájmů dotyčného.“ Crémieux věděl, že lze Francouzům předložit všechno, a že oni to také klidně přijmou.

² Od anexe Alsaska-Lotrinska je přísaha *more judaico* znovu zavedena. Židovští rekruti ji musejí skládat v přítomnosti rabína na svitek tóry (sepher déroulé).

³ Srovnej v tom ohledu pozoruhodný leták Aristide Astruca „l'Enseignement chez les anciens Juifs“ (Školství u starověkých, dávných Židů), v němž autor s odvoláním na Ferryho uvádí, že současný plán vyučování zcela odpovídá židovskému.

Když jsem jednou mluvil s Dumasem o dekrettech, řekl: „Katolíci jsou zbabělí!“ Můj spolupracovník v „Liberté“, Joseph Cohen, autor dvou významných knih „Bohovára a farizejové“⁴ mi o několik dní později tatáž slova zopakoval. „Kdyby se nám mělo stát to, čeho jste se odvážil vy, všichni bychom se vrhli před kaplí na zem a nikdo by se neodvážil na nás střílet.“

Katolíci strpějí všechno. Snaží se sice chránit své děti, ale všechny ostatní klidně nechají zkažit a vůbec se neodvážejí odmítnout peníze, které se jim za takové hanebnosti nabízejí.

Crémieux byl pevně přesvědčen, že energie a inteligence národa ochably. Věděl, že se v současnosti dá s Francouzi zacházet podle libosti, a dětinská důvěra, kterou národ k tomuto muži měl, je skutečně až neslýchaná. Dělníci, jež přesvědčil o své oddanosti, 2. prosince tohoto pseudodemokrata zvolili za svého mluvčího. Crémieux, jenž tehdy stejně jako Fould smýšlel císařsky, tím nijak nebyl uveden do rozpaků. Poslyšme, co o této příhodě říká Maupas:

Ráno 2. prosince mne navštívila velice přívětivá paní, jejíž muž byl známý advokát, a přestože patřil ke straně rudých, nebyl zatčen. „Já jsem zoufalá,“ řekla, „můj dům je obléhán podezřelými lidmi. Banda otrhanců hodlá mého muže postavit do čela hnutí odporu a tím vyvolat vzpouru. On jim sice ještě káže o rozumu, ale nakonec bude donucen jejich dotěrnosti ustoupit. Odvedou jej na barikády a tam bude zabit! Víím jen o jediném prostředku jak sebe i svého muže zachránit a proto o něj žádám samotného pana prefekta.“ Když jsem uvážil, jakou službu ode mne paní C. očekává, dodal jsem: „To je velice prosté. Nechte jej zatknout. ... Víím, že se mu tím nezpůsobí nic nepříjemného, a ti ohavní přítelíčkové jej ve věznici Mazas nebudou moci vyhledávat.“

Mezitím tito mírumilovní rudí republikáni až dosud neudělali nic, a já jsem se nemohl rozhodnout k provedení opatření, požadované po mě v návalu manželské oddanosti. Všechno, co mohu udělat, řekl jsem dámě, je, že nechám jejího muže střežit. Dodržel jsem slovo a mohu zde dosvědčit, že i ty nejostřejší verbální hrozby jsou často vyslovovány jenom na naléhání přátel, a že takový řečník vždy, kdykoli hrozí nějaké nebezpečí, obvykle rychle zmizí a nenechá se zabít kvůli prospěchu několika ctižádostivců.

Náš advokát zůstal jako dříve věrný tradičním zásadám revoluční aristokracie. Halil se důstojnosti role předáka strany, dával dobré rady – rozumí se jen verbální – nelekat se ani krajností, a na řečnické tribuně se zapřísahal láskou ke svobodě, národu a demokracii. Mezitím se stalo, že vzrušenost jeho projevu upoutala pozornost střežícího jej agenta. A proto jsem byl udiven, když mi jednoho dne bylo ohlášeno jeho zatčení. Zmýlil se můj agent, nebo se paní C. podařilo u mých podřízených dosáhnout takového výsledku? – Od teď však mohla klidně spát, protože dosáhla toho, co si přála; její muž byl za mřížemi.⁵

Žid je natolik komediant a tak silně opovrhuje veřejným míněním, že Crémieux v procesu paní Ronconi, kterou před soudem hájil, ve své řeči mluvil o tom, co musel vytrpět za věc svobody při státním převratu. Nejkrásnější ze všeho však bylo, že do toho zapletl i pocity ženy, která svého muže viděla trpět ve vězení. Jeho poma-

⁴ V originále *Les Déicides et les Phariséens*.

⁵ *Mémoires sur le second Empire*.

hač Frédéric Thomas ve svých „Drobných slavných případech“⁶ o Crémieuxovi říká, že zdědil Montaigneho nadání nechat o sobě hodně mluvit, aniž by tím pohoršil ostatní.“ Maupas se tím jistě dobře pobavil.

Nepodobá se to výše zmíněnému Gordonovu trhovci (mountebank)? A přesto Francie poté, co byla její půda zaplavena nepřítelem, si tohoto starého židovského advokáta vyvolila k tomu, aby jí napomohl k vítězství!

Nikdy nebyl Žid lhostejnější ke všemu, co se týkalo naší vlasti, a nikdy nebyl zaujatější pro sebe a svou rasu, než v časech dekretů, které vydal Crémieux ohledně emancipace alžírských izraelitů.

Vláda národní obrany neměla naprosto žádný důvod ke změně alžírské ústavy. Když se chopila moci, musela nezbytně z důvodů zdrženlivosti prohlásit, že se tak stalo jen za účelem vyřešení zcela určité úlohy. Crémieux se zásadní změnou alžírských poměrů během mezivládní dopustil násilného činu. Něco takového však Židovo svědomí nechává v klidu, a Crémieux vydal na 52 dekrety ohledně této kolonie a samozřejmě i jmenování vhodných úředníků.

Nebyl si snad vědom nepokojů, které tím vyvolal v zemi, v níž si dané poměry naléhavě žádaly zachovat status quo; chtěli jsme snad ještě více oslabit naši vlastní zemi, ohrožovanou nepřáteli ze všech stran? Naopak, jemu byl stav věcí zcela jasný a velice dobře znal trvající nepřátelství mezi Araby a Židy.⁷ Často byl sám v Alžíru svědkem rozepří a sporů mezi musulmany a izraelity ohledně náboženských svátků. Zvolením takového okamžiku k naturalizaci alžírských Židů dekretem zradil Francii v nejvlastnějším zájmu své rasy.

A právě v roce 1871 vzplála nenávist nejdivočejší. V poslední válce bojovali Arabové hrdinsky. Tito „černí ďáblové“, jak jim říkali Němci, si vynutili obdiv nepříteli neohroženým postupem v kartáčové palbě u Weissenburgu a Wörthu. Albert Duruy mi vyprávěl o mocném dojmu, jaký tam vyvolával jejich bojový pokřik a tygří rychlost, jimiž si vysloužili úctu a obdiv. Ti je nazývali „Synem vezíra“. Když pak tito bojovníci dostali v chmelnicích u Weissenburgu rozkaz krýt ústup, Duruy se ve spršce kulí přikrčil k zemi. Tu na svém rameni ucítil železnou pěst: „As pas pour, as pas pour“ (neboj se), zakřičel na něj Arab se zářivě bílými zuby a veselým rudohnědým obličejem.

Bylo by proto zcela přirozené, kdyby vláda Národní obrany mimořádně odměnila tyto statečné Araby, kteří již dříve za nás tak dlouho bojovali a nyní se ve chvíli nebezpečí jednoznačně postavili na naši obranu.⁸ A jako Řím dával svobodu otrokům, kteří za něj v občanské válce bojovali, stejně tak by nepochybně udělalo znamenitý dojem, kdyby se v Alžíru slavnostně vyhlásilo, že ti zasloužilí Arabové jsou jmenování francouzskými občany.

⁶ V originále *Petites causes célèbres*.

⁷ Merimé, kterého považuji za přítele Židů a jistě ani nebyl pokřtěn, ve svých *Lettres à Panizzi* vypráví, že nenávist Arabů k Židům byla tak velká, že pro povzbuzení turkosů k tažení proti Rakousku jim stačilo oznámit, že mají před sebou jako nepřátele Židy.

⁸ Generál Bosquet byl první, kdo rozpoznal, jaké služby nám mohou tyto nepravdivé jednotky prokázat. Již 30. ledna 1856 tehdejšímu alžírskému guvernérovi, generálu Randonovi, napsal: „Francie jednou najde mezi Araby své legie tak, jako je naši Římané ve Španělsku a v Galii, a věřím, že rekrutování mezi nimi jednou naše vojsko výrazně posílí.“

Muži z Toursu to však pojali jinak. Vedle bojujících Arabů je tam i podlá rasa, žijící z hanebného obchodu, jímž nešťastníky, kteří jim upadnou do spárů, vysává do krve a živí se okrádání jiných. A tato rasa měla sympatie Vlády národní obrany, ale především Crémieuxe.

O tom, co chce alžírský Žid, si ani po všem zde řečeném nemůžeme udělat jasnou představu; byť i židovská lichva v některých zemích – jmenovitě v Alsasku – dosáhla obrovských rozměrů, přesto ji s alžírskou vůbec nelze srovnávat.

Císařský dopis o Alžírsku je v tomto ohledu schopen odhalit alespoň jednu skutečnost z tisíce dalších.⁹

V listopadu 1861 některé osady (douars) kmene Džebela (Aghalih u Mostaganemu) potřebovaly osivo v důsledku řady špatných sklizní. Představení obcí, mezi nimi i Kaïb, se proto obrátili na jistého izraelitu v Mostaganemu. Ten jim nabídl dodat obilí za vysokou cenu 36 franků za metrický cent. Částka neměla být splacena v penězích, ale v naturáliích za tržní cenu podle příští sklizně. V srpnu 1862 se za obilí platilo 7 franků na cent. Lidé z Džebely tedy museli vrátit téměř šest centů obilí za jeden obdržený, tudíž zaplatit 600 procent.¹⁰

Díky takovým praktikám byl Žid v Alžíru všeobecně opovrhován a nenáviděn. Kdykoli vkročil Žid do domu Araba, arabské ženy si nikdy nezakryly tvář rouškou, protože Žid pro ně není člověk.

Arab by se považoval za zneuctěného, kdyby zabil Žida. V známém případě karavany z Guefsy roku 1871 se obžalovaný jménem Ben Ganah, jinak velmi klidný člověk, divoce rozzuřil při obvinění, že údajně zabil Žida. „Já, já,“ křičel, „a zabít Žida? Abych pomstil svého otce, zabil jsem několik Hammamů, ale Žida bych nezabil stejně tak, jako ženu. Kdybych to byl býval udělal, sám bych se postavil před soud. Nikdy bych se neopovážil ještě se svému kmenu ukázat.“

Bouzet říká: Šlechtic z kmene Nemencha by nikdy nepřipustil, že by mohl zabít Žida syn velkého Kaida Granaha, který by chtěl ještě být hoden svého kmene. Poslední pasák ovcí tohoto kmene by se za takovou vraždu styděl.

Lupič by byl snad schopen Žida zabít, aby se zbavil svědka svého zločinu, ale jestliže je přepadena karavana, stačí se Židům jen dát poznat jako taková a nikdo jim nebude usilovat o život.

Abychom si zde Crémieuxovy chráněnce ukázali v pravém světle, poslouží nám k tomu pestrý a živý obraz, který o arabských Židech vykreslil Maupassant v „So-leil“.

V Bou-Saaba je vidíme v nečistých děrách číhat na Araba jako pavouk na mouchu. „Lísají se k němu a pokoušejí se mu vnutit 100 sou za kus papíru...

⁹ „Lettre sur la politique de la France en Algérie“. Dopis císaře maršálu Mac Masonovi, generálnímu guvernérů Alžírsku.

¹⁰ V Židům nepochybně ne nepřátelsky zaměřeném časopisu „La France“ z 3. července 1884 psal Huguonnet o nepokojích v Alžírsku takto: „Lichva je zde opravdu děsivá. Alespoň jeden příklad: Jestliže si turko nebo spahi před výplatou žoldu půjčí jeden frank, musí příště za něj zaplatit dva, tedy časem 3 500 procent. Poslanec za Oran, Thamson, a Žid Etienne, který je nezákonně současně generálním inspektorem železnic i poslancem, zde mají nejkrásnější příležitost chlubit se ctnostmi Izraele a jejich sympatiemi před těmi, kteří sloužili Francii ve válce.“

Každý instinktivně tuší nebezpečí, zdráhá se a váhá, avšak alkoholismus i jiné náruživosti jej lákají. Sto sou mu nabízí toužený požitek, až nakonec nabídku přijme, vezme peníze a podepíše umaštěný papír.

Po šesti měsících již dluží 10 franků, po roce 20 a po třech letech 100 franků. Pak nechává Žid prodat jeho nemovitý majetek, pokud nějaký má; v opačném případě alespoň velblouda, koně, osla, zkrátka všechno, co Arab vlastní.

Rovněž tak náčelníci kmenů, Kaiddové, Agové nebo Bach-Agové, upadají do spárů těchto nenasytných lupičů, kteří jsou metlou a pijavicí kolonií, i překážkou civilizace a zdraví Arabů.

Jakmile francouzská jednotka vytáhne proti rebelujícímu kmeni, následuje ji hned hejno Židů a za nejnižší ceny skupují všechno, co bylo Arabům zabaveno.

Jestliže bylo někde např. zrekvírováno 6 000 skopců, co se pak má s nimi stát? Vztít je s sebou? Cestou by padli hlady. Jak je krmit, jak je napájet 200 až 300 kilometrů pouští?

A kromě toho by byl k jejich transportu potřebný jistý počet mužstva. Pobít skopce? To by byla až příliš velká ztráta! Nuže, jsou zde Židé, kteří je chtějí koupit. Nabízejí 2 franky za skopce, který má desetinásobnou cenu. Plukovní pokladna však přesto získá pořád ještě 12 000 franků, obchod se tedy uzavře a o osm dní později dostane Arab každého skopce zpátky za 3 franky. Tím není francouzská vengeance příliš drahá!

Žid je pánem celého jižního Alžírsko. Není zde téměř jediný Arab, který by nebyl u Žida zadlužen, protože Arabové neradi vracejí peníze. Často nechávají svůj dluh prolongovat na 100 až 200 procent. Myslí si při tom: Získat čas znamená získat všechno. Bylo by zapotřebí speciálního zákonodárství k skoncování s takovým zlořádem. Žid pro svou lichvu užívá v Alžírsku všech možných nezákonných prostředků a hlavními machry v tom jsou mozabité...

Nastíněný obrázek si můžeme ještě doplnit několika řádky spisovatele, kterého nikdo nemůže obvinít z nadřezování inkvizici. Najdeme jej v jeho knize s titulem „France, Algérie, Colonies“.

Reclus říká totéž: Alžírští Židé byli všichni dekretem naturalizováni, zatímco my jsme zde bojovali s dobře disciplinovanými evangelickými skupinami. Nepochybně si to nezasloužili právě oni, protože se vždy věnovali výhradně bankovníctví, obchodu, makléřství, šíření pomluv, brakové literatury, žádný z nich nikdy nešel za pluhem, nevěnoval se zahradnictví ani vinařství, a jen velice málo Ezauových potomků se vyučilo nějakému řemeslu. Nikdo z nich nestál proti ohni německých děl jako oni Berbeři, Arabové i černoši, kteří tak statečně bojovali. A stejně tak málo, jako v letech 1830 až 1871 bránili Alžír proti nám, nebránili nás ani proti našim nepřátelům.

Ukázali snad kdy tito Židé vlastenectví k Francii? Právě naopak – podle svého starého zvyku se vždy jen snažili obohatit na úkor obou táborů.

V prvních časech dobývání Alžírsko, říká kapitán Villot, sloužili střídavě nám, Francouzům i Abd'El Kaderovi jako špioni a obvykle zachovávali neutrální postoj, až nakonec rozhodlo válečné štěstí pro nás.

Zatím co se Arabové za nás bili, Židé naopak při našich porážkách dávali najevo radost tím nejodpornějším způsobem. Villot vypráví o událostech, k nimž došlo po naší porážce u Sedanu a Constantine. Tato kosmopolitní část obyvatelstva na náměstích i na ulicích radostí poskakovala a tančila. Byly však i dojímavé scény. Židé vyhazovali císařovy busty na dlažbu, ale někteří domorodci kusy opatrně posbírali a odnesli domů. Bylo dojemné vidět, jak suverén, který byl kdysi pánem nejkrásnější říše na světě, má zde několik věrných už jen mezi Araby, kteří ještě nezapomněli, jak nynější poražený v dobách své slávy zabránil vyhnání z jejich majetků.

Židé projeví svou oddanost Francii tím, že se spolu se Španěly a Maltány vrhli na nešťastného generála Walsin-Esterhazyho a týrali zraněného a obrany neschopného muže tak, že se musel znovu uchýlit na loď.¹¹

Alžír byl tehdy dějištěm neslýchaných výtržností, spojených s typickou drzostí a trhoveckým dryáčnictvím – jak to velice výstižně nazývá Gordon –, jež Židé zavedli do veřejného života.

Je známo, jaká spodina se skrývá v alžírských městech. Od samého počátku válečné kampaně tito tluchubové u sklenky absintu v kavárnách pomlouvali naše generály, kteří v nesnesitelném slunečním žáru trpěli hladem i žízní a bojovali jeden proti deseti. A když se naši nešťastní, námahou znavení a většinou i zranění důstojníci vrátili od Sedanu a Met, tito darebáci je odmítli přijmout pod záminkou, že prý kapitulovali a tím znectili je, skutečné obránce vlasti! Snad by byli důstojníci udělali lépe, kdyby nepodepisovali žádný revers, ale nedůtklivost lidí, kteří sami nikdy v životě nebojovali, je přímo komická.

Za tímto zdánlivě vlasteneckým třeštěním pravděpodobně vězeli němečtí agenti, kteří vůdcům zlotřilých internacionalistů rozdávali peníze, aby navrátilí se důstojníci nemohli být nahrazeni jinými, které Francie tak naléhavě potřebovala.

Takové důkazy apatie a odevzdanosti Crémieuxe stále více utvrzovaly v jeho záměrech. Byl to – jak se sám vyjádřil – „jeden z nejkrásnějších okamžiků jeho života, když 30 000 svých souvěrců mohl přidělit francouzské občanství“. Ostatně vydal dekrety bez toho, že by o nich předem informoval kohokoli, kdo již byl seznámen s koloniálními poměry. Za tím účelem si dal vydat příslušné alžírské úřední spisy a před svou demisí nechal nejdůležitější z nich z opatrnosti zmizet.¹²

¹¹ Zde je svědectví poslance Warniera o kapitánu Guichardovi, který generála odvážně bránil.

„Já, podepsaný prefekt Alžíru, tímto dosvědčuji, že jsem byl 28. října požádán generálem Walsin-Esterhazym doprovodit jej z vládní budovy do admirality, protože vítězství Komuny jej donutilo nalodit se. Prohlašuji, že jsem byl očitým svědkem nebezpečí, jimž byl řečený generál vystaven. Bez odvážného přispění kapitána Guicharda a mužstva 2. miliční baterie, které velel, bychom byli padli za obětí zuřivosti několika tisíc Židů spolu se Španěly a Maltány i několika svedenými Francouzi.

Na ověření výše uvedeného jsme kapitánu Guichardovi vystavili potvrzení, aby se jím mohl prokázat na příslušných místech.

Warnier, poslanec za departement Alžír.“

¹² Úřední listiny, s jejichž pomocí byly dekrety z 24. října vypracovány, se pak již nikdy nenalezly. (Zpráva pana de la Sicotière.)

Pozn. německého editora: Když Crémieux – který ostatně pocházel ze staré židovské amsterodamské rodiny Smeerkopp – po svržení císařství v září 1870 po druhé převzal ministerstvo spravedlnosti, nechal „zmizet“ úřední akta o proslulé rituální vraždě pátera Tomáše v Damašku. Několik let poté naštěstí vyšla kniha člena Orientální společnosti, Achille Laurenta, popisující celý

24. října 1870 byl Vládou národní obrany vyhlášen onen proslulý dekret.

Vláda národní obrany rozhoduje:

Domorodí izraelité alžírského departementu mají do budoucna francouzské občanské právo. Jejich osobní majetek bude dnem vyhlášení tohoto dekretu upravován podle ustanovení francouzského zákona. Všechna k tomu dni nabytá práva jsou jim zaručena.

Veškerá zákonná nařízení, senátní usnesení, dekrety a výnosy, které výše uvedenému rozhodnutí odporují, jsou tímto zrušeny.

Dáno v Toursu 28. října 1870.

Crémieux, L. Gambetta. A. Glais-Bizoin, L. Fourichon.

Je jen pochopitelné, že dekret byl v Alžírsku přijat s téměř jednomyslným rozhodnutím. K tomu zde odkazujeme na „Parlamentní vyšetřování činů vlády ohledně národní obrany“¹³ i na vynikající zprávu pana de la Societiere, která je kusem soudobých dějin. Konzervativní majorita Národního shromáždění, říká se tam, se spokojila s tím, že dekret zde prostě byl, a přenechala budoucnosti zajímavý materiál. Je nepochopitelné, jak bylo možné připustit, aby muži 4. září nebyli stíháni za takový zločin, a jak ti, kdo byli přesvědčeni, že republika je neštěstím Francie, neměli odvahu sprovodit ji co nejrychleji ze světa. Jejich heslem bylo „lepší (věci) vidím, horší (teprve) následují“.¹⁴

Když slyšíme, co vypovídali svědci onoho vyšetřování, a když čteme, co o tom k vynesení rozsudku povolání muži zanechali písemného, nelze již nadále sebedůvěrně pochybovat, že Crémieux byl hlavním podněcovatelem a tím i přímo odpovědným za alžírské povstání.

Admirál de Gueydon řekl, že dekret, který nařídil naturalizaci izraelitů, což se mohamedánů hluboce dotklo, považuje za hlavní příčinu povstání.

A kapitán Villot zas prohlásil, že třídní i rasová nenávist, újma na zájmech, žárlivost i myšlenky na pomstu byly pak jen přirozeným důsledkem zmíněného dekretu. Mohamedány znechutilo a urazilo, když viděli uznané za spoluobčany své zapřísáhlé nepřátele, které považovali za zbabělé, úskočné a opovrženíhodné. „Proč, ptali se, takové nadřívání Židům, kteří neprolévali svou krev ani na Krymu, ani v Itálii či v Mexiku, a tak jako my nezanechali v Německu 10 000 zajatců?“

Ještě striktněji soudil pan de Pressbois, někdejší velitel eskadrony a poslanec za Alžír z roku 1848.

Od okamžiku, kdy republikánský resp. tzv. obranný výbor nařídil naturalizaci všech Židů, tj. nedůležité části alžírského obyvatelstva, jejíž význam pro obranu země je doslova směšný, bylo povstání Arabů a Kabylů již nevyhnutelné.

průběh procesu proti Židům na základě soudních dokumentů. „Kniha rovněž prakticky zmizela až na jediný výtisk, který se ještě dnes (psáno 1943!) nachází v pařížské Národní knihovně. Jedná se o oba díly *Relation historique des affaires de Syrie depuis 1840 jusqu'en 1842*. Druhý díl obsahuje autentické procesní spisy!“

¹³ V originále „Enquête parlementaire sur les actes du gouvernement de la défense nationale.“

¹⁴ V originále „meliora video, deteriora sequor“.

Když se pak o Crémieuxově dekretu dozvěděli, vzrostlo jejich rozčilení až k opovrhování těmi Francouzi, kteří se tolik ponížili, že vyslali poslance k Židům do Bordeaux, aby ti tam také zavedli zrovnoprávnění s onou opovržením hodnou rasou.

Záhy se ukázaly první známky odporu. Kdo zná hrdou a válečnickou povahu domorodců, ten pochopí, že je urážkou jejich cti podřizovat se Židům, a v očích Arabů tím i sami Francouzi poklesli na jejich úroveň.

Takoví byli Židé, kteří nám od samého počátku našeho dobývání Alžírsko způsobili tolik těžkostí a nebezpečí.

Generál Ducrot roku 1871 napsal:¹⁵ „Crémieuxův dekret o naturalizaci Židů všude vyvolal rozhořčení a pobouření.“

Serre v díle „Arabští mučedníci, studie o povstání v Alžírsku roku 1871“¹⁶ psal:

Bez naturalizace Židů, již nařídil Crémieuxův dekret, a bez událostí Komuny by povstání ani zdaleka nemělo tak všeobecnou a strašnou podobu.

Časopis „l'Akhbar“ z 15. listopadu 1872 říká:

Naturalizace Židů je jednou z hlavních příčin povstání. Urazila mohamedánské obyvatelstvo, protože znamená panství domorodých Židů nad Arábií a Kabylií.

Povstání vypuklo, když mohamedánské obyvatelstvo koncem roku 1871 zpozorovalo, že jsou Židé voleni za porotce a přísedící u soudů. „Teprve tehdy,“ říká se ve vysvětlení důvodů pro odmítání, „pochopila tato část obyvatelstva, na níž prohlášení z 24. října až dosud neudělalo žádný zvláštní dojem, že nadále budou oni sami souzeni domorodými Židy. Kdo by to chtěl ještě popírat, necht' si jen vzpomenout na skutečnost, že kalif Medjana Si Mokrani vrátil důstojnický kříž Čestné legie s poznámkou: Raději chci zemřít se zbraní v ruce, než abych strpěl své rase působenou ostudu tím, že by izraelité byli postaveni nad ni.“ Židům poskytnuté právo bylo klamné a nebezpečné, a tedy přinejmenším podnětem k povstání.

Jen si představme křivonosého Crémieuxa, který zradil zemi, jež se mu tak bezelstně svěřila, i ušlechtilou a statečnou osobnost našeho nepřítele Sidi Mohameta Ben Ahmeda et Mokraniho.

Mokrani je typem vznešeného Araba, jak nám jej převedl Fromentin ve svém skvělém vypořádání pod azurovým arabským nebem. Arab horuje pro nádherné zbraně a krásné koně, a je úchvatné jej vidět v sedle při jezdeckých soutěžích. Vážně a důstojně vítá u vchodu do stanu své hosty. Jeho náčelníci pořádali pro naše důstojníky skvělé hostiny, když byli po vytrvalém odporu nadšeni statečností našich vojáků. S hrdostí nosili na svém arabském plášti kříž Čestné legie, kterým – nyní zlehčeným – se odměňovala statečnost, schopnost a ctnost. A strašný jako nepřítel, upřímný jako přítel, byl Mokrani hoden velkých časů Yousoufa-ben-Ayoub-Salah-Eddyna,¹⁷ který bojoval s křižáky.¹⁸

¹⁵ *La verité sur l'Algérie.*

¹⁶ V originále *Les Arabes martyrs, études sur l'insurrection de 1871 en Algérie.*

¹⁷ Tj. Saladin, podle formálního přepisu Saláhuddín; pozn. překl.

¹⁸ Je známo jeho tvrzení, že pochází od Monmorencyho, kterého bouře zahнала do Alžíru, a tam se usadil. Osud tohoto neohroženého vůdce v mnoha ohledech připomíná osud Castelnauaryho, který byl rovněž veden nejušlechtilejšími podněty srdce jako hlava povstání.

Důstojnický kříž Čestné legie si vysloužil činem, hodným rytířských časů, kdy vůdce Bou Barghlu vlastnoručně zabil uprostřed jeho stoupenců.

Když mu francouzský důstojník předával Crémieuxův dekret, plivl na něj a vrátil se slovy:

„Nikdy nebudu poslouchat Žida!“

Tento naprosto šlechtitý charakter odmítl napadnout Francii, když byla ve válce s Německem. Rytířsky počkal, až jsme zase měli pohromadě síly k boji. Teprve poté poslal zpátky svůj řád generálu Augéraudovi a nechal předat vypovězení války, končící slovy: „Jestliže jsem až dosud sloužil Francii, pak proto, že jsem jí během války s Německem nechtěl působit potíže. Nyní, kdy je mír uzavřen, žádám zpět svou svobodu.“ Mokrani padl jako hrdina. Vyhledával smrt, protože nechtěl nadále sloužit zneuctěné Francii, nechtěl již bojovat za zemi, jejímž hostem byl u Compiègne a Fontainebleau. Aby si smrt pojistil, sesedl z koně, který by jej možná v okamžiku nebezpečí byl mohl zachránit rychlým útekem. U Oued-Zelounu, kde naši zuávové drželi křídlo, by byl mohl snadno uniknout nebezpečí, ale on jako vznešený vůdce šel pěšky v čele svého váhajícího mužstva tak dlouho, až jej zasáhla do čela smrtící kulka. Doufal, že jeho tušená smrt by mohla ukončit povstání.¹⁹

Sidi Mokrani rozhodně nikdy žádného Žida neposlechl. Mezi francouzskými důstojníky, které nepříznivý úděl současné doby přinutil k smutné nezbytnosti muset dát své kordy do služeb takových lidí, kteří žijí z lichvy a krádeže, jistě mnozí záviděli osud tomuto šejkovi bez bázně a hany.

Za povšimnutí a politování však především stojí osud našich ubohých vojáků, dětí křesťanských matek, jež se museli nechat zabíjet na ochranu občanských práv židovských lichvářů, kteří jsou sami příliš zbabělí na obranu svých lehce nabytých privilegií.

Du Bouzet říká: Až na zcela nepatrné výjimky není domorodý Žid voják; válka se přičí jeho zvyklostem. Trvá tři měsíce, než se naučí beze strachu vystřelit z pušky. A jak dlouho to potrvá, nežli snese dým střelného prachu, aniž by se dal na útek? Vy však, pánové, dobře víte, že v případě arabského povstání jsou všichni v Africe žijící Francouzi povinni našim vojákům účinně pomáhat. Bude se v případě izraelských občanů dělat výjimka? To by bylo nanejvýš nespravedlivé.

Jejich příklad by vojácky špatně zapůsobil, ať už by své pozice drželi nebo uprchli. Jejich pouhá přítomnost by stačila otrást věrností a vytrvalostí našich mohamedánských pomocných jednotek, a nepřátele jen povzbudit.

„Výklad pohnutek“ nepřipouští v tomto ohledu žádné pochybnosti:

Aby židovský tisk Mokraniho zlehčil, začal tvrdit, že jej k povstání přiměly osobní potíže, což je naprostá nepravda. Mokraniho dluhy byly počestného druhu. Během hladomoru 1867/68 přijal ve své velkomyslnosti značné částky, jen aby lidem svého kmene mohl dát obilí. Maršál Mac Mahon se svým slovem zaručil, že pokud dlužník nebude schopen zálohy vrátit, Francie ve veřejném zájmu vydané peníze uhradí. Avšak Vláda národní obrany, která vyplývala tolik peněz na obohacení vojenských dodavatelů, jako byl Ferrand, přirozeně Mac Mahonem dané slovo nesplnila a Bach-Ahgovi odpověděla: „Jen se podívej, jak budeš vyřízen!“

¹⁹ Obrana Bou-Mezragu před Affísem z Constantine (27. dubna 1873).

Když vypuklo arabské povstání, nastupovali izraelité vojenskou službu jen s krajním zdráháním a odporem. Každý ví, že až na nepatrné výjimky charakter i mravy izraelitů odporují jejich úspěšnému a užitečnému zařazení do armády. Na pochodu je i nepatrný počet Židů překážkou kvůli jejich religióznímu obyčeji nepodřizovat se všeobecnému řádu. Z řad mohamedánských střelců museli být staženi, protože se nedali přimět k palbě na své souvěrce, když viděli Židy v našich řadách. Tudíž jak pro své vlastnosti, tak i pro vztahy k jiným rasám jsou izraelité neschopni válečné služby.

Židé jsou zbabělí, ale nemilosrdní. Arabové, kteří se spolehli na našimi důstojníky jim písemně dané slovo, a pak na rovněž našimi generály Hallemantem, Bonvaletem a Augéraudem podepsané reversy byli postříleni, aniž by naši důstojníci protestovali proti takové podlosti, poškozující pověst čestnosti naší armády.

Jistý Arab z Rebvalu měl u sebe takový, našimi generály podepsaný omilostňující list (*lettre d'aman*) a v důvěře, že se žádný francouzský voják nezpronevěří své povinnosti, jej veliteli popravčí čtyř ukázal. Avšak velící důstojník, který měl raději postavit ke zdi několik Židů namísto zajatce, zavelel: Pal! ... a ubohý padající Arab jako poslední gesto protestu proti takové lži zdvihl do výšky zmíněný list.

Ještě skandálnější byla skutečnost, že zatím co dostávali milost francouzští vrazi a žháři, byli všichni Arabové z amnestie vyloučeni, jako by ti, kteří hájili svou svobodu, nebyli stejně tak omluvitelní jako my, když jsme se stavěli proti německým vítězům.²⁰

²⁰ Téměř jediný, kdo v tisku hájil tyto nešťastníky, byl Aurelien Scholl, který jim v „Événement“ věnoval dva nebo tři významné články.

Arabská otázka byla hlavním důvodem zvrhnutí se amnestie v únoru 1866. Je známo, že se Henri Rochefort v této věci chopil iniciativy a Cryanowski pod jménem Sigismund Lacroix, který jako Polák byl pardonován za pokus o osvobození Berezowského, způsobili její naprostý krach. Rochefort této příležitosti využil k odbytu svých kolegů z krajní levice, když důkazy, které měl k dispozici, ve svém listu „Intrasigeant“ z 28. ledna 1886 prokázal, že dotyčný byl policií placený špicl. Když slyšíme hádat se dva republikány, obvykle se dozvíme pravdu.

Vyplatí se podívat na věc pozorněji. Nešlo o nic jiného, než o zuřivost židovských poslanců, kteří byli bez sebe při pouhé myšlence, že by již tak dlouho věznění Arabové mohli být omilostněni. Etienne sám nevěděl, jak dál, když zvolal: „Cožpak nevíte, že tam byly bořeny usedlosti a upalovány ženy i děti?“

Thomson tvrdil, že je nelze osvobodit, protože svého času byli připraveni o majetky a ty by se jim nyní musely vrátit.

Camile Dreyfuß také co nejdivočeji protestoval.

Henri Rochefort, který se nikdy příliš nerozmýšlel, jednal v tomto případě instinktivně právě proto, že byl nezávislý a jasně vidící politik.

Opravdu jsme neměli naprosto žádný důvod nedbat toho druhu nového práva, podle něž je utlačeným národům dovoleno hájit svou nezávislost násilím. Francie je – nebo přesněji řečeno byla, nežli upadla do rukou Židů – čistě sentimentální zemí. V Německu, zemi rozumu, je vždy snaha své jednání teoreticky odůvodnit. Tam by byl prostě majetek vzbouřenců zabaven a takový precedens by mohl být při vhodné příležitosti vítán k uložení násilných opatření Alsasku-Lotrinsku, vzpírajícímu se německému jármu.

Rovněž Rusko popírá právo na povstání, jímž se Poláci domáhají navrácení svobody na svých utlačovateli.

Naše francouzská poslanecká sněmovna je však vedena výhradně židovskými zájmy.

Bylo velice zajímavé sledovat, jak se tato otázka vyřádila v Národním shromáždění. Snad se doufalo, že se mezi většinu tvořícími katolíky zdvihne alespoň jeden muž a dá najevo své opovržení fanatickému starci, který v zájmu svých souvěrců rozpoutal ono strašné povstání, stojící tolik Francouzů život a Francii morální porážku. Možná se doufalo, že se ozve alespoň jeden hlas ve prospěch všech Arabů, padlých ve válce s Německem, ve válce na obranu té země, jež jim vzala jejich nezávislost.

Pokud si to mysleli, pak tyto konzervativní katolíky neznali. Především jsou velice opatrní a neodvážejí se ani znelíbit se Rothschildovi, ani hlásat pravdu nebo ukázat věci v pravém světle. Od té doby se jen chytrácky usmívají, jako by tím naznačovali: „Jen nás nechte dělat svoje!“ Povzbuzení zdánlivým úspěchem svého chytřáctví se smějí dál v příkrém rozporu ke statečným lidem starého ražení, kteří svůj názor pečtili vlastní krví, a budou se smát i ve chvíli, až je na káře povezou na popraviště. Úsměvy politických konzervativců, jak poetické!

Nejzchytralejším je Crémieux. Je to skutečný zážitek poslouchat jej při zasedání Alliance israélite 12. května 1872, když svým souvěrcům vysvětluje, jak bránil odvolání dekretu. Jako by chodil na „gumových podrážkách“, jak říká Saint-Simon. Začala horlivá výměna desek – tak zednářská hantýrka říká dopisům.²¹ V témže okamžiku, kdy se Crémieux chystal odcestovat do Alžíru, Barthélemy Saint Hilaire jej informoval, že admirál de Gueydon tam právě dorazil a předal mu jeho oficiální dopis.²² Crémieux napsal admirálovi a prosil jej o rozhovor, ale než k němu došlo, vyžádal si něco jiného. Co tím bylo zamýšleno? Snaha ujistit jej, že on (Gueydon) je vynikající muž. Již z toho jasně poznáváme lichotného, obratného Žida! Fourtou je jím rovněž okouzlen. Aniž by byl přítomen, věří slyšet rozhovor šéfa kosmopolitního Židovstva s nepatrným advokátem z Ribéracu, jak náhle důležitého poslance omamuje svými řečmi, jak jej právě poučuje o velkém bankovním obchodu, má vždy o všem přehled a jmenovitě správně přiděluje bohatě dotovaná místa v železniční správě. Bylo vidět, jak se mu oči lesknou nadšením pro Périgorda. Můj Bože, co bych měl dělat?, zvolal a namísto uspokojení jím přednesené předlohy zákona hlasuje pro odročení.

Anulující dekret byl vydán ministrem vnitra Lambrechtem 21. července 1870.

Fourtou jako mluvčí se vyjádřil souhlasně a přitakal následovně:

Narušit stávající rovnováhu mezi Židy a mohamedány, přiznat izraelitům přednostní postavení v Alžírsku by znamenalo nejen oživit dosud neutišenou nenávist, ale i vyvolat nesmiřitelnou zášť a zasít do kolonie zárodek roztržky a odporu.

Naturalizace Židů vyvolává, živí a mocně posiluje celé povstalecké hnutí. Ve snaze podnítit religiózní fanatismus zastánci vzpoury lidu říkají: Žid se

²¹ V zednářské hantýrce znamená architektura práci, stavební kámen minci resp. peníze, tužka pero, prozpěvování píseň, sloup protokol, u stolu je plachta nebo praporek ubrusem, vlaječky jsou ubrousky, cihla nebo plech znamená talíř, špičák nebo trojzubec vidličku, kytice nebo snop láhev, meč znamená nůž, hlavně jsou sklenice. Jíst se říká žvýkat, pít vystřelit z hlavně.

²² Fourtouxova zpráva se svými důsledky byla asi ještě horší než samotný navrhovaný zákon. Avšak můj rozhovor s ním ve Versailles ukončil závazným ujištěním a slibem, že při jednání sněmovny ze své strany nebude trvat na projednávání předlohy zákona, jak jsem se toho obával.

stane vojákem a bude bojovat po boku mohamedána. Vstoupí do milice a vyslouží si úctu mohamedána.

Židé by byli ve skutečnosti pány, říkají Arabové, a to by pak byla naše odměna za proudy krve, prolité za Francii i na evropských bojištích!

Takové řeči vzrušují horké hlavy, a když nyní mohamedáni viděli, jak jsou jména Židů zanášena do seznamů porotců, francouzské úřady se ve snaze utišit rozčilení viděly nuceny prohlásit, že ze strany soudů a obhajoby budou za porotce zvoleni Židé vždy odmítáni, a proto také jako takoví nikdy nebudou působit. Předáci mohamedánů kázali do jisté míry svatou válku a my můžeme věřit, že dekret, i když není přímo zásadní příčinou povstání, měl přesto skutečný a neblahý vliv na jeho prudkost a trvání.

21. srpna 1871 byla vyřčena a uznána naléhavost věci.

Crémieux se zlobil, že tím byl zmeškán příznivý okamžik rozhovorů... Ministr vnitra se proto viděl nucen předložit prezidentu republiky k podpisu dekrety ze 7. až 9. října 1871, které se omezovaly na odstranění všeho, co bylo v naturalizačních dekretech odporující pravidlům.

Ve své zprávě prezidentovi ministr říká: Národní shromáždění nerozhodlo ve věci jemu předloženého anulujícího dekretu z 24. října 1870, kterým se domorodým izraelitům Alžírsku přiznává francouzské občanské právo. Dekret proto předběžně zůstává v platnosti a potřebuje jak potvrzení po nastávajících volbách ze strany generální rady i obecních rad kolonie, ale je také třeba odstranit překážku v podobě požadavku, aby každý, kdo si nárokuje užívání řečených práv, musel i předem prokázat své oprávnění jako domorodec podle francouzského civilního práva.

Článek 1 dekretu tedy dostal následující znění:

Prezident republiky na návrh ministra vnitra nařizuje takto:

Článek 1: Nežli Národní shromáždění rozhodne o zachování nebo zrušení článku z 24. října 1870, budou prozatím ti izraelité, kteří buďto před francouzským obsazením, nebo po něm pocházejí z rodičů, usazených v Alžírsku, považováni za domorodce a pod tímto titulem také zaneseni do volebních seznamů, pokud k tomu mají vlastnosti, požadované civilním právem.

Mezitím si Crémieux přesto vystál hodně strachu. Anulující dekret měl být předmětem rozpravy.

„Jednoho rána,“ říká Crémieux, „jsem na denním pořádku spatřil program přespříštího zasedání: První čtení předlohy zákona pro alžírské Židy. Motivováno naléhavostí.“

A právě toho dne měl prudký záchvat dny! Muselo by se slyšet jej bédovat:

„Téměř jsem již nežil, pánové“ volal, „avšak Bůh mi chtěl dopřát zažít ten okamžik a nepřipustil, abych zemřel!“

Takto závisel osud Alžírsku na záchvatu dny. Ale byl to planý poplach. Lambert náhle zemřel. Něco takového se často stává lidem, stojícím Izraeli v cestě, a Crémieux jistě na jeho památku proléval krokodýlí slzy.

Fourtou, kterému se po rozmluvě s Crémieuxem otevřely oči a jemuž se hlavou honilo tisíce věcí, dál svědomitě vykonával svůj úřad mluvčího, protože všechno zůstalo ve statu quo, a Alžírsko bylo přenecháno svému osudu.²³

Přesně tak, a jak již zde bylo řečeno, neměl ani jediný člen pravice dost rozumu, aby záležitost znovu uvedl do rozpravy.

Crémieux dosáhl svého cíle – využil kolísavých osudů vlasti k zajištění výsad svým souvěrcům nad ostatními, a tak po dobrém či po zlém učinil z přehmatu skutečnost. Tak postupovala židovská politika vždy od roku 1791; válku, mír, revoltu i reakci – všeho uměla využít. A ve stejné míře, v jaké získávala, ztrácela naše země!

Není od věci si zde ukázat, co všechno Crémieuxův dekret v Alžírsku způsobil. Jak se dalo čekat a jak to Du Bouzet předvídal, byli nyní Židé neomezenými pány země.

Du Bouzet říká: Židé jak v křesťanském obyvatelstvu, tak i ve vládě vyvolávali doslova strach, protože představovali jednotnou a pevnou stranu. Naprosto podřízení své religiózní autoritě byli zcela odolní vůči každému štěpení. Absolutně pod vlivem svého duchovenstva, sloučili síly a stali se tak pány voleb.²⁴

Takto byl s pomocí zemi ovládajících Židů vlastní francouzský prvek stále více vytlačován přílivem izraelitů ze všech končin Afriky.

V roce 1875 obyvatelé Oranu zaslali vládě petici se zjištěním, že na seznamu voličů z 31. března 1875 je pouze 500 izraelitů, že však k němu na poslední chvíli byla ještě připojena jména 1 082 Židů z Berberska, kteří neměli volební právo.²⁵ Petice však zůstala bez výsledku.

Tyranie Židů je aktem pomsty za staleté trpění opovrhováním. Tam jistý Kanoui, nazývaný Rothschildem z Oranu, vládne stejně obludným jako směšným způsobem

²³ Nyní se stal ministrem Victor Lefranc. Když došlo k rozhodnutí, Fourtou jako mluvčí komise prohlásil, že od začátku prázdnin vláda předlohu zákona z 24. října významně pozměnila a že ji proto komise znovu podrobila zkoumání a každý člen se k ní vyjádřil.

Tím byla celá záležitost definitivně pohřbena („Bulletin de l'Alliance“. Zasedání z 12. května 1872).

²⁴ Cartier, Crémieuxův tajemník, kterému zaprodal svou duši, pochopil situaci a pátral, jak se sám naivně vyjádřil, po praktickém prostředku, jak zabránit uvedení věci do patřičného světla.

23. prosinec 1870

Ministr spravedlnosti mimořádnému komisaři v Alžírsku.

„Byla mi označena místa jako taková, kde naturalizovaní izraelité vytvářejí uzavřenou majoritu mezi voliči. Přál bych si zprávu a vypracování přehledu o dotyčných číslech, abych mohl přijmout příslušné opatření, které by do budoucna znemožnilo využívání takových lokálních nepřístojností k účelu, jenž je na překážku skutečně dosaženému pokroku, a tedy aby osvobození celé rasy nebylo v důsledku jednání několika nezodpovědných mužů vystaveno nežádoucí veřejné kritice.

Cartier.“

(Z parlamentní komise.)

²⁵ V roce 1862 vzdor smlouvě, která provincii Mzab garantovala nezávislost, byla tato malá země anektována, což dokonce i generál La Tour d'Auvergne uznal ve svém okupačním výnosu. Jedním důvodem anexe byla skutečnost, že jmenovitě v Ghardeinu, Guerraře a Benianu žily 4 000 izraelitů, kterým se tímto způsobem mělo zajistit francouzské občanské právo!

a podobný knížeti diktuje celé provincii. Prefekt je jeho pokorným sluhou a všechny vládní úředníky má pevně v ruce.

V zasedání z 23. listopadu 1885 se z podnětu poslance Andrieux jednalo o volbě Thomsona, Crémieuxova vnuka – a mimochodem jednoho z nejpodlejších Židů z Gambettovy skupiny.

Židé v Constantine zcela veřejně kupčili se svými hlasy a prodávali je průměrně za dva až tři franky.²⁶

Jakmile byly na radnici rozdány volební průkazy, informuje Andrieux, tedy 5 až 6 dní před volbami, byli pečlivě porovnání na volební seznamy zanesení izraelité, hned poté k nim domů vysláni prostředníci a dávali za průkazy Židům peníze. Prostředníci průkazy shromáždili a v den voleb je Židé znovu dostávali: ve skupinkách 5 až 6 osob se pak pod ustavičným dohledem odebírali na radnici a každý z nich při vstupu dostal zbytek kupní ceny. Takto probíhaly volby izraelitů v téměř celé Constantine, tedy nejen ve městě, ale rovněž ve stejnojmenné provincii.

Takto zvolení poslanci se nazývali skrytí. Députés cachirs.

Židé samozřejmě uznávali francouzské soudy jen tehdy, když ty jim dávaly za pravdu. Jestliže jim nebyla schválena lichva nad 5 nebo 6 procent, okamžitě vykřikovali, že Jehova Židům zakazuje poslouchat občanský zákoník.

Dopisovatel listu Figaro 8. listopadu 1883 psal, že chtějí být Francouzi jen tehdy, když jim to zajišťuje výhody, ovšem jakmile jde o poslušnost zákonů, jsou pouze Židy a tvrdějí, že podléhají výhradně autoritě své konzistoře.

Alespoň jeden příklad: Kdykoli dojde k nějakému sporu mezi izraelity a ostatními kolonisty nebo domorodci, poslední dvě skupiny se vždy podřizují výroku příslušného soudu, zatímco Židé, páni z Crémieuxovy milosti, tak činí jen tehdy, když soud rozhodne v jejich prospěch; v opačném případě se dovolávají výroku své konzistoře.

Čím si tak žalostný stav vysvětlit? Jednoduše mocí dětí Izraele, která přirozeně od té doby, co jim bylo přiznáno francouzské občanství, ještě velmi výrazně vzrostla.

Podle rozsudku kasačního soudního dvora z 6. června 1883 pod předsednictvím Žida Bédarrideho civilní sňatek, nebo jak se tomu říká na burze „zapsání“ – který pro nás nemá morální cenu, přestože jsme tomuto úřednímu aktu podřízení – není pro Židy směrodatný, i když mají práva i povinnosti jako všichni ostatní Francouzi.

Jeden z důvodů tohoto rozsudku je následující:

Protože žádný zákon, dekret ani ustanovení domorodým Židům neukládá povinnost uzavírat manželství před francouzským civilním úředníkem, je každý touto formou uzavřený svazek považován za svobodné a dobrovolné

²⁶ Nejhorší nespravedlivost v Crémieuxově dekretu, který statečné vojáky připravil o volební právo v prospěch kliky židovských taškářů (fripouille), vyšla najevo během interpelace Raoula Duvala. Andrieux uvedl jako svědectví výpověď počestného obyvatele, který byl přítomen kupčení s hlasy. Připomněl, že poručík Soliman ben Slimar, jenž byl za vynikající vojenské služby jmenován rytířem Čestné legie, není voličem, zatímco všem těmto Židům je volební právo přiznáno, volal s opovržením Raoul Duval.

rozhodnutí obou stran, jmenovitě pokud soudci zjistí, že ze strany katolíků nelze zásadně nějaký úřední zásah v dotyčném případě prokázat.

Proč tedy nejsou našim duchovním přiznána stejná práva jako rabínům? Proč se křesťanům nepřiznávají stejná práva jako Židům a nedovoluje se jim uzavírat manželství výhradně religiózně, ne však před úředníkem na radnici?

Výrok Žida Naqueta ohledně státního rozvodového řízení si zaslouží uvést jako skutečnou perlu.

„Protestuji proti výroku ‚zákonné cizoložství‘, kterého použil Chesnelong, když mluvil o rozvodu. Vidím v tom uznání principů těch, jež nechtějí nechat platit civilní sňatek.“ (Projevy nesouhlasu z pravice.)

A přitom sami jeho souvěrci civilní manželství naprosto neuznávají a nepodřizují se mu. Jak typicky židovská nestydatost od Naqueta!

Izraelité mají rovněž posvěcený odpor k vojenskému řemeslu, jak nám potvrzuje Du Bouzet. V alžírských, na nich závislých novinách, ustavičně pomlouvají a zesměšňují naše generály. Některé z těchto listů přinášejí proti našim statečným zuávským důstojníkům články, nadepsané „Surová hovada“, jiní se obracejí na „Lanterne“ jako onen rezervista, který vystoupil z řady, posmíval se kolemjdoucímu starému duchovnímu a ještě si stěžoval, že jej kapitán za to poslal do vězení.

Generál Davout se pokusil o vyřešení obtížné úlohy zorganizovat armádu v Alžírsku tak, aby se v případě povstání mohla obejít i bez pomoci francouzských jednotek. Byl totiž poděšen, když mu v roce 1881 poslali 40 praporů, které během mobilizace projevíly velkou nekázeň a navíc mu vzhledem k neobvyklému klimatu i africkému způsobu života prokázaly jen stěží průměrnou službu. Generál však musel od své dobře promyšlené reorganizace nakonec ustoupit, protože byl v té věci zuřivě napadán Židy spolu s radikálními alžírskými poslanci, jež jsou vždy v čele tam, kde se jedná o zradu vlasti.

List „France militaire“ v čísle z 11. prosince několikrát referoval o tom, jak neslýchaným způsobem chápou naturalizovaní Židé svou povinnost v tomto ohledu.²⁷

Jen stěží si lze představit, jak nechutný obrázek poskytuje rekrutování alžírských záloh – přesto ne všech, nýbrž jen izraelitských rezervistů –, protože rezervní mužstva z řad kolonistů nosí své uniformy s jistou elegancí, zatímco izraelitům chybí každá stopa vojenského ducha. Je to žalostný pohled na izraelity v uniformě statečných mužů od Palustra, kteří při každém trochu drsnějším oslovení nebo namáhavějším pochodu hned začínají plačtivě kvílet.

Současný guvernér Alžíru, Tirman, k sobě nepouští žádné Francouze.

„Jinak je tomu s hlásícími se mu Židy,“ jak uvádí alžírský časopis, „k čemuž je ovšem třeba dodat, že nepřicházejí klepat na dveře guvernérského paláce s prázdnýma rukama.“

Čas od času prosákne tiskem na veřejnost i něco z ohavných případů vydírání, páchaných tamější republikánskou vládou ruku v ruce se Židy.

Ve smíšené obci Guergour měli domorodci ještě zaplatit asi 60 000 franků válečné daně z roku 1871.

²⁷ „La France militaire“, 11. prosince 1884.

Generální guvernér nařídil odvést tyto peníze do státní pokladny. Po delším vyjednávání rozhodli správci Chanel a Kaïd z Arachu, že bez ohledu na již odvedené poplatky se na věci musí podílet každá domorodá rodina podle míry svého příjmu. Domorodé rodiny, které již podíl zaplatily, přirozeně odmítaly platit po druhé.

Před šesti lety parlamentem dalekosáhlými plnými moci vybavený správce nechal poté protestující zatknout a zbít holemi. Nakonec se jim dostalo trestu pěti dní vězení a pokuty 15 franků.

Dotyční si stěžovali u podprefekta, který od správce požadoval vysvětlení.

Namísto odpovědi dal správce stěžovatele znovu zatknout, takže tito i tak zcela nemajetní lidé byli tvrdě postiženi 5 až 600 dny vězení a odpovídajícími peněžními tresty.

A protože jak známo s jídlem roste chuť, Tirmanem, Waldeckem, Rousseauem a Kanouim vymyšlený plán nakonec nevedl k ničemu jinému, než jednoduše k vyvlastnění majetku dotyčných Arabů – samozřejmě ve prospěch Židů!

Nestydatost tohoto případu dokonce znechutila i oportunisty v parlamentu a odmítli schválit Tirmanem lživě požadovanou sumu 50 milionů bez ohledu na to, že tento přítelíček Židů se vydal na cestu do Paříže k uvolnění tak bohaté kořisti, pro jejíž využití již byla speciálně zřízena hypoteční banka.²⁸

Je až k nevíře, jaké drzosti koloniálního úředníka je zapotřebí k tomu, aby byl francouzskému lidovému zastoupení předložen takový návrh, o jehož důsledcích není třeba dlouho přemýšlet.

Od přírody velice skromní Arabové se spokojují s málem a žijí na svých polnostech. Jakmile jsou z vlastnictví vyhnáni, pak i to málo, co jim bylo ještě ponecháno, končí během jednoho nebo dvou roků v rukou Židů, kterým patří všechny krčmy i podezřelé hostince v kolonii. A pokud snad Arabům ještě něco málo zůstane, snaží se za to koupit zbraně a střelivo. Pak ovšem zasahuje Francie, poštvaná proti těmto psancům (outlaws) tak, jako se popouzelo proti americkým rudokožcům nebo domorodcům na Novém Zélandu, kteří byli nakonec téměř zcela vyhubeni.

Zhruba takové je chápání republikánů, kteří mají ustavičně plná ústa civilizace a pokroku, ale bratrství si nechávají jen pro sebe.

Člověku až krvácí srdce, když si pomyslí, co by se pro tyto národnosti dalo udělat, kdyby ve velké rodině lidstva byli starší laskaví a dobří ke svým mladším bratrům...

Málokdo ví, jak je Arab z celého srdce vděčný za prokázané mu dobro. Po nějakou dobu jsem měl za pášáka bývalého vyhnance z Lambessy. Byl věrným obrazem duchaplného a filosofického typu, jaký vyličil Beraud v díle „V síni Graffard“.²⁹

Navenek zdánlivě poddajný, uvnitř však pevný a schopný každého odporu, nebyl nijak poznamenán ani těmi nejhoršími životními zkušenostmi.

²⁸ Na parlamentní hlasování o zmíněných 50 milionech se samozřejmě vůbec nečekalo se zahájením vyvlastňování. „V departementech Oran a Constantine,“ jak psal list „Journal des Débats“, „bylo vyvlastněno 7 896 hektarů půdy v hodnotě 477 164 franky. Kromě toho již bylo připraveno vyvlastnění 14 906 hektarů za 1 607 369 franků. Ale i to všechno byl teprve začátek; vždyť s kreditem 50 milionů by bylo možné takto naložit se stovkami tisíců hektarů.“

²⁹ V originále *A la salle Graffard*. Pozn. překl.: Bez kontextu nejasné.

A můj pracovní druh si jich užil opravdu bohatě. Transportován v poutech celou Francií, zpočátku otesával kamení v lomech a později si v Paříži vyžebraval kousek chleba. Jen nakrátko měl díky císařské amnestii štěstí spravovat velká území, zatím co koncesionáři zůstávali doma.

Občas, když jsem mu nadiktoval pár stránek reakcionářského rázu, jsem řekl: „Zapalte si dýmku a vyprávějte mi něco o Alžírsku.“

Myšlenky této oběti politiky, osudem tak tvrdě zkoušeného pána, který každý den bojoval s nouzí a v zimě mrzl v obnošeném, ale čistém kabátě, se vrátily k africkým vzpomínkám, k nocím pod jasným nebem, kdy byl v hlubokém tichu širé krajiny obklopen vůní květů, povznesen nad všechny pozemské starosti a na chvíli se v srdci těšil rajským štěstím.

Tento adoptovaný Afričan dokonce i v Paříži ještě pociťoval náklonnost Arabů, kteří jej jako já měli rádi, a také ji rád opětoval. A proč? Protože k nim byl upřímný a spravedlivý, a oni si jej za to vážili.

Du Bouzet píše o prosté skutečnosti, která dokazuje, jak vděčný je Arab každému, kdo mu prokázal něco dobrého, ba je vděčný i tomu, kdo i pouze zabránil, aby s ním bylo špatně nakládáno.

Příběh křesťanské lásky je stejný pod každou oblohou i na všech zeměpisných šířkách. Zbožnost, která chce sloužit Bohu i jeho stvořením, se stará o chudé i nemocné a utěšuje je. Kde však tato křesťanská láska založí za tím účelem organizaci, záhy se jí zmocní stát a pod záminkou, že do věci vnese náležitý řád, jsou hned dosazeni úředníci a funkcionáři, jejichž platy a rozbujelá byrokracie stojí tolik peněz, že již nezůstává nic pro skutečně potřebné. Také se tam hned objeví Žid a řekne: Přenechejte mi to celé za takovou cenu, abych s tím ještě mohl udělat obchod.³⁰

Takový je vždy příběh pomocných organizací prostřednictvím státu, které slouží jen k tomu, aby takovému Quentinovi či Peyronovi napomohly k rozmařilému životu se služebnictvem a kočáry.

Tak se bude utvářet podoba i ještě existujících dobročinných institucí, jakmile se zdokonalí rabovací systém zednářstva. Nyní tam ještě spokojeně a šťastně žijí tisíce lidí tím, že si vzájemně pomáhají. Jakmile se jich zmocní stát, budou o to nešťastníci připraveni, aniž by na tom stát jako takový samozřejmě něco získal. Poté tam založí Žid svůj finanční obchod a v jejich objektech bude zřízena správní agentura nebo kasino, ne-li přímo nevěstinec (lunapar).

I milosrdní mohamedáni ve víře, že chudým kyne ráj, založili početné nadace při mešitách, školách a útulcích pro poutníky. Také tyto majetky stát často konfiskoval a jejich zabavení je vždy jen pláštíkem pro nejotřesnější zpronevěry a nejneuvěřitelnější lichvářské obchody.

Zatím stále ještě byl ponecháván jistý počet domorodých mohamedánů v takových ústavech, když tu náhle Žid Mesquich prohlásil, že by sám měl velkou chuť je koupit.

Du Bouzet, který pravý stav věci neznal, dal svolení k prodeji, ale když jej někteří vážení obyvatelé upozornili,

³⁰ Takto vznikají majetky zvané „habbous“, o nichž již byla řeč v tuniské kapitole, které tam byly nalichvářeny prostřednictvím Flogueta a Naqueta.

„že z těch domů budou muset být chudí vyhnáni, aby je bylo možné prodat Židovi“, odpověděl: „Okamžitě se o tom přesvědčím, a pokud se potvrdí, co mi říkáte, nebudou dotyčné domy prodány a chudí tam zůstanou“.

Mohamedáni se spokojeně vraceli domů poté, co ještě zapsali svá jména. Cestou je však dohonil Mesquich, který je celou dobu sledoval a jízlivě jim řekl, že domy přesto koupí.

Poslechněme si, co říká o věci sám Bouzet:³¹

Prohlédl jsem si oněch deset domů v doprovodu svého tajemníka, lékárníka Manina a proslulého fyzika³² Janssena.

Posledně jmenovaný, který opustil Paříž v balonu, protože mu byl odepřen bezpečný průchod ze strany německých obléhatelů města, byl vyslán do Oranu Akademií věd k pozorování úplného zatmění slunce a prokázal mi čest přijmout pohostinství ve vládní budově.

Navštívili jsme pak zmíněné domy, přeplněné mohamedánskými rodinami. V jediné místnosti žila vždy celá rodina, ale při vši té chudobě všude panovala vynikající čistota.

Dotyčné rodiny, téměř všechny připravené o majetek, tam našly přijetí za mimořádně mírné ceny.

Některé z rodin byly naprosto bez prostředků. Ještě stále před sebou vidím starou slepou ženu, opouštějící své nuzné obydlí pod schodištěm, protože právě dostala výpověď.

S bédováním se na nás obrátila.

Utěšil jsem stařenu slibem, že zde všichni zůstanou. A také tam vzdor požadavku správy zůstali. A přesto nyní slyším mluvit o tom, že se sto takových mohamedánských domů prodává.

Kdyby Tirman tuto zprávu četl, jenom by pokrčil rameny. Být on na Bouzetově místě, nepochybně by ty chudáky svlékl i z poslední košile.

Na tom mu nezáleží, ale výše zmíněné šlechtné jednání si však zaslouží uznání. Zpráva se rychle rozšířila všemi směry, a již po několika dnech ji náležitě zveličenou slyšel znovu vyprávět Alexis Lambert v Sebdu, vzdáleném 130 mil od Alžíru.

Když po kapitulaci Paříže propukly v Alžírsku nepokoje, mnoho mohamedánů se dobrovolně ozvalo du Bouzetovi, aby je v případě potřeby ochránil. Naši znamenití demokraté v obecní radě se naproti tomu po obvyklém způsobu těchto lidí přidali na stranu Židů a bohatých proti našemu správci, který se ujal chudých.

Z toho je názorně vidět, jak dobrý vliv může mít v této kolonii muž, který svá opatření zaměřuje na obecné dobro, třebaže není obratný politik, ba dokonce ne ani dovedný správce; ovšem za jiné, než současné vlády, která zvýhodňuje korupci!

Tolik potřebný muž by samozřejmě nesměl být předem zaujat pro naše moderní představy a nazírání, která ve skutečnosti v sobě slučují tendenci bezohledného využívání a likvidování bližních pod pokryteckým heslem civilizace celého lidstva.³³

³¹ *Enquête sur les actes du Gouvernement de la Défense nationale*, Tome III; déposition de Mr. Du Bouzet.

³² V tehdejší mluvě se tím rozuměl hygienik; pozn. překl.

³³ Spojené civilizační snahy Francie a Anglie v Egyptě představují ve skutečnosti neúprosné vydračství dávných výběrčích daní, farizeje dvacáté dynastie, jejichž jména žijí na obeliscích, ale

Angličané, u nichž je civilizace heslem, se v Indii dopustili nevýslovných hanebností. Odhlédneme-li zde od Číňanům oficiálně vnucovaného opia i prodeje uniform svých vojáků, kteří zemřeli na choleru, jsou nešťastní obyvatelé Indie, kterým by se jinak tak snadno vládlo, doslova drcení anglickou správou, podobnou děsivému stroji, který z krve milionů lidských bytostí dokáže vylisovat čisté zlato.

„Z Indie takto za dvacet let vydřená suma dosahuje podle doktora Lebona³⁴ více než deset miliard i po odečtení nákladů na obživu dobytých, kteří během svého pobytu v Indii dostávají platy, rovnající se ministerským, ba knížecím příjmům. Vysocí úředníci tam obvykle zůstávají pět let a poté se nesmírně bohatí vracejí do Anglie.“

Nemilosrdní vyděrači dopřávají ubohým Indům sotva hrst rýže, kterou ti ke své obživě potřebují.

Máme k tomu po ruce zdrcující svědectví anglického spisovatele, Mr. Hyndmanna:

„Bylo to strašlivé,“ vypráví, „když jihovýchodní provincie byly tak vyčerpány, že tam po odvozu obilí jenom v několika měsících zemřelo hladu kolem 300 000 lidí. V roce 1877,“ dodává ještě, „jen v Madrasu zemřelo hladu podle úředních zpráv na 935 000 lidí.“

Hyndmannem v časopisu „The ninethenth Century“ pod titulkem „Indický bankrot“ otištěné články nikdo nedementoval. Namísto toho, aby ve svých zednářských lóžích žvanili o filantropii, učinili by Angličané lépe, kdyby se touto palčivou otázkou zabývali. List „Fortnighly Review“ se k indickému státnímu rozpočtu spokojil s pouhou poznámkou: „Úlohou vlády je pouze ony národy zcivilizovat a obšťastnit.“ Doktor Lebon právem soudí, že takováto slova jsou opravdu ironická o vládě, která v jediném roce nechala hladu zemřít téměř milion lidí.

Takový je však žargon těch tak zvaných civilizátorů lidstva!

Muži 4. září, kteří tak neúprosně tvrdě jednali s těmi samými proletáři, jimž ještě krátce předtím pokrytecky lichotili, byli rovněž načichlí novým duchem doby i akademickým učením o svobodě.

Proti strašlivému útisku orientálních národů ze strany rasy, která se považuje za nejinteligentnější, ale má za jediný cíl obohacení několika velkých finančníků, může být jako opačný příklad postaveno Rusko, přestože v jeho slovníku pojem civilizace vůbec není.

Rusko si dokázalo podmanit třetinu Asie, ne však výhradně strachem, který by se dal připsat statečnosti jeho vojáků, nýbrž především duchem spravedlnosti, jímž jsou vedeni jeho správci. Rusko svoje domácí obyvatelstvo nevydalo ani do rukou celníků, ani Židů, nýbrž je nechává žít v klidu podle jeho tradičních mravů.

Neúnavný cestovatel Germain Bapst, který tam v měsitách hledal glazovanou obkládovou keramiku, mi sdělil, že prošel obrovské vzdálenosti pouze s doprovodem dopisem ruského generála bez jakékoli jiné ochrany. Všichni také slovo gene-

ještě je v krutosti daleko překonávají. Martaba u Gizy, kde Amenemhat a Pantaor dávali předky dnešních feláhů spoutat a téměř k smrti bičovat, je nám v moderním černém fraku věrně zobrazena v postavách Blignièrese, Rivers-Wilsona, Baringa a Clifforda Lloyda. (Srovnej naši druhou knihu.)

³⁴ *La Civilisation des Arabes.*

rála respektovali z prostého důvodu, že nemělo nic společného s finančními společnostmi, vykořisťujícími domorodce, kteří zde naštěstí ještě žili vzdáleni moderní židovské civilizace!

Mezitím se však již tolika bezútešným lidem nabízí jistá útěcha. Právě v Alžírsku by možná mohl začít francouzský antisemitský boj.

Vždyť již hrozivě sílí hněv Arabů, které Židé tak říkajíc zašlapávají do prachu. Již je tiše slyšet o blížícím se dni pomsty, a jestliže všeobecné antisemitské hnutí odsud vyšle své emisary, pak můžeme s jistotou čekat, že jejich posláni bude mít výsledek.

Již v roce 1882 zastupoval časopis „L'Atlas“ hnutí na antisemitském kongresu v Oranu. V téže roce musela policie odstranit ze zdi obrovský nápis s rudými písmeny, kde stálo: „Všechny prostředky k eliminaci Židů jsou dobré a použitelné!“

Z mnoha evropských sdružení a spolků v celé Evropě již Židy vyloučili.

V lednu 1882 byli v Oranu během dobročinné slavnosti židovští utlačovatelé co nejrozhodněji odmítnuti a když si na plně zasloužený ostrakismus stěžovali, dostalo se jim odpovědi: „Vy jste sice Francouzi podle jména, ne však srdcem!“

Na to starosta Abraham Nahon zakázal jezdecký průvod, odsouhlasený již obecní radou.

V květnu 1883 chtěla radnice v Tilimsanu³⁵ přinutit Evropany, aby na subskripční bál byli připuštěni také izraelité, ale pokus připravit lidi o svobodu tančit s kým sami chtějí, vyvolal pobouření.

Nepokoje, které v Alžírsku vypukly v červenci 1884, neměly obvyklý charakter a představovaly spíše začátek antisemitského hnutí.

Je snadno pochopitelné, že pařížské časopisy o tomto velice významném případu psaly jen velice povrchně, jako ostatně vždy, když se obracely na národ, jemuž namluvily, že on ví přece všechno nejlépe, ale ve skutečnosti je informován naprosto mylně.

Třídenní nepokoje, provázené útoky na několik židovských domů, přiměly v takových případech jinak velice opatrnou židovskou konzistoř popřít urážky izraelitů na adresu Francie.

„Francouzi jsou zbabělí, protože v roce 1870 kapitulovali“, taková byla podle Semitům nakloněného listu „Petit Colon“ výtku, která vyvolala snadno srozumitelné pobouření lidu. Je naprosto nepochopitelná fixní idea Židů – kteří přece v roce 1870 ještě žádnými Francouzi nebyli – ustavičně nám předhazovat, že my sami máme vinu na nešťastném výsledku války s Německem. Již výše jsme mluvili o nestydatosti jejich tvrzení, že to naši důstojníci kapitulovali. Ustavičné opakování této nepravdy nacházíme v Židy redigovaných radikálních pařížských novinách, kde právě naturalizovaní synáčkové německých Židů nejzuřivěji nadávají našim generálům.

V červnu 1885 se opakovalo něco podobného.

Policie tehdy zablokovala 150 účastníků antisemitské demonstrace v tržnici na náměstí de la Lyre, ale sročeným davem byla donucena je zase pustit.³⁶

³⁵ Dřívější Tlemcen na západě Alžírsku; pozn. překl.

³⁶ Ješitnost, která Židy pohání pořádit si bez sebemenší zásluhy vyznamenání či řád, dala v červenci 1885 podnět k novému povstání v Alžírsku.

Ohnivý duch mladších generací se vzpírá tak ponižujícímu útlaku.

Mladý domorodec Hassem, odchovanec lycea v Alžíru, napsal roku 1882 místnímu časopisu:

„Co udělali Židé v Alžírsku tak mimořádného, že je francouzská vláda tolik zvýhodňuje? Neumožnil jim snad dekret z 28. a 31. března 1848 ohledně naturalizace cizinců dostatečný přístup k stejným právům?

Nepřirovnávaly snad všechny dávné i současné národy Židy vždy k cizopasným rostlinám, žijícími na úkor ostatních? Mají se tedy Židé nazývat národem? Ještě si ze svých let na lyceu vzpomínám, že legitimní králové Francie je vyhnali z francouzské půdy, a nejsou snad Židé dodnes v Rusku a Německu právem pronásledováni a opovrhováni?

Zůstaňme v naší zemi. Vidíme, co se děje v Oranu. Zde byli Židé ve všech dobách příčinou nepokojů a budou jimi i nadále. Nevidíme v našich městech, že Židé z Maroka, většinou proti nám nepřátelsky zaujatí, mají přímo oficiální monopol ve volbách?“

Je třeba vědět, že alžírský tisk slouží Židům mnohem méně, než náš pařížský. Tamější novináři, přestože na neštěstí bez religiózního nazírání, které jediné dodává sílu k velkým rozhodnutím i jejich realizování, mají i tak mnohem více talentu, elánu a nezávislosti, než pařížští. Otevřeně říkají i to, co si je zde možné dovolit myslet, ale ne psát... Mnozí mladí lidé, kteří se obávají, že by museli zemřít hladu v Paříži, kde je již všechno zkorumpováno Židy, si proto raději hledají na africké půdě sice místo odlehlé, ale zaručující jim čest i svobodu.

Tamější časopisy jako např. „Fanal“, „Courier d’Oran“, „Courier de Bône“, „Petit Algérien“ nebo „Mont-Atlas“ ustavičně posílají do mateřské země připomínky a napomenutí, jež však zůstávají bez povšimnutí.

„Courier d’Oran“ např. 8. května 1882 psal:

Žádný jiný krok by nám nedokázal odcizit domorodé mohamedány jako ten, který udělala nynější vláda, když v Toursu rozhodla o naturalizaci všech domorodých Židů a tím uplatnila zásadu rovnoprávnosti, jak je zavedena ve Francii od roku 1789, ale v zdejším případě je zcela nevhodná.

Toto opatření nás velice poškodilo a hrubě se dotklo jak domorodých mohamedánů, tak i křesťanů. Není ospravedlnitelné ani nějakou nezbytností, ani zásluhami těch, kteří jsou jím zvýhodňováni, protože židovská rasa si uchovála svéráznosti, vyvolávající nenávist ostatního obyvatelstva.

Vypadá to tak, jako by se Francie zmocnila Alžírsku jenom kvůli Židům.

Nyní osvobození od nevědomosti, s níž Židé pod panstvím Arabů po staletí zachovávali své staré předsudky, nás doslova zaplavují, ale ne proto, že by se chtěli s námi sjednotit, nýbrž jako uzavřená rasa nám panovat. Všude drze a

Přítelíček Židů, Tirman, pro jistého Jakoba Jaise, pomocníka u hasičů, obstaral kříž Čestné legie, kterého to byl člověk zcela nehodný. Hasiči poté odmítali spolu s Jaisem sloužit a za potlesku obyvatelstva své uniformy vrátili do městského skladu.

Tirman se totiž neostýchal v příslušné písemnosti dopustit podvodu tím, že uvedl 20 služebních let, zatímco Jais jich měl ve skutečnosti pouze šest. Dále byl jen několik měsíců před dekováním obžalován policejním soudem za surové napadení starce. A takové jmenování podepsala rada Čestné legie, jejímiž členy jsou i francouzští generálové!

nestydatě pronikají a státní majetek rychle upadá do lichvářských rukou. Nicméně pořád ještě s tím nespokojeni, troulají si získávat hrozivý vliv i na volby. Možná není daleko doba, kdy se místa obchodních soudců, státních úředníků a poslanců stanou židovskou doménou. V poslanecké sněmovně byla již 2. prosince 1880 odhlasována předloha zákona o rozšíření všeobecného hlasovacího práva v politických volbách.

Od té doby, kdy byl zákon senátem potvrzen a vstoupil v Alžírsku v platnost, zaplavili daně platící Židé naši poslaneckou sněmovnu a stali se tak neomezenými pány země. Zmíněné oprávněné obavy se tedy velice brzy vyplní. Již teď jejich drzost nezná hranic a v našich městech vystupují s takovou nestydatostí, že je tím urážena stará galská hrdost. Takový je výsledek naší současné politiky v africké zemi, pro niž bylo prolito tolik francouzské krve.

Autun, generální konzul provincie Oran, v každém zasedání mluví o opatřeních, jejichž přijetí by mohlo Alžírsku přispět k dobru.

Pánové, 24. října 1870 během válečných nepokojů, Crémieux s podporou nejvlivnějších bankéřů, svých souvěrců, prosadil dekret, jehož cílem je naturalizace všech alžírských izraelitů.

Nechci se znovu vracet k neblahým následkům, které měl tento akt, o němž se předem nikdo s Francouzi v Alžírsku neradil.

Avšak naši francouzští spoluobčané se právem ptají, v čem spočívají zásluhy nedávno naturalizovaných? Ptáme se těch, kdož jsou v čele naší republikánské vlády: Mají snad Židé jiné ideály, než takové, které jim předpisuje jejich vlastní zákon v tom smyslu, že si mají pomocí lichvy podrobit každou ne-židovskou zemi? Není snad, ptáme se dále, pokrok našich kolonistů zastaven zvýhodňováním rasy, která cizopasíc a lichvařic se ještě chlubí, že se nikdy nedotkla pušky, vesla, motyky nebo pluhu, jinak řečeno, že nikdy zdejší půdu nevzdělávala ani nebránila, ale vždy se uměla zmocňovat majetku kolonistů ve všech provinciích metodami, které jsou jim bohužel až příliš dobře známé.

„Mont-Atlas“, v Oranu vycházející noviny, přestože republikánsky zabarvené, apelují na vlastenecké smýšlení a moudrou rozvahu ctihodných členů ústavodárného shromáždění, aby se rozhodně vyslovili proti povolení francouzských občanských práv Židům.

Dotyčné noviny píší: Jestliže se naši předchůdci mýlili, pak je na nás tuto chybu napravit! Chceme naší vlasti zachovat vitalitu a k její spáse se musíme vrátit k časům vlády železné ruky!

„Petit Africain“ k rozšíření práv při volbách obchodních soudců přidává několik pozoruhodných postřehů.

Senát právě přijal předlohu zákona o rozšíření práv při volbách obchodních soudců. Každým okamžikem může být vyhlášen i pro Alžírsko a je jen přirozené, že parlament, který Alžírsko nezná tak jako my, je přesto názoru, že zákon, který ve Francii znamená pokrok, jím bude i zde.

My však víme, jak je pro nás nesnesitelný. V takovém případě by byli Židé souzeni Židy. Ti však ustavičně mluví o své solidaritě, a u nich opravdu nejde jen o planá slova!

Náš čtenář všechno tohle zná a naši poslanci to nemohou popřít.

Nabytí platnosti řečeného zákona pro nás znamená konec počestného obchodu a ztrátu důvěry, tak nezbytnou v obchodních vztazích.

Bylo by skutečnou záslužné odhalit Francii pravý stav naší kolonie, který je jí pařížským tiskem vytrvale zamlčován. Kdyby pak zde vypuklo strašlivé povstání, jaké Alžírsko až dosud nikdy nevidělo, mohli by Francouzi alespoň říkat, že byli tiskem varováni. A pokud by chtěli poděkovat muži, jenž zavinil ztrátu africké provincie, pro kterou francouzská krev tekla proudem, mohli by tak učinit u pomníku, který zřídil Žid Aldrophe a byl 13. března 1883 s velkou pompou odhalen na hřbitově Montparnasse.

Je jaksi přirozené, že slavnostního aktu se zúčastnili všichni delegáti Židovstva i zednářstva. Byli tam poslanci Thomson, Germain Casse a Camille Sée, prefekt za Seine Herold, městští radní Bourneville a Leven, i starosta z 8. okresu Koechlin-Schwartz, prezident Bédarrideho kasačního soudu a ještě mnoho a mnoho dalších. Nechyběli ani velkorabín Isidor a prezident Vysoké rady francouzských zednářů, pan Proal. Oba posledně jmenovaní se postupně ujali slova na oslavení muže, který se tolik zasloužil o Izrael, ale jehož činnost byla pro Francii tím osudnější.

Před pomníkem byla rozvinuta korouhev Alliance israélite universelle.

Crémieux ve své chvalné skromnosti sám určil, aby na jeho hrobě byl následující výmluvný nápis:

**Památce Isaaka Adolphe Crémieux,
prezidenta všeobecného izraelského svazu**

Všeobecný izraelský svaz byl skutečně jeho největším dílem, a v tomto smyslu může být také nazýván „nejkrásnější a nejplodnější nadací“.

Lze si představit mocnější vladařský nástroj než ten, který již ovládá celý svět?

Alliance israélite tak, jak je nyní, se datuje teprve od července 1860. První generální shromáždění proběhlo 30. května 1861. Více méně skrytě však funguje již po dlouhá léta, ale jejího vítězství si vědomí Židé cítili potřebu jistě tak říkajíc oficiální moci, reprezentace své rasy, která by jejím jménem promlouvala k Evropě. Vnější, viditelná struktura Alliance se zdá být velice prostá. Každý Žid se může stát jejím členem za roční příspěvek šesti franků.

Alliance je vedena ústředním výborem, složeným dříve ze 40, nyní z 60 členů od té doby, kdy si zahraniční Židé stěžovali na příliš malé zastoupení. Zmíněný ústřední výbor má sídlo v Paříži a je ve stálém spojení jak s výbory různých zemí a provincií, tak i jednotlivých obcí. Členové ústředního výboru jsou voleni na devět let všeobecným hlasováním všech členů; z nich každé tři roky odstupuje třetina členů, kteří jsou však vždy znovu volitelní. Ze svých řad pak volí ústřední výbor každé tři roky zvláštní grémium, složené z prezidenta, dvou viceprezidentů, pokladníka a generálního tajemníka.³⁷

Místní výbor může být všude, kde je více, než deset členů, a jsou také zřízeny provinční nebo zemské výbory vždy pro jistý počet místních výborů.

Místní a zemské výbory projednávají nezávisle otázky čistě místního zájmu, ale na vlastní odpovědnost.

³⁷ I letným porovnáním způsobu řízení a struktury Alliance s někdejšími kahalem (vedením židovských obcí) v díle Jacoba Brafmanna *Das Buch vom Kahal* (Leipzig 1928) snadno rozpoznáme totožnost rukopisu; pozn. překl.

Předávají ústřednímu výboru sdělení o předmětech všeobecného významu a také je od něj přijímají.

Vypisují a shromažďují subskripce, jejichž výnos putuje do pokladny ústředního výboru.

V současnosti je ústřední výbor složen následovně:³⁸

1) Členové s trvalým bydlištěm v Paříži:

Velkorabín Francie Isidor; čestný prezident S. H. Goldschmidt; prezident J. Derenburg; viceprezident Narcisse Leven; generální tajemník Kamm; pokladník Leo Lehmann.

Členové Astruc, Bédarrides, Carvallo, Créhenge, H. Derenburg, M. Erlanger, baron Hirsch, Zadoc Kahn, Lévi Alvarez, Th. Levy, E. Manuel, J. Oppert, E. Reinach, J. Rosenfeld, Victor Saint-Paul, L. Singer a E. F. Veneziani. Čestný člen H. Rodriguez.

Mimo Paříž žijící členové:

Dr. Adler v Kasselu, dr. Baerwald a dr. Fould ve Frankfurtu, dr. Bamberger v pruském Královci, hrabě de Camondo v Konstantinopoli, J. Costa v Livornu, A. Daniels a dr. Dunner v Amsterdamu, Dreyfuß-Neumann v Basileji, Moser A. Dropsie ve Filadelfii, dr. Feilchenfeld v Poznani, dr. Frank v Kolíně n. R., dr. Grätz ve Vratislavi, Sir J. Goldsmith v Londýně, Meyer Isaacs v New Yorku, dr. Josephthal v Norimberku, Lolli v Padově, H. Magnus v Lipsku, Maroni ve Florencii, dr. S. Neumann v Berlíně, J. Oppenheim v Bruselu, dr. Philippssohn v Bonnu, E. Pontremoli ve Verceili, dr. Ravenna ve Ferraře, Simon C. Salomon v Metách, dr. Salvendy v Dürkheimu, Ph. Simon v Hamburku, Joseph von Wertheimer ve Vídni a dr. A. A. Wolff v Kodani.

Počet členů činí asi 28 000. Rozpočet, pokud je veřejně znám, obnáší zhruba milion franků. Skutečné částky, které má ústřední výbor k dispozici, jsou samozřejmě jako vždy téměř neomezené.

Po celém světě rozšířené židovské společnosti jsou napojeny na Allianci, jako např. Anglo Jewish association, Union of American hebrew congregation, Židovsko ortodoxní reprezentanti v Praze, Amour national v Philippopelu a dále i mnoho menších pařížských spolků, jako la Société des Dames, la Société Esther et Rebecca, l'Accord israélite, les Israélites français, le Lien d'Israël, les disciples de Moïse, les enfants de Sion,³⁹ a rovněž zednářské lóže Concordie, Jerusalem a Trinitarier.

Izraelité pomocí peněz vládou téměř všude velkým tiskem a jím působí na národy, ale mají také stovky nejrůznějších orgánů, jimiž se obracejí výhradně na syny své rasy a informují o všem, co je čeká a co se připravuje. Zde si uvedeme jen některé z těchto specificky židovských časopisů. „Archives israélites“, „Univers israélite de Paris“, „Famille de Jacob“ v Avignonu, dále „Jewish Chronicle“ a „Jewish World“ v Londýně, „Jewish Messenger“ v New Yorku, „Wiener Israelit“ ve Vídni, „Libanon“ v Mohuči, „Volkszeitung“ a „Wochenschrift“ v Magdeburku, „Allgemeine Zeitung des Judenthums“, „Vessilo israelitico“ v Casale, „Corriere israelitico“, „Educatore israelitico“, „Faniglia israelitico“, „Ben Chanonia“, „Ben Hana-

³⁸ Psáno v době práce na této knize, vydané 1885; pozn. překladatele.

³⁹ Podstatně podrobnější a novější přehled židovských organizací ve Francii je v knize Traiana Romanesca *Páni a otroci 20. století* (str. 89-91); pozn. editora.

nia“, „Orient“, „Maggio“, „Ariel“ v Jeruzalémě, „Esperanza“ ve Smyrně, „Jaetz“ v Bukurešti, atd.

Allianci je pojem vlasti, jak jej chápeme my, zcela cizí a bylo by zbytečné se tím zabývat. Crémieuxova slova nepřekonatelně charakterizují duchovní princip, jímž se řídí:

Aliance, kterou chceme vytvořit, není ani německá, ani švýcarská nebo anglická, nýbrž je židovská, univerzální. Proto postupuje vpřed a dosáhne svého cíle.

Nic nedokáže lépe charakterizovat pocity, jimiž jsou prodchnuti její členové, než srdečné vyznání ze strany francouzských Židů svým německým bratrům jen několik málo měsíců před vypuknutím války v roce 1870. Jen poslyšme, jak nám Crémieux líčí vpravdě idylickou scénu ze zasedání ze 3. února 1870, kde se oficiálně jednalo o sbírku ve prospěch polsko-ruských Židů.

Hluboce pohnuti, ale nerozhodní, co by se mělo dělat, k jakým opatřením by se mělo sáhnout, bylo dohodnuto obrátit se na německý výbor. Bez otálení byli všichni svoláni do Berlína, a tam se, pánové, rozhodlo o spolupráci. Nebyla tam naprosto žádná závist nebo zloba mezi Berlínem a Paříží. My z Francie jako starší jsme byli stejně jako ti mladší za jedno v bratrském vykonávání společné velké věci.

Byli tam všichni, náš viceprezident Goldschmidt „vždy pohotově svou osobou i peněženkou“, i „věrně oddaný“ Lewen, který si tím utěšoval svůj „osobní smutek“! Byla to opravdu rodinná slavnost, kytice zlatých květů.

Ani ten nejslabší náznak žárlivosti, nýbrž dobrovolná a čestná soutěživost, při níž národnosti zcela zmizely. V tomto spolku se spojili pouze Židé na pomoc nešťastným Židům. Není třeba připomínat, že jsme byli v Německu, ve velké zemi vědění a inteligence, kde velcí duchové klidně a rozvážně usilují o všechno dobré a vznešené. Byli jsme v Berlíně, velkém sídle vědy, které si získalo slávu a kde náš proslov šířil duchovní světlo! (Bouřlivý potlesk!)

Zmíněné zasedání mělo stejný historický význam, jako svého času shromáždění ve Wilhelmsbadu, kde bylo rozhodnuto o smrti Ludvíka XVI. i švédského krále. Zde bylo rozhodnuto o zničení Francie, které mělo židovskému finančnímu světu vynést mnoho miliard, rozhodlo se o rozvrácení naší drahé vlasti i o tom, že ji Židé mohou zcela zaplavit a zmocnit se v ní nejvlivnějších míst vypuzením Francouzů.

Z výše řečeného je dobře vidět, jakou váhu má na misce vah národů spolupráce mužů ze všech států, řídících se jediným vydaným heslem. Tou dobou si Gambetta představoval, že si je jistý mít v ruce všechny páky, jimiž může řídit události podle své libosti. Avšak Německo se svou přísnou organizovaností, židovský vliv odmítající armádou a jasnozřivou, opravdovou láskou k vlasti nebylo tak snadné zdolat jako dnešní Francii, která si do čela tak ochotně staví prvního právě přivandrovalého cizince.

Mnohé z toho, co bylo napsáno o Tovaryšstvu Ježíšovu, se sice hodí i na Alliance israélite universelle, ale právě to, co neplatí o první, platí o té druhé. Sami Židé jsou tímto přirovnáním překvapeni, ale se sobě vlastní skromností prohlašují, že porovnání vyznívá v jejich neprospěch, protože oni chtějí jenom naše dobro, což je výstižné pouze v tom smyslu, že jejich snahou je nám všechno vzít.

Vzpomínám si, řekl jeden z řečníků v generálním shromáždění z 3. února 1870, na rozhovor, vedený nedávno s jedním souvěrcem, jenž se krátce předtím zúčastnil schůze Alliance.

Zeptal jsem se jej na názor o ní, a jeho odpověď zněla:

Během schůze mi přišel na mysl příběh z Věčného Žida Eugène Sua, kde Rodin v jeho korespondenci našel dopisy ze všech končin světa.

Porovnání obou institucí je správné potud, že se tam i tady jedná o rozšíření a rozsah kontaktů s celým světem, ale nic víc! Jak nesmírný je však rozdíl ve všem ostatním. Zde je útlak, tam osvobození, zde temno, tam světlo, zde chlad a smrt, tam život. (Volání bravo!)

Je skutečně směšné, když Židé, stále se chlubicí, že nejsou Francouzi, ani Němci nebo Angličané, ustavičně ve svých časopisech nám katolíkům předhazují, že uznáváním autority papeže posloucháme cizího vládce.

Cizího vládce?, zvolal upřímný muž z lidu, jak je možné, že patriotický Žid se může rozčilovat nad takovou obludností.

Jistý duchaplný muž kdysi řekl, že by chtěl číst už jen uherské noviny. Přiznávám, že mně naprosto stačí „Bulletin de l'Alliance israélite“, abych byl informován o všem, co se děje v celém Božím světě.

Alliance israélite mluví k mocným našeho světa jako k sobě rovným, poučuje je, vznáší námitky a předkládá ultimata, která vladaři s přímo vzornou úslužností přijímají. Již jsme našim čtenářům ukázali, jak Crémieux svou zahraniční politikou neblaze působil na naši republikánskou vládu v rumunské otázce. Z přirozeně směšné záminky, že Francie oné doby, kdy v ní ještě panoval zdravý smysl a měla určité slovo v Evropě, byla jediným národem světa, který Židy zcela vyhostil, Crémieux usoudil, že my Francouzi jsme rozenými otci, bojovníky a opatrovníky izraelitů na celém světě.

Proti tomuto tvrzení však nebyl vznesen žádný protest, takže nakonec když kdekoli v zastrčeném koutu světa byl nějaký Žid uvězněn za krádež, se naši vyslanci, konzulové a tlumočníci okamžitě zmobilizovali a vznášeli nejostřejší protesty proti takovému bezpráví.

Podle míry projevené horlivosti se pak také v diplomatické kariéře postupovalo. Tak například vidíme Mellineta jako francouzského vyslance v Rumunsku, a poté v perském Teheránu. Tissot se téměř mohl přetrhnout horlivostí v Maroku, pak byl poslán do Konstantinopole a ještě později do Anglie, ale všechny v tom směru překonal Rustan v Tunisu.

Již před deseti lety jsem předvídal tuniské tažení. Okolnost, že se Židé pod tuniským panstvím necítili spokojení, sama dovolovala očekávat, že naši ubozí vojáci tam budou muset zanechat své životy na zlepšení židovského osudu. Jenom považme – izraelitský stříbrotepec, který několik svěřených mu předmětů klidně zpronevěřil zastavárníkovi, byl za to v Tunisu potrestán výpraskem!

Dalo se něco takového snášet? Někteří Židé byli dokonce za různá vážná provinění ze země i vypovězeni! Okamžitě se z Alliance ozval divoký pokřik a vyzýval Evropu k potrestání takového bezpráví.

Z druhého břehu moře nám byly hlášeny opravdu otřesné věci. Fanatismus mohamedánů si za oběť hrůzného pronásledování vybral naše bratry v Tunisu.

Poté, co již trpěli výbuchy nevýslovného barbarství, byli na mnoha místech pod tuniským panstvím okrádáni o své majetky a statky, vyháněni a donuceni hledat si útočiště v Tripolisu. Celé národnostní skupiny jsou uvrženy do zoufalství a bídy, a volají o pomoc ke svým souvěrcům.

Někteří naši obchodní jednatele se ve své služebnosti ponížili až do té míry, že k prospěchu Židů zneužívali vládu, u níž byli akreditováni, což vyvolalo podiv dokonce i izraelských novin.

Tak v „Archives“ ze 13. prosince 1883 čteme:

Náš vyslanec ve Fezu v důsledku urážek, kterých se mu v Maroku dostalo ze strany tamního obyvatelstva, žádal odškodnění 5 000 franků a prosadil to. Je pozoruhodné, že z nich bylo 500 franků předáno tamější izraelské chlapecké škole, a stejná částka také izraelské dívčí škole. Opravdu nevíme, z jakého podnětu byla našim – na tak sporných záležitostech nezúčastněným souvěrcům – prokázána taková pozornost, která jinak není v Maroku obvyklá.

Ordega chtěl právě Rustanovi ztropit pěkný kousek. Již v květnu 1884 jej vidíme zde v Paříži sondovat terén, navštěvovat bankéře, rozšiřovat obchody a hlavně nechat o sobě v židovských časopisech mluvit jako o velkém vlastenci.

Skutečnou hlavní osobou na vyslanectví je Haim Benchimol, který je v ročence Vysoké Rady Francie uveden pod číslem 194 „Sdružení v Maroku“ jako ctihodný br. Haim Benchimol z Tangeru.

Protože však veřejné mínění mělo silnou nechuť k druhému tuniskému tažení, byl Ordega díky doporučení Alliance koncem roku 1884 přeložen do Bukurešti, kde si Židé hodně přáli mít svého člověka.⁴⁰ A skutečně tam prokázal tak nehoráznou horlivost, že se zcela znemožnil a již po několika měsících byl nahrazen panem de Coutoulym.

A znovu je velice poučné číst „Bulletin de l'Alliance israélite“, o jehož existenci mnoho našich předních politiků vůbec neví. Nechybějí tam ani dojemné stránky. Patřím k těm, kteří si váží každé víry, protože ji považuji za jedno z neocenitelných bohatství. Velice si cením podnětu, myšlenky nějakého daru, ať je to subskripce nebo velký či drobný dar. Některé se dávají na památku otce, matky nebo syna, jiné při příležitosti tzv. bar mitzva dítěte. Tak např. pan Garet dává na veřejné učiliště pět franků u příležitosti svého jmenování úředníkem.

⁴⁰ Stejně jako většina dnešních diplomatů, zastupujících Francii v zahraničí, se i Ordega vychloubá svým nefrancouzským původem. Nepatří ovšem k hrdinským a věřícím Polákům, jimž všichni křesťané přejí jen to nejlepší, nýbrž k polským Židům. V projevu, který přednesl před odchodem z Tangeru a jež „Archives israélites“ otiskl 12. března 1885, neopomněl nový vyslanec pro Bukurešť vyzdvihnout, že jde do Rumunska podporovat zájmy Židů. „Jestliže jsem se tak živě podílel na obraně židovských zájmů,“ řekl doslova, „pak to má příčinu v tom, že moje skromné působení mi často vyneslo nesouhlas nebo falešný výklad ze strany ostatních konzulárních úředníků. Přesto by bylo ode mne nepolitické jednat tam, kde mně chybělo přímé pověření. Každý však může být ujištěn, že jak Židé v Demnanu, tak i v Maroku nemohou najít lepšího představitele, než mne, jakmile opustím své místo.“

Doufám, že i na novém místě, na něž jsem povolán, se budu moci chopit iniciativy ještě více, než dosud. V Rumunsku tvoří Židé významně velkou komunitu, jejíž situace obecně nepatří právě k nejlepším. Proto tam najdu větší prostor pro svou činnost a doufám, že naleznu i příležitost, jak prokázat Židům své sympatie.“

Dary, které bohatí Židé dávají jmenovitě na židovské školy v Orientu, jsou někdy velkolepé. Sice dávají peníze, které sebrali nám, ale jejich jednání se nesmí posuzovat podle našich pojmů, protože jejich myšlenky se od našich silně odlišují. Pro ně je již pouhá myšlenka uškodit gójovi záslužná, o činu ani nemluvě. Podobá se v tom křesťanskému rytíři, který obdaroval Církev tím, co vzal Saracénům. Takové dary předkládal kohen po sklizni jako chléb obětiny (pains de proposition) v chrámu na stole z akátového dřeva.⁴¹

Ze zisku, který měl Maurice de Hirsch z tureckých bonů, daroval milion na izraelitskou mládež v Orientu. Bischoffsheim z profitu, shrábnutého v Hondurasu, založil dívčí školu, jež je současně výdělečným podnikem a nese jméno Bischoffsheimova nadace. Žákyně ve věku od 12 do 15 let se přijímají na písemnou žádost a dostávají ve škole stravu, ubytování, oblečení i bezplatnou výuku. Jsou vyučovány na pečovatelky o sirotky, květinářky a švadleny, a současně se vzdělávají i pro obchod a vychovatelství. Škola trvá tři roky a má padesát žákyň.

Tento roku 1872 založený ústav již vyškolil 236 žaček. Ty z nich, které mezitím studium završily, jsou pak dámami z představenstva, jež současně na dívky dohlížejí, umisťovány do větších dílen nebo obchodů v Paříži. Které se chtějí dále vyučit na vychovatelky, musejí po ukončení školy složit zkoušku na radnici. Část z nich je z Paříže, ostatní z Maroka nebo z Orientu.

Alliance má v celém Orientu, tj. v Sýrii, Maroku, Tunisu, Mezopotámii a Jeruzalémě 36 škol s více než 7 000 žáky a žákyněmi – jmenovitě 5 400 chlapců a 1 700 děvčat.⁴²

Bylo by třeba sledovat Crémieuxe na zasedáních Alliance, protože jenom tam je sám sebou. Tam se projevuje familiérně, žoviálně a ukazuje vlídnou tvář patriarchy. Existují žánrové obrazy, na nichž je takový stařec, bavící se se svými lidmi. V roce 1878 přišla řeč na izraelity v Rusku. „Jen je nechme začít svou práci,“ řekl Crémieux, a pak tišeji dodal: „Jsem zcela klidný, oni už půjdou kupředu a zajistí si své místo.“ (Všeobecné rozjaření.) Gesto ruky, záblesk v očích, a tito vychytralí politici, bankéři a obchodníci s brilianty si rázem znamenitě rozuměli; dobře věděli, že jakmile si jejich souvěrci zajistí i jen nepatrná práva, budou mít brzy Rusko i Rusy u svých nohou přesně tak, jako to udělali s Francouzi.

Crémieux považoval za adekvátní zanechat v testamentu viditelné znamení své péče o Allianci izraélite.

Odkazuji Allianci částku 10 000 franků. Protože ta není zákonem uznaná společnost, ukládám svým dětem za povinnost, aby do tří měsíců od mé smrti

⁴¹ Židovské zednářstvo památku na zmíněnou dřevěnou tabuli (stůl) chrámu věrně zachovává. Kožená zástěra 3. stupně je bílá s dvojitým ohnivě rudým lemováním, uprostřed je kompas a akátovou větvičkou opletený úhelník. Na otázku: „Jste Mistr?“ se odpovídá: „Akácii znám.“

⁴² K velice důležité, stejně jako prakticky neznámé záležitosti židovských škol v Orientu viz vynikající dílo Hellmuta Schramma, *Židovská rituální vražda* (kapitola „Damašek 1840“); pozn. editora.

předali tyto peníze prezidentovi Alliance, který jimi bude disponovat podle rozhodnutí ústředního výboru.⁴³

Katolíci by taková ustanovení neměli tak příliš kritizovat. Existuje něco krásnějšího, než právo odkázat část svého majetku na dobro věci nebo myšlenky, pro niž jsme celý život pracovali, a tím jí prokázat svou věrnost i po smrti?

Jestliže bych benediktinům, u kterých jsem strávil několik šťastných měsíců svého mládí a jejichž literární i historické práce jdou s mými rukou v ruce, odkázal 10 000 franků, pak by Lockroy nebo Camille Dreyfuß nepochybně z řečnické tribuny zvolal:

„Vypočítavost zůstavitele dědictví, pánové! Majetek mrtvé duše! Ten muž ví, že řečené bratrstvo není státem trpěno, a přesto mu něco odkazuje! Jakpak se to říká v Syllabu? Nemá být dovoleno, aby Francouz rozšiřoval řád, patřící cizině!“⁴⁴

Ovšem pro tyto lidi i pro republikánskou menšinu, závislé na pokladnách židovských finančníků, nejsou pražádnými cizinci členové ústředního výboru Alliance v Berlíně, Mnichově, Hamburku atd., a nakonec nám ještě budou tvrdit, že domovské právo mají ve Francii pouze Židé.

⁴³ Takové akty štědrosti jsou časté. Nesmírně bohatý Rothschild před svou smrtí roku 1884 v Paříži testamentem určil, aby v případě, že jeho dcera Sarah Halfon zemře bezdětná, zdědila třetinu jeho majetku Alliance universelle israélite.

⁴⁴ V březnu 1884 státní rada, jejíž hotovou perlou je Žid Camille Sée, upřela představené řádových sester svatého Vincence z Pauly právo na přijetí odkazu paní Lecerfové, kterým určila 40 000 franků na zařízení nemocničních lůžek pro nadaci Sainte-Anne d'Auray v Châtillon-sous-Bagneux.

Ve své nenávisti k těmto zbožným a milosrdným sestrám, ctěným i divochy, se neštítí uškodit těm nejubožejším.

Kdyby však chtěl někdo upřít Židům Crémieuxem odkázaných 10 000 franků, ihned by spustili strašlivý pokřik a nářek; naproti tomu shledávají naprosto v pořádku, když jsou milosrdné sestry vyhnány ze špitálu Cochin a zabaveny peníze, které jim zakladatel odkázal na jejich životy.

Obsah

Pátá kniha

Požidovštělá Paříž a francouzská společnost

„Opravdu nevím, z čeho bude moci být křesťan za dvacet let ještě živ!“

Stern

Období direktoria a současnost * Mravní úpadek * Aristokracie * Jaké místo ještě má? * Má vrozenou dobromyslnost, nezná nenávist a je nenapravitelně lehkomyšlná * Její dobráctví * Židovské hony * Hirschova pomsta * Hirsch a naši důstojníci * Jejich archivář z La Trémoille * Dux * Rothschildové * Ples v Opeře * Ferrières * Znázornění * Slavnosti křesťanské lásky * Účty fantazie * Překvapující novinář novověku * Cholerici v Tuileriích * Loterie dekorativních umění * Dobrodinec lidstva * Hecht a jeho Courbet * Reinach a jeho Franz Hals * Milovník haraburdí * Podvod v oblasti umění * Saphira * Pohoršující výstupy při závodech * Kluby a herny * Leconte a parlamentní klub * Armádní dodávky * Módy * Teorie pátera Ludovica * Oblíbenec aristokracie * Skrývaná bída * Genovefa a zvířecí maskární ples * Arbiter elegance * Arthur Meyer * Ernst de Hervilly * Židovské novinářství * Vydírání peněz * Hugelmann, Fiorentino, Eugen Mayer * Vzácná kniha * Anatole de la Forge aneb „Galanthomme“ * Simia * Blázní reklamy * Paní Adamová * Finanční poměry Akademie * Vlastenectví generála Bum a paní Kardinálové * Všeobecné komediantské hospodářství * Židé a divadlo * Přítel Fritz * Američanky * Poznání Yankeju * Bartholdiho pomníky * Propůjčení řádu herci * Cirkus Molier * Židovské paláce * Monach * Robert de Bonnières a Paul Bourget * Guy de Charnacé a upířský baron * Paříž, lupičské doupe * Zločinci a jejich kumpáni * Macého kniha * Pivovary pro ženy * Účast policie na zločinu * Krize práce * Ochrana známek * Ladem ležící půda * Alkohol * Aqua tofana * Městská laboratoř * Beztrestnost obchodníků s vínem * Hadrář * Zástavní lístek * Národ čeká * Nevyhnutelné znamení revoluce * Konec světa

Zde se snažím pouze o náčrt, nikoli o hotový obraz. Goncourt uměl podat v jediném svazku množství skutečností i myšlenek s naprostou jasností výrazu i bohatstvím detailů. Ve svém díle „Dějiny francouzské společnosti za vlády direktoria“⁴⁵ nám hned malebně, hned zase duchaplně ukazuje Paříž se svými pobořenými kostely, v pustinu proměněnými městskými čtvrtěmi s opuštěnými paláci tak, jak vypadala v předvečer hrůzovlády, kdy byl palác Larocheaucouldů přeměněn na bazar a palác Bironů na veřejnou tančírnu.

Ve vymezeném rámci naší knihy nemohu doufat, že bych dosáhl něčeho podobného, když navíc současnost nabízí mnohem komplikovanější poměry, než doba, kterou nám vylíčil duchaplný spisovatel. Morální ruiny všude kolem nás spíše vyžadují hlubší nahlédnutí, než materiální převrat oné doby. Budu se zde muset omezit na zásadní historické body a vyhradit si jejich doplnění na pozdější dobu.

Co se dříve rozumělo pod pojmem „společnost“, tj. spolupůsobení právních, zážitých a tradičních faktorů, to již dnes není. Co ještě nyní tzv. „moderní společnost“

⁴⁵ V originále *Histoire de la Société française pendant le Directoire*.

drží pohromadě, to se podobá dekoraci, která neobstojí před důkladnou zkouškou. Všude jen samá lež, a pro pozorovatele je stále obtížnější si udělat správný obrázek ze zdánlivých vztahů a uměle vytvářeného smýšlení i názorů, většinou zcela bezobsažných.

Na první, povrchní pohled se zdá být jen málo co změněno. Dodnes se dají najít proslulá jména staré Francie, avšak jen velice zřídka je vidět, aby vitalita naší staré šlechty – které neschází nic jiného, než sebedůvěra – byla tak velká a měla stejný význam jako v Anglii.

Uplynulo sto let od doby, kdy se začala hlásat všeobecná rovnost, a na Martově poli pod stromem svobody, na němž byly zavěšeny a poté slavnostně spáleny cetky feudální éry: okovy (tortils), koruny, erby, purpurový plášť, pergameny a rodokmeny. Dnešní aristokracie již nemá žádné postavení v nynější organizaci společnosti, protože si je nezasloužila. Kromě toho je v jejich řadách mnoho takových rodin, jejich šlechtictví je zřejmé pouze z vizitek; počítá se k ní spousta potomků těch, jejichž předci si šlechtická léna koupili a s nimi i jména jejich dřívějších majitelů. A poté, co byli právoplatní držitelé gilotinováni, se zmocnili i jim ukradených majetků.

Taková je skutečnost; i přes tiskem až do omrzení vyvolávaný pokřik francouzská aristokracie ani v našem veskrze demokratickém století zcela neztratila své staré kouzlo. Skutečný, opravdový vévoda stále ještě něco znamená, a i dnes je stavu svůj titul zužitkovat skvělým sňatkem. Vzácný zjev malého dělostřeleckého poručíka, který se vyšvihl svou vojáckou statečností a dal později světu barony, hrabata, vévody ba i krále, se silně vryl do mysli staré šlechty.

Kromě toho však dnes máme ještě maškarní bál šlechty (*descente de la Courtille héraldique*), čímž mám na mysli šlechtu, které se říká noblesa Gothajského almanachu, ony nepřírozené zjevy, barony a hrabata ne za služby, jež prokázali své zemi, nýbrž jako plody burzovních spekulací, které by dříve vyvolaly pohoršení a odpor. Lidem je sice i dnes k smíchu, když slyšejí jména jako hrabě de Camonda nebo baron Hirsch, ale naše ucho si na ně postupně zvyká.

Stará aristokracie neshledává Francii nepřátelsky nebo alespoň lhostejně smýšlející o šlechtě, jako je tomu například v Americe. Ba právě naopak, naše země je ve svých mravech a zvyklostech plně svázána s aristokracií, která by byla i dnes mocná, jen kdyby opravdu chtěla. Nebyla by to sice již moc většího významu, ale mohla by být přesto směrodatná. Avšak naše současná šlechta buď takovému postavení nedorostla, nebo se neukázala k tomu dost schopná a obratná.

Čtyřicet tisíc šlechticů, od svého raného mládí cvičených ve zbrani, v těch nejvlivnějších postaveních a všichni osobně nesporně stateční, připravili již začátkem první revoluce hnutí, k jehož novým myšlenkám se přidali a které je hrozily pohltnout, a namísto toho, aby se vzmužili, když byl ještě čas, uprchli před hrstkou darebáků a zločinců. S jedinou výjimkou prince de Talmont se žádný z přední šlechtické rodiny nepodílel na rojalistickém odboji Vendée, nikdy se tam neukázal žádný urozený princ, a všichni ještě mají v paměti pomlouvání a urážení hraběte de Artois na popravčí káře.⁴⁶ Ještě dnes stejně bohatí a téměř tak i mocní jako v době první re-

⁴⁶ O smutné roli, kterou vždy hrál hrabě de Artois, viz Forneronovu knihu *Histoire générale des émigrés pendant la Révolution française* (Všeobecné dějiny emigrace za Francouzské revoluce).

voluce, nechávají potomci těch lehkomyšlných lidí Francii se stejnou bezstarostností ničit a nedělají nic odvážného na její zachování.

V čem spočívá veškerá neschopnost francouzské aristokracie, čím je ještě zemi užitečná? Mnozí její členové jsou dodnes v srdečné štědrosti vzorem naší společnosti. Ještě se tu a tam i v občanských kruzích najdou příklady velkolepé obětavosti a oddanosti, stále ještě zde máme zbožné smýšlení a konání ve vši tichosti působících mužů i žen, kteří ošetřují nemocné a činí díla milosrdenství. A všechno to bez vyvolávání pozornosti veřejnosti, ba dokonce se tomu úzkostlivě vyhýbají.

V těchto kruzích se budou dál rodit vyšší charaktery, prostředkující náš kontakt s Bohem a modlící se za nás. Paříž se svými stinnými stránkami, jež se tak rády vyhýbají světlu, má však i své jasnější stránky, ony vznešené duše, které jsou shůry oceňovány více, než námi, protože mají blíž k nebi nežli my, lpícími na pozemské hroudě.

Skutečně ušlechtilá osobnost je vždy také opravdu dobrá. Koná dobro, aniž by se tím chlubila; ne tak jako Žid, který když dá sto sou, hned to musí všude rozhlašovat, nýbrž ona se svým dobrodiním skromně tají. V okolí zámků staré rodové šlechty v provinciích se dodnes dají jen zřídka najít skutečně chudí lidé. Abych uvedl alespoň jeden příklad z vlastní zkušenosti: V malém a zapomenutém místě u Forez, kde jsem dříve bydlel, baron de Rochetaillée zajistil nemajetným úvěr u pekařů a řezníků, a sám za něj ručil. Nikdo bohatší nemůže svou povinnost plnit opravdověji, než tento šlechtic, kterého bych podle Tertulliana rád nazval „pokladníkem Božím na zemi“.

Radikálové by nejraději takového šlechtetného muže obvinili, že ty, které tak láskyplně podporuje, zbavuje chuti k práci, a jistě žijí v naději, že jej v příští revoluci uvidí za to gilotinovat.

Jsem však přesvědčen, že je to baronu de Rochetaillée zcela lhostejné, protože nevděk šlechtetným lidem nebrání v jejich konání. Opravdovému, duchovně vznešenému představiteli árijské rasy je jakýkoli pocit pomsty cizí. Křesťanství, skutečně velkomyslně cítící a smýšlející, v srdci tiší hlas způsobeného příkoří. Na rozdíl od toho udržuje a posiluje Žid vůči svým nepřátelům všechno to, co podle slov Goncourta „se za osmnáct století nahromadilo v žluči Boží krve tak poskvrněné rasy“. Opravdový šlechtic ducha nezná ani nenávisť, ani zatrpklost.

Existuje něco šlechtetnějšího, než testament Monmorencyho, který hodinu před tím, než vystoupil na popraviště, odkázal panu de Richelieu proslulý Carrachův obraz „Svatý Šebestián probodaný šípy“, který je nyní k vidění v Louvru?

Když později vévodkyně ve své klášterní cele u sester „Navštívení Panny Marie“ v Mouliu uviděla ve snu vzdor nevěře svého milovaného chotě v zástupu vyvolených a byla tážána, za jaký počin se jí dostalo velké milosti takové vize, řekla:

„Protože jsem ráda a ochotně odpustila. Bůh se nade mnou slitoval, jelikož jsem byla shovívavá k těm, kteří mi přáli smrt.“⁴⁷

V znamenité knize Charlese d'Héricault „Dějiny revoluce, volně vyprávěné malým dětem“⁴⁸ je snad na tisíc podobných příkladů. Jak dojímavá je odpověď malého dauphina, krutě týraného Simonem.⁴⁹

⁴⁷ Fliche, *Mémoires sur la vie, les malheurs, les vertus de la très haute et très illustre princesse Marie-Felicie des Ursins, duchesse de Montmorency*.

„Co bys dělal, Kapete, zeptal se ho jednou Simon, kdyby tě lidé z Vendée osvobodili?“

Dauphin si připomněl otci daný příslib a odpověděl:

„Odpustil bych vám...“

O jak šlechetném povahovém rysu píše Renan ve své knize „Vzpomínky na dětství a mládí“⁴⁹ tam, kde po revoluci šlechtické schovanky pensionu nadace v Treguieru se v onom klidném provinčním městě po denní práci posadily na židle před dům a příjemně si povídaly, když tam náhle vtrhli ti, kteří se na jejich účet obohacovali, a tyto šlechetné duše se vrátily do domu a v kapli se za své nepřátele pomodlily...

Snad stokrát již byla citována drsná, ale výstižná slova Karla X., která vyslovil při jmenování vrchního výběrčího daní.

„Musím Vaše Veličenstvo upozornit, že je to syn královraha!“

„Je snad do úřadu vybrán jeho otec?“

Nesmí se zde ovšem rovněž zamlčet, že co bylo povoleno synovi královraha, by se možná odmítlo synovi povstalice, který bojoval za své přesvědčení. Bourboni i všichni jejich stoupenci vždy snadněji zapomínali na způsobená jim příkoří, než na prokázané služby, protože jejich lehkomyšlnost byla uzavřená hlubším dojmem a vrozená dobrosrdečnost pokaždé snadno nabyla vrchu. „Nádherní ptáci s lehoučkým peřím,“ říká řecký básník o Alkmeónovcích.⁵¹

Jak tedy vlastně vypadá neškodná a nekrvavá hrůzovláda (Terreur blanche) vedle krvavé, která si podle Berriata-Saint-Prixe vyžádala 36 000 obětí?

S výjimkou několika duchovně vynikajících osobností, jako např. Montalemberta, vévody de Broglie, jsou duchovní schopnosti aristokracie velice malé. I v tom nejposlednějším haličském Židovi vězí více inteligence, činorodosti a vytrvalosti, než v celém Jockey-Clubu. Mezi všemi členy naší vybrané společnosti by se jich stěží našlo deset, kteří četli Josepha de Maistre, zatímco každý dílovedoucí i většina dělníků důkladně pročetla dílo Karla Marxe. V obydlích drobných řemeslníků, kteří se mohou poučovat jen několik málo večerních hodin po namáhavém pracovním dni, by se našel přinejmenším kousek knihovny se stále znovu čtenými a poznámkami opatřenými knihami. Šlechta sice knihy kupuje, ale téměř nikdy je nečte.

Takový nedostatek vážného duchovního cvičení ubíjí v naší aristokracii vědomí, že i duchovně musí zaujímat ve společnosti vysoké místo.

Ti z aristokratů, kteří se nechávají duchovně ovlivňovat zdola, jsou tím ve svých názorech popleteni, jak správně řekl Blanc de Saint-Bonnet. Aristokracie nemá od lidu nic přijímat, nýbrž mu vzdělání prostředkovat a jej zušlechťovat.⁵²

⁴⁸ V originále *Histoire de la Révolution racontée aux petit enfants*.

⁴⁹ Po popravě Ludvíka XVI. a Marie Antoinetty byl malý následník trůnu (dauphin) revolučním výborem svěřen na „převychování“ negramotnému židovskému příštípkaři Simonovi; pozn. editora.

⁵⁰ V originále *Souvenirs d'enfance et de jeunesse*.

⁵¹ Aristokratický rod ve starých Athénách, který se významně zapsal do dějin města; prepis jména kolísá: Alkmeónovci, Alkmaiovci, Alkmenidové; pozn. překl.

⁵² *De la Restauration française*. (O francouzské restauraci).

Na jiném místě svého díla tento proslulý myslitel vysvětluje povinnosti aristokracie následujícími slovy:

Aristokracie, říká tam, se musí ustavičně tříbit, aby zůstala stejná. Děje se tak skrze účast a práci na zásadách, jimiž je charakterizována. Od chvíle, kdy se cítí být získána lidovým duchem, začíná i rozklad celého národa... Aristokracie se může zušlechtovat tou měrou, jakou sama působí na masy, ale tím, co od lidu přijímá, se zušlechtit nemůže.

U nás jistá část šlechty věřila, že přirozené pohnutky a vášně lidu dokáže zušlechtit, ale marně, protože návyky na zahálčivost, pohodlí, blaženost, ješitnost a nemírnost v jídle, pití i lásce se ztratily jen u skutečné aristokracie a tak připravily lid o jeho čestnou šlechtu.

Poté, co se tím představitelé šlechty zbavili aristokratického charakteru, povolili uzdu svým smyslům a postavili se tak na roveň všem ostatním, ztratili dokonce převahu i ve vnějších formách, kterou až dosud měli, takže si pro sebe neuchovali žádnou svéráznost v oblékání, ani v umění. Nakonec lze u nich nalézt umělce a umělecká díla nejpodřadnější třídy i nejměšnější odění, jehož největší přednost spočívá v tom, že je židovského původu, a když něčemu tleskají, až se okna třesou, potom k tomu ještě volají: „Jak šarabantní, jak groteskní!“

Nic není podivnější než podívaná na upadlou aristokracii, a jmenovitě v Paříži, jak přišla o prvenství i ve věcech vkusu a módy, které bezesporu tak dlouho měla, jak si sama nechala vzít i toto nevýznamné žezlo, a i na to sebemenší dnes nahlíží pouze židovskými očima.

Připomeňme si onu anekdotu o Rothschildovi, který se jednou židovskému klenotníkovi důvěrně zmínil o výtkách křesťanů, že Židům nesvědčí vepřové maso. „Když mají křesťané to milé zvířátko tak rádi, mohu jim je předložit jako atrapu.“ – „To je nápad!“ – A již o osm dní později bylo všechny naše elegány a fify vidět nosit k vlastnímu ponížení zlaté prasátko jako amulet a miniaturní šperk, čemuž se navíc ještě sami většinou smáli.

Neschopnost vlastních myšlenek i ochota nechat se vést jinými způsobily, že ti, kteří bezcílně existují v Paříži, protože neumějí svého času využít jinak, vstupují jako důstojníci do armády a také tam většinou zůstávají. Disciplína je zbavuje potřeby vlastního názoru a oni se tam cítí zcela šťastní. Samostatného rozhodování se od nich samozřejmě nesmí očekávat o nic víc, než od jejich nadřízených.

Poté, co s nasazením života přemohli povstání a dobyli Paříž, nechali se omámit několika demagogy a navíc poníženě strpěli nadávky a urážky, kterých se jim za to dostalo. A také žádný z nich nenašel odvalu zachránit zemi z vlastního rozhodnutí se svým plukem nebo divizí; k tomu je totiž zapotřebí přemýšlení a ráznosti, což přesahuje jejich duševní síly.

Dominantním rysem jak aristokracie, tak předního měšťanstva, které si dále žije ve svých obvyklých kolejkách, je u obou láska k zábavám, k požitkům. Abychom si dobře rozuměli, nemluvím zde o výstřelcích, které jakkoli jsou silným prostředkem k vzrušení, rozhodně u jistých povah nevylučují ráznost. Jistý anglický lord, trýzněn splínem, se zabil, asi z pocitu přesycení ústřicemi nebo sherry i chorobné hamletovské zádumčivosti, která v každém Angličanovi více či méně vězí. Cítí potřebu být nejdříve Falstaffem, než se stane Nelsonem, Chatamem nebo Byronem. Na uni-

verzitách druhého břehu Rýna začíná Němec především pitkou, hodnou proslulých Rabelaisových hostin (beuvers), než se ujme povolání vojáka nebo politika; než se stane Bismarckem, je Gargantuou. Něco takového je Francouzi odepřeno, protože jeho slabší žaludek mu to nedovolí. Dnes již vůbec nejsou ti velcí světáci, jak jich ještě před padesáti lety byly snad stovky. Co se však rychle šíří, je láska k požitku, přání bavit se.

Vévodkyně de Persigny byla hned po narození zabalena do šaškovské čepičky. Matka ji porodila právě ve chvíli, kdy generál de la Moskova chtěl s ní jít na ples v Opeře, a tak novorozeně ve spěchu položili do zmíněné pestré pokrývky hlavy. Bezmála to tak již vypadá, že kolébka naší současné aristokracie je něčím podobným: Vzdor závažným příznakům doby, o které rozhodně není nouze, má svědění v nohou, nemůže-li jít tančit.

A se všemi těmito slabostmi je pak snadno vysvětlitelné, proč se naši přední lidé tak snadno a bez odporu vydávají na pospas Židům.

Přední místo v rozptýlení vybrané společnosti zaujímá hon.

Lov, původně výsada aristokracie, symbolický obraz války, se stal její neřestí, ba přímo neštěstím. Ze všech údajných nepravostí, které byly šlechtě lidovými demagogy vytýkány a jež se u nich samých poté, co se sami dostali k veslu, projevíly ještě stokrát hůře, se do dnešních dnů dochovalo jen velice málo, ale zneužívání honebního práva nikdy nelze schvalovat. V mnoha krajích nebylo dříve dokonce rolníkům ani dovoleno vstoupit na vlastní pole! Je třeba číst Taineho knihu k pochození hněvu, který propukal v okolí zámků důsledkem tak krutých opatření.

Z lásky k honům si šlechta přestala rozumět s rolníky, a nakonec ji tato vášeň dohnala k tomu, že se spustila se Židy a dokonce jedla u jejich stolů.

Dnes jsme již došli tak daleko, že se jelenovi dostalo zadostiučinění. „Ubohý jelen!“, jak často jsou slyšet taková slova. Ale také jak mnohokrát dokonce i samotné ženy, v běžném životě přístupné nejněžnějším dojmům, klidně přihlížejí smrtelnému zápasu zvěře a poté se oddávají cituplnému vzrušení po způsobu prostáčka, jak se vám zlíbí.⁵³

To jde také, říká vznešený pán starému vévodovi, našemu těžkomyslnému Jacquovi ze srdce. Přisahal, že v tom ohledu jsou větším uzurpátorem než váš pan bratr, který je vyhostil. Dnes jsem se sem za ním s lovčím z Amiensu vplížil a viděli jsme jej ležet nataženého pod starým dubem, jehož větve byly skloněné až k potoku, protékajícím lesíkem. Tam chroptěl kopím lovce poraněný jelen a ujišťuji vás, urozený pane, že to zvíře vzlykalo jako člověk. Velké slzy, ano slzy, se mu valily po tlamě, a když náš těžkomyslný Jacques ubohé zvíře pozoroval, jak se právě na břehu potoka jen stěží drží nad vodou, hlasitě přísahal, že jsme nespravedliví vládci a tyrani, ba ještě hůře, že přepadáme zvířata v jejich prostředí, které jim vykazala příroda.

Není snad onen nešťastný jelen, století po století štvaný, nyní dokonale pomstěn, když vidíme, jak za skrývaného posměchu služebnictva nositelé tak hrdých jmen poslouchají nějakého špinavého německého nebo ruského Žida, který šlechtice velkomyslně zve se s ním obveselit lovem?

⁵³ V originále „à la Jacques comme il nous plaira“.

Jaké asi vzpomínky jim táhnou hlavou! Lesy se svými houštinami, jimiž tak často procházeli jejich předci, smělí dobyvatelé staré Galie, k nim promlouvají o dávno zmizelých časech. Na břehu rybníka se stále ještě zjevují víly, a nad jelením parožím vidí sám Hubertus obraz Krista v plné svatozáři. Za osamělých zimních večerů se rozléhá ohlas nadpozemského hlasu oněch divokých honů, které se v řeči lidu nazývaly královskými.

Jakmile se přiblížila smrt krále, objevil se krátce před tím v Tuileriích blízký příbuzný onoho malého ohnivého muže, zvaného vrchní lovčí, a třikrát zvolal jméno toho, který byl zasvěcen smrti.

Nepromlouvají snad dodnes na všech těch místech dostatečně jasně hlasy dějin? Nevypráví snad polopohanské Fontainebleau, v jehož temných loubích bloudí nymfy Jeana Gougona, o Františkovi I., o podzimním konci jeho poetické vlády, zatím co mu zde paladin z Merignanu vytvořil místo posledního odpočinku podle obrazu Itálie, kterou on kdysi toužil dobýt? Nepovstává snad znovu před našimi zraky již zcela zmizelý svět v sále s karyatidami, kde „Jean Gougon, zvaný Michelet, dodal tvrdému kameni ono vlnivé kouzlo, tak totožné s dechem Francie?“

Nepodobají se snad Versailles celému století a nejsou se svými nádhernými jezdeckými schody a koleskami se vznešenými dámami, které Ludvík XIV. osobně vítal s kloboukem v ruce, dokonalým obrazem zmizelých časů jeho slavné vlády?

Občas při soumraku by se v mysli toho či onoho vévody, markýze či hraběte mohla znovu vynořit vize těch dávno zmizelých časů; pak by se měl zastydět tento společník stříhačů židovských akciových kuponů, nehodný jediného pohledu svých velkých předků, a říci si s básníkem:

Ach, jak zádumčivě zaznívá lesem rohu hlas!

Fontainebleau dnes patří Ephrussimu, ve Versailles vidíme Hirsche a ve Ferrières sedí Rothschild!

Čas od času se dozvídáme, že „Ephrussi v Malmontagne vypustil na desateráka smečku a že o hodinu později byl jelen uloven“, nebo se jindy dává na vědomí, že „si Cahen z Antverp prohlížel ovčín“. Hirsch, který nedávno na předměstí vyvolal takový rozruch, dnes pořádá hony hlavně na francouzské důstojníky.

K pozoruhodným zjevům naší doby náleží tento baron preferované pašerácké společnosti, jehož bláznovství je ještě živeno Dreyfušem, bývalým židovským poslancem za Seine a Oise. Jednoho dne Hirsch svým lesníkům řekl: „Jestliže nějaký Francouz vstoupí na mé území, zastřelte ho!“ – A přitom ten malý tyran onen pozemek rozhodně nevlastní zákonným způsobem, protože proti převodu obecní rada ve Versailles výslovně protestovala. To mu však ani v nejmenším nevadí; klidně si dál počíná jako v dobyté nepřátelské zemi! A takové věci se dějí jen několik málo mil od Paříže, aniž by se někdo odvážil o tom promluvit ve sněmovně, protože dobře ví, že by se ihned zdvihla levice jako jeden muž a umlčela by řečníka, jenž by se opovážil napadnout židovského finančníka!

Jediný republikánský list, který měl zmužilost o tak nepěkné věci promluvit, je „Temps“. Ovšem při známé opatrnosti měl i článek Julese Claretieho zcela zvláštní tón:

Noviny v Seine a Oise referují každý týden o počínání lesníků bohatého muže, který si pronajal část versailleského parku.

Jsou tam aleje, v nichž se procházejí děti, houštiny, v kterých chodci bloudí, i půvabné zelené plochy, kde je možné si odpočinout s knihou v ruce.

Je třeba ovšem dávat si dobrý pozor; každým okamžikem může hrozit nebezpečí života, protože lesníci barona Hirsche jsou nablízku s nabitými puškami. Místní list „Petit Versailles“ uvádí, že jednoho dne projížděla ordonance alejí, vedoucí od bulváru de la Reine k bráně Saint Antoine, doprovázena dvěma pěknými loveckými psy. Jeden ze psů odběhl do houští, záhy se však zase vrátil s chromou nohou a s vyraženým okem. Druhý pes mezitím zmizel v živém plotě, kde byl zabit. Četnický poddůstojník prohlásil, že baron Hirsch vyplácí lesníkům prémii jednoho franku za každé dopadené zvíře a nařídil, aby se všemi psy, jež zastihnou na jeho pozemku, nakládali prostě jako s divokou zvěří.

Zatím však je tato honitba vlastnictvím státu, takže musí být přece dovoleno se tam zotavovat na čerstvém vzduchu bez obav, že dostaneme dávku broků do obličeje. Minulý týden se důstojník s dítětem procházel alejí v blízkosti porubu. Náhle zazněl výstřel a sprška listů dopadla na hlavu dítěte, které se na smrt vylekalo. Když se důstojník zeptal blízko stojícího lesníka, co to má znamenat, dostal následující odpověď: „Vystřelil jsem po kuně, mám příkaz na ně kdekoli a kdykoli střílet.“

Dotyčný lesník může mluvit o štěstí, že měl co dělat s vojákem naší doby. Odpověděl-li by takto Kleberovi, Desaixovi, Marceauovi, Pelissierovi nebo Bugeaudovi, když byli ještě mladí, pak by to s baronem Hirschem jistě dopadlo špatně.

Hned po důstojnících má Hirsch nejvíce spadeno na naše dělníky. Klidně bere jejich peníze, ale v listu „Cölnische Zeitung“ se rozhořčeně brání podezření, že by kdy zaměstnal třeba jen jediného Francouze.

Otomanská železniční společnost, píše zmíněným novinám, má specificky německý charakter. Zaměstnává stovky německých úředníků a dává jim i jejich rodinám živobytí, takže dnes tvoří kompletní německou kolonii na tureckém území. Lokomotivy, vagony, železné mosty, kolejnice atd., jsou dováženy z Německa (Norimberku, Mohuče, Dortmundu atd.), čímž se německému průmyslu otevírá široké pole působnosti.

Bylo by skutečně politováníhodné, kdyby proti této téměř výhradně z německého prvku složené kolonii stáli cizí, např. francouzští nebo angličtí kapitalisté, a jsem přesvědčen, že toho byste museli litovat i vy.

Takové ryze francouzské cítění přirozeně panu baronu i paní baronce Hirschových vyneslo sympatie naší aristokracie. Vévoda de Sagan jim v jejich domě prokazuje úctu, zatímco generál d'Abzac a hrabě Chabot se starají o komornické služby. Hrabě de Fitz-James byl před svým sňatkem v Hirschově domě zaměstnán s měsíčním platem 5 000 franků. Hrabě d'Andigné si považuje za čest, když tam při slavnostech může zahájit předtančení, a markýz de Massa řídí divadelní představení jako třeba hru „Jizva“.

Hirsch momentálně zaujímá v Paříži vůči Rothschildovi do jisté míry přednostní postavení. Hirsch je ten baron, zatímco všichni ostatní dohromady jsou jen baroni. Na rozdíl od Rothschilda, který se s velkou oblibou vypíná jako reprezentant ostatních, staví Hirsch svou osobu rád do popředí a souvěře zanechává za sebou

v pohrdavém polostínu. Nemá však pyšné, domýšlivé chování Rothschilda, kterého se ve společnosti jen málokdo odváží oslovit. Jako veselý povýšenec je otevřený, tělnatý a proto také méně směšný, než ostatní izraelitští „šlechtici“. Jeho nestydatost se snadněji snáší díky nepodařeným žertíkům i jisté familiárnosti. Se zdravou barvou tváře a poněkud při těle se cítí být šťastný, nemá-li právě jaterní bolesti, a rád si hraje na sympatického s jistým náznakem zlomyslného škádlení. Tak např. když je požádán o příspěvek na ošetřování zraněných karlistů, říká: „Rád vám dám několik tisíc franků, ale jste si také jistý, že je karlisté přijmou?“

Jeho od Rothschildů se lišící chování je snadno vysvětlitelné. Ti své postavení zdělili po předcích, kteří se postarali o rozběh, a tudíž si myslí, že svým způsobem patří k aristokracii, zatímco Hirsch soudí, že aristokracie patří jemu, že je jí roven.

A Hirsch si svoje postavení ve vybraném světě opravdu postupně sám vytvořil. Všechno pečlivě zvažuje, a zná tržní cenu každého pocitu provinění. Je třetím ve spolku oněch tří pohrdačů lidmi naší doby, Bismarcka a Gambetty, s tím rozdílem, že jeho opovrhování lidmi není ničím mírněno. Bismarck hluboce pohrdá podlostí a zbabělostí na kolenou před ním klečících diplomatů a politiků, na druhé straně však nepodceňuje ušlechtilé stránky lidí, a vždy zvažuje, do jaké míry se – přestože neznámí – obětovali za slávu Německa, zatím co Gambetta viděl ve svém okolí nejodpornější výkvět patolízalství, ale musel přesto uznat, že jej na počátku jeho politické dráhy nezištně podporovali, protože v jeho osobě doufali ve vítězství nové doby. Naproti tomu Hirsch nikdy nepoznal jiné lidi než takové, kteří od něj chtěli peníze.

Jeho rostoucí velikost šla ruku v ruce s úpadkem Francie. Ještě jen před několika málo lety i páriové pohrdali jeho pozváním; dnes jsou i ti nejváženější šťastni, mohou-li kráčet vzhůru po jeho proslulém schodišti. To však rozhodně nestojí za tak hlučný obdiv, přestože je jeho stavitel na ně nesmírně hrdý. Zatím co je schodiště dole dost široké, že by po něm mohl stoupat celý pluk, je nahoře tak úzké, že připomíná vedlejší schody pro služebnictvo.

Jednoho dne baron, stojící nahoře na schodišti, řekl svému synovi, když viděl jít nahoru vévody, knížata a markýze: „Ti lidé, které tam dole vidíš přicházet, budou za dvacet let buď našimi zeti, nebo našimi vrátnými.“

V létě se všichni hrnou do Beauregardu; kdo by si také nepřál vstoupit do proslulé hodovní síně.

Časopis „l'Evènement“, o současném přepychu stejně dobře informovaný jako „Gaulois“, píše takto: „Je třeba vidět ten sál s ořechem vykládanými dvojími dveřmi a nádherným stropem, zdobeným řezbami. Čtyři veliká okna rozlévají jasné světlo a dovolují výhled do všech směrů i odrazet horizont nádherné přírody ve velkých nástěnných zrcadlech.“

Neméně půvabná je mezi skleníkem a ložnicí baronky ležící „Dressing room“. V nejčistším stylu Ludvíka XV. je to věrná napodobenina podobné místnosti na kurfiřtském zámku Nymphenburg v Bavorsku. Závěsy a tapety jsou azurově modré se stříbrným dekorem; aby s tím uvedla do souladu nástropní reliéfy, nechala je baronka také postříbřit.

Lenošky, potažené světlým hedvábím, ladí rovněž matným leskem s celou místností. Zázračným dílem je umývárna ve starém argentinském stylu, korunovaná

zrcadlem, jehož stříbrem cizelovaný rám je skutečným klenotem. Nad ním visí benátské nástěnné zrcadlo, které vypadá jako jeden jediný šperk. Jeho rám z horského křišťálu s girlandou ametystů, granátů, topasů a dalších drahokamů je skutečně unikátní.

Na umývárnu navazuje ještě řada hostinských pokojů.

Luxus těchto místností dýchá svěžestí venkova. V každém z nich je čajový servis buďto z cizelovaného, nebo pozlaceného stříbra, jehož styl prozrazuje eleganci a přepych. Přikrývky jsou z batistu a ložní prádlo z bretaňského lnu. Všechno je půvabné, příjemné, rozkošné a poutavé.

Kdo by nechtěl spát v tak nadýchaných postelích? Je záviděníhodné patřit k baronkou pozvaným na série slavností v Beauregardu, které se zde střídají jedna za druhou tak, jako v Compiègne. K pravidelným návštěvníkům patří vévodkyně Decazes a de Castries, markýzy de Beauvoir a Haryey de Saint-Denis, hraběnky de la Ferronays a de Chavagnac (nyní hraběnka de Pontevès), markýz de Scépeaux, hrabě de Béthune, markýz de Fontenilles, kněžna Hohenlohe, hraběnka de Divonne, markýz d'Aoust, hrabě von Beust a další.

Ale za všemi těmito na odiv stavěnými slavnostmi je přesto vždy vidět Žid. Ulovená zvěř je již předem smluvně určena pro obchodníka s potravinami. Hosté zámeckého pána jsou pozváni pouze k pobíjení zvěře, tedy do jisté míry jenom jako pomocníci na jatkách.

Ve Ferrières se dříve stávalo, že někteří Rothschildem na lov pozvaní byli v pokušení obejít dané instrukce a něco z úlovku si ponechat ve svých loveckých brašnách. Takové případy však byly předvídaný. Zatím co se podávala káva, prohledával baron James Rothschild s cvičenými psy hostinské pokoje a všechna tam nalezená zvěřina byla bez okolků zkonfiskována.

Za takových okolností je lov pouhou řeží, a proslulý plebejec Veuillot měl plnou pravdu, když své sestře psal:

„Naprosto se zdržuji lovu, nálada lidu není pro takovou královskou zábavu.

Tak zvaný hon u Rothschilda, kde se bažanti nahánějí střelcům oprýmovanými lokaji, je přímo odporný.“

K parodiím na dřívější časy patří také parforsní hon. Jelen se nejdříve v lese odchová a poté, co je vypuštěn, je na koních štván. Jakmile se zvíře konečně únavou zhroutí, lov ustává – ne snad ze soucitu, nýbrž ze skrblictví – a poté je dopraveno zpátky na původní místo! Co je to jen za lidi, tihle spoříví lovci v červených kazajkách s kostěnými knoflíky?

A u všech těchto podivností, majících připomínat starou myslivost, nacházíme známá jména šlechticů, což se vyjímá opravdu zvláště. Měli by vlastně žasnout, když se v tom znovu poznávají. Viděli jste v Bois de Boulogne odpoledne muže, který je podkoním u baronky de Rothschild? Je to vévoda de Trémoille! Ten muž, nepoměrně sečtější než většina aristokracie, bez pomoci paleografa upořádal dokumenty své rodiny a pod titulem „Archivář rodu de la Trémoille“⁵⁴ je vydal v nádherném svazku, který sice nepřišel na knižní trh, ale je štědře zasílán knihovnám a vědeckým společnostem.

⁵⁴ V originále *Le Chartier de la Trémoille*.

Několik málo slov, vložených do knihy, určené především pro rodinu, charakterizuje přesně záměr autora svou krásnou jednoduchostí.

Ludvíku Karlu Maria de Trémoille.

Protože si přeji, abys mohl sdílet moji náklonnost nebo přesněji můj zájem o naše staré pergameny a papíry od Guy VI. de Trémoille, chci se zde pokusit s nimi Tě seznámit. Moje práce má za cíl přehledným způsobem Tě zasvětit do historie naší rodiny.

Archivy, které jsme v různých zámcích měli, jsou již zničeny až na jediný v Thouarsu, jenž jsem zachránil. Také jemu již hrozila mnohá nebezpečí a několikrát během války ve Vendée se téměř stal kořistí plamenů. Jeho železné dveře byly provrtány kulkami, ale na štěstí odolaly, takže archiv byl založeným požárem ušetřen. Sotva unikl nebezpečím řečené války, byl zámek vyrabován početnými obyvateli Thouarsu, kteří se zmocnili nejkrásnějších pergamenů a užívali jich jako zátek.

I když je náš archiv hodně ochuzen vlhkem, krysami i sběrateli autogramů, přesto je zbytek dostatečně významný, aby nás dokázal utěšit ze ztráty všeho zmizelého.

Nezaznívá snad z těchto řádků tón, který bychom marně hledali u povýšence nebo u Žida?

Nesmírně zajímavá je bezpochyby pouze z dokumentů a originálních dopisů sestavená historie tohoto proslulého domu.

Století za stoletím zde můžeme sledovat ustavičné proměny osudů šlechtického rodu. Lenní pán byl téměř rovný králi. Půjčoval mu peníze na vystrojení vojsk pro boj s Angličany. Jeden z Talmontů padl u Marignanu, de la Trémoille položil svůj život po boku Františka I. u Pavie poté, co utrpěl 37 ran. Mezi vévodou de la Trémoille a Jindřichem IV. byly vždy přátelské vztahy. Král se svému příteli ospravedlňoval za změnu víry. Později se Trémoillové stali vojenskou i dvorní šlechtou. Pak je tam rovněž řeč o vládě i modrých řádových stužkách, a v předvečer revoluce píše Marie Antoinetta své sestřenci ohledně důkazu přízně podobného druhu. Jak je známo, bojů ve Vendée se princ de Talmont zúčastnil jako jediný. Trémoille byl s rafinovanou brutalitou odvezen do Rennes na svůj zámek Thouars a tam na nádvoří gilotinován. Ti samí sedláci, kteří byli jeho rodinou po staletí zahrnováni do brodiním, tančili kolem jeho hlavy, nabodnuté na píku a zpívali k tomu:

Krvavý pan de Trémoille,
je teď sám celý od krve!

Jaká to proměna! Tentýž muž, který se tak pracně zasloužil o historii svého rodu jako rytíř, jenž si již dlouho před smrtí nechává pořídit náhrobek, on, který svým lidem postavil důstojný pomník, je nyní spolustolovníkem oněch okrajovačů dukátů z Frankfurtu, kteří zbohatli tak dobře známými spekulacemi. Když vidím potomky těch hrdých korunních pánů, vévodů a pairů klesnout tak hluboko, napadá mi „Dux“, napsaný Claudelem na Baudelairovu radu.

Tohoto romanopisce nelze brát jen tak povrchně. Mnohý jiný autor se příliš nestará o své hrdiny, které nám předvádí. Nechává je vystupovat, aniž by se pořádně vědělo, odkud pocházejí. Naproti tomu Claudel pečlivě pátrá po původu svých románových postav a ví velice dobře, že se Kelt, Němec nebo Galský Říman nepova-

žují za sobě podobné; chápe důležitost historické tradice, která francouzské myslí dokáže proniknout do krve a může zachránit vlast, klesající pod nabubřelými a proměnlivými idejemi, šířenými židovským a zednářským tiskem.

Dux je mrzoutský kočí, jaké pařížské ulice viděly vždy při sněhu i dešti. Má železné zdraví, neuhasitelnou žízeň a k tomu ještě nestoudnost, hledající si sobě rovné. Nenávidí měšťáka a umí jej zavětrít na dálku. Sype mu na hlavu nejurážlivější nadávky a vysmívá se mu svým familiérním tykáním. Takto arogantně a osaměle táhne městem, ale pozorný pozorovatel ve vozkovi, nezvedenějším než jeho koně, poznává potomka oněch kořistnických velkých pánů, zvrhlíků feudálních dob.

Kdyby mu byla dána možnost volby, kdo ví, zda by nevázanému životu kočího nedal přednost před těmi, kteří jsou ozdobou Rothschildova salonu!

Avšak pro část šlechty hraje Rothschildův dům nyní tutéž roli, jako dříve francouzský dvůr. Jak pozoruhodné, zvláštní osudy musela zažít tato rodina, již budeme později věnovat svou pozornost, a která je tak těsně svázána s dějinami tohoto století. Především si však zde ukážeme to, co se dotýká čistě společenské stránky. Také zde Rothschildové dlouho trpěli. Ještě před čtyřiceti lety myšlenka společenského styku se Židy vyvolávala u aristokracie znechucení a odpor.

Zmíníme si pouze lakonické a přesto výmluvné „fuj“ hraběnky de Augoulême; celá evropská diplomacie se musela dát do pohybu, aby byli Rothschildové připuštěni ke dvoru – všichni komoři by při takovém požadavku okamžitě vrátili své klíče –, ale přesto jim nakonec bylo dovoleno objevit se na oficiálních slavnostech v Tuileriích, a i když je jejich smělostí rozněhvaní dveřníci třikrát vykázali, vždy se zase se sebevědomým úsměvem znovu objevili.

Autor drobné duchaplné knížky z roku 1826 „Životopisy dvorních dam z předměstí St.-Germain“⁵⁵ vypráví intimní historky z časů restaurace. Najdeme tam také nikoli nevkusný popis baronky Ester-Rebekky de Rothschild vedle podobných skic Tallemanta de Réaux.

Jedno z dnešních světel starého Sionu: žena, dcera a sestra počestnému kultu zlatého telete holdující rodiny se domnívala, že vedle svého muže bude považována za rovnou králi. Dala zapřáhnout a odjela do Tuilerií – ale jaké to zklamání! Odmítli ji přijmout!⁵⁶

Hluboce dotčena a se slzami v očích se vrátila domů. „Ó Jeruzaléme, Jeruzaléme!“, kvíleli Židé jeden přes druhého, „jaká hanba pro tvůj lid!“ Okamžitě byli odesláni poslové na různé německé dvory se zprávou o takové události. Králové jí byli dotčeni, radili se, a diplomacie se vzala za věc. Metternich se chopil pera, rakouský vyslanec se objevil v Tuileriích, kde se před ním otevřely široké dveře a hle – naše baronka vstoupila do maršálského sálu. V ce-

⁵⁵ V originále *Biographie des dames de la Cour et du faubourg St.-Germain*.

⁵⁶ Když loni vévoda de Aumale seděl u stolu s hraběnkou de Ayen a baronkou de Hirsch, měl Židovku po své pravici a hraběnkou po levici. Při slavnostech v Chantilly seděla ovšem velkokněžna Vladimírská vpravo a baronka de Rothschild vlevo od něj; když se však vstávalo od stolu, nabídl princ rámě baronce. Povšimněme si, že vévodkyně de Ayen je znamenitá a velice dobročinná dáma, jež neměla sebemenší důvod vyhledat ženu barona, který se provinil tolika neštěstími, a také naprosto nepotřebovala židovské peníze; sama má významný majetek, zděděný po markýzi de la Ferté-Mun a je snachou vévody de Noailles, jemuž patří nádherný Maintenon. Je proto nevysvětlitelná mánie sám sebe bez jakéhokoli naléhavého důvodu ponížovat.

lém Izraeli propukla nesmírná radost, hory se hýbaly jako skopci a pahorky jako beránci. Až dosud smutně na větvích visící harfy se opět rozezněly pod prsty dcer Sionu, a bylo to, jako by tu vyvolený národ poznovu přešel Rudé moře.

Rudé moře! Víte, že rudá je oblíbenou barvou našeho obřezaného Krésa?⁵⁷ Rád totiž nosí uniformu s plukovníckými epolety a stejně tak rád se ukazuje při národních slavnostech. Věrná Rebekka, vyvolená jeho srdce, jej doprovázela při posledním plesu na radnici. Tam jsem ji viděl v okenním výklenku se dvěma démanty takové záře, že jimi byla zcela zastíněna.

Ještě dlouho trval odpor a nechuť k Židům. Když se roku 1846 na setkání cizích knížat v Badenu chtěl uspořádat ples, byli zvoleni tři pořadatelé slavnosti, mezi nimiž byl i Moritz von Haber. Druzí dva však odmítli být kolegy Žida, přestože pohádkově bohatý bankéř Haber z Kolína nad Rýnem byl spřízněn s francouzským maršálem de Grouchy. Haber oba vyzval na souboj. Prostředník však vzkázal, že se odmítají s Haberem bít a vyzvání by přijali jen tehdy, kdyby byl na jeho místě někdo jim rovný.

„Nejlepší na tomto příběhu,“ říkají „Archives israelites“,⁵⁸ z nichž zde věc reprodukuje, „je skutečnost, že Haber, přestože zeť Wormse de Romilly, prezidenta nejvyšší židovské konzistoře, již vůbec nebyl Žid, nýbrž protestant. Jeho dcera jen o několik měsíců dříve přestoupila ke katolicismu jenom proto, aby se mohla provdat za pana de Grouchy.“

Židovská neústupnost a trpělivost, s níž snášejí nejhrubší urážky, jako by se jich vůbec netýkaly, je vysvětlením skutečnosti, že Žid nakonec všechno prosadí.⁵⁹ Starý James hrál ve společnosti šaška, všichni se bavili a nechávali jej pořád opakovat jeho slabičnou hádanku:

„Můj první má ochranné krytí, můj druhý má krytí, můj třetí má krytí, a moje nejistota má pochybnost.“⁶⁰

„Řešení! Řešení!“, ozývalo se ze všech stran.

„Žár-li-vost“,⁶¹ řekl vítězoslavně baron.

Jindy se v jeho přítomnosti mluvilo o jistém nastrčeném člověku.

„Nastrčený člověk,“ prohodil baron, „je dobrý jen pro darebáky. Dejte jej akcionáři za podložku, a ten muž bude spát na slámě.“⁶²

⁵⁷ Krésus, poslední lýdský král, proslulý nesmírným bohatstvím. Zde narážka na Rothschilda (das rothe Schild = rudý štít), který měl zakladatel dynastie nad svým směnárnickým krámkem; pozn. překl.

⁵⁸ „Archives israelites“, svazek 36.

⁵⁹ Vikomtesa de Noailles byla první, která nechala pozvat Rothschildy. Pozoruhodná je odpověď barona Jamese Rothschilda. Nabídl ji rámě, a když se podívovala jámě, kterou v zahradě viděla zasypávat, řekl: „Moje milá, ta jáma je pro malé vikomtesy, jsou-li nezpůsobné.“

⁶⁰ V originále „Mon premier il a des tents, mon second il a des tents, mon troisième il a des tents, et mon douzième il est un filain défaut.“ (pozn. překl.: Nejasné, zřejmě narážka na karetní nebo jinou hru.)

⁶¹ V originále Cha-lou-sie, „jalousie“, tj. žárlivost, závist i clona; pozn. překl.

⁶² Nepřeložitelná slovní hříčka. Nastrčený člověk je v němčině Strohmännchen (doslova: slaměný muž, panák); pozn. překl.

Vyprávějí se mnohé historky o jeho neuvěřitelné lakotě. Jedna z nich je všeobecně známá. Přítel Alexandra Dumase (otce) jej jednoho dne prosil o 500 franků, ale ten kromě ochoty pomoci právě neměl nic. Protože však věc byla naléhavá, napsal vtípem jiskřící dopis baronovi, v němž jej prosil o 25 louisdorů.

Miliardář jen neuznal ani za hodného odpovědi.

Krátce poté se v Rue Lafitte mluvilo a autogramech.

„Mají takové kousky papíru nějakou cenu?“, zeptal se baron.

„To přijde na to...“ A když ukázal dopis od A. Dumase, nabídli mu 10 louisdorů, které baron okamžitě přijal.

Když se to Dumas dozvěděl, pomstil se štiplavým slovem. Jednou se vybíralo na dobročinný účel, a když pořadatelka baronovi nastavila pokladničku, řekl: „Já už jsem dal.“

„Já jsem sice nic neviděla,“ řekla dáma, „ale věřím vám.“

„A já,“ prohodil Dumas, „jsem viděl, ale přesto nevěřím.“

Dokonce i baronovi souvěrci se vysmívali jeho ziskuchtivosti.

„Archives israélites“ píše o lekci, kterou mu kdysi udělil Markus Prag jako úřadující rabín. Když měl o svátku Jom Kippur v synagoze James de Rothschild přinést sepher z archy úmluvy, požádal rabína, aby mu podržel modlitební knížku a ten si se zájmem prohlížel její drahocennou vazbu.

„Jak se zdá, můj maschor se vám líbí,“ řekl James, „kolik za něj dáte?“

„Cože, pane barone,“ odpověděl Prag, který byl skutečně horlivým izraelitou, „dokonce i na takovém místě a v takový den chcete ještě obchodovat?“

Ale jak již bylo řečeno, i tak příkré odmítnutí (rebuffades) mu ani v nejmenším nevadí. Arsène Houssaye jako očitý svědek vypráví, jak elegantně jej Musset jednou odkázal do patřičných mezí, když se mu baron vnucoval na předčítání z „Osly a strouhy“⁶³ u císařovny.

Jindy mu zase udělil lekci d’Orsay.

U karetního stolku baron upustil louisdor.

Všichni se hned seběhli a se svícem začali hledat minci v hodnotě 20 franků.

„Nechte toho, můj milý,“ řekl d’Orsay, „já se skloním dolů a zapálím tisíci-frankovou bankovku, aby se ten váš louisdor našel...“

Dnes se již Rothschild nemusí obávat, že by mezi šlechtou našel takového d’Orsaye, protože aristokracie, která figuruje ve zprávách pařížských listů, doslova leží u jeho nohou. Považuje si za nejvyšší čest být od něj pozvána, takže baronka může pronést okřídlená slova: „Nelze přece pozvat hned toho prvního lepšího!“

Takové sebeponižování naší šlechty je prostě nepochopitelné! Existuje příznavnější příklad, jak hluboko klesli potomci proslulého rodu, přestože dodnes osobně dobří a slušní, ale charakterově slabí a stržení neodolatelným sklonem k zábavám, než když vidíme, co se stalo tváří v tvář katastrofě „Union générale“?

Nemám v úmyslu blíže se zde zabývat komplikovaným příběhem, na nějž bych potřeboval celou kapitolu.

⁶³ V originále l’Ane et le Ruisseau.

Je krajně pravděpodobné, že v tomto případě křesťané, jako vždy důvěřiví, se nechali vlákat do pastí, aby tím byli Rothschildem za součinnosti vlády nejen okradeni, ale navíc i zneváženi.

Feder, Bontouxovo alter ego, je typicky židovské jméno. „Annuaire des Archives israélites“ na rok 1884 nebo správněji řečeno 5645 od stvoření světa uvádí Federa mezi židovskými profesory fakulty v Nancy.

Není pochyb o tom, že páni konzervativci, než se do věci pustili, se měli předem trochu lépe informovat. Bezpečnostní komisaři se měli poučit o pověsti řečeného Federa dříve, než mu svěřili své úspory chudí venkovští duchovní, drobní křesťanští důchodci ba dokonce i sluhové.⁶⁴ Bontoux si žil ve Vídni obklopen Židy a později i všichni jeho zaměstnanci byli výhradně Židé. Jeho pověřencem a důvěrníkem byl jistý Rappaport, s nímž pak zpronevěřil deset milionů.

Přitom se Bontoux zdál být ještě poměrně čestnější; přinejmenším bral záležitosti vážně. Jeho návrh orientální banky, kde by měl za protivníka jmenovitě Camonda a levantinské Židy, by Francii zajistil v Orientu značný vliv.

Přesto je těžko pochopitelné, že v zájmu vlastní cti opomněl dříve či později otevřeně mluvit o boji, který s těmi Židy svedl, ale spokojil se jen se zákulisními náznaky. Jistě by bylo bývalo moudřejší, kdyby prostě řekl:

„To a to jsem zamýšlel, takové byly překážky, na nichž jsem ztroskotal, tak a tak byla založena židovská banka, která disponuje všemi prostředky.“

Jisté je, že všechna pravidla a ustanovení byla co nejhanebněji porušena. Ředitelé společnosti byli bez vyšetřování zatčeni na základě udání jediného člověka, který tvrdil, že disponuje důkazy. Později se však ukázalo, že obvinění bylo zcela bezdůvodné.⁶⁵ Tehdy ještě nebylo nic ztraceno, protože banka měla k dobru velké částky a o několik dní později valná hromada uvedla všechno do pořádku.⁶⁶

Velký Strážce Pečeti zednářů jménem Humbert byl nástrojem Židů.

Sotva lze vidět něco podivnějšího, než Humberta v řetězci nešťastných událostí kolem Unionky. Vystupoval zde na způsob Balzacova otce Goriot nebo monsieur Cardinala, ale namísto Delphine de Nucingen nebo Paulině obětoval všechno svému synovi. Od chvíle, kdy se tato rodina vmísila do židovských obchodů, netrvalo dlouho a byla řeč o báječném španělském dědictví. Otec Humbert, neznámý profesor římského práva z Toulouse, neměl téměř žádný majetek, ale náhle se jeho potomci topili ve zlatě jako v Balzacově románu. Humbertova mladá žena vlastnila

⁶⁴ Noviny podrobně psaly o Federově milence jménem Soubise. Když vystřelila na lyonského bankéře, byla jako Němka vypovězena a poté se pokusila o sebevraždu. Skutečné drama, které deníkům dodávalo denně novou látku.

⁶⁵ Není asi třeba připomínat krach Loire-Bank, z něhož Savary, bývalý státní podtajemník v ministerstvu spravedlnosti, vyšel osvobozen. Poté začal nové obchody s elektřinou a později se pustil do tak dobrodružných podniků, jako Brasserie des Martyrs.

⁶⁶ Je evidentní, jak nerozumná byla bankovní správa a jak silně jí scházela morální odvaha, protože jinak by namísto toho, aby mezi čtyřma očima jen lamentovala, zmíněné Židy otevřeně obvinila. Přesto je třeba ocenit úzkostlivou čestnost, kterou v tom neštěstí prokázala. Po nechutných intrikách proti řečené správě měla přesto Union générale stále ještě 70 % akcionářů. Kdyby se dnes uskutečnilo důkladné policejní vyšetřování v nějaké židovské bance (což ovšem předem vylučuji), pak by se tam jistě našly jen trezory, z nichž peníze již dávno zmizely.

Kdyby burzovní spekulanti, kteří Unionce dlužili 120 milionů, nebyli bývali Židy, a jestliže by čestně splatili alespoň polovinu z nich, pak by akcionáři nepřišli ani o jediný sou.

rentu, jejíž faktické držení jí však mělo připadnout až po smrti kmotry, ještě ležící v nemocnici. Kromě obrovských pozemků v Aude, v departementech Seine a Oise zakoupil Humbertův syn také královské sídlo Vives-Eaux. Aby mohl všechno plně splatit, převzal notářsky v Aude 750 000 franků a dalších 125 000 franků v Melunu. Těchto 750 000 franků však nebylo včas vráceno; důsledkem toho pak byl proces, o němž se psalo i v novinách, a Vives-Eaux přišlo do dražby včetně cenného nábytku, sklepa se znamenitými víny jako Moët, Cliquot, Château-Yquem a Chambertin, stáje s dvanácti prvotřídními koňmi i vozy à la Daumont, landaury a koleskami. Právě když chtěl soudní zřízenec z Melunu, pan Eugen Délice, zahájit prodej, přišel telegram, nařizující jeho odročení.

Nebylo to snad jako krásný sen pro rodinu profesora, která dlouho musela žít ze skromného platu otce?

A co celou situaci Unionky dělalo tak nejasnou, byl postoj několika samotných podílníků.

Francouzská šlechta byla zbavena právě toho, co pro ni dříve bývalo cennější než peníze a majetky, ba než sám život – své cti! Vzácný statek, tolika generacemi bedlivě střežený, byl rázem odhozen. ... I ta nejskvělejší jména jako Broglie, Hancourt, Biencourt nebo Lupé byla poskvrněna a postavena na roveň se jmény podezřelých průmyslových podnikatelů, zdobících soudní spisy.

Tzv. lepší svět se neostýchal důvěrně stýkat s přivandrovalci, hanobícími Francií, jen když si dokázali nahrabat opravdu hodně peněz. Poděšené baronky, které se viděly vyhnané ze svých rájů, bědovaly a manželům vyčítaly, že jim provedli takovou věc. Aby se znovu vzpamatovaly, připravily malou slavnost. Měly však raději uspořádat velkou. Bylo totiž téměř nedýchatelno v tanečním sále, přeplněném pozvanými oběťmi, mezi nimiž byli nešťastní otcové, sourozenci Haussonvillů, Harcourů a Brogliů, urážení a dvojnásob postižení Rothschildy.

Jaký to musel být pro pozorovatel pohled na kdysi proslavené rodiny ve skvělých toaletách, defilující před kosmopolitními Židy, kteří jenom ledabyly skrývali úšklebek a ještě se v duchu vysmívali ubožákům, jež si v důsledku zmíněného krachu vzali život. A k tomu se navíc hlasitě probíralo, zda ta nebo ona záležitost přijde před správní soud nebo před porotu a jsou-li podmínky ve francouzských vězních opravdu tak tvrdé!

Právem lze jistě romanopisce obvinít, že o minulosti psali pohrdavě a zesměšňovali vznešenost. Nezůstávají však jejich současně žertovné i nepříjemné, mnohdy velice smutné a přesto fraškovité obrázky ještě daleko za skutečností, jak byla výše vylíčena?

Zde je na místě si přiznat, že takové ponížení se především dotýkalo francouzské šlechty! Postačí jenom několikahodinová jízda vlakem, aby se pyšná dcera Alphonse de Rothschilda, paní Ephrussi, tak pohrdavě jednající s naší aristokracií, rychle změnila v bezvýznamnou a velice pokornou Židovku, která přestože je vybavena všemožnými doporučujícími dopisy, by se cítila přešťastná a poctěná, kdyby u ruského dvora byla přijata ne snad jako rovnocenná choť nějakého statečného důstojníka, který místo majetku má jen svůj žold, ale kdyby se směla alespoň přidat k jeho doprovodu.

Vypráví se, že tato pohledná vladařka našich salonů se roku 1884 vydala do Petrohradu. Pomocí předem připravené scény všemožným obtěžováním a ovlivňováním různých míst se podařilo ruskou carevnu přimět, aby – byť jen velice nerada – jí byla paní Ephrussi představena v Zimním paláci.

List „Wiener politische Correspondenz“ říká, že se vrchní ruský ceremoniář dotazoval, jak a kdy by měla být Židovka uvedena. „Při mém odchodu!“ odpověděla carevna. A tak se stalo, že dcera Alphonse Rothschilda byla carevně, bavící se obvyklým způsobem se svými dámami, představena teprve když ta opouštěla salon. Rubíny doslova poseté paní Ephrussi věnovala carevna sotva jediný pohled, natož slovo.

Loňského roku rakouská vláda, přestože je finančně zcela v rukou Židů, odmítla přijmout barona A. M. Keileye jako vyslance Spojených států, protože se oženil se Židovkou.

Jsme svědky toho, jak ve Francii zanikají celé rasy. Řím zažil něco podobného. Juvenal nám ukazuje patricije, jejich předkové pomáhali dobývat svět a nyní žebra-li o místo u stolu zbohatlých synů otroků.

Rothschildové jsou zatím ještě pohostinnější než Juvinalův Virro, který své hosty odbýval náprstkem beneventského vína a sám z velkého poháru

... v němž se perlivě třpytila ambra

uskrával albanské víno, jaké pili Thraseas a Helvidius o narozeninách Cassia nebo Bruta. Ve Ferrières se popíjí lahodné romanée. Baron James Rothschild se jej snažil skladovat v Paříži, ale „pak již není tak dobré“, řekl Arthur Meyer, který je sice také sám nepil, ale přesto mluvil s lidmi, jež je ochutnali.

Vinařská oblast Romanée je majetkem Alphonse, zatímco Château Lafitte patří Gustavu Rothschildovi. La Mouton kdysi vlastnil James, který nyní ze všem dobře známých důvodů již víno nepije. I to naše víno, jímž se kdysi posiloval národní duch, patří nyní jako všechno ostatní Židům. Tím se vyplnil příslib, daný Jehovou Izraeli: „Budeš pít víno révy, kterou jsi nevysadil.“ Vložme tedy do slov schema „Věčný je jediný ... a gójové nejsou nebezpeční.“

Není to pouze aroma vína romanée, které naše heraldické góje přitahuje k Rothschildovi. Mnozí z těch, kteří jej tak poníženě žádají o pohostinství, sice doma pijí snad méně skvělé víno, jež však chutná stejně dobře ve starém dědičném paláci mezi obrazy předků znamenitých ctností a knihami našich dávných spisovatelů, a kde duchaplná paní domu vypráví dětem o činech jejich slavných předků. Proč se všeho toho vzdávat? Snad proto, že se bohužel po předcích někdy dědí jen chyby, ale ne dobré vlastnosti.

Jít k Rothschildovi pro ně znamená totéž, jako dříve jít ke dvoru. Tento král Židů – nebo chceme-li, Žid králů – sice rozhodně není Ludvík XIV., ale oni si představují, že jsou v jeho paláci.

Vždyť život u dvora jako takový má v sobě i mnoho příživnického a často zne-mravňuje ty, kdo v jeho zjemnělém ovzduší žijí. Při styku se Židy, kde je křesťan tím ovlivňovaným a zavázaným, to však není již tak zřejmé. V případě potřeby se oněm příživníkům zaplatí slavnostní oblečení, tzv. trechedipna, a židovští baroni jim také nepochybně uhradí mnohé účty u krejčího. Hrabě Vasili ve svých „Vzpo-

mínkách na berlínskou společnost“⁶⁷ vypráví, že Žid B... to dělá podobně a úsluhy, které tomu nebo onomu prokazuje, jsou vždy vyvažovány ponižováním. Vasili říká doslova:

„Zavazuje si ty, kterým se staví na roveň, ale má přímo až d’ábelské potěšení z toho, když vznešenému pánovi nebo vysoce postavené šlechtičně může dát pocítit svou finanční převahu protivnou a dotěrnou familiárností. Mladému šlechtici, který je mu dlužen z karet, poklepává důvěrně na rameno nebo drze líbá ruku dámě, jež mu svěřila své finanční záležitosti.“

Téměř slepý multimilionář, zachmuřený myšlenkou, že mu smrt jednou vezme jeho miliony, je klasickým typem židovské rasy, jak jej známe z tisícovek individuí.

A přesto se Rothschildové cítí velice stísnění mezi těmi, kteří se před nimi sklánějí, ale svou vrozenou ušlechtilostí je daleko převyšují. Kdo je zná, ten ví, že žádný z Rothschildů nemá ve svém zevnějšku nic sympatického.

Baron Alphons má nyní 54 roků, vypadá však na sedmdesátníka. Velice malý a s řídkými bílými licousy neurčité barvy je ztělesněním předčasného chátrání.

Hodně nápadný je u něj nedostatek přímého pohledu, který nahrazuje ustavičným mžouráním očí. Jistý cizí diplomat mne na to upozornil následujícími slovy:

„Vypadá to, jakoby mu neustálý lesk zlata oslabil oči tak, jako se stává dělníkům, vyšívajících zlatem nebo stříbrem.“

Ve vystupování velice pyšný, má přitom baron Alfons i přesto silný lidový instinkt. Rád se prochází po Paříži, svou královskou vznešenost při tom odkládá a s oblibou se nechává vidět při tlachání s květinářkami nebo plátenicemi.

Edmund je typem malého obchodníka s brýlemi. Má ryšavý vous a nasazuje si lorňon s nervózním tikem v tváři, který by mohl vypadat drze; jemu však dodává zdání člověka, který hledá to, co přirozeně nikdy nemůže najít.

Gustav, připomínající prodavače jedlých kaštanů, má vous barvy soli a pepře, je vysoké postavy a jeho rázné chůzi nelze upřít cosi vojáckého; zato jeho žena je přímo nesnesitelně domýšlivá.

Celá společnost Rothschildů je však i silně náladová a zvláštní. Jedni, jako Edmund, trpí začínající chorobou míchy nebo návaly krve do mozku, jiní zas předčasně ztrácejí zrak jako Nathaniel, obklopený ve svých komnatách přepychem, z něhož nic nevidí. Žádný z nich není dobře vychovaný a jako téměř všichni ostatní Židé jsou mrzutí, nedůtkliví a lze říci, že přes obklopující je bohatství je všechno „jenom navoněná bída“. Schází jim ona zdravá, stimulující činnost. Chtěli si podmanit Francii, podmanili si ji, ale nyní cítí, že ta pod vlivem jejich zhooubného dechu zmírá, a oni teď vlastní jen pouhou mrtvolu.

Alphons není bez ducha, nebo přesněji řečeno má jistý druh anglického humoru, kolísajícího mezi trpkostí a ironií, který se na vznešené společnosti, již v zásadě pohrdá, z určitých vnějších důvodů vybíjí mnohdy náladovými nápady, jindy až pohoršujícími narázkami. Takové příkré výroky jsou pak společností přijímány s ky-

⁶⁷ V originále *Souvenirs sur la société de Berlin*.

selým úsměvem, zatímco služebnictvo se potají otrásá smíchy (s'esclaffent). Pak baron svým hostům nejspíše říká: „Nechcete ještě sklenku romanée?“⁶⁸

Ustavičně je slyšet mluvit o nádheře ve Ferrières, ale považují za nutné upozornit na jisté nebezpečí zklamání. Mám za přiměřené vyličit svým čtenářům příbytek krále Židů takový, jaký skutečně je.

Rothschild byl nesporně veden přáním napodobit Ludvíka XIV., který si nechal zbudovat Versailles rovněž v krajině chudé na vodu. Ale rozhodující byly u Rothschildů i další ohledy při volbě místa. Jednou to byla výhodnost polohy poblíž budoucí východní dráhy do Německa,⁶⁹ jindy zase upomínka na středověké kvetoucí židovské osady v okolí Chelles, Meaux, Lagny a Gagny, jak jsme si je již výše ukázali.

Jejich špatný vkus i nechut' k francouzským umělcům si vybraly anglického architekta jménem Paxton, a my záhy zjistíme, jaký byl výsledek.

Náš velký krajan, architekt Philippe Delorme, ve svém díle „Tratite d'Architecture“ píše velmi duchaplně o nedostatku pochopení cizích architektů pro podmínky, jež jsou nezbytné, aby své stavby uvedli do plného souladu s klimatem, oblohou i francouzskými zvyklostmi.

Opat Saint Serge ohledně Ferrières soudil zcela správně, jako ostatně již častěji. Paxton tam vystavěl jeden z těch krásných zámků, jaké se často nacházejí v Anglii, avšak stojící se svými čtyřmi průčelími ve zcela odlišném stylu jako naprostý cizinec v naší severní Francii. Člověk bezděčně pomyslí na obrovský karavanní serail, který je se svými vysokými sloupy a italskými podloubími v tak podivném rozporu s krajinou u rýnských vodopádů.

Interiér je zajímavější. Poté, co projdeme širokým vestibulem, jehož strop je vymalován Tiepolem, vstoupíme do malé jídelny, kterou zdobí půvabné obrazy Philippa Rousseaua. Velká jídelna s trémovým stropem a čtyřiceti křesly, potaženými červeným sametem, působí dobrým dojmem.

Od salonu ve stylu Ludvíka XVI. pak začíná řada překvapení. Před našimi zraky se zde postupně ukazují početná mistrovská díla umělců všech století, která bylo

⁶⁸ Spis Arsène Houssaye, věnovaný vzpomínkám na generála Fleuryho, ukazuje, jak málo skutečného životního stylu i citu pro uměřenost tito povýšenci mají, protože ty jsou dosažitelné jen dobrou výchovou a vrozeným taktem. Když jednou Houssaye pozval k sobě generála, obdržel vrchní podkoní čestné místo. „Ó, zvolal, na to už vůbec nejsem zvyklý! Dříve jsem ovšem sedával u starého Rothschilda na čestném místě, protože jsem podával stejně dobré víno jako on. Po válce jsem byl sice znovu zván, byl jsem však usazen níže a později až úplně dole. Skutečný šlechtic – nemluvim přirozeně o dnešním – by právě poraženému prokázal opravdovou čest. Kdo by si nepřipomněl, jak Ludvík XIV. v plném lesku Versailles vždy dával přednost ubohému sesazenému králi Jakubu II.?”

⁶⁹ Všechny pařížské paláce Rothschildů mají zvenku vzhled divadel, ale uvnitř jsou zataraseny jako citadely, tedy zařízeny k obraně stejně, jako středověké ghetto. Kdybych se zde nechtěl dotknout architektů, mohl bych o nich vyprávět ledacos zajímavého. Londýnský časopis „The World“ v prosinci 1885 uvedl několik podrobností o paláci v Rue St. Florentin a jeho zařízení.

„Právě nyní nechal baron Alphons de Rothschild svůj dům v Rue St. Florentin přestavět na nedobytnou pevnost. Na pouhé stisknutí tlačítka okamžitě zmizí drahocenné hodiny a vitríny se šperky v ohnivzdorných skříních, zabudovaných ve zdi.

Pro každý jednotlivý obraz jsou připravena pouzdra z marokénu, takže celá galerie může být během jediné hodiny zabalena. Jen náklady na zmíněné etuje činily 50 000 franků.“ Bude však mít Rothschild tu potřebou hodinu ke sbalení?

možné nahromadit jen součinností obrovských peněz, širokých styků za spoluúčasti zednářstva, obchodníků s kuriozitami a jejich vyhledávání uměleckých pokladů po celé Evropě, jež výběr obrazů připravují pro krále Izraele. Mistrovská díla umění 18. století jako např. stoly od Gouthiéra, zlatem a slonovinou vykládaný nábytek od Riesenera a Bouleho i bronzы od Cassieriho krásně jasnou místnost, korunovanou nádherným stropem z dílny Henry Lévyho. Uprostřed sálu stojí nesrovnatelně nádherný klavír Marie Antoinetty a člověku až krvácí srdce, když jej teď vidí v domě Žida.

Náhle na sebe upoutá naši pozornost malá a temná místnost. Je to modlitebna, velmi prostá a ozdobená jen svítkem tóry a sedmiramenným svícem. V pozadí stojí ještě piano a několik proutěných křesel.

Rodinnému salonu se také říká kordovanský kožený salon. Jméno mu daly nádherné ražené tapety z kůže, na nichž je vyobrazen Mardochajův triumf. Krásně zachovalé tapety pocházejí z Flander, dovezené asi nějakým vznešeným Španělem, nebo přímo tam zhotovené, protože ve Flandrech ve své době takové manufaktury již byly. Tapety byly Rothschildem získány za celkem nepatrnou částku. Mají vzácný pozlacený vzor, zvaný *guadameciles*, o němž ve svých dílech několikrát mluví Cervantes.⁷⁰

Dále tam vidíme podlahu ze stříbrných destiček, vzácnou a krásnou práci, znázorňující výrobu hedvábí.

Obsahem ebenové skříně, ozdobené slonem, jsme do jisté míry zklamáni. Ptáme se a pátráme, jak je zařízena příruční knihovna těchto lidí? Vidíme tu díla následujících autorů: Soulié, Paul de Kock, Pigault-Lebrun, Touchard-Lafosse („Kronika kulatého okna“), Eugene Sue („Věčný Žid“) a Jacob („Dějiny Francie“).⁷¹ Všechno ovšem v tak ohavných vydáních, že jsem ani jedinou knihu neotevřel.

Nedělá to snad dojem, jako by někdo pod hedvábným rouchem skrýval špinavé prádlo? Na co lze z toho usuzovat pro společnost, pomyslíme-li jen, že se nějaké mladé dívce náhodou dostane do ruky třeba Pigault-Lebrun!

Zanechme však takových myšlenek a vydejme se ke schodišti. Po obou stranách váza od Clodiona; obě za 50 000 franků.

V létě je pohled ven úchvatný. Přímou naproti rybník a na jeho druhé straně park s oborou plnou daňků.

Vraťme se zase do domu. Je to po prvé, kdy se zde setkáváme s dějinami jako průvodcem zámku, který nemá žádnou historii. Roku 1815 k nám chudí Rothschildové přitáhli spolu s nepřítelem. Nepřátelský vpád v roce 1870 je již zastihl jako miliardáře.

Teď vstupujeme do salonu tapiserií, kde jsou ve výplních jen některé obrazy od Desportes. Na stěnách tam visí vyšívání hedvábné tapety od Watteaua. Zde před usměvavým Amorem, uprostřed vyobrazení lehkomyšlného světa požitku a volné lásky, proběhly proslulé rozhovory mezi Bismarckem a Favrem. Přijetí, které želez-

⁷⁰ Mimo jiné ve své *Entremes del Viejo Zeloso*: „Urozený pane, pravil Hortigosa, dovoluji si Vaší Milost prosit o prokázání dobra a koupit mi *guadameci*. Je to výborná práce a *guadameci* jsou nové. Jen se podívejte, jak nádherně živé jsou na nich malby.“

V knize II čteme, že Žid Lopez provozoval čilý obchod s těmito *guadameciles*.

⁷¹ V orig. *Chronique de l'oeil de boeuf* (tj. doslova: „oka býka“), *Juif errant a Histoire de France*.

ný kancléř tomuto mnohmluvnému řečníkovi připravil, bylo asi opravdu hrozné, a obyvatelé zámku, mající blízko k pověstem, jež se záhy začaly o této scéně šířit, si je dodnes nesmazatelně uchovávají v paměti.

Poté, co se Bismarck předchozího večera zdráhal přijmout údajné představitele vlády národní obrany, nechal je druhý den plné dvě hodiny čekat ve vestibulu pod Tiepolovým stropem. Bismarck se zde ukázal zcela tak, jak jej jednou bude potomstvo posuzovat. Využil slabosti protivníka a jednal přísně, svědomitě a v souladu se svou povinností, takže si nemusel nic vyčítat. Muži 4. září se provinili zradou vlasti, protože tváří v tvář nepříteli rozpoutali revoluci a vyhnali Národní shromáždění. Stále ještě mohli svůj čin, ne-li znovu napravit, tak alespoň jeho důsledky zmírnit, kdyby se byli bývali země zeptali, zda chtěla mír nebo válku. Bismarck jim k tomu dal do rukou prostředky a ukázal Favremu přímou, čestnou a vlasteneckou cestu. Nešťastný stařec však všechno odmítl; snad jen proto, aby ještě alespoň několik dní zůstal u moci.

Když Favre s opovržlivým výrazem při rozloučení po takovém rozhovoru ukázal teatrální slzy, jak tomu bývá při soudním přelíčení, zůstal kancléř na několik okamžiků jakoby v hlubokém zamyšlení. Ten velký muž měl jistě daleko k tomu, aby byl pohnutý jako třeba lidé, plačící dojetím nad Rothschildovou dobrosrdečností, nebo jako ženy, které se nechají ovládat citem, ale přesto v té tvrdé hrudi srdce zabušilo prudčeji a cítil mužně vznešený soucit při pomyšlení na mnoho mužů, které matky v bolestech zrodily, a ti pak měli krváct na bitevních polích jen proto, aby se tím v domě tohoto Žida nahromadilo ještě několik milionů!

Tehdejší Bismarckova místnost ležela těsně vedle sálu s tapiseriemi, kde probíhaly zmíněné rozhovory. Je to přijímací pokoj, který dříve obýval baron James a kvůli jeho slabozrakosti byl vytapetován zeleně; nyní je modrý. Nachází se v něm nádherný ženský portrét od da Vinciho a skvostný obraz od Camille Roqueplana, znázorňující scénu z „Vyznání“ J. J. Rousseaua.

Benátský pokoj nenabízí nic pozoruhodného.

„Při honech zde pobývala kněžna, další byly ubytovány jinde,“ vysvětluje stručně průvodce.

Kuřácký salonek vyzdobil Eugen Lamy výjevy z benátského karnevalu.

Samotný plesový sál (hall) stojí za návštěvu Ferrières. Když je večer osvětlen 1 100 plynovými hořáky a v zrcadlovém stropě se odráží nádhera toalet, diamantů a květin, nabízí okouzlující pohled. Je to skutečně až triumfální místo celého zámku. Všechno zde dává najevo vítězství. Podél veliké galerie vidíme všude drahocenné tapety, na nichž jsou vyobrazeny vítězné scény: Alexandrovo tažení, Neptunův triumf, vítězství míru, ba dokonce i vítězství křesťanstva u Tolbiacu. Co všechno je k vidění na tomto podivuhodném bazaru! Vlevo od krbu, o němž ještě bude řeč, je portrét barona Jamese od Flandrina a baronky od Ingresse. Na stěnách obraz muže od Rembrandta, komtesy della Rocca a Dona Luise de Haro od Velasqueze, Rubensova Diana na lovu, David a Goliáš od Guido Reniho, portrét anglické princezny Henriette od Reynoldse, Diogenes hledající lidi od Van Mola a Poselství od Bordoneho.

Všude kolem stojí italské sekretáře a vitríny s drobnými mistrovskými díly ze slonoviny, kameninou della Robbia, Dudák od Palissyho, emaily od Petitôta, šper-

kovnice od Blarenbergha, zrcadlo madame de Pompadour i pokladny s francouzskými erby, které se sem bůhvíjak dostaly.

Monumentální krb je vyzdoben italskými medailony a korunován bystou Miner-
vy. Na hnědé mramorové desce stojí písmeny, kde je každé slovo nezvykle oddě-
leno tečkou, onen starofrancouzský nápis z roku 1570, líčící bohatství a štěstí do-
mova na rozdíl od tolika nešťastných, kteří hladoví a bez přístřeší bloudí chladnými
zimními nocemi.

Veliké album, svázané ve vzácném marokénu, ležící otevřené na stole s jistou
chlubivostí, vybízí k zamyšlení.

Na první straně čteme: „V upomínku na nádherný 16. prosinec 1862. Napoleon.“
O něco níže stojí: „Přátelská vzpomínka na laskavé pohostinství barona a baronky
James de Rothschild. Mathilde.“

Všechno se tu zdá být tak vlídné, úchvatné a okouzující. Ale hned dál – jaký to
protiklad! Na další straně čteme rázným, pevným písmem: „Vilém, 20. září 1870“. Císař Vilém se před odchodem z Ferrières vlastnoručně podepsal; ne snad pod Na-
poleona, nýbrž až nahoře na další straně. Pak následují Bismarck a Moltke, na něž
navazuje řada jmen německých důstojníků, a dokonce i mladého poručíka, který
snad chtěl výsměšně zvěčnit svou přítomnost v albu, započatém císařem Napole-
onem.

Vedle těchto jmen vidíme – v bolestném protikladu – jména proslulých předsta-
vitelů francouzské šlechty.

Zatímco Němci sem vnikli z moci válečného práva, nutící obyvatele zámku být
jim k službám, a nepřipíjeli přirozeně na zdraví baronky, nýbrž svého císaře, který
je jím po Bohu vším – přicházeli naši šlechtici jako hosté se svěšenou hlavou a ješ-
tě byli šťastni, že jsou vůbec přijímáni.

Je smutné dívat se, jak mnozí z nich zde zaznamenali svá jména na znamení hlu-
bokého pádu a neblahých vášní. Je smutné potkat zde takového Berryera! Jak pro-
měnlivé je štěstí! Apoštol Pavel říká: „Proste Boha, aby vás neuváděl do takového
pokušení, kterému byste podlehli.“

Dojmem, jaký v nás nakonec toto obydlí zanechává, není ani obdiv, ani únava.
Je to zmatek, bizarnost, rovnající se luxusnímu obchodu s vystavenou veteší. Tyto
ze všech koutů světa shromážděné předměty vzájemně ostře kontrastují. Vojevůd-
covská kořist světské šlechty se nemůže pokojně sladit; nahromadění výtvorů tak
rozdílných stupňů vzdělanosti takovému sblížení vzdoruje.⁷²

Všude je vidět až dětinská záliba Žida v haraburdí, zběsilá touha získávat, vlast-
nit! Flanderský hrnek z kameniny je zde klidně vystaven vedle talíře à la l'Oiron,
nebo půvabné figurky z biskvitu. Přízemní Semité, majitelé tohoto bazaru, nejsou
schopni odolat pokušení sami se svému „baronskému titulu“ bezděčně posmívat
hromaděním zcela moderních předmětů, jmenovitě zlatnických, rozhodně patřící-
cích do mnohem pozdější doby, než za jaké jsou vydávány, a o nichž Paul Gudel
v knize o podvodech v umění (truquage) říká, „že na sobě nesou novou křestní pe-
čeť“.

⁷² Goncourt nepochybně chápal rothschildovské sbírky ve stejném smyslu, když psal: „Jsou umě-
lecké sbírky, které nevyjadřují ani vášeň, ani vkus a pochopení, nýbrž jen brutální vítězství bo-
hatství.“

Zámecký park vzdor rozloze neskýtá takové krásy jako aleje à la Ludvík XIV. Na Rothschildově místě bychom zde nabídli našim tak strádajícím sochařům příležitost k vytvoření světa soch, mramorových pomníků a bronzů.

Tak si totiž počínal vévoda de Aumale v Chantilly. U Thomase objednal sochu La Bruyèrèho, u Chapua skupinu Pluto a Prosperita, u Lansonu sochu pro lázně.

Ve Ferrières se sotva najde půl tuctu soch, které dohromady nemají uměleckou hodnotu těch, zdobících v Chantilly vchod k lázním.⁷³

Na druhé straně alejí vidíme dvě nebo tři staré ženy, jak skloněné k zemi uklízejí spadané listy z cest. Jestliže je v domě významný host, pak se k té službě zjednává mnoho žen z okolních vesnic. „Je přece touhou dobrého srdce paní baronky poskytnout práci chudým obyvatelům z okolí.“ – Taková velkodušnost dojíhá Favreho až k slzám.

Půvabné jsou zato zámecké skleníky a voliéry. V těch prvních bují jímavá krása rostlinstva ze všech ročních období i podnebí – ananasy, květy a plody všeho druhu. V prostorných voliérách vidíme stovky vzácného ptactva, jehož barevná nádhera pochází ze všech zemí světa.

Jsou zde čínské koroptve, zlatí bažanti s červenými těly, Semeringovy bažanti, bažanti Lady Amsherstové, ťuhýci se škaredými černými zobáky, jimiž hubí bažanty jako Židé křesťany, egyptští plameňáci u bazénu s rybami, modří čínští datlové, holubi z Filipín s modrými skvrnami na hrudi – malebný chaos ptačího světa s jásavými zvuky připomíná pozemský ráj. A zatím co zde panuje radostná harmonie, vnitřek paláce působí melancholicky. Ani zdaleka již nepřipomíná minulé časy starého panstva. „Zde je Sully s předvojem halapartníků, následován pážemi a obklopen po obou stranách šlechtici s tasenými kordy“, tam zase Chambort, kde byl Moric Saský střežen věrnými vojáky, nebo Wellingtonovo sídlo, od sklepa až po střechu plné dobytých korouhví od Waterloo. Zde ve Ferrières chybí právě ona pečeť slávy, vtištěná pouze odvaze nebo genialitě. „Jak si stojí kurz na burze?“, ptají se nyní návštěvníci při odchodu z domu.

Kvůli bezpečnosti zřídila Rothschildům nakloněná republikánská vláda zvláštní oddíl četnictva. Každý týden se četníkům jako pozornost posílají dva králíci a bažant.

„To by přece samo o sobě stálo za zatčení,“ prohodil jsem žertem k četnickému poddůstojníkovi.

„Jistě,“ odpověděl, „ale kde je zatykač. Vy jej přinášíte?“

„Kdo ví?“, řekl jsem.

Největším potěšením Rothschildů je číst v novinách o svých slavnostech, svatbách nebo i úmrtích. Doslova se tím opájejí a noviny pak jdou z ruky do ruky. Rádi

⁷³ Baron Alphons de Rothschild, který je tak lhostejný k našim umělcům a nepřístupný vůči velkomyslným tradicím patriciů, měl nicméně drzost se v dubnu 1885 přihlásit za člena Akademie krásných umění. Bez ohledu na tam panující patolízalství a podlost nakonec u několika nezávislých mužů zvítězil pocit studu a pochopili, že láska k umění a čachrování s ním nejdou dohromady. Nakonec i přes dlouhé a ohnivé projevy Ephrussiho a Wolffa ve prospěch kandidatury svého souvěrce baron ostudně propadl. Každý jiný by se poté jednou provždy raději stáhl. Semitům je však pocit důstojnosti zcela neznámý, jde-li o dosažení stanoveného cíle. Baron si postupně koupil toho i onoho, poniženě jim lichotil, klidně snášel všechna s tím spojená ponižování a – v prosinci 1885 byl jmenován členem Akademie!

také vydávají a pročítají zvláštní tisky pro svou osobní potřebu a dělají dobře, protože v nich mohou budoucí spisovatelé studovat dějiny mravů té doby lépe, než ze záznamů parlamentních zasedání. S titulem „Baron James de Rothschild“ u Claye tištěný, ale nikdy pro knižní trh neurčený spis, jistě není bez zajímavosti.

Téměř všechny časopisy s výjimkou „Univers“, „Union“, „Gazette de France“ a snad ještě dvou nebo tří dalších, které si již přesně nepamatuji,⁷⁴ se za náležitou odměnu ujímají při pohřbech role starých plaček, rvou si vlasy, rozdírají si obličej a v zoufalství se válejí po zemi. Je zajímavé a současně příznačné sledovat, jak tito komedianti za plat prolévají krokodýlí slzy nad ztrátami v domě Rothschildů a přirovnávají je k úmrtí objevitele železa Tubalkina a vynálezce pluhu Triptolema.

Takové příklady k vychvalování památky zemřelých německých Židů, kteří neudělali nic jiného, než že se na náš účet nesmírně obohatili, jsou opravdu odporné!

Úvodní slova některých z došlých dopisů byla přímo ohromující: „Promiňte, že vás obtěžuji v čase vašeho hlubokého smutku...“ nebo: „Může mne omluvit pouze můj hluboce procítěný žal...“ A princ de Joinville, který přece stále ještě má v žilách několik kapek krve Ludvíka XIV., píše takové servilnosti – židovskému finančníkovi! Také dopisy hraběte de Paris a vévody de Aumale jsou v podobném tónu, i když ne snad tolik bezduché.

Od roku 1868 patolízalství jen ještě zesílilo. Přímo klasické jsou v tom ohledu oslavné svatební ódy. Přihlíží se strojení nevěsty, usedá se do nádherných dvojspreží, „zvláště vybraných a slavnostně upravených Lachaumem, štolbou barona Alphonse“, pak do všeho vpadají chóry s Aleluja od Erlanger, a nakonec se jde do svatyně. „Je půl šesté podle pneumatických hodin,“ píše Mayer, „a při vyvrcholení této slavnosti ohlašují zvony: Navždy spolu!“ ... Nezapomíná se přirozeně na žádné jméno, a proto se tam čte: princ Murat, vévoda de Broglie, Buffet, hrabě de Turenne, vikomt d'Harcourt, vévoda de la Trémoille, vévoda de Montmorency, hrabě d'Andigny, vévodkyně de Fitz-James, kníže de Ligne, princ de Léon, hrabě Mailly-Nesles, hraběnka de Clermont-Tonnerre, vévodkyně de Maillé – slovem, celá francouzská heraldická kniha se sešla vzývat zlaté tele a ohlásit Evropě, že bohatství je dnes jediným skutečně existujícím královstvím! Při takové slavnosti je samozřejmě na nohou i celá policejní moc a – ovšem zcela neoprávněně – zastavuje provoz na veřejných ulicích a prostranstvích. Kdyby snad mělo vyjít do ulic nějaké církevní procesí, okamžitě by proti tomu na řečnické tribuně ohnivě vystoupili puritáni levice; zde však podle svého zvyku stojí uctivě před židovským vladařem a neodvažují se nic podobného namítat, pouze Rochefort, který nešetří ani ty nevznešenější: „Co je to za pořádek, ostatním blokovat cestu kvůli nějaké svatbě!“

Často lze na ulici potkat dokonce ony pány s očima vlhkýma pohnutím.

„Znáte přece původ rothschildovského majetku?“

„Ano, něco jsem o tom zaslechl.“

„Když tehdy do Hessenska vtáhli Francouzi, svěřil kurfiřt Amselmu Meyeru Rothschildovi pět milionů...“

⁷⁴ Zde je seznam novin, z nichž jsem citoval: Journal de Paris, France, Constitutionnel, Liberté, Petit Journal, Patrie, Journal des Débats, Opinion Nationale, Temps, Figaro, Époque, Evènement, Moniteur du Soir, Correspondence des généraux des Départements, Sport, Mémorial diplomatique, Semaine financière.

„A hrome!“

„Ano, vážený pane, celých pět milionů!“

„No a?“

„Inu, Anselm Meyer je prý vrátil. Jak vám říkám, všechno splatil.“

Ted' se už pán nemohl udržet a dojetím nad tak šlechetným chováním se rozplakal.

Taková plačtivá přecitlivělost, nebo jak to nazývá Mercier, chorobná touha po obdivování (admiromanie) je již jasným příznakem našeho morálního úpadku. Bez hnutí brvou bychom přihlíželi, jak je ubíjen Francouz, ale příběh takového štěstí nás uchvátí. Jakmile je řeč o nějakém tučném Židovi, mnoha našich novinářů se zmocní stejný pocit, jaký má vrátný při příchodu obyvatelky prvního poschodí, oblečené do hedvábí a kožešin. Jakmile se začne mluvit o Rothschildovi, je jako vyměněný i jinak vcelku nezávislý Ignotus.

Požadovat od milionáře 25 000 franků na nějakou reklamu není ani pěkné, ani správné, avšak pochopitelné. Ale klanět se hluboko při sklenici vína romanée před lidmi jen proto, že nám dokázali obratně z kapes vytáhnout tři miliardy – to už je úkaz, který přesahuje mou chápavost.

Výše zmíněná plačtivá přecitlivělost pak obvykle zachází až do směšnosti nad úchvatnou dobročinností Rothschildů. „Ach, ta naše dobrá baronka, matka chudobných!“, vykřikuje dojatě Wolff.

Tolik opěvovaná dobročinnost je ovšem pouhá bajka. Již zde zmiňované noviny „Antisemit“ spočítaly, že v poměru ke svému majetku nedávají Rothschildové na chudé víc, než když prostý člověk dá dva sou. Takto je rothschildovská filantropie židovským tiskem nesmírně zveličována a výše řečené plačtivé přecitlivělosti ustavičně dodává vydatnou látku.

Není snad třeba opakovat, že Rothschildové jsou až nechutně hamižní. Nelze tedy o nich říci ani to, čím se kdysi pyšnili Medicejští: „Rozhazují jako králové to, co vydělali jako obchodníci.“ Rothschildové ovšem nechali zřídit nemocnice pro své souvěrce a také pomáhají těm z nich, o nichž věří, že mají dobré vyhlídky znovu se vyšvihnout. Pomáhají svým potřebným, ale to je jejich povinnost jako nasi, jako vladařů Židů; za to zase mohou všude využívat své znamenité soukromé policie. Tím, že plnějí své povinnosti, vyplývající z jejich postavení, dozvídají se prakticky všechno a umění toho zase využít ve svůj prospěch.⁷⁵

A co je řečeno o Rothschildech, platí také o všech židovských bankéřích, kteří nikdy nedávají jediný centim bez přítomnosti mnoha diváků. Nejpodivuhodnější na tom však je, že si Židé dokázali vytvořit pověst všeobecné dobročinnosti, kterou vlastně prokazují jen svým vlastním potřebným. Je to vychytralý rys rasy, proti němuž jsme téměř bezmocní.

Velká neštěstí na různých místech před několika lety postihla tvrdě převážně Židy. V Segedínu žili téměř výhradně Židé. Rovněž mezi oběťmi požáru ve vídeňském divadle bylo mnoho jejich souvěrců. Pomocný výbor Alliance israélite uni-

⁷⁵ K sňatkům významných osobností dávají ovšem Rothschildové často pozoruhodné a přiměřené dary. Tak např. hrabě de D... dostal nádherné stolní hodiny a umělecké krbové obložení, markýz de Z... pokojové zařízení, atd.

verselle, složený z prezidenta Isachara Jeuda a přisedících Isaaca Ben-Ghiata a Gabriela Polomba se vyznamenal pozoruhodnou částkou.

Myšlenka pomoci obětem je sama o sobě chvalitebná, ale nápad na získání potřebných peněz podvody na burzách již podstatně méně.⁷⁶

Provedením byl pověřen Arthur Mayer, slídící po nešťastných událostech jako pobřežní vylupovači vraků na ostrově Batz při ztroskotání lodi, jenže ve velkém.

Zmíněné dobročinné slavnosti jsou jedním z jevů naší doby, které budou příští badatelé nikoli bez užitku studovat. Hrají totiž významnou roli a jmenovitě v posledních letech jich hodně přibylo, protože Žid z nich má hned dvojí prospěch. Za prvé v celém světě prokazují moc Izraele, a za druhé těm z nich, kteří ještě nemohou vystupovat tak, jako Rothschildové, nabízejí nejlepší příležitost vstupu do vybrané společnosti.

A naše aristokracie je skutečně první na místě všude, kde se něco děje.

Naproti zčernalým troskám Tuilerií se pořádá zábavní pout', trvající osm dní. Při té příležitosti uděluje Camondo vybrané společnosti zaslouženou lekci. V sobotu je slavnost samozřejmě přerušena.

„Proč to přerušení?“, ptá se mladý vikomt, „což se v ten den nelze bavit?“

A dozvídá se, že „my izraelité zůstáváme našim náboženským předpisům věrní a v sobotu se modlíme. Zítra se znovu oddáme radovánkám, protože neděle pro nás nemá žádný zvláštní význam, a já myslím, že pro vás v podstatě také ne...“

V neděli pak terasa před Tuileriemi nabízela pozoruhodný pohled na stánky, kolotoče a boudy kejklířů všeho druhu. Vtípky a posměšné poznámky s pádnými odpověďmi i vyvolávání prodejců se zde mísilo s trefnými připomínkami diváků.

Zde se nacházela stará garda elegantního světa v plném počtu, objevující se všude na stejné zavolání stejných novin.

Neměnný zástup šlechty tvoří svéráz naší doby. Ještě předtím, než – jak říká básník – „života běh napůl uplynul“ se rozhodla, i když ne bez hlubokého povzdechu, důstojně odejít ze světové scény, na které v zářivých časech mládí hrála tak skvělou roli. Dnes se nedokáže ani rozhodnout nadobro zmizet.

Uprostřed těchto slavností s tisíci světly, do nichž se mísí paprsky triumfálního oblouku zapadajícího slunce, se objevuje Židy vesele pozdravovaná postava právníka, vedoucího oslíka, který připomíná Apulegova zlatého osla z Miletovy bajky. Na improvizované scéně vystupuje jako „Sklenář“ hrabě Fitz-James. Potomek spolumužovníků vyhnaných Stuartů na zahradě, kde 10. srpna padli zakrvácení obránci Bourbonů, vystupuje jako pout'ový kejklíř, a podivné slavnosti tím dodává ještě bizarnější ráz.

⁷⁶ Pro pozůstalé 30 000 v Anamu zmasakrovaných křesťanů nebyla vypsána žádná subskripce ani dobročinný ples. Časopis „La Croix“ o tom 15. listopadu 1885 psal:

„Když je někde zřekováno a vyhnáno pár Židů, kteří po dlouhý čas trýznili lid nejhroznější lichvou, rozkřičí se okamžitě židovský tisk a dovolává se lidskosti a civilizace, ale pobití křesťané jsou prostě nazýváni mučedníky. Takovýchto mučedníků nebylo v Anamu pobito jenom tisíc, nýbrž třicet tisíc včetně kněží, zbožných řádových sester a shořelo na 60 kostelů, které si sami postavili. Chápeme, že v jejich prospěch nelze uspořádat dobročinný ples, protože ďábel tančí radostí jinde.“

U zavřené mřížové brány se shromáždilo přihlížející nedělní publikum, pokřikující, hlučící a hvízdající na účastníky slavnosti. Pokus o proniknutí do zahrady byl nejprve několika málo hlídači zadržen, ale nakonec se pak dav prosadil a začal sem proudit. Z toho povstal hrozný chaos. Tady švihák v černém obleku, tam zas dělník v modré blůze, vznešené dámy vedle žen z lidu – všechno se před Tuileriemi zmítalo sem a tam.

Nějaký Žid pobouřeně volal: „To je naprosto nezákonné!“, když hraběnka, která ještě jen několik měsíců před tím s pohledem k nebi dávala hlasitě najevo svůj odpor k tak bezútešným poměrům, nastoupila do vozu a odjížděla.⁷⁷

A jak byly po takových dobročinných slavnostech rozdělovány příspěvky? Možná není moudré takovou otázku vůbec pokládat. Ve zdejším výboru to probíhá stejně, jako v jisté volební komisi:

Komise našeho pana Duponta
je složena jenom z Duponta
za předsedu má Duponta
a ten jmenoval zas Duponta

Nikdo nikdy neskládá účty. Skládání účtů o Murcieho loterii nebylo ukončeno ještě ani v květnu 1883. Od prefekta Bidauda v Paříži, který byl členem komise, se požadovala příslušná reference, ale nikdy nepřišla vyčerpávající odpověď. Udály se podivné věci poté, co několik vážených obchodníků, zasedajících 15. března 1880 v komisi, otisklo v „Le Clarion“ 20. května 1883 následující protokol, proti němuž se neozval žádný odpor.

Zasedání z 15. března 1880

Členové komise, obchodem a průmyslem pověřeni zorganizováním francouzsko-španělské loterie a v průběhu jimi převzatého poslání nechtějící převzít odpovědnost za politováníhodné události, tímto prohlašují, že protestují proti postupu svého prezidenta, pana Julese Jaluzota, a nadále již přecházejí k dennímu pořádku.“ (Přijato většinou hlasujících. 12 hlasů pro, 2 členové se zdrželi.)

A jakého druhu byly tyto politováníhodné skutečnosti? Jisté je jen tolik, že Jaluzot zůstal jako před tím prezidentem komise. Od té doby pouze z novin víme, že místní španělští představení byli policejně vyšetřováni kvůli náhlému vlastnictví obrovských peněz, z čehož lze soudit, že zmíněné peníze nezákonně přešly španělské hranice. Není mojím věcí rozmotávat tak zašmodrchanou záležitost. Skutečností zůstává, že ani v roce 1883 dosud nedošlo k jasnému vyúčtování loterie, povolené již roku 1879.

Místní komisí byly zveřejněny přijaté částky pro Ischii. Z oznámení je zřejmé, že 165 523 franky a 30 centimů byly rozděleny, a 4 400 franků bylo v pochybných případech vráceno.

⁷⁷ Schází nám celkový obraz poměrů z časů direktoria s novou příměsí religiózního pokrytectví, jimž schází hrdá odvaha královských spiklenců. Octav Uzanne ve své pěkné knížce *La Française du siècle* nám zachytil pařížský den té doby od Riffauta, který jako by se hodil na dnešní dobu. Polichinell zase vypráví své dojmy z plesu: „Spatřil jsem mladého muže, který mi řekl: ‚Zabíli mého otce.‘ – ‚Zabíli tvého otce?‘, zvolal jsem dojatě, když tu on začal tančit a prozpěvovat: ‚Veselme se, tralala!‘“

Tyto dary byly rozděleny následovně:

150 200 franků v Ischii,
9 406 franků 75 ctm na pařížské chudé
3 979 franků 85 ctm na sirotky v Croix,
1 937 franků 20 ctm na sirotky v Dieppe.

Doufejme jen, že z peněz na pařížské chudé dostala alespoň jeden sou rodina dělníka, který byl na pařížské ulici vážně poraněn dýkou v tu samou chvíli, kdy pařížský tisk v zahradě Tuilerií projevoval své přátelství k Itálii.⁷⁸ K této částce na-prosto nepoměrné výdaje ve výši 244 482 franky jsou tedy tím nevysvětlitelnější, když podle shodného tvrzení všech oficiálních novin přece šlo při tomto lidumil-ném podniku o nejušlechtlejší projevy sebezapření a nezištnosti.

Právě v době, kdy organizátoři zmíněné sbírky byli ještě zcela pány situace, je-den z mých kolegů, Marius Vachon, navštívil Ischii. Skromný a prostý, neodvážil se ani projevit jako novinář. „Znám obyvatele jihu,“ pomyslel si, „kdyby věděli, že patřím k francouzskému tisku, který pro ně již tolik udělal, nakonec by mne tu ještě ověnčili květinami a vedli v triumfálním průvodu. Proto jsem raději mlčel.“

Vachon se přesto vyptával svého průvodce po Camicciolově domu s nápisem ve zlatých písmenech: Dům francouzského tisku.⁷⁹

„Je snad na ulici stejného jména?“

„Jaký dům, jaká ulice? Nerozumím vám,“ odvětil průvodce.

Nakonec se všechno vysvětlilo a Vachonovi bylo náhle jasné, proč to nešťastné město ještě stále leželo v troskách.

Vachon o tom říká: Střed města je jedna jediná hromada trosek a sutin, vy-soká 8 až 10 metrů, a je velice nebezpečné se tam prodírat, protože všude hro-zí zřícení. Je to srdcervoucí obraz zkázy. Část města podél moře z dlouhých a nízkých stavení tvoří zcela zvláštní čtvrť, ne nepodobnou našim pařížským obydlím hadrářů. V každém z ubohých stavení bydlí 8 až 10 lidí, živících se kdoví čím a spících na holé zemi.⁸⁰

Až do března 1884 se z peněz, kolem nichž bylo tolik rozruchu, sem nedostal ani jediný sou. Komise, která schválila 244 482 franky režijních výdajů, samozřejmě nepřišla na jednoduchou myšlenku dát 1 000 franků poctivému muži a pověřit jej přímým rozdělením alespoň jisté částky nešťastným bezdomovcům.

Ještě neuvěřitelnější je případ slavnosti ze září 1884 v zahradách Tuilerií v pro-spěch obětí cholery, o níž list „Lanterne“ přinesl následující nadšenou zprávu:

Protože se vlastní náklady rovnají nule a poskytnutá pomoc byla bez náro-ku na odměnu, mohly být od hrubého příjmu odečteny pouze výdaje za něko-

⁷⁸ Nezapomínejme ani na onoho čackého Itala Caffolu, který, když v březnu 1884 rota prvního že-nijního pluku v čele s hudbou předávala svému plukovníkovi prapor, urážel vlajkonoše zvolá-ním:

„Jak hloupí jsou ti špinaví Francouzi, že se táhnou za tím kusem hadru.“ Když mu jeden z ko-lemjdoucích dal najevo své pobouření, Ital jej udeřil do obličeje a vytáhl nůž, načež byl zatčen.

V únoru 1885 se tři Italové bez sebemenšího důvodu vrhli na rekruta jménem Christien, který procházel Rue Rivoli, a usmrtili jej nožem.

Nemine takřka ani den, aby francouzský dělník nebyl napaden italským.

⁷⁹ V originále Maison de la Presse parisienne; pozn. překl.

⁸⁰ Srv. „France“ z 14. března 1884.

lik kubíků plynu a jiného osvětlení, takže celý zisk přejde do rukou těch, pro které slavnost uspořádali.

Předčasná radost však byla již druhého dne poněkud zchlazena. Tak především se zjistilo, že jistý počet vstupenek byl zfalšován. Sami odpovědní funkcionáři se provinili až neuvěřitelnými podvody a počet vstupenek výrazně zvětšili. K účtu za plyn ve výši 2 000 franků bylo ještě přiráženo dalších 10 000, údajně proto, že se jím plnily balónky. Ohledně všeho ostatního se zde omezíme na to, co 3. října psal list „Intransigent“:

Nechceme přikládat velkou váhu 6 635 frankům pařížské slavnosti a tedy míchat se do soukromých záležitostí pořadatelů, ale o něčem se zde zmínit musíme.

Pokud jde o všeobecnou organizaci, k ní nesporně patří přepychová večeře pánů komisařů v hotelu Continental i opulentní snídane (luncheon) v oranžérii; všechno přirozeně k dobru obětí cholery!

Vyúčtování komise se nesporně rovná důkladně zamíchané kaši (bouillabaisse).

A jak včera jeden z našich vtipných kolegů správně poznamenal, „protože pořadatelé zahájili slavnost pod patronátem dvou ministrů, pak je jen správné, že skončila pod ochranou státního návladního“.

Protože však páni ministři samozřejmě také dostali svůj díl z koláče, nepřejí si, aby byla věc státním návladním objasněna.

Vyšetřující soudce se spokojil s nepatrným znepokojováním těch, kteří si příliš hlasitě stěžovali na roztomilé verše Gastona Jolliveta:

Početní přátelé, plní soucitu,
vždy připravení k dobrému činu,
podělte ochotně naše chudé
dary milosrdenství!
Avšak i pokladny sběratelů
jsou již dlouho prázdné,
a kdo by je měl naplnit,
ne-li váš soucit!
Mnohé oběti musí přinést
dobročinná komise,
jak se namáhá a snaží,
zasedá již od časného jitra.
Je skutečně nejvyšší čas,
pořídít si slavnostní oblek!
Tak žijí ze dne na den
jen z milosrdenství!

Seriózní časopis „Temps“, který se nenechal odbýt veršíky, se o téže věci vyslovil takto:

Vyúčtování slavnosti v Tuileriích skončilo. Pan Gauthier de Noyelles, generální kontrolor při policejní prefektuře, včera předal panu policejnímu prefektu Camescassemu speciální zprávu.

Ta potvrzuje, že výbor ve své činnosti sice zůstal za očekáváním, že však prodej se ztratou, jehož se dopustili někteří členové, nelze v podstatě označit za trestný. Proto také nedojde k žádnému stíhání a vyšetřování se prohlašuje za ukončené.⁸¹

Dva ze správců slavnosti, pánové Jeannin a Bonnet, kteří se asi v celé záležitosti příliš nenamočili, marně požadovali zveřejnění účetní uzávěrky, aby se zjistil podíl zavinění každého jednotlivce, ale pan Gauthier de Noyelles se tomu co nejrozhodněji bránil.

Nový směr našeho státního návladnictví se zcela shoduje s teorií pánů Camescasseho a Gauthiera de Noyelles ohledně takového nakládání s dobročinnými podniky, takže pan Daumas, radní v Marseille, mohl zcela volně disponovat se 17 250 franky, které vynesla sbírka na oběti cholery.⁸² A to se stalo bez toho, že by městské radě byly předány nějaké podklady, aby mohla věc na místě ověřit. Režijní náklady radního Brochiera vykazují na rok 1883 výdaje 125 000 franků za dopisní obálky a 75 000 franků za pera a tužky!

Ještě štěstí, že takové okrádání chudých bylo v tomto případě poprvé viditelné celé francouzské společnosti. Také mi připadá vhodné porovnat dobročinné snahy republikánských a zednářských laiků s obdivuhodnými skutky milosrdenství našich religiózních bratrů a sester tak říkajíc z ničeho, nebo nanejvýš ze skromně skrývaných darů. Takto řádoví bratři a sestry pečují o staré a nemocné lidi a vychovávají děti. Naproti tomu republikánská filantropie přímo vyvolává anebo alespoň umožňuje marnotratnost i zpronevěry, a je svědectvím doby, v které přehnané výdaje na režii pohlcují veškerý užitek pro tak potřebné! S pouhými penězi nelze trvale zvládat chudobu, ani realizovat větší podniky nebo reorganizovat armádu, není-li do věci současně vložena poctivost a oddanost. Bez nich je každé úsilí neplodné, ale naši republikáni bohužel smysl těchto slov nechápou.

Jakmile se nějaké věci chopí Židé – a ti se do všeho velmi rádi míchají –, jsou i nejčestnější úmysly okamžitě pošpiněny finanční otázkou! Stačí si jen připomenout první snahy ústředního svazu pro užité umění v průmyslu. Ve výboru byla zastoupena všeobecně vysoce uznávaná jména. Vy-

⁸¹ Chceme-li si udělat obrázek toho, co pánové Gautier de Noyelles a Camescasse považují za „prodej pod cenou“, stačí se jen pozorněji podívat na jednotlivé výdaje za lety balonem. Na účet obětí cholery byl najat na celý měsíc kočár a placeny snídaně i obědy pro členy výboru, vydáno 1 500 franků na pokrytí dluhu z dřívějších slavností, dále vyplaceny 3 000 franků na let balonem včetně enormní částky na jeho opravu a personálu se rozdalo marnotratné spropitné, pro sebe i pomocníky si členové koupili nové oblečení, pořádaly se večerní výlety do Meulanu, a to všechno znovu na účet obětí cholery.

⁸² V únoru 1885 byl Daumas za to v nepřítomnosti odsouzen k pěti letům vězení.

Jako ona pohádková princezna, která sotva promluvila, vyskočila jí z úst žába, nemůže se ani naše republika do ničeho vložit, aniž by vyšla najevo nějaká další lumpárna... Ohlášil se záměr uspořádání dětské výstavy a pro každou matku se dá do úschovy 40 franků. Výstava je zakázána a pořadatelé odmítají vrátit peníze, o něž se již mezitím rozdělili. Povšimněme si, že takový podvod má navíc téměř úřední charakter, protože kancelář akce je v městském pavilonu na Champs Elysées. Takto do jisté míry naši radní v tomto případě zakryli skutečně odporný počín.

brané panstvo, velcí továrníci i nejlepší lidé z dělnického stavu se spojili k obecně prospěšnému dílu.⁸³

Židé si nedopřáli pokoje, dokud se nevmísili i do této věci, a dnes i té již stojí v čele. Ve výboru mají rozhodující slovo Ephrussi, Gaston, Dreyfuß a Cohen. Německý lid však z neznalosti považuje za členy poroty naše francouzské průmyslníky. Od té doby, co sem pronikli Židé, se ze spolku pro umělecké povznesení průmyslu stala korupční banka, která se především snaží obchodovat.

Dříve – za éry císařství – začali republikáni hrát z řečnické tribuny, když šlo o povolení skromné loterie o 100 000 franků. Prohlašovali, že je nesprávné dávat dělníkům naději na pochybný zisk a brát jim chuť a radost z poctivé práce. Nyní je tomu právě naopak a povoluje se klidně loterie o 14 milionů, jež přece byla předtím v mnohem menším rozsahu příčinou takového pohoršení!

Goncourt nám mistrovsky vylíčil nájemce heren v Palais Royal, jak se prochází v jeho zahradě, „obklopeni náhončími, prodavači duší, profesionálními karbaníky, pasáky i tělesnou stráží s buldoky“.

Bývalý ministr krásných umění nám předvedl podobný obrázek. Ostatně sami vidíme, jak je Paříž včetně provincií zaplavena jeho nestoudnými a trhovecky křiklavými reklamami, zatím co odevšad se ozývá zoufalé volání dělníků po zvýšení mzdy o pár franků, aby vůbec mohli své ubohé rodiny uživit.⁸⁴

A z peněz, takto vylákaných ze zbídačeného lidu, si ponechává lví podíl Žid! – Dělník nedostane jediný sou dříve, než získá Žid Spitzer šest milionů na svou sbírku kuriozit.

Mohli byste si snad myslet, že Spitzer je obchodník... Nevěřte tomu. Spitzer je přece jako všichni Židé dobrodincem lidstva. Počestný občan nakoupí látku, které rozumí, a prodá ji příteli nebo známému s nepatrným ziskem, aby mu vyšel vstříc. Spitzer nakoupí několik starých nemovitostí a rozbité hrnce, a nabízí je nám za šest milionů jen proto, že miluje Francii.

Neodvažujte se žertovat! Raději poslyšte, jak se Žid Eugen Müntz, knihovník umělecké školy svého kmotra Spitzera, rozhorlil v dopisu časopisu „l'Art“:

„Kdyby se Proustovi skutečně podařilo takovou sbírku za šest milionů získat, nemohl bych mu za to dost děkovat, a stejně tak bych si nikdy nemohl dost vážit prodávajícího za jeho nesmírnou nezištnost.“

Lituji jen toho, že Müntz neřekl přesněji, co myslí slovy „nikdy bych si nemohl dost vážit...“ Přál by si snad, aby se Spitzer projížděl na bělouši ulicemi Paříže jako moderní Mardochaj? Nebo ani to nestačí za „tak nesmírnou nezištnost“? Chtěl by snad, aby tomuto šlechtnému otci Lemana byl ještě před nastoupenou armádou a vlajícími prapory slavnostně předán kord konetabla Francie?

⁸³ Velice pečlivě připravené výstavy měly téměř výhradně rozhodnout existenční otázku svazu. Avšak již první výstava, vedená Proustem, skončila deficitem 80 000 franků.

⁸⁴ Nic není příznačnější, než chování tisku za takových poměrů. V prvním záchvatu čestnosti loterie pranýřuje, ale po nějaké době se již začne prosazovat vliv peněz. V tomto ohledu je typický náhlý obrat časopis „Voltaire“, vnucený mu Ménierovým synem. Časopis se začal stavět proti zneužívání loterií, protože jejich provozní náklady téměř vždy pohltily většinu výnosu. Nicméně o dva měsíce později již tentýž časopis prohlásil, že se plně staví za takové podniky a chce působit v jejich prospěch.

Nechci se již vracet k neslýchaným případům, k nimž tato loterie dala příležitost. Stále znovu a znovu jen samé předivo lží, podvodná čísla a podezřelé triky, z nichž již pouhá čtvrtina by měla zmobilizovat veškerou policejní moc ke sledování stop těchto dobrodruhů.⁸⁵

Poté, co Proust 15. června veřejně oznámil, že všechny losy jsou již prodané, musel později přiznat, že lhal, protože většina z nich byla fakticky ještě v jeho rukou. Tah nicméně proběhl bez nich. Hlavní výhra i několik menších připadly právě na neprodané losy, a dotyční museli přiznat, že tím získali 770 000 franků. Teprve po jednohlasných protestech tisku i veřejného mínění se přistoupilo k novému tahu.

Je nesporně jisté, že státem povolená loterie o 14 milionech losů, z nichž bylo prodáno 12 milionů, měla konečný výsledek jen 5 800 000 franků. Proust to musel doznat před výborem 5. února 1885.

Kde potom zůstaly všechny chybějící miliony? Byly snad tak vysoké režijní výdaje? A pokud ano, pak přece existuje jednoduchý prostředek ke zjištění tak neslýchaně vysoké režie; stačí autora loterie přimět ke zveřejnění skutečných výdajů.

Jak je možné, že člen výboru jako Bouilhet, který má tak vážené postavení, se necítí takovou podvodnou loterií poškozen na pověsti a ani nepožaduje zveřejnění vzniklých výdajů?

Nic z toho však členům levice nebrání prohlašovat, že loterie ve prospěch užitého umění je národním dílem. Spitzer a Proust jsou tedy ryzí vlastenecké vzory. Jak je však tomu s Hechtem, prostředníkem nákupu Courbetových obrazů?

Louvre vždy chtěl získat jednoho nebo dva Courbety. Myšlenka nebyla horší než mnohé jiné, ale zvolená cesta byla přesto příliš jednoduchá. Protože na nákup chyběly peníze, bylo třeba obrátit se na vládu o povolení potřebných financí a poté při první vhodné příležitosti vyslat pověřence Louvru k zakoupení Courbeta. Je známo, že v takových záležitostech naši sběratelé jen zřídka přeplácují ředitele našich galerií, a dokonce i zahraniční zájemci jim nechávají přednost.

Avšak Proust, aniž by se dotázal vlády, se raději vydal zkratkou. Svého přítele, Žida Hechta – který si dal idylickou přezdívku Jarní Myrta – pověřil zakoupením tří Courbetů. Kdyby při tom byla vůdčí myšlenkou šetrnost, nešlo by o žádné neštěstí, avšak níže uvedená čísla dokazují, že jsme se šeredně mylili.

A jak nakonec vypadal Hechtův účet? Víme jen tolik, že za obrazy, zakoupené na účet státu, byly zaplacený neuvěřitelné ceny.

„Kožený opasek“ stál 26 000 franků

„Raněný“ 11 000 franků

„Polední přestávka při senoseči“ 29 100 franků

„Boj s jelenem“ 41 900 franků

„Halali na jelena“ 33 000 franků.

Nikdy ještě nebyla za Courbetovy obrazy zaplacená ani přibližně taková cena, s jedinou výjimkou jeho „Srců“, malířova mistrovského díla, jež vyneslo v aukci

⁸⁵ Čteme o tom v „Nouvelle Presse“ z 8., 9. a 11. srpna 1884 i následujících dnů, kde Vachon odůvodňuje oficiální obžalovací akta. Dále pak v listech „Petit Journal“ a „Matin du XIX. siècle“, ale především v „Courier de l'Art“ ze 6. a 27. března 1885, který otiskuje tak přesvědčivé příspěvky a závažná obvinění proti Proustovi, až je doslova nepochopitelné, že to státní návladnictví nepřiměje proti němu zakročit.

35 000 franků. Za jeho nádherný obraz „Návrat z porady“ bylo roku 1881 zaplacen 15 000 franků, za „Krásnou Holanďanku“ 8 000 franků a za „Venkovského ženicha“ 5 700 franků. Při aukci Lapel Cointet v roce 1882 docílila velice ceněná „Koupající se“ jen stěží 14 000 franků, „Žebrák“ 8 000 franků a „Bojovník“ 5 800 franků. Ostatní se pohybovaly mezi 3 000 až 4 000 franků.

V aukci Monteaux byla „Vlna“ prodána za 1 800 franků. Na aukci Dussot některé zajímavé obrazy od Courbety dosáhly za příznivých okolností následujících cen:

„Isaura jako bakchantka“ 2 900 franků

„Mladá žena“ 1 950 franků

„Pohled z Ornansu“ 3 000 franků

„Vrby“ 4 500 franků

„Moře“ 2 100 franků

„Srnci (na sněhu)“ 3 800 franků

Nádherný Courbetův obraz, který každý obdivuje u Girardina, byl zakoupen za 4 400 franků, a v únoru 1885 za další významný obraz mistra, „Lovce na sněhu“, zaplatil znalec Henri Rochefort 4 510 franků.

Neměl si snad Hecht před tak nevýhodným nákupem vyžádat mínění vlády? Čím to asi je, že všechno, co se stane prostřednictvím Žida, je vždy v neprospěch veřejného majetku?

Člověka by v první chvíli napadlo, že vládou jmenovaná komise by tak skandálnímu nákupu odepřela svůj souhlas, a přesto se tak nestalo; naopak komise to udělala přesně tak, jak si Žid přál.

Od té doby, co se sběratelé obrazů poučili, namísto kupování prodávají všechno, co jen jde. Téměř to vypadá, jako by se již celé Židovstvo zahnízdlilo v Louvru.

Tak například vidíme Reinacha jako prostředníka kupovat pro muzeum tři údajné obrazy Franze Halse za 100 000 franků, které mají cenu tak nanejvýš 1 000 tolarů. Z těch tří obrazů byl snad pravý jen portrét Berensteyna (Bernsteina), ale i ten byl dlouho nezvěstný, poté jej nějaký packal restauroval, a nyní se znovu objevil. Berlínské muzeum, jemuž byly tyto obrazy v Harlemu nabídnuty, poslalo svého znalce, který se již při letmém pohledu na ně rozesmál, ale k nám se to dosud nedoneslo. Tak například „Kláster“ od Franze Halse, který byl všude nabízen a nikdo o něj neměl zájem, se stal předmětem nesčetných vtipů.⁸⁶

Pak je zde zábavný příběh o šesti obrazech, mezi nimiž je unikát od Boticelliho, které byly Louvru nabídnuty za údajně nezištnou cenu. Jistý Žid byl majitelem těchto nedocenitelných mistrovských děl, ale přesto je chtěl prodat. Jak šťastná náhoda! Bylo to právě v době, kdy Alphons de Rothschild kandidoval na člena Akademie krásných umění. Jaká to skvělá příležitost zajistit si tak bohatého mecenáše! Rothschild skutečně dal pár bankovek po 1 000 francích, následovali jej další, doufalo se shromáždit nejméně 150 000 franků, nechal se vytisknout i milion reklamních materiálů o tak královských darech neboli almužnách Francii, a Turguet, vždy první při takových příležitostech, se rozplýval v slzách nad dobrým srdcem barona.

Slovem, obrazy byly dopraveny do Louvru a znalci umění byli (jak se to dosud v takových případech vždy dělalo) dotázáni na posudek – ti však nedokázali skrýt

⁸⁶ Dočteme se o tom v listu „Courrier d'Art“ z 27. února 1885, který se věcí zabýval a otiskl také holandské dopisy, z nichž je zřejmé, že tyto obrazy jsou prakticky bezcenné.

nespokojenost. Boticelliho „Panna u studně“ je obraz zcela pochybného původu, údajná díla Crivellise a van der Goëse se ukázala být pouze malbami neschopného žáka Trouilleberta, a tak byla údajně mistrovská díla prohlášena za nedůstojná veřejné galerie. Jestliže baron Rothschild vážně považoval Boticelliho dílo za pravé, pak bude opravdu žalostný rekrut pro Akademii.

Od časů Turqueta a Prousta nejde hladce ani poctivě nic, ani co se týká Louvru. V Alsasku si již žádný sedlák nemůže koupit krávu, aniž by si vyžádal radu okolního Žida. Při rozpočtu tří miliard nemůže stát zakoupit nějaké mistrovské dílo na základě posudku skutečných znalců, nýbrž se do věci musí nejdříve vmísit Žid, aby mohl obchodovat, klamat a podvádět!

Jakmile by Židé dosáhli toho, po čem již tak dávno touží, totiž aby jeden z nich, kterého každý zná, stál v čele Louvru, což by se nepochybně již stalo, kdyby byl Proust ministrem krásných umění. Pak by v našich muzeích začalo během dvou let velké stěhování a na místě vzácných originálů by visely jen bezcenné kopie. Všechno by ovšem bylo ukázáno v nejlepším světle a celý tisk – s katolickými listy v první řadě – by prohlašoval, že právě tento ředitel Louvru je největší ze všech dřívějších, současných i budoucích.

Pro Židy jsou tyto záležitosti podobně jako loterie obchodem, ba dokonce brilantním obchodem, protože jak prozradil Haëntjens, za jeden frank prodáváný los má hodnotu tří sou.

Loterie je Židům současně vynikajícím prostředkem propagandy.

Je znám případ volebního kandidáta, který dozadu na vůz spolukandidáta umístil nenápadně velký plakát, na němž se sám doporučuje, takže jeho konkurent se nevědomky stal obchodním cestujícím pro jeho vlastní zvolení. Zhruba stejně tak se vedlo čestným křesťanským duším, které založily Společnost pro užité umění. Za součinnosti – lépe řečeno spoluviny – vlády bylo možné, aby se do všeho, co lze nazvat vlasteneckým, mohl vmísit nepoctivý obchod, takže se tato loterie stala někomu doživotní rentou. Jako na výsměch zákonným ustanovením se losy rozdělily na malé části⁸⁷ a tak bylo možné ve všech novinách najít následující bombastický inzerát:

Mimořádná prémie!
Možná výhra až
300 000 franků
a k tomu ještě s výhodou poznat
hlubokou zkaženost kněžstva

15. ledna začíná **první tah** loterie užitého umění.

Bude v něm tažen los za **100 000** franků, jeden za **25 000** franků i 60 dalších, vyhrávajících zmínované stříbro. Každý los, který v tomto tahu vyhraje, se ještě bude podílet na všeobecném tahu o **půl milionu**, totiž jednoho losu za **200 000** franků, tří za **100 000** franků, čtyř losů za **50 000** franků a také dalších 25 000 losů za **500** franků; může tedy jeden los vyhrát až **600 000 franků**.

Protiklerikální knihkupectví k tomu nabízí následující:

⁸⁷ Pomocí malých kuponů, prodáváných po 5 centimech, se z jednoho jediného losu, prodáváného za 1 frank (ale v hodnotě 3 sou) udělalo naráz 5 franků!

Každý, kdo si v následujících dnech zakoupí výtisk „Tajné knihy vyznavače“⁸⁸ od Taxila, obdrží poloviční podíl na dvou výherních losích řečené loterie, tedy **zdarma prémii** v dvojnásobné hodnotě dvou losů. V případě tažení čísla se knihkupectví s kupcem podělí o zisk, a rovněž tak, budou-li taženy oba. Jeden los tedy může vyhrát až **600 000** franků a kupec v protiklerikálním knihkupectví má naději na podíl zisku ve výši **300 000** franků.

De Chaulves, Sabran, Chemievières, Burbedienne, Falize, Lefebure a Paul Dolliz, jež se tak oddaně podíleli na věci užitého umění a výrazně ji svými jmény podpořili, tedy museli proti své vůli přispívat k rozšiřování knih, které nejsou bez nebezpečí v rukou mladých dívek nebo dětí.

Tím jsou takoví muži zbavováni odvahy pracovat pro dobrou věc, znesvěcenou tak odporným jednáním.

Kromě toho se mezi umělci začíná šířit nouze... Láska k umění zruinovala naši současnou aristokracii stejně tak, jako kdysi naše velké pány umění lásky. Licitátoři uměleckých předmětů jsou zcela nezávislí na znalcích, z nichž je stejně většina Židů a věci již došly tak daleko, že v dražebních síních se dohodli na zcela fiktivních cenách. Obchodníci s raritami dnes posílají všechno své pochybné zboží do Paříže. Nesmírně se rozmnožily napodobeniny a imitace. Mnoho osob z dobré společnosti, domnívajících se vlastnit cenné galerie, má jen padělky, kopie nebo nepravé bronz, jež vidíme fabrikovat v dílnách, které bych zde mohl jmenovat.

A přitom se nikdo neodváží podvedené probudit ze sna. Není to smutný pohled vidět, jak chudý Árijec, vyhnáný ze svého sídla a oloupený o celý majetek, s dětinskou radostí leští staré brnění pochybného původu nebo pečlivě čistí starou truhlu, kterou si mazaný Žid nechal pořádně zaplatit zlatem? A když pak jednou v oblasti umění dojde ke krachu, jinými slovy když židovskými znalci vyšroubované ceny spadnou na svou skutečnou úroveň, potom se ukáže, že sbírky, dnes ceněné na 500 až 600 tisíc franků, mají hodnotu sotva 10 tisíc.⁸⁹

Kdo se chce uchránit škody v tomto směru, měl by si přečíst knihu P. Gudela „Švindly“.⁹⁰ Od dávnověku až do současné doby, od Draze až po Charlese Jacquesa existují nejneuvěřitelnější napodobeniny – sochy od Tanagra, falešné figurky ze sévreského nebo míšeňského porcelánu, nepravé medaile, falešné litografie i napodobené bronz.

Ve zmíněné knize jsou zaznamenány skvělé anekdoty i skutečně geniální triky. Jedním z nejpůsobnějších je příběh Žida Coblenze, který proslul v imitování miniatur a šerosvitných obrazů à la Sauvage (grisailles). Jednoho dne poslal Žid jiného souvěrce k velkému obchodníkovi s obrazy a prodal mu takovou vlastnoručně vyrobenou miniaturu. Krátce poté následoval druhý pokus o prodání něčeho podobného. Tentokrát si kupec povšiml, že byl po druhé podváděn. Žid předstíral nevědomost. „Podívejte se,“ řekl obchodníkovi, „rád bych vám teď ukázal pravé „Sauvagy“ a

⁸⁸ V originále *Livres secretes des confesseur*.

⁸⁹ V říjnu 1884 byla ohlášena dražba skvělé sbírky obrazů jistého Američana. Když se otevřely bedny s obrazy, k nemalému úžasu se ukázalo, že všechna díla jsou nepravá, tj. že jména malířů byla zfalšována.

⁹⁰ V originále *Le Truquage*.

otevřel před ním skříň. „Nejsou ovšem opatřené monogramem, ale jsou ihned k poznání jako pravé.“ Přesto všechno to byly padělky od Coblenze, který se jistě potají smál do hrsti.

Naší dnešní aristokracii navíc chybí v tom směru iniciativa. Dříve přední šlechtici povzbuzovali k zakládání uměleckých institucí jako např. továrny na kameninu v Dironu, manufaktur v Rouenu nebo školy Clerissy, kde byla produkce uměleckých předmětů podporována rozumným a nezištným způsobem. Žádný šlechtic by dříve nedal malíři zakázku na obraz, který by měl za předmět slabosti nebo špatné využívání času, poškozování vlastnictví a podobně, aby se potomstvu nedochovala památka na takové věci. Naproti tomu dnes se vyhazují velké peníze za mazanici, přeměněnou ve starý obraz (*tableau culotté*) nebo za servírovací stolek, který před našima očima vyrobil chudý dělník v Battignoles nebo Malakodd, a za nějž hrabě X. ... zaplatil Židovi M. 50 000 franků, zatímco dělník, který by za něj požadoval 6 000, by byl vyhozen ze dveří. Takoví zabezdění hlupáci!⁹¹

Někteří z těchto obchodníků s raritami jsou v jistém smyslu až obdivuhodní, protože když drzost jejich podvodu dosáhne jisté výše, hraničí s genialitou, a jak někteří s obdivem říkají, ukazuje duševní převahu jedné rasy nad druhou. Árijec, který je zcela neschopný třeba jen pouhého pomyslení na nejpodlejší ošizení zaměřenou židovskou mystifikací, prostě není nikdy také schopen v tom konkurovat takovému Saphirovi. Kolik umění přemlouvat, lstí a diplomatické pružnosti dokáží projevit tito lidé v podvodech s uměním (*trucquer*), jimiž se podařilo berlínskému muzeu vnutit sbírku padělané moabitské keramiky za 500 nebo 600 tisíc franků.⁹²

⁹¹ Germain Bapst pod pseudonymem Joffe v listu „*Moniteur universal*“ udělil ve formě dopisu A. Proustovi náležitou duchaplnou lekci. Ten si totiž za protějšek titulního listu „*Revue des arts décoratifs*“ zvolil zrcadlo, údajně pocházející z období renesance a připisované Vaudemontovi, ale ve skutečnosti bylo zcela moderní. Ještě nikdy nebyla tak zřejmá naprostá neznalost a současně nafoukanost příživníka a donašeče jako právě Židem, který nejlepší výrobky nové doby vydává za staré a tím vykořisťuje naše dělníky.

„Ono zrcadlo z 16. století, které samozřejmě nikdy nepatřilo žádné francouzské královně, je dílem zdatného a ctihodného cizeléra jménem Legros, který je v roce 1863 vytvořil podle kresby, publikované v prvních ročnících časopisu „*Art pour tous*“. Legros se marně snažil sehnat práci u zlatníků a kovolijců, a tak ve volném čase vyrobil zrcadlo, které nakonec musel prodat Židovi za 1 690 franků. (Částka je přesně zjištěna.) Legros je příliš čestný charakter, než aby mohl být podezírán nebo obviňován, že se podílel na nějakém židovském čachru. S vydělanými penězi odešel do Anglie, v Birminghamu si našel v Elkingtonově domě práci a z místa, kde bylo zaměstnáno mnoho francouzských umělců, se asi před třemi roky vrátil do Francie; v té době mne s ním seznámil jiný francouzský umělec jménem Wills.

Legros zná cesty, jimiž se jeho zrcadlu ubíralo, ale přesto není domýšlivý. Spíše se jen usmívá prostotě sběratelů, kteří za ně zaplatili 100 000 franků, jelikož neneslo jeho jméno, zatímco jemu bylo zapláceno necelých 2 000 franků, protože on své jméno uvedl. Legros i nadále žije z práce svých rukou. Než jsem výše uvedené publikoval, vyžádal jsem si k tomu jeho souhlas.“

⁹² Na nádobách, které vyrobil Arab jménem Selim el Qâri, jsou vidět postavičky, jaké se prodávají na trzích s perníkem. A použitý tón je naprosto stejný jako ten, který se běžně užívá na obyčejné hrnce v Jeruzalémě. „Ještě podotýkám,“ říká Clermont-Ganneau, „že na povrchu jednoho malého víčka jsou vidět zřetelné otisky vláken plátna, na něž byla vlhká hlína položena před vykroužením.“

Viz k tomu *Fraudes archéologiques en Palestine* od Clermonta-Ganneaua, jednu z nejzajímavějších knih naší doby.

Kdo by si myslel, že se s tím Saphira spokojil, rozhodně se mýlí a nezná tento druh lidí, jejichž i tak nesmírná drzost je ještě živena nevysvětlitelným opovrhováním námi. Saphira s neskutečnou opovážlivostí nabídl Britskému muzeu za milion liber šterlinků exemplář Páté knihy Mojžíšovy, psaný v moabitských literách, tedy údajně ve stáří 27 nebo 28 století.⁹³ Podvod by se býval téměř podařil a obchod by byl již uzavřen, kdyby velký francouzský archeolog Clermont-Ganneau neotevřel Angličanům oči a neodhalil padělání. Ze zoufalství nad tím si Saphira roku 1884 v Rotterdamu vzal život, a famózní exemplář Deuteronomia byl poté v Londýně prodán jako kuriozita za 100 franků.

Koňské dostihy jsou pro dotyčné ještě mnohem zhoubnější než záliba v nepravém umění. Zprostředkovatel sázek (bookmaker) neboli kapesní zloděj (pickpocket), jak mu říkají vtípálci, bývá zpravidla anglický Žid. Majitelem hlavní dostihové stáje je také izraelita, který byl zapletený do honduraské aféry a v květnu 1856 odsouzen ke dvěma rokům vězení za zneužití důvěry. Příběh zná prakticky každý a je velmi přesvědčivě prokázán v dopisu vévody de Decazes, publikovaném v červnu 1875. Nicméně byl tento vetřelec tolerován, protože je Žid, a časopis „Le Clairon“ jej čas od času dokonce nazývá „sympatickým chovatelem dobytka X“. Jakmile jeden z jeho koní zvítězí, nosí naši hejskové barvy tohoto darebáka podobně, jako jejich předci nosívali při turnajích barvy rytíře, který vynikl odvahou.

Je jen stěží představitelné, jaké pletichy, nečestné triky a podlosti se užívají při dostizích. Vždy je však jejich obětí Árijec, šlechtic anebo počestně myslící člověk, a mnohdy se podvodníci nespokojují s jeho okradením, ale navíc se mu ještě vysmívají. Žokej se podplácí a jméno šlechtice se zatahuje do nějaké nečisté záležitosti, jíž je jeho pověst poškozována, nebo jak se dnes říká, je diskreditována. A kupodivu i všechny noviny bez výjimky označují jistá závodiště za domény podvodníků, za skutečná loupežnická doupatá (forêts de Bondy).

Zde se okrádá, loupí, přepadá i vraždí jako v lese, ba dokonce ještě hůř než tam, kde jsou pocestní napadáni s pistolí nebo dýkou v pěsti, protože tito lupiči operují při plném denním světle se sázenkami (tickets) v ruce. Nikde jinde se neokrádá tak podlým způsobem. Každý to zná a je skutečně neuvěřitelné, že tito podlí zloději, kteří se roztahují v nejvykřičenějších čtvrtích Londýna, jsou policií podle všeho trpěni a městskými úřady dokonce chráněni. Je opravdu podivné, že až dosud žádný zákon ani žádná moc neskoncovala s těmito útočišti pro dopované koně, podplacené žokeje a čachrářské bookmake-ry, kde se sázkařům vyprazdňují kapsy místo toho, aby se tyto plochy předaly svému přirozenému účelu jako trávníky nebo pole.

Zde se odehrávají opravdu neuvěřitelné věci. K vítězství určený kůň zůstává při dostihu pozadu a pak je až na tribuny slyšet divoké volání žokejů na svého kamaráda „přidej!“, zatímco oni sami své koně zadržují.

⁹³ Padělatel jednoduše použil jednoho z oněch velkých rituálních svitků ze synagogy, starých asi dvě nebo tři století a obsahujících v běžných hebrejských literách biblický text. Jakmile z nich odstranil vnitřní okraje, napustil úzké pergamenové pásky tekutým asfaltem a podobnými látkami. Poté na proužky za pomoci rákosového pera, kterého se v Orientu dodnes používá, vepsal text Deuteronomia. A zatímco se angličtí učenci poctivě snažili jej rozluštit, Clermont-Ganneau jim jednoznačně prokázal, že jde o padělek.

Jednou mnoho nescházelo, a žokej Andrews by byl svými konkurenty brutálně ubit. Jindy zase, když diváci hlasitě protestovali proti očividnému podvodu, který se udál mezi koni Blonde II a Georginou, zmocnili se žokeji několika osob, povalili je na zem a téměř k smrti zbičovali.⁹⁴

Není skutečně smutné vidět, že nositel jména de Castries, onoho vítěze nad Angličany, jenom netečně přihlíží, jak je jediný Francouz bičován deseti anglickými pacholky od koní?

Až tam vede zahálčivost, život na závodistiších a touha po ubohém rozptýlení.

Při všech těchto dostizích o ceny vyhrává vždy jen Izrael!

Tučný Žid Camondo je podobný habešskému veliteli eunuchů a s figurou v barvě hlíny vítězí ve svém modročerném dostavníku se spřežením ryzáků. Konzervativní časopisy nám podrobně popisují jeho stáje a my se z nich dozvídáme, že jeho přední jezdec, Arthur Boodrook, „dostává plat jako velvyslanec“... Camondův vůz má kromě čtyř měděných korunek modrý, červeně orámovaný štít, v jehož rozích jsou erby s nápisem „Láska k bližnímu a víra“!⁹⁵

Nesmíme zde zapomenout ani na Hirsche. Získal první cenu s dvojspřežím Sanshine a Caesar. Camondo má ve stájích 24 koně, z toho 16 kočárových a 8 jezdeckých. Hirsch jich má 23, mezi nimi jednoho araba, dar rakouského císaře příteli ubohého hraběte de Wimpffen. Přestože majitel stáje rozhodně není dokonalý, je zato bezvadná jeho stáj. Například postroje jsou pozoruhodně krásné.

„Stáj je prostorná, s vysokým stropem a mramorovým krbem, který lze směle nazvat mistrovským dílem. Všechno se tam jen leskne a blyští, a svým promyšleným zařízením nabízí impozantní pohled.“

Jakýkoli smysl pro dobré mravy se již ve vyšších společenských třídách vytratil do té míry, že nikoho ani nenapadne pohrdat bohatstvím, nabytým podvodnými tureckými bony, které tolik Francouzů přivedly na mizinu. A právě ti, jež se k tomuto německému Židovi chovají nejponíženěji, budou zanedlouho ubožáci, které za odcizení otepi chrastí z jeho lesů nechá uvrhnout do vězení. Jiní zase tak daleko nezajdou, ale jsou již tak ochablí a slabí, že jim ani nepřipadá nijak zvláštní, když se před nimi Žid vychloubá tak nepoctivě nabytým majetkem.

Vášeň pro dostihy je následována náruživostí k hráčským klubům, a vláda ještě takové znemravňování všemožně podporuje. Všude dnes vidíme tutéž republikánskou licoměrnost, zálibu ve všem vzbouřeneckém, slovem podporu všemu, co takové nečestné zisky příslušníkům levice umožňuje.

Paříž se od časů republiky stala jedinou obrovskou hernou.⁹⁶ Příspěvky, nebo jak jim v těchto klubech říkají, „Dame Josephine“, představují lví podíl na ztrátách hrá-

⁹⁴ Dostihy v Bouloňském lese 5. října 1884.

⁹⁵ V originále „Charitas et fides!“

⁹⁶ V říjnu 1884 se již projevovalo tak silné pobouření a početné stížnosti byly natolik hlasité, že se rozhodlo o zavření Klubu svobodných umění, který založil Devriès, i několika jemu podobných, ale zanedlouho byly znovu otevřeny pod jinými jmény! V jediném roce dosáhl zisk Klubu svobodných umění z příspěvků hráčů (la cagnotte) na 1 400 000 franků, což při bankéřském vkladu 10 % dává celkovou částku 14 milionů.

Je jen samozřejmé, že se nikdo sebemeně nedotkl klubu zednářů. Mezi nadále existujícími čteme například Klub Central, Klub Hunting, Klub sloučených umění, Šermířský klub, Tiskový klub, Umělecký klub Seina, Klub Washington a Francouzský klub.

čů. Spisovatel, který se tím obzvláště zabýval, odhaduje takto vybranou částku během pěti let v různých klubech na 60 milionů.

V současnosti, píše tam autor,⁹⁷ existuje přes sto domů, kde se holduje hře. Mezi nimi je nejméně 25 takových, které pracují za zvláště výnosných podmínek. Podle seriózních výpočtů se v těch 25 klubech během posledních pěti let vybrala na příspěvcích (neodvážujeme se říci úctyhodná) suma **60 až 70 milionů**, to znamená, že nešťastným hráčům byla odebrána částka nejméně 60 milionů ještě dříve, než vůbec měli vyhlídku na výhru třeba jen jediného centimu!

Není to skutečně otřesné? A přesto to pořád ještě není všechno, neboť hráči jsou uložena ještě jiná břemena, jimž se nemůže vyhnout a která všechna přispívají k jeho zruinování. Máme tím na mysli např. pozornosti, dávající se krupiérovi, nebo výhody, jdoucí k dobru zálohové pokladny. Oba způsoby si zde krátce vysvětlíme.

Když bankéř vloží bank, bývá zvykem, že jakmile hráč vyhraje, nechává z výhry krupiérovi na stole jistou částku, jejíž výše není pevně stanovena. Podle velikosti výhry nebo štědrosti hráče kolísá mezi 200 až 1 500 franky.

Pokud jde o zálohovou resp. úvěrovou pokladnu, je zcela jisté, že přijatá záloha musí být splacena dvojnásobně, takže za vyplacených tisíc franků se do pokladny vrátí dva tisíce.

I když tato čísla mohou být nazvána přehnanými, přes to ani zdaleka neodpovídají skutečnosti, jak nám sděluje list „Matin“ v podrobné zprávě o zmíněných klubech.⁹⁸

Ve větších hernách vynášejí příspěvky průměrně denně 6 000 franků (přičemž ještě nejsou vyloučeny částky darované krupiérům). V menších hernách to činí asi 1 000 franků. Vezmeme-li tedy průměrnou sazbu 2 000 franků za den, potom nám vychází pro každou hernu ročně 730 000 franků neboli za pět let 3 650 000 franků.

Protože však během pěti let vzrostl v Paříži počet heren na nejméně 34, dospějeme tím k významné částce 87 600 000 franků.

K tomu ještě přistupují zisky z půjček a dary krupiérům, které ročně dosahují v průměru pro každého 10 000 franků. Vyjdeme-li z toho, že každá herna má asi pět takových ctihodných osob, potom to pro každou hernu představuje

Čistý denní zisk devíti klubů činí 69 800 franků.

Šermířský klub, který prefekta Camescasseho nechává v klidu, je silně podporován republikánskými státníky, kteří tam obvykle snídají i obědvají. Prezident klubu jménem Stephan Junka, nemýlím-li se židovského původu, byl dekorován jako literát, což jistě není příliš lichotivé ani pro spisovatele, ani pro vojáky, kteří si svůj kříž vysloužili na bojištích.

Laisant ve svém listu „La République radicale“ vypráví, že když v prosinci 1884 Žid Goldschmidt namířil revolver na dva jiné hráče, ti na to reagovali stejně. To jsou ovšem poměry jako v Mexiku nebo nějakém hráčském doupěti v San Franciscu.

Téměř denně se v tomto policií mimořádně chráněném klubu odehrávají nepopsatelné věci. Na konci zasedání správní rady řekl číšník jednomu z přítomných, který právě přišel do umývárny:

„No tohle, ještě nikdy nebylo ukradeno tolik mýdel a ručníků jako dnes!“

⁹⁷ „Figaro“ z února 1884.

⁹⁸ „Matin“ z 21. října 1884.

ročně 500 000 franků a pro oněch 34 hráčských domů za pět let ještě asi dalších 60 milionů.

A konečně k tomu také patří asi 100 000 franků ročně za menší výhody pro bankéře a jeho pomocníky, což pro všechny herny dělá ročně 2 400 000 franků, neboli za pět let 12 milionů.

To dává výsledek:

na příspěvcích	87 600 000 fr
půjčovatelům a krupierům	60 000 000 fr
bankéřům a jejich personálu	<u>12 600 000 fr</u>
celkem	159 600 000 fr

159 600 000 franků tedy během pouhých pěti let pohltní tyto pijavice jenom v samotné Paříži!

Ještě zde musíme výslovně dodat, že ani v nejmenším nepřeháníme, a že naopak zůstáváme daleko za skutečností!

Z těchto částek je bezpochyby třeba odečíst velice významné výpalné, odváděné hráčskými doupaty policejním úředníkům všech stupňů od prefekta až po posledního strážníka, a dále úplatky ministrům a oportunistickým poslancům.⁹⁹ A hlavně se nesmí zapomínat, že je vším řečeným podán důkaz, jak neplodně pracují takové peníze, které se našim smutným pařížským poměrům snaží vdechnout iluzi života a pohybu.

Pokud není vláda vedena neseriózními pohnutkami, nemusela by tvrdě a přísně uplatňovat zákon, zakazující hazardní hry, nebo zrušit zákon z roku 1873 a veřejné hry zákonem povolit? To poslední, jako např. ve formě loterie, má určité přednosti, protože se dá snadněji kontrolovat a není takovým nebezpečím pro čestné jednání, což v klubech samozřejmě zcela chybí.

Proč se tedy vláda nyní nechopí iniciativy? Proč odmítá pomocné zdroje, které by mohly pomoci našemu nesmyslně rychle vyčerpávanému rozpočtu? Důvody, jež se proti tomu staví, jsme si již zde uvedli. Ministři poslancům, kteří podle všeho věcem vůbec nerozumějí, oktrojují hned souhlas s otevřením takového klubu, hned zase koncesi na armádní dodávku, atd.

Ještě si vzpomínáme, že policií jsou marně stíháni zakladatelé „Kroužku svornosti a parlamentu“,¹⁰⁰ který byl v Rue de Rivoli č. 242 tak marnotratně otevřen a po 15 měsících udělal bankrot poté, co se při tom ztratilo 800 000 franků.

Poslanec za departement de l'Indre, pan Alfred Leconte, již dříve známý tím, že v podvodném úmyslu vymámil (gratta) povolení ke stavbě železnice, se za účelem vytěžení tohoto klubu domluvil s jedním svým kolegou a stanul před soudem, protože tam získal ubytování i stravu zdarma a kromě toho i poloviční podíl na 600 zakladatelských akciích pana Trapeta. A jak dokazuje Andrieuxův dopis, bylo k tomu

⁹⁹ Každodenní sebevraždy v důsledku ztrát v hernách, jako např. nedávno pana de Riencourt nebo pana Wlasoffa atd., jsou navíc využity jako záminka k dalšímu zvýšení poplatků.

Mezi nesčetnými oběťmi, které lze připsat na konto benevolence policie k jistým hernám, musí být zvláště zdůrazněn pan de Raby, který byl držitelem medaile za záchranu dvou lidských životů, ale poté, co v klubu všechno prohrál, sám spáchal v červenci 1885 sebevraždu.

¹⁰⁰ V originále Cercle de la Concorde et du Parlement.

Lecontemu oprávnění skutečně přiznáno. Při této příležitosti předčítal pan Luchet dopisy od Leconteho, které jsou výsměchem jakékoli slušnosti.

Celý proces byl od začátku do konce jen pozoruhodným dokladem současného mravního stavu. Senátoři a poslanci zcela oficiálně pořádali opulentní (plantureux) hostiny na účet oněch nešťastných akcionářů.¹⁰¹

Celá Paříž mohla po dlouhá léta sledovat bývalého ministra a současného viceprezidenta parlamentu ve funkci správce každému veřejně přístupné herny Cercle artistique de la Seine, důvěrně zvané Cercle Lepère. Ve všech hostincích, hotelech i kavárnách na bulvárech, kam přicházejí cizinci, se nabízely pozvánky ke hře, podepsané jménem viceprezidenta Francouzského národního shromáždění. Poslancům levice nikdy nepřišlo na mysl, že souběh tak rozdílných postavení poškozují pověst parlamentu; naopak byli přesvědčeni, že ten, koho si sami zvolili viceprezidentem, musí být automaticky i jedním z nejčestnějších mezi nimi. Pokud je mi známo, ani za direktoria se nic podobného nestalo.¹⁰²

A přesto by bylo třeba vládu pobídnout, aby své přívržence raději odměňovala povolením k hazardní hře, než přenecháváním vojenských dodávek, protože ministerská zvůle v této oblasti ohrožuje samotnou bezpečnost Francie.

Debata z 28. února 1884 o povolení dodávek průmyslníkům v Besançonu dostatečně jasně ukázala, k jakým věcem v tom směru dochází.

George Perin v rozpravě způsobem, u republikána vzácně prozíravým a vlasteneckým, parlamentu vysvětlil, že v případě války se nepřítel vždy snaží jako první oblehnout pohraniční pevnosti a proto je správnější přemístit zbrojní arsenály více do vnitrozemí. Jestliže však byla zakázka zadána průmyslníkům v Besançonu, pak to má své příčiny, které je třeba hledat u pověstného Žida Veil-Picarda, s kterým se v této knize setkáváme všude, kde jde o burzovní spekulace, podvody nebo jiné finanční lumpárny.

Státní podtajemník v ministerstvu obrany, Casimir Périer, sice prohlásil, že je v tom nevinně, a ministr vnitra, pan Waldeck-Rousseau, dokonce tvrdil, že žádného

¹⁰¹ Tyto pod záštitou lidových zástupců stojící kluby nahradily do jisté míry dřívější tzv. americké kamenolomy (východně od Paříže). Adndrieux ve svých *Pamětech* vypráví, že první člověk, na kterého do jednoho z těchto klubů vyslaný komisař narazil, byl již soudně trestaný zločinec, který tam spal na lavici. „Tento tulák zde v herně hledal a našel útočiště. Předsedou klubu byl jistý poslanec.“

¹⁰² Jednatel (dnes by se řeklo: manažerem; pozn. překl.) klubu byl Žid Landau, hřmotný dobrodruh, jak je to u jeho rasy běžné, vykřičený muž, který poté, co měl na svědomí velké finanční zpronevěry i jiné zločiny, o nichž podrobně psaly všechny bulvární listy, si nakonec vzal život. Na jeho místo nastoupili dva jiní Židé, bratři Kahenové, bývalí ředitelé Cercle de Paris v Rue Lafitte.

Poslanec radikální strany za departement Seine et Oise, advokát Bergoin, nastoupil jako prezident na Lepèrehovo místo. Jak sám bezelstně přiznal, sledoval tím hlavně navázání výhodných obchodních styků. První z nich platil šlechtici, který se mu svěřil, že od krupiéra dostal návrh na koupení jistého množství tzv. keksů, jimiž lze spolehlivě rozbít bank. Bergoin z toho usoudil, že takto získané styky jsou velice pochybného druhu a dal krupiérovi výpověď. Povšimněme si dobře, že od roku 1870 je stále běžnější, když státní úředník, lidový zástupce, převzme předsednictví v herně, aniž by v tom kdo viděl něco pohoršujícího, ba naopak je to považováno za zcela přirozené.

Veil-Picarda vůbec nezná, ale George Perin jej usvědčil ze lži předložením dopisů, které svého soukromého tajemníka nechal psát tomuto Židovi.

A takový člověk, v časopisu „Paris“ občas nazývaný „pohledným a šlechtným (beau et fier) mladým mužem“, klidně obětoval zájmy země.

Jindy to bylo ještě horší. Hrozný rozruch a povyk povstal na radnici 7. okresu, kde se shromáždili továrníci a obchodníci, kteří se chtěli ucházet o získání stomilionové armádní dodávky.

Casimir Périer však ze sobeckých důvodů nabídkám zabránil tím, že náhle na ně uložil poplatek 3,25 z každých 100 franků.¹⁰³

Přestože skandální věci v klubech a hernách mně připadají mnohem méně významné, než právě zmíněné případy, zaslouží si zmínku událost v Cercle de la rue Royale. Z tohoto klubu, jehož atmosféra – jak se vyjádřil jistý bulvární list – „dýchá vznešeností a slávou“, se přesto podle všeho šíří méně líbezný odér. Otevřeně přiznávám, že o klubu kolující pověsti mne nechávají chladným a jsem dalek toho zvolat spolu s jedním mých kolegů: „Kdyby tam byl třeba jen jediný viník, bylo by to zavrženíhodné; našlo-li by se jich tam víc, muselo by se zapochybovat o lidstvu.“ Říkám si, že Jockey-klub patří do židovské sféry, a proto není třeba hned pochybovat o lidstvu.

Kdyby se náš ctěný spolupracovník trochu zamyslel, pak by pochopil, že stejný osud je naopak nevyhnutelný. Kdo vede nepořádný, zahálce zasvěcený život, zatím co vlast krvácí, prozrazuje tím na sebe nízké smýšlení, a jakmile mu scházejí peníze k uspokojování svých náruživostí, uchyluje se k politováníhodným prostředkům. Kdo navštěvuje bohoslužby a stará se o blaho vlasti, ten také nikdy nepřijde na nápad hrát s poznamenanými kartami.

Je smutné, když kvůli jednotlivým lenochům a hejskům upadla celá aristokracie do tak špatné pověsti, že dělník dnes každé podvodné hře říká „jít do malého klubu v rue Royale“.

A jak by také tomu mohlo být jinak, když se takové kluby důsledkem hráčských vášní naši šlechty samy znectívají tím, že tam s otevřenou náručí vítají všechny Židy světa!

Člověk, který v pasáži prodával cukrové placičky, nebo z Maloruska přesídlený šenkýř i starý pruský posluha – všichni tři jsou všude vítáni, jakmile na burze vydělali nějaké peníze. Kdykoli někde dojde k nějaké mrzutosti, každý mlčí a nikdo se neodvažuje zeptat na původ nebo okolnosti, za nichž dospěli k takovému majetku.

Muži se stávají obětí heren a dostihových závodů, ženy jsou zase ruinovány parádnictvím.

Téměř všechny větší švadleny, krejčovské a modistky jsou židovského původu. – Žid Dreyfuß je představeným jejich syndikátní komory. Krejčovské a modistky vyvíjejí skutečně obdivuhodnou činnost. Felixovy kreace jsou hezké, Kahn, nástupce paní Lafférière, také není špatný, ale Sarah Mayerová, která „vynalezla“ obě róby, v nichž slečna Legaultová vystoupila ve hře „Králové v exilu“, jsou plodem šťastné fantazie. Jak říká „Figaro“, právě jim slečna Legaultová vděčí za svoje úspěchy. Ve služebních oděvech zatím nikdo nepřekonal paní Rodriguezovou. Ani ve špercích

¹⁰³ Srv. „Figaro“ z 2. března 1884 i podrobnou zprávu v „Gaulois“ z 25. února 1884 pod titulkem „Le Pot de vin Arrazat“.

si Žid nemůže nepřihřát svou polívčičku. Zlatníci neodbytně vnucují lidem malá prasátka a dámy chodí v úborech, které je dělají ne nepodobné tvorům, jimž se říká „koráby pouště“ – ještě výstižnější by asi bylo označení „Kašpárek“.¹⁰⁴ Kapsy jsou umístěny vzadu, takže když chce i ta nejstříhlejší žena sáhnout pro kapesník, připomíná neobratnou krůtu, čechrající si vzadu peří. Naše Pařížanky jsou však k té ironii jako slepé. Cit pro skutečnou eleganci, tj. takovou, jež slučuje vkus s uměřeností a duchem, se Francouzům již vytratil, a ony se podřídily módě vídeňské konfekce.

K čemu však všechno to je, když zde již není ani dvůr, ani odpovídající společnost? Není snad dnes lepší vydat se ve vlastnoručně spíchnutých šatech na čerstvý vzduch a čas od času pojít u lidí, jejichž předci bydleli v židovské ulici ve Frankfurtu a tam v podobném oblečení přijímali své návštěvníky?

Naše světačky to však nechápou. Tyto výstrelky civilizace mají blízko k primitivismu. Stejně jako by se divoši na ostrově Fidži jen těžce loučili se svými ozdobami z mušlí, tak i naše elegantní Pařížanky se raději zřeknou své rodiny, vlasti ba dokonce i Boha, než aby postrádaly toalety, které jsou jim doporučovány židovskými módními žurnály a jejich vynálezci.

Nedávno zveřejnil zdejší list tzv. „rozpočet řádné ženy“. Dokument lze považovat za odpovídající skutečnosti.

Je samozřejmé, říká se tam, že je zde řeč jen o takové ženě, která již má tak říkající kompletní výbavu (trousseau), tedy kromě šperků a garderoby všechno k tomu potřebné a nezbytné. Uváděný rozpočet zahrnuje pouze to, co je třeba k údržbě tohoto módního kapitálu.

Jde o následující položky:

švadlena	12 000
modistka	3 000
pradlena	4 000
obuvník	1 500
rukavice, punčochy, kravaty, závoje, doplňky	6 000
domácí oděvy	3 000
parfumerie, kadeřnice, květiny	4 500
slunečníky a deštníky	500

k této částce je třeba ještě měsíčně přičíst

prádlo	600
za barvení hedvábných punčoch, atd.	300
za čištění a opravy	200
což dělá ročně	<u>13 200</u>
tedy všechno dohromady franků	47 700

Tváří v tvář takové marnotratnosti by se chtělo spolu s velkým katolickým kazatelem zvolat: „Ty bídnice, nechápeš, že tvůj nesmyslný luxus stojí slzy stovek ubohých sirotek, protože Boží prozřetelnost je odkázala na to, co ty takto proplýtváš?“

Kolik dobrého by mohly tyto ženy prokázat potřebným, kdyby se rozhodly ušetřit ročně pouze polovinu toho, co vydají na zbytečnosti, které často již příští den

¹⁰⁴ V originále „Polichinell“.

zmačkané odloží a komorná si je odnese domů.¹⁰⁵ Na nic takového však tyto ženy ani na okamžik nepomyslí. Myšlenka, že by měly pro jiného přinést i tu sebemenší osobní oběť, jim vůbec nepřijde na mysl. Z tohoto hlediska nemají ani zlomeček mravní hodnoty malé Louise Michelové. Ubožačka stála bosa na můstku lodi do Nové Kaledonie, protože své punčochy dala staré a nemocné ženě. Z těch mála peněz, které jí po podvodném krachu banky zůstaly, odkázala třetinu politickým vězňům, třetinu své matce a sama si ponechala jen zbytek.

A i kdyby se těmto ženám, v neděli klečícím v kostele Madeleine nebo St. Clotilde, zjevil sám Kristus s krvavými ranami a vyzval je, aby se ve prospěch chudých zřekly kostýmu od Watteau, lóže v opeře nebo nějaké drahé zábavy, sotva jedna ze sta by odpověděla: „Ano, jsem k tomu odhodlána!“

U žádné z nich není vidět ani zákmit onoho dobrého hnutí srdce, které kdysi vyrovnávalo mnohé jiné slabosti. Nikdy by žádnou z nich ani nenapadlo prohodit jediné slovo s malou dělnicí, která pro ně šije róby a korzety, a zeptat se jí, kolik vydělává a jak žije.¹⁰⁶

Stejně tak není vidět ani náznak soucitu s ubohými prodavačkami ve velkých obchodech, které musejí často stát za pultem deset až dvanáct hodin a jsou bez milosti vyhozeny na dlažbu, když o polední přestávce zůstanou sedět jenom o minutu déle. Žádný ohled se nebere ani na přirozené ženské měsíční období, kdy se bledé a oslabené závratí jen stěží drží na nohou. Naše křesťanské dámy ani ve snu nenapadne udělat to, co americké dámy, které jednou

¹⁰⁵ I na těchto tretkách je vidět sterilita a rozkladný prvek naší židovské civilizace, která všechno pěkné ustavičně mění v ohavné cáry, Ano, v pouhé cáry papíru, když jde o finanční spekulace, a v hedvábné cáry, jde-li o dámské toalety. Staré časy byly i ohledně v zásadě bezcenných věcí konzervativní a vytvářely jenom předměty odolné a trvanlivé. Stříbrem vyšíváné róby velkých dam z časů Ludvíka XIV., pokud se ještě tu a tam objeví, mají tutéž reálnou cenu jako dříve. Róba současných proslulých modistek často již po prvním použití putuje do zastavárny, nebo si ji po odložení dámou odnese služebná a již po roce neexistuje.

¹⁰⁶ Jedině a výhradně katolické kluby se v „Contrôle hebdomadaire“ zabývají otázkou, která se dotýká všeho, co je v této oblasti hodné pozornosti. V čísle z 8. července 1885 přetiskl časopis dopis listu „Matin“: „Znám,“ říká autor dopisu, „krejčovou v Rue de Rivoli, která zaměstnává 40 žen a dívek v místnosti, osvětlené a větrané jediným oknem. Dokonce i zdravé a dobře živěné osoby v takové atmosféře brzy onemocní. O co rychleji potom zakrnějí ba umírají vysílením uboze živěné mladé ženy, navíc nucené svou chudíčkou snídani sníst přímo zde, a oběd chvatně polhltit v kantýně.“

A navíc (což si zaslouží zvláštní pozornosti) jsou dívky nuceny pracovat večer do 9 až 10 hodin a často i do půlnoci. Až poté si mohou pozdě večer doma sníst něco teplého. A protože bydlí většinou daleko, večeří teprve v 11 hodin nebo až po půlnoci. Na smrt unavené se nemohou ani dostatečně vyspat a po několika letech nebo i měsících již mají zdraví natrvalo podlomené.“

Autor dopisu pak končí slovy:

„Kdyby se naši socialističtí rádcí trochu zabývali touto otázkou namísto nesmyslného přejmenovávání ulic a provozování politiky, pak by snad bylo možné dosáhnout v této oblasti podobné organizace dílen jako v Anglii.“

Redaktor „Contrôle“ měl k tomu už jen dodat: „Kdyby naše velké dámy místo hlasitých výlevů své křesťanské dobročinnosti a předvádění se v novém japonském kostýmku měly skutečně křesťanské srdce, pak by takové nešvary rychle zmizely. Stačilo by k tomu jmenovat výbor, jehož jedinou úlohou by bylo zakázat takové otrokářny pro dělnice, kde jsou většinou Židy vykořisťovány lidské bytosti.“

řekly majiteli velkého obchodního domu: „Přejeme si, aby naše sestry, které zaměstnáváte, měly také právo si na chvíli sednout.“

Vášeň pro luxusní toalety se již neomezuje na poměrně neškodnou a půvabnou kokotérii, kterou Eviny dcery dávají najevo ve všech dobách, ale stala se jistým druhem fixní ideje, neovladatelným hříchem. Všechny dámy, sloužící modle módy, jsou obětí smíšeného pocitu veliké úcty a strachu – berou totiž věc módy nesmírně vážně. Vzpomínám si na prodejní přehlídku knížecí výbavy. Preferované osoby trůnily na vyvýšeném pódiu v křeslech, Worth máchl dřevěným metrem jako kejklíč kouzelnou hůlkou a slavnostním hlasem zvolal: „Kupředu! Župany nastoupit!“

Všechno probíhalo velice vážně. Jinak rozumné ženy strávily 4 až 5 hodin takovou činností, jako by šlo o velký náboženský obřad, a to jenom proto, aby si mohly vyzkoušet působení světla plynové nebo elektrické lampy na modré, růžové či bílé barvy kostýmů.

A při tom všem je naprosto nevede myšlenka nechat křesťanské ženy vydělat si na živobytí peníze, které samy tak marnotratně utrácí. Takové dámy nemají jediné sdružení, které by se trochu postaralo o zařízení dílny pro mladé a pracovité dívky, k nimž je život tak tvrdý, aby si tam také mohly ušít své prosté šaty. V Paříži, která tak rychle následuje cizí příklady, by se přece mělo stát obecným zvykem nechávat si šít jednodušší toalety v atelierech, zřízených právě takovýmto dámským sdružením.

Naše světačky ovšem na nic takového nepomýšlejí a naopak se ještě cítí být zavázány osobám, které je za jejich peníze odívají, takže třeba narozeniny takové modistky jsou hotovou událostí. Zákaznice jí posílají své vizitky, kytice a dárky, a její dům je po celý den doslova v obležení. Je to tak jedinečný pohled, že by jej nějaké obratné pařížské pero mělo jednou zachytit.

A stejně jako všichni ovládaní nějakou náruživostí, snášejí i tyto ženy všechno, jen aby mohly svou parádivost uspokojit, a jsou doslova otrokyněmi svých dodavatelek, podobné dětem, které stojí plačky za dveřmi, kde dostaly výprask. Sotva kdo si může udělat představu, jak se s nimi jedná na módních přehlídkách. Worth, který zbohatl z marnotratnosti mnoha takových žen, posedlých démonem parádivosti, nechal vytisknout seznam, v němž jsou nejslavnější francouzská jména označena písmenem A nebo B. Písmeno A znamenalo podvodnice, písmeno B pak špatná dlužnice, resp. ta, jež překročila možnosti svého majetku. Seznam, který se dostal do rukou dělnic, se pak brzy objevil v předpokojích šlechty i v redakcích novin.¹⁰⁷ V každé jiné zemi by byl cizinec za takovou nestoudnost vypovězen a žádná slušná žena by již nikdy nevstoupila do jeho domu. Ale Worth kvůli tomu nepřišel ani o jedinou zákaznici! Co zde bylo řečeno o módních návrhářích a modistkách, platí také na všechny ostatní výdaje za luxus.

Nejznámějšími obchodníky s koňmi i výrobci módy jsou Židé.

Páter Ludovic velice dobře rozpoznal, jak mocnou páku mají v ruce konzumenti. Pomocí vhodné organizace by křesťané ve vlastním zájmu svými penězi mohli podporovat práci stejně smýšlejících, kdyby se obraceli se svými zakázkami jen na takové, kteří chrání obecná práva namísto toho, aby je napadali.

¹⁰⁷ „Télégraphe“ z 30. června 1885 část seznamu přetiskl.

Nic by nebylo snadnější k provedení a úspěch by byl zvláště v těch částech města, kde by konzervativci zaměstnali hodně lidí. Avšak právě konzervativci na něco takového myslí ze všech nejméně. Ne snad proto, že by měli v tom směru přehnaně liberální názory, nýbrž z lhostejnosti a nedostatku přemýšlivosti (ignavie). Sami nejsou schopni ani tak snadného rozhodnutí, k němuž by je mělo přivést pouhé zamýšlení nad stavem věci.

Avšak křesťané, zcela bez soucitu se svými souvěrci, naopak ještě prokazují zvláštní přízeň těm, kteří zašlapávají Krista do prachu. Snad každý zná jméno průmyslníka, o němž píše páter Ludovic ve své knize „Křesťanské sdružení poctivých lidí v oblasti obchodních záležitostí“.¹⁰⁸ Jeho jméno páter zamlčel především z křesťanské lásky, ale také z opatrné předvídavosti, že by se tento Faubourg St. Germain mohl okamžitě proti dotyčnému obrátit... Náš kapucín zná dnešní Paříž velice dobře!

Onen průmyslník, o němž mluvím, říká páter Ludovic, se opovážil nechat vytisknout následující:

„Katolická církev během 8 až 10 století své světské moci posvětila největší zločiny, hlouposti a špatnosti, spáchané zaslepení nebo darebáky ku prospěchu církve.

Na dlouhém seznamu těchto světců tvoří čestní lidé výjimku.

Duchovní tyraní a politici vládou nejnižším masám jménem falešného Boha, modly s dlouhým vousem.

Tlustý svazek o 536 stranách kvartového formátu je plný podobných rouhání a zlořečení Bohu, Panně Marii i světcům. Je rovněž přeplněn odpornými pomluvami a urážkami naší církve, světského a jiného duchovenstva i samotných křesťanů. Tak např. tam říká, že slovo *crétin* pochází od *chrétien*, a tedy že jen *chretins* mohou být křesťany.¹⁰⁹ Nezuřivější výtky jsou zaměřeny na republikánskou vládu s cílem přimět ji k přijetí opatření na pronásledování katolické církve.

A tento průmyslník nikde nenašel věrnější a jeho zájmům oddanější stoupence, než právě v kruzích jistých velice vážených katolíků, vůdců rojalistů i pracujících mužů!

Velké a velice zbožné dámy přijímaly a stále ještě přijímají ve svých domech toho bezbožníka.

Poté, co si u večeře pochvalují, že sloužejí Kristu, nechávají do svých domovů vstupovat nenávidného ateistu, zahrnují jej poctami a dávají mu bohatě placené zakázky. Tam až vede nevědomost, která jediná je schopna vysvětlit takové obludnosti. Když jsem se několika takových katolíků ptal, co průmyslník s jejich penězi dělá, odpověď zněla: „To nevíme!“

„Nu, dobrá! Nevíte, že nemáte právo nevědět?“ A protože se totéž opakuje každodenně ve všech městech Francie, máme právo z morálního i religiózní-

¹⁰⁸ V originále *Association chrétienne des honnêtes gens sur le terrain des affaires*.

¹⁰⁹ Celý smysl nechutné slovní hříčky zní: slovo *kretén* pochází od *křesťana*, a tedy že jen *kreténi* (omezenci, hlupáci) mohou být *křesťany*; pozn. překl.

ho hlediska nadále trpět takovou nevědomostí o lidech, jež se obohacují našimi penězi?¹¹⁰

Jedině nevědomost může vysvětlit, jak správně říká páter Ludovic, že křesťané místo toho, aby se zajímali o své souvěrce, ještě se snaží obohacovat své nejhorší společné nepřátele. Nemá však na takové nevědomosti vinu i naše duchovenstvo?

Dříve Církev lidi vedla na životní pouti, poučovala je, a ukazovala jim správnou cestu. Přesvědčivou výmluvností kazatelen středověku se snažila napravovat mravy až do nejmenších podrobností, jako např. ohledně oblékání. Svatý Bernhard i další byli ve XII. století i o nepatrných jednotlivostech informováni mnohem lépe, než dnešní zpravodaji o tom, co se děje na bulvárech.

Páter z Limoges v početných kázáních mluvil o luxusních ozdobách do vlasů. Stephan z Bourbonu byl znalcem ženského oblečení XIII. století. Maillard, Cleré a Menot kázali ve smyslu Bourdaloueho, a nic není pro poznání éry Ludvíka XVI. u dvora i ve městě poučnější, než když čteme La Bruyéra a Moliéra.

Dnes naši kazatelé sledují opačný směr, než spisovatelé. Zatímco ti poslední usilují o upřímné posuzování lidí i věcí, ti první se co možná vyhýbají každodenním otázkám i živé současnosti a omezují se na obranu článků víry, které jsou všem laikům v kostele nesporné. Kdo je slyší, má pocit, jakoby kázali lidem, žijícím před 300 lety. Pouze jednou jsem slyšel důrazně upomínat na povinnosti těch, kteří mají v životě štěstí, a ostře kárat nerozumnou míru přepychu. Bylo tomu v chudé městské čtvrti Mouffetard.

Faráři bohatých farností se vyhýbají poukazování na kluby, dostihy a výstřelky v dámských toaletách. Přestože sami většinou vzorných mravů i způsobu života, jsou v bohatých domech přijímáni s velkou ochotou, a nesprávně chápána křesťanská láska je nutí z jejich strany ke stejným ohledům a zdvořilostem, jaké jsou jim prokazovány.

Je však pozoruhodné, že v tomto po marnotratnostech se pachtícím světě přesto není vidět nic z čilosti, radostné bezstarostnosti a duševního optimismu, svědčícím o tom, že se po jistý čas plně holduje požitkům podle hesla: „Po nás potopa!“ – Ba právě naopak; pošetílá a ničím neospravedlnitelná marnotratnost jde zde ruku v ruce s religiózními city a povzdechem nad pronásledováním i nářkem nad dětmi, které jsou odcizovány Bohu.

Jsou to především tyto protiklady, které Židy většinou udivují, což nepřekvapuje při jejich omezeném, ale přitom jasném a určitém duchovním zaměření. Vzpomí-

¹¹⁰ Srv. „Cri du peuple“ (Hlas lidu) ze 4. července 1885 s líčením vykořisťování našich ubohých dělníků oním zavilým nepřítelem Církve, kterého bývalý šéfredaktor listu „Union“ počítá ke svým protektorům. Máme zde možnost nahlédnout hlouběji do intrik zednářské sekty, která si s ďábelskou zatvrzelostí dala za úkol připravit proletáře o jeho materiální i morální potravu. Dva dělníci postavili za ubohou mzdu antický krb, ale práci nemohli dokončit v běžné pracovní době. Proto majitele domu prosili o zaplacení přesčasů. „Ani mně nenapadne,“ odpověděl jim Hiramův mstitel (tj. zednář!). „Zaplatte mi materiál; pak si můžete krb nechat a sami jej prodat.“ Ubožáci, kteří úpěnlivě čekali na svou mzdu a místo níž od nich tento člověk ještě požadoval 1 000 franků, nebyli překvapením schopni slova.

Náš zednář se jim alespoň „odvděčil“ svým posledním dílem s titulem *La Franc-maçonnerie le principe républicain et les sept Lumières maçonniques* (Zednářství, republikánský princip a sedm zednářských světél).

nám si na rozmluvu jisté dámy, velice známé ohledně veřejné dobročinnosti, kterou vedla se svou modistkou při zkoušce nové róby. Bylo to hotové čáry máry fuk (abracadabra). Ta dobrá žena bolestně vzdychla nad ateisty jedním dechem s plytkými poznámkami ke své toaletě.

„Jaká to doba! Co to jen vyrůstá za pokolení, moje milá paní X...! Tu vlečku tedy trochou zkrátíme?“

„Ano, teď se to tak nosí!“

„Jak je mi líto těch ubohých dětských duší... Takže s růžovým nádechem, co říkáte, to bude vypadat znamenitě.“

„Velmi dobře, milostivá paní hraběnko, znamenitě.“

„Nešťastníci. Sami na sebe berou kříž... Ale úzké průramky, prosím, a žádné lemování.“

A zatím co ronila slzy nad neštěstím naší doby, vzpomněla si ještě na podšívku a řekla:

„Tak mi ještě napadá, nezapomeňte na podsazení.“

Modistka jen stěží zadržovala veselí a sotva za dámou zapadly dveře, hlasitě se rozesmála.

„S tím, co jen tahle za jediný rok nesmyslně utratí, by mohla zachránit všechny dětské duše ve své čtvrti!“

Celý tento svět je složen z onoho druhu křesťanů, jak jej nám líčí Tertullian: *Ple-rosque in ventum et si placuerit christianos*, a co pak Bousset volně vyjádřil slovy: „Navenek křesťané, a chcete-li, tedy věřící křesťané.“¹¹¹

Je neuvěřitelné, kolik temného a zkaženého v sobě skrývá takový povrchní, nesmyslný až přímo hloupý luxus. Flaubert mi kdysi řekl, že my spisovatelé bychom byli jedinými správnými lékaři jistých mravních defektů, jen kdybychom je více studovali. Jen stěží si lze představit, co všechno Pařížan chápe a čemu rozumí, aniž by se to učil, jestliže se znenadání podívá do nitra mnohých zdánlivě skvělých existencí. Kromě toho je v Paříži pět až šest lichvářek, s nimiž postačí pouhou hodinu mluvit, abychom důkladněji poznali takovou společnost a její tajemství. Za nimi chodívají páni i dámy a posílají jim dopisy plné neslýchané poníženosti, v nichž je špinavá lichvářka oslovována „milá přítelkyně“, a i jinak jsou plné nedůstojných lichotek.

Některé dámy ze vznešeného světa si pronajímají malé byty, nechávají tam nenápadně převážet starý nábytek i rodinné obrazy ze svých zámků, a potom se je samy snaží rozprodat. Matka s dcerou jsou při takových obchodech někdy za jedno, zatím co většinou rozumnější muž, vzdálený tzv. *high life*, zůstává na zámku se starou kuchařkou a několika soudky vína. Ženy se snaží jej přimět k prodeji rodinného majetku, ale on jako rozumný muž s podporou staré služebnice naštěstí většinou takovému pokušení odolává, když mu při odjezdu říkají: „Nač hned ten rámus, můj milý, po navrácení zase najdete všechno na místě.“

Znám rodinu staré šlechty, která každé ráno bere od sousední obchodnice nepříliš chutný a tukem páchnoucí bujón. Po jisté době jí dlužila rodina 500 franků.

¹¹¹ V originále *Chrétiens en l'air et fidèles si vous-voulez*.

Paní tohoto domu, nesoucího v dějinách revoluce proslulé, básníky opěvované a hrdinskými činy nesmrtelné jméno, dlužila krejčově 10 000 franků. Později ji bylo vídat pyšně si s dcerou vykračovat po Paříži jako velký načechráný pták. ... Ve své dobromyslnosti ještě tito lidé poskytl u sebe útulek vyhnanému mnichovi, a není větší kontrast, než mezi tímto domácím kaplanem, jenž žehná z lidové vývařovny přinesený skromný oběd, a starou služebnou, která již dlouho čeká na mzdu.

Kvůli klamnému pocitu požitku, aby se jim život zdál v růžových barvách, sahají mnohé takové ženy po morfiu, jež jim přirozeně potom zase ukáže nepříjemnou skutečnost v tím pochmurnějším světle.

Často se propadají až úplně na dno. Tak například jako ona přívětivá Árijka s panensky vzosnou postavou, již se nikdo nepovážil dotknout ani pohledem, kterou však později znovu nacházíme prodat se odpornému, prašivému a páchnoucímu kosmopolitovi přesně tak, jako se na bazarech v Tunisu nebo Alexandrii prodávají pomeranče a fíky, nebo jinému odpornému typu, který byl dříve podomkem v nějaké ruské vesnické krčmě, později se stal čtyřicetinasobným milionářem a jeho žena se tam vrátila, zatímco on zde vedl rozmařilý život.

Zkrátka a dobře, vždy stojí za vším nějaký takový Žid... I nadále jej zde budeme potkávat, jak zneužívá chudobu a bídu lidu skupováním zástavních lístků nastrčenými agenty. Uvidíme, že je půjčovatelem kapitálu na lichvářský úrok, čímž dostává do svých rukou šlechtu i přední měšťanstvo. Zná velice dobře životnost ubohých stvoření, která dýchají jenom proto, aby rozmnožovala izraelitský kapitál, a jakmile jim dojde dech, je okamžitě zde a ještě vyžaduje uctivé uvítání.

Již dlouho je znepokojivé, jak hluboko klesly francouzské ženy. Je známo, že v časech úpadku národa, kdy muž klesá, se obvykle ženy naopak pozdvihují. V naší zemi nic z toho nelze bohužel vidět. Po poslední válce zde ještě byla naděje, že široké kruhy Francouzek svým vlivem jako ženy, sestry nebo přítelkyně se budou snažit v mužích probudit lásku k vlasti a rozdmýčovat ji svými půvaby a ženskostí. Jak vznešené poslání pro ženy právě v té zemi, kde již odedávna hrály tak významnou roli! Vévodkyně de Chevreuse se zdála mít takovou šlechtitou horlivost, když se snažila sjednotit ženy ke kultu Jeanne d'Arc, panenského symbolu opětného povznesení národa. Proto také Židé a zednáři tak zuřivě horlili proti dámě, jejíž snahy ostatně našly jen nepatrný ohlas.

Proudhon říká: buď milenka, nebo způsobná hospodyně; nic třetího pro ženu není! V naší francouzské vyšší společnosti to bohužel znamená: buď milosrdná sestra nebo milovnice (cocodette). Některé pohledné a bohaté dívky, které mají všechno, aby mohly muže obšťastňovat, se toho vzdávají, svěřují se božskému ženichovi a odcházejí vést život plný odříkání a obětavosti pro věčnost. – A naproti tomu mezi mnoha, které náležejí tomuto světu, najdeme jen zřídka a výjimečně charakterově pevné, odvážné a chápavé ženy, jejichž svůdný obraz jsme si již dříve ukázali, ženy, které si jsou vědomy své ženské důstojnosti a naplněny pocitem sociální povinnosti, a jež těm, které milují, umějí vnuknout odpor ke všemu, co je špatné a ponižující.

Navíc dnes jsou již jen sotva společenské salony, které by měly nějaký významnější vliv v tom směru. Společenské spolky dřívějších dob, kde se hlavně setkávali přátelé k výměně myšlenek a názorů, musely od té doby, kdy ve všech společen-

ských stavech jsou v čele bankéři, uvolnit místo teatrálním slavnostem, plesům a soiré, jejich přemrštěný luxus není po chuti ani těm nejbohatším rodinám, protože v tom nemohou s izraelitskými držet krok.

Duchaplné žerty a jemné narážky dřívějších časů musely ustoupit hrubšímu kalibru a je obava, že si brzy nezadá se slovníkem bulvárních novinářů. Vlivem cizinců a Židů již v obyčejích vyšší společnosti zdomácněly hrubé vtípky a trapné žerty. Tak když se např. při hostině dámy diskrétně vzdálily, zůstala hraběnka de Z. sedět ve společnosti sloužícího s poznámkou, že je povznesena nad slabosti lidské přirozenosti...

To všechno právě nesvědčí o dobrém vkusu. Příběhy takového druhu, jako jsou informace o cizoložstvích, rozvodech a podobně ovšem přímo nepatří do rámce naší knihy, která je sociální studií.

Světačka naprosto nemá sebeúctu k vlastní kráse, schází jí přirozený odpor ke všemu, co je proti zákonům oněch ušlechtilých mravů a co ji také umí náležitě odsoudit. Ona naopak miluje všechno cizorodé, zvláštní a sprosté, co se blíží až animálnímu.

V květnu 1885 viděla Paříž zvířecí ples, uspořádaný kněžnou de Sagan! Ten přiměl dokonce i vládu vyslovit se proti takovému poblouznění Francouzek, jímž byla znesvěcena bájná patronka Paříže, šlechetná pastýřka Jenovéfa, jejíž jméno se jako radostné červánky vznáší nad počátkem našich dějin. Dokonce i tam, kde chybí živá víra, by i pouhá ohleduplnost musela oněm vznešeným dámám, které si říkají „nesrovnatelně dobré křesťanky“, zabránit zvolit si takový čas k přestrojování se za zvířata. Nechyběly ani tahanice o pozvánky, na kterých stálo: „Jedno zvíře 1 frank, zvíře se svou dámou 2 franky.“

Nejhorší je, že zde nešlo o žádné cizince. Celá francouzská šlechta byla přítomna této ponižující slavnosti, která, jak velice výstižně psal list „Univers“, vyvolala všeobecné pobouření.

„Gaulois“ nejdříve uvedl jména účastníků hostiny... a poté i jména těch, kteří se na této saturnálii aktivně bavili.

Vpředu se sálem pyšně nesli kohouti, pod jejichž rudými hřebeny jsme rozeznali vikomtky de Chabrol, Dampierre a další.

Nechyběly ani kachny. Dlouhý zobák krásí hlavy hrabat de Béthune, Platter a jiných. Další zase měl žertovný nápad poslat kněžně časopis s titulem *Le Canard*,¹¹² vymyšlený výhradně pro tuto slavnost, s níž také naštěstí skončil. Hrabě de Espeuille se ozdobil hlavou noční můry. Hrabě Foret de Divonne se objevil jako volavka, hrabě François jako krocan. Vikomt de Leusse představoval straku, vikomt de Andlau zase sovu.

Vévoda de Grammont ruku v ruce s panem de Gramedo jako pieroti se zvířecími hlavami.

Dva bratři, hrabata de Gontaut, představovali společně žirafu.

Pan de Germigny vyvolal nesmírné veselí opičími grimasami. Není třeba být blázen k tomu, aby se člověk převlékl za opici, neseme-li jméno, které kdysi bylo tak proslulé?

¹¹² Kačer, ale také novinářská kachna; pozn. překl.

Nositelé jmen nejslavnější francouzské šlechty převlečení za myši, bengálské tygry, lvy, kohouty a vydry!

Šlechtičny jako netopýři, černé kočky, bílé myšky, kardináli šarlatoví, kanáři, kolibříci a slepice!

Vévodkyně de Broglie jako krůta, hrabě de Gontaut-Biron byl pudlík, markýza de Ferronays vlaštovka. Další dámy převlečené za mořské racky, rajky a vážky...

Bylo zde přirozeně i celé Židovstvo a hlasitě se rozesmálo při pohledu na sebe samu zneuctívající aristokracii.

Baronka Gustave de Rothschild jako netopýr. Paní de Lambert-Rothschild jako panter v modrém trikotu, posetém perlami a sametovou vlečkou, imitující panterí kožešinu. Na hlavě jako panterí hřívu měla srpovitý diamantový šperk à la Ludvík XIII.

Paní Michel Ephrussi jako kohout v tylu bronzové barvy se šerpami téhož odstínu, vzadu pak dvě velká černá křídla s pery bronzové barvy.

Bylo by škoda vypustit zde popis včelího baletu:

Minula půlnoc – hodina duchů, zločinců a také divů.

Víření bubnů dávalo přítomným tušit, co se chystá. Všichni vstávali a stoupali si na křesla, jen aby lépe viděli. Pak někdo zvolal: Žebřík! Království za žebřík!

A balet začal.

Na nejvzdálenějším konci sálu bylo vidět obrovitý pletený úl, doufejme, že ne prázdný! Ne, naštěstí je obýván velkými včelami.

Záhy se již také objevil včelí roj: Náprsenky ze saténu kaštanové barvy se žlutými pruhy, sukně z tylu posité zlatými destičkami a křídla ze zlaté gázy, olemovaná hnědě. Na hlavách čepičky se zlatými tykadly. A jména včel? Hraběnka François de Gontaut, vévodkyně de Gramont, hraběnka Aimery de la Rochefoucauld, atd. Tvářejí se, jako by chtěly odletět. Mužské včely, markýz d'Amilly, hrabě de Beaumont, hrabě de Jarnac, atd. jim v tom brání.

Také oni jsou pěkně oblečení. Kalhoty ze saténu kaštanové barvy a žlutavá tílka.

Mužské včely, které se ráno probouzejí, obklopují pletený úl. Včely, probuzené růžovými prstíky jitra, se pomalu přibližují ke galantním mužským včelám a všechno se začíná vzájemně mísit.

Včelí královna (hraběnka de Gontaut) si za krále volí hraběte de Beaumont, který pak královnu odvádí do středu taneční skupiny.

Tak toto ztropily křesťanky v květnu roku 1885 na znesvěcení kostela svaté Je-
nověfy.¹¹³

¹¹³ Na závěrečném banketu klubu katolických dělníků dodalo toto smutné pobláznění hraběte de Mun látku k jednomu z nejlepších řečnických výstupů. Řečník byl často přerušován dlouho-
trvajícím potleskem.

Posměch a opovržlivé poznámky dopadaly jako krupobití na takové duševní pomatení. Uve-
deme si zde alespoň článek z časopisu „Le Pèlerin“, který se zábavě na plesu vysmívá v textu
k obrázku:

Vévodkyně de Beauféant představuje baronu de Argousses markýzu de Cassenoisette.

Všechno výše zmíněné není nějaká narážka na všeobecně známé události nebo více či méně urážlivý příběh, o němž se všude mluví; ne, je to pouze reprodukce toho, co věci nakloněný časopis označil za opravdu humánní znamení doby.

O všem tom přece časopis Arthura Meyera musel referovat!

Mayer je skutečným vladařem našeho vybraného pařížského světa, pánem všech, kteří se považují za elegantní společnost, a také je pořadatel jejich slavností. Nikdy Židovstvo neprojevalo tak příznačně svou pravou podobu, jako právě zde. Meyer je syn drobného hadráře a vynořil se v Paříži před dvaceti lety jako tajemník Blanche de Antigny. Pro něj ne dosti postačující postavení záhy spojil s činností reportéra; jako takový se kde komu věšel na paty, jenom aby něco vyzvěděl. Kdekoli se událo něco sebemeně významného, pátral po jménech a jakmile je zjistil, horečně si je zapisoval na manžetu. Podepisoval se pseudonymem Jan z Paříže. Roku 1869, pokud se nemýlím, jej Carl des Perrières, užívající pseudonym Curtius, žlutý trpaslík, ve své zajímavé knize „Paříž, která se baví, a Paříž strádající“¹¹⁴ vylíčil jako postavu z „muzea voskových figurín“.

Jeho popis je půvabný, a živostí i humorem připomíná jednu baladu Heinricha Heineho.

Kdo koupí šatstvo? Staré šatstvo, kalounky, klobouky! Kdo má zájem?

Takové bylo obchodní heslo Meyerovy rodiny, a ta mu také byla vždy věrná. Když se Meyerovi v patnácti letech znechutilo povolání obchodníka s brýlemi, vydal se do Paříže jako Jan.

Paříž je tím pravým místem pro podnikavé povahy jako náš Meyer. Zpočátku se pokoušel o všechno možné, také zde prodával brýle jako v Le Havru, ale bez většího úspěchu. Aby však nepromarnil své nadání, vrhl se i na umění. Od té chvíle byl obchod se starožitnostmi vážně ohrožen.

Jan z Paříže rychle pochopil, že může profitovat z ješitnosti jedněch, jako z marnivosti druhých. První rok však byl ještě dost nevalný.... Vydal se proto do Trouville-sur-Mer a ukázal tam, že se dvaatřiceti loupežníky umí zacházet mnohem lépe, než proslulí Durandalové.

Zanedlouho tam sice byl z kasina vykázan, ale přesto se mu podařilo sblížit se s osobností elegantního literárního světa. V důsledku toho se pak dostal do styku se vznešenou společností, díky svému průvodci začal patřit k mladým umělcům a novinářům, a dostalo se mu domovského práva mezi těmi, kteří snídali u Bignona a obědvali v Maison d'or číslo 6.

Baron:

To je zvláštní, myslel jsem si, že jsem již měl čest se s ní pozdravit.

Ale jistě, pane barone, na plese kněžny de Sagan. Já jsem tam vystupovala jako štěnice.

Ach, tak ta rozkošná štěnice jste byla vy?

A to jste mne hned nepoznal, vy nevděčníku?

Prosím tisíckrát za prominutí.

Vy jste tam byl jako podsvinče?

To je výstižné, a vaše sestra?

Ta tam byla za potkana ze stoky!

Roztomilé, opravdu roztomilé!

¹¹⁴ V originále *Paris qui joue et Paris qui triche*.

Takový byl Meyerův debut. Po válce však díky velkým židovským triumfům začal rychle postupovat vzhůru. Žil z kuplířství, burzovních obchodů a šmeliny; zanedlouho již vlastnil kočár, palác i jeden časopis. Přesto nevyvolával závist, ani pohrdání, jediné nesmírný úžas. Poté, co si povšiml, že šlechtici dávají najevo blazeovnost, která občas hraničila s dobrým vkusem, začal ji velice směšně napodobovat. Zdánlivě jako by se jej nic netýkalo a ničeho si nevšímal, jeho zesinalý obličej a holá lebka mu dodávaly vzhledu semitské mumie, pohybující se za denního světla po Paříži pomocí neviditelných sil.

Ta fantastická bytost, vyhlížející jako nevinný darebák, uváděla lidi v úžas svými ledově chladně pronášenými šprýmy.

Když byl Napoleon pohřbíván v Chislehurstu, chtěl jej Meyer doprovodit spolu se členy císařské rodiny; a když zemřel hrabě Chambord, odložil smutek a prohlásil, že se nedostaví na smuteční slavnost v Ischii. Všechno udělal uměřeně, klidně a bez posměšků.

Tak začal skutečně hrát jistou roli v elegantní společnosti a od něj pocházejí naši šlechtou napodobované, s nic neříkajícími grimasami provázené výkřiky: „Velkolepé! (pschutt) Ohavné!“ (v’lan). Jakmile přišel na výstavu psů, musel mu štolba vévodkyně de Uzès prokázat zvláštní poctu (sonner les honneurs),¹¹⁵ což je krajně nemístné. A tento do literatury fušující diletant se vměšuje do všeho, je chráněncem šlechty, zařizuje diplomatické služby a podílí se i na dostizích.

Hrál roli prostředníka v procesu Sarah Bernhardová kontra Žid Koning, převzal od Meissoniera obraz paní Mackayové a předal malíři honorář.

Je snadno pochopitelné, co má být takovým obchodním vyjednáváním řečeno. Paní Mackayová dala Meissonierův obraz na ono skryté místo, kam i Saint Simon umístil portrét od Duboise. Meissonier si svou ziskuchtivostí sám uškodil, protože požadoval 70 000 franků za obraz, zhotovený během několika málo sezení... Právě když mělo být všechno vyrovnáno, objevil se na scéně Žid Wolff, a protože viděl svého kmotra Meyera kompromitovat, pronesl tam několik jen jemu běžných slov: Kdybych při takovém vyjednávání měl jen na okamžik zaváhat, nikdy bych již nemohl promluvit do uměleckých otázek a jen bych tím ukázal svůj úpadek.

„Stala se tedy Paříž hnízdem loupežníků?“, slyšíme ptát se cizince.

„Vůbec ne! Ještě je zde čestný muž.“

Kdyby se paní Mackayová, jež má pověst znamenité dámy, nestýkala s houfem intrikánů, kteří se jako posluhové a kapsáři vrhají na cestující na nádražích, nebo jinak řečeno, kdyby se neobklopovala Židy, nýbrž čestnými Pařížany, pak by zjistila, že jsou i poctiví obchodníci s uměleckými díly. Potom by v Paříži našla tři stovky talentovanějších malířů než je Meissonier, a měla by co dělat s umělcem, který by se k ní choval jako slušný muž a nevlácel by její jméno po novinách.

Pokud nemá Meyer právě ve městě žádné ochody, pořádá slavnosti s vévodkyněmi. U příležitosti upomínky na Alsasko-Lotrinsko měl zahájit ples s hraběnkou Aimery de la Rochefoucauld. Až v posledním okamžiku se však ubohá hraběnka zastyděla kráčet sálem s tím malým darebákem. Nebylo již samotné veřejné před-

¹¹⁵ „Gaulois“ z 31. května 1884.

stavení dost smutné a trapné?¹¹⁶ Osobně zcela čestně přiznávám, že se mne takové sebeponižování naší šlechty vždy žalostně dotýká. A není snad skličující vidět ve společnosti židovských lichvářů tak velká jména, jako Aimery, jež obklopuje středověké kouzlo a která svým talentem zvětšil Victor Hugo? Přikláním se k názoru Beuillota, že mne ti lidé „osobně zradili, o něco připravili“ užíváním jmen, na která již nemají žádné právo.

Nemysleme si však, že Meyer je jedinou literární osobností, která je oním vznešeným světem trpěna.¹¹⁷

Vedle knih nenávidějí většinou spisovatele.

Považují je za vědecky nevzdělané, ve všem ostatním však dobře informované, obchodně zdatné, intrikářské a nepokojné lidi. Přijímají ve svých domech Rothschilda a Meyera, ale nikdy nepozvou takového d'Hervillyho, jehož divadelní hry se u nich předvádějí.

Chceme-li zjistit, jak rozdílný je osud křesťanského novináře od židovského, musíme se blíže podívat na lidi, jimiž je obklopen Meyer. Zajdeme-li do redakce listu „Gaulois“, najdeme tam vedle bezbarvého Meyera mladého kavalíra, šlechtice z Béarn, ne nepodobného Jindřichu IV. Statečný nejen v studentských soubojích, ale i jinak v životě vystoupil občas také s projevy na náměstí Vendôme. Přestože i materiálně tak mnoho dokázal, zůstal povždy opravdovým spisovatelem dobrého zrna. Mezi tisícem článků, jež napsal, není ani jediný, který by neprozrazoval autora skutečného ducha. K čemu však mu to bylo?

Sám zmizel ve stínu onoho malého obřezance, kterého sice uvedl do světa, ale nemohl z něj udělat samostatnou novinářskou osobnost.

Dále zde máme Cornélyho. Říká se mu, myslím, že neprávem, „zkažený sborový zpěvák“. Domnívám se, že při svém prvním úspěchu byl ovlivněn nezdravou závratí, onou morovou atmosférou, která se šíří z bulvárů a je zhoubná jmenovitě pro lidi z provincií. Poznal jsem jej jako chudého a sympatií hodného mladého otce rodiny, jenž své blízké živí prací svých rukou. Mohu o tom soudit zcela nestranně, protože jsem neměl důvod jej kárat ani chválit. Jistě věděl, že by mne potěšilo, kdy-

¹¹⁶ Láska k Židům je ostatně v této rodině hodně výrazná. Příbuzná hraběnka Aimery – ne-li přímo ona sama – kdysi této náklonnosti již téměř padla za obět'. Byla právě ve své vile na ženevském jezeře, když jí oznámili návštěvu baronky de Rothschild, která na svém parníku právě připlula z Pereigny. Celá rozechvělá takovou poctou se hraběnka vrhla do malého člunu, který ji měl odvézt naproti parníku. Když však chtěla udělat tři obvyklé dvorní poklony, spadla pozadu do vody a Židé na palubě z toho ještě měli pochybné potěšení.

¹¹⁷ Jsou také výjimky, které se ve prospěch Židů neangažují. Žid umí lichotit, vnucovat se a podbízet šlechticům. Francouz, který mu pravdu neskrývá, jej zneklidňuje a on se umí za to mstít.

Vévoda de Chaulnes, jehož matka byla židovským tiskem zahrnována urážkami a pomluvkami, byl šlechtetným ochráncem Eugena Müntze, o němž jsme se již výše zmínili. Podporoval jej v práci a před svou smrtí učinil prozíravá opatření na zajištění vydání jeho díla *La Renaissance en Italie et en France à l'époque de Charles VIII.*

Müntz mu ostatně věnoval čestnou vzpomínku, a my v předmluvě knihy s potěšením čteme vyličení tohoto velkého laskavého pána s živým zájmem o všechno krásné v umění, který jej osobně navštívil, kulhající o berlích poté, co byl u Coulmiers těžce raněn. Když ukončil studia práv v Poitiers, zabýval se dělnickou otázkou a sám publikoval výbornou práci o sochařství, známou pod titulem *Saints de Solesmes*.

Podobně byl Montesquieu nápomocný proslulému lékaři Wormsovi.

bych mu mohl obhajovat své názory, ale nikdy mi k tomu nedal příležitost. Podle mého vězel tehdy v příliš úzkých hranicích a ve své práci až trochu nezdravě dbal o potlesk.

Přesto se mu podařilo vytvořit hodně čtený list, který jako předvoj prokázal konzervativní straně významné služby. Poté, co „Clarion“ svým napojením na hraběte de Paris rázem ztratil 2 000 abonentů, pořád ještě jich měl 5 375, a krátce před zánikem tiskl denně 11 000 exemplářů.

Stačila sebemenší podpora k jeho obnovení, a Cornély se proto obrátil na hraběte de Paris, jenž však nepomohl mladému spisovateli, který za svou věc bojoval s odvahou a horlivostí.

Není snad takový nedostatek rozhodnosti, ochota pomoci a dobré vůle zarmucující u lidí, kteří mají více než sto milionů?

Nechci zde soudit, zda si princové z Orléansu počínali dobře nebo špatně, když po válce požadovali navrácení svých zkonfiskovaných majetků; každopádně by mi bylo milejší vidět peníze v jejich rukou, než aby byly nesmyslně rozházeny republikány. Na druhé straně jistě nejsou tyto statky osobního charakteru, dědictvím po někom, kdo jich dříve nabyt. Mnohem spíše jsou jistým druhem apanáže, které se dříve dostalo knížecí rodině, aby mohla udržovat odpovídající sídlo a měla na své hodnosti odpovídající výdaje. Proto neměli princové z Orléansu podle svého svědomí právo považovat tento majetek za privátní, nýbrž byli zavázáni morální povinností dát jej do služeb vlasti na monarchistickou propagandu. Hraběti de Paris, který je osobně nejen čestný člověk, ale také dobrý křesťan, se pravděpodobně nikdo nesnažil vysvětlit, že láska ke kapitálu je kapitálním hříchem. A proto bohužel vidíme, že tiskový orgán, který by měl alespoň pro jistou část publika hájit religiózní zájmy ve Francii, se nachází v rukou Žida Meyera.¹¹⁸

Svědomitý a pro svou práci nadšený novinář je vystaven téže nenávisti jako každý jiný spisovatel. Veškeré tiskové poměry jsou několika Židy již naprosto přetvořeny. Abychom tomu porozuměli, musíme umět vzájemně rozlišovat spisovatelství a novinářství, jinak řečeno rozlišovat tvůrčí činnost autorů od zákulisních strůjců.

Francouzský křesťanský novinář je bez ohledu na své politické smýšlení čestný a nezištný. Disponuje značnými prostředky ohledně své činnosti; zcela podle svého uvážení kárá nebo chválí, aniž by se staral o samolibost dotčeného, a to v době, kdy se sebeláska stala až chorobnou. Nikdy také nepodlehne pokušení nějak se odvděčit za prokázanou mu pochvalu.

Nepochybně by se také nikdo neodvážil poslat jako dárek knihu literárnímu nebo obraz výtvarnému kritikovi za příznivou recenzi. Jsou tedy již tím recenze naprosto nestranné? To jistě ne. Bohužel se velmi často takovým pracím přikládá pouze podřadný význam ze strany pisatelů, dále sami nejsou nepřístupní lichotkám přimlůvců a důsledkem toho se ohánějí přívlastky „znamenité“ a „velmi sympatické“, jako by se jednalo o uznání hospodářských zásluh.

Ten, který by s rozhořčením odmítl nabízený finanční dar, možná neodolá úsměvu ženy, lichotivému slovu a někdy dokonce i prosbě jemu neznámého člověka, je muž velice záleží na tom, co se o něm říká. Navíc ještě stranický duch ukládá novi-

¹¹⁸ Také v Uhrách jsou ostatně některé specificky katolické listy redigovány Židy, jako např. jeden čistě religiózní časopis a „Catholicus Galud“.

náři zřeknout se vlastního mínění. Jsou zde však rozdíly. Zatím co konzervativci se často vzájemně podporují jen uměřeně, jsou republikáni vždy plni nadšení a obdivu pro všechno, co pochází z jejich tábora.

Navíc dnes již není, jako bylo v časech restaurace, působením na novináře pozvání k obědům. Obrazy, které němečtí spisovatelé o soudobých literárních poměrech vykreslili, jsou již zastaralé a nemají žádné uplatnění na současnost. Jen v zahraničí a snad i někde v odlehlých koutech provincií se ještě věří tomu, že novináři tráví své večery v zákulisí s herečkami při šampaňském. Židy podporovaná policie přirozeně zvýhodňuje kluby, jež se snaží novináře lapat a hrou je připravovat o jejich úspory, ale taková místa jsou navštěvována pouze zvláštní sortou, která nevytváří skutečnou žurnalistiku.

Snad ještě tak zvaní pařížští bulvární novináři, odkázaní výhradně na informování o denních událostech, jsou z povahy své existence nuceni k jisté nevázanosti životního stylu.

Ostatní vedou vcelku řádný život, co možná vzdálený od hlučícího středu Paříže. Většinou jsou šťastně ženatí, mnozí také, jak musím přiznat, žijí jen tak říkajíc na hromádce, některý si našel ženu, která jej miluje, nestará se o naplnění zákonných formalit a sdílí s ním všechny manželské ctnosti i povinnosti, aniž by z toho měla příslušné přednosti a výhody.

Ale právě tyto vlastnosti přispívají k závislosti novináře, a nutí původně otevřený a přímý charakter k ústupkům, přestože jejich šéfredaktoři si osobně zaslouží naprosté úcty.

Zatím co redakce novin jsou složeny ze zdravých prvků, jsou ředitelé nebo přesněji řečeno majitelé novin někdy zcela opovrženíhodní, často i podezřelí finančníci nebo nesvědomití akcionáři, kteří v novináři nevidí prostředek k šíření správných a plodných teorií, nýbrž podporují nečisté kombinace, jimiž hledají výhodná spojení na ministry.

Představa, kterou Gambetta s tiskem spojoval, byla zcela židovská. Jednoho dne se sešla banda kosmopolitních burziánů, dohodla se s tímto Janovanem a naráz odstranila všechny Francouze z redakce listu, který byl jimi založen a u publika si vydobyl své místo inteligencí i tvrdou prací.

A stejně tak se jednoho krásného dne objevil belgický finančník jménem Werbrouck, a po redaktorech listu „Gaulois“ požadoval, aby během 24 hodin změnili své přesvědčení. O několik měsíců později nastoupil na jeho místo ruský Žid jménem Elias z Cyonu, vyhnaný z petrohradské katedry rozhořčenou studující mládeží, ovšem francouzskou vládou odměněný řádem, a ten přikázal, jakou politiku má list nadále sledovat.

Podobný syndikát se snažil stejným způsobem zmocnit listu „France“. V červnu 1882 Waldeck-Rousseau jakožto důstojný žák svého mistra nechal bez předchozího oznámení násilně vyhnat všechny redaktory listu „Reforme“, kteří přirozeně proti takovému jednání protestovali.

Ještě si naprosto přesně vzpomínám na okamžik rozhovoru s Escoffierem, když Gambettova banda zaměřila svou pozornost na „Petit Journal“.

Názory listu sice nesdílím, ale musím zde otevřeně uznat uměřenost, čestnost a mravní opravdovost, s níž Escoffier redigoval list, který svým mimořádným rozšířením mohl napomáhat mnohému dobrému.

Gambetta uměl ocenit Escoffierův talent, s nímž byl „Petit Journal“ veden a zvýšen jeho náklad, a když ten pak v důsledku kritizování Žida Millauda výrazně poklesl, nechal si Escoffiera zavolat a nabídl mu skvělé postavení, jestliže převezme vedení listu „Petite République“.

Kolega Escoffier místo přijal, ale když se dozvěděl, že to má sloužit k upevnění otřesené Gambettovy popularity, prohlásil, že přestože sám smýšlí protiklerikálně, nehodlá se podílet na tak urážlivé a pomlouvačné kampani proti našemu kněžstvu, duchovním bratrstvům a představeným křesťanských škol.

Pomstychtivý italský Žid se nyní muže, který mu nechtěl dělat poskoka, snažil vytlačit z jeho postavení, a nescházelo mnoho, aby se mu to také podařilo.

Escoffier byl v nejvyšší míře rozhněván požadavkem obětovat své přesvědčení penězům a chtěl požádat o propuštění. Avšak jako otec početné rodiny se také obával vyměnit náhle svou šťastnou a útulnou domácnost za nějaký ubohý příbytek, přemýšlel sem a tam, a jak tomu v takových případech bývá, nakonec se podrobil.

Tím se vysvětluje, že si Židé podmaňují lidi, kteří je duchovně vysoko převyšují, ale kdyby ti byli jednotní, snadno by Židům odolali.

Pro Židy je tisk vedle ovládání veřejného mínění i prostředkem k vydírání peněz.

Slušní lidé to také otevřeně přiznávají a podivují se dětinské radosti, kterou někdo pocituje, když je za skromný honorář v nějakém článku vysloveno jeho přesvědčení. Proč by potom, říkají pak s okázalou blahovolností, neměli psát proti svému přesvědčení, když by jim to mělo vynést dvojnásobek?

Vykřičený Hugelmann byl Žid. Fiorentino, jediný kritik francouzského časopisu, kterého bylo možné mít za peníze, byl rovněž Žid.¹¹⁹ Fiorentinův bratr nebo bratranec roku 1853 přeložil z hebrejštiny báseň „Eliezar a Naphtali“. Náš David F., burzovní novinář, byl za zpronevěru několika milionů akcií odsouzen k deseti letům vězení – samozřejmě, že v nepřítomnosti. Jiný Žid jménem Zabban byl obžalován ze stejného zločinu, avšak rovnou osvobozen!

Vedoucí „Crédit foncier“, Albert Christoph, v parlamentu¹²⁰ veřejně prokázal, jakým způsobem si Žid Eugen Meyer opatřil nezbytné prostředky k založení listu „Lanterne“.

Zpočátku se o to snažil zastrašováním pomocí „Réforme financière“, ale věc neměla žádoucí úspěch.

Christoph o tom vypovídal následovně: Dotyčné články byly sebrány do svazku a vystaveny v knihkupectvích. Je zcela pochopitelné překvapení knihkupců, když hned po stanovení honoráře na 30 000 franků byl celý náklad nejen ihned prodán, ale současně i jeho kupci zničen, takže velmi pravděpodobně kromě mého exempláře žádný jiný již neexistuje.

Hlas z pravé strany sněmovny: Váš exemplář má tedy velkou cenu!

¹¹⁹ O poprvé vystupující neznámé herečce, která jej žádala, aby jí trochu počkal s odměnou, slibem za poskytnutou podporu, napsal Fiorentino následující: „Slečna X. příslibuje mnohé; uvidíme, zda dodrží slovo.“

¹²⁰ „Journal officiel“ z 2. července 1879.

Hamille: Navrhuji dát jej do tomboly!

A. Christoph: Kdo byli, pánové, jeho autoři? Kdo byli ti, kteří knihu vyrobili, dali na trh, a pak uspořádali tak nestydatý čachr, který pranýřuji? Byli to, pánové, ti samí lidé, jež dnes vidíme zasahovat do debaty, kteří dostali peníze a celý obchod uskutečnili, použili peněz na založení listu „Lanterne“ a jeho šíření.

To bych vám, pánové, chtěl dát k úvaze. Soudím totiž, že takový postup lze bez přehánění nazvat vydíráním peněz.

Muž v Christophově postavení by o takovém vyděračství jistě ve sněmovně nemluvil, kdyby o něm neměl v ruce mnohonásobné důkazy.

O věci tedy nelze sebemeně pochybovat. Z našeho pohledu je však nesrovnatelně důležitější odpor, který tím vyvolal. Označit počestnou soudní osobu za padělatele a zloděje je ovšem pro Meyera naprostá maličkost. V prosinci 1883 si Denormandie na tak žalostné poměry stěžoval strážci pečeti, který mu však zůstal dlužen odpovědi.

Denormandie řekl: „Lanterne“ z 21. srpna oznámila, že u soudního dvora v Angers by měl být sesazen soudce jménem Maury. O několik dní později se to skutečně stalo.

Již 29. srpna obsahoval tentýž list následující: „Udělá se s nimi krátký proces!“ a 6. října byli tři označení soudci propuštěni z úřadu.

Ten samý list obvinil z padělatelství prezidenta soudního dvora v Pont de Marsan, pana Tourné, a proto nehodného nadále soudu předsedat.

Jeho sesazení na sebe samozřejmě také nedalo dlouho čekat. Avšak pořád s tím ještě nespokojený, prohlásil časopis v novém článku, že všichni soudci zmíněného soudního dvora jsou padělatelé a že tedy musejí být zbaveni svých úřadů. List jejich jména otiskl s nechutnými poznámkami, a jen o několik dní později byli soudci skutečně sesazeni.

Denormandie dále informoval o tom, co se událo u soudních dvorů v Pau, Vanes a Dux.

A řečený list pokračoval: „Jen tak dál, pane velký strážce pečeti, jděte do Clermontu a postupujte tam tak, jak jste jednal v Mont de Marsan a v Pau!“

Když Denormandie předložil přehled proscribovaných, měl pak ještě dodat, že Meyerova pomsta měla zcela osobní charakter, protože on i jeho lidé byli předmětem zájmu nejrůznějších soudů. Jmenovitě mu těžce ležel na srdci rozsudek soudního dvora ve Valenciennes z 20. srpna 1879, jímž byl jasně osvětlen postup, jehož Meyer použil v jednom ze svých časopisů, v „Reforme financière“, kde podpořil velice podezřelý podnik Société céramique du Nord. Soudní dvůr tam zjistil, že list „Réforme“ tuto společnost označil za prostou dluhů a hypoték, a prohlásil, „že takto způsobené újmy sice nebyly vyvolány skutečností samou, nýbrž právě tímto zjištěným a tedy trestným záměrem publikování řečené informace“ a nakonec konstatoval, že podnět k tomu daly trestní činy „bankéře a spisovatele Meyera z Paříže v časopisu „Réforme financière““.

Ve věci „Nouvelle France“ se neváhalo pronásledovat prostého novináře Sumienu, který neudělal nic jiného, než jenom přijal oznámení resp. hlášení a domyslel si z něj, že Loew nebo jiný nedávno jmenovaný soudce obžaloval Meyera kvůli po-

chybnému podniku. Jeho nevinný omyl se však Meyerovi znelíbil natolik, že se za něj pomstil.

Dokonce i s našimi důstojníky tento Žid jedná jako s malými uličníky.

14. července 1883 přinesl list „Lanterne“ urážlivý výrok o plukovníku de Vaulgrenandovi z 22. dělostřeleckého pluku ve Versailles. Příští den se v redakční kanceláři vedle plukovníka de la Valette a Morlière objevil také jistý počet dalších důstojníků 22. pluku. A co chtěli tito pánové? Požadovali od Meyera odvolání zmíněného výroku? To by ovšem byla marná snaha! Prostě jen v noticce časopisu prohlásili, že záležitost posuzují ve prospěch svého plukovníka.

Není to snad psychologickým příznakem naší doby, že stateční francouzští důstojníci se vůbec musejí s protestem za svého plukovníka obtěžovat ke kolínskému Židovi v dvojí roli kavárenského zpěváka a špiona!

To jsou poblouznění, slabosti a morální galicismy,¹²¹ které Němec nebo Angličan nechápe. Jmenovitě němečtí důstojníci, hegeláni v uniformě, by nás při své mánii všechno filosoficko-teoreticky podložit zasypali přívalem otázek.

„Jak jenom mohli se sebou nechat tak jednat vaši stateční důstojníci, které jsme v bitvě obdivovali?“

Jediným vysvětlením toho je naprostý nedostatek duchovní odvahy. K pochopení chybějící odolnosti si stačí vzpomenout na popravu 27 četníků a pařížských gardistů, zajatců Komuny. Tito nesporně neohrožení muži to také jasně dokázali svou smrtí. Doprovázeni pouhými 35 muži, všeobecně se očekávalo, že jim uprchnou. Po celou cestu k popravišti byli k tomu ze všech stran povzbuzováni. Ještě v Rue de la Roquette na ně nějaká žena volala: „Zachraňte se!“ A jak prohlašuje Maxime du Camp, šli až na místo „pevným, pravidelným krokem jako na přehlídku“.

Již po deset let podávají všechny události nesporný důkaz, že myšlení, umožňující rychlé rozhodnutí, se zdá již být zcela ztracené od plukovníka až po posledního městského gardistu.

Eugen Meyer tuto duchovní odvahu, ráznost a rozhodnost nesporně má. Podívejme se jen pozorněji na curriculum vitae tohoto Žida! Studujme jej uprostřed jeho lidí, v jeho morálním zárodku i intelektuálním rozvoji, a užasneme, jak první lepší židovská rodina umí všechno kolem sebe vzbouřit a uvést do pohybu.

Meyerův strýc, podporovaný intendanty Wolffem a Gaffriotem, obdržel vojenské dodávky pro Krym a Mexiko, a získal tím veliký majetek, který však zase ztratil pochybnými spekulacemi. Poté se stal hlavním agentem v Memfisu a El Pasu, později se pustil do obchodů se slaninou, a pak odešel ze Spojených států; nakonec se vrátil do Bruselu.

Druhý Meyerův strýc byl v letech 1860 až 1862 ředitelem zastavárny v Kolíně nad Rýnem, dopustil se tam četných zpronevěr a uprchl nejprve do Francie a poté do Anglie. Byl odsouzen k doživotnímu vězení, ale po omilostnění se v Londýně oženil s proslulou kuplířkou, která měla svůj podnik na Piccadilly, a nyní žije v Paříži.

U jedné z Meyerových sester, paní P., náhle podivně zemřel jeden z maršálů druhého císařství.

¹²¹ Zde obecně francouzské zvláštnosti; pozn. překl.

Náš Eugen Benjamin Meyer sehrál také jistou roli v smutném Rappaportově případě, který si zaslouží zvláštní zmínky.

Řečený Rappaport nebo Rapoport¹²² je typem ryze moderního Žida, jakých jsou v Paříži tisíce. Velice blahobytně si žil v Rue de Richelieu, navštěvoval nejvybranější restauranty, hrál a vždy vyhrával. Přestože narozen ve Vilně, účastnil se voleb proti křesťanům, jejichž rodiny zde byly usedlé již po dlouhá staletí, a byť i neprošel, přesto byl – jak říká Camille Dreyfuß – přivítán potleskem všemi Židy, a zednáři přistupovali k volebním urnám s jednohlasným voláním: „Volte Rappaporta!“, zatím co čestní lidé jen vzdychali a mlčeli.

Jak Rappaport 12. prosince 1882 náhle zahynul, není zcela objasněné.

Nejdříve si uvedeme zprávu z listu „Lanterne“, který byl dobře informován, ale přesto měl důvody k zahalení pravdy.

Vnější skutečnosti zločinu jsou známé. Jednou časně zrána se ve 4. poschodí objevila v okně mladá dívka, srdceryvně vykřikla a poté zase zmizela tak rychle, jak se objevila, jako by byla násilím odtržena od okna, které se znovu zavřelo. Krátce poté zazněl výstřel. Okamžitě byla přivolána policejní pomoc a ta dveře násilně otevřela.

Byl to byt makléře v obchodech s diamanty, George Rappaporta. Probodl svou dceru a poté se zastřelil.

Takový je tedy ve stručnosti onen násilný případ.

Naproti tomu příčiny zločinu nejsou známé žádným novinám. Všeobecně se má za to, že šlo o zoufalý čin otce, který zabil svou dceru. Nic z toho však není pravda; důvod je spíše následující:

Georg Rappaport, makléř s diamanty, se 1864 oženil se slečnou L. Davisovou. Z manželství vyšly dvě děti – zavražděná dcera – a nyní patnáctiletý syn.

Mezi manžely brzy vypukly vážné rozepře. Rappaport byl zkušený v nemravnostech, tedy bez morálních zábran, a ve sňatku hledal jen peníze. Jeho pokusy prodat bohatým přátelům svou počestnou ženu ji nakonec přivedly až k opuštění rodiny, po němž v roce 1876 následovala rozluka od stolu a lože.

Soudní výrok rozhodl, že obě děti, které tehdy žily v pensionu, mají zůstat střídavě u otce a matky.

Dcera mezitím vyrostla do krásy. Otec se nyní snažil obchodovat se sličností dcery stejně tak, jak se o to marně pokoušel se ženou.

Vedl ji k divadlu, a když roku 1880 opustila pension, nechal ji zapsat na konzervatoř. Slečně Rappaportové bylo tehdy 16 let.

Matka tomu s nevolí odporovala a soudní cestou od otce požadovala, aby se dcera vrátila do pensionu, ale dopustila se při tom neopatrnosti, že konzervatoř označila za nebezpečné místo pro mladé děvče. To soudní dvůr přimělo její tvrzení odmítnout. Dal za pravdu Rappaportovi a rozhodl, že může dceru na konzervatoři ponechat.

V důsledku znění rozsudku si dceru již ponechal u sebe, vodil ji do divadel i na místa pochybných zábav jako do Bouloňského lesíku, a vždy ve vyzýva-

¹²² Salomon Rappaport, narozený 1790 ve Lvově, jeden z nejuznávanějších německých rabínů, přeložil do hebrejštiny Racinovu „Esther“. 9. června 1860 oslavovali němečtí Židé s velkou slávou jeho 70. narozeniny.

vém oblečení. Zoufalá matka nemohla proti tomu nic dělat – bránil jí v tom soudní výrok.

Dívka se mezitím živě bránila proti pokusům prodávat ji.

Nedávno se Rappaport rozhodl pořídit si luxusní obydlí, aby tím dceru přiměl být přístupnější jeho plánům, a doufal, že tak její odpor zlomí. Za 8 000 franků najal byt v Avenue d'Antin č. 29, nechal jej nákladně vybavit a 15. téhož měsíce se tam hodlal nastěhovat.

Dívka se tomu bránila a bídák ji za to obviňoval z „nevděčnosti“. Poté, co viděl, že jeho nedůstojné a jenom na peníze zaměřené plány selhávají, napsal svému synovi následující dopis a rozhodl se zabít dceru, která mu nechtěla pomáhat k bohatství.

Neděle, 10. prosince 1882

Milý synu!

Tvá nevděčná sestra mne přivádí k zoufalství. Ublížila mi až do krajnosti. Prokletel jsem ji a dal přednost smrti. Lituji, že ti již nemohu osobně říci sbohem. Přeji ti všechno myslitelné štěstí a naposled tě objímám.

Tvůj milující otec.

Můžeme jen dodat, že ubohé dítě, jemuž byl dopis určen, jej nikdy nedostalo. Ještě nic neví o hrozném drama; leží na nemocničním oddělení pensionu, pořád ještě těžce choré z událostí, které se v jeho přítomnosti odehrály při poslední návštěvě otce mezi ním a dcerou, jako ostatně už tolikrát.

Starý bídák ve svém počínání neviděl vůbec nic nepřírozeného, aby se je snažil před synem skrývat.

Některé noviny sdělily, že prý slečna Rappaportová měla milence, bohatého Španěla, a ten že ji teprve několik minut před její smrtí opustil.

To však není pravda. Soudní lékaři zjistili, že otec ji zavraždil ve spánku.

Již po několik dní, tísněna temnou předtuchou, se ve svém pokoji zamykala, ale otec si bez jejího vědomí pořídil kopii klíče.

Různé časopisy o věci psaly odlišně. Tak například list „Nouvelle de Paris“ ze 14. prosince 1882 říká:

Rappaport byl rozený izraelita z ruského Polska. Roku 1882 jej společenský přítel představil půvabné dívce, která – ráda viděna v hudebních kruzích – se pro takového polodivocha naprosto nehodila, protože byla umělecky založená. Přesto se stala jeho ženou a dala mu dvě děti.

Avšak jednoho dne, znechucená tak prozaickým svazkem, od svého manžela odešla s jistým mladým mužem, který ji však brzy zase opustil. Momentálně je přítelkyní jednoho mého kolegy. Až teprve nedávno – i když proti své vůli – přijala roli na scéně, kvůli níž také bylo první představení „Mariage d'André“ tak nečekaně přerušeno.

Koluje rozšířený názor, že Rappaport byl prý zavražděn individuem semitského typu. O několik chvil později, když zabil jej i jeho dceru, která se otce snažila chránit, byl viděn na útěku z domu. Kdyby, jak tvrdí „Lanterne“, byla dcera zavražděna ve spánku, pak je s tím v rozporu zpráva, že výkřikem z okna upozornila na tragédii. Ostatně sousedé prohlašují, že ještě minutu předtím viděli slečnu Rappaportovou oblečenou v okně.

Všeobecně se tvrdí, že ve chvíli, kdy policejní prohlídka měla potvrdit skutkovou podstatu činu, se objevila jistá židovská soudní osoba, která zakázala veřejností požadovanou soudní pitvu a že mrtvola – aniž by se zjistilo, zda byl Rappaport vrahem nebo zavražděným – byla prostřednictvím rabína odvezena a v tichosti pohřbena na židovském hřbitově.

Je snadné si představit, že křesťan, který by byl do takové krvavé situace zapleten, by se jí po celý zbytek života trápil; propadl by hluboké melancholii a vyhýbal by se pohledům lidí. Naproti tomu Žid by se v tom cítil jako ryba ve vodě a byl by dokonale šťastný, protože takové trvalé vzrušení je jeho přirozeným prostředím.

Nejraději se však otírá o ty, kteří se mu snaží vnuknout spásnou bázeň před věčností. Naše důstojníky nazývá kněžourskými poskoky a církevními tajtrlíky.¹²³

Bez ohledu na Židův nepřekonatelný strach ze souboje bychom se však neměli klamat ohledně jeho odvahy. V naší době ryze rozumářského života má právě onu nejpotřebnější smělost, totiž smělost mozku. Jen se pozorněji podívejme na našeho malého židovského darebáka z Kolína nad Rýnem.

Přestože je všechno proti němu, navíc nese pranýřované jméno a nemá ani sebelepší spisovatelské schopnosti, umí se pohybovat na pařížské dlažbě a známým způsobem pomocí vykradených fondů zahájil velkolepý obchod s časopisem „Lanterne“, jímž dává do pohybu polovinu světa. Podívejme se naproti tomu na naše katolíky: jejich rodiny jsou zde již po staletí usedlé, mají až 200 000 franků renty a vzdor své dobré vůli jsou bezmocní a utlačovaní, přestože mezi jejich předky byli i žalárnici a popravčí. „Mělo by se něco udělat, ale co? Co je to jenom za časy, můj milý?“

Jak by také mohly být staré dobré časy v zemi, kde se lidé honí od jednoho skandálu za druhým, za obchody Meyerova druhu, od jedné burzovní kombinace k druhé! Stačí v tom pokračovat ještě nějakých dvacet let, a oni vyhodí do vzduchu Paříž, Francii ba celý svět!

Ano, kdyby se mělo co dělat jen s těmi, kteří jsou zde již jednou doma. Ale běda! Jsou jich po celém světě miliony, kteří ustavičně přes omezování a vyhánění, vedeni svou čilostí a chamtivostí, jsou stále znovu a znovu zde.

Abychom mohli správně posoudit, jak na tom ohledně francouzské i kosmopolitní demokracie jsme, a mohli přiložit správné měřítko na jejich důstojnost i morálku, musíme vzít v úvahu, jaké místo zaujímá Meyer v republikánské straně. Lockroy, Bradlaugh a Aurelius Saffi přednášejí v Meyerově domě o demokratických ctnostech. Jak měšťácky a uboze se musíš cítit, můj starý Lockroyi, když na takovém místě vypouštíš své fráze. A tomu má ubohý lid věřit? Ve volbách roku 1885 byl Meyer první, protože kandidátka „Lanterne“ zvítězila. Na banketu, uspořádaném poté Meyerem, bylo přítomno na 15 pařížských poslanců v čele s Lockroyem, Dreyfušem a Benjaminem Raphaelem i 9 poslanců z provincií.

A jak asi při takové příležitosti označil Lockroy tohoto sněmovnou z vyděračství obviněného Žida? Jako „vynikajícího vedoucího „Lanterne“, jako svého kolegu a přítele“!¹²⁴

¹²³ „Lanterne“, květen 1883.

¹²⁴ „Lanterne“, 27. říjen 1885.

Protože zde máme hodnotové morální měřítko na nejvznešenější zvolené poslan-
ce Paříže, musíme to konstatovat, abychom si vůbec mohli vysvětlit tak rychlý prop-
ad Francie do morálního bahna.¹²⁵

A takoví jsou všichni! Znají Anatola de la Forge. Je to „příjemný muž“. Tvrdí to
všechny noviny a Ignotus s tím souhlasí.¹²⁶ Co však v naší době znamená „příjem-
ný muž“? Ke konci tohoto století existuje jistý druh označení, neurčitě vířících ve
vzduchu, aniž by se daly blíže definovat, podobných jakési záhrobní, éterické byto-
sti, o níž mluví Angličané, ale jen zdánlivě související se zmizelými pojmy.

Stačí být „příjemným mužem“, abychom v šermířských kruzích platili za dobrého
šermíře, a jak říká Alexandr Dumas, dokázali zasáhnout výpadem kordu prsten.
Umí Anatole de la Forge něco takového? Jistě ne! Spíše se mi zdá, že jeho okázalá
svědomitost, citlivost a jistý přehnaný mysl pro čest jsou právě ty vlastnosti, podle
nichž se pozná takový „příjemný člověk“. Neznačená to snad dobře se bavit, když
se takový předzpěvák¹²⁷ nechává při každé příležitosti veřejně nazývat „příjemným
mužem“ a „mým starým přítelem“?

Není to ostuda nechat se – byť i jen na krátkou dobu – jmenovat prezidentem
Vlastenecké ligy a blahopřát jako vlastenci kolínskému Židovi, který každodenně
útočí na francouzské důstojníky hrubými nadávkami, jak jsme si již výše uká-
zali?

Jak daleko máme my k německému Tugendbundu, kde se sdružili Stein, Scharn-
horst, Blücher a Arndt, mladí básníci a starí generálové, aby setřásli jho Francie!

¹²⁵ Náš údajný polepšovatel lidstva se ostatně ustavičně důvěrně stýká se všemi možnými pode-
zřelými typy. Jak nám sděluje Wolff ve „Figaru“ z 31. října 1885, spolupůsobil tento vybraný
poslanec Paříže již dříve s německým Židem, vystupujícím pod pseudonymem Mephistopheles.
Wolff píše nám již tak dobře známým výrazivem: „Lockroy pod tímto pseudonymem se mnou
spolupracoval.“ – Wolff se však nechtěl projevit nevděčně k tomu, kdo s ním spolupracoval, a
proto toto malé páže (bobèche) přirovnává k synovci velkého Napoleona. Vymyslel tedy pro
něj zvláštní přezdívku asi tak, jako Ludvík Napoleon se nenazývá prostě jen prezident repub-
liky, nýbrž princ-prezident. Všem těm, jichž si naprostá většina lidí nevšimá, se dostane právě-
ho poznání teprve tehdy, až bude někdy později jasné, jací lidé nám zde vládli.

¹²⁶ V článku z 26. listopadu 1884 Ignotus tohoto poníženého člena poddajné menšiny, Anatole de
Forge, přirovnává k Charettovi! Až tam může dojít spisovatel nesporných schopností, když, jak
říká Montaigne, „si vezme hypotéku na vlastní rozum“, jinak řečeno, když se místo nezávislého
posuzování podřídí mínění, uplatňující se na bulvárech, jen aby se neodlišoval od obvyklých
představ. V zásadě považuji de la Forgeho za nový model kapitána Bravida, který si ustavičně
hladil svůj mohutný knír a hromovým hlasem volal: Jsem mistr převleků, kapitán Bravida!

¹²⁷ 24. října 1884 psal Anatole de la Forge Eugenu Meyerovi:

Můj milý Meyere!

Oba vaše články ve včerejším čísle „Lanterne“ ohledně udílení cen při střelecké slavnosti dě-
lají vašemu charakteru velkou čest a mne nepřekvapily, protože vím, že jste nezlomný repub-
likán a horoucí vlastenec.

Ze srdce

váš starý přítel
Anatole de la Forge.

Jak se zdá, de la Forge se zcela přidal k této židovské bandě, protože jej vidíme protestovat
proti listu „Anti-Sémitique“, neboť jako poslanec má povinnost jej číst, aby tak byl informován
o všech důležitých otázkách doby. Když v říjnu 1884 skládal účty svým voličům ve Velkém
Orientu, měl vedle sebe jako přísedící dva Židy jménem Bloch a Hirsch!

Naproti tomu v naší červotočivé společnosti, kde se podvod a lež potkávají jako krysy ve skladišti divadelních dekorací, je všechno vypočítáno pouze na zdání a klam. Máme pocit, jako bychom měli před sebou chrám, palác nebo slaměnou chýši, ale při bližším pohledu je to jen hrubým štětcem pomalovaný rám. Domníváme se mít před sebou muže samostatného smýšlení a odpovídajícího charakteru, slyšíme-li však o jeho soukromém životě i veřejné činnosti, rychle odhalíme, že máme co dělat se vtipálkem, hrajícím falešnou roli jen proto, že by byl rád poslancem a neštítí se k tomu cíli ani těch nejhanebnějších prostředků.

Nejnápadnějším z těchto ohebných novinářů je nesporně Simia. Lze jej výstižně označit za zvláštní přírodní jev naší doby. Žádné jiné století nevytvořilo exemplář tak podlé zkaženosti a také ani žádné jiné nestvoří to, co by se s ním mohlo srovnávat.

V této svérázné obojpohlavní bytosti je ztělesněn Žid tak říkající tělem i krví.

Jednoho dne se jej rumunská královna při prvním tzv. „bleskovém tažení“ ptala, odkud pochází. „To sám nevím,“ odpověděl Žid „narodil jsem se v Čechách, žiji ve Francii a píši anglicky.“ (Měl k tomu dodat v německém zájmu.) Jako kosmopolita je však ještě překonán Wolffem. Ten nemá vlast, ani náboženství, ba dokonce ani pohlaví. Toto neutrum je produkt, který nelze zařadit do žádného nám známého druhu.

Bastian-Lepage nám zobrazil míšence plaza a člověka. Každý již asi potkal na bulváru tohoto zvláštního jedince, při pohledu na nějž jej napadne vykrmený tvor, chovaný v známých malých domcích. A náš Simia v špinavé kamizole tónem počestného muže chválí dobrou pověst spisovatelství, zatím co se sám zabývá těmi nejšpinavějšími věcmi, které jej neodolatelně přitahují.

Co dokázal Bastian-Lepage štětcem, měli bychom my udělat perem. Kresba by však přesto byla neúplná, kdyby na ní měl chybět Wolff. Naštěstí nám v tom napomůže charakteristické dílo této doby, totiž našemu Židovi zřízený pomník od mladého Žida jménem Gustav Toudouze, nesoucí titul „Albert Wolff, dějiny pařížské periody“.¹²⁸

Jako mnoho dalších literátů tohoto druhu, narodil se i Wolff v Kolíně nad Rýnem a teprve od roku 1857 jí náš chléb, ale přesto tvoří téměř předvoj invaze cizích novinářů. Kugelmann jej uvedl do „Figara“ a on tam velice rychle zazářil. Již jsem se zde zmínil o tom, co se nazývá „esprit parisien“, totiž od Židů vyšlý umělý výtvor, který se přirozeně rozšířil jen u těch, kdo vymysleli příslušnou hantýrku a také jí nejlépe mluví.

Tehdy byl Wolff ještě levně k mání. Když mu někdo půjčil pět luisidorů, zahrnul jej zdvořilými díky, ovšem když dotyčný žádal své peníze zpět, jen tím většími hrubostmi.

Ubožák jménem Guinon, jemuž taková urážka prosté filosofie tisku vadila, jej žaloval, ale Gambetta, který svého souvěrce před soudem hájil, se zapřísahal všemocným Bohem, že ještě nikdo nechránil důstojnost tisku jako jeho klient.

Soudci, jež v těch dávno minulých dobách nebyli tak jako dnes zajatci předsudků, vynesli 29. prosince 1885 rozsudek, představující nejkrásnější květ tehdejšího bytí, které Wolff nechtě nazývá „čestným a poctivým“.

¹²⁸ V originále *Albert Wolff, histoire d'un chroniqueur parisien*.

Vzhledem k tomu, že „Figaro“ v čísle z letošního 22. listopadu přinesl článek s titulem „Napříč Paříží“, začínající slovy „svět písennictví“ a končící „postoupil mně třicet pět míst v divadle, podepsáno Albertem Wolffem“;¹²⁹

dále vzhledem k tomu, že prvních šest paragrafů tohoto článku obsahuje urážlivé výroky a ostudná obvinění proti žalobci, kde jej jmenovitě nazývá směšným, žalostným mužem, podezřelým obchodníkem a podvodníkem, který prohnalost lichváře spojuje s ponížeností sluhy a nese v tváři stopy všech možných hanebností, jenž se po večerech oddává studiu trestního zákona, aby přesně věděl, kam až může zajít, aby nevběhl policii do pasti, má za přátele několik katových holomků, kteří s ním občas i hodují, od chudých spisovatelů kupuje za směšné peníze zástavní lístky nebo jejich spisovatelské výtvary a pak ještě sedí u stolu s těmi samými lidmi, jež okradl.

Wolff tak jednal jenom proto, že se žalobcem cítil být uražen, když jej ten upomínal o zapůjčených 100 franků.

A konečně vzhledem ke zjištění, že všechno toto je tím neodpustitelnější, protože Wolff ještě o několik měsíců dříve, 2. listopadu, se s Guinonem téměř přátelsky stýkal, psal mu dopisy, končící slovy „pozdravy, tisíce uctivých pozdravů“;¹³⁰ jest tedy nesporné, že se Albert Wolff řečeným článkem dopustil aktu osobní pomsty a z těchto důvodů se odsuzuje k šesti dnům vězení, a dále Wolff a Jouvin¹³¹ k pokutě 300 franků rukou společnou a nerozdílnou.

Domnívám se, že pro charakteristiku moderního francouzského života jsou výše uvedené podrobnosti dostačující k objasnění vlivu cizích elementů.

Jděte jen třeba do Německa, zkuste si tam vypůjčit 100 franků, poté si najít práci a sami uvidíte.

Na své cestě jsem v Kolíně nad Rýnem vydával denně 50 franků, aniž by mi za to byla prokázána sebemenší laskavost. V Anglii se při špatném počasí zavírají průchody a pasáže, aby tam kolemjdoucí nenašli ochranu před deštěm.

Kolínský Žid zde nachází možnost žít, ale nemá nic pilnějšího na práci, než urážet domorodce a házet mu na hlavu nejhrubší výrazy.¹³²

¹²⁹ V originále „a travers Paris... le monde des lettres... m'a remis trente-cinq fauteils d'orchestre, signé Albert Wolff“.

¹³⁰ V originále „compliments, mille compliments“.

¹³¹ Je téměř zbytečné zde dodávat, že Jouvin jako zcela nezúčastněná a čestná osoba byl odsouzen jen za svou funkci odpovědného redaktora „Figara“.

¹³² A právě to charakterizuje Žida. Naši dělníci hladoví v pravém smyslu slova. Nemine den, aby chom nebyli na ulici osloveni sice nuzně oblečeným, ale počestně vyhlízejícím člověkem. „Prosím vás,“ říká a ukazuje svou pracovní knížku, „přesvědčte se, že jsem až dosud poctivě pracoval.“ Pařížští Židé nás tak dlouho žalovali, až jsme byli nuceni přenechat svá obydlí z Ruska přicházejícím izraelitům. A na co použijí své první vydělané peníze? Aby se jim dostalo potlesku za zločin, spáchaný na Francouzi. Zatím co se Rothschildové snaží vzbudit náš soucit ke svým, násilnostmi prý doma ohroženým souvěrcům, jakmile sem ti přijdou, ještě je podporují v jejich trestních činech. V listu „Cri du peuple“ ze 16. února 1886 je následující oznámení:
Společnost rusko-izraelitských dělníků v Paříži zasílá trestancům v Decazeville a vězňům v Saint Quentinu ujištění o své nejvřelejší účasti.

A pokud se snažíme chovat k takovému hanobícímu Židovi jako ke každému jinému, zdvihne ruce k nebi a zvolá, že jej uráží být považován za nedůstojného pomlouvače.

K zakrytí tak všeobecné zbabělosti se ustavičně uchylujeme ke lži. Téměř každé psané slovo je urážkou pravdy. Mezi všemi spisovateli, kteří mají na jazyku bez ustání lásku k vlasti, není ani jediný, který by udělal to, co jsem učinil já, totiž zajít na ministerstvo spravedlnosti a přesvědčit se, zda ten nebo onen Žid, který je každý den mezi nimi a s nímž se o všem možném ustavičně vybavují, dodržel své slovo a nechal se jako poražený naturalizovat.

Wolff se nikdy nenechal naturalizovat jako Francouz, a také o to ani nepožádal. Dekretem ze 7. května 1872 je „Abrahámovi, řečenému Albert Wolff, dovoleno usadit se v Paříži“. Dekret jej za současné tolerantní vlády opravňuje provozovat činnost drobného obchodníka nebo spisovatele, aniž by byl za to vypovězen, ale poznovu opakuji, nikdy se nestal naturalizovaným Francouzem a stojí tedy jednou nohou ve Francii, druhou v Německu.

A takový člověk, který s naší šlechtou, pokud se někde udá něco pohoršujícího, jedná svrchu, jenž jménem národního umění učí naše mistry, co je dobrý mrav, ten že by čistě ze strachu před „Figarem“ ustoupil ze svého stanoviska?

Naopak, díky „Figaru“ terorizuje Wolff umělecké kruhy stejně tak, jako si Eugen Meyer podmaňuje politické. Turquet vychvaluje tohoto německého Žida jako autoritu! Pozoroval jsem schopné malíře, čestné umělce, jak s chvějícími se koleny stojí před tímto odporným stínovým králem (fantoche) v den zahájení výstavy obrazů. Nepodobají se mu snad sami ti, kteří tohoto trhovce z „Figara“ přijímají za kolegu? Byli by také schopni publikovat hrubostmi a urážkami přeplněný článek proti muži, jehož jediný zločin spočíval v tom, že požadoval navrácení svých 100 franků? François Magnard je skeptik, ale zkušený a užitečný spolupracovník, Saint Genest byl dobrý voják, než se stal novinářem, a má i neuvěřitelnou odvahu stokrát opakovat tutéž věc, aby ji snadněji vštípil svým lehkověrným čtenářům. Saint Albin je dokonalý gentleman, mající pouze tu slabost, že ve svých sportovních článcích nesmí nic vážněji projednat, protože soudí, „že by se to čtenáře dotklo“. Baron Platel, Léon Lavedan a Racot jsou naprosto čestní muži, kteří musejí podlému Wolffovi holdovat, protože jim byl vnucen. A kdyby snad nějaký křesťan udělal jenom čtvrtinu toho, co tento Žid již spáchal, byl by vlastními lidmi ještě zahrnut kletbami a opovržením, zatímco Židé svého souvrerce všemožně podporují a chrání.

Izrael považuje Wolffovu literární činnost za vynikající prostředek rozkladu!

A příklady toho rozhodně nechybí. Seběmenší lapálie vyvolá hotový výbuch židovské pýchy a ubohé sprostoty. Velké kluby se konzultují v záležitostech pana de la Panouze, manžela nešťastné Židovky Heilbronnové, a Wolff vynáší vážný verdikt:

„Došlo zde k porušení povinnosti? Ano, nebo ne? Mladý muži, zachraňte svou čest a spolu se svým ctihodným tchánem jděte obchodovat s diamanty na Mys dobré naděje!“

Všechno, čemu se člověk s dobrým vychováním co možná vyhýbá, jen dodává Wolffovi nejvhodnější látku k rozvláčnému probírání. Ještě než byla zavřena rakev Gabriele Gautierové, proslídl Wolff celou její domácnost a každému – i kdo to ani

nechtěl vědět – ze široka vyprávěl, že zemřelá měla za milence Žida jménem Ernst Blüm, který byl napůl burzián, napůl spisovatel. Záhy na to se řečený Blüm chopil příležitosti udělat si nad mrtvolou v „Rapellu“ reklamu, v níž dal najevo svou nelibost nad jistými podobnými slabostmi Jindřicha IV. a Ludvíka XIV.

Nejvíce však našeho Wolffa uvádí do nadšení Sarah Bernhardová. Kronikář „Figara“ v ní žehná dítě, manželku i matku; přirovnává ji k „andělovi“, roztahujícímu perutě nad uměním, a nezamlčuje nám nic z jejího intimního života. Ukazuje nám její noční stůl a odhaluje okenní závěsy s vyzývavými pohledy, jako se o jistých osobách dozvěděl Gerôme. Kdyby se něco takového odehrálo v cizině, byli by lidé již po prvních třech stránkách čtení znechuceni. Proč proti takové špinavosti neprotestovali ti, o nichž byla výše zmínka? Nepomysleli na to, že jejich časopis je téměř jediný francouzský, který se čte v zahraničí, a nepadá tím snad ostuda i na ně samé?

Ostatně v této oblasti je pouze 5 až 6 výrobců skandálů (puffistes), libujících si v takovém bahně jako egyptská rána. To oni mají hlavní vinu na tom, že se většina nevrací do normálních slušných kolejí, protože tito příživníci ustavičně plavou na povrchu jako kalná pěna a celou Paříž zaměstnávají svými bezobsažnými a hlučnými osobnostmi, přičemž jeden ještě dělá druhému ozvěnu. Jakmile Sarah Bernhardová vystoupí na scénu, pak Wolff s Arthurem Meyerem spustí takový povyk, že není slyšet vlastního slova. Když se již domníváme, že konečně přestanou, objeví se náhle Déroulède, okamžitě je na místě i paní Adamová a společně pak obrátí Paříž vzhůru nohama a tomu i onomu napraví náležitě hlavu.

Při těchto procesech hraje velkou roli známá židovská nervozita, takže při takovém zemětřesení již nikdo nedorazí klidu. Pro tyto zběsilce jako by spánek vůbec neexistoval; považují se za mrtvé, pokud nejsou obklopeni povykem a rámem.

O takovémto duševním stavu, způsobeném otřeseným nervovým systémem, je prospěšné konzultovat Légranda du Saulle, který ve svém díle o hysterii vysvětluje původ tak chorobného jevu. Zkušený lékař tu přesvědčivě ukazuje, jak i nejvyšší ctnosti poklesnou na vnější efekt u lidí, kteří si říkají divadelníci. Například dobročinnost, vycházející z niterné naléhavosti srdce pomáhat potají potřebným, se stává trhoveckým jednáním, lákající velkým bubnem diváky a tím i jejich obdiv. Bossuet to výstižně nazývá „morem dobré věci“.

Mezi těmi, kdo mají skutečnou monomanií¹³³ veřejností, připadá paní Adamové první místo hned za Sarah Bernardovou. Známe velice dobře ohledy, jimiž jsme povinni krásnému pohlaví, a také jich dbám. Přesto považuji za nemožné nezmínit zde pozoruhodnou osobnost, která v posledních letech zaujímá jisté místo ve veřejnosti, i když si nemůže nárokovat žádnou velkou originalitu.

Je Židovka? To nevím? Její příjmení k tomu nedává dostatečné vodítko. Lambert, který má za manželku Rothschildovnu, je Žid. Rovněž i generál Lambert, ale existují také Lambertové, kteří nejsou Židé. Každopádně byl Edmund Adam jedním z těch lidských vzorků, zformovaných z politika a finančníka, tak říkajíc židovský Žid Židovstva, obšťastňovatel lidstva a současně shrabovač milionů. Když o něm paní Adamová v židovských listech mluvila, nazývala jej vždy „rytířským Edmundem Adamem“. V čem tato rytířskost spočívala, je jedna z hádanek, které se nám nechávají k vyřešení...

¹³³ Zde chorobné zaujetí pro jedinou myšlenku nebo věc; pozn. překl.

Jako už u Homéra i našich starých kronikářů existují jisté přezdívky, jež jednou dotyčným dány, už nikdy nezmizí. Stejně se vede i některým současníkům v Paříži. Jako Anatole de Forge vždy zůstává „jemným mužem“, i když klidně souhlasí, aby byl osmdesátiletému knězi vzat chléb, stejně tak Déroutède, náš sympatický kolega, zůstává „vlasteneckým Déroutèdem“ a Adam „rytířským Adamem“.

Jako podílník Diskontní banky prokázal ten muž svou rytířskost nabytím velkého majetku u příležitosti mexické expedice. Jak se mohl tento ryzí republikán zamíchat do toho, čemu se říká „císařská hanebnost“? Není však třeba tuto partaj příliš znát, abychom se něčemu takovému ještě divili. Za republiky umírali naši vojáci v Tunisu tyfem, jenom aby dopomohli Židům k bohatství, a totéž se opakovalo také v Tonkinu. Za císařství zase padali v Mexiku za oběť choleře – to byl jediný rozdíl. A kdyby byl tehdy někdo nezištný, na záchranu vyděděných pomýšlející vystoupil jako protikandidát Edmunda Adama ve volbách, dělníci by jej byli odmítli, protože lid je vždy oklamán pěknými slovy demokratických Židů, kteří ještě potají tloustnou na jeho útraty. Lid se nechává Židy stále znovu omámit, a jeho pošetilostí se Francie propadá do zkázy. V tom je naše celé neštěstí!

Paní Adamová uměla svého muže obklopit jistou svatozáří, ale současně i sebe. Robert de Bonnières nám ji převedl, jak vykládá Gambettovi karty a ukazuje mu, že vycházejí samé kříže, což jak známo značí peníze. Tím si získala ateisty, pověřivé jako kaferský černoš, a stala se něčím na způsob Cailhavy s tím rozdílem, že byla mladší. Takto věštila lidem, kteří vegetovali bez určitého smyslu života.

Tehdy byla skutečně hezká a měla onen salónní půvab, který neodolatelně působil na zhýralý svět, žijící jen v podřadných pivnicích. Celému Židovstvu se jevila jako triumfující královna ze Sáby. I když nenosila brokátovou róbu s perlami, černým jantarem a safíry jako ona Flaubertova čarodějka, přesto si uměla vybírat znamenité toalety. Především doufala provdat se za Salomona, ještě když byl v plném lesku, Gambetta jí však nedal najevo nějaký velký zájem, a tělnatý Jérôme Spuller ji také nechtěl, v čemž měl pravdu.

Přesto ten krásný čas rychle pominul, a když oportunismus opadl, snažila se paní Adamová přenést své představy do zahraničí. Avšak pařížský podvod se jen málo hodil za vývozní artikl. V Rusku car i carevna samozřejmě energicky odmítli přijmout vdovu revolucionářského Žida, který souvěrcům napomáhal svou adoptivní vlast uvrhnout do chaosu a anarchie. Rovněž v březnu 1884 našla ve Vídni všechny dveře zavřené. Pravděpodobně si představovala, že celá rakouská aristokracie ji uvítá s otevřenou náručí, ale k lunchi ji pozval pouze Rothschild. Pohostinství ji prokázal také francouzský vyslanec, který v roce 1870 tak přátelsky přijal Alberta Wolffa. Paní Adamová mohla také zasednout ke stolu Fouchera de Cariel, jediného „císařem vlastnoručně dekorovaného“ muže, který před válkou 1870 každému časopisu dodával informace o konferenci na bulváru kapucínů. Ještě si na to dost živě vzpomínám, protože jako nejmladší v listu „Liberté“ jsem tehdy měl za úkol přijímat tohoto nepříjemného zákazníka, objevujícího se s pravidelností epidemie a kterého redakční sluhové poznávali již podle kroků...

Múza paní Adamové byla čistě provinční; vězelo v ní cosi z Turcarette od Barbey d'Aurevillyho, a současně připomínala spisovatelku Hermance Lesquillon z ro-

ku 1830, která sice necivilizovanému lidu imponovala svými rudými ponožkami a deštníkem, ale svou prózou jej nechávala chladným.

Poté, co se rozplynul její sen vidět Evropu u svých nohou, stala se vedoucí revue, která byla stejně tak málo čtená jako ke čtení, a omezovala se na kroužek pozvaných, jimž předčítala z rukopisu. Zde se scházeli romanopisci, básníci a učenci, kteří se minuli povoláním, a v zájmu svého žaludku se smířovali s tím, co bylo duševně nestravitelné. Na zimu měla dům ve městě, v létě pak na venkově. Blanche z Kastilie kdysi založila opatství Vaux de Cernay; asi jen proto, aby je poté paní Nathaniel Rothschildová pro ni za naše peníze koupila, a ta tam mohla pohodlně bydlet. Nevím, která jiná kněžna nechala zbudovat opatství v Gifu, aby si tam paní Adamová mohla tančit za peníze, pocházející z mexické půjčky. Jisté je pouze tolik, že se tam dá žít velice dobře. Pozvaní hosté jsou do domu dováženi dostavníkem, ubytováni, zahrnuti jídlem i pitím, a večer jejich jména zapsána, aby mohla být příští den uvedena v novinách.

Jak to jednou skončí? Přiznávám, že jsem tím do jisté míry zneklidněný. Zdá se mi, jako by se nad touto ženou, na níž kdysi Fortuna vylila plný roh hojnosti, vznášela ne-li přímo tragická, pak jistě alespoň ne právě šťastný osud; přinejmenším se tomu dojmu nemohu ubránit.

Zároveň je mi jasné Leuvenovo hluboce melancholické slovo: „Je nudné muset zemřít,“ říká, „ale současně mne trochu utěšuje myšlenka, že už potom nebudu slyšet povídky o Sarah Bernhardové, ani o velkém Francouzi Lessepsovi!“...

Žid se postupně a v tichosti zmocnil všeho toho, co ještě mělo nějaký křesťanský a francouzský náter, a ovládl také Akademii.¹³⁴

Jak se zdá, z divadla se všeobecné komediantství rozšířilo na celou společnost, nebo lépe řečeno, celý náš svět se stal velkou hereckou společností, v níž se každý snaží upoutat na sebe pozornost co možná nejhlučnější reklamou.

U divadla panují amorální, téměř skandální poměry, což je snadno vysvětlitelné tím, že většina divadelních ředitelů i profesionálních herců jsou Židé. Komediantské řemeslo muselo Židům vyhovovat, protože napomáhá jisté laciné marnivosti, doprovázené vnějším úspěchem, a ovšem i z toho důvodu, že k němu nejsou nezbytně nutné geniální vlohy. A proto se také Židé této kariéře věnují s opravdovou zběsilostí.

Všechna pařížská divadla jsou v rukou Židů, ať už ředitelů jako Carvalho, Koning, Simon, Mayer, Moritz Bernhard a Samuel, nebo společníků či podílníků jako Godschau (po dlouhý čas šéf „Claque“) nebo již nežijící Cerf v Opeře, a konečně tam nacházíme i židovské tajemníky jako Mendel, Derenburg a Emil Abraham... Z autorů, kteří měli úspěch, uvádím alespoň jména Halévy, Millaud, Hector Crémieux, Decourcelles, Dreyfuß, Blum a Wolff, rovněž všichni Židé jako dříve Mortier, který se vlastně jmenoval holandsky Mortjer a je autorem „Soirée parisienne“.

Mezi koncertními podnikateli a proslulými impresáři nacházíme židovská jména jako Colonne, Moritz Starkosch, Bernhard Ulmann, Mayer z Londýna a Schür-

¹³⁴ Je pouze otázkou času zvolení Eugena Manuela, který požádal o vstup do Akademie současně s Halévym. Halévy je vnuk Israëla Lévyho, který byl h a z a n e m synagogy v Rue de la Victoire, měl prý příjemný hlas a narodil se v okolí Gdaňska.

mann, průvodce paní Judicové po Španělsku.¹³⁵ Také onen svérázný, navenek nenápadný člověk, který vymyslel divadelní zákon, byl Žid Joseph Abraham s přijatým jménem Chéri.

Baucorbeil, který se oženil se Židovkou a jehož švagrem je Žid jménem David, zaplavil Akademii muzických umění samými židovskými zaměstnanci. Choreografem byl Cohen, sbormistrem Hector Salomon a šéfdirigentem pro změnu Mayer.

Díky našemu radikálnímu parlamentu jsou rolníci obírání téměř o všechno, jen aby se získalo ročně 800 000 franků k rozdělení této židovské bandě. Zatím co ve Vídni, Berlíně, Pergole ve Florencii i v milánské Scale se každý rok dostává na scénu průměrně 15 až 20 nových oper, je to v Paříži na velkých operních scénách ročně sotva jedna, a navíc takto vzniklý zisk je rozdělován jedinému etnickému kmeni, což naši republikáni považují za výborné.

Také zde, jako ostatně všude, kde mají ve hře prsty Židé, se děje to samé – šíří se nemravnost a úpadek! Od časů opata Perrina (1671) a Lulliho vždy zdárně se rozvíjející opera se okamžitě pokazila, jakmile se do ní zamíchali Židé. Již zde byla řeč o tom, že se sály třikrát týdně přenechávají impresáriům. Od té doby jsou slyšet jenom samé stížnosti na to i ono. V penzijní pokladně byl zjištěn deficit 400 000 franků a v divadle působí sedmdesátileté sboristky, protože není z čeho jim vyplácet penzi.

Všichni nověji přicházející umělci jsou židovského původu. Kdo totiž není, je tiskem zcela ignorován, zůstává bez angažmá a je donucen k odchodu do provincií. Přední zpěvačky naší doby jsou slavné především proto, že pocházejí z Jákobova rodu. Stoltzová, Pattiová, Sařová, Fidès Devrièsová, Rosine Blochová, Heilbronnová a slečna Isaacová jsou všechno Židovky. K těmto kmeni náleží také Judicová, která se po svém muži jmenuje Israèlová, stejně jako Reichenbergová nebo slečna Milly Meyerová. Mezi zpěváky září dnes hlavně Salomo a Melchisédek. Worms je syn košeráka v Rue Vieille du Temple. Je Van Zandtová Židovka? Přinejmenším není pokřtěná, protože ji přijímali Rothschildové, ochraňovali ji a pomohli ke kariéře.¹³⁶ Je jako slečna Nevadová nebo Krauřová výhodně považována za cizinku, což platí za přednost v době, kdy se o Francouzky nechce nic vědět. Ještě si docela živě vzpomínám na výrok jisté mladé dívky, která byla svými příbuznými donucena věnovat se divadlu, a takto si mně postěžovala: „Stejně to nikam nedotáhnu, protože jsem Francouzka!“

¹³⁵ Schürmann při tomto podniku neměl štěstí, a proto byly všechny noviny plné jeho stížností. Španělé si vzdor silnému židovskému přistěhovalectví, jmenovitě ve velkých městech, zachovávali španělské srdce a několikrát již jen kvůli jeho židovskému vzezření nechali Schürmanna zavřít do vězení, takže se do věci muselo s velkou horlivostí vložit francouzské vyslanectví.

¹³⁶ Jako doklad přímo směšné afektovanosti pařížské společnosti na rozdíl od někdejších dobrých mravů lze uvést velkolepé uvítání žen, které krátce předtím debutovaly v Mohuči nebo Krakově, a v knize V jsem se již zmínil o srdečném přijetí česko-židovských umělců ze strany své rasy. Nic pro to není příznačnější než okázalost, s níž Alfred de Rothschild v únoru 1885 přijal impresária paní Hadingové a Koningové. Bylo tam možné vidět malého Koninga, představitele Diogena, a Žida Bibiho vedle anglického plukovníka tělesné gardy, který se znamenitě vyjímal jako jeho dekorace, a dopisovatel listu „Figaro“ k tomu dodal: „Nesměla zde přirozeně chybět madame Damala, sedící mezi Rivers Wilsonem a kapitánem Finchem.“

Úsměv slečny Zandtová po hostině u Rothschilda lze přirovnat pouze k milostnému pohledu Lucindy nebo dávno zmizelé Isabelly. Stala se nadpřirozeným stvořením jako Miss Fauvette nebo slečna Bengali. V otištěných zprávách se přirozeně nezapomnělo ani na její ctěnou matku, zaujímající čestné místo po pravici baronky: „Taková matka – zdál se říkat pohled baronky – se ve Francii nenajde, je potřeba ji přivést z ciziny.“¹³⁷

Jaké však bylo ohromení, když se nám při premiéře „Lazebníka“ ukázala slečna Zandtová ve zcela jiném světle.

Moji čtenáři mne znají jako příliš opravdového Francouze, než aby ode mne čekali, že musím vždy souhlasit s tím, co říká celá Paříž o divadle, církvi, o komedii i vážných věcech. A na nebezpečí, že budu na bulvárech označen za nemorálního, otevřeně přiznávám, že mne nemůže vyvést z míry herečka, která popila až příliš mnoho šampaňského a vystoupila na scéně s poněkud těžkou hlavou...

Přesto však musel být úspěch slečny Van Zandtová při prvním vystoupení s nejvyšší židovskou podporou zcela mimořádný u divadelních pomatenců (rastasquouères), neboť jak říká svěťácký komisař vlády Gouzien, nikdy nic takové nezažil ode dne, kdy se musela narychlo spustit opona před členem první francouzské scény, této svatyně, o níž divadelní listy psaly vždy jen s nesmírnou úctou.

Opravdu obdivuhodná byla obratnost, s níž se celá věc zatušovala. Od časů Rouviera zde až dosud nikdy nebyl takový úspěch. Ještě před rozedněním se Arthur Mayer, Blowitz a divadelní lékař Löwe radili v Rue Christophe Colomb. Heilbronn navrhoval protestovat. Carvallo, jenž platil za znalce v takových otázkách, okamžitě prohlásil, že nic nepůsobí na smysly tak opojně, jako květy pomerančů; naproti tomu Löwe ujišťoval, že ubožačka padla za oběť otravě fosforem. O několik měsíců později herečka vystoupila znovu. Dříve by něco takového proběhlo poměrně nevinně. Aniž bychom propadali současnému přehánění, platí jistě, publiku vyhrazené výsady. Jak je tomu dodnes v provinciích, představitel se za svá nedopatření prostě omluví. Frédérick zpravidla našel příležitost k svérázně poznámce, mnohdy začal hluk v obecenstvu nanovo, ale nakonec všechno skončilo bouří potlesku po nějakém slově nebo gestu, jímž tehdejší publikum poznalo velkého umělce. Jiným, jako např. Déjazetové, stačilo jenom začít: „Dámy a pánové...“ a při okouzlujícím úsměvu a chvějícím se hlasu, jímž umělkyně slova doprovodila, publikum znovu bouřlivě zatleskalo.

Jinak tomu však bylo v případě jednoho z Rothschildových chráněnců. Zde muselo naopak publikum prosit za prominutí, a také se tak stalo. Carvallo si dokonce dovolil zakázat publiku projevy nálad, protože divadlo je podporováno státními penězi, tedy nakonec z našich kapes. Američanky by reagovaly na potlesk nebo projevy nespokojenosti vzrušnými gesty, majícími ukázat, že jsou schopny prosadit svou suverénní vůli.

Něco takového však nebylo k ničemu a nebylo zapotřebí ani žádného preventivního opatření, protože Paříž, bojácná jako vždy, se poslušně řídila rozkazy Židů a

¹³⁷ Jeden stálý host salonu princezny de Brancovan mi vyprávěl, že se pozvaní v přítomnosti Zandtové vůbec neodvažují mluvit a jen mlčky obdivují tuto ctnostnou lilii. I když to samo o sobě nic neříká, jde o důkaz, jací duševní ubožáci se v této společnosti scházejí, a již se Židé také nepochybně dobře baví.

oslavovala herečku, která urážela a tupila publikum. Mezitím se již do věci vložila i ulice. Anonymní dav, který se ovšem často mylí, tentokrát jednal mnohem vhodněji než vybraná společnost a herečku na náměstí vypískal. Naše bezejmenná vláda, která klidně nechávala pomlouvat a hanobit Cousinova nástupce, výmluvného filosofa a váženého spisovatele, udělala pro opilou herečku to, co odmítla Carovi. Tři policejní komisaři Santucci, Evrard a Clément, z nichž poslední dokonce při tom rozvinul třibarevnou šerpu, nechali zatknout každého, kdo nechtěl holdovat malé židovské bakchantce.

Podobné snahy o šikanování publika ohledně takových hereček jako Van Zandtová se již staly zvyklostí.

Jakmile se jedná o dceru Sionu, nepostačují dosud užívané výrazy k počtu těch, kdo zdobí národní scénu. Již jsem zde zmínil zvláště Židům vlastní obyčej ukazovat v co možná nejlepším světle všechno, co se týká jejich rasy, nebo přesněji řečeno co může přispět k jejich slávě, a zahrnovat je orientálně přemrštěnými adjektivy. Nejubožejší komediantka je pro Izrael fantastickou bytostí, napůl andělem a napůl ženou, která má všech deset „sefirotů“, a my musíme na kolenou Bohu děkovat, že je nám dopřáno ji obdivovat – přirozeně za naše peníze.

Tato apoteóza začala s Rachel,¹³⁸ která – jak říká Turgeněv – „byla silou i květem Židovstva, jež má peníze celého světa a brzy bude mít i všechno ostatní, protože kdo má peníze, má i ženy, a kdo má ženy, má i muže“. Pravdivý obraz Rachel nám zanechal Philarète Chasles. Je tak precizní a dokonalý, že nemohu odolat pokušení jej zde reprodukovat.

Tato malá tygřice cikánského vzezření, bujná Židovka s vysokým čelem, s kůží hyeny na ramenou a s půvabem bakchantky, podobná masožravé šelmě, dokázala svou divokostí omámit a strhnout všechny své důstojné současníky. Tělnatého Pérona přivedla až k šílenství, Ricord se chtěl kvůli ní oběsit. Arcibiskupové jí žehnali a Francie ji oplakávala. Zpočátku jako malá tulačka v rozedrané košili žebrela v nejšpinavějších krčmách o jeden sou a před deseti lety se dostala úplně na dno. Když poté náhle začala na divadelních prknech předvádět sklony ke hříchu, ale především k hříchu lakoty, stala se celá její divoká bytost párii ztělesněním onoho tuláckého Židovstva, jak je vidět v pařížských ulicích.

Na tom Židé samozřejmě neměli dost a nikdy nám nepřestali vnucovat svou Rachel, podle jejich fantazie ideál všeho čistého, ušlechtilého a krásného.¹³⁹ Kde se tedy jedná o Žida nebo Židovku, okamžitě se mění také všechny mravní podmínky.

¹³⁸ Nezaměňovat s biblickou Ráchel, ženou Abrahámovou; pozn. editora.

¹³⁹ V tomto ohledu doporučujeme našim čtenářům studii *Les Autographes de Crémieux*, nejprve otištěnou v „Revue politique et littéraire“ a později vydanou u Hetzela v Paříži. Rachel neměla ponětí o pravopisu a Crémieux jí sloužil jako tajemník. Posílala mu vždy hrubý náčrtek v hantýrce pologramotné kuchařky, a ten pak z něj udělal mistrovské dílko jizlivostí a jedovatostí, které Rachel prostě jen podepsala. Není to rozkošná představa, pomyslíme-li na tohoto všestranného advokáta, který si i přes svou ustavičně plnou kancelář vždy našel čas na tak podřadnou práci, jen aby tím pomohl své souvěrkyni? Jmenujte mi nějakého katolíka, který by za stejných podmínek něco takového dokázal! Na druhé straně zase Rachel, jakmile se ze svých důvěrných styků s princí a státníky dozvěděla nějakou důležitou politickou novinku, okamžitě ji sdělila Crémieuxovi. Židé jsou vždy dobře informováni, protože si vzájemně pomáhají!

Wolff pro ubohou herečku z divadla Variété spustil hlučný povyk a také Meyer si nechtěl nechat ujít výhodnou příležitost. Rachel měla nemanželské děti, jedno v roce 1883. Během chystaného procesu Lii a Dinah Felixových proti dědicům Sarah přišla na věc řeč. Jsou to ovšem omluvitelné slabosti v uměleckém životě, jaké se u soudů vyskytují téměř každý den. A přesto je list „Gaulois“ na toto ucho hluchý a v rozsáhlém článku chce dokazovat, že zmíněné nemanželské děti nebyly zplozeny bastardem, jemuž podobný dříve ani později neměl rovného. Pak tam už jen následuje povinné zbožšťování této nesrovnatelné rasy.

Tohoto bodu jsem se zde sice již mnohokrát dotkl, ale znovu se k němu vracím, protože je zásadní. Křesťan se zardí nad někým, kdo něco proti pravdě popírá, nebo tomu, u nějž vidí rozpaky, řekne: „Neznám vás“.¹⁴⁰ Židovi je jakýkoli takový pocit směšného nebo falešného studu naprosto cizí a opovrhuje veřejným míněním; snad i proto, že dobře ví, jak se vytváří!

Vezměme si příklad jiného druhu. Jedná se – jak mohu osobně dosvědčit – o naprosto počestnou ženu, modistku jménem Agathina. Předpokládejme, že by křesťan měl takovou ženu, která je současně modistkou i Agathinou, aniž by z toho dělal nějakou senzaci. Náš kolega Alexander Weill je však jiného názoru, a publikoval báseň s titulem „Moje žena Agathina“, v níž prohlašuje, že neexistuje nic duchaplnějšího, svůdnějšího a skromnějšího než právě ona.

Takto mají Židé podle svého zvyku vždy pohotově nestydatou reklamu pro své vlastní lidi. Sarah Bernhardovou, která měla špatnou výslovnost a nedokázala svá slova koordinovat s gesty, nám dokázali představit jako nesrovnatelnou umělkyni, přestože není hodna zavázat střevíc velké dramatické herečce Rouseillové, v které podle všeho znovu ožívá hrdinský duch tragédie.

Přesto se neozývá sebemenší protest. Tato tzv. high-life neboli vybraná společnost projevuje ve svých úsudcích méně nezávislosti a rozhodnosti, než onen malý právnícký koncipient, který za 15 sous vypískal „Attilu“. Naše dnes až do nebe vynášené divadelní hry by se u dřívějšího kritického parteru často nedočkaly ani třetího dějství. Pro naše světáky existuje pouze jediné kritérium: „Líbí se to Židům?“ V tom případě je všechno v nejlepším pořádku.

Existuje poutavější příklad než hra „Ami Fritz“? Je vcelku znám tento nechutný fabrikát z dílny Pseudohomérů (Homères du taf) Erckmanna a Chatriana. Původem z Pfalzburgu jsou i oni nakaženi špinavým duchem nenávisti a jejich dílo by si spíše zasloužilo název „Ilias hrůzy“.

Když byl „Ami Fritz“ anoncován, St. Génest ve „Figaru“ připomněl, že autoři, jimž byla dána k dispozici Molièrova scéna, zahrnuli urážkami naše statečné vojsko u Met. Ještě horší než Židé, kteří na bojištích okrádali mrtvolky, uloupili našim padlým hrdinům i rubáš slávy. Naše statečné důstojníky, vystavené v prvních řadách nepřátelské střelbě při obraně hřbitova St. Privat, nazvaly tyto hyeny kapitulanty a zbabělci, zatím co pruské gardy byly jimi decimovány, takže dodnes tam jedna ulice nese název „Ulice smrti gardy“. Pan de St. Génest se s tím nespokojil a v dalších šesti číslech listu přinesl výtahy ze hry „Ami Fritz“, plné nejurážlivějšího a naprosto protifrancouzského ducha.

¹⁴⁰ V originále „Nescio vos“.

Začalo první představení. Divadlo bylo plné vdov, sester a příbuzných francouzských důstojníků, padlých u zdi v Metách. Přesto však nikdo neprojevil odpor, ani jediná Francouzka neměla odvalu postavit se proti nestydatým hanobitelům našich padlých. Vznešený svět netrpělivě čekal, co k tomu řekne Rothschild. Stačilo, aby se na scéně objevil rabín David, a hned zazněl bouřlivý potlesk. Židé zářili radostí. Jen pomysleme, rabín na scéně francouzského národního divadla; a přirozeně jako představitel všech možných ctností!

List „Archives israelites“ samozřejmě již dlouho předem tuto novinku vytruboval:

„Théâtre français, první světová scéna,“ říkalo se tam, „nám zakrátko předvede skutečně dramatickou událost. V prvních prosincových dnech bude uvedena hra ‚Ami Fritz‘ pánů Erckmanna a Chatriona, o níž se již hodně mluví. Bezesporu ne právě nejmenší okrasou hry je postava rabína. Jednou z nejvýznamnějších rolí je Reb David, přirozeně idealizovaná osobnost, při jejíž tvorbě měli autoři jistě na mysli předchůdce našeho velkorabína Isidora v Pfalzburgu...“

Povzbuzeni židovským tiskem vyvolaným úspěchem se Erckmann a Chatrion rozhodli nechat na začátku hry zpívat Kyrie eleison. Jak úchvatné jsou tyto tóny na začátku mše, jimiž se shromáždění věřící doprošují Boží milosti. Když je Chateaubriand slyšel zpívat v klášteře na Athosu, rozplakal se dojetím, a Brizeux je nazval poezií venkovského kostelíka v Bretani.

Když od oltáře zazní Kyrie eleison,
ozve se v odpověď něžný bretaňský zpěv.

Jakmile však z de břídlisky zazněly první tóny Kyrie eleison, čtvrtelní publikum, tvořené převážně aristokracií, si s úlevou oddechlo a konzervativní listy událost oslavovaly jako vzkříšení staré Francie. A obecenstvo tleskalo, aby se přihlížejícím Židům zalíbilo.

Na druhé straně si nechám líbit odvahu vratislavských Židů! Když se tam roku 1876 v šantánu zpívala parodie na melodickou kompozici Leche dodi, znějící v synagogách na závěr svátku Jom Kippur, objevili se v lokále početní Židé a hrozili zpěvákům pěstmi za pokřiku: „My vám ukážeme!“¹⁴¹

Je však potřeba hned přiznat, že mezi jmény velkých dam, ustavičně uváděných v tzv. zlaté knize vznešeného světa, se nachází jenom velmi omezený počet ze staré francouzské šlechty.

Amerikanismus si v Paříži dobyl rovněž tak velké místo jako semitismus.

Kolik zajímavých příběhů by se ještě dalo vyprávět, pokud bychom nechtěli zůstat věrni zásadě zabývat se jen tím, co se týká celé společnosti. Velcí páni, spekulující s bohatým sňatkem, jsou ve většině případů oklamáni tím nejnaivnějším způsobem. Jisté yankejské rodiny německo-židovského původu, které se svého židovského původu v Americe zřekly, se jednoho dne nalodily s majetkem 200 až 300 tisíc franků a během jediného roku je v Paříži za velkého rozruchu vydaly. Noviny se

¹⁴¹ Leche dodi zkomponoval Jehuda-ben-Halévy, proslulý toledský rabín. Ohledně toho stačí číst drobnou báseň Heinricha Heineho, vzrušující a současně výsměšnou, v níž vyzdvihuje osobnosti několika středověkých židovských básníků a jejich vztahy k tzv. soudům lásky.

rozkřičely a tzv. dobře informované listy jásaly nad jejich bohatými doly a kolosálními obchodními domy. Nyní se ve fantazii Árijců začal vytvářet román:

„Není snad průmysl pánem nové doby? S nesčetnými miliony bych si mohl postavit zámky, držet nejkrásnější kočáry... a konat dobro!“

Zkrátka a dobře, šlo o výhodný sňatek. Malé Američanky se stávaly vévodkyněmi, markýzami nebo hraběnkami. Brzy však přišla hodina, kdy pan manžel považoval za přiměřené vyzdvihnout si pár zlatých valounů z oněch nevyčerpatelných dolů, nebo si nechat poslat nějakou tu hotovost ze zámořských bank či obchodních domů.

Ale běda! Doly jsou vyčerpané, a obchodní domy udělaly bankrot! Tchán, který sice dceři nedal žádné věno, avšak slíbil vyplácet významnou rentu, se náhle zbláznil. Vystřízlivění je strašné! Jeden se zkrátka rozhoduje prodat zámek, v němž kdy si jeho předkové hostili Ludvíka XIV. a dává mobiliář včetně toaletního stolku své babičky do aukce, jen aby mohl vyhovět rozmarům své ženy. Druhý zase, takovým zážitkem otřesený, mizí z veřejnosti, uléhá do postele, aniž by byl nemocný, a tam bezradně vegetuje. Třetí všechno opouští, odchází do Ameriky, kde zdatně pracuje, objevuje skutečný zlatý důl a vrací se jako milionář a republikán.

Občas se však věc také zkomplikuje. Existují báječné země, ale také podivuhodné tchyně, které sice nemají ani halěr, zato však vášně pro whisky, kterou hysterická matka sdílí s dcerou; ubohý muž pak musí oblékat, život a napájet celou společnost.

Může se namítnout, že všechno to je málo povznášející. Osobně to také připouštím, ale měli bychom se z toho poučit, že opravdový Francouz ze všech takových kompromisů, uzavíraných proti svému svědomí a zdravému rozumu, nikdy nemá a nemůže mít žádné výhody! Vždy má zůstat raději na přímé cestě – a to i v materiálním ohledu, než na údajně výhodných, nepřírozeně nastoupených cestách, kde téměř vždy hraje pouze roli šaška (jocriffe).

Je lhostejné, zda se jedná o hru na burze, o sňatkové projekty, politické či finanční intriky nebo o pravé machiavelistické centrum Národního shromáždění ve Versailles – téma je vždy totéž.

Až na několik výjimek jsou zmíněné Američanky nesnesitelná stvoření, hlučná a marnotratná až do krajnosti, vždy v popředí všech výstřelků nejnižšího druhu, a což je také pozoruhodné, až přihloupě pyšná na své novopečené šlechtictví a současně nesmírně nestoudná na rozdíl od našich velkých dam dřívější doby, jež byly prosté, dobrotivé a shovívavé. A právě tyto Američanky mají velikou vinu na nejednotné, podivné fyziognomii, kterou na sebe naše dnešní pařížská společnost již před několika lety vzala.

Je také bolestnou zkušeností, že pohostinnost, která zde byla každému prokazována, je dnes většinou oplácena arogantní nezdvořilostí (rebuffades).

Naši profesori na Akademii krásných umění dávají na úkor ostatních přednost právě těmto Američankám, které neznalému publiku stavějí do nejlepšího světla. Porota uděluje ceny právě jim a neprávem je upírá těm starým umělcům, kteří by se z nich opravdu dokázali radovat. Všechno, co řečené Američanky dovedou, se teprve zde naučily od našich umělců. Naproti tomu americký kongres uložil na cizí umělecká díla takové clo, že se vlastně rovná zákazu importu.

A jaký byl třeba případ s Bertholdiho sochou „Svoboda, světlo světa“!¹⁴² Po léta se ve všech tóninách opakovalo: Naše drahá sestra Amerika si nás váží! – Ano, její vyslanci nám to v roce 1870 ve všech hlavních městech dokazovali: připíjeli na vítězství Německa, a na porážku Francie.¹⁴³ „Nuže, přispívejte všichni; aby nás pojila láska s Amerikou, postavíme jí nepomíjející pomník.“

A když byla socha po nesčetných výzvách konečně hotová, Američané prohlásili, že ji za žádnou cenu nechtějí a nevydají za podstavec ani 50 centimů. Kongres odmítl jakýkoli příspěvek; v zemi, kde se na kdoví co během jediné hodiny sejde bez zaváhání na úpisech milion dolarů.

Není člověku úzko při pomyslení, že stačilo několik agitátorů, aby byla Francie ponížena do role ubohého psa, který se ke každému dobromyslně druží a je za to odměněn kopancem?

Jak skvělou roli by mohla naše milovaná vlast sehrát od té doby bez Gambetty, Waddingtona a Spullera, kteří nás vtáhli do svých intrik a oslabili nesolidními půjčkami. Poté, co jsme Ameriku emancipovali, osvobodili Itálii a bojovali za každou takovou věc, jsme se pak vždy jako poražení tiše stáhli. Po deseti letech tak hrdé zdrženlivosti by snad nebylo příliš neskromné, kdybychom zase byli my dotazováni o radu v evropských záležitostech...

Jak se však věci mají, Židé a Židovky se zde chovají jako v dobyté zemi; cokoli se jim v hlavě vylíhne, je nafukováno na obrovskou událost. V únoru 1884 mluvila celá Paříž o Fides Devrièsově; je ostatně ze všech židovských hereček nejhezčí. Jednoho dne se hrozně nudila, snad proto, že si povšimla, že je i ona sama v opeře nudná. Provдалa se tedy za židovského zubaře a opustila divadelní scénu. Již jsme se z toho vysvobození radovali, ale to jsme špatně znali Židy, kteří vždy ostatním působí jen nepříjemnosti. Jednoho krásného večera židovské baronky tajuplně ohlásily návrat jejich souvěrkyně. „Už to novinku znáte? Krásná, půvabná a božská Devrièsová se vrací!“ Jaké to štěstí, říkaly vévodkyně židovským baronkám, jen aby se jim zalíbily! Správně redigované listy ohlásily návrat a příští den jej dementovaly; jenom proto, aby jej následující den na novo ohlásily.

Po krátkém působení v opeře, kde jí tleskali pouze Židé, se paní Fides Devrièsová rozhodla pro italskou operu z čistě uměleckých zájmů – za maličkost 60 000 franků za dvanáct představení. Náhle si však její manžel nechal potají vydat šek jejím jménem, na což neměl právo; tak o tom ujišťoval ředitel Maurel, a já zde opakuji jen to, co o tom bylo v novinách zveřejněno. Zkrátka a dobře, zpěvačka se

¹⁴² Jde o známou „Sochu svobody“ v New Yorku, kterou vytvořil Bertholdi, naturalizovaný Francouz maďarského původu, a věnovanou Francií Americe; pozn. editora.

¹⁴³ Zde musí být vyzdvižen šlechetný postoj Victora Huga, který se navzdory mnohým svým rozmarům v tomto případě projevil jako syn vojáka. Byla mu ohlášena návštěva prezidenta Granta, onoho burzovního spekulanta, jehož jazyk jak známo uschl, protože nás v roce 1870 zahrnul urážkami. Victor Hugo tehdy odpověděl: „Maršál Mac Mahon jej může přijmout, jestli chce, ale pokud přijde ke mně, vyhodím ho za dveří.“ Kdo by si nepamatoval, že v „Année terrible“, obsaženém kusu s titulem „Bancroft“ a jmenovitě na místě, kde je řeč o Grantově poslání, se říká:

Buď třikrát zlořečen, nešťastníku,
který hvězdnou vlajku armády,
božím větrem hrdě hnanou do přístavu,
svou rukou poskvřňuješ ohavným blátem.

v doprovodu Žida Julia Cohena, který ji čekal na Lyonském nádraží, odebrala do Monte Carla, zatím co její impresário si zoufalstvím rval vlasy a jiný Žid jménem Hartmann publikoval v novinách dopisy plné zděšení.

Jen si dobře povšimněme, k jakým změnám došlo u divadla i v mravním ohledu. Kulisy nepochybně nikdy nebyly místem nějakých zvláštních ctností, ale dobré srdce a ohledy ke kolegům zase mnohé napravily. Dégazet hrál se smrtí na jazyku jen proto, aby statistikám zachránil nepatrnou denní gáži. Naproti tomu Židovka shrábla za několik falešně zazpívaných not pohádkovou sumu, při druhém představení Herodiade“ dala řediteli nůž na krk, aby dostala ještě trochu víc peněz, a vůbec ji nezajímalo, zda její náhlý odjezd divadlo zruinuje, zda jím spoustu ostatních umělců, divadelních zaměstnanců a úředníků připraví o živobytí.

Takové uvažování je ovšem zcela cizí individuu semitské rasy, která všechny ostatní považuje za pouhý vzduch. Proč by si něco takového nemohla znovu dovolit? Dříve by byl umělec, který by se něčím takovým provinil, uvítán shnilými jablky, pokud by se ovšem vůbec odvážil znovu se objevit před pařížským publikem. Nyní stačí Židovstvu složit ledabylou poklonu „aristokratickému opernímu publiku“ a paní Fides Devrièsová bude při návratu v lednu uvítána bouřlivým potleskem.¹⁴⁴

Od té doby, co se Židé zmocnili vlády, se v divadle všechno zásadně změnilo. Dokud jsme měli křesťanské herce, nebyla scéna sama o sobě příliš respektována, pokud ji nepozdvihl velký talent nebo vynikající umělecká osobnost. Museli bychom ovšem ztratit veškerou soudnost, abychom komika, který baví publikum kopanci do zadnice, stavěli na roveň s vojákem, nasazujícím život za svou vlast, nebo s námořníkem, vzdorujícím bouři, případně s lékařem, který je svým povoláním vystaven nakažlivým chorobám. Komedianti a šašci vždy kazili mravy. Otrocky podrobený Athen platil Polusovi každý den jeden talent. Aesop a Roscius byli zahrnováni zlatem. Pylades a Bathylus bavili byzantskou metropoli svými šprýmy. Paris, kterého nechal Caligula zbičovat, protože nechtěl uznat, že císař zpívá lépe než Jupiter, měl v sobě něco z charakteru společnosti naší současné Comédie française.

Ale i přes tyto stinné stránky prokazoval římský dav lidské důstojnosti vždy jistou úctou. Sice se s oblibou oddával radovánkám a vyhledával je za všech okolností, ale vždy rozlišoval mezi člověkem, který jej bavil, a mužem povinnosti a obětavosti. Seneca byl prostopášník a Petronius požitkář, ale raději by své pero zlámali, než by napsali tak pompézní chvalo zpěv na „ctihodné a ušlechtilé umění šaška“, jak to každodenně dělá náš židovský tisk.

Když byl za císařství z Fouldova podnětu poprvé propůjčen řád herci židovského původu jménem Isidor Samson, stalo se tak se zcela zvláštní výhradou; byl totiž dekorován jako profesor konzervatoře a dramatický spisovatel, ale s podmínkou, že se již nikdy neobjeví na divadelních prknech...

Paláce ve Faubourg St. Germain mají okenice téměř šest měsíců v roce zavřené. Nejkrásnější domy na Champs Elysées a ve čtvrti Monceaux jsou již ve vlastnictví

¹⁴⁴ Noviny oznámily, že v zájmu důstojného příchodu paní Fides-Devrièsová do Lisabonu byla za jediný večer 112krát vyvolána a podle svědectví jednoho kolegy obnášela její cesta od kulisy na scénu dohromady šest kilometrů... A něco takového si nyní židovští Barnumové troufají nabídnout Paříži, která až dosud ukazovala zdravý postoj ke všemu směšnému a nejapnému.

Židů a často do okolního ticha hlučí z otevřených oken hudba; to si jistě nějaký nervózní Žid užívá náporu tónů.

Poctivě francouzská kniha, nabízející látku k přemýšlení, která si dokázala udržet své důstojné místo v naší literatuře 17. století, se dnes již nečte. Její místo zaujal sentimentální, zchoulostivěle chorobný hudební život, který se nyní všude tak tlačí do popředí. Hned po krokodýlu je Žid nejvíce hudbou posedlým ze všech stvoření. Všichni Židé jsou instinktivně komedianty nebo hudebníky.

V naší dobyté zemi máme dokonce Židy z Indie. O Sassooních kolují neuvěřitelně dobrodružné historky; rodině patří polovina Bombaje a zde v Paříži pořádají společenské slavnosti. Náhle se objevila jejich dcera, paní Gubbayová z Indie a pozvala množství lidí, kteří ji dříve ani neviděli, ani jí nebyli představeni, ale všichni sem spěchali. A to pořád ještě existují lidé, kteří pařížskou společnost považují za vybíravou!

A při tom všem jsou tyto židovské kruhy díky hluku, který se kolem nich šíří, stále ještě pro mnohé tak přitažlivé. Robert de Bonnières je ve svém „Monachu“ jako první vyličil s opakovaným zvoláním: „Chtěl bych je všechny naráz zardousit hedvábnou šňůrou!“, ale nezasáhl je, lze-li to tak říci, na správném místě; chyběla mu k tomu nezbytná neohroženost. Správně vypožoroval a rozpoznal úpadek naší šlechty i na druhé straně z nepoctivých obchodů zbohatlé Židy, ale to, co na vlastní oči viděl, nevyličil dosti energicky. Zastavil se u špatného vychování německých baronů, chodících do kostela s kloboukem na hlavě. Jen chabě nám ve svém díle „Lia“ vykreslil lstivou, zištnou a bezcitnou Židovku, která pravou tvář umí skrývat za jistou komediantskou originalitou. Slovem, Bonnières zůstal na povrchu a nešel tak hluboko jako autor „Daniela Derondy“.

V tomto slabém vypočtení poznávám muže, který se tak říkajíc bojí spálit své lodě, tzn. zavřít si dveře před zmíněnou „společností“. Autor mi napsal, že k tomu nemá tu pravou schopnost, a co mi ještě sdělil o své osobní situaci, to právě řečené jen potvrzuje. Právem lze v tom vidět nedostatek rozhodnosti, což je však v naprostém rozporu s jeho pevným a rozhodným slohem.

Paul Bourget asi lépe porozuměl jiné stránce této společnosti. U Ephrussiho a Cahena viděl bez ustání ženy směnárníků, považované tam za velké dámy, ovšem myšlenkově naprosto chudé a afektované, snažící se upoutat na sebe pozornost bezduchými módními výstřelky. Náš romanopisec nám střídavou hrou jasných záblesků naděje s hlubokými stíny podává věrný obraz falše, prohnání a nepravosti celého pařížského Jeruzaléma.

A zeptáme-li se, o čem se dočteme v jeho románu, který nedýchá ani poezií živé fantazie, ani půvabem zdravého a upřímného líčení života, pak odpověď zní: čtenář se nachází v židovském světě, v tomto byť i velice starém, přesto jako by teprve včera z improvizace povstalém výtvoru, který je však již od svého zrození sešlý, chudokrevný a povadlý. Tam vyroněné slzy nejsou toho ušlechtilého druhu, který lidi posiluje a utěšuje tak, jako déšť nebes svlažuje a oplodňuje zemi. Jsou jen výplodem chorých nervů a teatrálního předvádění se.

Nikde tam není slyšet přímé a svobodné slovo, jak jím mluvili Sévigné, Montespan, Champfort ba dokonce i Dupin. Spisovatel byl ceněn podle toho, co si zasloužil, a malba zaplácena podle své ceny.

Jakmile je řeč o malbě, ihned v našem gentlemanovi procitne instinkt malíře či obchodníka s obrazy, a říká: „Rozum do hrsti, teď začíná obchod!“ A všichni estéti à la Keats, tito zdánlivě klidní, zjemnění a distingovaní snílci se popadnou pod krkem při prvním slově, při první příležitosti čehokoli využít, posedlí ziskem, vždy bdělí a pozorní na svůj zájem.

Květinami vyzdobená a vůní naplněná komnata dělá dojem hlubokého klidu, v němž se neklidný myšlenkový svět chce povznést k vyšší harmonii, když tu jsou náhle tóny tiché Schumannovy melodie zamořeny hebrejsko-německou hantýrkou, v níž se jedná o shrabování zisku, a tytéž zvuky, které ještě před chvílí zněly jak tiché ševlení eolské harfy, se jako kouzlem náraz mění v řezavé hrdelní tóny.

Dokonce i ti, kteří se umějí ovládat, jen těžko odolávají svým instinktům. Stará baronka James byla jednou z duchovně významných žen, podstatně přispívajících k současnému postavení Rothschildů ve vznešeném světě. Jednoho dne byla pozvána, tuším k hraběnce de Golliere, kde se shromáždila vybraná společnost a baronka uměla promluvit k nejrůznějším oblastem vyššího života. Náhodou však přišla řeč na diamanty a v tu chvíli frankfurtská Židovka okamžitě vybuchla. „O tom vy nic nevíte,“ zvolala vzrušeně a hned začala všechny známější pařížské diamanty hodnotit podle výbrusu, jasu a karátové váhy. Teprve při nastalém tichu společnosti se znovu vzpamatovala z bezděčného návratu k svému původnímu povolání.

Pozoruhodnou knihou v tom ohledu je „Le Baron Vampire“ od Guy de Charnacé.¹⁴⁵ Kdyby byl autor býval svůj zorný úhel poněkud rozšířil, velice by se přiblížil Balzakovi. Jako živý před námi stojí český obchodní Žid reb Schmoul, který poté, co si nahrabal několik milionů těmi nejspínavějšími obchody, se náhle objevil v Paříži jako baron Rakonitz a byl naší vysokou šlechtou přijat s otevřenou náručí. Výstižným líčením pařížských mravů je také baronovo spojení s herečkou Sophií Fuchsovou. Baron jej využíval jako prostředku pomsty na muže svého světa, vikomtu de Landelle, jehož opovržení musel snášet a poté, co se herečka oddala snad celé Paříži, provdala se za vikomta a díky vévodkyni de Ermenoville se baron později oženil s dědičkou proslulého jména de Salignac; na jejich svatbě se tehdy sešlo celé Faubourg St. Germain.

Zpodobnění jednotlivých osobností je přesvědčivé. V postavě Rakonitze, dodavatele kanónů, které nestřílejí, majitele dolů, obsahujících tak málo zlata jako ony pověstné uruguayské, a ve vynálezci neexistujících železnic každý snadno pozná Gulistana, císařského ministra financí. Jsou zde dokonale předvedeny známé charaktery z high life. Schavten, „drobný židovský sběratel porcelánu a emailu, vyhledávaný odhadce kuriozit, který se po uvedení do salonů tam nyní stal vládcem“. Pak je to paní Steinová, „roztomilá a ostýchavá žena švýcarského burzovního makléře, která se dokázala nechat uvést k mladé vévodkyni a pravidelně u ní obědvala,

¹⁴⁵ Stačí jediné slovo k objasnění rozdílu mezi „Monachem“ a „Baronem Vampýrem“. Ollendorf žádal od Charnacého román a ten se zavázal jej v krátké době dodat. Ollendorf mu však rukopis „Barona Vampýra“ vrátil, protože mu jistý rabín řekl, že jej nelze vydat. Charnacé však byl neméně překvapen, když Ollendorf vydal „Monacha“, který měl stejné téma. Rabín, jemuž byl předložen i tento rukopis, se vyjádřil, že „knihy je pro Židy velice lichotivá“.

Nevyčítám Ollendorfovi, že si vyžádal posudek duchovního svého náboženství. Také já jsem svou knihu předložil několika duchovním, abych zjistil, zda v ní nejsou religiózní omyly, a pokud by tam měly být, pak tímto prosím o shovívavost.

zatímco manžel se staral o její domy“. A nakonec tam jen nacházíme, jak je komu libo,¹⁴⁶ polskou Židovku, paní Langmannovou, jednu z oněch tak galantních vdov, a německou Židovku Lise Adlerovou, která bývala chůvou ve Varšavě.

A celá tato společnost je v těsných stycích se syny a potomky hrdých rytířů, kteří obětováním svých statků i krve, svou statečností pozdvihli Francii k její velikosti. Jaká to podívaná!

Jistě, taková podívaná, a snadno lze pochopit oprávněné rozhořčení poctivého a přímého umělce, hněv skutečného šlechtice nad tak nedůstojným a potupným směšováním!

V městských čtvrtích, v nichž si Židé postavili svoje paláce, jsme alespoň trochu ušetřeni bolestného pohledu, který se nám v jiných částech města nabízí. Tyto ulice se nyní staly rejdištěm pasáků a jejich holek, drze se zde roztahujících, napadajících kolemjdoucích a slušné ženy urážejících vulgárními výroky.

Je třeba od začátku do konce přečíst Macého knihu „Sûrete, řízená svým starým šéfem“,¹⁴⁷ abychom si udělali představu o tom, co zde v Paříži republikánství během několika málo let napáchalo. Strohé vylíčení mravnostní policie i chladný tón podání všech jejích zásahů překonává všechno, co bylo až dosud o dnešní Paříži napsáno, a klade prst přímo do otevřené rány. Ještě nikdy nebyl vykreslen tak hrozný obraz lidské bídy.

Kapitola o kuplířích je doslova příšerná. Autor nám zde postupně předvádí jejich různé typy i třídy ze vznešeného světa, z měšťanského stavu, z *demi-monde*, z pracujících tříd i veřejných domů.

Ustavičně se šířící nemravnost, veřejně kázaná materialistická učení i všeobecná nezaměstnanost se zde ukazují ve všech odstínech, až doposud v Paříži neznámých. Mnoho ženatých mužů žije z hanby svých žen a bývají dokonce i jejich pasáky.

Vdaná žena provozuje své pochybné řemeslo prakticky všude, ale vždy daleko od vlastního domu. Ve dne slídí po nádražích, v parcích či v Bouloňském lese, nebo se nabízí v bistrech a přilehlých hospodách.

Její muž se drží od ní v určité vzdálenosti, dílem proto, aby ji mohl varovat před příchodem policistů, s nimiž se on snaží co nejvíce seznamovat, zčásti také z toho důvodu, aby jí přispěchal na pomoc, když se zákazník zdráhá zaplatit. V takovém případě vystupuje jako manžel a inscenuje scénu mezi ženou a dotyčným, jež označuje za jejího spoluvíníka. Ten pak, aby se vyhnul skandálu, nakonec ještě rád zaplatí víc, než měl s prostitutkou domluveno.

Do role pasáka jsou zaučovány již děti ve věku 12 až 13 let! Mnohé prostitutky bývají doprovázeny i zcela malými dětmi, které jsou pak přítomné všem excesům. V kapitole s názvem „Děti v zajetí zhýralosti“¹⁴⁸ jsou věci, které se zde rozpakují reprodukovat.

Velké množství zločinců se rekrutuje právě z řad pasáků.

Prakticky každý den vzniká nová banda. Jsou vykrádány domy ve městě i v okolí Paříže; Passy, Boulogne či Auteil si nejsou před nimi jisté ani na okamžik.

¹⁴⁶ V originále *bon gré mal gré*.

¹⁴⁷ V originále *le Service de la Sûrete par son ancien chef*.

¹⁴⁸ V originále „*Enfants en possession de débauche*“.

Na policejní komisaře a strážníky se střílí, a nepočetní hlídači, pokud nejsou se zloději rovnou domluveni, musejí s nimi téměř každý večer svádět bitky. Přímo za bílého dne uprostřed Paříže, na mostech nebo v zahradách Tuilerií nejsou výjimkou přepadení i vraždy. V Bois de Vincennes byl uškrcen stařec jen pár kroků od střelnice, na Bulváru kapucínů před restaurací Hals vhodili muži smyčku na krk a oloupili jej. Dnes jsou na pařížských ulicích přepadány vozy jako dříve někde na silnici v hlubokém lese.

V lednu 1885 si z Bordeaux vracející se dáma najala v 11 hodin večer na nádraží fiakr. Na Rue Contrescarpe zastavila koně tři individua a dáma byla donucena vydat jim všechno cenné, co u sebe měla.

Cestující jsou vražděni ve vlacích, dívky ve svých postelích a obchodníci v kancelářích.¹⁴⁹

Policie je většinou proti zločincům bezmocná.¹⁵⁰

Vrah dívky v Rue Monsieur le Prince je znám jménem i přesným popisem, přesto klidně chodí po Paříži a hledá si místo v zprostředkovatelně práce, aniž by policii napadlo jej zatknout!

Tzv. brasseries de femmes¹⁵¹ jsou ve skutečnosti něco mezi výčepem, hernou a útulkem zhýralostí. Jakmile sem mladý muž jednou vkročí, je zpravidla již ztracený. Je opíjen, pobízen k hazardní hře a i jinak všemožně sváděn k nepravostem. Nikým není lidská důstojnost ponižována a zatahována do špíny víc, než těmito nešťastnými ženami, jejichž řemeslem je alkohol a denním chlebem opilost, co jen jejich žaludek snese. Některé z nich zdolají každý den 40 až 50 sklenic piva. A to mezitím všude čteme nabubřelá slova o obrození lidstva demokracií!¹⁵²

¹⁴⁹ Podle jmenovitých zpráv, zveřejněných v tisku, bylo v jediném lednovém týdnu 1886 v Paříži a departementech zavražděno 9 osob a 5 těžce zraněno!

¹⁵⁰ Policie nás nyní stojí o 16 milionů více, než v roce 1869. Za císařství bylo 9 332 policejních úředníků, nyní jich máme 16 000.

¹⁵¹ Pivnice se ženskou obsluhou; pozn. překl.

¹⁵² Pro zmíněné „brasseries“ existuje dokonce vlastní časopis s titulem „Paris nocturne“ („Noční Paříž“), který tvrdí, že má 6 000 stálých odběratelů a je schopen to i prokázat. Každý týden informuje o cenách, zdravotním stavu i zajímavostech mezi personálem v každém z takovýchto podniků. Tak se tam např. dozvídáme, že v Brasserii du Square je velmi oblíbená a mimořádně žádaná jistá Jeanne. Ta s oblibou chodí na Ball Bullier, nejraději společně s přítelkyní Félicií. V Brasserii du Bar je zase rozkošná Rachel, jejíž toužebný pohled láká muže ke stolu. Dále pak časopis informuje, že se v nejlepších tanečních lokálech nyní hraje nová polka Henri Cohena „Paris nocturne“.

Albert Delpit napsal o zmíněných „brasseriích“ knížku, jež nám dává nahlédnout do samotné podstaty zednářské výchovy. Říká tam:

„Celá Quartier latin (Latinská čtvrť) je doslova již zaplavena těmito ‚Brasseries de Femmes‘. Gymnasisté chodí za školu a zameškávají zkoušky, jen aby mohli navštěvovat místa, přeplněná prostitutkami nejnižší kategorie. Lituji ubohé matky, které vidí své děti upadat do neštěstí. Ještě ne zcela samostatné děti jsou tam lákány do zkázy a stávají se obětí takových podniků. Postupně jsem navštívil půl tuctu takových míst, a všude se mi naskytl stejně odpudivý pohled: Ženy, které svádějí bledé a zvadlé mladíky mezi 15 až 18 lety věku.

Jednoho dne Eugen Palletan řekl Pontmartinovi: „Ach, kdyby se nám jen podařilo založit republiku! To byste viděl... mou první starostí by bylo mravně povznést Francii.““

Kuplířství už infikovalo všechny třídy společnosti. Majitelé pronajímají své domy a byty prostitutkám, protože ty jim platí trojnásobek. Vinárník jich zase používá k lákání zákazníků, a na oplátku je chrání před policií. Uhlíř jim prodává palivo ve falešné váze, hokynář, zelinář, uklízečka i švadlena nechávají prostitutky za své zboží platit draž, než ostatní. Dokonce i pradlena si od nich bere víc, protože – jak říká – si vydělávají peníze mnohem snadněji. Všechny takové živnosti se však také, byť i jiným způsobem, chovají rovněž kuplířsky přispíváním k smilstvu, protože na něm vydělávají.

Macé posílal policejnímu prefektovi jednu zprávu za druhou a prosil jej o zplnomocnění k očistě Paříže od té špíny, ale rychle narazil na zdvořile odůvodněný nesouhlas.¹⁵³

Většina členů městské rady je s tímto podlým a neřestným vykořisťováním srozuměna.

Není divu, ve volbách často rozhodují právě hlasy pasáků, recidivistů a porušovatelů zákona. Macého svědectví má proto v tomto ohledu nesmírný význam. „Většina pasáků,“ říká, „jsou voliči a svého práva také užívají. Se svými volebními lístky se všude protlačí. Ne právě nevýznamný počet z nich je již několikrát trestán, což jim však nijak nebrání využívat svého práva. Teprve nedávno se u několika zatčených individuí našly volební lístky s ustřiženým růžkem na znamení, že již byly použity.

Prakticky to samé se dělo během první revoluce, kdy mnohokrát soudně trestané osoby měly největší vliv v místních výborech.

Z republikánského hlediska jsou majitelé veřejných domů zcela bezúhonní lidé, protože sloužejí dobré věci znemravňováním mladé generace tím, že v nich ubíjejí každý šlechetný cit, který by mohl napomáhat k pozdvižení země ze současného propadu.

Mimo to jsou prokazatelné těsné vztahy předáků demokracie k travičům mládeže alkoholem.

Zákon o recidivistech nám nepřinesl žádné řešení dotyčné otázky, nýbrž spíše slouží jako prostředek k zastrašování všech Francouzů bez rozdílu. Bylo by stejně jako dříve možné zavřít všechny nevěstince a prostitutky poslat do ulice St. Lazare; k tomu není zapotřebí žádný zákon, který současně dovoluje chudáka, jenž z hladu

¹⁵³ Policie, která s bezohlednou přísností vystupuje proti všem ostatním nešvarům ve veřejném životě, vyvoláváčům na trhu i potulným muzikantům, kteří svým způsobem dodávají životu lidu jistou malebnou stránku, nechává pasáky na pokoji. Prohlašuje, že je vůči nim bezmocná; snad proto, aby nemusela přiznat, že má s nimi tichou dohodu.

Jen si připomeňme scény, jež se v dubnu 1883 odehrály v Latinské čtvrti. Několik méně zvrhlých studentů se pokusilo obnovit pořádek na ulici namísto nečinné policie. Jednoho dne se jim skutečně podařilo zbavit tuto městskou čtvrť vyvrhelů... A co asi tak udělal policejní komisař Schnerb, onen německý Žid, bratr pověstného Schnerba, který tehdy stál v čele bezpečnostního úřadu?

Postavil se do čela bandy pasáků a policejních agentů, a vrhl se na studenty, kteří se zakrvácenými hlavami a bodnými ranami byli donuceni k ústupu. Dříve by taková policie, chránící lůzu, vyvolala všeobecné pobouření. Dnes však zdravý rozum již tak ochabl, že věc připadala lidem pouze směšná, a když poté policejnímu prefektovi Camescassemu jeden ze rváčů předal čestný dar, ten se tomu jen zasmál a s ním i celé, v morálním bahně žijící okolí.

ukradl bochník chleba, poslat do Guayany, kde podle svědectví lékařů téměř žádný Evropan nevydrží tamní vražedné teploty déle než tři roky.

Členové pravice se i zde nechali zaskočit otřepanými frázemi.¹⁵⁴

Přestože většina těch, kteří jsou zmíněným zákonem ohroženi, nevyvolává právě mnoho sympatií, není tím zákon o nic méně obludný. Solvede poenam, svou vinu odpykat, říkali staří. Jakmile si ji provinilec odpykal, musí být znovu svobodný. Nikdo nemá právo přidávat k trestu ještě to, co bývalo považováno za nejstrašnější: naprosté vypovězení z rodné země!¹⁵⁵

Zmíněný zákon, i když jej celý svět prohlásil za neproveditelný, byl přesto přijat – na přání Židů! Novopečený Francouz, Reinach z Hamburku,¹⁵⁶ shledal zcela přirozeným mít právo vyhánět lidi z jejich rodné země, nebo řečeno s Racinem, likvidovat Francouze, jejichž předkové v této zemi žili po staletí.

A za jaké zločiny chce tento přivandrovalec všem Francouzům takový trest ukládat? Za tuláctví! Za zcela nedefinovaný přečin, tedy např. za skutečnost, že jsou chudí a že neměli řádné rodiče, aby se mohli obohatit jako jiní, nebo že spali na la-
vičce v parku, tedy že místo v posteli strávili noc pod širým nebem.

Podle toho by byli Homér, Camões a Nerval bývali také jen tuláci.

Ještě nikdy se zřetelněji neprojevil z počátku lichotný, ale později již otevřeně brutální postup Židů.

Můj je dům! Pryč s tebou!

Lidská a občanská práva, kolem nichž se dělá takový povyk, ukázaly svou pravou tvář! Žebřík na natahování provinilců, jehož užívání se Beccaria a škola 18. století snažili umenšit, nyní vyrostl do obludné výše Jákobova žebříku.¹⁵⁷

Katoličtí poslanci celé záležitosti nevěnovali dostatečnou pozornost. Zanedbali obranu onoho nedotknutelného a posvátného práva, na které mají nárok dokonce i současnou vládou zkažená individua, že jim je totiž odepřeno právo na nábožen-

¹⁵⁴ Buffet, aniž by pochopil celý dosah a význam tohoto návrhu, z čistě právního instinktu poukázal senátu v zasedání z 8. února 1885 na podivnost a protiprávnost zákona, v němž není stanoveno ani místo, ani lhůta či přesnější ustanovení vypovězení.

Říká tam: „Zákonodárce by měl trest nebo tresty, které chce ukládat, přesně definovat. Co rozumí komise vypovězením na doživotí, když je vláda může zcela podle libosti provést různými způsoby tím, že recidivistu pošle buď do Beauce, aby tam pracoval na poli, nebo do Guyany kopat kanály v smrtících močálech?“

Pak by měl pozměňovací návrh znít raději následovně: „Recidivisté budou k odpykání svého trestu přenecháni libovůli vlády, která je může poslat, kam se jí zlíbí.“

¹⁵⁵ Buffet dále říká: „K nebezpečí, o němž pan ministr vnitra mluvil, zde mohu pouze než prohlásit, že společnost nemá ani vůči těm nejhorším zločincům porušovat zásady spravedlnosti.“

¹⁵⁶ Srovnej knihu Josepha Reinacha *les Récidivistes*, kterou v předmluvě věnoval zednáři Quentini. Dále stojí za pozornost petice zednářských lóží „Travail“ a „Persévérante Amitié de Paris“. „Požadujeme,“ říká se tam, „aby každý, po třetí souzený za potulku nebo krádež, ať mužského nebo ženského pohlaví, byl na doživotí vypovězen ze země a dopraven do zámořské trestanecké kolonie.“ Každý ví, co taková kolonie znamená. Již se veřejně nepopravuje jako za direktoria, ale lidé se prostě nechávají zmírat, a každému je také jasné, jak vražedný nástroj dal tento zákon do ruky vládě proti všem, kteří stojí v cestě Židům a zednářům!

¹⁵⁷ Tzv. Jákobův žebřík je jedním z lóžových rituálů při zasvěcování do stupně Rytíř Kádoš; pozn. překl.

skou výuku, která by jim více než co jiného mohla být nápomocná znovu se po pádu pozdvihnout.

Pro křesťany byl kdysi Pán Ježíš Kristus osobně chudý člověk, a řádová pravidla svatého Benedikta příkazují přijímat každého tak, jak to dělal sám náš Spasitel. ... U vchodu do refektáře benediktinů v Solesmes stál veledůstojný opat (v době, kdy jsem tam pobýval, jím byl věkem i všestrannými vědomostmi proslulý Dom Gueranger) a každému přichozímu osobně umýval ruce. Pojí se k tomu i početné příběhy ze středověku. Vyprávuje se například o hadry oděném chudákovi před portálem kostela, který natahuje ruku po almužně, ale záře z něj vycházející prozrazuje, že je to samotný Kristus.

V podobných případech by katolíci naší doby v čele s Mackauem rychle vyhledali zednáře Caubeta a oznámili by mu:

„Ten chud’as nikde nebydlí a tím vyvolává pohoršení; pošlete ho do Guyany, jen ať tam pojde!“¹⁵⁸

Pouze čtyři katolíci hlasovali proti zákonu, který trestá žebrotu smrtí – jsou to veledůstojný Freppel, dále Paul de Cassagnac, Daynaud a hrabě de Mun.

Pro mnoho by ovšem agónie v cizí zemi byla vysvobozením, protože náš proletariát je stále více stavěn před alternativy trestu smrti a sociální revoluce. Již zde citovaný proslulý myslitel říká:

„Jakmile člověk podcení mravně nezbytný příkaz, pošle Bůh příkaz jiného druhu, který mu ukáže cestu. Je-li však uchu víra kázána marně, potom ji káže hlad.“¹⁵⁹

Sociální revoluce má téměř vždy fatální charakter. Možná právě v tom spočívá váhání hraběte de Paris. Je známo, že je jedním ze tří nebo čtyř mužů vysokého postavení v Evropě, kteří dělnickou otázku důkladně studovali. Při veškerém jím zastávaném principu nemá však pro záchranu Francie onu nezbytně potřebnou důvěru v úspěšnou přeměnu sociálních poměrů, protože nadcházející krizi vidí prozíravěji než většina jeho politických straníků, kteří ji podceňují.

Již dnes všude vážnoucí práce bude v důsledku konkurence Německa i ostatní Evropy úplně zastavena.

Pařížský dělník ztratil svou dřívější převahu a sousední národy začínají stále víc a víc odmítat výsledky jeho práce. Volání o pomoc se ozývá ze všech průzkumů a hlášení.¹⁶⁰

Látky, květiny a flórové závoje, dříve známé pod jménem pařížský artikl, budou v několika málo letech vyráběny již výhradně v zahraničí.

Vývoz výrobků z Paříže (umělecký nábytek, hračky, brýlová skla, kartáče, vějíře a knoflíky), který podle výkazů syndikátních komor obnášel v roce 1875 ještě na

¹⁵⁸ Židovská „Lanterne“ v čísle z 19. srpna 1885 triumfálně oznámila, že v Briare byl zatčen fran-tiškánský mnich, a že soud v Sienu jej odsoudil k tříměsíčnímu vězení. Kdyby dotčený mnich, věrný svému řádovému slibu, i nadále prosil o almužnu pro chudé, mohl by být poslán do Guyany. Něco takového naši katoličtí poslanci jistě nezamýšleli, avšak schází jim rozhled a předvídavost.

¹⁵⁹ B. St. Bonnet, *la Restauration française*.

¹⁶⁰ Srv. „Průzkum situace dělníků v uměleckém průmyslu“ a „Zprávu o průmyslových muzeích a školách“ od Maria Vachona, a také jeho knihu *La Crise industrielle et artistique en France*.

168 411 000 franků, klesl roku 1884 na 91 930 000 franků. Totéž platí o umělých květinách a módním zboží, kde roku 1875 činil 42 189 000 franků a v roce 1884 již klesl na 27 602 000 franků. V roce 1885 se poměry ještě dále zhoršily.

Většina nábytku nyní přichází z Německa. Marius Vachon ve zprávě Turquetovi publikoval znepokojující údaje o pokroku jednotlivých národů.

Tak např. Rusko, které až doposud – a jak se zdálo, bude i navždy – od nás bralo všechny elegantní módní látky, se nyní zcela stáhlo. „Nábytkářská branže, až dosud jedna z nejvíce kvetoucích v obchodu s Petrohradem a Moskvou, nyní již z ruského trhu zcela zmizela.“

Ve své vyšetřovací zprávě o uměleckém průmyslu Belvalette uvádí, že export nejruznějších vozů poklesl z 10 na 4 miliony. Pagny píše, že hlavní průmysl, který v Calvadosu zaměstnával 30 000 dělníků, již zcela zanikl. Prezident syndikátu zlatičů přiznává, že naši dělníci nechtějí pracovat za chléb z milosti, protože cenami a výkony nemohou konkurovat Němcům a Italům. Rovněž Hamel připouští, že umělecká práce se dřevem je v naprostém úpadku.

Zde tedy židovské teorie přinášejí své konsekventní plody. Žid pohrdá prací rukou v dílně i na poli, i když z obojího má znamenitý prospěch; pro něj však má cenu k následování pouze burzovní makléř či jiný obchodní zprostředkovatel, k nimž v jistém smyslu počítá i herce. Křesťanská civilizace práci zaručovala a chtěla ji zušlechtit. Židovská civilizace znamená kapitalisty, kteří z dělníků dělají otroky a revolucionář je proto ve svých knihách a časopisech nazývá galejníky!

Srovnáme jen myšlenkový okruh, v němž se současný proletariát pohybuje, s takovým, v kterém žije dnešní nemajetný: přirozený důsledek dovoluje ihned pochopit, že se zhrubnutím pojmů jde ruku v ruce také zhoršení výrobků.

V naší republice, kde umění, literatura a průmysl prodělávají smrtelný boj, kvete jediné ochod s vínem a alkoholem. Statistická čísla jsou otřesná. Ukazatele o spotřebě alkoholických nápojů jdou ruku v ruce s obrovským nárůstem výčepů a náleven. Jejich počet činil v roce (rok a litry):

1869	336 405
1882	375 520
1883	402 534
1884	415 327

Ve výčtu nejsou zahrnuty pařížské prodejny nápojů, jichž je asi 35 000.

V jaké míře se zvýšila spotřeba alkoholu jen v Paříži, ukazuje přehledně následující statistika městské celní správy (rok a litry):

1877	107 481
1878	123 111
1879	132 138
1881	145 867
1882	148 111
1883	145 467
1884	147 935

Pařížský dělník se tedy oddává nemírnému požívání těchto nápojů. Naše rasa je v úpadku, a i ti nejsilnější mladí muži z provincií ve zkažené a vyčerpávající Paříži rychle chátrají. Pařížan se již rodí tak říkajíc zestárlý, a při síle se udržuje jen ustavičným dráždidlem alkoholu. Muži si hlavně alkoholem a ženy spíše morfiem navozují rozjaření, a oba pak pocítují prchavé blaho, po němž vždy následuje vystřízlivění a deprese. Mozek poté ještě panovačněji než žaludek vyžaduje další dávku domněle posilovacího prostředku. Bakchus, nazývaný také Dionysius, zbavoval vydeděnce řetězů a povznášel srdce. V povznesené náladě ve výčepu mu svět připadá radostnější a on vidí vysněné štěstí, které však zase rychle zmizí a zůstává mu jen přeludný ideál.

Podobný kentaurovi v Louvru, jemuž génius opojení svázal ruce za zády, je lid otrokem alkoholu. Nejstrašnější přitom je, že se proletariátu neprodává ani skutečné víno či pálenka, nýbrž jakási bezejmenná směs, rovnající se jedu.

Zednářstvo tyto věci ne-li přímo provozuje, tedy alespoň podporuje. Jak známo, dříve se užívala aqua tofana k odstranění všech, kteří byli revolucionářům nepohodlní...

Autor knihy „Židé a zednáři“¹⁶² píše: „Farmacie zná jed, zvaný aqua tofana, jehož vynález se připisuje proslulé italské travičce jménem de Tofana, která byla za početné vraždy roku 1730 popravena. Jed je mimořádný tím, že nezanechává žádné stopy. Ten, koho zednáři označí za poněkud odlišnou odrůdu tofany, je jim ještě mnohem nebezpečnější.

Jed, k jehož výrobě se podle všeho užívá opia a španělských mušek, je průzračný jako voda. Napadá nejdůležitější orgány těla a podle dávkování je jím možné dosáhnout nejrůznějších účinků, buď okamžité smrti, nebo až po stanovené době. Lze jím vyvolat dlouhodobé onemocnění včetně naprosté demence, a dokonce i stav totální slabosti bez jakýchkoli symptomů. Ve všech případech je věda bezmocná při snaze otráveného zachránit. Říká se, že jistý neapolský zednář, povoláním farmaceut, tento jed vynalezl, resp. že aqua tofana ještě zdokonalil. Měl mu být za to na příkaz jeho lóžové vrchnosti vytvořen zvláštní řád. Jed, který je vyráběn pouze v Neapoli, zůstal i tam tajemstvím vynálezce.

V každém případě je postupná otrava potravinami a nápoji vítanou pomůckou pro zednáře. Campanelle říká: „Zná lid jedy, z nichž se připravuje čarovný nápoj, který se mu nabízí k pití?“ Stále častější vraždy, přeplněné ústavy choromyslných a rostoucí počet sebevražd potvrzují zhoubný účinek, který mají tyto nápoje, v nichž kromě vody nechybí snad ani jediný zdravý škodlivý prvek.¹⁶³

¹⁶¹ Od roku 1885 již nejsou do přehledu započítávány nápoje s obsahem od 15 do 21 stupňů, tedy převážně vína.

¹⁶² V originále *Juifs et Francmaçons*; pozn. překl.

¹⁶³ Od padesátých let [19. stol.] se počet sebevražd více než ztrojnásobil.

V letech 1826 až 1830 bylo průměrné číslo 1 739, které v roce 1883 vzrostlo na 7 213. Od jednoho roku k druhému stoupalo o jedno nebo dvě procenta, a pak se nárůst zdvihl až na sedm procent. Jsou v něm i děti od 12 do 15 let.

Smrtonosná touha po alkoholu živě upomíná na vinárníky, kteří ve stejný čas byli i ohlašovatelé mrtvých, oblečenými do pláště se zkříženými hnáty a lebkou, jejichž úkolem bylo oznamovat jména zemřelých. Dnešní obchodníci lihovinami by mohli stejně tak dobře ohlašovat brzkou smrt svých zákazníků, jimž prodávají absint a jiné vysokostupňové nápoje (trois-six).

Křesťanští králové této otázce věnovali velkou péči. Poslyšme si k tomu Louise Blanca, jehož svědectví se jistě může důvěřovat.

S náboženstvím spojená bratrstva a korporace z něj čerpaly také lásku ke křesťanskému smýšlení, a chránit slabé bylo nejmilejší činností křesťanského zákonodárce. Co nejpřísněji přikázal dodržovat poctivou míru i váhu, zakázal vináříkům zvyšovat cenu běžného vína pro lid, a dbalo se na jeho kvalitu i cenovou přiměřenost, aby chudí mohli žít levně. Teprve když byly uspokojeny potřeby všech ostatních obyvatel města, mohli obchodníci mezi sebou nakupovat a prodávat potraviny.

Kdyby byl na tento bod dotázán současný ekonom, jistě by s důležitou tváří dal k dobrému něco o primitivním výměnném obchodu. S pomocí zdravého lidského rozumu však snadno pochopíme, že král Ludvík I. Pobožný správně užíval zásad národního hospodářství, když odstranil prostředníky mezi výrobcem a spotřebitelem! Postavil vedle sebe oba zástupce práce i spotřeby a vyloučil prostředníka jako parazita.

Dnešní hospodářské instituce jsou židovské, a proto také musejí být pravým opakem křesťanského Ludvíka Pobožného. V obchodu s vínem všude mizejí staré malé firmy s vyzkoušenou poctivostí a vynikající pověstí, mnohdy existující i několik století.

Židovský systém rychle zlikvidoval osobní záruku i čestnost obchodníka, a tím i vzájemné ručení korporací, a na jejich místo nastoupila nejistota a anonymita.

Dnes se obchod s nápoji namísto relativně malého, ale skutečného vlastníka dostal do rukou komanditní společnosti nebo bankéře, a prvně jmenovaný, tedy pů-

„De Legoy v ‚Revue scientifique‘ uvádí, že počet duševních chorob v obyvatelstvu všude rychle vzrůstá. V letech 1871 až 1880 o celých 55 % naproti nárůstu počtu obyvatelstva o pouhých 4 %.

Počet pacientů ve veřejných ústavech pro duševně choré roku 1835 obnášel 10 549, v roce 1882 již 48 813.

V lednu 1801 bylo v celém departementu Seine jen 946 duševně chorých, a 31. prosince 1833 již počet stoupl na 8 907.

Takto se během 83 let jejich počet zešestinásobil, což odpovídá ročnímu přírůstku 95 osob, zatím co počet obyvatel departementu Seine se zvýšil jen trojnásobně.

Ve Vogézách, jejichž zástupci v parlamentu jsou Ferry a Méline a kde jsou zednáři přirozeně všemocní a mohou si všechno dovolit, se duševní choroby tak rozbujely, že generální rada na svém zasedání v srpnu 1884 vyslovila přání, aby „vláda energicky vystoupila proti pašování alkoholu a současně navrhla předlohu zákona, který by umožňoval omezit povolování koncesí výčepům s jedovatými nápoji“.

Časopis „Voltaire“, jinak zcela oddaný republikánství, říká: „Zločiny se na nás valí jako potopa. V roce 1872 činil ve Francii počet potrestaných zločinů a přestupků 26 000, roku 1882 již překročil číslo 81 000. Nejvíce se na tom samozřejmě podílí Paříž.

Počet zločinů, spáchaných mladíky mezi 16 až 21 lety, vzrostl z 5 933 na 20 480, mladými děvčaty ve stejném věku z 1 046 na 2 839.“

vodní obchodník s vínem je již pouhý úředník, propůjčující firmě jenom své jméno, a který se nemůže obrátit nikam jinam, je-li s ním špatně zacházeno, protože nájem obvykle platí dodavatel.

Takový výčep pak mnohdy v krátké době pětkrát až šestkrát mění provozovatele, ale vždy jsou tytéž nápoje odebírány od téhož velkovýrobce.

Obchod s vínem se tedy stal vlastně kšeftem s chemikáliemi. Stal se laboratoří, kde se bezostyšně experimentuje s kyselinou žlučovou, kamencem, solemi, cukrem, sádrou i všemi možnými barvivy.

Není těžké pochopit, jak pustošivý vliv mají tyto chemikálie na zdraví, zatím co u přírodních vín mají i tam se vyskytující dodatečné přísady jenom relativně malou škodlivost.¹⁶⁴

V Bourgogne jsou např. vinné révy, jejichž kmen je červenohnědý, ale na podzim se barva plodů zvyrazňuje. Takové víno je vždy lehké, dobře chutná a může být i hodně staré.

Pomocí různých esencí produkované fabrikáty neasimilují, mají účinek skutečných jedů a urychlují propuknutí deliria tremens, nebo působí záchvaty zuřivosti, kdy již člověk neovládá své smysly.

Právě od pánů demokratů, kteří se tak rádi vydávají za přátele lidu, by se přece nejspíše dalo čekat, že co nejpřísněji zasáhnou proti těm, jež se obohacují otravováním nejnižších tříd společnosti.¹⁶⁵ Není snad zdraví dělníka dvojnásob cenné, protože na něm závisí blahobyt či bída jeho rodiny? Kdo by nebyl pobouřen, když čte zprávy o podvodech nestydatých obchodníků, kteří z hamižnosti prodávají falešné zboží za poctivé peníze? – Alphons Karo velice správně říká, že by falšovatelé zboží měli být trestáni stejně, jako padělatelé peněz!

Zednáři však o tom smýšlejí jinak. Otupováním a degenerováním širokých mas obyvatelstva pomocí zfalšovaného alkoholu dosáhnou snadněji svého cíle, kterého se za žádnou cenu nehodlají vzdát. Nic není v tom směru příznavnější, než útoky, jimž byla vystavena naše městská laboratoř.

Vede ji vynikající chemik, který – jak se v minulém století říkalo – „horuje pro obecné blaho“. Pan Girard, což je v naší době opravdu vzácné, je neúplatný a vůči vedení města má nezávislé postavení, které mu dovoluje jít neochvějně svou cestou vzdor případnému ovlivňování jednotlivými městskými radami. Po boku mu stejně odvážně stojí jeho spolupracovník Dupré i určitý počet mladších vědců, jejichž skromný příjem inspektorů jim tak umožňuje pokračovat v medicínských studiích.

Zmíněná laboratoř se v několika posledních letech vykazala významnými výsledky. Odhalila obrovské riziko, hrozící dělníkům, a rázně skoncovala s jistým počtem zvláště nebezpečných padělků.

Přehled tam provedených chemických rozborů je následující:

rok	počet analýz
1881	6 517

¹⁶⁴ Viz zprávu dr. Lancereaua o alkoholu, čtenou v Lékařské akademii 17. listopadu 1885.

¹⁶⁵ Izraelité se ovšem vinným padělkům vyhýbají. Nepijí jiné víno než to, jehož čistotu zaručuje rabín. V „Archives israélites“ můžeme často číst následující inzeráty:

„Jules Simon. Speciální značka. – Pod vrchním dozorem a se svolením pana Kahna, rabína v Nîsmes, nástupce pana Arona.“

Proč katolíci nepožadují od místního faráře garanci pro svá vína?

1882	10 929
1883	14 686
1884	16 184 ¹⁶⁶

Průměrný poměr byl zpočátku u mléka 50 dobrých proti 100 špatným výsledkům, u vína 59 dobrých proti 100 špatným. V důsledku nepřetržitých kontrol se poměr snížil na polovinu. Avšak od té doby, co městská rada prosadila, že výsledky analýz již nebudou zveřejňovány, se poměr poznovu vrátil ke starým hodnotám a pravděpodobně se ještě dále zhoršuje.

Namísto podpory tak obecně prospěšné činnosti a potvrzení kompetencí zmíněného institutu se stal pravý opak, protože se poslanci levice obávali, že by se v hlavách ubohých proletářů mohlo rozbřesknout, a ti by dokázali prohlédnout na nich páchaný podlý a záludný podvod.

Proto se poslanci otevřeně, drze a nestydatě postavili na stranu zmíněných travičů! Zřídili jistý druh syndikátu, aby obchodníkům s vínem jejich nečestnou živnost zabezpečili, tedy vytvořili v zásadě podvodné pojištění proti případnému trestu.

Zpočátku tomuto tělesu s tak zavrženíhodným účelem předsedal Gambetta. Po jeho smrti převzal vedení Lockroy a březnovému shromáždění 1883 v zimním cirku bylo přítomno celé zednářstvo. Byl tam viděn Spuller, Anatole Forge, Dreyfuß, Hamel a mnoho dalších.

Tam veřejně projevená nestydatost je asi jedním z nejcharakterističtějších atributů nízkého smýšlení našich republikánských poslanců. Jak jinak a důstojněji by zde mohl projevit své smýšlení člověk, pyšníci se krásným titulem přítele lidu, jak jinak by to znělo, kdyby k lidem zvolal:

„Neponižujte sami sebe opilstvím a pomyslete na to, že ona doupatá neřesti vás vzdalují od žen a dětí, odkázaných na váš týdenní výdělek!“

Ale mezi oněmi pokryteckými pochlebníky lidu není – jak dobře vím – ani jeden jediný, který by k němu třeba jen dokázal promluvit tak, jako naši vesničtí duchovní. Kdyby tito republikánští miláčci lidu alespoň říkali:

„Když už vy lidé musíte pít, pak se my postaráme, aby jiní nemohli hromadit ostudné majetky na úkor vašeho zdraví.“

Jenže právě naopak zaznělo ze všech úst povzbudivé zvolání na adresu padělatelů a travičů, a současně s tím kletby a výhružky vůči institucím, které chtějí zachovat dělníka při zdraví a životě. Je doslova neuvěřitelná nestydatost, s níž jistí řečníci – jako třeba Žid Lyon-Allemand – uštědřili políček pravdě. Tak např. se tvrdilo, že laboratoř staví obchodu do cesty překážky tím, že požaduje průměrnou sílu desetistupňového alkoholu při 20 gramech suchého extraktu.

„Ani samotné šampaňské nedosahuje té průměrné síly,“ dodával ještě rozvláčně. Všechna taková tvrzení jsou však nepravdivá, lživá!

¹⁶⁶ Z nich bylo jen 6 962 shledáno za dobré nebo průměrné, ale 9 222 odmítnuto jako zcela nevyhovující. Neprokazují snad tato čísla zcela přesvědčivě, jak naléhavě nezbytný je dozor nad obchodem?

Laboratoř předala seineského soudnímu dvoru 4 530 dokladů o zfalšování potravin, z nichž bylo jen 2 207 soudně potrestáno. 1 500 případů skončilo bez trestního stíhání.

Moji čtenáři jistě sami pochopí, že padělatelé, kteří z věci vyšli bez zaslouženého trestu, byli buď zednáři, nebo vlivní voliči.

Jakmile prodavač víno, určené ke zkoušce, prohlásí za přírodní, porovná se již dříve provedená analýza téhož druhu, a pokud se shledá jako shodná, je naprostá spokojenost, je-li víno osmi ba jen sedmistupňové.

Kromě toho laboratoř nikomu nebrání v prodeji škodlivého produktu; jakmile dotyčný jeho složení veřejně uvede – pak každý si může pít, co chce.

Avšak i samotný požadavek obvyklé obchodnické počestnosti dopaluje republikánské podněcovatele protestních mítinků. Bohužel svou nečistou hru vyhráli, protože od července 1883 je laboratoři zakázáno úředně používat výrazů špatné nebo škodlivé. V roce 1884 se zprávou městské radě obeznámený Lyon-Allemand nechal hlasovat, zda má policejní prefektura v Seine s výše zmíněným rozhodnutím souhlasit, ale jeho požadavek tehdy neprošel.¹⁶⁷

Není snad všechno řečené ryze zednářské? Ti samí lidé, kteří ubohým umírajícím odpírají kněžská slova útěchy a na druhé straně podporují a povzbuzují traviče, jednají jen důsledně, když dělníkovi upírají sklenku čistého, posilujícího vína! – „Běda chudým!“, hřímá marnotratný Lockroy. Pouze bohatý má nárok na ideál, ne na méně do žaludku a ještě méně naděje ve věčný život, ale spíše na zdraví a veselí v pozemském životě. Kdyby bylo možné bohatnout i z vdechovaného vzduchu, jistě by jej kapitáni průmyslu chudým také odebrali.

Vzhledem k nemožnosti toho si naši znamenití republikáni alespoň vymysleli, jak lze zužítovat na ulici vyhozené odpadky. Kdo by si byl pomyslel, že tzv. demokratická vláda dokonce zakáže vyděděncům společnosti paběrkovat i zbytky, spadlé ze stolů bohatých! – Tak nepochopitelné tvrdosti prostě nelze porozumět. Mocní muži naší doby se však neštíteli ani toho!

A řekněme si hned, že to nebyl špatný obchod. Podle mírného odhadu činí celkový počet pařížských hadrářů asi 50 tisíc. Za předpokladu, že si každý z nich za den resp. za noc vydělá tři franky, nebo raději ještě skromněji počítáno dva franky, dává to v součtu 100 000 franků za noc; to je ročně 36 milionů!

Šestatřicet milionů je tedy slušný příspěvek pro chudé lidi, kteří nemají precitlivělý nos. Zpočátku se říkalo, že je jistá anglická společnost připravena převzít obchod s 36 miliony, z něhož mohlo žít 50 tisíc lidí. Tím pobouřená vláda však prostřednictvím agentury Havas prohlásila, že se nejedná o jednu, nýbrž hned o několik takových společností.

K velkému obchodu se brzy přidali drobnější účastníci. Obchodní dům v Rue du 4 Septembre, jehož majiteli byli dva pruští Židé, zaplavil Paříž inzeráty, v kterých se oznamovalo, že kdo u nich nakupuje, bude si nadále jistý před všemi žalobami za přestoupení policejních předpisů, k nimž tak často dochází. Protože to přirozeně vyvolalo velký rozruch, bylo proti zmíněnému obchodnímu domu zahájeno vyšet-

¹⁶⁷ Městská rada byla padělatelům tak nakloněna, že v zasedání z 2. března 1885 zazněl požadavek po zrušení 14. § článku 15 deketu z 21. února 1852, který usvědčené padělatele potravin zbavuje volebního práva. Ve shromáždění 20. března 1885 v Zimním cirkusu pod předsednictvím Tony-Révillona se přítomní poslanci zavázali přednést věc v parlamentu. Na schůzi generální rady z 6. července 1885 se přejmenovatel našich ulic, Mesureur, osobně ujal věci padělatelů vína a nechal odhlasovat návrh, že nadále nesmějí být souzeni.

To však pořád ještě nestačilo pánovi naší epochy, přezdívaného „Král Hostinský“. Ve volbách roku 1885 vystoupil jako kandidát známý patokář jménem Hude, a díky nátlaku zednářů byl také zvolen.

řování, které stejně přirozeně zůstalo bezvýsledné. Přesto byla věc zcela jasná, protože dotyčný inzerát zněl:

Každý hospodářský činitel, který může prokázat, že s naším domem nebo jeho filiálkou uzavřel dohodu na odběr svých potřeb, je nadále osvobozen od všech trestů za přestupky proti policejním předpisům.

Každý, kdo tak neučiní, se vystavuje nebezpečí postihů za překročení policejních nařízení.

Buď tedy noviny vědomě či nevědomě text zfalšovaly, nebo se zmínění obchodníci dopustili protiprávního slibu, což je samozřejmě trestné, nebo konečně byli vysocí městští úředníci podplaceni. Ve všech třech případech by se musela věc soudně stíhat!

Před tím se však couvlo, protože by byl musel být zažalován jistý pan Alphanď židovského původu (původně se jmenoval Alphanďerry Halphen), kterého si městská rada přivinula k srdci z pochopitelných důvodů.¹⁶⁸

Není divu, vždyť celá levice obdivuje muže, který udělal nesmrtelnou onu známou aféru se sčítáním volebních hlasů, ale nikdy neměl jediné slůvko soucitu pro chudé hadráře. Jen vévoda de la Rochefoulcauld-Bisaccia ztratil slovo za chudáky, ovšem za všeobecného veselí levice, protože tito pánové si již potichu počítali svůj podíl, který na ně ze špinavého ochodu připadá.

Mladší z hadrářských ubožáků si pomáhali, jak právě mohli, a starší se odbelhali do svých chudičkových příbytků a čekali na smrt. 74 roků starý Laplace již nejedl 40 hodin a jeho život tiše vyhasl v Salle Graffard jako sfouknutá svíce. Staříčkový Gouri, vyhnáný ze svého útulku v Cité des Bleuets, prodal své hadry na vyrovnání drobných dluhů a oběsil se. Stará žena napsala jednomu z radikálních listů prosbu, „aby ji už konečně raději zabili“.

Nenávist k chudým a k dělníkům již nabývá nejzvrůdnějších forem. Republikáni u vesla se podle všeho zabývají jedním jediným: Stále více utiskovat proletáře, aby je Židé mohli tím snadněji vykořisťovat!¹⁶⁹

A skutečně také Žid nepohrdne ničím. Poté, co již ve velkém stylu oloupil Francii půjčkami a finančními obchody, se poznovu pouští do špinavých lichvářských kšeftů a zastavárenství dřívějších časů. Je přece tím bankéřem, který členy vybraného aristokratického klubu jako zákeřný lupič hledí zálohami na zástavy co možná nejvíce oloupit.

Takový rabovací systém byl před několika lety německým Židem Neuburgerem provozován přímo okázalým způsobem. Zřídil v Paříži různé filiálky, které Timo-

¹⁶⁸ Povšimneme si dobře rozporů v této židovské povaze. Ten samý člověk, který má ne právě nepatrný podíl na zločinu, rovnajícimu se vraždě, má tak vřelé srdce pro své lidi. Myšlenka, že by obyčejný strom mohl jeho dceři překážet, jej silně rozčílila. „Intransigeant“ o tom říká:

„Na rohu Place de la République a Rue de Bondy, kam ústí bulvár St. Martin, stál strom. Paní Kahnové, dceři pana Alphanda, bydlící v č. 24 v Rue de Bondy, překážel strom ve výhledu a ta proto otce požádala, aby jej dal odstranit.

Príslušný příkaz byl dán v sobotu a v neděli již byl strom poražen.

Na Place de la République je o krásný strom méně, byla narušena celková symetrie aleje, ale přání paní Kahnové se vyhovělo.

Občané, tiše se Židovi podvolte, a ještě zaplaťte výdaje!“

¹⁶⁹ Tedy zcela podle směrnic „Protokolů sionských mudrců“; pozn. editora.

theus Trimm nazval neuburgeriádami. K jeho neštěstí tehdy ještě existoval alespoň stín spravedlnosti, nahlédlo se do jeho obchodních knih, a byl odsouzen k deseti měsícům vězení.

Dnes jsou neuburgeriády v plném rozkvětu. Socialistický list „La bataille“ v čísle z 28. ledna 1884 zveřejnil cosi, co vrhá jasné světlo na zmíněné filiálky, vzájemně spojené na způsob syndikátu.

Tato společnost vlastní kanceláře v každé městské čtvrti, mající charakter agentur. Na pozlacených vývěsních štítech se tam čte: Nákup a prodej zástavních listů. Jsou to však ve skutečnosti špinavé krámky, skrýše přechovávačů kradených věcí, nabízející pašované zboží, slovem vetešnické krámy ryze židovského druhu.

Listem „Bataille“ dále řečené dobře charakterizuje způsob jednání těchto lidí.

Jeden z jimi podvedených se marně domáhal svého práva. Bez jediného sou v kapse vstoupil do jedné z agentur v okolí Rue Lafayette. Bližší označení je lhotečné, protože darebáctví je všude stejné. Na jeden zástavní list mu byly půjčeny dva franky a dostal malou žlutou prodejní známku, která je u nás každému k nahlédnutí. A tím se stal celý půjčkový obchod iluzorní. Po uplynutí měsíce se dotyčný vrátil a zaplatil nové náklady. Ty se již vyšplhaly na 20 %, což činí za jeden rok 240 %. Dovolené úroky jsou však – jak známo – pouze 6 %. A poté, co se tam po dalších 14 dnech sedmkrát vrátil, byly jeho zástavy prohlášeny za propadlé.

Nyní nechal napálený předvolat zastavárníka před policejního komisaře a předložil mu žlutou známku. Židovský zastavárník se s rukou na srdci zaklínal, že dotyčný předmět koupil, a ukazoval na slovo zaplatil, i na preventivně drobně tištěnou poznámku: „Aby se předešlo nedorozumění, je kupec upozorněn, že nejde o půjčku, ale o koupi.“ Díky tak podlé mazanosti jsou zastavárníci kdykoli schopni své zákazníky tak říkajíc klepnout přes prsty.

Takový druh obchodů je pro Žida vždy výnosný, protože spekuluje se lpěním chudých k jistým předmětům, svědkům radosti i starostí minulosti, jako jsou např. snubní prsteny, ba dokonce i dětské hračky. Aby taková zástava nepropadla, často se zastavárníkovi zaplatí dvojnásobek ceny na úrocích.

Velcí bankéři zálohuji potřebné částky, a čas od času se přesvědčují o stavu věcí.

Poblíž zmíněných lupičských doupat, kde se takový druh lichvářských obchodů provozuje, bývá nezdědkou vidět kočár bohatě oblečeného pána. Je to finančník, kontrolující zde své špinavé obchody... A takových míst je po Paříži spousta.

Jakmile pro mnohé skončil klopotný a smutný den, který našemu bankéři naplnil kapsy zlatem, ten pak v dobré náladě vchází do vybraného salonu, a když tam zazní: „Pan baron de Haceldama přichází“ zmocní se všech přítomných křesťanek nadšení a říkají: „Jak milé, že přišel laskavý a dobročinný baron... Jak se daří drahé paní baronce?“¹⁷⁰

¹⁷⁰ Jiným druhem židovského darebáctví jsou domy, kde se prodává na splátky, tj. ve skutečnosti za dvoj až trojnásobek reálné hodnoty věci. V listu „Cri du peuple“ ze 13. října 1884 jsou některé zajímavé zprávy toho druhu o obchodním domě Schwartz i dalším, chlubit se názvem Bon génie (Dobrý duch) a v jehož vedení sedí Gabriel Lévy vedle podílníků a bratranců Isaaca

Když se někteří naivní poslanci tázali, zda by sama vláda neměla dávat zálohy na zástavní listy, Bischoffsheimův přítel André Cochut jim odpověděl, že to je absolutně nemožné. Jistě, říkáme si, co by si pak ubozí Židé počali?

A jak to všechno skončí? To se ovšem neví. Nebo bych spíše řekl, že se jen přesně neví, jakým způsobem se nevyhnutelný bankrot dostaví.

Lid se připravuje a vyčkává. Již není třeba jako dříve chodit do úzkých uliček a špinavých předměstí, abychom viděli dozrávající revoluci. Ta nyní trůní i v lepších městských čtvrtích, např. v okolí Rue Monge, kde bída uprostřed monumentálních fasád městských úřadů vyhlíží tím hrozněji, protože tam již nic nepřipomíná naši minulost.

Pouto, pojící dřívější generace ke kostelu, kde byly pokřtěny nebo se modlily za své zemřelé, je již delší dobu přerušeno. Dnešní moderní člověk je nihilistický, nemá lásku k vlasti ani přátele; jejich místo zaujalo 300 000 cizinců, kteří zde v Paříži obsadili postavení naší zaslepené vlády. Nynější Paříž se nedokáže jako její předci za císařství vzepřít na barikádách jejich výstřelkům.

Jakýkoli monarcha, který by se provinil jen polovinou ničemností a nedbání povinností tak, jak to nestydatě dělá nynější vláda, by již velice brzy viděl útočit davy na bránu svého paláce. ... Všechno to však masy zatím apaticky snášejí a ovládá je pouze fixní idea, potichu uvažují o společenském převratu a čekají na příznivě vyhlížející okamžik, kdy se jako povodeň rozlijí po celé Paříži.

Ve společnosti, oddávající se pouze tělesným požitkům, v níž smysl pro právo a bezpráví zcela vyhasl a kde se trpícím nedostává sebemenšího soucitu od šťastnějších, je katastrofa jenom otázkou času. Nikdo jen trochu myslící takový vývoj nemůže nevidět. Ať mluvíme s duchovním, nebo s ateistou, v tom se všichni shodují.

Jednoho dne, a možná ne příliš vzdáleného, píše Aurelien Scholl, musí ten přetopený kotel vybuchnout. Velké domy s nezměrným kreditem se zhroutí

a Alberta Lévyho. Ohledně vyhrožování bezpečnostním úředníkům odkazujeme na šestou knihu, kde jsou ukázány některé případy toho druhu.

Radikální listy, pokud ještě nejsou v židovských rukou, referují mnohé o tom, co katolické listy dílem nevědí, protože jsou příliš vzdálené praktického života, dílem i proto, že se to neodvažují říkat.

Se zájmem se v „Cri de peuple“ z 2. března 1885 čte sdělení o Židu jménem Manasse, jehož specialitou je vykořisťování a ruinování uměleckých i komerčních truhlářů, pracujících s nedostatečným kapitálem.

„Dotyčný potřeboval 1 000 franků, a předal tedy nábytek za 2 000 franků Manassemu, který teď za okamžité vyplacení zbývajících 1 000 franků požaduje úrok 40 až 50 franků.

Nyní se může odehrát trojí. V prvním případě je nábytek prodán, i když ne za vysokou cenu, jde se do pokladny a přijme zůstatek. Ve druhém případě se nábytek neprodá, truhlář je však šťastným vlastníkem 1 000 franků, a se ztrátou 50 franků dostane svůj nábytek zpátky. Ve třetím případě, který se často stává, nemá výrobce peníze a ani nábytek není prodán. Pak sbohem nábytku, protože Manasse je podle smlouvy o zpětném prodeji jeho majitelem.“

Nelze než dost často opakovat, že současný stav věcí je pravým opakem křesťanských poměrů. Dříve církev lichvu velice přísně odsuzovala a rameno světské spravedlnosti lichváře trestalo. Bohužel ne vždy a dostatečně důsledně. Dnes naše akademie – stejně jako i laické církve – lichvářský úvěr vychvalují jako nejkrásnější vynález nové doby, a soudní úřady jsou lichvářům vždy plně k službám. Jakmile se ještě poslední z čestných mužů v rozhodujících postaveních snaží bojovat proti dnešnímu trendu, jsou rychle odstraněni, Žid si poznovu zřizuje beztrestné moderní otroctví a zmocňuje se výdělků, vydobytých tvrdou každodenní prací křesťanů.

jako domek z karet a všude budou vidět jen ruiny. Paříž se pak bude podobat Ischii po zemětřesení. Sice to ještě nebude konec světa, ale mnohem spíše konec naší současné Paříže!

Osobně nebudu patřit k těm, kteří by toho litovali.

Nepochybně se máme modlit i za nerozvážené, zkažené a zbloudilé. A přesto, až budeme jednou vyzváni: „Vypovídejte svědomitě o těchto lidech, za které prosíte Boha o slitování!“, co bychom museli odpovědět? Pokud bychom nechtěli soudit nespravedlivě, nezbývalo by nám asi říci nic jiného, než: Tato společnost zasluhuje smrt, je souzena spravedlivě, a její osud se naplní!

Obsah

Šestá kniha

Židovské pronásledování

„Kdo si myslel, že roku 1871 bylo bezprávím střílet chudé? Já naproti tomu tvrdím, že se s nimi zacházelo až příliš benevolentně.“

Eugen Mayer (Lanterne)

I.

Zednáři

Boj proti katolíkům * Práva volnomyšlenkářů * Osobitý charakter dnešního pronásledování * Židovský původ zednářstva * Průhledná alegorie * Šalamounův chrám * Adoptivní zednářstvo * Bláznivá písnička * Judith * Syn vdovy * Pomstychtivý finančník * Cousin, prezident vysoké rady * Loutka Rothschildů * Trestuhodná ochablost jistých katolíků * Jak se zednářstvo doplňuje * Znamka nebezpečí * Tirard a obrácení * Lehkomyslnost luftona * Zlaté doly v Uruguay * Cihlář první třídy * Zednářský pohřeb * Guillot, aneb mudrc Řecka * Poklep kladívka Ctihodného * Ctnosti radnice v Brestu * Příjemný ministr obchodu * Zednářstvo ve věznicích * Uctíváč slunce

Kdo jsou strůjci, nástroje a spoluviníci pronásledování, které začalo vyhoštěním zbožných bratrstev, poté se zmocnilo dětských duší, a končí oloupením umírajících o poslední útěchu a naději, slovem pronásledování, které si dalo za cíl Francii všemi prostředky pokořit a zneuctít? Jak všechno začalo, a jak se to provedlo? Odpovědět na vznesené otázky je úlohou této kapitoly.

Volnomyšlenkářství jako takové a samo o sobě zde nepřichází v úvahu. Kolik zajímavých hodin jsme strávili s vynikajícími duchy, jimž zůstala nepřístupná víra, která je útěhou a radostí našeho života. Kolik času jsme i my sami věnovali obdivování čistě společenské úlohy křesťanství a přesto jsme žili mimo církve, protože jsme neuznávali méně božské stránky její věrouky? Bohu se ve své nekonečné dobrotivosti zalíbilo na ubohého pisatele těchto řádků vykonat neodolatelný, ale něžný nátlak; tak říkajíc poklepat mu na rameno. Aniž bych na chvíli zapomněl na nejvyšší úctu k Němu, snad se smím tak vyjádřit – vždyť Kristus, Pán nebes i země, je přece skutečně naším nejlepším a nejvěrnějším přítelem. Budiž mu za to věčný dík, a my chceme žehnat i těm, kteří nesdílejí naše religiózní představy a nazírání, pokud ovšem nesahají na naše práva jako člověka, Francouze a křesťana.

Je nepochopitelné, že ani ty největší duševní kapacity toto světlo nikdy neosvítily, ale je to skutečnost. Byron, pohledný, bohatý a vzácnými dary nadaný anglický pair se posmíval Bohu, který mu přece všechno z toho propůjčil.

Nezdolný pracovník Proudhon, naprosto poctivý a mravně čistý, nevěřil v ctnosti, odměňující onen svět, a věnoval d'áblovi láskyplnou oslavnou báseň.

Delacroix, ten duchaplný tvůrce tolika religiózních obrazů, si na posteli zacpával uši, protože nechtěl slyšet kostelní zvony. Raději chtěl být potmě, nežli se dívat na postavy, které jeho štětec vytvořil a jež jsou však ještě krásnější proto, že je jeho génius plně nepochopil.

Jak dlouho poctivý a četný muž Littré bojoval, než se mu dostalo milosti? Jako stařec kdysi usnul nad prací a jeho žena mu na krk zavěsila medailónek s obrázkem Matky Boží; když se probudil, s přátelským pousmáním jej vrátil.

Mezi našimi současnými filosofy se opravdu zamýšlí jen Jules Soury. Právě jeho „Bréviaire du matérialisme“ (Breviář materialismu), mistrovské dílo kritiky a učnosti, přinesl podle mého názoru nejlepší důkazy pro náboženství konstatováním, že filosofie po 5 000 let zůstala stále na stejném místě, že se pořád točí do kruhu, ustavičně jen opakuje již řečené a nic nedokáže přesně vysvětlit.

Rovněž prokázal, že Darwin pouze znovu oprášil Anaximanderovy teorie, který sám jen kopíroval Anaxagora, a i ten své vědomosti měl od Empedoklese. Ale ani neúnavný pracovník Soury se tím nestal křesťanem. Spolu se Schopenhauem je názoru, že život zde na zemi není nic jiného, než zlomyslný kousek, který s námi sehrává velký neznámý.

Ale jak již řečeno, srdce a duše ostatních nemůžeme vyzkoumat. I když všichni tito volnomyšlenkáři hýří prázdnými slovy, vytvářejí nejrůznější systémy a jsou to buď výsměchem do bludu upadlí, nebo ctižádostí zaslepení duchové, přesto nepatří mezi lotry, kteří vyhazují starce z domu, protože nesmýšlejí jako oni, ani neokrádají chudého duchovního o jeho živobytí. Sám Littré, stejně jako Vacheror, i před svým obrácením protestoval proti tak ohavným činům a vyjádřil nad nimi svůj odpor.

Boj proti víře většiny Francouzů není výzvou k právu na svobodu myšlení, nýbrž pronásledováním tří náboženství, aby mohlo být na jejich místě vnuceno nové. Jestliže se Židé spolu se zednáři vyznačují mimořádnou nenávistí vůči Tomu, kterého ukřižovali, a postavili se do čela hnutí, v němž s pomocí svých novin proti Němu šíří nejodpornější a nejpodlejší pomluvy, pak jsou v tom ještě podporováni protestanty, protože protestantismus se svérázně nelogickým způsobem sám staví proti Kristovi, jelikož se vůči Němu cítí být vinen.

Eugen Lamy, pokud se nemýlím autor pozoruhodného spisu s titulem „la République en 1883“ (Republika v roce 1883), zmíněnou pronásledovací mánií zednářů přesně rozpoznal:

Mimo jiné tam píše: Je jasné, že zednářstvo není nic jiného, než na odmítání postaveným religiózním řádem, v němž se náboženský spor spojuje s nesmiřitelně vytrvalou nenávistí proti kněžstvu a klášternímu duchu, a zformovalo se v pomstychtivou touhu po pronásledování.

A proto musíme nezbytně ještě po nějakou dobu u zednářstva zůstat. Nemáme však v úmyslu zabývat se podrobnostmi, protože to už před námi udělali jiní, ale chceme se pokusit zcela židovský charakter toho jevu postavit do náležitého světla a blíže zjistit jeho podstatu.

Jeho židovský původ je zřejmý, protože jej sami Židé naprosto nemohou popřít. Ve skutečnosti ještě nikdy nebyl skrytý cíl následován pod tak snadno dešifrovatelným symbolem. Je zapotřebí zarážející naivnosti Árijce k nepochopení skutečnosti,

že on sám výzvami ke svržení starých společenských poměrů a obnovou Šalamounova chrámu jen napomáhá Izraeli k vítězství.

Stačí se blíže podívat na libovolný zednářský rituál a zřetelně se v něm ukáže židovství. Nejvyšší stupeň Kádoš znamená hebrejsky svatý. Sedmiramenný svícen, archa úmluvy či akátová větvíčka, nic z toho nechybí k symbolickému znázornění židovského chrámu. Zednářský rok se také řídí židovským. Židovský kalendář uvádí 5446 let od stvoření světa, zednářský 5 884. I zednářské měsíce jsou pojmenované podle židovských: adar, veadar, nissan, jyar, sivan, tammuz, abelul, tišri, hešvan, kislev, tebeth a šebath.

Pročítáme-li „Annuaire des quatre obédiences françaises“ (Ročenku čtyř francouzských obediencí) se zednářským kalendářem br.: Pierre Malvazaina, zjistíme tam, že br.: Hebrard, ředitel listu „Temps“, se narodil 1. ledna 1834 v 11. zednářském měsíci tebeth, br.: Compayré jej následuje 3. toho měsíce a br.: Jules Claretie 3. dne měsíce kislev, tj. 3. října.

Není to ostudné, že muž jako Jules Claretie, sice nijak vynikající, ale přesto talentovaný a pracovitý novinář, se pro pár těch reklam a inzerátů navíc přidá k bandě zločinců, kteří všude pronásledují naše ubohé kněze?

Může se mi namítnout, že to br.: Claretiemu poté, co si tím pomohl k místu ředitele Théâtre français, nebude pravděpodobně překážet ani k přijetí do Akademie. Jistě že ne, právě naopak: Katolíci budou spíše hlasovat pro bývalého redaktora listu „Temps“, než pro nějakého zdatného muže, který brání víru jejich otců.

Budiž! Na Claretieho místě bych se styděl najít své jméno v kalendáři, kde figurují br.: Lewy Allemand a br.: Cazot!

Proslulé poznávací heslo zasvěcenců „znám akát“, jež tak pěkně zesměšnil Andrieux, rovněž navazuje na starou židovskou tradici.

V časopisu „Intermédiaire“ nás ovšem lóžový bratr poučuje, že akát je nyní symbolem oné zlaté snítky, která dříve byla předávána nově zasvěceným. Kdo ji vlastní, pronikl tím do tajemství zednářstva. V Písmu je tento strom, shittah (pl. shittim), často zmiňován jako Hebrejcům posvátný. Na Mojžíšův příkaz byla archa úmluvy i všechno ostatní religiózní náčiní zhotoveno z jeho dřeva, a prorok Izajáš po svém návratu ze zajetí doporučuje izraelitům sázet v poušti cedry a akáty, o jejichž užitečnosti se nepochybovalo.

Na snímcích a vyobrazeních dávného rituálu vysokých stupňů poznáváme symboly starého židovského zákona.¹⁷¹ Vidíme tam třeba Mojžíše a Eliáše vystupovat z ohnivého oblaku s nápisem: „Vraťte zajatým svobodu.“ Hesla jsou: Jidáš a Benjamin. Je tam také řeč o Adonai, o prameni Siloah a Zorobabelovi, který rovněž usiluje o osvobození zajatců, a prosí, aby jim bylo dovoleno obnovit Boží chrám.

Při četbě přijímacího obřadu do lóže máme pocit, že jsme v Jeruzalémě.

Také v adoptivním zednářstvu (Maçonnerie d'adoption, tj. ženském zednářstvu) jsou židovské vlivy zcela zjevné.¹⁷² Přijímací obřady jsou tak říkajíc obětními slav-

¹⁷¹ *Les plus secrets hauts grades de la Maçonnerie dévoilés, ou le vrai Rose-Croix, à Jérusalem...*

¹⁷² V časopisu „Univers maçonnique“ píše César Moreau jmenovitě o paní Huetové a jejím přijímání do lóže, jež hraničí s bláznovstvím. Shromáždění se odbývá v zahradě s orientálním klimem prostřednictvím velectihodného bratra de Bellincourta, půvabných sester, velmistryně sestry

nostmi pomíjivých, nízkých rozkoší,¹⁷³ protože se tam mj. zpívají písně s obsahem, nad nímž by se začervenala i opice, abychom použili výrazu Octave Feuilleta.

Celá podstata zednářstva by se dala shrnout do věty: Sympatie a oddanost Jeruzalému a jeho stoupencům, na druhé straně nenávisť ke Kristu a křesťanům.

Proto není třeba žádného zvláštního bystrozraku, abychom – jak říká opat Davie – poznali, že „zednářstvo má zcela židovský původ, a že Židé, kteří mají své prsty všude, kde jde o šíření křesťanského sektářství, vždy jsou a zůstanou jeho prvními a nejzuřivějšími vůdci“.¹⁷⁴

Židé ze svého výtvoru, zednářstva, také odedávna uměli pro sebe získávat nesmírné výhody. Zcela neschopni lásky k vlasti a založení z ušlechtilých pohnutek vycházejícího panství, jsou zato Semité pravými mistry rozkladné a podvrtné politiky. Kdykoli jde o peníze nebo o tajné společnosti, vždy umějí dát zdánlivě spořádaný a seriózní nátěr věci, která však má v zásadě za účel jen sledování tichých pletich.

Zednářské sbratřování je pro lidi nejružnějšího druhu platformou, kde se ocitají v prostředí zhoubné průměrnosti. Jsou to dílem ctižádostiví, dílem zkažení lidé, ale váhaví jít svou vlastní cestou, a proto se změrně přidávají k tomuto společenství.¹⁷⁵ Řízeno neznámou, zakonspirovanou vrchností, je zednářstvo jen jistým druhem neskrývaného Židovstva, rovnající se agentuře, kde se Židé stýkají s lidmi, které jinak nechtějí připustit do svého důvěrného kruhu. Skryt za touto anonymní hradbou může Žid všude podněcovat a rozsévat zlo, aniž by za to mohl být hnán k odpovědnosti, a pak se ještě zapřísahá Abrahámem, že je zastáncem tolerantnosti.

Poté, co jsou do viditelného čela opatrně předsunuty osoby, jejichž ctižádostivost se využívá, a kterými je veřejnost sváděna na falešnou stopu, volí si zednářstvo v zájmu bezpečného úspěchu lidi zdánlivě nezávislé, ale morálně a duchovně ne-

Delamotte Beertinové, které asistují příjemné sestry CotoLandi a Bordeaux, vrchní dozorkyně a strážkyně.

Odznaky své hodnosti vybavená velmistryně vysvětluje nově přijímané význam zednářských symbolů, a poté se zanotuje společný zpěv.

¹⁷³ V originále Venus vulgivaga.

¹⁷⁴ Bossuet, *Port Royal et la Maçonnerie*. Dále srovnej *Les Maçons juifs et l'Avenir, ou la Tolérance moderne*.

¹⁷⁵ Kdo by se chtěl poučit, jakými prostředky zednářstvo vládne, tomu stačí jen nahlédnout do jednatelské zprávy z roku 1880. Tehdy byly na celém světě 138 163 lóže, které disponovaly ročními dobrovolnými příspěvky ve výši čtyř miliard. Rozložení členstva se utvářelo následovně:

Spojené státy	2 673 296
Střední Amerika a Brazílie	4 517 425
Kuba a Portoriko	58 516
Asie a Austrálie	594 211
Afrika včetně Egypta	83 320
Evropa	<u>6 854 415</u>
celkem	14 781 183
k tomu ještě ženské členstvo	2 379 460

Souhrnem tedy k zednářstvu patří 17 160 643 osoby. Pozn. editora: Jistě není třeba zdůrazňovat, že uvedené – a nepochybně nepřesné, protože „oficiální“ – údaje dnes mají už jen historickou orientační cenu. Za více než sto let od Drumontovy knihy se musel počet členů zednářského spolku mnohonásobit.

významné, aby na ně jako na intelektuální původce bylo možné svalit odpovědnost za to, co se stalo.

Tak např. Cousin byl až do konventu v říjnu 1885 prezidentem Nejvyšší rady... Zdánlivě nejvlivnější muž ve Francii je ve skutečnosti bezvýznamnou osobou, oddaným služebníkem a nastrčenou figurou v panamském podniku.¹⁷⁶ Hlavní představitel Severní dráhy, pověřený jejím ústředním vedením a s příjmem 150 000 livrů roční renty, se oženil s neméně bohatou dámou, a skrze Rothschildy se podílí na nejlepších obchodech současnosti, ale přesto je tak podřízenou a zvláštní osobností, že druhá taková se jen sotva v Paříži najde.

Zmíněný muž je ostýchavý, nerozhodný a přitom tak nesmírně ješitný, že podle všeho velmi pravděpodobně jednou přijde o rozum. Když byl ještě zcela bezvýznamným úředníkem, s oblibou nechával z kapsy svého kabátu vyčnívat cípek červeného kapesníku, aby to zdálky vypadalo, že je dekorovaný. Jistě také litoval, že se nenarodil jako dravý pták, aby si mohl hlavu ozdobit peřím. Ani po návratu domů nikdy neodkládá velkou zednářskou řádovou stuhu, koženou zástěru či ostatní emblémy své lóžové hodnosti. Bez ohledu na prezidentský titul zdobí svým jménem zednářský kalendář s pozoruhodným dodatkem „přátelský zástupce Velkého Orientu Uherska, pan O..., br.: z Budapešti“.

Zbabělý a přitom nestydatý, plazí se před Rothschildem; zato s podřízenými jedná s největší bezohledností... Když mi jeden z nich vyprávěl o dopisu v „Matinu“ proti Cousinovi, nedokázal skrýt svou radost; tedy důkaz, jak špatně je tento lidumil u svých podřízených zapsán.

„Osobně jsem jej jednou pozoroval na nádraží, a se svým bledým obličejem a neklidným pohledem na mne dělal dojem nepříjemného byrokrata...“

Ale Cousin je velký pán, který dostává za hodinu víc, než ubohý proletář vydělá za celý rok. Nikdo by se neodvážil v Rothschildově salonu prohlásit:

„Vy, ctěný pane, si hrajete na neutrála v religiózních záležitostech, a proto jste neoddělitelně spojen s mužem, stojícím v čele společnosti, která nám přísahala nesmiřitelné nepřátelství...“

Co však zednářstvo zvláště charakterizuje, je skutečně ďábelská nenávist k chudým. Zatím co církev přikazuje v každém z nich spatřovat samotného Pána Ježíše Krista, zednářstvo v chudém naopak Krista nenávidí, neboť jej stíhá nesmiřitelnou zlobou!

Ustavičné uctívání všeho, co je mocné a bohaté, se projevuje všude. Vstupuje se proto do zednářské lóže, ať je to „Clément Amitié“, k níž náležejí Rothschildové, nebo „Imitateurs d'Osiris“, „Jérusalem des vallées égyptiennes“, „Hospitaliers de la Palestine“ nebo „Jérusalem Ecossaise“, ale nikdy tam nebude řeč o sáhnutí na miliardy Židů. Pokud by si někdo takovou neslýchanost dovolil, pobouření bratři zednáři by na něj ihned uvalili šibolet.¹⁷⁷

¹⁷⁶ Zednářstvo samozřejmě hraje velkou roli také v pochybném panamském podniku, který konzervativní časopisy ustavičně doporučují katolíkům poukazováním na „velkého Francouze“ (Lessepse).

Podle dopisu, otištěném v „Matinu“ 28. srpna 1885, se dokonce zdá být lóže „U půvabu“ názoru, že zástupce přátelství s Rakouskem-Uherskem věc poněkud přehání.

¹⁷⁷ Zde nepřesně ve smyslu znamení klatby; pozn. překl.

Nepřítel, kterého tito odvážlivci tak zuřivě napadají, je milosrdný řeholní bratr nebo milosrdná sestra, slovem ti nejslabší. Vůči nim jsou hrozni, proti nim směřují své listy, a zahrnují je nevybíravými útoky.

Velká síla zednářstva je v součinnosti obrovského počtu průměrných a nesvědomitých duchů, skrze něž se jim již podařilo obsadit většinu důležitých a vlivných míst. Přestože slovy vystupují přísně proti již trestaným,¹⁷⁸ přijímají lóže s oblibou nechvalně známé osobnosti, obchodní agenty a pochybné finančníky, slovem lidi vyvržené, kteří se pak v jejich rukou stávají ochotnými nástroji. Lumpové jako Ferry nebo Tirard se u zednářů stávají i velkými muži. Jsou potom lóžemi podporováni a pomáhá se jim.

Jen se podívejme na seznam mezi nimi vyvolených a najdeme tam spoustu lidí, kteří svými vlastními společníky byli podezíráni z velice pochybných ochodů a podezřelých spekulací, jako například Constans, Cazot, Bouteillier, Paul Bert, Baïhaut a další.

Zednáři však své lidi vždy chrání až do krajnosti. Jedním z příkladů toho je Tirard. Jednou chtěl ministr financí zavést snížení úrokové míry, operaci, která především vyžadovala nejvyšší diskrétnost. A co se stalo? Tirard dal panu Dugué de la Fauconnieremu ostentativně najevo, že k řečené operaci nedoje, přestože šlo o již rozhodnutou věc. Díky tomu bylo shrábnuto do vlastní kapsy 15 milionů.

V senátním zasedání z 26. dubna 1883 vystoupil na tribunu Oscar de Valée a kritizoval takové zneužití úřední pravomoci. Přísný tón, na jaký jsme byli zvyklí jen v dřívějších dobách, i ukazováček, namířený na viníka v ministerské lavici, vyvolaly hluboký dojem. Přestože zde většinu tvořili lidé, pro něž byla ctnost jen prázdným pojmem, jeho slova zapůsobila.

V sále nastalo vzrušení, když se na strážce velké pečeti, který zde seděl se svěšenou hlavou, řečník obrátil se slovy:

„Vy jste tou rozhodující osobou v takových veřejných záležitostech, nuže, konejte svou povinnost, hledejte viníky a volejte jej k odpovědnosti!“

Bylo ovšem velice nepravděpodobné, že by zahájil vyšetřování Martin-Feuillée, jenž měl sám prsty ve hře,¹⁷⁹ avšak ozval se hlas lidu, který – jak se říká – má často pravdu, a tak se každý ptal, zda by neměl Tirarda postihnout stejný osud jako svého času Testeho.

„Ctihodný“ lóže „École Mutuelle“ smrtelně zbledl, jako by se o něj pokoušela mrtvice, a zdvihl nad hlavu zkřížené ruce.¹⁸⁰ Z lavic levice se okamžitě ozval ohlu-

¹⁷⁸ Některé lóže jsou při přijímání adeptů vybíravější než ostatní. Tak např. lóže „Union et Persévérance“ odmítla Eugena Mayera (z „Lanterne“), zatím co lóže „École Mutuelle“ byla šťastná, že jej může nazvat svým členem.

¹⁷⁹ V procesu s ubožákem, pomocným soudním písařem jménem Lebas, který byl v lednu 1885 obžalován z porušení úředního tajemství, předčítal jeho obhájce Falateuf velký počet dopisů a depeší, dokazujících, že jistý bohatý burzián byl republikánským senátorem Lenoëlem informován o všech krocích ohledně hrozícího mu vyšetřování. Strážce velké pečeti si nechal předložit všechny příslušné úřední spisy obžalovaného, aby se mohl připravit na svou obhajobu. Povídalo se ovšem, že strážce velké pečeti se na věci nepodílel. Jisté je tolik, že Falateuf řekl: „Pan Martin Feu...“ a pak se ovšem odmlčel.

¹⁸⁰ Narážka na zednářské tzv. „velké znamení tísně“. Výborným zdrojem informací k tomu je: Johannes Rothkranz, *Freimaurersignale in der Presse. Wie man sie erkennt und was sie bedeuten*

šující pokřik a divoký lomoz, kterým se mělo Oscaru de Valée zabránit v pokračování odvážného projevu.

Přítomní zednáři povstávali ze svých míst a začali spílat a vyhrožovat muži, který jejich člověka hodlal usvědčit ze skandálu. Mezi nejzuřivějšími z nich byli Deschanel a Laurent Pichat, členové lóže „Clémente Amitié“, dále Žid Millaud z lóže „Fraternité progressive“ a Testelin z lóže „Étoile du Nord“, pro nějž zní řeč poctivosti jako stará babylónština, a konečně i Tolin z lóže „Prévoynace“, vždy pohotově, kdykoli se jedná o nějakou nepravost.

Hlas poctivého muže byl překřičen, umlčeli jej. Martin-Feuillée si setřel z čela studený pot – a Tirard byl pro tentokrát zachráněn.

Tento někdejší obchodník s falešnými kameny, lufton¹⁸¹ a benjamínek všech lóží je podle všeho podobný dětem, jež sotva že povyroستou, budou následovat špatný příklad otce.

Ustavičně zapleten do nečistých obchodů se vždy, když se věc nezdařila, snažil vyjít z aféry dětinským zapíráním. Dal se dohromady s několika ziskuchtivými přáteli s cílem vytáhnout Francouzům z kapsy pár milionů a jeho jméno bylo vytištěno na prospektu, který měl působit jako návnada.

V republice Uruguay již po delší dobu panuje hluboký mír a prezidentem i nejřednějšími členy tamní vlády přislíbená podpora je nejlepší jistotou ručení naší společnosti.

Dopravní spoje mezi dolem Santa Ernestina a Montevideem jsou znamenité, klima přiměřené a zdravé. Pracovní síly jsou levné. Díky všemu výše uvedenému a při neobyčejné bohatosti zlaté rudy jsme již pro tento podnik našli početné upisovatele mezi svými přáteli.

Německý bankér Isaac Kolisch, pověřený vydáváním akcií, zaslal akcionářům oběžník, z něhož obvyklým naléhavým a velmi rafinovaným způsobem zaznívá, že s upisováním je třeba si pospíšet, aby se tím zajistilo přijetí do „úzkého okruhu zasvěcených“.

Obchodní a komisní bankovní obchod

I. Kolisch

1 rue de 4. septembre

(důvěrné)

Paříž, 23. května 1879

P. T.

Po přečtení následující anonce dojdete k přesvědčení, že se jedná o výjimečně výhodný obchod a vy jistě pochopíte, proč není možné uvádět v oběžníku další podrobnosti.

Jeho Excellence ministr orby a obchodu, pan Tirard, přijal předsednictví ve společnosti, a podílí se na ní rovněž další vysoce postavené osob-

(Zednářské signály v tisku. Jak je rozpoznat a co znamenají), 5. doplněné vyd., Verlag Anton A. Schmid, Durach 2001; pozn. překl.

¹⁸¹ Označuje se tak syn zednáře, který bývá po dosažení zletilosti uveden do lóže svého otce, čímž je zajišťována určitá personální kontinuita. Dotyčný pak má obvykle také rychlejší postup v lóžových hodnotech; pozn. editora.

nosti. Celá záležitost je tedy bez vystupování na veřejnost omezena na malý okruh zasvěcených, jak se na opravdu dobrý podnik patří.

I. Kolisch

Zde se tedy znovu v praxi zkouší to, co je ve známé zednářské písničce tak výstižně naznačeno:

Pro nás není hlučný velký svět,
jen při svorném zpěvu našich bratrů
rozjasní se radostně zednářův hled,
když tajemství tu šumí, jak se patří.
Vždyť jen to nás plně spokojuje,
a my si mlčky čteme ze tváře,
co zde pevně navždy pospojuje,
všechny poctivé a věrné zednáře.¹⁸²

Tirard poté listu „Français“, který otiskl zmíněný oběžník, velice pobouřeně sdělil, že nemá naprosto nic společného se záležitostmi, o níž dosud ani to nejmenší neslyšel.

Všechny časopisy sdílely stejné rozhořčení a také již předem schvalovaly veškerá opatření, po kterých se musí zasáhnout proti člověku, jenž se opovážil zneužít jména nejen čestného muže, nýbrž i poslance a ministra republiky, a prohlásily za nezbytné přísné použití zákona proti původci prospektu, rozšiřovanému již v tisíci exemplářích a zmiňujícímu jména Brisson a Clémenceau jako předsedy, kteří přece o prospektu naprosto nic nevěděli.

Tirard však kupodivu byl jako zkamenělý, a začalo se šeptat, že tato excelence přece jen nemusí být tak excelentní, protože ani každá růže nevoní.

Když se totiž zmíněný bankéř tak říkajíc vypařil, a samozřejmě že s celým fondem společnosti, bylo ohromeným akcionářům jasné, že vychvalovaný důl nevyneše ani zrnko zlata, protože tam vyslaný inženýr se vrátil se smutnou zprávou. Avšak namísto čestného sdělení výsledku drželi správci společnosti inženýrovi zprávu dál v tajnosti, jak psal časopis „Le Parlement“, a k akciovému kapitálu 15 milionů ještě vydali novou emisi v hodnotě 10 milionů!

Věřil snad Tirard, že tím napodobí Osirise, který jak známo objevil díry na Měsíci, nebo chtěl pomstít Hiramovu smrt?

Zkrátka a dobře, při slunovratu se nespokojili s pouhým zamnutím rukou, nýbrž „ctihodnému a bezúhonnému ministru, který obdržel třetí lóžový stupeň“, ještě hlasitě zatleskali.

„Je třeba jej nazývat ‚cihlářem‘ (tuileur), řekl známý zednář, který se při předávání ceny vyjádřil, že Brutus u Filippi zvítězil, protože od honduraské aféry si akcionáři ještě nikdy tak nespálili prsty (reçu une tuile pareille).“

Zednářstvem svým členům prokázané přispění tak, jak tomu zde bylo v kritickém okamžiku, dostatečně vysvětluje – aniž by bylo třeba proniknout do jeho ostatních tajemství –, proč si vždy nachází tolik stoupenců.

Také v provinciích jsou jistí lidé, bankéři, notáři a státní úředníci, kteří by bez podpory zednářů již dávno skončili za mřížemi, ale místo toho jsou – a mnozí až do

¹⁸² *Recueil de Chansons des Francs-Maçons* (Sborník zednářských šansonů).

smrti – ne-li skutečně velice vážení, tedy alespoň navenek respektovaní. Mezi těmi to existencemi je mnoho opravdu nejvyš pozoruhodných.

Příběh br.: Guillota zde může být uveden jakožto vzorek skutečně heroického druhu.

Řečený Guillot, notář a starosta v Trévoux, rytíř Čestné legie a člen Generální rady, prezident krajské komise a vysoký hodnostář zednářstva, byl volebním lídrem departementu. Když v květnu 1883 zemřel, zavládl mezi republikány všeobecný a hluboký smutek.

Při slavnostním pohřbu krácel po boku prefekta Stehelina z Ain podprefekt Duval z Trévouxu, dále zástupci všech městských úřadů a spolků, atd. U hrobu se pronášely řeči na památku muže, jenž zachránil vlast. Podprefekt Duval přednesl lyrický projev, ale my se zde zmíníme pouze o vlastnostech zemřelého, které tolik vyzdvihoval.

Byl, jak dobře víme, vynikajícím občanem a oddaným přítelem. Město Trévoux v něm oplakává svého vynikajícího správce, jehož celým životem byla práce a konání dobra. Veřejné blaho stavěl vždy na první místo před své osobní zájmy. Byl spolehlivou oporou všech chudých a trpících. Jeho jedinou hrdostí byla úcta spoluobčanů. Když mu byl propůjčen kříž Čestné legie, byl tím dojat a tázal se, zda je toho hoden. Uplyne jistě hodně času, než zase budeme mít mezi sebou druhého takového muže. Kdyby žil Guillot ve starověku, jistě by jej Řecko zahrnulo mezi své mudrce, atd.

Podobně vyzněly řeči generálního rady Duchera i prvního adjunkta Bolleta. Ten zdůraznil, že zemřelý svými zásluhami přiměl nepřátele k mlčení a svou dobročinností k obdivu. Dále řekl, že památka toho muže zůstane navždy živá, protože může sloužit jako vzor všech občanských ctností.

Žádná bolest však netrvá věčně. Obyvatelé města si setřeli slzy a začali se vyptávat po kapitálech a jejich výnosech, které náš dobrý zednář spravoval.

Ale běda! Zednářské kladívko dopadlo na jejich hlavy jako rána klackem! Ano, pan prefekt měl v pohřebním projevu pravdu, ztráta byla opravdu velká, mnohem větší, než by si byl kdo pomyslel. „Ctihodný“ byl totiž sprostý podvodník, který svěřené peníze až do posledního franku potichu utratil za výstřelky toho nejnižšího druhu. Časopis „Le Salut public“ o tom psal následovně:

Počet případů padělání dokladů byl obrovský. Guillotova metoda byla přitom velice jednoduchá. Když mu byly doručeny peníze na hypotéku, prostě si je ponechal, vystavil padělaný dokument, a z peněz, svěřených mu někým jiným ke stejnému účelu, pak platil pravidelně splátky.

Pozoruhodné na tom je, že Guillot byl díky svému postavení schopen pokračovat v tom dlouhá léta, protože jeho zákazníci a klienti k němu měli slepou důvěru. Nesmí se zapomínat, že pořád ještě je dost lidí, kteří mají o takových poctivých republikánech vysoké mínění.

Ačkoliv lyonský časopis věřil, že správně uvedl výši pasiv, je číslo přesto velmi pravděpodobně nepřesné, protože v tomto případě je velice těžké dobrat

se pravdy. Jisté je jen tolik, že se mnoho obligací ukázalo jako falešné, a že kanton Trévoux tím byl přiveden oficiálně ke krachu.¹⁸³

Je však doslova neslýchané, že Guillot po celou tu dobu zůstal přispěním zednářů nepotrestán, přestože v oficiálních kruzích byla jeho situace velmi dobře známá.

Ovšem Guillotův zločin byl pořád ještě dětskou hrou proti jistému Bellamymu. Protestant a rovněž zednář, šéf oportunistické strany ve Finisterre, starosta Brestu a rytíř Čestné legie byl v tom ohledu skutečný formát. Gambetta, kterého nejrůznější nepoctivosti přitahovaly jako magnet železo, si jej vybral za přítele, a tak byl i Bellamy po léta volebním lídrem svého departementu.

I když jeho zpronevěry již nebylo možné skrývat, chránili jej republikánští poslanci ještě dlouhou dobu před stíháním.

Počet Belammyho zpronevěr a zlodějen je neuvěřitelný, a jen výše přiznaných ztrát dosáhla 800 000 franků, což je navíc jistě hodně hluboko pod skutečností. Belammy měl přitom zvláštní zálibu v podvádění chudých, což se zdá být typicky republikánskou ctností. Jistý starý námořník si našetřil 11 000 franků, pro něj hotový majetek. Belammy peníze ukradl a prostě prohlásil, že se ztratily. Dobročinná společnost „l'Adoration perpétuelle“ přišla na podivný nápad svěřit mu své peníze a on ji okradl o 13 000 franků. Chudé horníky v Graille připravil o 7 000 franků. Paní Lefrancová odkázala svému kočmu jménem Mear doživotní rentu 800 franků, kterou Bellamy spravoval; za tím účelem u něj její dědici složili 32 obligace. Když kočí zemřel, jeho čestná dcera ihned o otcově úmrtí informovala, ale počestný zednář to dědicům zamlčel a rentu si ještě další čtyři roky nechával pro sebe.

Přesto byl Bellamy porotou osvobozen. Lze takovou instituci kárat, když se něco takového stane? To jistě ne. Velká chyba konzervativní strany spočívá jen v tom, že při rozhodování zásadně neumí držet pohromadě. V porotě se vždy najde několik čestných lidí, mezi zednářskými a židovskými voliči jistě ani jeden jediný.

Dokonce ani odsouzení, není-li až příliš do očí bijící, nebrání zednáři v dalších lumpárnách.

Kdyby byl vévoda de Broglie vyzván, aby ve svém ministerstvu zaměstnal katolíka, odsouzeného na šest měsíců do vězení za ublížení na těle, jistě by to rozhořčeně odmítl. Brisson, mluvčí zednářské „Grande loge centrale“, neváhal ani na okamžik nabídnout Dautresmemu křeslo ministra obchodu.

Jediný důvod spočívá v tom, že Dautresme byl zapleten do velice podezřelých obchodů a také zkomponoval hodně špatnou operu. Když byl roku 1867 za násilné napadení ředitele Théâtre lyrique po zásluze odsouzen k šesti měsícům vězení, Napoleon III. omilostnil mizerného skladatele, který se mu s pláčem vrhl k nohám.

Ale dokonce i přímo ve vězení najdou lůžoví bratři své ochránce. Když již mají zednáři v hrsti všechny vlivné úředníky, snaží se zmocnit i nižších kategorií ředitelů nebo inspektorů trestnic. Tak např. inspektorem věznice pro mladistvé v Douhaire u Gaillonu je bývalý pojišťovací agent jménem Fleury z lóže „Philantropes réunis“, a můžeme si tedy být jisti, že morální výchova vězňů je zcela v jeho rukou.

¹⁸³ O tomto případu viz brožuru s následujícím titulem, v níž je velice dobře uvedeno mnoho zajímavých podrobností: *Un notaire Franc-Maçon et bienpensant, par le syndicat de ses victimes* (Notář a zednář, spolehlivý záznam zednáře o jeho obětech).

Když není Bůh, nejsou ani kostely, a pak ovšem také již nejsou žádní kněží ani náboženství; tedy již žádné nepotřebné úřady, nýbrž rovnoměrné a spravedlivé rozdělení pozemských statků.¹⁸⁴

Náš naprostý nihilista tedy prohlašuje, že na všem má vinu společnost, a že by tedy bylo třeba zavřít celou lidskou společnost.

Jediným proviněním, které lze dělníkovi přičítat k tíži, je jeho neznalost společné bídy. Všude můžeme vidět vydědence osudu, ujařmené životem, jak chřadnou ve dne bez chleba a v noci bez spánku, třesoucí se chladem s prázdnými žaludky a dutými lebkami, a vy, tak zvaná společnost, je považujete za zločince jen proto, že s vámi dýchají společný vzduch? Vždyť těm nešťastníkům upíráte i právo na sluneční svit; berete jim jedinou naději, která jim ještě zůstává, tj. načerpat sílu a pocit blaha z jeho hřejivých paprsků.

Ale zajisté! Bohatým a šťastným patří vzduch, volný prostor, tanec, hra, radost a zábava, chudým jen dílna nebo věznice, bídné brlohy nebo nemocnice, smutek a bolest! Kde zůstává jeho právo na život, když se mu upírá i nárok na sluneční světlo? Vždyť slunce je naším životním principem, silou hýbající celým světem, je z Boží vůle zploditelem a udržovatelem všech věcí, utěšovatelem až do věčnosti, a kdo je ostatním upírá, prohřešuje se proti majestátu lid-skosti.¹⁸⁵

V zednářstvu nacházíme mnoho polovzdělanců a neupřímných řečníků, jejichž hněv na společnost nemá nic společného s odvážným odporem Spartaka nebo s oprávněnou hrdostí Vindexe, nýbrž je hnáno jedovatou závistí, páchnoucí podlézavostí a honbou za dobrým postavením. Není zaměřeno na odstranění celé chybné společenské stavby, protože se samo snaží se v ní co nejlépe uchytit, ale zato ze všech sil bojuje proti církvi, protože právě ta učí a prakticky šíří ušlechtilý způsob myšlení a pokory.

Momentálně mají zednáři navrch, a ctihodný br.: Delaporte má zcela pravdu, když říká:

„Jsou již tak daleko, že se podle lidského rozumu nacházejí těsně před naprostým úspěchem svých plánů. Jaká pozemská síla by mohla ještě ohrozit ty, kteří s pomocí Židů již ovládají vlády, tisk i finanční trhy, tedy veškerý průmysl a obchod všech národů?“

Co zde bylo o zednářích řečeno, je pouhá skica, resp. pokus o ni. Proto nepovažujeme za nutné opakovat, že neusilujeme o důkladné a soustavné pojednání o institutu, který je ve všech svých formách a obřadech vždy velice mnohotvárný, avšak s nímž se ovšem v naší studii budeme i nadále setkávat. Podobně, jako se kanál nepozorovaně táhne pod ulicemi města, prochází i zednářstvo neviditelně světovými dějinami...

Proto zde ještě jednou odkazujeme na monumentální dílo pátera Deschampse, jež poté doplnil Claudio Jannet. Čtenáři v něm najdou téměř úplný seznam mužů naší doby, patřících k zednářskému spolku. Mimo to lze také doporučit vynikající

¹⁸⁴ *Raison et religion, par et Fleury, de la R. : Loge des Philantropes réunis. Ordre de Paris.*

¹⁸⁵ *Revendications sociale, conférences faits par le frère : Fleury.* Pak jsou ovšem snadno pocho-pitelné vzpoury ve věznicích v Riomu, Beaulieu, Embrunu, Rocchefort, Belle Isle a Thouarsu.

knihu opata Chabautyho „Židé a zednářstvo“,¹⁸⁶ která je nevyčerpatelným zdrojem nejdůležitějších vysvětlení, a o jejímž významu jsme se již výše zmínili.¹⁸⁷

Snažili jsme se zde pomoci těm, kteří jsou pevně rozhodnutí postavit se na odpor tomuto rozkladnému a všeobecně zhoubnému hnutí, aby alespoň nejdříve poznali, jak pracují společnosti, řídící se nejodpornějšími zásadami a naplněné nejnesmiřitelnější nenávisí ke katolicismu a katolíkům, o jejichž nepřátelském charakteru si ti většinou neumějí udělat správnou představu.

¹⁸⁶ V originále *Juifs et Franc-Maçons*; pozn. překl.

¹⁸⁷ Srv. dále „Cri du peuple“ z 23. října 1884, kde se mluví o roli, kterou v zednářstvu sehrál br. :. Caubet, pověřený být paralelním zednářským orgánem policie. Je známo, že Caubet měl hodnost „Ctihodného“ v lóži „Rose du Parfait silence“.

„Neochvějná mlčenlivost!“ Jaká ironie! Dříve ovšem Caubet nepsal žádná pojednání – která se často dostávala do ruky i nezasvěceným –, v nichž se „milým bratřím“ slavnostně doporučovalo nikdy nevydat zednářská tajemství. Od té doby, co je však šéfem městské policie, již podle všeho není v tom ohledu tak přísný. Nyní zachází v jejich publikování tak daleko, že nechává svými agenty sledovat i své vlastní bratry z Velkého Orientu.

Na policejní prefektuře hraje roli šikovatele, a je posedlý mánií zařadit do personálu právě ty nejzarytější zednáře.

V tom je mu ještě nápomocný jiný „Ctihodný“. Na členském seznamu lóže „l'Atelier“, který máme k dispozici, je slušný výběr takových policejních špiclů zednářstva.

II.

Protestanti

Protestant není tak striktní a neoblomný, jak vypadá * Nepraví mučedníci * Údajný apoštol tolerance je nesmiřitelným tyranem * Snaží se vydat Calais Angličanům * Bartolomějská noc * Moderní protestantismus je spřežencem Židů * Protestantská propaganda * Konfiskace * Dojímavý dopis * Daudet a Elise Ebsen * Pastor Steeg a jeho příručka * Monod * Sestry z Rue de la Lune a Winckamovy hrdinské činy * Přeměna našich advokátů * Pronásledování až k smrti * Protestanti na jihu

V boji o Boha sehrál protestantismus tak významnou roli, že jej nelze nechat bez povšimnutí v našich úvahách o náboženském pronásledování.

Protestantismus se především ukázal jako opatrný pokrytec. Již výše jsme mluvili o mánii, začínající zesměšňováním jistých osobností přezdívkami, aby se s nimi nakonec dělaly společné věci. Že by se proto dal protestantismu přídomek neoblomné přísnosti? Přesně to dosud nikdo nevěděl, a přesto není nic striktnější než protestantismus.

Není to nic nového pro ty, kteří žili v Anglii a poznali špatnosti, jichž se potají Angličané a Angličanky sami dopouštěli, ale přitom měli na veřejnosti ustavičně na rtech slovo *shocking*. List „Pall Mall Gazette“ správně ukázal charakter těch protestantů, kteří zneužívali šestiletá děvčátka, a poté klidně zanotovali svoje kacířské žalmy.

V politickém životě je protestant pověstný především jako podvodník a lhář.

Falešný, okázalý, podkuřující a každého klamající Freycinet je dobrým příkladem právě oněch tvrdošíjných individuí, odmítajících každý pokus o kompenzaci, čímž je jejich morální zbabělost ještě horší.

Nikdo asi nebyl méně zarputilý než Jauréguiberry, který se vždy snažil nastrkovat své lidi dopředu, třeba tím nejnekalejším způsobem, ale současně byl poddajným nástrojem radikálů.

Tento údajný postrach moří byl ve skutečnosti velice nesmělý admirál. Cikánsky vyhlížející chlapec to dotáhl až na poslance, protože uměl bavit Gambettu imitováním šumění větru v korunách kokosových palm, a tomu zase dělalo potěšení zajít za admirálem s výrazem, jako by chtěl někomu utrhnout uši. Ten se tomu s rozšklebeným výrazem a vyvalenýma kočičíma očima smál, a nechápal, že je nehodný sedět v ministerstvu války vedle Cazota a Constanse. V janovském tichošlápkovi se sebeméně neozvalo svědomí, když byl vláčen špínou Kristus, v nějž údajně sám věřil. Všechno to a kdo ví, co ještě klidně připouštěl, jen aby zůstal ministrem, kdyby se jednoho dne jeho pitvorná tvář přece jen neznelíbila: *displicuit nasus tuus* (nelíbil se mi tvůj nos)...

Vždy připraven jako všichni protestanti obětovat vlastní politickou stranu své religiózní sektě, náš podařený admirál namísto toho, aby na Madagaskaru hájil francouzské zájmy, udělal z ministerstva námořnictva pomocnou instituci anglicko-protestantské misie a hrál si na ochránce pastorů, kteří vždy uměli spojovat příjemné

s užitečným tím, že domorodcům přinášeli Bibli a současně obchodovali s anglickým koloniálním zbožím.

Baron de Cambourg s možná až přílišnou zdrženlivostí publikoval v „Matinu“ zajímavé podrobnosti o podivném chování admirála.¹⁸⁸

Jak se zdá, jednal admirál Jauréguiberry pod vlivem protestantského pastora Monoda z Marseille.¹⁸⁹

Cambourg sdělil, že Monod horlivě překládal do francouzštiny protifrancouzské letáky metodistických misionářů na Madagaskaru, jimiž se ti snažili vyvolat u domorodců nepřátelské nálady proti Francii. Za tím účelem navázal styky s Exeter Hall, sídlem silně protikatolické a protifrancouzské propagandy „Missionary Societies“, která spojuje náboženství s praktickou obchodní politikou.

Tento duchovní je alespoň upřímný v tom smyslu, že se nijak neskrývá se svými sympatiemi k Angličanům a antipatiemi vůči Francouzům. V předmluvě k překladu díla Jamese Subrela, architekta evangelického kostela v Tananarive, píše totiž zcela otevřeně: „Jsme šťastni, když můžeme říci, že v zájmu skutečné spásy Madagaskaru zvítězil anglický vliv na ostrově nad francouzským, evangelické křesťanství nad Římem.“

Opravdu již nelze být lepším patriotem.

Když podle dějin sledujeme postoje protestantismu, pak zjišťujeme, že dnes je zcela tak agilní jako dříve. Protestanti jsou ovšem méně chamtiví než Židé. Brantôme je líčí stručně a velice výstižně: „Jsou vždy plní neklidu, vrtkaví a žádostiví kořisti.“

„Velký“ protestant Coligny je falešný mučedník par excellence. Příběh, který jej ukazuje na základě zcela hodnověrných listinných dokladů, nám jen potvrzuje, že tato údajná oběť svého náboženského přesvědčení byla ve skutečnosti nesmiřitelným katovým holomkem.

Abychom však tohoto hrdinu protestantismu soudili spravedlivě, musíme samozřejmě vzít v úvahu i mravy a zvyky jeho doby. Geusové¹⁹⁰ se spojili se Španěly a Coligny se zaprodal Anglii mimořádně podlým způsobem. Za přiměřenou odměnu nabídl předat Angličanům město Calais, které na nich dobyl zpět vévoda de Guise za cenu velkých obětí.

V Londýně dosud uchovávají smlouvu, uzavřenou v Hamptoncourtu dne 29. září 1562, spojující věc Anglie se záležitostmi hugenotů. Řečenou smlouvou bylo královně Alžbětě závazně přislíbено znovu vrátit město Havre za 100 000 zlatých tolarů, splatných ve Frankfurtu n. M. nebo Štrasburku, jakmile se zmocní Calais.

Smlouvu jménem prince Condé uzavřeli admirál Jean de Rohan, de Mouy, de Moustier a de Bouchart.

Současník Dupleix o tom říká: „... tím kalvinisté disponovali královskými městy ve prospěch cizinců, ba samotných dědičných nepřátel Francie.“

¹⁸⁸ „Matin“ ze 14. ledna a 2. února 1885.

¹⁸⁹ Rozmnožení takových Monodů, i když ne tolik jako Mayerů, je jednou z oněch egyptských ran, které tak bolestně postihly naši dobu.

¹⁹⁰ Zde příslušníci protiřímského nizozemského hnutí za nezávislost na Španělsku; pozn. překl.

Ve století, kdy se tak lehkomyšlně prolévala krev a na úskočné zavraždění nepřítele se pohlíželo jako na oprávněné jednání, dosáhlo u admirála pohrdání lidským životem nejvyššího stupně.

Když se věc protestantů zdála být u Dreux ztracena, považoval Coligny za zcela přirozené podpořit Poltrota de Méré sto tolarů, aby po zavraždění vévody de Guise mohl beztrestně uniknout.

O admirálově spoluvinně nejsou sebemenší pochybnosti.

Etienne Pasquier vypráví: Poté, co se Poltrot poradil a dohodl s Colignym, vyhledal v Orléansu vévodu de Guise a řekl mu, že z nerozváženosti následoval prince, že však toho lituje a nyní je pevně rozhodnutý být věrným služebníkem krále. Vévoda de Guise, který to považoval za čestné prohlášení, jej přátelsky přijal a dokonce i častěji zval ke svému stolu. Ale přívětivost prince však na něj tak hluboce zapůsobila, že se zastyděl, vrátil se k admirálovi a ani ministrova výmluvnost jej již nedokázala přimět znovu se vydat k vévodovi de Guise.

Když byl Poltrot de Méré mezitím zatčen, přiznal, že Coligny a Theodor de Bèze jej k řečené vraždě přemlouvali.

Chantonay svému příteli Joffe de Courteville psal:

„Ti, kteří vedli úder proti panu de Guise, tuto skutečnost zcela otevřeně doznali, a pravděpodobně mu admirál de Chatillon a Theodor de Bèze za to zaplatili 100 tolarů.“

První Kalvínův čin, jakmile se ocitl ve svobodné zemi, spočíval v tom, že nechal upálit svého vlastního přítele Serveta za to, že se v několika metafyzických bodech učení od něj odchýlil a namísto Syn nesmrtelného Boha trval na tom, že se má nazývat Nesmrtelný Syn Boží.

Coligny byl stejného rázu. Dokud byl sám utlačován, požadoval pro sebe svobodu smýšlení. Jakmile získal svobodu, byl tento údajný apoštol tolerance stejně tak nesnášenlivý jako baron des Adrets. V Angoulême obnovil hrůzné divadlo Nerónových živých pochodní. Mniši, kteří mu upadli do rukou, byli potřeni sírou, připoutáni ke kůlům, a tak zaživa upáleni. Jeden z nešťastníků, jak vypráví Mézeray, před trýznivou smrtí předpověděl admirálovi stejný osud, který nyní čeká jej.

„Vzpomeň si na Jezabel, vražedkyni proroků! Budeš vyhozen z okna, odamtud odveden pod šibenici a tam pak živý nebo mrtvý poznáš sám na sobě všechny odpornosti a krutosti, které nyní působíš Božím služebníkům.“

Proto také nikoho neudivilo, když se syn vévody de Guise pomstil na vrahovi za smrt svého otce. „Když pak byl zabítý,“ pravil Tavannes, „opájel se jeho zrak pohledem na toho, který zavraždil jeho otce.“ Nadávky, kterými jej zahrnovali jeho vrazi, byly pouze aktem pomsty, odplatou všech muk, která sám nechával vytrpět jiným.

V tomto smyslu se také veřejné mínění vyjádřilo co nejrozhodněji. Dodnes zachovaný nápis na Colignyho náhrobku je svědectvím hlasu lidu.¹⁹¹ Je tudíž třeba

¹⁹¹ Srovnej výtečné dílo barona Kervyna von Lettenhove o posledních dnech Colignyho, jež Charles Beut vydal ve francouzštině. Arcibiskup Freppel měl dnes již velice vzácnou odvahu napsat následující slova:

připustit, že nikdy ani jediná ze šibenic v Montfauconu nebyla vztyčena z oprávněnějšího podnětu, než v tomto případě.

A takovému muži chtějí protestanti postavit pomník! Angličané, kteří kdysi měli stejný nápad, si to po seznámení s historickými skutečnostmi rozmysleli; správně vycítili, že pro velký národ by bylo nebezpečné dávat špatný příklad oslavou zrad, a to i přesto, že jejich vlastní zemi posloužila. Nehodlali uctívat francouzského admirála, který jim kdysi chtěl prodat město Calais, protože by se to mohlo rovnat povzbuzování nějakého anglického admirála odstoupit přístav Dover Francii.

Pokud jde o Bartolomějskou noc, je i zde ve hře mnoho revolucionářských bajek, čehož je třeba hluboce politovat jako mnoha dalšího. Baron Kervyn von Lettenhove, který před vydáním svého skvělého díla „Hugenoti a geusové, studie dvacetiletí“¹⁹² důkladně probádal všechny dostupné archivy Francie, Anglie, Belgie i Španělska, a neříká tam nic bez uvedení příslušných pramenů, nám tím celou záležitost nově osvětlil.

Kateřina Medicejská, rovněž tak zapletená do neřešitelných sporů, si již nevěděla jiné rady, než nechat Colignyho zavraždit tak, jako on zavraždil vévodu de Guise. Tvrdí se, že vrahem byl Maurevel; přesto je pravděpodobnější, že to italský řemeslný rváč Pietro Paolo Tosingi vystřelil z okna jedné světničky v Rue des Fossés-Saint-Germain-l'Auxerrois na admirála, když ten právě přicházel z Louvru. Několik výstřelů z pušky však admirála nezasáhlo smrtelně. A neúspěch pokusu o jeho zabití pak rozhodl o Bartolomějské noci. „Kdyby jedna z kulek bývala zasáhla admirálovo srdce,“ hlásil benátský vyslanec, „pak by Bartolomějská noc nebyla.“

Nanejvýš rozhořčení hugenoti se nyní otevřeně vzepřeli a chystali k pochodu do Louvre se záměrem sesadit z trůnu Karla IX.

Rozšířená sága tvrdí, že ubozí nevinní hugenoti v důvěře ve svou smlouvu klidně spali. Ve skutečnosti tito pokojní beránci byli zkušení a po zuby ozbrojení vojáci, kteří se již po celý předešlý den rojili v pařížských ulicích, provázeli Colignyho a spoléhající na svůj počet ustavičně napadali Tavannese i další katolíky, až nakonec u tabule inzultovali samotného krále. Byli faktickými pány Paříže a soustředili zde všechny své bojové síly, které tvořilo 800 šlechticů a 8 000 plně disciplinovaných mužů v jednotkách. Montgomery obdržel rozkaz shromáždit 4 000 mužů ve Faubourg Saint-Germain. Město naplnili flanderští geusové, z nichž ovšem mnoho

„Někdy se zapomíná, že tento podivný Francouz, který zastával tak vysoké vojenské místo, se pro svou nenávist a ctižádost neostýchal povolát do své vlasti cizince, na základě podlé smlouvy vydal Anglii Dieppe, Havre a Rouen za protislužbu v podobě lidí, peněz a lodí ke škodě svého krále i své vlasti, a v důsledku toho zaplavil zemi německou kavalerií, najatou na loupení a vraždění.

Jak daleko zpět sledujeme jeho vojenskou kariéru, vždy se snažil navázat spojení s cizinou s cílem zardousit vlastní zemi buď jednotkami královny Alžběty Anglické, prince Oranžského, vévody Bipontského nebo německých knížat.

Byla v tomto nevlasteneckém muži, jehož válečnická kariéra vykazuje stejně tolik porážek jako svedených bitev, nějaká jiná morální velikost, která by mohla zmíněnou chybu zakrýt? Kdo by nevěděl, že Colignyho důvěrníkem Poltrem de Méré spáchaná vražda hrdinného vévody de Guise lpí na admirálovi jako nesmazatelná obžaloba! Kromě přiznání samotného vraha, který i na popravišti obvinil Colignyho z pověření takovým činem, jsou v jeho knize uvedena svědectví současníků, všechna bez výjimky přitěžující admirálovi.“

¹⁹² V originále *Les Huguenots et les Gueux, études de vingt-cinq années du XVI. siècle.*

zahynulo v krvavých řežích. Na druhé straně také spěchala ze všech provincií posila k pomstě za admirála.

Rada šesti zasedala permanentně a řídila útok: v noci z 24. na 25. srpen byla přijata poslední rozhodující opatření.

Kateřina Medicejská, která po celou dobu dávala najevo mužskou energii a díky zprávám pánů Bouchavenne a Gramonta byla o všem přesně informována, věděla velice dobře, že by její syn byl tak jako ztracen, kdyby se rychle nerozhodla.

Stručně řečeno, situace byla stejná jako v noci 10. srpna 1792. V obou těchto nocích vzplál revoluční požár. Kdyby se byl Ludvík XVI. namísto trpného vyčkávání v paláci, na který již dotíraly hlučící a hrozící oddíly, býval sám chopil iniciativy, kdo by jej za to mohl obvinít ze zákeřného přepadení?

Stejně tak málo tomu bylo ze strany Karla IX.; udeřil jako první, nic víc! Pravděpodobně sám vražedného útoku na admirála upřímně litoval, protože dal nad ním najevo svůj hněv, ale když mu byly předloženy důkazy o plánovaném spiknutí proti sobě, zdálo se mu nebezpečí již tak obrovské, že nechal rozeznít poplašné zvony v Saint-Germain-l'Auxerrois o dvě hodiny dříve, než bylo domluveno.

Marcel, bývalý představený obchodnického cechu, byl již připraven a potřeboval jenom znamení k zahájení povstání katolického obyvatelstva Paříže, které hugenoty nenávidělo, a tedy k podpoře jednotek krále a vévody de Guise, jež byly mnohem slabší než protestantské.

Jako první padli šlechtici, kteří pronikli do Louvru, aby svým přátelům otevřeli průchod.

Od samého počátku republiky jsou protestanti ve spojení se Židy, jejichž zájmy na berlínském kongresu zastupoval Waddington, jak jsme si výše ukázali. To bylo zcela přirozené. Mnohokrát již byla prokázána těsná spojitost mezi Židy a protestanty. Heine říká: „Protestant je takový katolík, který odložil trojjediné modlářství a obrátil se k monoteismu Židů.“

Židé sice své spojence rozhodně neušetřili ponížení, ale přesto jsou srozuměni nechat je jít zatím vedle sebe. V jistých společnostech, jako např. v klubu Saint-Simon, byl jeho prvním pokladníkem Meyrargues, užívající tam květnatého jména Nephthali, zatím co prezidentem byl Monod. Švýcarský protestant jménem Cherbuliez v „Revue des deux mondes“ pod pseudonym Valbert zahrnoval Židy nejodpornějším patolízalstvím, a Alkanem Lévyem redigovaná „Revue historique“ mu dávala příležitost k chrlení jedu a žluči na adresu katolíků.

S pomocí Židů mohli protestanti bez obav převzít apoštolský úřad, který nepohrdl žádným prostředkem k dosažení cíle. Tu a tam zřizovali tzv. biblické stanice, jak je popsal Daudet ve svém „Evangéliste“ (Evangelista) a kde násilím usilovali o obracení mladých dívek na svou víru. Mohli si to dovolit, protože si byli jisti beztrestností díky naprostému mlčení ze strany židovského tisku.

Představme si na chvíli, že něco podobného tomu, jak vypráví Daudet, by udělali katolíci; okamžitě by zazněl ohlušující pokřik republikánských listů. Daudet sám mi v tomto ohledu potvrdil hodnověrnost i těch nejmenších podrobností. O všem tom jsem s ním mluvil u matky Eline Ebsena, jehož syna učil německy. Tisk se také o jeho knize zmínil, ale již absolutně mlčel o případech v ní popsaných; přesto každý sdílel mínění policejního komisaře, jehož ochranu si paní L. vyžádala.

„Ale to je hrozné, vážená paní, já sám jsem také otcem. Slibuji, že udělám všechno možné, abych vám zajistil právo... Jak se jmenuje ta odporná osoba, která se dopustila tak svévolného útoku?“

„Pan J. M. ...“

„Pak se vážená paní,“ řekl náhle komisař úplně jiným tónem, když slyšel jméno respektovaného bankéře, „nedá dělat nic. Bylo by to prakticky totéž, jako by se mělo zaútočit na Rothschilda.“

Co zde vyprávím, do poslední čárky odpovídá pravdě. Čemu se však ještě může někdo divit, když vidí, jak se vede ubohé Anně Féralové, která je již šest let vězněna, aniž by o ní rodina měla nějakou zprávu a ani neví, kde je.

Proběhl rozruch budící proces a příkaz soudce zněl, že dítě bude zase vráceno svým příbuzným. Ministr spravedlnosti, klidně se sám stavící nad zákony, ze sebe udělal spoluviníka zločinu a zakázal vykonání soudního rozhodnutí.

Matka zemřela žalem. Dědeček se bez ohledu na svou chudobu vytrvale snažil dosáhnout práva proti bohatým protestantským bankéřům.

Nic není dojemnější, než výmluvná slova v dopisech tohoto nešťastníka, přestože se jimi Martin Feuillée bavil, Cazot nad nimi málem pukl smíchem, a dokonce i zasmušilého zednáře Humberta přiměla k pohrdlivému pousmání. Poslední ze zmíněných dopisů z 12. března 1864 je skutečně dojímavý prostotou a skromností:

Négrepelisse (Tarn et Garonne)
12. března 1884

Pane ministře!

Po třetí Vám píši ohledně dosud nepotrestaného zločinu a nenaleznu klidu, dokud se mi nedostane práva.

Bez ohledu na dvě rozhodnutí soudních dvorů v Toulouse je moje vnučka Anna Féralová již šest let vězněna, aniž bych věděl kde.

Její matka zemřela žalem před třemi lety v nemocnici v Montaubanu.

Soudní dvůr v Toulouse nařídil, že moje vnučka mi má být zase vrácena, protože jsem její zákonný poručník, ale nepodařilo se mi toho dosáhnout stejně tak, jako ani předtím její matce.

Mezitím zemřel její otec i druhý dědeček a proto mám o ni otcovskou péči já. Obrátil jsem se již s touto věcí na státního návladního, ministry i na samotného prezidenta republiky, ale marně.

Podporuje mne tisk, veřejné mínění i soudy. A vy, pane ministře spravedlnosti, chcete snad jako strážce zákonů dovolit, aby takový zločin zůstal nepotrestán?

Původci věznění mé vnučky jsou již čtyři roky mrtví, avšak spoluviníci nespravedlivého jednání v zločinu dál pokračují.

Protestantský pastor a několik sektářů platí Anně Féralové penzion jako jejich podivný výchovný institut. Tím se vzpírají zákonu.

Kdyby se nějaký katolický kněz provinil takovým zločinem, byl by již dávno přísně potrestán.

Pod záminkou náboženské otázky je tedy možné pohrdat soudními příkazy, zákony i prostou lidskostí? A Vy, pane ministře, že byste mohl být nevšímavý k takovému přehmatu? To jistě ne!

Před zločin je stavěna do popředí religiózní otázka; to je ničemnost. Mám jenom své vnouče, jediné, které mi zůstalo, a to je kdesi zavřený a jeho vyznání víry je přitom zcela lhostejné.

Smí snad protestantský fanatismus vrátit náš národ do časů inkvizice?

Co bude z podlomené otcovské autority pohrdáním zákonem, co zbude ze samotné spravedlnosti, když vítězí nespravedlnost? Jaký význam má religiózní otázka, když jde o dítě, od věku 4 nebo 5 let držené v zajetí?

Zda byla moje vnučka protestantka, židovka nebo mohamedánka, mne nezajímá, a ostatní ještě méně.

Je z mé krve, je jedinou bytostí, která mi na tomto světě zůstala a nikdo nemá právo mi ji brát, dokonce ani hlava státu ne.

Znovu Vás tímto, pane ministře, prosím, vydejte ve jménu důstojnosti zemské vlády příkaz ke skoncování s takovým skandálem.

Před čtyřmi lety, odkdy jsou oni sektáři mrtví, jsem ztratil svou dceru.

Snažím se zachovávat klid, ale když se mi pohrdáním právem a způsobným násilím bere trpělivost a je mi působeno takové neštěstí, nepadne odpovědnost na mne, ubohého starce, jenž má pouze jediné vnouče, které by rád před svou smrtí ještě spatřil, a to všechno jen proto, že to tak chce protestantský pastor... navzdory zákonu.

Bůh je mi svědkem, že jsem doháněn až ke krajnosti.

Vy, pane ministře, můžete sám s tak neúnosným stavem skoncovat příkazem k potrestání viníků a k dopravení mé vnučky do výchovného institutu v Montaubanu, kde bych ji alespoň mohl vídat, protože mně můj věk i situace nedovolují mít ji trvale u sebe.

Ve jménu porušeného zákona, zhanobené spravedlnosti a veřejného svědomí i nedocnění přirozených práv Vás tímto naposledy snažně prosím.

Přijměte, pane ministře, ujištění o mé uctivé oddanosti.

Barboteau,
dědeček a poručík
Anny Féralové.

Tedy i protestanti, i když ne tak drze a razantně jako Židé, provozují proselytství hanobením a pronásledováním náboženství naprosté většiny Francouzů.

Vůdcem protestantského boje proti všem šlechetným citům, proti úctě k dávným tradicím a na jejich zničení v duších mladších generací je pastor Steeg, horlivý pohrdač katolicismem. Autor jedné z oněch zavrženíhodných knih byl s pomocí zednářů zvolen v Bordeaux poslancem. Tělem i duší pracuje, tak jako Spuller, na zkažení francouzské mládeže, rovněž jako on je rozený Němec a nikdy nebyl naturalizován. Jeho zvolení bylo takřka novým tmelem pro levici, v níž jakýkoli vlastenecký cit již dávno vyhasl; cítí pouze nenávist ke všemu, co je francouzské a naopak miluje všechno cizí. V únoru 1886 byl Steeg aklamací zvolen dokonce předsedou výboru levice.

Několik protestantů, pobouřených výše vylíčenými ohavnostmi, kladlo rodičům na srdce, aby se jejich dětem nedostala do rukou příručka od Comparyho, kterou

jak známo, papež zakázal. Mezi opačně smýšlejícími se zase vyznamenal prefekt Monod.¹⁹³

Celý departement Calvados zamořil Comparyho příručkami, které navíc rozesílal s vizitkami městských úřadů. Zašel dokonce tak daleko, že se jako protestant odvážil katolíky ujistit, že na indexu zapsaný manuál se prý nijak nedotýká neutrality školy. Jako reakci na Monodem publikovaný a doslova směšný dopis ohledně toho vznesl jeden list z Normandie protest, bohužel přespříliš horlivý a proto ne se zcela vhodnými výrazy, ale přesto poukazující na podobné pohoršlivé případy v Paříži, pořádané padělateli víry s pomocí zednářů.

Abychom použili lidového příměru, říká se ve zmíněném časopisu, dovolujeme si panu Monodovi, který nám připadá jako veřejný travič, dát přezdítku pančovatel vína. Když chemická analýza prokáže, že se vám nabízí víno, namíchané z nepojmenovatelných substancí, pro nějž nemá jazyk jiný výraz než mišmaš (mastroquet), můžeme vám dát jen jedinou radu: Nepijte to, jde o jed! A přesto se vám tvrdí, že je „zcela neškodný“. Ted' už jen schází, aby ta ohavná směsice byla přirovnána k nejčistšímu vínu Chateau Margaux z roku velké komety (1811)!

Zjevně je mým osudem, abych se s panem Monodem setkával vždy, kdykoli se zabývám dějinami.

V první knize jsem vyprávěl o neuvěřitelném dobrodružství Saint-Simonových papírů, uložených již celé století na ministerstvu zahraničních věcí, jejichž publikování se ředitel archivu, Faugère, stavěl na odpor podivným tvrzením, že je doufá sám jednoho dne vydat tiskem.

Chování pana de Freycineta v této záležitosti si zaslouží naší mimořádné pozornosti. Na zvláštní přání jednoho z mých nejlepších přátel, pana Henri Lessereho, jsem pochvalně promluvil o jeho knize „La Guerre en Province“ (Válka na venkově). Tehdy ještě neznámý a úspěchem si nejistý autor se snažil knihu přiblížit čtenářům pomocí nejrůznějších časopisů. Vzpomíná si ještě na mou tehdejší recenzi? Následoval po ní správný impuls? Jisté je pouze tolik: dal svolení k publikování papírů autora, který zemřel před 25 lety.

Pouštěl jsem se do práce, která mne v nejvyšší míře zajímala, a právě měl vyjít její první díl u Quantina, když jsem byl dotázán, zda bych byl srozuměn s vydavatelským domem Hachette.

Vydavatel Hachette je pro autory nesporně jedním z nejmilejších.

Pro mne by to bylo jen vítané, protože takový dům by jistě rád zaplatil 100 000 franků za rukopis Saint-Simonových „Pamětí“.¹⁹⁴ Zdálo se mi to být tím příhodnější, protože jeden z jeho ředitelů patřil k mým nejlepším kamarádům z gymnázia.

¹⁹³ Byl to Monod, kdo nezákonnosti, které se udály o pašijové neděli v roce 1884, klidně trpěl, ne-li přímo podporoval. Jistý ničema se s číslem „Lanterne“ v ruce odvážil spílat otci Delormemu na kazatelně kostela Saint-Pierre.

Na náměstí před kostelem zevlující povaleči se snažili násilím otevřít dveře kostela a nadávali vycházejícím věřícím; poté se rozprchli po městě a vykřikovali pohružky smrti pod okny katolíků. Městské úřady však po celý večer zůstaly zcela nečinné.

¹⁹⁴ V originále *Mémoires*; pozn. překl.

Zatím to však nebylo možné, protože jsem již dal své slovo Quantinovi. Jakmile jsem to však oznámil, byly všechny písemné podklady okamžitě vyžádány zpět... Pravděpodobně jeden z Gambettových propuštěnců jménem Girard de Rialle, patřící mezi vždy ochotné průměrné lidi, nějak vyčenichal, že se zde dá něco vydělat... Byla tedy do praxe uvedena podivná teorie, že konzervátor archivu nebo knihovny má přednostní právo na využívání pokladů svěřených jeho doзору, a že ti ostatní, tedy daňoví poplatníci, přijdou na řadu až po jimi placeném zaměstnanci. Je tomu tedy přesně tak, jako by správce poleší měl právo předem si pro sebe porážet nejlepší stromy, nebo kdyby si ředitel dolů směl pro sebe nechávat nejvýnosnější půdní bohatství.

Je přece lhostejné, zda má výhradní právo na vydání zatím ještě nepublikovaných Saint-Simonových spisů vynést 10 000 nebo 100 000 franků, ale každopádně je neslýchané, aby někdo na to nějaké osobě udělil monopol.

„Takové listiny jsou veřejným majetkem; každý povoláný člověk má právo si je svobodně probádat a na vlastní nebezpečí vydat jemu vyhovujícím způsobem, ať je to třeba ‚Svatba v Káni galilejské‘ nebo ‚Nanebevzetí z Louvre‘.“¹⁹⁵

Téhož mínění jsou dokonce i republikánské listy, ale svým čtenářům to samozřejmě neříkají. Myslím, že Girard na to nestačil, a když mu bylo v jeho záměrech zabráněno, tvářil se jako by nic, a aniž by se tím rmoutil, stal se dokonce po nějaké době rytířem Čestné legie a tím ovšem i rytířským panem de Rialle.

Monod sám zastával v tisku názor archivní komise a dětinsky směšným způsobem hájil podivnou myšlenku, že řediteli jako prostému strážci archivních pokladů takové privilegium přísluší. To mu tehdy vyneslo hodně posměchu, který není do dnes zapomenutý.

Vraťme se však k religióznímu pronásledování ze strany protestantů.

Jistý muž mezi nimi se vyznačoval zvláště odpornou, dosud zcela nezapomenutou hrubostí a také mnoha spáchanými ohavnostmi. Již jsem zmínil jméno Winc-kam, muže, který tak neomaleně porušil domovní právo zbožných sester.

Snad ještě nikdy nebylo právem opovrhnu-to hruběji. Paragraf zákona byl zcela jasný a nepřipouštěl žádné pochybnosti. Dům v Rue de la Lune byl roku 1693 paní Louvetovou darován řádu milosrdných sester k zřízení školy s podmínkou, že budou dodržována jistá ustanovení ohledně ranní a večerní modlitby. Mezi nimi byla podle klausule testamentu předepsána také modlitba de profundis.

Poté byla uzavřena závazná smlouva, na níž záviselo nabytí vlastnického práva. Buď sestry přijmou řečené podmínky, nebo se práva k domu zřeknou. Představme si např., že by Akademie přijala peníze od Monthyona a nevyplácela by zůstavitelem testamentárně stanovené ceny!

Dokonce ani Herold, který jinak necouvl před ničím nezákonným, by se tak očividného porušení práva neodvážil.

Během zasedání z 16. června 1879 poradní komise prefektury departementu Seine pod předsednictvím pana Cléryho prohlásila, že řádovým sestrám uložené podmínky nechávat chudé malé žáčky říkat jisté modlitby, jsou neslučitelné se zásadou

¹⁹⁵ V originále *Noces de Cana a Assomtion du Louvre*.

zesvětštění (laïcisation) školy, a proto řečené podmínky označila za nezákonné a nebezpečné!

Komise se tehdy vyjádřila doslova takto:

Zmíněná klausule testamentu ve škole, vedené milosrdnými sestrami, se si-
ce snadno a pravidelně plní, je však neslučitelná se zásadami, které musejí být
dodržovány u všech dětí dotyčné městské části ve veřejných školách bez ohle-
du na jejich vyznání víry.¹⁹⁶

Mezitím se dostal k veslu Floquet, nepochybně byly rozdány menší finanční po-
zornosti, a ti samí muži, kteří 16. června 1879 ona opatření prohlásili za nespraved-
livá, je najednou v zasedání z 13. března 1882 pod předsednictvím Templiera shle-
dali za zcela spravedlivá a vyslovili se souhlasně k prefektovu požadavku.

Že se tak ostudné znesvěcení té posvátné záležitosti nazývá správným a dobrým,
je jedna z nejbolestnějších zkušeností současnosti.

Domníval jsem se, že právě ti, kteří kdysi byli nazýváni „kněžími zákona“, bu-
dou svůj úřad muset vykonávat neochvějně i uprostřed všude je obklopujícího mo-
rálního bahna. Člověku krvácí srdce, když vidí, jak představitelé francouzské advo-
kacie, která se mohla s hrdostí ohlédnout na skvělé důkazy čestného výkonu svého
úřadu, se nyní ochotně pouští do takových hanebností.

Čtème o tom brožuru pana Le Berquiera s titulem „Seznam advokátů“, kde nám
ukazuje janusovskou tvář advokacie.¹⁹⁷ Potom skutečně uvěříme, že se advokátský
stav podobá římskému senátu, v němž Pyrrhův vyslanec viděl shromáždění bohů a
polobohů. Zde totiž není řeč o ničem jiném, než o protestu proti každé nesprave-
dlnosti, jde „o ochranu svobody, majetku a života spoluobčanů, ať je ohrožována
kýmkoli, lhotejnost zda v klidných nebo neklidných časech, a nechť už se děje pod
panstvím despotismu nebo zákona“.

Připomeňme si k tomu ještě slova ne právě chvalně známého Fargeta v procesu
proti Ludvíku XVI.:

„Čest může být zachována jen ctí. Všechno, co zraňuje jemnocit, se v na-
ších očích rovná přečinu, protože co je dovoleno každému jinému stavu, musí
být pro náš stav v tomto směru nepřipustné.“

Vzpomeňme si také, co bylo napsáno u příležitosti povýšení Le Berquiera na
představeného advokacie. Vypadalo to, jako by v této osobě byly ztělesněny všech-
ny ctnosti. Pomyslelo se při tom na velkého kancléře Thomase Moruse, kterého ja-
ko vězně v Toweru jednoho dne navštívila jeho žena a děti?

„Podepiš odvolání a jsi volný,“ naléhaly na něj. Chvíli se rozmýšlel, pro-
tože věděl, že když odmítne, musí jeho hlava již nazítří padnout na špalku,
který se v Toweru dodnes ukazuje návštěvníkům. Poté se své ženy zeptal, na
jak dlouho asi odhaduje délku zbytku jeho života. „Deset nebo patnáct let,“
odpověděla. „Nuže,“ řekl, „mám snad věčnost vyměnit za tak krátký čas, kte-
rý bych mohl ještě se svými blízkými prožít?“

¹⁹⁶ „Gazette des Tribunaux“ ze 7. října 1882, str. 970.

¹⁹⁷ V originále *Le tableau des avocats*, Imprimerie Balitout et Questroy. Pozn. editora: Janus byl starořímský bůh, zobrazovaný se dvěma tvářemi; v přeneseném smyslu slova dvojakost, obo-
jakost.

Ano, v 18. století to došlo tak daleko, že lidé, aniž by vlastně věděli proč, pěli na nový advokátský stav nadšené ódy a dávali mu čestné přívlastky.

A přece bylo známo, že tyto organizace se jen málo hodily na le Berquiera. Takový muž měl přesně vědět, co si má myslet o zákonnosti postupu, a neprohlašovat dnes za černé, o čem ještě včera tvrdil, že je bílé. Taková ohebnost (parangon) toho, co má být vždy pevné, se rovná umění žongléra.

Tam, kde se jedná o testament chudé vdovy ve prospěch sirotčince, musí heslo každého přísaze věrného muže znít: „Vdovy a sirotky hájit!“ V každém jiném případě to znamená zapomenout na své povinnosti z osobních důvodů, které náš čtenář snadno sám uhodne.

Sám se budu při každé příležitosti snažit poukazovat na odchýlení od skutečnosti ve prospěch pouhé domněnky a kritizovat ustavičné ústupky, jež jsou nejvíce zneklidňujícím momentem naší doby, která již podle všeho nemá potřebu pravdy. Lze zde jen plným právem opakovat, co řekl Tacitus o Římanech své doby: *Nos vera rerum vocabula amisimus*. (Ztratili jsme schopnost správného pojmenování věcí).

Nyní šlo už jenom o provedení výše zmíněného rozhodnutí. Starosta 2. okresu, Carcénac, se raději vzdal svého úřadu, aby se na takové věci nemusel podílet. Poté se každému nepříjemný Winckam nabídl jej převzít. 27. září 1882 pouze v doprovodu nechvalně proslulého Dulaca si pomocí paklíče otevřel dveře zmíněné školy a po násilném vniknutí do domu i přes Lefebureho energický protest vyhnal zbožné sestry z jejich vlastnictví!

Celá ulice byla takovým sprostáctvím pobouřena a posměšně pokřikovala na ničemy, kteří zahanbeně měnili barvy obličeje. Dokonce i jinak klidní lidé je zasypávali nevybíravými slovy. Byl to první případ použití násilí proti milosrdným sestrám, bylo to poprvé, co se občan nechal dobrovolně zneužít k činu, k němuž by se odhodlali i samotní policejní úředníci jen s nechutí a s odvoláním na rozkaz.

Proto také zavládl nemenší úžas, když v únoru 1883 u příležitosti voleb do konzistoře se Winckam svým podlým činem ještě chlubil, široce o něm vyprávěl a vedle Mirabeau a Steinera-Dollfuže byl také do konzistoře zvolen.

Zmíněná volba byla zahraničními protestanty hlasitě kárána. Lze si snadno představit pomstychtivost zatrpklých jedinců, kteří dříve byli ve svých náboženských minoritách utiskováni. Ať je tomu jakkoliv, zůstává ostudou a zbabělostí vztáhnout ruku na bezbranné ženy, na duchovní sestry řádu svatého Vincence z Pauly, které na každém kroku konaly jen dobro. Že k tomu byl použit Winckam, jenž po příslušném odměnění mohl pak svou ostudu skrýt v cizí zemi, to lze ještě pochopit, ale že byl takový násilník a lupič zvolen do konzistoře – to už překračuje jakoukoli představitost a jen dokazuje, jak hluboko protestantismus ve Francii klesl.

Protestanti však svou moc, již se jim dostalo společenstvím se Židy, všude zneužívají k urážení katolíků v jejich nejdražším náboženském přesvědčení. V malé obci Mornac okresu Charante se roku 1882 jeden takový protestant odvážil něčeho až dosud neslýchaného – pronásledoval do krve všechny, kteří nesmýšleli jako on a získal si i smutnou proslulost být první mezi těmi, kteří rozbíjeli hřbitovní kříže.

Je možná nadbytečné takové věci zde zešíroka znovu vyprávět, ale dobře nám to ukazuje způsob cítění a myšlení lidí, jejichž předci si tak hlasitě stěžovali na proná-

sledování. Kdyby však zmínění předci byli již tenkrát silnější, byli by možná sami mnohem horší utiskovatelé, než katolíci.

Zmíněné vandalství na hřbitově je dokumentárně doloženo a má skutečně tragický nádech...

Po projevech veřejného pohoršení měli ještě protestanti drzost soudně stíhat ty, jejichž vina spočívala v tom, že tam chtěli pochovat své dítě. Byl obžalován dokonce i šestnáctiletý chlapec.

U soudního dvora v Marennas státní návladní Virien, který chtěl za všech okolností prosadit potrestání obviněných, protože si to přáli zednáři v Paříži, sáhl k podivnému prostředku – svědkům obhajoby hrozil okamžitým uvězněním!

Navíc ještě v důsledku neobratnosti svého obhájce Quereneta byli pak obvinění skutečně potrestáni 10 až 15 dní vězení.

Četli jste Chambrunovu knihu „Slzy“ (les Larmes)? Byla nadmíru velebena Michelem a její dojemné líčení osudu francouzských protestantů nám kdysi vhánělo slzy do očí. Kdyby tam byl tehdy pánem Pineton, jistě by jednal stejně jako starosta v Mornacu a rakev toho, kdo nepatřil k jeho náboženské komunitě, by nechal shodit do bláta.

Jmenovitě na jihu si protestanti počínali nanejvýš pohrdavě. V Montaubanu, kde měli většinu v městské radě, přestože tvořili jenom šestinu obyvatelstva, využili své převahy, zmocnili se školy „Villebourbon“, náležící řádovým bratrům, a okamžitě z ní odstranili všechny krucifixy.

V Nismes nejdříve zakázali procesí a poté v červenci 1882 z nově vysvěcené nemocnice také vyházeli všechny krucifixy.

Došlo při tom k dojemné scéně. Všichni chůze schopní pacienti doprovázeli plačící řádové sestry, které v procesí nesly krucifix do malé kaple, zatím co správce se jim posmíval a vedl rouhavé řeči.

Až jednou přijde den odplaty na menšinu, která se provinila takovým jednáním, pak ti sami lidé, kteří jsou v čase úspěchu tak bezohlední, budou při neúspěchu tím deprimovanější, a nanovo spustí své plačtivé volání po toleranci!

V každém případě není nic důležitějšího a současně smutnějšího nad skutečnost, že protestantismus, který vystoupil proti Církvi s takovou nenávistí, došel již tak daleko, že nenávidí i samotného Krista, a všude možně odstraňuje jeho obrazy a sochy.

Jakkoli nám to připadá bolestné, je takový obrat přesto nakonec prospěšný. Naše doba má každopádně tu přednost, že eliminuje veškerou dvojsmyslnost a objasňuje jádro věci. Protestantismus je nucen jít ukázanou mu cestou a dosáhnout cíle, k němuž se ubírá – pečeti svůj pakt se Židovstvem zapíráním Kristova kříže tím, že Božskému Mistru plive do tváře tak, jak to předpisuje zasvěcovací akt templářského řádu, který je původcem a předchůdcem dnešního zednářstva.

III.

Židé

Nenávist k dítěti * Krvavá oběť * Svědectví dějin * Chaucer a Canterburyho příběh * Raphael Levy * Zavraždění pátera Tomáše * Únosy dětí v Orientu * Kniha obráceného rabína * Molochův kult * Nedostatek nezávislosti francouzských učenců * Židé v Akademii * Dědické právo * Hano-bení katolického kultu Židy * Židovští republikáni * Hendlé * Jesias Levaillant * Židovští svědci před soudem * Moyse, Lisbonne a Michael Dreyfuß * Herold * Eduard Lockroy * Včera a dnes * Holobrádek Robespierrovým špiónem * Paul Bert a jeho lži * Židovští vydavatelé příruček * Drobní Židé * Michel Bréal * Camille Sée a zákon o dívčích školách * Žid a škola * Denunciace Charlese Laurenta * Pán a paní Neuburgerovi * Challemel-Lacour * Židé a oplzlosti * Obscenní literatura * Co je na ulici k vidění * Leo Taxil a Židé * Shovívavost katolíků * Ničemnosti „Lanterne“ * Talmud ulice * Uzákoněné pronásledování * Židovští agenti * Aféra Clovis Hugues * Soudní zasedání 1885 * Obhajoba vraždy * Nová policie * Custodes ipsos quis custodiet?¹⁹⁸ * Ignotova Paříž * Nevinní před soudem * Zednářský a židovský soudcovský stav * Několik typických soudců * Beyne * Milostné známosti sekčního šéfa státní rady * Štvanice na kněze * Smrt faráře Frairota * „Archives israelites“ a vele důstojný Howard * Naši chudí bratři * Aféra St. Elme * Dva nevěrní poslanci * Jsi v koncích? * Utrpení maličkých * Mistrovské dílo * Urážky zdola * Vyznání víry z éry hrůzovlády * Freicynet * Pronásledování v nemocnici * Světští ošetřovatelé nemocných a mučednice * Quentin * Doktor Desprès * Milosrdné sestry a cholera * Prchající nemocný * Městská rada, obávající se Prusů, ale neutíkající před milosrdnými sestrami * Závěr

Pokryteckou ponížeností zednářů i protestantů – jak je tomu u jistých lidí, stavicích se vždy poddajně k silným a mocným – dostává religiózní pronásledování ze strany Židů mimořádně trpkou příchutí. Pokud jde o nenávist ke křesťanství, jsou ještě dnes naprosto stejní jako za časů Tiberia Augusta, a jako dříve je jimi Kristus vysmíván a urážen. Ve středověku na Velký pátek bičovali krucifixy, znesvěcovali hostie a špinili obrazy svatých, což byla jejich největší radost tehdy jako dnes. Kdy-si týrali křesťanské děti tělesně, dnes jim otravují ducha svým ateistickým učením. Dříve byla jejich heslem krev, dnes se jmenuje jed; co z toho je horší?

Zarputile nenávistné smýšlení Židů nelze doložit bez toho, že bychom se nevrátili ke krvavým obětem a tisíckrát prokázanému obvinění, jehož pravdivost je jimi stejně tak zuřivě popírána.

Byly takové krvavé oběti skutečně spáchány? V známém případě Tisza-Eszlár vystavil Renan Židům samozřejmě příznivý posudek.

„Mezi všemi pomluvami, vyvolanými nenávistí a náboženským fanatismem,“ říká Renan, „není žádná tak nechutná jako tvrzení, že Židé o svých religiózních svátcích prolévají krev. ... Něčemu takovému uvěřit je pouze obrovská hloupost.“¹⁹⁹

Početná svědectví bohužel odporují Renanovu podezřelému tvrzení.

Roku 1071 bylo v Blois Židy ukřižováno dítě a poté vhozeno do řeky; 1113 byl v anglickém Norwichi dvanáctiletý chlapec vlákn do židovského domu a vytrpěl

¹⁹⁸ Kdo bude hlídat hlídače?

¹⁹⁹ „Revue des Études juives“, Nr. 5.

tam úděsná muka; roku 1179 dítě, uctívané Církví jako svatý Richard a jehož svátek se světi 25. března, bylo zavražděno na Boží hod velikonoční; rovněž 1181 jiný chlapec jménem Radbert byl zabit během stejného svátku. V roce 1236 Židé poblíž Hagenau rituálně zabili tři děti ve věku 7 let; roku 1244 bylo umučeno křesťanské dítě neznámého jména; 1255 bylo křesťanské dítě v Lincolnu jménem Hugo drženo pod zámek až do velikonočních svátků a pak ukřižováno početnými Židy, kteří se tam sjeli ze všech částí Anglie; v letech 1257 a 1261 jsou z Londýna a Wellsenburgu doloženy stejné násilné činy; 1261 Židé ve Pforzheimu zardousili sedmileté děvčátko; 1283 v Mohuči prodala kojná svěšené dítě Židům a ti je zavraždili; 1285 vysáli v Mnichově dítěti krev; 1286 byl čtrnáctiletý Utherner stejným způsobem mučen tři dny; 1287 byl v Bernu o velikonocích rituálně poražen malý chlapec Rudolph; 1292, 1293 a 1295 se stal stejný zločin v Colmaru, Kremži a Bernu; 1303 byl zardoušen syn vojáka, školák Conrad; roku 1345 byl stejně krutým způsobem zavražděn svatý Heinrich; 1401 ve vestfálském Düsenlofenu potkal tentýž osud čtyřleté dítě; 1407 byli za podobná barbarství Židé vyhnáni ze země; roku 1429 byl během židovských velikonočí rituálně obětován Ludwig van Bruck; roku 1454 Židé v Kastilii rozsekali dítě na kusy a pak si jeho srdce uvařili; 1462 byl rituálně obětován blahoslavený André; rovněž roku 1375 byl umučen i malý blahoslavený Simon v Tridentu; 1480 se udál stejný zločin v Trevisu; roku 1486 v Řezně padlo Židům za oběť šest dětí; 1503 bylo zase dítě vydáno Židům vlastním zlotřilým otcem; 1520 nechali Židé v Biringu vykrvácet dvě děti; 1541 byl čtyřletý Michel po tři dny ukrutně trýzněn; 1547 byl v Rave syn krejčího ukřižován dvěma Židy; roku 1569 Žid Jacob z Leozyka zardousil křesťanské dítě; 1574 v Punii Žid Joachim Smieclavicz zavraždil sedmiletou dívku; 1597 zardousili Židé poblíž Sigalowa dítě a jeho krví pokropili podlahu synagogy; roku 1550 zavraždili Židé v Ladeanu pětiletého chlapce jménem Mattheus Jilloch; 1670 upálili Žida Raphaela Levyho, protože nechal rituálně vykrvácet dítě.²⁰⁰

Podobné hanebnosti se ustavičně odehrávají v Orientě.

Výše vyjmenované případy jsou potvrzeny početnými kronikáři, ale všechny je zde uvést by překročilo rámec naší knihy. Rupert ve svých „Dějinách synagogy“²⁰¹ má o tom několik znamenitých pasáží.

Není snad ani jediný spisovatel středověku, který by nezmínil, že takové hrůznosti byly téměř na denním pořádku.

Saský kronikář, známý pečlivostí v uvádění míst i dat událostí, vypráví také případ vraždy dítěte v Norwichi.

„V onen čas Židé v Norwichi koupili před velikonocemi křesťanské dítě, mučili je tak, jako byl trýzněn náš Spasitel, na Velký pátek je oběsili a mrtvo-

²⁰⁰ Autor knihy *Pro Judaeis, reflessioni e documenti*, vydané v Turínu 1884, žádný z uvedených faktů nepřipouští. Jeho kniha ostatně není nic jiného, než jalovou snahou o ospravedlnění Židů všech zemí a časů.

Pozn. editora: Zde je na místě dodat, že se časové i jmenné údaje rituálních vražd u jednotlivých autorů někdy neshodují. Zvláště v Drumontově knize jsou určité odchylky u místních i vlastních – převážně německých – jmen, což je u francouzského autora pochopitelné. Přestože na to Židé a jejich souputníci vítězoslavně ukazují jako na důkaz „neserióznosti či přímo lživosti antisemitů“, na samotných faktech to absolutně nic nemění!

²⁰¹ V originále *Histoire de la Synagogue*.

lu poté spálili. Od té doby se udály pozoruhodné zázraky skrze dítě, nazývané nyní svatý Vilém.“

Nejzajímavějším spisovatelem o tomto předmětu je nesporně Chaucer. Básník 15. století, jehož tělo spočívá ve Westminsterském opatství a na náhrobku je vyryto několik veršů z jeho básně Květ a list, byl pozorným malířem mravů své doby. Jeho „Canterbury tales“ jsou jistým druhem Dekameronu, k němuž mu dodala rámec pouť k relikviím svatého Thomase Becketa. Světec hrál v dřívějším životě Anglie významnou roli a k jeho proslulé svatyni putovaly tisíce lidí nejenom z Anglie, ale i z těch nejvzdálenějších zemí.²⁰²

Jednoho dne se během pouti sešli rozliční lidé: znalec práva, venkovský šlechtic, lodní kapitán, bohatý obchodník, kmotra z Bathu, „vdova po nejméně pěti mužích“, a také představená kláštera. Aby jim lépe ubíhala dlouhá cesta, začali si postupně vyprávět své příběhy. Nejdojemnějším z nich bylo líčení představené kláštera. Víra v tajemno má takový půvab, že se pokusím je reprodukovat co možná věrně podle originálu.

Příběh priorky

... V jednom velkém asijském městě žila kdysi mezi křesťanským obyvatelstvem židovská rodina, která chráněna pánem země „for foul usure and lucre of felonye“ byla ohavností pro Krista a jeho stoupence. Každý však tehdy mohl to místo pokojně procestovat od jednoho konce na druhý pěšky nebo na koni, protože bylo všude otevřené.

Na samém okraji města stála škola, navštěvovaná velkým počtem křesťanských dětí, které se tam učily to, co odpovídalo místním zvykům, tj. zpěvu a čtení.

Mezi dětmi byl i malý roztomilý chlapec, syn vdovy, docházející do školy naprosto pravidelně a kdykoli uviděl obraz Matky Boží, poklekl a pomodlil se „Ave Maria“, jak jej to učili, a teprve poté šel dál. Také matka učila chlapce mít naši Matku Marii v úctě a on se tím řídil. Prostomyslné děti se něco takového naučí rychle, a opravdu, kdykoli se ve vzpomínkách vrátím zpět, vidím v duchu svatého Mikuláše, jak pozdravuje Krista: „for he so young to Crist did reverence“ (pro něho [já] tak mladý vzdal jsem poctu Kristu).

Když se náš hošík ještě potýkal s abecedou, slýchal jiné děti zpívat Alma Redemptoris. Pozorně naslouchal tak dlouho, až si do paměti uložil tóny písně a znal první verš nazpaměť. Přesto ani slovu nerozuměl, protože to bylo latinsky, „for he so young and tender was of age“ (pro něho tak mladý a útlý byl věkem).

Prosil spolužáky, aby mu slova písně vysvětlili a řekli, proč se to tak zpívá. Žádal tak naléhavě, až mu starší spolužák vysvětlil:

²⁰² Ohledně Chaucera srv. Taineho dílo, ale především Filona, *Histoire de la littérature anglaise*. Filon byl učitel, přesněji řečeno přítel mladého knížecího hrdiny, jehož provázela do Anglie. Žil jako mudrc na svém venkovském sídle a tam také napsal svou duchaplnou knihu o anglických spisovatelích.

Můžeme jen dodat, že Chaucer byl posměváček na způsob Rabelaise, který nešetřil ani mnichy. Ve svém *Recit de la Prieure* s neklamnou jistotou, jaká v jeho době byla ještě živá, konstatuje skutečnost zavraždění dítěte Židy.

„Učili mne, že zpěv byl složen ke cti Matky Boží, že jím ji pozdravujeme a prosíme o pomoc, když umíráme. Víc ti neumím říci, protože jej sice zpívám, ale jeho řeč neznám.“

„A ta píseň je složená ke cti Matky Boží?“ zvolal nevinný chlapec. „Ano, jistě!“ – „Tak to se vynasnažím se ji celou naučit, ještě nežli začne půlnoční mše, i kdybych měl dostat rákoskou, že neumím abecedu.“ – „I wol it conne, our lady for to honoure“ (chtěl jsem to udělat pro naši Paní na její počest).

A cestou domů mu kamarád každý den píseň předříkával tak dlouho, až se ji naučil zpaměti.

A tak jednou, než oba zas došli domů,
zazpíval ji už správně i podle tónů.

Cestou do školy a zpátky domů byla jeho pozornost dvakrát denně plně zaměřena na matku Boží.

A tak si zpíval pln radosti a jasným hlasem, když cestou domů procházel židovskou čtvrtí, a jeho „Ó, Alma redemptoris“ jej tak uchvátil, že si je stále znovu opakoval.

Tu procitl náš úhlavní nepřítel, „the serpent Sathanas“,
that hath in Jewish hert his waspis nest,
(had satanáš, který v židovském srdci
měl své vosí hnízdo)

rozzuřil se a pravil:

„Ty, hebrejský lide, klidně strpíš, aby si takový uličník tobě na zlost propěvoval píseň, která se přiči tvým zákonům?“

Od té doby si Židé přísahali, že toho nevinného chlapce musejí odklidit a našli si k tomu místo v odlehlé části města; prokletý Žid se chlapce chopil, prořízl mu hrdlo a tělo hodil do jámy.

Ano, opakují, že hodil dítě do nečisté stoky, kde Židé „purgen her entraile“ (si očišťovali vnitřnosti). Zlořečený národe, vy potomci Herodovi, kam vás takový ohavný čin nakonec přivedl? Vražda vyšla najevo... a prolitá krev hlasitě žalovala na váš strašný zločin.

A ty, čistý a nevinný mučedníku, budeš teď zpívat tam nahoře v blízkosti Beránka Božího, o němž velký evangelista sv. Jan na ostrově Patmos napsal:

„Panny před ním krácejí a zpěvem jej velebí.“

Ubohá vdova však celou noc marně čekala na své dítě. Když se rozednilo, vyhnalo ji zlé tušení mateřského srdce na ulici, hledala synka ve škole i všemožně jinde, až se dozvěděla, že byl naposled viděn v židovské čtvrti.

Se stísněným srdcem probíhala ulicemi i náměstími, volala svatou Matku Boží, až nakonec přišla do prokleté židovské čtvrti... Úpěnlivě prosila Židy, které potkávala, o nějakou zprávu o svém synkovi, ale marně; nakonec došla až na místo, kam bylo dítě odhozeno.

Velký Bože, tady ta čistá perla, zářivější než rubín mučedníka, ležela s proříznutým hrdlem a zpívala tak hlasitě, že se to rozléhalo všude kolem: Alma Redemptoris mater!

Kolemjdoucí křesťané se zastavovali a žasli nad takovým zázrakem. Byl přivolán soudce, po jehož příchodu křesťané hlasitě velebili Královnu nebes a Matku Boží, a soudce poté nechal Židy spoutat.

Když potom bylo dítě vyzdviženo ze stoky, zpívalo dál chválu matky Boží, a tak bylo v procesí neseno do blízkého opatství. Matka klečela u rakve a soucitným lidem se jen stěží podařilo od ní odtrhnout novou Ráchel, oplakávající své děti.

Soudce nechal Židy popravít na místě hanebného činu a hlasitě je proklet: „Kdo zasluhuje trest, tomu se jej také dostane!“ Nakonec dal jejich těla smýkat koňmi a symbolicky oběsit, jak tomu chtěl zákon.

Nevinný chlapec ležel na márách a sloužila se mše. Opat se svou družinou poté pozval shromážděné křesťany k pohřbu; když bylo chlapcovo tělo pokropeno svěcenou vodou, poznovu se zdvihlo a zazpívalo: Alma Redemptoris mater!

Opat, zbožný to muž (jako jsou všichni mniši, nebo by alespoň měli být), chlapce vybízel: „Milé dítě, zapřísahám tě jménem Nejsvětější Trojice, pověz mi, jak můžeš s proříznutým hrdlem zpívat?“

A dítko odpovědělo: „Moje hrdlo je proříznuté až ke krčnímu obratli a přirozeně bych musel již dávno zemřít. Avšak Pán Ježíš Kristus, jak jste četli ve svatých knihách, pravil: Jeho sláva potrvá na věky a žije v duchu ke cti Matky Boží, a já zpívám ještě hlasitěji a jasněji Alma.

Tuto děkovnou litanii, zasvěcenou Matce Boží, jsem odjakživa miloval, a když jsem měl zemřít, přišla Ona, přikázala mi během smrtelného zápasu zpívat a mně se zdálo, jako by mi vložila na jazyk kuličku růžence.

Proto zpívám a jistě budu i dál zpívat k chvále Matky Boží, dokud mi nebude kulička z jazyka odebrána. A poté mi Panna ještě řekla: „Mé milé dítě, až se to stane, přijdu si pro tebe. Ničeho se neboj, neopustím tě.“

Na to svatý mnich, zmíněný opat, vzal kuličku z jazyka chlapce a ten okamžitě pokojně a blaženě zesnul. Při pohledu na takový zázrak se opat rozplakal, padl na zem a dlouho zůstal ležet jako bezduchý.

I všichni přítomní poklekli, líbali zemi a chválili Matku Boží. Poté tělo mučedníka uložili do mramorového hrobu.

„Enclosed his little body sweet.“

Kéž i nás Bůh jednou k němu přivede!

A ty, Hugo z Lincolnu, který jsi také byl Židy zabit (událost je obecně známá a stala se teprve nedávno), modli se i za nás ubohé hříšníky, aby Bůh ve svém milosrdenství na nás seslal své požehnání ke cti Matky Marie.“²⁰³

²⁰³ V originální dobové angličtině nápis zní:
O yongé Hughe of Lincoln, slayn also
With cursed Jewes (as it is notable
For it nys but a litel while ago)
Pray eek for us, we synfull folk unstable,
That of his mercy god merciable
On us his great mercy multiple
For reverence of his modir Mary.

Dělejme to jako priorka a prosme dětské mučedníky dřívějších časů Huga, Viléma i našeho malého pařížského Richarda, aby se ustavičně modlili za nešťastné oběti židovského zednářstva. Necht' sepnou své nevinné ručky a zpívají Alma Redemptoris i ti, kteří – řečeno s Chaucerem – jsou rovněž svými katy uvrženi do stoky, kam Židé vylévají svou špínu, totiž do světského vyučování... Oplakávejme je a modleme se za ně.

Znovu opakuji, že případy takových vražd bych zde mohl uvádět téměř nekončně.

List „Civiltà catholica“ v čísle z 1. dubna 1882 psal o zdokumentovaném případě z Tridentu roku 1475, jehož originály jsou uloženy ve vatikánské knihovně.

Asi jen sotva by se našlo něco pozoruhodnějšího, než podrobnosti tohoto nezpochybnitelného případu, nic není dojímavějšího, než vlastní přiznání obžalovaných. Před našimi zraky se odvíjí děj dávno uplynulého století. Tíží osmdesát let shrbený Žid jménem Moses, řečený starý Moses, po celý svůj dlouhý život užíval křesťanskou krev. Tehdy chodívali od ghetta ke ghettu prodávající křesťanské krve, jako například Isaac z Kolína nad Rýnem nebo Richard z Brescie, kteří uspokojovali veškerou potřebu. Ours ze Saska, obchodní cestující, typický představitel té obludné živnosti, putoval od města k městu a prodával své děsivé zboží, opatřené potvrzením a pečeti rabína Springa.

Další obžalovaný se jmenoval Vitale (přesmyčka jména Levita), inspirovaný ke zločinu svým strýcem Salomonem, žijícím v Monze u Milána. Krev byla pak přimíchávána do trojhranného pečiva, tedy do formy, jež má pravděpodobně souvislost se zednářským trojúhelníkem.²⁰⁴

Z novější doby je mimořádně zajímavý proces s Raphaelem Lévyem v Metách roku 1670. Nelze zde uvádět protiargumenty jako třeba odstup času nebo předsudky té doby, protože věc se odehrála ve Francii koncem 17. století a všechny příslušné písemné dokumenty jsou kritice k dispozici. Příběh představuje látku pro nejvzrušivější drama, a byl v ilustrované podobě rozšířen v mnoha exemplářích jako cause célèbre (slavný případ).

Za znamenitého průvodce v řečeném procesu nám poslouží vyličení svědomitého historika jménem Amelot de la Houssaye, jak je podává ve svém „Stručném popisu procesu se Židy v Metách“.²⁰⁵ Richard Simon se, byť i ne příliš úspěšně, snažil tyto skutečnosti o procesu oslabit faktem, který později napsal v „Kritické knihovně“,²⁰⁶ avšak je všeobecně známa záliba tohoto židovského duchovního v nesmyslných tvrzeních, jak mj. potvrzuje zpráva o něm z Dieppe z roku 1863.

Ať je tomu nakonec jakkoliv, jeho výhrady resp. námitky nijak nemohou oslabit sílu přesně zjištěných skutečností, které zde chceme co možná nejstručněji reprodukovat.

Ve středu 25. září 1659 kolem jedné hodiny s poledne paní Vilemína Mengeotte, žena koláře jménem Gilles le Moine, šla z jedné vesnice v okolí Met vyprat šatstvo ke studánce, vzdálené asi 200 kroků. Její tříletý synek se světlými kučeravými vlasy a červenou čepičkou na hlavě ji následoval. Asi 25 kroků od studánky chlapec

²⁰⁴ Podle jiné interpretace znalců rabínské literatury jde o výsměch nejsvětější Trojici; pozn. překl.

²⁰⁵ V originále *Abrégé du procès fait aux Juifs de Metz*.

²⁰⁶ V originále *Bibliothèque critique*.

upadl, matka se otočila, aby jej zdvihla, avšak dítě volalo, že pomoc nepotřebuje a proto pokračovala v cestě s tím, že ji synek dožene.

Amelot de la Houssaye dále říká: Když asi po čtvrt hodině žena začala dítě pohřešovat, rozběhla se na místo, kde předtím upadlo, ale protože je nikde neviděla, pomyslela si, že se asi již vrátilo domů, avšak ani její muž, ani tchán s tchýní o chlapci nevěděli. Protože se obávali, že hoch zabloudil, vzkázali starostovi, aby nechal prohledat vesnici, pátrali u studně i v okolních křovinách, a přestože hlasitě volali Didiera – tak se chlapec jmenoval –, vrátili se s nepořízenou.

Znepokojená matka se rozběhla po silnici do Met v doprovodu svého tchána a jedné vesnické ženy, a asi 200 kroků na druhé straně od studánky našly chlapcovy stopy, které se jim však brzy zase ztratily. Vrátily se do vsi sdělit to otci, jenž se mezitím vydal stejnou cestou. Ten po chvíli potkal jezdce Daniela Payera ze setniny hraběte de Vaudemont, který na dotaz řekl, že viděl na cestě z Met jet na bělouši černého vousatého Žida, jenž před sebou držel dítě ve věku 3 až 4 let, ale ten když jej spatřil asi tak na dostřel z pistole, vzdálil se rychle ze silnice.

Další pátrání ukázalo, že obyvatelé vesnice Hez téhož dne viděli Žida, který něco skrýval pod svým velkým pláštěm; byl jim znám pod jménem Raphael Lévy z Bouley, a také že bydlel u svého příbuzného, Žida Garçona. Když tam však po něm pátrali, byl již Raphael Lévy pryč a nenašli ani Garçona... Když se poblíž dveří stojící ženy vyptávali na dítě, právě z města se vracějící židovská dívka řekla ženě německy, aby raději mlčela. Avšak otec, který rozuměl německy, rozhodl dál stíhat Žida Raphaela Lévyho.

Zmíněný Lévy byl muž ve věku 56 let, střední postavy s černými kudrnatými vlasy a mohutným tmavým plnovousem. Jako horlivý židovský agent procestoval v různých religiózních záležitostech Levantu, Itálii, Německo i Holandsko. Narodil se ve vesnici Relaincourt v okolí Met, a před několika lety se usadil ve městě Bouley.

Při později vedeném procesu to šlo tak, jako při všech židovských procesech po celém světě, kde se s až zarážející pravidelností opakuje tentýž průběh.

Všichni Židé v širokém okolí se pustili do horlivé činnosti, podpláceli svědky a snažili se s obviněným navázat písemný styk. Později zabavené dopisy proti němu silně vypovídaly. V jednom z nich Lévy píše představenému synagogy v Metách.

Ctěný představený! Žalářníková služebná mi řekla, že Žid, který mi přináší jídlo, jí vyprávěl, že se dítě našlo. Napište mi, jak se svědci staví k mé záležitosti, ať už tak nebo tak, abych se tím mohl utěšit, a pošlete mi papíry. Dnes byl u mne ve vězení Haman²⁰⁷ a řekl, že se odvolá proti advokátům a nechá je vykázat od soudního dvora. Prosím, stůjte při mně v mém neštěstí a zaříd'te, abych mohl mluvit se svou milou ženou a dětmi, a mohl také udělat vyúčtování s kontrolorem z Met, aby žena s dětmi nezůstala bez chleba. Vytrpím smrt jako důstojný syn Izraele, a posvětim jméno Boží. Po ničem netoužím víc, než aby se moje dcera, můj kvíteček, která je zasnoubená, brzy vdala a neopustila

²⁰⁷ Lévy nazývá vrchního státního zástupce Hamanem jako přirovnání s oním bezbožným Amanem z kmene Amalekitů, který je u Židů ve věčném opovržení.

mou ženu a děti. Protože jsem se do této bědy dostal v zájmu našeho společenství, velký Bůh mi pomůže. Nakonec ještě prosím o židovský pohřeb, a to je také všechno.

Jiný dopis stojí za zmínku pro podrobnosti o židovských obyčejích. Obviněnému bylo posláno malé slaměné brčko, které se má při soudním líčení vložit pod jazyk, čímž se soudce příznivě naladí v jeho prospěch. Dále se mu tam doporučuje rčení, pozůstávající z pěti hebrejských slov.

Pokud ti snad bude (Bůh uchovej) položena trýznivá otázka, řekni třikrát: Já Žid, Žid já, živý Žid, Žid živý, mrtvý Žid, Žid mrtvý.

Židé, kteří se ustavičně potají scházeli u svého nejhorlivějšího souvěrce Gidéona Levyho, sledovali zcela podobnou politiku jako v aféře Tisza-Eszlár. Omílali historiku Jákobových dětí, které otci vyprávěly, že jejich bratra, jehož prodali, roztrhala divoká zvěř. Fera pessima comedit eum. Také zde mělo být hledané dítě údajně sežráno vlky.

Amelot de la Houssaye dále praví: Rozhodli se odnést obleček a ostatky dítěte – mezi nimi část krku a několik žeber – do lesa asi čtvrt hodiny cesty od Glatigny, kde to bude snadněji nalezeno, a potrhanou dětskou košilku rozprostřeli na křoví ve výši asi tří stop. Poté se obrátili na různé lidi ve městě i na venkově, a pobízeli je hledat ostatky dítěte slibem velké odměny.

Žena z vesnice Ratansai poblíž Glatigny soudu uvedla, že tři Židé, jejichž jména nezná, za ní přišli a ptali se jí, zda ví o dítěti, a když řekla, zda je pravda, že dítě bylo roztrháno zvěří, ale že přesto sama bude v lese hledat, zda by nenašla ostatky dítěte, jeden ze Židů k tomu dodal: Možná, že se najde i jeho hlava.

A skutečně den poté, 26. září 1669, čtyři pasáci vepřů našli dětskou hlavu s částí krku a zbytky žeber, dvě malé vesty, vlněnou punčochu, červenou čepičku a na keři košilku – všechno nepotrhané a beze stop krve!

Po otcově oznámení státnímu zástupci rozhodl soud vyslat na místo komisi, která pořídila protokol, a v přítomnosti otce dítěte bylo zjištěno, že to jsou ostatky pohřešovaného dítěte.

Podle hlavy nebylo možné dítě identifikovat, protože byla celá podlitá krví a znetvořená.

Pasáci vepřů, kteří nález na tom místě potvrdili, podle svých zkušeností vypověděli, že je nemožné, aby divá zvěř takové zbytky po sobě zanechala, protože když ovci nebo jiné domácí zvíře roztrhá, jako první vždy žere hlavu.

Takový pokus o zastření věci by byl mohl mít jistě úspěch v Rakousku, kde jsou Židé všemocní, ale ne ve Francii, kde v 17. století byly soudy zcela nezávislé, ničím neovlivňované, a rozhodovaly podle nejlepšího vědomí a svědomí.

Sousedé prohlásili, že viděli Gidéona Levyho jít s nůši do lesa, a ten že se ještě před nalezením oblečení a dětské hlavy zase stejně tak vrátil. Jiný svědek vypověděl, že tentýž Gidéon Levy jej poslal hledat ostatky a označil mu i místo, kde je najde...

Soud nechal Gidéona Levyho zatknout a posadit na lavici obžalovaných.

Zločin byl tedy nepochybný. Usvědčen svědky obžaloby, byl Raphael Lévy odsouzen k trestu upálením, a rozsudek byl 17. ledna 1670 vykonán.

V okamžiku smrti byl Žid pevný. Rozloučil se s několika souvěrci, kteří jej chtěli ještě jednou vidět, doporučil jejich péči svou ženu i děti a přijal jejich přísahu. Odmítl nabízenou sklenku vína, protože nebylo košer, pohrdl svící, kterou mu hodlali dát do ruky, udeřil kapucína, jež jej trpělivě upomínal na věčnost, a vykřikoval, že je Žid a také chce jako Žid zemřít. „Jeho duše“ – říká německá zpráva – „se onu sobotu vznesla v plné čistotě a svatosti do náruče Boha.“

Třebaže Židé nemohli mít jiné přesvědčení o pravdivosti tohoto zločinu a viděli v něm naplnění religiózního přikázání, uctívali jako mučedníka muže, který se – jak sám řekl – obětoval za své společenství. Přestože odborně nepřipravený, byl po smrti jmenován emeritním rabínem, a dáno mu čestné jméno chover. Kdykoli bylo vysloveno jeho jméno, hned se k němu přidávalo kadoš, tj. svatý, a chasid, tedy zbožný. List „Archives israélites“ před několika lety navrhl zříditi mu sochu a při té příležitosti mu věnoval několik veršů, složených jistou C. P. Merlieuxovou, rozenou Polackovou:

Ó, stíne Raphaelův, proč mne rmoutí
tvé žalující slovo, smutný tón?
Proč nezjeví se mi z výšin nebe
tvůj prchavý duch plný krás?
Můj slabý hlas hledá důstojné mudrce
aby tvou čistou ctnost, šlechetný hrdino,
i tvou velkomyslnou oběť chválili
před Všemocným, Pánem světa.

Gidéon Levy tehdy vyvázl s pouhým vyhnáním.

Během procesu se zločinci znovu vyšel najevo neměnný zvyk Židů urážet víru jiných a zesměšňovat obřady našeho náboženství. Na Velký pátek každého roku se Židé scházeli u Maiera Schaubu, vysmívali se Kristovu utrpení a bičovali krucifix. Každoročně se opakovaly takové scény, jen s tím rozdílem, že nyní se odehrávají bezmála veřejně, protože Židé jsou dnes pány.

Po případu s Raphaelem Lévyem, o jehož pravdivosti není pochyb, si ukážeme další zločin, spáchaný na Otci Tomášovi v Damašku 1840, a jehož podrobnosti jsou tak známé až do nejmenších podrobností, že je nemožné o něm sebemeně pochybovat, protože se udál v polovině 19. století. Stejně jako v proslulé tizza-eszlárské aféře o něm časopis „l'Union d'Alsace-Lorraine“ informoval s precizní přesností.

Pátera Tomáše z kapucínského řádu si každý v Damašku vážil, protože se kromě svého duchovního poslání zabýval také medicínou, takže se tam lidem staral o blaho duše i těla.

Křesťané, Turci i Židé svorně chválili jeho lékařskou dovednost i vytrvalou křesťanskou lásku: všeobecně se mu říkalo svatý misionář. Ve všech společenských vrstvách se těšil stejné důvěře, a zvláště dobrý a laskavý byl k Židům, což vyplývalo z jeho touhy získat jejich duše pro Krista. Jednou mu jistý špatný křesťan pohrozil smrtí, protože odmítl požehnat jeho nezákonnému manželství. Páter mu nastavil hrud' se slovy: „Jsem připraven zemřít, ale nemohu se zpronevěřit své povinnosti!“ Při epidemie moru v Damašku se nechal s nemocnými izolovat a věnoval jim velkou péči. Nelitoval námahy, ani obětí, pokud šlo o dobro bližního. Také samotný turecký guvernér Šerif Paša si jej

vážil a prokazoval mu přízeň. Služebníkům přikázal uvádět pátera k němu v kteroukoli hodinu.

A přesto se našel zákeřný fanatik jako vrah tak šlechtného člověka. Když páter večer 5. února 1840 míjel dům izraelity jménem David Harari, ten jej vyzval vstoupit. Páter Tomáš pozvání důvěřivě vyhověl tím spíše, že David Harari mu byl znám jako velmi zbožný Žid.

Sotva se však za páterem zavřely dveře, David Harari se společně se svými dvěma bratry, strýcem a dvěma dalšími Židy na ubohého kapucína vrhl, dali mu do úst roubík a pevně jej svázali.

Krátce poté přišel ještě rabín neboli chakam a byl přivolán i židovský holič Soliman. Obdržel rozkaz spoutanému proříznout hrdlo, ale protože k tomu neměl odvalu, chopil se nože sám Harari, ten páterův tak dobrý a zbožný přítel! Chvěla se mu však ruka, a tedy mu přišel na pomoc jeho bratr Aron, zatím co Soliman držel páterovu hlavu za vousy zvrácenou dozadu.

Krev byla zachycována, plněna do lahviček, a později zaslána vrchnímu rabínovi. Pak byla oběť svlečena, oděv spálen a tělo rozsekáno na kousky. Kostí rozdrtili v moždíři a beztvaré zbytky vhodili do stoky.

Tím vrazi doufali navždy odstranit stopy svého zločinu.

Když se setmělo, páterův křesťanský sluha Ibrahim Amorany²⁰⁸ se jeho nepřítomností znepokojil, protože věděl, že šel do židovské čtvrti, a vydal se jej hledat. Tam ho však potkal stejný osud, jako jeho pána! Také on byl spoután shromážděnými Židy, kteří – jak uvádí časopis „l'Union d'Alsace-Lorraine“ – „potřebovali křesťanskou krev k pečení sladkých chlebů o svátku Purim“.

Zmizení dvou známých osob se však rychle rozneslo a začalo klíčit podezření. Věci se chopil francouzský konzul a dal podnět k vyšetřování. Vědělo se, že židovský holič Soliman byl té noci pozván k Davidu Hararimu. Zatkli jej, podrobili výslechu, a díky jeho přiznání se našly i ostatky pátera Tomáše. Zločinci byli dodáni do vazby.

Bylo uvězněno a souzeno šestnáct osob, dvě z nich zemřely během vyšetřování, čtyři byli omilostněni – mezi nimi Soliman za kající přiznání – a ostatních deset odsouzeno k trestu smrti.

Při té příležitosti podala židovská rasa nový příklad pevného ducha vzájemného ručení, který v ní vládne! Crémieux a Montefiore se osobně vydali do Damašku. Odsouzení ovšem zbránit nemohli, protože věc byla prokázána, ale na vícekráli si plnou vahou židovské finanční moci vymohli omilostnění odsouzených. Viníci sice nebyli ospravedlněni a nedostalo se jim ani omluvy, ale přesto nebyl plně zasloužený a spravedlivý trest vykonán.²⁰⁹

„Moniteur de Rome“ v čísle z 15. června 1883 informoval o některých případech tohoto druhu z novější doby.

Jeho dopisovatel z Konstantinopole píše: Před několika lety bylo ve Smyrně před velikonočními svátky uneseno dítě místní ctěné řecké rodiny.

²⁰⁸ PhDr. Hellmut Schramm, *Židovská rituální vražda*, Berlín 1943, uvádí jeho příjmení v německém přepisu jako „Amara“; pozn. překl.

²⁰⁹ Srv. k tomu bohužel jen těžko dostupnou knihu Achille Laurenta: *Relation historique des affaires de Syrie depuis 1840 à 1842*, Paris 1846.

O čtyři dny později se našlo jeho tělíčko na mořském břehu, proděravěné tisíci bodnými ranami jehlou... Bolestí téměř šílená matka obvinila ze zločinu Židy, celé křesťanské obyvatelstvo se chopilo zbraní, zaútočilo na židovskou čtvrť a v hrozné řeži zahynulo kolem 600 Židů.

Loňského roku v konstantinopolském ghettu Balato bylo křesťanské dítě vlákáno do židovského domu, kam je vidělo vejít více než dvacet osob. Příští den se mrtvolka dítěte našla na Zlatém rohu, a důsledkem bylo všeobecné povstání.

Totéž se událo také v Galatě. Přední advokát řecké obce jménem Serouios učinil oznámení představitelům všech křesťanských mocností v Konstantinopoli se žádostí o zjednání spravedlnosti a potrestání viníků. Židé si však tureckou policii zavázali úplatky a tak všechny výsledky a výpovědi zůstaly bezvýsledné. Ekumenický patriarchát na vyšší pokyn prohlásil, že matka zavražděného dítěte trpí duševní chorobou a obžaloba Žida byla pouze dílem její fantazie. Přes veškerou Serouiovu snahu se celá věc ututlala a ekumenický patriarchát přijal od Židů peníze na penzi pro matku ukradeného a zavražděného dítěte!

Počátkem roku 1883 byly Židem uneseny dvě děti z maltézských rodin. Na základě údajů otce jednoho z dětí, pana Caruana, pak časopis „le Stamboul“ upozornil policii na zločin a energicky žádal potrestání viníků. Případ vyvolal ve městě takový rozruch, že celé obyvatelstvo bylo do krajnosti pobouřeno.

Policejní ředitel okrsku Pera, Bahri Pašah, a policejní komisař byli sice pověřeni vyšetřováním, ale ze zvonivých a tedy rozhodujících důvodů upustili od vyslechnutí otce, matky i kmotry dítěte, a rovněž tureckého řezníka, který na poslední chvíli ubohé dítě zachránil za spárů únosce.

Časopis „Stamboul“ odmítl odvolat své tvrzení, přestože mu za to byla nabídnuta měsíční podpora 1 000 franků. A co udělali Židé? Pomocí bakšiše šesti tisíc liber (asi 137 000 franků) se jim podařilo časopis potlačit a tím byla celá záležitost umlčena.²¹⁰

Židé, kteří skutečnosti tohoto druhu nemohou popřít, vždy nepravdivě tvrdí, že něco takového je pouze důsledkem individuální surovosti, ale nikdy ne praktikováním jistých liturgických předpisů. V tomto směru je německá právní věda bez předsudků a nekonečně nezaujatější než naše, a často Židy usvědčuje ze lži. Doktor Justus z Paderbornu o tom ve svém „Židovském zrcadle“²¹¹ píše:

Jsou dvě kategorie židovských teologických knih, totiž Peschath a Kabbala. Avšak podle Šulchan Aruchu „není hříchem, když Žid zabije Nežida“ (zákon 50 a 81). V amsterodamském vydání Talmudu z roku 1646 „se Židům příka-

²¹⁰ V Evropě jsou případy takového druhu dokonce ještě častější.

Časopisy o nich obvykle mlčí kromě případů, kdy jde o osvobození obžalovaných. Tak například zachovávaly naprosté mlčení o zločinu, který se udál roku 1881 v malé vesnici Lutzca v okrese Rzeszow rakouské Haliče, kde se stala obětí dívka jménem Francesca Inichová. Tři obvinění, Moses Ritter, jeho žena a Stochlinski, byli porotním soudem v Rzescowu odsouzeni 21. prosince 1882 k smrti.

Soudní dvůr druhé instance však rozsudek zrušil pro formální chybu, a odkázal tři obviněné Židy před soudní dvůr v Krakově, který však 10. října 1883 rozsudek smrti všem třem potvrdil.

²¹¹ V originále *Judenspiegel*, zde ve významu „Židovský zákoník“; pozn. překl.

zuje vyhubit stoupence Nazaretského“ (Sanhedrin Pireck X., Cheleck a Abo-da, Sarah Pireck I.).

O několik řádků dál se říká:

„Zdalo by se možná zvláštní, že krev klipoth, tj. nežidovského děvčete, by byla nebi tak libou obětí. Tomu je třeba rozumět tak, že prolitá krev mladého nežidovského děvčete je tak svatou obětí proto, že se jako nejdrahocennější koření podílí na Božím usmíření, a současně je požehnáním.“

Úplné vysvětlení je v pozoruhodné knize „Vyvrácení židovského náboženství a jeho rituálů důkazy ze Starého a Nového zákona“. Jejím autorem je v minulém století²¹² zemřelý Žid, který byl rabínem a posléze mnichem.

Velice typický je rovněž osud knihy, zvláště pro ty, jimž je známo, že Židé vždy znamenitě uměli nechávat zmizet díla, poučující veřejnost o nich samých. Kniha nejprve vyšla roku 1803 v moldavštině, poté ji vydal Johann de Gorgio v novořečtině a později byla také přeložena do arabštiny orientálci, kteří se o židovskou otázku zajímají víc, než se má obvykle za to. A přestože byla několikrát vydána v Rumunsku, Konstantinopoli i v různých městech Orientu, všude její výtisky zase velice rychle zmizely. Jeden obyvatel Daninu kdysi o řečené knize napsal:

„Mohou se považovat za boháče ti, kteří mají alespoň její opis, kdo však má tištěný exemplář, vlastní hotový poklad.“

Roku 1834 bylo v tiskárně patriarchátu vyhotoveno nové řecké vydání. Podle jednoho z mála dochovaných exemplářů proslulý italský učenec přeložil do italštiny hlavně kapitulu o „Rituálu krve“.

Kniha vyšla roku 1835 pod dlouhým titulem „Křesťanská krev, užívaná v rituálech současné synagogy. Zpráva řeckého mnicha, jenž byl původně rabínem a poté konvertoval ke křesťanství; poprvé publikováno v italském překladu od profesora N.F.S.“²¹³

Kdo zná zmíněnou knihu, snadno pochopí horlivost Židů po zahlazení každé stopy po ní, i výbuchy zuřivosti listu „Archives israelites“, když byla před třemi lety znovu vytištěna.²¹⁴

Odvrácená strana středověku se objevuje v té nejděsivější podobě. Jsou osvětleny tisíce temných bodů, obklopujících zdánlivě neproniknutelné tajemství Židů, a objasňuje ustavičnou nedůvěru k nim, i to, že co již zdánlivě vyhaslo, je znovu rozdmýcháváno novými zločiny. Jsou tam odhaleny a vysvětleny podrobnosti jinak nepochopitelných čarodějnických procesů. Nanovo je v také knize odhalena prostoduchá židovská bajka o kacířských procesech, kdy ohavní lidé v šeru inkvizičních tribunálů odsuzovali na smrt Židy, zářivý vzor všech myslitelných ctností. Pronikneme také do doupat alchymistů s jejich neznámými tinkturami, kteří pod záminkou objevení kamene mudrců, anima mundi, (duše světa) požadovali pro své

²¹² V originále *Réfutation de la religion des Juifs et des leurs rites par démonstration du vieux et du nouveau testament*; tj. v 18. století; pozn. překl.

²¹³ Prato, tipographio Giachetti figlio & Cie.

²¹⁴ Vydání vyšlo se schválením duchovních úřadů. List „Archives israelites“ měl ještě drzost tvrdit, že prý kniha byla zavržena tiskovým orgánem Vatikánu „Le moniteur de Rome“, který to však nejenže prohlásil za nepravdu, ale vyslovil se zcela opačně, a „Archives israelites“ musel své tvrzení odvolat!

pokusy lidskou krev, ale ve skutečnosti ji potřebovali k ohavnému rituálu, který není ničím jiným, než pozůstatkem strašlivého tajemství Ašorety.

V ghettech se nevzýval jen Bůh Mojžišův, ale i ohavná fénická modla Moloch, žádající si lidské oběti.

Byl starý Izrael něčím jiným, nežli nepřetržitým bojem mezi Jehovou a Molochem? Oním Molochem, jehož symbolem je železný býk v Kartágu, který se v jisté dny ohněm rozžhavl a krmil lidským masem – takové bylo nejvyšší semitské božstvo. A tak jako Baal, jehož symbolem je osel, tam vždy byla ohniska zájmu pro semitskou rasu. Baal za Manasseho i ostatních, svých povinností nedbalých králů panoval v znesvěceném chrámu, a jemu byly na posvátném místě přinášeny nejhroznější oběti. Proti tomu ustavičně vystupovali proroci tak rozhořčeně a hlasitě, že jejich slova k nám doléhají i přes propast staletí. Vzduch smrti, ohlašují rány osudu a vystupují proti modloslužbě, ba ve své neohrožené horlivosti neohroženě porážejí sochy falešných bohů a rozbíjejí nestoudné a barbarské obrazy. Bezmála na každé stránce Starého zákona se nacházejí místa, kde se přikazuje vzývání pravého Boha a potírá se zlobová pověra!

I samotný Pentateuch varuje Hebrejce před požíváním teplé krve.

Proto buďte pevní, odolávejte touze po krvi, neboť ji nemáte požívat, nýbrž chci, byste ji vylévali na zem jako vodu.“

Židovské předpisy o požívání masa, které dodnes izraelité dodržují, jsou očividně v souvislosti s krvelačností Semitů, jež je Árijcům neznámá.

Němečtí autoři tyto body objasnili, tak například Daumer ve svém spisu „Kritické a historické probádání Molochova kultu a starých Hebrejců“, ²¹⁵ nebo kniha F. W. Ghillanyho „Lidské oběti u starých Hebrejců“. ²¹⁶ Oba autoři dospívají ke stejnému závěru, přestože jejich knihy vyšly nezávisle na sobě a v tutéž dobu. ²¹⁷ Daumer je ovšem poněkud opatrnější a prohlašuje, že nelze dávat odpovědnost celému izraelskému národu za činy „jednotlivých fanatiků, kteří tu a tam pořádali slavnosti Molocha“. Na druhé straně však prokazuje i těsnou souvislost mezi izraelskými obyčejí jistých dob s jejich krvavými smírčími obětmi středověku. ²¹⁸

²¹⁵ V originále *Kritische und geschichtliche Untersuchung über den Molochkultus bei den alten Hebräern*; pozn. překl.

²¹⁶ V originále *Die Menschenopfer bei den alten Hebräern*; pozn. překl.

²¹⁷ Kniha Gustava Tridona *Le Molochisme juifs* rovněž ukazuje ustavičný boj proroků se službou Molochovi, ztělesněným býkem a zlatým teletem.

²¹⁸ Stará Sadelerova mědirytina, znázorňující ohavné zavraždění šesti dětí na kamenném obětním stole v Řeznu, působí dokonalým dojmem krvavého kartaginského obřadu. Pod rytinou stojí následující slova:

„V důsledku pátrání guvernéra Řezna byly nalezeny rozsekané mrtvoly 6 pohřešovaných dětí. Obětní kněží zřídili v cizorodé svatyni velký kámen o délce předloktí, představující kalich, na němž byly oběti poraženy. V pozadí doupěte se našlo laboratorium, kde se nesvědomitě razily falešné mince.“

Jiná Sadelerova mědirytina představuje rituální porážku dítěte, která málem měla za následek masakr Židů v Mnichově roku 1285. „Dítě bylo,“ jak říká připojený text, „nalezeno na základě udání těch, kteří obětním kněžím dodali všechno potřebné. Oběť v synagoze připoutali na stůl, pak bodali dýkami a také jí vyrvali oči. Krev oběti byla zachycována dětmi. Pobouřený lid hrozil Židům nejtvrďší odplatou, a bylo zapotřebí veškeré biskupovy autority k uklidnění nanejvýš rozrušených davů.“

Je skutečností, že u hluboce pokleslých Židů středověku jako zázrakem proběhl návrat ke starým bludům a znovu začaly lidské oběti.

K oživení fénické zvrácenosti ještě přistoupil jiný podivný, ale pochopitelný jev. Židé byli bezděčně rozrušeni horlivostí víry prvních křesťanských století i zázračnými projevy světců. Vzpírali se jejich pravdivosti a přirozeně byli dočasně i zachváceni hroznou obavou. Zaražení dosahem jistých proroctví si namlouvali, že byl-li Kristus skutečně jejich Mesiáš, postačí k zajištění spásy jejich duše i kapka krve pokřtěného, prolitá obřezaným.

Dnes se něco takové děje už jen jako vnějškový obřad a je pochopitelné, že naši současní strážci společenských poměrů se spokojují chráněním práce lidí před lichvou a děti před rituální vraždou – na druhé straně jim to vynáší útok a kletby zednářstva, kterému osud dobrých a hodných Židů leží na srdci.

Jak již řečeno, jde francouzská historiografie kolem toho všeho nevšímavě, a nové badatelské poznatky jsou jako na výsměch k tomu slepé, protože si namlouvá, že již všechno probádala.

Naše historické zkoumání se zastavilo před hradním sklepením, které – jak říká Violet le Duc – bylo jen záchodem, a není tedy ničím tajemným; nesnaží se proniknout do oněch komor, krvavějších, než sám Modrovous, kde spí věčným spánkem zakrvácené oběti semitské pověry.

Snad se jednou některý z našich mladších vědců ujme tolik potřebného bádání v tomto směru. Možná se pokusí vyzkoumat původ té strašlivé sekty, o níž se časopis „Civiltà Catholica“ domnívá, že je identická s chasidy neboli kabbalisty, a že historicky prokáže její existenci. Třeba se také podaří doložit, že poté, co se stali ve středověku všemocnými, jsou nyní zastoupeni moderním Židovstvem, dbajícím téměř výhradně jen o luxus a blahobyť, a je viditelná pouze v osobách nepočetných opozdílů starých obyčejů.

Kdo se této práci ujme, bude k tomu ovšem vedle nezávislosti potřebovat i onu morální statečnost, která se dnes bohužel najde jen velmi zřídka. Nesmí se nechat ovlivňovat mocí veřejného mínění, kterým dnes Židé neomezeně vládnou a musí se umět zřeknout řádových stužek, dobře placených postavení i akademických hodností, protože všechno to by jej až příliš snadno svedlo z nastoupené cesty – slovem musí se nechat vést k cíli jen svým věděním a čistým svědomím.

Co se roku 1873 v Akademii odehrálo ohledně dvouleté ceny 20 000 franků, je ovšem jenom velmi málo schopné povzbudit studující mládež. Pod záminkou, že Oppert, který poprvé cenu obdržel, je Žid, využil Renan okolnosti, že valné shromáždění se nesešlo v usnášení schopném počtu, a umístil na listinu kandidátů Paula Mayera – tedy znovu dalšího Mayera –, syna německého Žida! Následně tam byli zapsáni Žid Darmstätter a Ital Masparo, jehož matka si zvolila heslo „mai spero“ (ale doufám).

Když četl ta cizokrajná jména, starý učenec, jeden z oněch ctihodných starců, kteří – jak říká Chenier – už žijí jen vzpomínkami, prohodil melancholicky: „A to již naši mladí francouzští vědci vůbec nepracují, že se nám zde navrhuje téměř výhradně cizinci?“ – Na to okamžitě zazněl ironický výsměch, pobavení z patriotické naivity starce, a volitelé se předbíhali, kdo bude mít čest jako první sdělit synovi

Obě rytiny jsou přetištěny ve vědeckém časopisu „Cosmos“ v čísle z 30. března 1885.

německého Žida, že to on dostal cenu, která by obšťastnila tolik skromných, čestných, ale chudých mladých francouzských vědců.

Nikdo ve shromáždění, v němž je přece i několik katolíků, nepřišel na myšlenku dát před Meyerem přednost našemu básníkovi Léonu Gautierovi, který křesťanskou Francii tak vřele miluje a svou múzou nám kreslí barevné a svěží obrázky z krásných minulých časů.

Kdo zná něco z toho, co Mayer napsal? Několik poznámek k básni z časů albigenských křížových tažení, protože i do nich se Židé samozřejmě zamíchali, ale o kterých on sám prakticky nic neví, jak říká Cénac-Monceaux. Kdo by naproti tomu neznal „Épopées françaises“ a překrásnou knihu „La Chevaliere“, kterou její autor nosil v srdci dvacet let, než ji vydal a již byl pan de Mun tak dojat?

Než se naši vědci touto otázkou začnou zabývat, doporučíme četbu mimořádně zajímavého spisku řeckého mnicha. Jsou tam podrobnosti o užívání lidské krve při různých religiózních obřadech, jako je obřízka, sňatek, pohřeb i svátky Purim a Velikonoce.

Kromě toho nahlédneme do odkazu, předávaného ústně z otce na syna, do obyčeje společně nést hrozné tajemství, které na jedné straně Židy povzbuzuje, na druhé je nepoznané provází všemi věky, protože o něm nemluví žádná kniha a nemůže do něj proniknout žádný nežádoucí pohled.

Otec si k uchovávání tajemství vybírá vždy nejpovolanějšího mezi svými syny ve věku, kdy Židé mají obyčej zdobit hlavu dítěte tzv. korunou statečnosti. Při zasvěcování musí dotyčný slavnostně přísahat, že o všem, co se dozvěděl, zachová neporušitelné mlčení před svými bratry, sestrami, matkou i všemi ostatními živými osobami, jmenovitě před vlastní ženou.

„Můj synu,“ řekl otec řeckého mnicha, který nás informuje, „kdybys snad někdy podlehl pokušení někomu prozradit svěřené ti tajemství, pak by po tvé smrti země tvoje tělo znovu vyvrhla a odmítla ti jakýkoli pohřeb... I kdybys měl snad někdy odpadnout od naší víry, ani pak nesmíš pro svůj zájem ani ze žádného jiného důvodu komukoli něco prozradit.“

Dodržují však tento obyčej i moderní Židé mimo kulturně zaostalé země? Zdá se to nepravděpodobné, i když se čas od času stane takový neodhalený zločin a mnohé záhadné zmizení lidí zůstává zahaleno věčnou tmou.

Krvavá oběť, pocházející z odporu a nenávisti vůči gójům a živená kabbalistickými knihami i pasážemi Talmudu, nemá s mojžíšským zákonem nic společného. Projevuje se v něm jistá krize, zásadní proměna života tohoto pozoruhodného národa, který tak často měnil své bydliště, bránil se římskému panství, ve 13. a 14. století se spíkl s templáři, poté si prožil po mnoha neúspěších těžký čas a v 16. a 17. století prošel fází shromažďování sil, v 18. století následovala etapa zednářská a konečně v 19. století vrcholí fáze společenská, finanční a kosmopolitní.

Ve všech dobách však židovskému národu zůstala tatáž nenávist ke Kristu, křesťanům, ke kříži i kněžstvu.

Fyziologické studium židovské rasy by zde bylo neméně poučné než historické, o němž právě mluvíme, kdyby se mu naši učenci z pádných důvodů ustavičně nevyhýbali, protože i z něj vyplývá, že dnešní Židé (le Juif de convention) nemají nic společného se Židy původními (le Juif réel).

Ve své knize o dědičnosti (l'hérédité) Ribot ukazuje, že se hluboká židovská nenávist týká dokonce i neživých předmětů, nesoucích křesťanskou pečeť nebo symbolizujících křesťanství, a na níž lze vhodně použít Montaigneho slova: „Jaká příšera vězí v kapičce, z níž jsme vznikli, protože dodává nejen dědičné tělesné formy, ale také smýšlení a sklony otců!“²¹⁹

Ať je však tomu jakkoli, samotná dědičná nenávist vysvětluje všechno to, co se každodenně nabízí našemu vnímání, a co by bylo jinak zcela nevysvětlitelné. Ustavičné hanobení, vysmívání a zuřivost vůči Kristu, Panně Marii, Církvi i duchovenstvu přece nijak neodpovídá skutečně vládnoucímu smýšlení obyvatelstva, je umělé povahy a bylo stvořeno s Židům vlastní obratností, s níž také umějí zařizovat své finanční operace a klamat veřejné mínění. Před asi deseti lety, tedy dávno po éře Komuny, doprovázelo 20 000 lidí pohřební průvod pátera Philippa a také od málo religiózně smýšlejících dělníků bylo slyšet výroky, prozrazující uznání a náklonnost ke zbožnému bratru, který z tolika z nich vychoval pořádné a poctivé lidi. Jestliže to můžeme považovat za upřímný výraz převládající smýšlení, pak lze výroky a projevy ze židovské strany chápat jako výbuchy umělé, po tisíciletí formované nenávisti, nezaložené na okolnostech a sociálních poměrech. Dokonce i religiózně indiferentní národy zachovávají jistou úctu k citům svých předků... Ještě i dlouho po Kristu uctívali Římané svá domácí božstva, tak říkající srostlé s celou rodinou. Křest, první svaté přijímání i církevní pohřeb jsou milou vzpomínkou dokonce i takových Pařížanů, kteří již nemají hlubší víru.

Zatím co dříve naše opatství se svými velkými pozemky a bohatstvím mohla vyvolávat závist, jsou dnes naše religiózní bratrstva všechna dokonale chudá, a co by tisícům lidských bytostí dohromady stačilo ke slušnému životu, je doslova ničím proti tomu, co vlastní jediný z našich židovských bankéřů.

Co tedy ospravedlňuje takovou nenávist? Snad chudý venkovský farář, který po dlouhé hodiny sedí v studené zpovědnici, vždy připravený dodat útěchu svým rozptýleným ovečkám, a jenž za nimi někdy i hodiny cesty dochází v slunečním žáru nebo hlubokém sněhu? A za to dostává skromný příjem nanejvýš tak 1 500 franků. Spokojil by se s tím i ten nejmenší židovský obchodník při stejném pracovním zatížení?

Slovem, drtivá většina národa prokazuje oněm ctihodným mužům svou úctu, zatímco Židé je ze srdce nenávidějí!

U nevzdělaných Židů se nenávist ke Kristu projevuje tak hrubým způsobem, že ji lze spolu s psychiatry označit za „neodolatelné nutkání“. Každodenně se odehrávají věci, které svědčí o takovém duševním stavu, občas se projevujícím i násilnými činy.

Jedna taková událost, žalostná z každého hlediska, se odehrála dne 2. února 1881 v kostele St. Eustache.

Měl se konat pohřeb dvou děvčátek jménem Johanna a Marie Verpillatových, která uhořela při požáru v Rue des deux Écus. Během smutečního obřadu se v množství přítomných náhle objevil muž a začal divoce povykovat a

²¹⁹ Nesmazatelné stopy této dědičnosti jsou výborně objasněny pozorováními frankfurtského lékaře, z nichž plyne, že mnoho Židů si již při narození přináší na svět příznaky obřizky.

rámusit. Po divokém odporu se zuřivce nakonec podařilo dopravit na nedaleké policejní komisařství.

Tam se ukázalo, že výtržníkem byl opilý židovský dělník Eugen David.

24. října 1882 se v Lyonu udál následující případ:

Toho rána, píše list „Gaulois“, vešlo do kostela Saint Bonaventure individuum s kloboukem na hlavě. Bylo 6 hodin ráno a kněz právě sloužil mši. Neznámý náhle přistoupil k oltáři, inzultoval kněze, hodil na zem kalich, rozházel hostie a křičel: „Konečně je na čase skoncovat s tou komedií!“

Všechno bylo dílem několika minut. Když se přítomní probrali ze zděšení a násilníka zadrželi, byl v něm zjištěn izraelita.

V prosinci 1885 list „France“ psal o skandální výtržnosti Žida Webera, který se během mše v kostele v Clamartu s kloboukem na hlavě a s doutníkem v ústech posadil vedle hlavního oltáře a posmíval se věřícím.

Vyvést jej z kostela se podařilo až četníkům.

20. března 1882, v postní den, uspořádali si Židé v Roubaix skandální maškarní mumraj.

Místní list líčí případ následovně: Neuvěřitelný skandál se zde udál o postním dni a úřady bohužel nijak nezakročily proti takovému výsměchu katolickému svátku. Na alegorickém voze se zpovědníci stálo vedle velké pokladnice individuum v oděvu duchovního, zpovídající před ním klečící a bizarně namaskovanou dívku, kterou poté, co do pokladničky vhodila peníz, požehnal znamením kříže a poslal pryč. Pobouřené publikum chtělo proti takovému výsměchu zakročit, ale bylo mu v tom zabráněno policejními agenty, kteří alegorický průvod Židů chránili!

Nemine téměř dne bez podobných provokací v kostelech za tichého souhlasu úřadů. O vánočních svátcích jsem při půlnoční mši v chrámu St. Pierre au gros Caillou sledoval individuum židovského vzezření dovolovat si hrubé vtípky v přítomnosti policie, která samozřejmě nezasáhla.

Povšimněme si dobře, že již po staletí nebyly žádné podobné útoky ze strany katolíků. Není znám žádný příklad, že by se spílalo rabínovi, nebo že by byla nějak rušena židovská bohoslužba a uráženo to, co je jinému svaté.

Ušlechtilá a velkomyslná duše Árijce má ctnost religiózní snášenlivosti a potřebuje skutečně silné popuzení, než uplatní své právo na obranu.

Přesto je ve výše zmíněných případech odhalena jen nejméně významná stránka židovského nutkání k pronásledování křesťanů. Ta skutečná a nejvýznamnější vychází od Židů, kteří mají v rukou státní moc a ovládají veřejné mínění, tedy od vědců, ministrů, senátorů, poslanců a novinářů.

Nacházíme je všude, kde je třeba dělat něco podlého a zlého!

Tak např. rakouský Žid Hendlé, nyní prefekt departementu Saône et Loire, který – jak jsme již dříve viděli – se dal dohromady se Židem Schnerbem, nyní ředitelem bezpečnostní policie a dříve redaktorem nemravného časopisu (Journal pornographique), společně rozbili kříže na Monceau les Mines a vyhnali několik francouzských řemeslníků kvůli usnadnění příchodu velkého počtu svých zahraničních sou-

věrců!²²⁰ Hendlé byl povýšen, jak se samo sebou rozumí, a ve svých vyvlastňovacích experimentech pokračoval i v departementu Seine-Inférieure. V Dieppe však okamžitě narazil na překážky. Byla tam zbožnými sestrami vedená škola, která se těšila úctě a sympatiím všeho obyvatelstva, takže městské úřady co nejrozhodněji odmítly nechat sestry vyhnat.

Starosta Levert i jeho přísedící raději rezignovali na úřad, než by souhlasili s takovou ničemností, ale byli znovu jednohlasně zvoleni. Hendlé byl bez sebe, když se proti němu obrátilo jeho oblíbené slovo: „Hlas lidu je hlas Boží!“ – Pak jej napadly články, které dříve nechával tisknout v „Archives israelites“ o Židech v Polsku, a řekl si, že by přece bylo možné napodobit Rusy, protože v dobyté zemi je mnohé dovoleno. Udělal tedy krátký proces, vylomil dveře školy a sestry vyhodil na ulici.²²¹

Povzbuzen takovým úspěchem, mohl jej od nynějška kříž popouzet i zcela oficiálně, a tak jej tady nenáviděl. Mezitím se mu však přece jen objevil rozhodný odpůrce, kterých je v naší době bohužel stále méně. Sám starosta v Hermanville, pan Augé, koupil v Dieppe velice krásný krucifix a místo dříve odstraněného jej 7. října 1882 nechal na dotyčném místě instalovat s následujícím nápisem:

Tento krucifix byl zakoupen ze starostou vypsane subskripce, na níž se podílela městská rada i celé obyvatelstvo Hermanville, a byl dnes předán obecní škole.

Hendlé a jeho spřeženci zuřili a hrozili zavřením školy. Starosta však proti nim rázně vystoupil, a řekl klidně a rozhodně:

„Tento krucifix patří škole a také tam zůstane! A pokud se na něj odvážíte sáhnout, nechám zvonit na poplach, a potom běda vám!“

Je pochopitelné, že tím byli Židé zaraženi, a prefekt Hendlé svému hněvu ulevoval v městských kavárnách hlasitým nadáváním.

Důkaz, jak hluboce se může charakter ponížít, však podala vévodkyně de Chartres, dáma, v jejíchž žilách proučila královská krev. Před odjezdem do Rouenu navštívila ženu prefekta Hendlého, který jako představitel vlády jejímu muži notifikoval propuštění z armády, a navíc ženu, která nenáviděla Krista snad ještě víc, než sám prefekt.

Jesaias Levaillant, někdejší chovanec rabinátu, později spolu s Cyprianem Girerem známý ze špinavé aféry s padělanými papíry, nalezenými v železničním vagonu, je znovu jenom jiný židovský typ. Má rád šikanování a pronásledování; ovšem ne svých lidí! V článku pro list „Archives israelites“ z roku 1886 panu von Schwabovi vytýká, že dostatečně ostře nevyjádřil svůj nesouhlas s pronásledováním Židů

²²⁰ Arcibiskup Freppel, který u příležitosti projednávání zákona o rozvodu tak výstižně odhalil nechvalně proslulého Naqueta, bohužel nebyl v otázce amnestie již tak bystrozraký, když Rochefortovi, který ji nanovo potvrdil, odpověděl takto: „Jaký zájem by na tom mohla mít policejní prefektura?“ Proslulý duchovní zjevně neví, co znamená dědičná nenávist, a proto jeho šlechtěnému pohledu uniká mnohé z dnešních trendů doby.

²²¹ Jak se zdá, Hendlé se velice rád zabývá polskými Židy. Roku 1863 na ně zbásnil dithyrambus, otištěný v „Archives israelites“. 4. listopadu 1865 vystoupil před policejním soudem proti generálnímu advokátu Dupré-Lassale v procesu, kdy byli žalováni polští Židé pro podvod, a prohlásil: „Nebylo snadné uvěřit v hodnověrnost vyprávění obžalovaných, jsou to totiž Židé a já jsem nevěděl, že bojovali na straně svých bratří a prolévali krev na polských bojištích.“

ve Španělsku a s jejich hromadným vypovězením. „Namísto krátké zmínky,“ píše tam, „která se vyjímá jako pouhý protokol, měl pronést výmluvná a ohnivá slova.“

Než bude možné křesťany masově vyháňet ze země, spokojuje se zájmy Izraele tak sentimentálně dojatý Žid nechávat zatím naše kněze zmírat hladem. Jako prefekt departementu Haute-Savoie chtěl biskupu Isouardovi zabránit ve výkonu jeho úřadu, a protože se mu to nepodařilo, pomstil se nemilosrdně alespoň na jeho podřízených, kteří byli příliš hrdí, než aby se před ním sklonili a raději se zřekli chleba než plnění svých kněžských povinností.

Za jím samým vyvolaný odpor se zbaběle pomstil na jedné ubohé řádové sestře Blandine. Ta se podle chápání zákeřného Žida dopustila hrubého provinění tím, že ve snaze ušetřit za pradelnu si prostě vykasala rukávy a spolu s chovankami školy se pustila do ženské práce pro jejich chudé rodiny a současně tím mladým dívkám dala příklad.

Židovský duch se u Jesaise Levaillantova projevil zcela svérázně. Zpod pláště prefekta vykukoval „typický špinavý Žid s uszlzenýma očima“, o němž vypráví Saint-Victor, a kterého tak dokonale zobrazil Rembrandt. Když pak na jeho místo nastoupil Annency, prezident generální rady departementu o něm ve veřejném zasedání řekl: „Jen stěží si lze představit, v jak špinavém a páchnoucím stavu Levaillant prefekturu zanechal.“²²²

Ubohá sestra Blandine byla pro svou zálibu v čistotě šikanována v departementu, v němž prefekt prokázal svou zálibu ve špíně. Pokud si ještě dobře vzpomínám, byly potrestány vězením dokonce i některé čestné ženy, které se o řádové sestře pochvalně vyjádřily.²²³

Také u soudu se projevovala tatáž židovská nenávist ke Kristu. Již dříve jsme viděli, že Židé vynakládají veškerou myslitelnou snahu svalit ze sebe nařčení z přísahy More judaico. Vždy proti ní bojovali; ostatně ani nemohli jednat jinak, protože všude vyvolávala u Francouzů pohoršení.

Nejprve odmítl Žid Moyse přísahat na kříž.²²⁴

Jiný Žid jménem Lisbonne,²²⁵ odsouzený za činnost v čase Komuny, to pak napodobil. Prezident soudního dvora – což je pro naši dobu tak charakteristické – byl k němu velice laskavý, a vzpurnému Židovi řekl:

²²² Co starosta du Camp v „Revue de Deux-mondes“ z 1. dubna 1861 řekl, zcela výstižně líčí psychický i morální stav židovské rasy:

„Jistě nechybujeme následujícím konstatováním: Čím více se lidé ve svých religiózních představách blíží k židovství, tím jsou špinavější, a zase čím více se od něj vzdalují, tím jsou i čistší.

Pádým důkazem toho je zápach a zamořený vzduch od té doby, co se Paříž stala židovským městem.“

²²³ Jesaias Levaillant byl povýšen na ředitele bezpečnostní policie, tedy na místo, důležité ohledně špionáže, a proto Židé tak usilovali, aby je zastával jeden z nich. Jak známo, byl tam Levaillantovým předchůdcem Schnerb.

²²⁴ U tohoto Moyseho, generálního rady departementu Seine a senátorského kandidáta, žil Louise Michel. Židé byli vždy rádi ve spojení s osobami, které hrály roli v nějaké revoluci.

²²⁵ Lisbonne, současně komediant, obchodník a plukovník Komuny, je pro naši studii velice zajímavým typem, který si otevřel kavárnu, v níž byli číšníci v akademických uniformách s dýkou po boku. Poté zřídil zase kavárnu Auberge des reines (Královnina ubytovna), kde vystupovaly číšnice v kostýmech proslulých panovnic, vyznačujících se svou krásou nebo osudem. Zde se

„Pane Lisbonne, nebudte prosím netolerantní k obrazu Krista, který k našemu politování nemůžeme vašim zrakům vzdálit.“

S Camille Dreyfušem byl podobný výstup. Každý ví, na jakém hnojišti tato jedovatá rostlina ghetta vyrostla. Potrestán za urážení kněze, čímž se ještě pochlubil v oběžníku voličům obvodu Gros Caillou, přesto prostřednictvím Wilsona obdržel řád, jemuž ovšem příliš čest nedělá.

Nepříjemný dojem, který jeho urážlivé výroky na adresu křesťanského náboženství před soudem vyvolaly, jej podle všeho spíše těší, než zahanbují. Kdykoli může Žid způsobit pořádný rozruch, je mu lhostejné, zda tím vyvolá sympatie nebo rozhořčení. Smutná proslulost nebo ušlechtilá sláva – to je mu lhostejné! Tomu prvnímu dává dokonce přednost, jelikož má tu výhodu, že každá neslavná věc má u něj své pravé místo.

Podívejme se blíže na Dreyfuše z psychologického hlediska, jak se před soudem naparuje. Lafontaine by řekl, že přímo bují, nebo řečeno se Saint-Simonem roztahuje se. Viditelně mu vyhovuje, že může veřejně vystupovat! Všeobecně jde o něm řeč: „Ten Dreyfuš, to přece víte, že je Wilsonův nastrčený člověk k pochybným vyjednáváním, a je to Dreyfuš z plynárenské společnosti.“ – Zde je tedy Dreyfuš ve svém živlu; domýšlivě se usmívá a nervozita jeho rasy, jako stvořené pro komediantství, při takových příležitostech doslova rozkvétá.

V takových případech se plně ukazuje to, co se nejvýstižněji nazývá židovsko-ústavním darebáckým hospodářstvím (*goujatisime constitutionnel*). Křesťan není takového projevu schopen.²²⁶

Vezmeme-li naproti tomu šlechtice, rolníka nebo dělníka ryze francouzského původu, pak vzdor nepodstatným odlišnostem se u všech projevů Árijce charakterizující rys – náležejíc k velkému společenství, trvá na svém právu, aniž by tím omezoval právo jiného. Nic z toho nenajdeme u Žida – kde může, tam se hned roztahuje, snaží se na sebe upoutat pozornost a překáží ostatním.

Takový projev se ještě stupňuje chvastounstvím všude tam, kde jde o společné židovské zájmy.²²⁷

jasně projevuje snaha Židů všechno velké z naší minulosti pošpinit, snížit nebo zesměšnit. Je to v podstatě chování brouka chrobáka, který nakonec ze všeho udělá výhodnou věc.

V zásadě se Lisbonne rovná Halevyho komunardům, a Halevy je zase jenom akademizovaný Lisbonne. Oba se vyvíjeli svým vlastním způsobem, ale nakonec jde oběma o jedno a to samé.

²²⁶ V Prusku, kde jsou méně bezcitní než u nás, se takové případy odmítnutí přísahy dostávají před židovské soudce. Příklad toho dal v Berlíně kazatel Hapke.

V městečku Esseg okresu Wagram následoval našeho příkladu roku 1883 jistý občan jménem Barholovic. Po odsouzení k pokutě 100 zlatých za odmítnutí přísahy se odvolal a dosáhl toho, že byl zbaven přísahy katolickým soudcem.

Pokud by se to tak vedlo ve Francii, pánové Dreyfuš a Moyse by brzy od svých útoků mohli klidně upustit.

²²⁷ Každý státní nebo městský úředník, který upadne do podezření, že stojí na straně duchovenstva, je nevybíravě napadán židovskými novináři, zatímco ministr války díky zásahu „Alliance israelite“ úzkostlivě dbá, aby každý voják dostal dovolenou na židovské svátky, čemuž se ovšem říká rovnost práv.

Baudry d'Asson sestavil poučný přehled průměrných ročních příjmů duchovních různých religiózních společenstev.

katolický duchovní 922 franky

Kasační soudní dvůr jednal o otázce skládání přísahy, a zákon, který se Židům nelíbil, byl také pozměněn. „Kdo by se odvážil napadat svobodu svědomí?“ Nuže, za svou osobu se ptám, v čem spočívá taková svoboda svědomí Žida, jež je předmětem tak velké péče státu? Je snad nějaký čirý smaragd nebo dýmek? – Jisté je pouze tolik, že je zcela jiné povahy, než naše. Katolíci včetně religiózních bratrstev snášeli nejhroznější útoky na svobodu svědomí, a nikdy v jejich prospěch nezasáhl žádný soudní dvůr; zvláště řádoví bratři mohli být zatýkáni přímo na ulici a žádný kasační soudní dvůr se jimi nezabýval, protože to byli gójové, bytosti jenom o trochu lepší než pes tím, že na rozdíl od nich platili daně.

Necht' mi někdo v dějinách všech utlačovaných národů ukáže jednu jedinou rasu, která by se tak jako Židé stavěla nad všeobecně platné právo!

Všude, kde útok na náboženství měl zvláště odpudivě nenávislný charakter, narazíme nepochybně na německé Židy. Když Herold roku 1869 vystoupil jako kandidát do poslanecké sněmovny, marně protestoval proti veřejnému mínění, které poznalo jeho židovský původ, protože jeho tvář jej usvědčovala ze lži. Bezpochyby patřil k oněm religiózně infiltrovaným Židům, ale celý jeho typ prozrazoval úchyllost sektáře, kterou měl společnou s tolika jinými.

Z tohoto pohledu je Herold znamenitým vzorkem. Jeho děd přišel jako neznámý německý učitel hudby do Paříže, zcela skromně se zde usadil a jeho syn komponoval slabé komické opery. Zednáři, kteří z ústního podání věděli, že komponista je z jejich čeledi, začali najednou prohlašovat, že nikdy nic tak znamenitého neslyšeli, jako právě jeho hudbu, a autor „Zampy“ se dokázal obratně přizpůsobit zemským obyčejům, takže když zemřel, byl pohřben s křesťanskými poctami v kostele Saint Louis d'Antin.

Vnuk na to prohlásil, že je protestant, přestože nikdy k protestantismu nepřestoupil. Když považoval situaci za příznivou, znovu u něj propukla odvěká židovská nenávisť, a potomek malého muzikanta se stal zuřivcem, jenž – jak každý ještě dobře ví – urážel řádové sestry, nechával vyhazovat na smetiště krucifixy, obklopil se samými Židy, přijal za šéfa svého kabinetu Žida jménem Lyon a až do smrti se rozplýval blahem nad každým křesťanovi způsobeným příkořím.

Takovýto projev dědictví po předcích (*phénomène d'atavisme*), neboli důrazněji řečeno návrat k archetypu, který podle přírodního zákona přeskakuje dvě a mnohdy i tři generace, má fyzické i morální souvislosti, a bývá dosvědčen i podobností fyziognomie.

Skladatel „Zampy“ vypadá na portrétu melancholicky, ale jinak ne právě nepřijemně.

Se svými zlatými brýlemi a plebejskou tváří (zcela jako u jeho syna) připomíná frankfurtského směnárníka, ale zasněný, až téměř smutný a trpělivý výraz dodává jeho listivým očím jistý půvab. Jmenovitě to ukazuje litografie L. Duprého (Dupré příteli Heroldovi, říká věnování), zobrazující hudebníka mezi partiturami s pravou rukou spočívající na klávesnici klavíru. Naproti tomu portrét od Cäcilie Brandové spíše zdůrazňuje jeho německé rysy obličeje.

mohamedánský mufti	1 600 fr.
protestantský farář	2 111 fr.
židovský rabín	2 522 fr.

Kdo by neznal nepříjemnou tvář prefekta Herolda s jeho zakalenýma, krvavými žilkami protkanýma očima, se silně vystupujícími lícními kostmi, tenkými rty a nechutně zejícími ústy? Zatímco fyziognomie otce, nasáklá melodiemi pařížské atmosféry, vypadá poměrně jemně a zušlechtěně, vrací se jeho syn rázem k typu německého Žida, jaký vidíme na starých obrazech, vždy neklidný a ustrašený, občas také oběšený mezi dvěma psy, protože chytal malé křesťanské děti, aby je pak mohl zardousit při svých religiózních obřadech.

Mocný zákon dědičnosti hříchu je skutečně otřesný, protože neexistuje lidská bytost, která by byla prostá námi všemi zděděného společného hříchu prvních lidí na zemi, a někteří ještě navíc vzdychají pod zvláštním břemenem, které Bourdaloue nazval „druhým dědičným hříchem“.

U jistých individuí, jako je např. Lockroy, se zdá být kromě židovského typu ještě vtištěn krvavý původ od jakobínů z roku 1793, a vytváří zcela svéráznou směsici.

Poslanec za departement Seine, nesmiřitelný nepřítel všech křesťanských doktrín, je synem italského Žida jménem Simon, podle Vapereaura narozený v Turínu a pochází od Julliena de la Drôme, který sehrál v revoluci tak smutnou roli. On sám pak u Calmana Lévyho vydal pod titulem „Deník měšťana za revoluce“²²⁸ knihu zápisků vlastní babičky, jehož obsah je tak odporný, že jméno autorky bylo nahrazeno pouze iniciálami. Ta musela mít duši plnou nenávisti a pomsty, jášající nad všemi odpornými zločiny té doby, jako např. vražděním starců ve věznicích i krvavých aktů tzv. lidové justice, tedy vlastností, ukazujících na krvežíznivou zbožňovatelku gilotiny. Bezpochyby špatně vychována a sama navíc ošklivá, byla naplněna hlubokou nenávistí ke královně, která zaujímal první místo v říši ještě více svým půvabem a jemnými mravy, než vysokým postavením ve Versailles. Když již nešťastná královna byla zavřená v Templu, posmívala se Židovka křesťanské matce, která ještě v posledním okamžiku, než vystoupila na popraviště, světovala své blízké v Conciergerii soucitu svých vrahů. Židovka nazývala královnu Medicejkou a tvrdila, že prý svému synovi v přítomnosti dozorců recitovala verše, jejichž poslední strofa zněla:

Pohrdej národem vzbouřenecké zákeřnosti,
a jako mstitel mu vraž dýku do srdce.²²⁹

Židovka samozřejmě věděla, že lže, ale to jí nijak nevadilo; právě pomocí lží lze srážet hlavy. Takové povahy se doslova pasou i smrtelným zápasem své oběti; když hyena nemůže chlemtat krev, chce ji aspoň čichat.

Jednoho říjnového rána se v okně domu v rue St. Honoré objevil umělec s perem a papírem v ruce, a po boku měl smějící se a odporně koketující ženu. Náhle jí rázem v tváři prokmitl záblesk nesmírné radosti; vzrušení v davu ukazovalo, že se již blíží popravčí kára s bývalou královnou Francie... Naše fúrie nedokázala potlačit gesto opovržení. Marie Antoinetta se objevila v téměř stejné vznešenosti, jako kdy si ve Versailles. Sice skloněna pod tíží rozrušení a bolesti, přesahující lidské síly, si

²²⁸ V originále *Journal d'une bourgeoise pendant la Révolution*.

²²⁹ *Journal d'une bourgeoise pendant la Révolution* (str. 181):

„Můj synu, nikdy nezapomeň slova svého otce, která ti opakují: ‚Nemsti naši smrt,‘“ (Testament královniny Marie Antoinetty.)

však zachovala heroický klid až do posledního okamžiku dlouhého smrtelného boje a pevným hlasem řekla svým katům: „Pospěšte si!“

Onen umělec v okně byl David, žena paní Jullienová.²³⁰ Otec této laskavé dcery, jí samou ještě podněcován, hlasoval pro smrt Ludvíka XVI., kterého také vždy nenáviděl, „protože jeho lidská důstojnost uposlechla hlasu spravedlnosti, prikazující mu tak hlasovat“. O synovi platí slova o jablku, které nepadá daleko od stromu. Vzpomeňme si jen na hodností prokonzula obdařené Gillese a Abadieho, a máme správnou představu o Jullienovu synovi. „Biografický slovník kupců z 18. století“²³¹ živě píše o jeho planoucím fanatismu, o vášni pro popravy a uctívání modly gilotiny, kterou nazýval „očistcem rojalistů“. Již ve věku 19 let zaujal místo Talliena a Ysabeaua, kteří byli považováni za málo horlivé, byl poslán do Bordeaux a náš divoký tovaryš plně odpovídal přání „Comité du Salut public“ (Výboru veřejného blaha). Prudhomme vypráví, jak jednou v Národním shromáždění prohlásil, „že tak jako kdysi bylo mléko první potravou našich starců, má být krev potravou našich dětí svobody, jejichž tábory budou plné mrtvol“.²³²

Dopisy toho krvežíznivého mladíka, který měl od Robespiera přezdívku špion se zeleným nosem, byly pak později nalezeny mezi zabavenými papíry. Některé z nich jsou přímo mistrovskými dílky předčasně zralé hanebnosti. Ten krvavý tygr byl současně špionem, který udával, kde jen mohl; v Bordeaux byl nazýván „semeništěm čachrů a egoismu“ a mj. zradil Ysabeaua, o němž řekl: „Krmí se bílým chlebem, zatím co lid hladoví o fazolích“. Obžaloval i samotného Carrierova slovy: „Žije si v serailu plném nestydatých sultánek a pážat, sloužících mu za eunuchy.“ – Přitom mu samozřejmě nijak nevadilo, že byl sám marnotratný. Domáhal se podpory pro divadlo v Bordeaux a chtěl život lidu nově přetvořit předváděním baletu:

„Protože prospěšnost takovýchto slavností považuji za nesmírně velikou, mám je za užitečné, a také jsem již jeden vlastenecký balet zaranžoval pod titulem Milostné poměry občanek.“

Ohledně rodiny zastává Lockroy stejně nechutné stanovisko. Poté, co po Wolf-fově boku prošel školou bezvýznamných časopisů, přišel do divadla Déjazet, a nakonec zdobí politickou scénu. Zde se stal tak říkajíc největším zastáncem pronásledování katolíků à la „Vaudeville“. A jak řekl Saint-Simon o Pussortovi: „vypadal jak vzteklá kočka“, je takový i Lockroy, kdykoli se mu podaří přitáhnout na sebe pozornost. Je i neklidný jako židovský pouliční prodáváč novin (camelot), který oslovuje kolemjdoucí a je ustavičně na číhané.

²³⁰ Zmíněný obraz se nachází v Henninově sbírce v Národní knihovně. Na kartonu je jeho rukou napsáno: „Obraz Marie Antoinetty, královny Francie, na cestě k popravišti, nakreslený Davidem, divákem řečené scény v přítomnosti občanky Jullienové, ženy lidového zástupce Julliena. Kopie obrazu je ve sbírce Soulavie.“

²³¹ V originále *Dictionnaire biographique des hommes marquant la fin du XVIII. siècle*.

²³² Charles Vatel ve své knize *Charlotte Corday et les Girondins* (Ch. C. a girondisté) píše, že náš roztomilý mladý muž šval řeznické psy na vyobcované a jednal s nimi jako s divokou zvěří. Joseph Despaze, básník z Bordeaux, to vylíčil ve své *Quatre Satires ou la fin du XVIII. siècle*:

Dvacetiletý Jullien, krvavý psanec,
šval v Bordeaux na své oběti zuřivé psy;
Vražda je mu rozkoší, každá hlava, jež padne
je pro tuto zřůdu jen loutkovým divadlem.

Že je zlomyslný, prokázal v časech Komuny. Jeho tehdejší postoj v Paříži byl i jemu samotnému asi poněkud trapný. Zatímco potají schvaloval chování povstalecké vlády, chytře se vyhýbal veřejné účasti na hnutí, jehož brzký konec předvídal, a postupoval mnohem obratněji, než mravně zchátralí zuávové. Šikovně využil momentálních poměrů a vydal se na výlety po venkově podívat se, zda je v Clamartu klid. Jeho laskaví přátelé jej tam nechali zadržet hlídkou, a když komedie Komuny skončila, znovu jej propustili.

Počestný lid byl přesvědčen, že ten šlechtitý člověk se za něj obětoval, a od té doby jej počítal ke zdatným mužům, nazývaným republikáni první třídy.

Proto také náš komediant figuroval na všech kandidátních listinách, a je nyní ministrem obchodu!

Největší Lockroyovou zásluhou kromě zednářství je fakt, že se nějak dokázal nechat uvést do rodiny Victora Huga a hrál tam roli dohláze, aby se náš velký a dříve křesťanský básník nevrátil znovu ke Kristu, a také to dokonale provedl. Byla všeobecně známa láska starce k vnoučatům. Jak bolestné pro básníka muselo být, vidět toho vrabčáka v orlím hnízdě.

A co předcházelo smrti Victora Huga? Sotva se to asi kdy přesně dozvíme. Poslední hodiny velkého knížete ducha zůstávají zahalené v temnotě, jak tomu tak bývá u nositelů Boží spravedlnosti.

Proslulý, ještě před pohřbem zveřejněný testament Victora Huga, se zdá být jeho vlastní rukou nedotčen.

Soukromým tajemníkem Ludvíka XIV. byl Toussaint Rose, prezident účetního dvora. Rose, člen Akademie a nástupce mlčenlivého Conrarta, měl stejný rukopis jako král a pořizoval dopisy, které panovník jen podepisoval. Stejný úřad u Victora Huga měl Lesclide, a každý ví, že vlastnoruční tahy písma z básnickových posledních let života jsou velice vzácné. Victor Hugo by samozřejmě nestačil sám psát denně nějakých padesát dopisů, v kterých lidi ujišťoval, „že jim upřímně v duchu tiskne ruku“.

Řečený Lesclide byl Lockroyem dosazen za pozorovatele; šlo o Žida z Bordeaux, jednoho z těch, kteří sice u oběda zdatně popíjejí, ale jinak jsou ještě docela snesitelní.

V takovém prostředí byl Victor Hugo tak říkajíc zbaven možnosti svodného vyjádření svého mínění. Jsem přesvědčen, že básník s blížící se hodinkou smrti požadoval kněze, a jsou pro to i vnější příznaky. Vulpian to i veřejně tvrdil, což ovšem později písemně odvolal, ale jeho dementi nese zřetelnou pečeť nepravdy, protože měl strach. V každém případě je jisté, že dopis plný křesťanské lásky, zaslaný nemocnému pařížským arcibiskupem, se do básnickových rukou nikdy nedostal.

Stačí si pouze pozorně všimat tónu, jaký takoví lidé v těchto otázkách používají. Osobně shledávám za zcela přirozené, když si izraelita v poslední hodině nechá k útěše přivolat rabína, a kdybych byl jím o to požádán, udělal bych tak i na vlastní útraty. Víte však, co o tom soudí Germain Sée?

„Milý příteli,“ psal svému kmotru Lockroyovi, „v časopisu ‚le Monde‘ se dočtete o h o t o v é o b l u d n o s t i, že básník žádal o kněze k zpovědi.“

Ptám se, co má být obludného na tom, když muž, který své nejvyšší oduševnění čerpal z křesťanské víry a ve svých nesmrtelných verších oslavoval Krista, Církev a modlitbu, požadoval před odchodem z toho světa služebníka svého Boha?

Avšak Lockroyova nestoudnost jde ještě mnohem dál. Redaktoři časopisu „le Monde“, prodchnuti touhou duši básníka v poslední hodině křesťansky utěšit, psali o tom, že Victor Hugo požadoval kněze. Lockroyova odpověď na to začínala slovy: „Podivní sýčkové, kteří redigují „le Monde“...“ atd. Tím Lockroy uvedl svou odpověď!

Lockroy ovšem velice přesně věděl, proč tak psal. Vždyť patří k těm, kteří byli v životě často potrestáni výpraskem, a vždy jej trpělivě snášeli. Již v raném mládí prodělal pokorná učební léta, když jeho otec za ubohý výdělek předváděl své artistické kousky na laně a snažil se pobavit publikum. To pak ospravedlňuje, co Montaigne ve své obrazné řeči říká o síle zvyku:

„Zdá se mi, že sílu zvyku správně pochopili ti, kdo vymysleli příběh o selce, která telátko od jeho narození nosila na rukou a laskala se s ním tak dlouho, že i poté, co z něj vyrostla kráva, se pořád od ní nechtěla odloučit.“

Lockroy se tedy mstil na katolických novinářích. Existují staří papežští důstojníci zuávů, před jejichž statečností na bitevním poli by se musel celý Lockroy schovat hanbou pod stůl, ale církevní zákaz msty mu nijak nebránil je podle libosti pomlouvat a urážet.

Lockroyovi kumpáni si z toho ovšem udělali velice chybné závěry. Jako příklad zde uvedu jméno Stanislaus Meunier. Za zmínku stojí jeho články, v nichž se mezi rouhavými řečmi objevují tak ohnivá, originální slova, že je jimi zcela bez příkras vyličena naše společenská bída, vytvořená revolucí ve Francii.

Meunier ostatně na první pohled chápe, je-li dotčen.

Lockroy by však okamžitě utekl, jako třeba v červenci roku 1885 z koncertního sálu v rue de Loyn, když někteří z voličů, ne tak prostí jako většina ostatních, na jeho „trhovecké“ řeči odpověděli výsměchem.

Paul Bret se svou až pověstnou hrabivostí a záhadnými machinacemi ve správě ministerstva veřejného vyučování je stejného druhu. Nesporně je prvním velmistrem univerzity, který takový úřad spojil s finanční otázkou, a tím jen vydal svědectví o své rase. A pokud je, jak tvrdil Lorédan Larcher, Bret jeho původní německé jméno, pak jsou rodná jména dědů tohoto hanobitele církve Isidor Bret a Simon Boyer přece nepochybně židovská.

Jak známo, byl Simon Boyer v jakobínském kolegiu v Auxerres pedelem²³³ (fesseur). Protože jej jeho úřad v zásadě odkazoval na odvrácenou stránku lidí, nebylo divu, že jej tak přitahovalo sansculotství.

„Úřední historický a statistický almanach Yonne“ (1861)²³⁴ říká: Měl úřad, v němž se nacházeli elévové ve věku 20 let, kteří jím nařízené fyzické tresty vykonávali na jistých částech těla... Každé takové potrestání mu vyneslo 12 sou, a také ve městě provozoval svůj tklivý obchod. Jeho příjmy musely být nesporně značné, protože koupil pozemek, rozlohou se rovnající jakobínském-

²³³ Pomocník rektora nebo děkana univerzity, tedy něco mezi ceremoniářem a školníkem; pozn. překl.

²³⁴ V originále „Almanach administratif, historique et statistique de l'Yonne“.

mu. Jednoho dne chirurg Roux v Auxerres svého syna, který sedával ve třídě pana Amého, přivedl k Boyerovi, aby na něm provedl řečený kázeňský trest, a než syn poklekl, předal mu obvyklých 12 sou. Zmíněným žákem byl pozdější proslulý chirurg Roux, jenž se stal členem Akademie věd.

Soudě tedy podle citovaných míst o zélótovi²³⁵ disciplíny v časech revoluce, musíme mít za to, že podle přísloví „koho milujeme, toho trestáme výpraskem“ musel být počet potrestaných v Auxerres tehdy velice vysoký. Přesto však, kdo ví, zda je údaj přesný, protože v oněch podivných časech bylo všechno jak utržené ze řetězu. Vždyť v mnoha obcích, jež se právem obávaly o své majetky, bylo tehdy běžné, že lidé, kteří se uměli vlichotit do důvěry občanů, ji také dokázali zneužít tím, že v tísni na ně jen formálně přepsané pozemky později tvrdošíjně odmítali vrátit původním majitelům.²³⁶

Jak se zdá, Bret se rozkmotřil se synagogou, a začal vystupovat za tzv. ateistického papeže, ale i zde pracoval v zájmu Židů. Již v roce 1848 německý Žid objevil papeže ateistů v podobě parlamentu, a Paul Bret si jeho vynález jen přivlastnil.

Sám jsem toho člověka odhalil jako lháře.

Ve druhém vydání jeho „Manuela“ (str. 156, řádek 14 ad.) čteme:

„Ludvík XIV. ve svém testamentu řekl: Jsem náměstkem Boha, protože mi patří život i majetek mého národa. O čem já rozhodnu, k tomu mne inspiruje Bůh.“

Při četbě jsem opravdu užasl, ale protože dotyčná pasáž byla v kurzivě a mezi uvozovkami, považoval jsem ji z počátku za autentickou, i když Bretovu slovu se nesmí příliš věřit. Proto jsem si našel testament Ludvíka XIV. a zjistil, že Paul Bret jednoduše lhal.²³⁷

Závěť Ludvíka XIV. je všeobecně známým historickým dokumentem. Soudním tajemníkem parlamentu pořízený doslovný a také naprosto přesný opis je k dispozici v Státním archivu pod značkou K. 187. No. 1. 6°, byl nejméně dvacetkrát přetištěn, jako např. ve vydání „Stavitelská díla Ludvíka XIV.“²³⁸ od Grimorda, a také v „Journal des Antoine“, který mi dal k dispozici Victor Sardou.

Nesvědčí to snad dostatečně o nízkém smýšlení, a necharakterizuje to i lidi naší doby, když ministr veřejného vyučování zfalšuje text a děti tím učí zneuctívát památku velkého krále? Díky Bohu není takové podlosti schopen žádný z ubohých religiózních bratrů, které právě on každodenně pomlouvá a uráží!

Celý duch králova testamentu je v naprostém rozporu s uvedeným citátem, a mimo to ani neodpovídá způsobu řeči té doby.

Ludvík XIV. hned v úvodu vyslovuje politování, že svému lidu přivodil válkami tak velké neštěstí.

„Protože však díky nekonečnému božímu milosrdenství,“ pokračuje král, „válka, která v naší říši zuřila, byla šťastně ukončena a nyní si z celého srdce

²³⁵ Přeneseně horlivý, fanatický stoupenec; pozn. překl.

²³⁶ V tomto ohledu odkazují na živé a humorné líčení R. P. Claira s názvem *Grippard, histoire un bien de moines*. Dále viz „Revue de la Révolution“ z 5. června 1884.

²³⁷ Bret byl i přes svou nebetyčnou drzost donucen lživé místo v dalších vydáních vypustit. Každému, kdo by si to přál, mohu zmíněnou knihu předložit k nahlédnutí.

²³⁸ V originále *Oeuvres de Louis XIV.*

nepřejeme nic toužebněji, než abychom mohli ve všem přispět svému lidu, aby po dlouhý čas užíval ovoce míru a byl vzdálen toho, co by mohlo narušovat jeho klid.“

A závěrem ještě král říká: „Vždy jsme měli na paměti dobro lidu, a prosíme Boha, aby našim potomkům požehnal, a po zbytek mého života nám pomáhal konat dobro a napravit všechno, čím jsme zhřešili, abychom mohli mít účast na božím milosrdenství.“

Kdo by si nevzpomněl na dojemnou scénu, kdy se Ludvík XIV. na smrtelné posteli zpovídal před dítětem ze svých velkých chyb, a jak ušlechtilá slova věnovala paní de Vendatour kolébce malého Ludvíka XV.

A dnes se rodičům vnucují pro jejich děti tak lživé knihy!

Bretův očerňující pamflet je ryze židovského rázu. Jeho nakladatelé, dům Picard Bernheim, jsou rovněž Židé, a při vydání byli vedeni dvěma motivy: vydělat peníze a rozsévat zlo!

Všechny knihy, které ministerstvo schválilo a jež mají za cíl zničit v naší mládeži ducha religiózní výchovy, jsou napsány Židy.

Židem je rovněž Giedroye, který podle údajů „Archives israélites“ napsal podivnou knihu „la Gerbe de l'Écolier“ (Kytice školáka), v níž je jméno Boží ze všech citátů klasických autorů pečlivě odstraněno.

I slabý jed časem sílí,
když mu Bůh propůjčí život.

Tak mluvil La Fontaine.

I slabý jed časem sílí,
když žije a dál působí.

Tak to říká Giedroye, a je jen poslušný instinktu své rasy, když komolí mistrovské spisovatele a hanobí všechno, co ze sebe vydala Francie v době, kdy chvála Bohu Židé ještě u nás nebyli přijímáni.

Taková nenávist k Bohu se stala fixní ideou. Tak například v únoru 1885 vidíme Camille Dreyfuše přednášet v městské radě směšný návrh.

Rád by prý viděl knihy Victora Huga odstraněné ze škol, protože je v nich řeč o Bohu a modlitbě, a jsou tam verše jako třeba následující:

Dávej, boháči, dávej; almužna je modlitba,
dej ji, aby Bůh tvým lidem oplatil...

Městská rada se Židem souhlasila a rozhodla díla Victora Huga důkladně a přísně prozkoumat!

V březnu 1885 německý Žid Lyon žaloval u městské rady na Pelissiera, učitele z Chaptalu, který se tam těšil všeobecné vážnosti. A v čem že jeho přečin spočíval? Ne v tom, že by snad napadal náboženskou neutralitu školy a svoje názory by žákům vnucoval; prostě jen využil svého práva a publikoval dílo „Přednášky o křesťanském starověku“, ²³⁹ knihu plnou nejušlechtilejšího učení a výmluvných připomenutí, která byla Akademií odměněna cenou Montyon. Autor v ní prokazuje plodný a umravňující vliv křesťanství. Ale takovou smělostí pobouřený Žid Lyon-Alle-

²³⁹ V originále *les leçons de l'antiquité chrétienne*.

mand prosadil, že Pelissier byl po pětadvaceti letech poctivé služby na hodinu propuštěn!

Německý Žid Ollendorf, původem z Rawicze v okrese Poznaň, tajemník Ferryho a člověk, kterého rozhodně není třeba povzbuzovat ke zlu, veřejně popuzoval proti Ježíši Kristu.²⁴⁰

Quilly, odpadlý mnich, jenž svou duši zaprodal Bretovi, který zase využíval jeho teologických znalostí k pomlouvání Církve, je poddajným nástrojem Židů a oženil se s německou Židovkou Salomé Brandtovou.

Celé vyšší školství je již několik let úplně pod židovským vedením. Na univerzitě najdeme na katedře filologie jako druhého ředitele Henri Weila, ředitelem srovnávací gramatiky je zase Michel Bréal, ředitelem staroperské řeči je James Darmstatter, studijním ředitelem semitského jazyka je Joseph Derenburg, arabštiny Hartwig Derenburg, etiopštiny Joseph Halévy, filologie a asyrských starožitností Julius Oppert.

Mezi hlavními vůdci rozkladné práce proti naší vlasti zaujímá významné místo německý Žid Michel Bréal.

Za zvláštní úlohu si stanovil všemožně napadat a hanobit krásnou literaturu staré Francie, *humaniores litterae*, která lidi povznášela a vzdělávala.

Stal se tím velice potřebným nástrojem Židů na znevažování a zglajchšaltování všeho velkého a ušlechtilého, jak zde již o tom byla mnohokrát zmínka.

Bréal zavedl ve Francii německé pedagogické metody, které jsou schopné ubohé hlavičky dětí přeplnit tisícovkami nesouvislých zbytečností, takže abiturienti často již vůbec neznají ani pravopis.

Všechny fakulty jsou ve svých zprávách za jedno o tak politováníhodném úpadku. Albert Duray, ve věci výuky velice zběhlý muž, o tom vydal pozoruhodný posudek,²⁴¹ v němž ukazuje na snahu o přeformování francouzského ducha a úsilí vychovávat naši mládež v odporu ke génii své národnosti.

Velmi správně tam řekl: Zde již nejde o prostou pedagogickou otázku, ne o stále znovu se rozhořívající spor mezi starým a novým; zde se již jedná přímo o zatemnění jasného, francouzského ducha, o generaci, vyrůstající pod dojmem bolesti a slzí porážky, generaci, které je brán pohled na nebe a bývalou slávu. Dotýká se to našich dětí, jež jsou takto otupovány a potlačovány, dotýká se to naší rozervané, deprimované a hluboce uražené vlasti, již je teď navíc ukládáno břemeno nových metod výuky a cizí kultury. V tom spočívá skutečné nebezpečí nového vyučovacího programu. A ke všem jeho nedostatkům se ještě přidává skutečnost, že je nám nesympatický a nevznikl na naší posvátné galské půdě, nýbrž kdesi za horami.

Všude dnes vidíme Židy přímo nebo nepřímo podílet se horlivě na všem, co je ke škodě našemu náboženství. Rozvod je ryze židovský zákon, který Žid Naquet propašoval do našeho zákonodárství! I naše pohřební obřady Židům překážejí, a židovský inženýr Salomon stojí v čele společnosti, prosazující povinnou kremaci!

²⁴⁰ Jakmile Lockroy přišel do ministerstva, pospíšil si tohoto Žida jmenovat kabinetním šéfem ministra a ředitelem personálních záležitostí.

²⁴¹ „Revue des deux mondes“ z 15. února 1884.

Zřízení státních škol pro dívky v souvislosti s religiózní výukou pochází zase od Žida Camile Sée.

Dokonce i ti méně nábožensky horliví Francouzi mu říkají:

„Chtějí dát mladým děvčatům jemné vychování, pečlivou výchovu za účelem jejich budoucího postavení ve společnosti. Mají se učit hudbě a ostatním příjemným stránkám umění, protože víte, jak obtížné je zajistit soukromé hodiny mimo dům. Pomyslete však také na to, že mnohem obtížnější je to pro budoucnost dětí vysloužilých úředníků a starých vojáků, pro které jako méně vzdělané je bída citelnější a ty budou tím více než dosud vystaveny svodům a hanbě. Proč jim navíc ještě berete víru, která je v jejich srdcích mocnou útěchou, ukazující jim ideál a chránící je před pádem?“

Žid se však tomu jen smál tak nestydatě, že se to nakonec znelíbilo i jeho voličům v St. Denis. Nakonec se přece jen vytasil se svou postranní myšlenkou. Vždyť tento přes noc zbohatlý bankéř a civilizací sotva trochu načichlý Žid potřebuje vedlejší ženu, která by jej obveselovala, tzv. klipoth (tj. nežidovskou dívku), dobrou jen k tomu, aby pobavila židovského hypochondra podobně, jako David uklidňoval pomateného Saula svou hrou na harfu.

Nástroje k obveselení, placení daní a potrava pro děla – k tomu jsou Židem určeni křesťané, jejich dcery a synové! Proto by se na štíty státních škol pro dívky mohlo klidně napsat: Veřejné dívčí školy, protože z nich bude vycházet mnoho nešťastných, nábožensky příliš málo připravených pro prostý a počestný domácí život, s ubohými vyhlídkami, v jakých se dnes nachází tolik žen v našich rozvrácených společenských poměrech...

V listu „Écho de Paris“, jehož majitelem je kromě jiných i Žid Valentin Simon, načrtl bývalý voják z časů Komuny jménem Edmund Lepelletier velice poučný obraz zmíněných nešťastných klipoth, a mj. tam uvádí, že z 50 000 mladých dívek, které se v jediném roce hlásily ke zkouškám na učitelky, jich bylo přijato jen 300. Takový fakt mluví sám o sobě dostatečně zřetelně.

Tyto nešťastnice se houfně vrhají na každé vypsání místo. V posledním roce se jich uvolnilo tři tisíce. Bude se říkat, že i to je mnoho. Co si však počne nepřijatých 47 000 vychovatelek a učitelek bez místa?

Kde je pro ně budeme hledat?

Jak již řečeno, bylo by zbytečné hledat je v dílnách, ateliérech nebo prodejnách. Nepůjdeme-li správnou cestou, najdeme tyto odvržené jako milenky lyrických básníků bez gáze, žurnalistů bez novin, advokátů bez klientů, bývalých důstojníků a zběhlých duchovních. Zatvrzelé a zahořklé stíny se objevují ve výparech pivnic, slyšíme je při tlučení sklenic absintu mizet ze slušné společnosti nebo je vidíme v kavárnách, kde tyto opilé mladé ženy tlachají o zbytečnosti normálních vyšších dívčích škol. Paříž je tím již úplně otrávena.

Na každém kroku narážíme na jednu z těch od lásky a rodiny vyloučených nihilistek v tuláckých hadrech. Učí, radí a rozhodují o všem a vždy jsou obklopeny všelijakými lidmi. Buď zařizují finanční půjčky, nebo svým neschopnějším kolegyním píšou milostné dopisy, případně koncipují žádosti o místo děvčatům z předměstí, kterým k tomu schází školní vzdělání.

Tak má každá své zákaznictvo.

Hlavní úsilí je dnes zaměřeno za zkažení mladé generace! Žid Benoit Lévy vydal u Žida Léopolda Cerfa praktickou příručku o školním zákonu... Shledává jej za velice vhodný, vychvaluje jeho dobré stránky a hrozí těm, kdo zákon odmítají uznat. Současně jej popuzují všechny religiózní symboly, jejichž odstraňováním je doslova posedlý.

Říká o tom doslova: Veřejné školy jsou podle našeho zákona čistě světské, a z toho vyplývá, že tam religiózní symboly již nesmějí být umísťovány. Opak toho by byl zcela proti zásadám, podle kterých jsou tyto školy zřízeny a na nichž mají spočívat.

Protikřesťanský zákon je tedy především jejich dílem, a v okamžiku, kdy se jim zdá být ohrožen, se seběhnou a spouštějí ohlušující pokřik.

Školská komise v Lavauru je jedna z těch nemnohých, v nichž občané ještě nebojácně plnili své povinnosti a hájili svá práva. Dali za pravdu otci rodiny, odmítajícímu posílat své dítě do školy, kde by bylo učeno podle Compayrého příručky...

Jakmile se Ferdinand Dreyfuß – jehož jménem se stejně jako příjmením Mayer dnes Francie jen hemží – objevil ve zmíněné komisi, jako by s ním šel vzápětí bledující a plačtivý duch Compayrého, a zoufale vykřikoval: Oni již nechtějí moji příručku, co se mnou teď bude! Nakonec asi budu muset sám psát náboženské knihy, „vždyť již záhy vyjde Dreyfußovo vládní nařízení, v němž bude i následující paragraf“:

„Školské komise se v žádném případě nesmějí vměšovat do posuzování předmětů výuky.“

Školská komise, která by se vyučováním nezabývala, je tedy tzv. žvanírnou, jak se tomu říká v židovské bulvární hantýrce, ale pokud jde o Dreyfuše, tomu záleží jen na všemožném šikanování křesťanů.

Jde tedy o jeho zlost na školomety, kteří neobdivují jeho činnost. Chateaubriand kdysi řekl, že

„je až neuvěřitelné, kolik stoupenců hrůzovlády tu vychoval Umělecký almanach. Ješitnost ublížené prostřednosti vytvořila stejně tolik revolucionářů, jako uražená hrdost mrzáků – je to právě vzpoura odporu defektů ducha i těla“.

V tomto smyslu je Paul Bret asi ještě překonán Compayré, který umíněně ministrům vnucoval svou příručku a hrozil jim odepřením svého hlasu, pokud by nebyla povinně zavedena do praxe.

Roku 1883 prefekt departementu de la Manche – samozřejmě pod Compayrého nátlakem – odvolal z místa učitelku, paní Fontaine, zvanou sestra Therese, protože se nechtěla řídit příručkou, kterou papež zakázal. A to přitom ještě krátce před tím Ferry bezostyšně prohlašoval, že „neexistuje žádná pro školy autoritativní příručka“.²⁴²

Jak tedy již bylo řečeno, jsou Židé všude, kde se jedná o hanobení a pomlouvání záležitostí religiózního charakteru.

Tak např. opakované vypovězení benediktinů mělo přímo pobuřující charakter.

²⁴² Když Compayré, ve svých příručkách tak vychvalující všeobecné hlasovací právo, během veřejného volebního shromáždění, které jej jako oportunistu vypískalo, vhodil vztekle do davu otýpku sena, jeden sedlák na něj zvolal: „Ale pane poslanče, to od vás není pěkné, tak marnotratně zacházet se svou zítřejší snídaní!“

Tito chudí lidé se po svém prvním vykázání znovu postupně vraceli. Majetek samozřejmě žádný neměli, takže nemohli existovat mimo svůj klášter, který si zařídili ke skromnému životu, kde měli knihovnu a věnovali se pro vědu tak důležitým pracím.

Mnozí radikálové, a mezi nimi dokonce i ti nejdivočejší, o tom velmi dobře věděli a mlčeli, protože si říkali, že členové řádu ve středověku ochraňovali mistrovská díla lidského ducha, a konec konců jsou pořád našimi bližními.

Avšak Žid Charles Laurent,²⁴³ informovaný židovskou policií, okamžitě vyhledal svého ředitele, Žida Weila Picarda, a řekl mu: „Tady je třeba něco udělat!“, sdělil svému člověku jménem Pilatus-Freycinet příslušné detaily, a ten, mnohonásobně mu zavázán, nechal mnichy znovu vykázat.

Nejsem farizej, který se před Bohem chválí svou ctností.

Špatná společnost mne možná postavila na stejnou úroveň s lidmi, o nichž teď mluvím, s lidmi, o kterých Písmo svaté říká, že „pravici konají ohavnosti, levicí činí dobro“. Avšak jsou věci, jichž bych nikdy nebyl schopen. Tak např. kdybych věděl, že se pronásledovaní rabíni někde scházejí ke studiu talmudských doktrín, jistě bych je neprozradil. Laurent při svém počínání žádné výčitky svědomí neměl.

Budiž mi dovoleno vzít v úvahu také psychologický moment. Muži jako Lockroy, který vyrůstal mezi komedianty a pak se stal redaktorem časopisu jako „Paris“, schází jistý jemný cit pro čest, který jiný nasál již s mateřským mlékem; do jisté míry tedy může být omluven. Avšak čin tohoto mladého muže, spisovatele, který se stal udavačem, aby se zalíbil židovskému bankéři, je skutečně velice zvláštní. Bylo mi řečeno, že při jisté příležitosti měl na sobě důstojnickou uniformu; nemohu tomu uvěřit, protože nepovažuji za možné, že by usvědčený udavač mohl být přijat do sboru francouzského důstojnictva.

V každém případě je ten muž pozoruhodný. Kdo chce poznat jeho oportunistickou duši, musí si přečíst Laurentovu knihu „Pán a paní Neuburgerovi“.²⁴⁴ Je snad tento Neuburger příbuzný s důvtipným vynálezcem neuburgerismu? Není mi známo. Víím jen tolik, že poté, co byl odsouzen za lichvu a ještě předtím, než založil banky v Paříži a Bretani, které tolik drobných střadatelů připravily o jejich úspory, vytvořil spíše jen pro svou kratochvíli finanční podnik pod názvem Kreditní banka pro nájemníky.

Laurent, tehdy ještě mladý a srdečný a proto se mu říkalo „stydlivý“, byl oslněn krásným vnějším vzhledem bankéřova finančního domu a přinesl zúročit své peníze Neuburgerovi, který s ním ovšem naložil jako s gójem. Přišel o všechno, žaloval, a i když jej hájil Reinach – přesto jej nechal ve štychu velmi rozumný zákon, který tehdy ještě neuznával hru a sázení na burze.

To Laurenta pochopitelně velice zamrzelo, a věnoval Neuburgerovi celý svazek knihy, v němž jej vláčel špínou. Není to však zvláštní, když někdo chlubicí se titulem spisovatele, popíše 200 stran, jen aby vyprávěl, že jednoho dne koupil pampe-lunské, druhý den ottomanské obligace, kontrahoval římské půjčky, likvidoval ak-

²⁴³ 14. června 1883 doprovázela paní Marie Laurentová dceru pana Coblenze k vysvěcení za řádovou sestru do templu v rue de la Victoire.

²⁴⁴ V originále *Monsieur et Madame Neuburger*.

cie Suezského průplavu a nakonec ze znechucení do věci zatahl i paní Neuburgerovou, která s tím neměla nic společného?

Přesto je kniha „Pán a paní Neuburgerovi“ dokumentem, jehož význam pro budoucnost by se neměl podceňovat. Je poučné zjistit, že muž, který již byl soudně trestán a byl předmětem závažných žalob ze strany muže, tak vítaného vládě, jako je Laurent, i přesto, že policie musela být přesvědčena, že svěřené mu peníze zmizely, jej klidně nechá založit novou banku.

A znovu je to takovým způsobem projevená dědičnost religiózní nenávisti a instinktivního jednání proti společenským mravům a zvykům, které se celou knihou táhnou jako červená nit. A aniž by se třeba této dědičnosti připisoval tak zhoubný charakter, z něhož jej věda obviňuje, přesto nelze popřít, že má významný vliv na podstatu současné generace. Osobně soudím, že se může mluvit o přímo d'ábel-ském předurčení! V roce 1790 markýz de Rochefort, vlastník panství Coulange-la-Vineuse a svým straněním revoluci zcela zruinovaný šlechtic, zasadil na dvoře svého zámku první strom svobody v Burgundsku. Stromu pak požehnal farář Pyat. Zmíněný Rochefort je dědečkem Heinricha Rocheforta, a farář Pyat se oženil s řeholnicí, která mu porodila dvě děti. Starším z nich byl Felix Pyat. Není tedy jen příznačné, že obě jména hrála roli i v časech Komuny?

Může být svatořečen syn trestance? Církev k tomu přisvědčuje. Jestliže sociolog církevní přisvědčení uznává, pak také musí současně přiznat, že k navrácení na cestu ctnosti a vytrvání na ní je zapotřebí mnohem většího úsilí, než k ostatním věcem. Kdyby se mu dostalo dobré výchovy, pak by se takový člověk snadno vyhnul všemu, co je nezákonné, chápal by, že nelze své nedovolené jednání zastírat pěknými slovíčky o pokroku, ale on v zásadě zůstává synem trestance. Psycholog zde ještě daleko předčil Bourgeta, který řekl: „Děti jsou v hloubi srdce vždy podobné rodičům.“

Máme zde příklad v osobě Challamela Lacoura. Spisy, týkající se jeho předků, patří dnes veřejnosti, jinak bychom z nich zde necitovali; každý je četl nebo mohl číst, takže je dovoleno učinit si z nich správné závěry.²⁴⁵

²⁴⁵ Následující spisové materiály tvoří na způsob Zolova pojetí v jeho *Histoire d'une famille* dokument hlubokého lidského významu. Podle dopisu listu „Français“ z 23. února 1882 se o úmrtí dědečka našeho bývalého ministra zahraničí v civilním registru v Brestu i v jeho bydlišti ve Férte-Macé říká, že zemřel v námořní nemocnici v Brestu, tedy ve věznici, a pravděpodobně je potomkem jednoho z gilotinových za Philippa Égalité.

O otci

V časopisu „Journal de Granville“ z 12. května 1838 čteme:

Rozsudkem civilního soudního dvora v Granville (Manche) z 11. května 1838, je T. C. Challemel Lacour, kramář v Avranches, prohlášen za zbankrotovaného. Soudní dvůr nařídil, aby dotýčný zůstal pod dozorem soudního exekutora.

O dědovi a prastrýci

V časopisu „Journal d'Alençon“ ze 14. května 1815 čteme:

Rozsudkem porotního soudu v Alençonu z 20. a 21. dubna jsou A. T. A. Challemel Lacour, dříve soudní exekutor v Joul-du-Bois, a Fr. Challemel, obchodník s plátenickým zbožím ve Férte-Macé, za falšování obchodních dokladů odsouzeni: první ke **dvaceti** a druhý k **šesti** letům vězení, a má se jim vypálit cejch T. F. Rovněž tak byl na příkaz státního návladního ve Falaise z 28. srpna 1790 postaven před trestní soud **praděd** spolu se syny pro násilné vniknutí na cizí majetek se zbraní v ruce.

Kdyby tento bývalý šéf ministerstva zahraničí nebyl dostal včas instrukce, pak by možná našeho proslulého řečníka a někdejšího vynikajícího absolventa École normale, Calluireho, osobně oloupil; takto se spokojil s tím, že to nechal udělat jině, zůstal stranou aféry a vyhnul se povinnosti zaplatit odškodné. Kdyby byl pocházel z nižších společenských vrstev, potom by Carayon-Latourovi řekl: „Zabiju tě!“ Jako vzdělaný muž, i když kulturní nátěr nemohl zakrýt zkaženost jeho krve, pouze napsal: „Tihle lidé by se měli hromadně střílet!“ Kultura pro něj byla jenom prostředkem k působení zla jiným, a sobě k přivlastňování výhod.

Vedle všech takových násilností a útočných prostředků proti Ježíši Kristu a jeho církvi užívá antireligiózní propaganda Židů také obscénních časopisů a publikací, tzv. pornografie.²⁴⁶ V oblasti vulgárností je Žid pravým mistrem, ba přímo géniem. Toussenel nijak nepřehání, když říká: „Prase je symbolem Žida, který se nestydí válet ve špíně pomluv a lichvy, aby rozmnožil svůj majetek, a žádný obchod mu nepřipadá odporný, pokud z něj doufá mít užitek.“²⁴⁷

Také zde se zdá velitelsky projevovat dědičnost, protože špína v ghettu, ona příslavná nečistota, v níž Židé po staletí žili, podle všeho přešla i na jejich potomky. Nám již známý odpor Jesaiase Levaillanta k čistotě rozhodně nepatří k výjimkám. Jak se zdá, je to jen jistý druh nervové choroby. Bezbřehý proud tištěných špinavostí, který Židé již několik let vypouštějí na Francii, je srovnatelný s hltavostí, která má za následek zácpu. Tím Židé v původně zcela křesťanské Francii obnovili falický kult, jemuž však chybí umělecká stránka, která veřejnému vystavování a šíření erotických obrazů i cynických atributů u starých Římanů a Řeků přece jen dodávala podstatně jiný ráz.

Rue du Croissant, kde je čítárna vykřičených (pornographiques) časopisů i izraelské prodejní stánky, je pravým močálem židovské špíny. Krámky se zde předhánějí v nabídce výplodů nestoudné fantazie. Kdo zde dnes tyto s tichým souhlasem vlády veřejně vystavované a šířené odpornosti ohavnosti vidí, doufejme, nebude později věřit vlastním očím, že by něco takového bylo vůbec možné.

Ignotus nám svým pronikavým pohledem a charakteristickým nadáním pro zachycení pouličních scén vykreslil působivý obrázek toho kdysi skrývaného, dnes již za bílého dne veřejně prezentovaného muzea oplzlostí...

Taková sprostota se chápe každé nabízející se příležitosti a necouvá před žádnými prostředky.

Syn

byl rozhodnutím apelačního soudního dvora v Dijonu z 24. ledna 1789 odsouzen za útok proti osobám i vlastnictví, který není kvalifikován jako přečin, nýbrž zločin.

²⁴⁶ Je zvláštní, že téměř všichni členové levice mají mezi svými předky osoby se špatnou pověstí, a tedy i ti počestní mezi nimi jsou více či méně podezřelí. To také vysvětluje, že se tělem i duší věnují zednářství, které podle všeho není při přijímání členů příliš vybíravé. Otec ministra školství Gomota se sice uměl mazaně vyhnout přísnosti zákona, ale jen proto ještě nebyl u čestných mužů méně vykřičený. Časopisy 13. srpna 1847 psaly o procesu ve věci zpronevěry, do níž byl zapleten i Martin Gilbert Gomot.

²⁴⁷ Podle Talmudu má znamenat štěstí, když se někomu zdá o exkrementech. Všechny prasácké knihy (sadiques) jsou šířeny židovskými vydavateli. Jeden z nich, který je dnes milionářem, začal svou kariéru prodáváním „Justine“.

Pokud jde o provedení i kvalitu tisku, rozhodně nelze „Billets de la Sainte Farce“ Leona Taxila nazvat uměleckým dílem. Jenom sběratelé je budou později drazé platit jako doklady toho, co bylo v našich časech beztréstně možné. Na každé stránce tam vidíme religiózní bratry a sestry v těch nejneslušnějších pozicích, a nad nimi je postava papeže jako zajatého církevního vládce, který však ještě nepřerušil veškerý diplomatický styk s Francií. Pontifex maximus tam má na hlavě čapku galejníka s číslem 13.²⁴⁸ Na knize stojí Renanovo jméno jako „pokladníka církevní klatby“, a u toho Taxilova slova: „Za správnost: Leo Taxil.“

Jak hluboko již klesl bývalý chovanec St. Sulpice, když seabeméně neprotestoval proti tomu, že je jeho jméno zneužíváno na tak špinavém zboží! Jakým asi utrpením to jednou bude pro badatele, kteří by měli podrobně vyličit neustále přibývajícím špinu, zatímco my jsme se zde mohli omezit pouze na její letmé načrtnutí.

Pokud jde o charakter, Leo Taxil Renana daleko překonává, protože se od takové špíny dokázal osvobodit. Zastyděl se být společníkem těchto Židů, vysmívá se jejich troufalosti a distancoval se od nich. Správně poznal, že právě oni jej ve spolku se zednáři přivedli na tuto dráhu. Židé ho při tom podporovali a chránili před každým rizikem, takže se mohl bez nebezpečí všeho odvážit. Žid Strauß byl prvním Taxilovým vydavatelem, protože jeho jméno je uvedeno pod Taxilovou prvotinou „K punčochám krátkých kalhot“, Mayer se zase ujal spisu „Příručka pro zpovědníky“ a protestoval, když pobouřené publikum strhávalo z reklamních sloupů anonce špinavého pamfletu „Tajné lásky Pia IX.“ A Benoit Lévy Taxila hájil, když ten byl kvůli spisku „Vstupenky na svatou frašku“ obžalován – ne snad za pobuřování veřejnosti nestydaným pamfletem –, nýbrž prostě proto, že „opomněl dodat dva povinné výtisky“!²⁴⁹

Židé při tom mají vždy výhodu: jejich protivníci jsou většinou příliš slušní, než aby se chápali stejných prostředků! Dejme tomu, že bych měl v úmyslu publikovat něco nevhodného o slečně Rothschildové. Pak by mi religiózní bratři, kteří mne potčili svým přátelstvím, jistě řekli: „Nedělejte to, není to správné a mravné.“

Židé z listu „Lanterne“ takové výčitky svědomí neznají. Klidně a se všemi podrobnostmi šíří zprávu, že prý jistá zbožná sestra během jízdy vlakem do Aix porodila dítě. Neodradila je od toho ani případná pokuta několika set franků jako trest a odškodné. A proti zmíněnému odškodnému ještě horlivě vystoupilo státní návladnictví, které by přece mělo hájit veřejnou morálku. Bylo by skutečně nesprávné zamlčet zde jméno soudní osoby, která vystoupila proti Morinově apelaci. Jen poslyšme:

„Není třeba přiznávat odškodné. Bezpochyby by zde postačilo čestné prohlášení, protože sestra Saint Charles je příliš známá a vážená osoba, než aby jí z toho mohla vniknout újma nebo aby tím trpěla; ba naopak takto na všeobecné účtě ještě získala.“²⁵⁰

²⁴⁸ Jak příznačné! Třináctka je v kabbale, a tím i v zednářství, velice významným číslem, např. na státním znaku USA (viz na naší stránce: J. Rothkranz, *Diktatura humanity 1*, kap. Dolarová pyramida, str. 38 ad.); pozn. editora.

²⁴⁹ V originále *A bas la culotte; Manuel des Confesseurs; Amours secrètes de Pie IX.; Billets de la Sainte Farce*.

²⁵⁰ Zpráva mravnostního policejního soudu v Grenoblu, zasedání z prosince 1882 pod předsednictvím prezidenta Piata Derviala.

Podle tohoto svérázného principu by byl mnohem trestuhodnější ten, kdo by pochyboval o morálce afrického domorodce, než ten, který by urážel svatého Vincenta z Pauly. Musel bych se hodně mýlit, kdyby řečené paradoxní soudní osobě „nebyla dobře známa akátová snítka“, jinými slovy, že tento státní návladní má pod talárem zednářskou zástěru!

Co zde bylo výše řečeno o sestře Saint-Charles, platí na každý Židy zinscenovaný skandál.

Dejme tomu, že Camondo nebo nějaký jiný Žid má nešťastné manželství, a na smrtelné posteli by své ženě, která jej podváděla, odebral dohled nad jejich synem a požádal by svou starou matku, kterou ctí, aby jej převzala sama. Byl by povolán rabín a tvrdě postižené rodině by přinesl duchovní útěchu.

Myslí si snad někdo, že by se nějaký katolický časopis vměšoval do této rodinné záležitosti, napadal babičku a pomlouval rabína? To jistě ne! A teď se podívejme, co na druhé straně židovský tisk, časopis „Paris“ Veila Picarda, Mayerova „Lanterne“ a „Voltaire“ Lafitteho a Strauße udělal z aféry Chaulnesové z nenávisti k hráběnce de Chevreuse jenom proto, že se opovažuje nosit jedno z nejkrásnějších francouzských jmen.²⁵¹

Zde si jako pozoruhodný dokument zaslouží zmínky ještě román „Deux Duchesses“ (Dvě vévodkyně) v „Lanterne“, jehož autorem je Alexis Bouvier.

Dokonce i jména v něm jsou jenom nepříliš pozměněna. Z opatství Solesmes se dějištěm románu stalo opatství Solente, kde se odehrávají nejodpornější orgie, jak snad ani není třeba dodávat. Mnich Gadouin tam tráví veškerý čas vyprávěním nechutných věcí a běháním za děvčaty.

Vzijme se do Morinovy situace, když soud jistě paní Huguesové přiznal odškodnění 2 000 franků jako trest listu „Lanterne“, který se cti této dámy dotkl jej nepatrně, zatímco sestru Saint Charles odbyl 50 franky. Jasný nepoměr uvedených částek odškodného je pouze dalším důkazem závislosti našeho soudcovského stavu na poslancích levice.

²⁵¹ Všechny přednesené deklamace o mateřství, o soucitu s matkou, připravenou o své dítě, mají za jediný cíl napomoci Židovce k dobrému obchodu. Jakmile v pařížském tisku náhle vypukne obrovský povyk kolem nějaké katastrofy nebo skandálu, můžeme si být jisti, že si nějaký udatný izraelita chce vydělat pár luisidorů: tisk se rozhorlí a Židé věc dál rozmazávají.

Paní Gerstová byla pověřena odnést diamanty vévodkyně de Chaulnes do zastavárny a pravděpodobně za své úsilí dostala malou provizi. „Lanterne“ pak 9. března 1883 přinesla následující vylíčení této vstřícné ženy:

„Paní Gerstová má módní obchod a bydlí v Chaussée d'Antin vedle redakce ‚République française‘. Ve velkém krámu je pestrá směs všeho možného od jemných stříbrných výšivek až po naprosté bezvýznamnosti včetně toho, co bychom tam nikdy nečekali. Vedle stříbrné polévkové misky v ceně 10 000 franků, jakou si musel koupit Gambetta, vidíme obyčejný lesní roh za 57 centimů, nebo slabě postříbřenou zinkovou nádobu za 1 fr. 50 centimů.

Majitelkou krámu je malá izraelitka, mluvící alsaským dialektem, a v celé čtvrti známá pod jménem ‚Židovka‘.

Paní Gerstová samozřejmě tvrdí, že ve zmíněné záležitosti vypomohla pouze z čistě lidumilnosti. Vévodkyně, vyprávěla, byla ke mně velice dobrotivá, a často mi říkala: ‚Gerstová, udělej to nebo ono.‘ To jsem také udělala, ale nikdy jsem nic nepovídala, přestože jsem byla častokrát vyzvána: Vy přece znáte Chaulnesovy, vyprávějte nám o nich.“

Jaké to poučení pro ženu, která namísto uposlechnutí rady zbožných bratrů, kteří jí pomohli zachránit duši i tělo, teď sedí v krámu s nejrůznějším harampádím a od vetešnice se nyní slyší nazývat Chaulnesovou.

V románu „Lukáš od sv. kříže“²⁵² se Albert Delpit, takto lev salonů, chopil téhož téma jinou formou. Román vytiskl Žid Ollendorf, Žid Mayer jej vychválil ve svém časopisu a Žid König přislíbil uvést jako divadelní hru.

Myslím, že se zde hodně odchylují od mínění mnohých katolíků. Představme si, že by byl u nějakého toho výrobce pornografie objednan román pod titulem „Dvě baronky“ a inzerován na reklamních sloupech. Oba židovští zámeční pánové by tam museli být popsáni tak, aby je bylo možné snadno poznat. Kromě toho by tam byly jen mírně skrytě počátečními písmeny svých jmen uvedeny obě baronky v těch nej-trestuhodnějších situacích, dále synagoga, zasvěcená sexuálním výstřelkům a nakonec třeba rabín, hrající v tom dvojsmyslnou roli. To by byl k tomu přece vhodný protějšek...

Nemám samozřejmě v úmyslu zmiňovat zde veškerý literární plevel židovských časopisů a ještě připomínat všechny jejich hrubosti i ohavné urážky křesťanů a našeho kněžstva. Nejkrásnější a nejdojemnější obřady našeho náboženství, a dokonce i ty, které byly chloubou a nadšením naší staré Francie, jsou terčem jejich rouhání a nejhrubších nevkusností. Tak například procesí se tam nazývají provazolezeckými podívanými, maškarádami, popskými komediemi a toulkami s náboženskými žvásty. Svátosti oltární tam říkají hodinové kyvadlo faráře.

Takové a mnohé další jsou roztomilé výroky lidí, kteří v časech císařství – jak jsem již výše ukázal – byli vzteky bez sebe, když v nějaké středověké divadelní hře měl lichvář židovské jméno. A jsou to ti samí lidé, kteří před několika lety prosadili odsouzení mladého muže ke čtrnácti dnům vězení za to, že v časopisu „Le Furet“ v Montpellieru publikoval veršovanou satiru s názvem „Žid“.

Co si o tom myslet? Byli i dříve tolik nedůtkliví? A proč jsou nyní tak troufalí a netolerantní?

Většinou nás napadne, že jde o naprostý nedostatek originality.

Vezměme do ruky první lepší židovský časopis, a nikdy tam nenajdeme novou myšlenku, ale také ani jedinou ničemnost, která by zde již dříve nebyla. Není tam nic, než do současné špíny přeložený Talmud, do soudobé hantýrky převedené hebrejské rouhání. A všude prosvítá bída židovské fantazie.

V židovském tisku i v Talmudu se kázání říká psí ňafání (nabuab) a pro volno-myšlenkáře jsou světcí kedešim, milenci kedešot. Chrámy nazývají latrínami nebo místy hanby (bet kyce resp. bet mošab), krucifix je ohavností (toeba), svěcená voda je pro ně špinavostí (maijim temain), požehnání mění na kletbu (kelala), a mši svaté říkají nečistá oběť (zabut temi)...²⁵³

Ke všem těmto útokům ovšem ještě přistupuje hrozné, nepochopitelné a nevy-světlitelné pronásledování, projevující se již ve všech vrstvách společnosti od nej-vyšších až k nejnižším, takže všude postihuje i ty nejčestnější muže.

²⁵² V originále *Solanges de Croix-Saint-Luc*.

²⁵³ Ale nejen v Talmudu, nýbrž i v početných dalších židovských spisech jsou Kristus a jeho Církev zahrnováni hanbou a urážkami. Příběh našeho Pána Ježíše Krista se v talmudské hebrejštině objevuje pod názvem Tholedot Jeschua (Historka Ježíše Krista). A protože Židé nemohou zalhat zázraky Spasitele, považují je za čarodějnictví, které Kristus prováděl mocí nevyslovitelného jména Božího, jež ukradl z chrámové svatyně!

Drach ve svém „Listu obráceného rabína“ (Lettre d'un rabbin converti) říká, že tento spis koluje mezi Židy pouze v rukopisu.

Je však téměř nemožné odhalit zde jeho počátek a konec. Děje se tak každým dnem, ba každou hodinou tisícerým způsobem prostřednictvím agentů synagogy a zednářstva, aniž by se ze svého řádění komukoli zodpovídali. Udává se, pomlouvá a vláčí špínou, jsou pokládány léčky a inscenována protestní shromáždění, kde se alespoň hanobí ti, proti nimž se nedaří sehnat falešné svědky. Tím jsou mnozí někdy dohnáni až k šílenství, jiní k sebevraždě. A když se již zdá, že takový štváč bude dopaden, pokaždé proklouzne právu pod rukou a umí si počínat tak, že nelze obvinít žádnou konkrétní osobu.

Této hrozně moci se říká legie. V současné podobě se zrodila z hniloby nových poměrů, jak je nám zanechal Gambetta, používá všech možných zakuklení a vystupuje v nejrůznějších podobách.

Bůh uchovej, abych pustil ze zřetele úctu k pomlouvané matce rodiny: V této jinak zcela otevřenou řečí mluvící knize se – jak doufám – nikde nenajde sebemenší narážka, která by se mohla nějak dotknout cti slušné ženy. Proto si dovoluji trochu blíže se podívat na velké představení, které se dílem dotýká aféry Huguesové.

Žádné soudní jednání by nedokázalo vyvolat mezi republikány takové podráždění, jako přelíčení z 8. ledna 1885! Prezident soudu Gérard des Glajeux, zuřivě napadaný radikálním tiskem, se z opatrnosti, prozrazující nedostatek odvahy, již předem vzdal snahy o udržení pořádku i při samotném jednání, a předal svou moc do rukou Lunela, velitele justiční stráže.

Není mi známo, zda dotyčný Lunel je příbuzný známého židovského směnárníka. Jisté je pouze to, že již propuštěný, byl na energický zásah listů „Lanterne“ a „Intransigeant“ znovu dosazen do úřadu. Místa v sále byla prodávána jak při dražbě a v okolí justičního paláce podivná individua obtěžovala chodce svými nabídkami.

Pásáci a prostitutky obléhali náměstí i soudní síň. Tato podezřelá společnost se chaoticky mísila s porotci a vytlačovala advokáty z jejich míst. Prostitutka s rozepnutým živůtkem a vyzývavými gesty se protlačila až k předsedovi poroty a hlavnímu advokátu Bernardovi. Jeden ze soudců poznal ve svém samozvaném sousedovi lumpa, kterého odsoudil 12. května 1884. Prezident soudu, obklopen tuláky a bývalými trestanci, se mohl jen sotva hýbat a naslouchat přisedícím.

A před tak důstojným publikem se nyní objevil obhájce uražené ctnosti.

Henri Rochefort nám ve svém časopisu k tomu dodal svérázný prolog.

Kdo by si nepamatoval, jak cynicky například napadal čest královny Hortense, jak pomlouvačně psal o císařovně a prohlašoval, že císařský princ je bastard. O nešťastné královně Marii Antoinettě tvrdil, že se na ní kat dopustil stejného zločinu, jako kat Marie Stuartovny, a zopakoval všechny Hébertovy pomluvy, jimiž ten zahrnoval panovníci. A ten samý člověk nyní náhle prohlašuje, že čest ženy je svatá, a že ti, kteří se jí dotknou, jsou podlí a opovrženíhodní.

Nyní však vystupuje na scénu Anatole de la Forge. Bezpochyby blahopřeje svému příteli Mayerovi, když obžaloval milosrdnou sestru, že prý porodila v železničním vagónu a hned poté přednesl chválu ženské cti.²⁵⁴ Samozřejmě se nikdo nepo-

²⁵⁴ Ještě si pamatujeme, jak tentýž Anatole de la Forge ohnivě obhajoval vraždu.

Prezident soudu, přestože slabý, dal najevo gesto nevole, protože pochopil, jak marná je jeho snaha, když zástupce státu veřejně vystupuje za právo zabíjet, a snažil se upozornit svědky na jeho postoje.

kusil tomu šlechtnému rytíři říci, že je stejně podlé, zda ženu pomlouvá Mayer nebo Morin, protože náš galantní muž by mu hned cynicky opáčil: Morin není pro mou kandidaturu užitečný, zato Mayer ano. Kdyby však měl Morin republikánský časopis, pak by byl „můj starý přítel“!

Nejotřesenějším ze všech byl bezpochyby Gatineau, kterého se takové pohrdání ubohou řeholnicí dotklo tak, že měl málem záchvat mrtvice, když v atelieru Yvon spatřil portrét generála Forgemola. V celé francouzské advokacii nikdy nebyl nikdo drzejší než on, a přesto je počítán k těm nejlepším.

Ještě plný rozhořčení je však viděn, jak v příští chvíli spěchá se smeknutým baretem ke Clerymu a tiskne mu ruku, člověku, který v procesu Maraisová obvinil herečku ze zabití kolegyně, aniž by měl v ruce třeba jen stín důkazu.

A hned poté zdraví bývalého policejního prefekta Cressona, který v procesu proti paní Edmunda Adamové, vyvolaném jejím švagrem, se nespokojil upozornováním na její knihy, což u spisovatelky bylo směšné, ale zaváděl řeč i na intimní záležitosti, které s procesem neměly co dělat,²⁵⁵ takže o paní Adamové veřejně pronášel nepodložené pomluvy stejně tak, jako o paní Huguesové.²⁵⁶

A všem těmto demokratům jsou k službám za cenu 40 sou špinaví darebáci, jejichž lžím se pak advokáti snaží dodat v očích soudce váhy, a oni sami z toho mají svých 10 000 franků, což se ovšem Morinově výmluvnosti tentokrát nepodařilo.²⁵⁷

De la Forge se tím zdál být zpočátku poněkud zahanbený, ale když viděl milostné pohledy početných ženských posměváčků (pierreuses), „starý krasavec“ se vzmužil a zvolal: „Říkám jen to, co opravdu cítím!“

Tak daleko nezašel ani Gobuin, ani tzv. Ledárna-paša. Nikdy nehájili vraždu jako takovou a spokojovali se uváděním polehčujících okolností, jako např. opilostí. Abychom správně pochopili nyní vládnoucí mínění, musíme si dobře povšimnout způsobu, kterým konzervativní noviny zacházely s vedlejšími okolnostmi. Dokonce i Pène, muž šlechtného srdce a poctivě myslí, se odvážil kárat republikána Roberta Macairiho jen tím, že svá slova zamotal do lichotivých frází.²⁵⁵ V projevu z 1. prosince 1884 na schůzi advokátů o tom Le Berquier řekl: „Obhajobu palčivých otázek je třeba vést tak, aby nebyly překročeny hranice, dělicí hájení práva od bezuzdnosti, a nezbytné projednávání věci od neplodných a zraňujících extrémností.“

„Advokátskému stavu nikdy neublíží zdvořilost,“ pokračoval, „a je mu věci cti hájit bezvadné stanovisko i tehdy, když se názory různí. Vždy je třeba postupovat uměřeně.“

Le Berquier se ovšem nijak nenechal odradit a klidně se dotkl citů pana Alphonse Daudeta tím, že jeho soukromým dopisům, psaným v literárním světě obvyklým tónem (aisser-aller), předhodil jím samým zlomyslně zcela vyhaný smysl.

²⁵⁶ „Gazette des Tribunaux“, 16. listopadu 1881.

²⁵⁷ Republikánské časopisy, které se vydávají za obhájce ženské cti, klidně pomlouvaly nešťastnou beznohou ženu, živou jen ze soucitu kolemjdoucích. Každý Pařížan zná ten příklad lidské bídy, zdržující se na bulváru Capucines, který však Charles Yriarte ve svém díle „Célébrités de la rue“ (Osobnosti ulice) zapomněl uvést. Sotva by si asi kdo byl pomyslel, že by tisk tuto nešťastnici veřejně napadl, ale to zná tyto otrlé publicisty až příliš málo. Klidně tedy prohlašovali, že je to stará prostitutka, která kdysi na útěku před mravnostní policií vyskočila z okna a při pádu si zlomila nohy. Ve skutečnosti tato žena nikdy na seznamu mravnostní policie nebyla vedena ani jí stíhána, a bez nohou se již narodila.

Macé ve své knize „Le service de sûreté par son ancien chef“ říká: Tato nešťastnice je počestná matka rodiny. Před 30 lety se provdala za pekařského tovaryše L... a měla 18 dětí; z nich ještě tři žijí, bydlí v Paříži a čestně se živí. Tato ubohá, k jakékoli práci neschopná žena si našla obživu v soucitu veřejnosti, protože všichni chodci, kteří ji dlouho znali, na ni pamatovali s almužnou. Od té doby, co byla veřejně pomluvena a připravena o to jediné, co měla, o svou

Veřejné mínění naprosto ztratilo schopnost rozlišovat mezi právem a bezprávím; nedokáže si o tom udělat úsudek a volat viníky k odpovědnosti. Všechno je vypočítáno na komedii, a kdo ji hraje dobře, je odměněn potleskem.

A protože mají republikáni nyní navrch, mohou se odvážit všeho. Kdyby si křesťanka ze zoufalství dovolila proti svému pronásledovateli sáhnout po revolveru, pak by se všechny s Huguesem spřátelené časopisy unisono rozkřičely, a zákon by proti nešťastnici postupoval co nejpřísněji. Každý však mohl sledovat postoj soudce Athalina k paní Huguesové, v níž se bohyně svobody náhle proměnila v mstivou fúrii; zahrnoval ji lichotkami, chopil se lemu jejího šaty a prosil ji o ochranu. Zabránil, aby obviněná byla přivedena k mrtvole – což přece zákon předepisuje – pod záminkou, aby byla ušetřena takového šoku, žena, která sice může mít různé vlastnosti, ale rozhodně netrpí přecitlivělostí a prokázala chladnokrevnost, s níž si svého nepřítele vzala na mušku.

Jsme již na přímé cestě k jakobínství. Seběmenší dotknutí se vznešené osobnosti jakobína nebo jakobínky může být odpykáno jen smrtí dotyčného. Prokonzul Léonard Bourdon, jehož bezuzdné obžerství nám vylíčil Taine, byl jednoho dne v Orléansu při odchodu z nevěstince inzultován; při bitce opilců utržil pár ran pěstí.

Víte, kolik lidí za to muselo zemřít? Devět!

Byl mezi nimi i otec 19 dětí, z nichž čtyři sloužily ve vojsku.²⁵⁸ Přestože příbuzní nešťastníka prosili konvent o milost, ten zůstal neúprosný, a všichni byli v červených košilích odvezeni na popraviště.

Mladá dvacetiletá dívka Cäcilie Renaultová byla jednou Rebespierrovým dvevníkem přistižena s nožikem v kapse. Do procesu s jejím otcem, bratrem, sestrou a tetou bylo zapleteno na 56 osob, a všechny poté gilotinovány! Byla to tak úchvatná podívaná, že Fouquier-Tinville obědval toho dne později než obvykle, jen aby mohl vidět průvod odsouzených na smrt.

Republikánským spisovatelům to připadá obdivuhodné, a při zavraždění Morina vyrazili radostný pokřik – a přitom oni sami hlasovali pro zrušení trestu smrti! Ach, tihle dvorní šašci!

Co si proti takovému pronásledování počít? Obávám se, že asi nic. Jde o poněkud zjemněnou formu pronásledování z dřívějších časů, o němž předvídavý Desmoulins řekl:

„Jsou neobratní despotové, kteří si pomáhají bajonety; umění tyranů spočívá v tom, dosáhnout stejného výsledku pomocí soudů.“

Vláda vrchnosti. V sobě samé všechny mocenské prostředky slučující síla je ovšem v rukou svědomitých mužů rázný nástroj za předpokladu, že se opírá o francouzskou tradici, ale stává se strašlivým nástrojem útlaku, pokud se ocitne v rukou domácích nebo z ciziny přivandrovalých a sotva naturalizovaných, pomstychtivých a nenávistných Židů. Soudci, policejní komisaři i agenti jsou téměř všichni stejného původu. Skoro všichni také dříve provozovali stejné obchody a vždy pro své podezřelé řemeslo kolísali mezi strachem a nadějí. Kdo by si nyní stěžoval na zneuží-

čest, každý se na ní nyní dívá s opovržením, a již jí nepomáhá ani drobnou částkou. Až dosud mohla z milosrdných darů pomáhat své rodině, nyní jí sotva zbývá na vlastní obživu.

Každý z toho může dobře vidět nenávist zednářů k chudým (srovnej první kapitulu 4. knihy).
²⁵⁸ Wallon, *Histoire du Tribunal révolutionnaire (Příběh revolučního tribunálu)*.

vání vrchnostenské moci, podle mého názoru už nenajde u Cautiera, dřívějšího Crémieuxova pověřence, sebemenší pochopení, protože sám Crémieux na předvolebním shromáždění jasně řekl, „že Bůh, rodina a vlastnictví se jako na houpačce snaží navzájem držet rovnováhu“.

A pokud jde o komisaře, není tomu ještě tak dávno, kdy jeden z nich byl v důsledku příliš křiklavého jednání donucen vyměnit svůj kabinet za celu ve věznici Mazas. Jiný, v současnosti obchodník s vínem, byl stíhán pro podvod. A třetí, jménem Rougeau, působil v St. Denis a od každého nezákonně požadoval poplatek 160 franků namísto 10. Později ovšem, jak sdělil Claïron, intervenovali v jeho prospěch Loewe a Camille Sée, a byl zproštěn trestu.²⁵⁹

Policejní komisař ve Viviers vystřelil ze služebního revolveru na pokojné obyvatele města, a jindy byl dopaden ve chvíli, kdy se chystal ukrást hodinky. V prosinci 1883 byl v obci Orbec policejní komisař jménem Hebert odsouzen v Calvadosu porotním soudem ke třem letům vězení za přečin proti mravnosti.²⁶⁰

Broussier, policejní komisař v Guines, kde se dopustil mnoha darebáctví, byl ministrem povýšen a přeložen do Vendôme. Tam se nejdříve odebral na nádraží, otevřel poštovní vak s depešemi a odstranil z něj dopisy se stížnostmi na jeho počínání. V lednu 1886 jej porotní soud poslal na pět měsíců do vězení. Po vynesení rozsudku řekl předsedovi soudu: „Jsem pořád ještě policejní komisař, a pan ministr si mne vybral pro kolonie.“ A není pochyb o tom, že jakmile si trest odsedí – ne-li ještě dříve – se toho postavení také ujme.

Nesmíme zde zapomenout ani na policejního komisaře městské části de la Folie-Méricourt jménem Joyeux.

Aféra Laplacette, o níž psaly všechny listy v květnu 1884, je jedna z nejotřesnějších, protože jasně ukazuje, jak tvrdě dnešní společnost jedná s tzv. malým člověkem. Laplacette, dvoj až trojnásobný milionář a vlastní splátkový obchod, zavedl pro svůj personál otroctví ještě krutější, než starověké.

Aby od něj ten či onen z personálu nemohl tak snadno odejít, ten počestný muž, který měl být v dohledné době dekorován, si vymyslel vychytralý prostředek. Jakmile se někdo z jeho zaměstnanců dopustil nepatrné nedbalosti, např. že mu v uzávěrce chyběly kolkové známky za pár franků, okamžitě jej obvinil ze zpronevěry a pohrozil mu soudní obsílkou, jejíž tiskopisy mu obstaral jeho přítel a spolupachatel Joyeux. Nešťastník, odvedený do místnosti, zvané klec, byl v přítomnosti policejního komisaře, který mu hrozil okamžitým zatčením, Laplacettem velice hrubě urážen a ze strachu podepsal listinu s prohlášením, že svého chlebodánce okradl.

Tím byl dotyčný zcela v jeho moci. Po šesti měsících nebo nejpozději po jednom či dvou letech, kdy šly ochody špatně nebo se zdálo, že je třeba personál znovu vystrašit, sáhlo se namátkou po jednom z nešťastníků, kteří takovou listinu podepsali, a ten byl odveden před soud, kde jeho písemné přiznání mělo pak za následek trest.

²⁵⁹ Delattre říká, že v zasedání poslanecké sněmovny 21. ledna 1884 byla tato osoba obviněna z 15 případů krádeže a zpronevěry, na což poslanec Marque odvětil, že to je přeci roztomilý koníček, což celá levice odměnila potleskem.

²⁶⁰ Mezi policejními úředníky, potrestanými v srpnu 1884 za zranění starce s následkem smrti, byl znovu jistý Mayer, již dříve trestaný za násilné činy. Odsouzen ke 200 frankům pokuty (!!) se odvolal a byl osvobozen! Jiný policejní úředník, rovněž Žid jménem Cyrill Jacob, napadl a zranil domovníka v č. 47 rue Oberkampf, a vyšel z toho se dvěma měsíci vězení a 5 franky pokuty.

V zájmu udržení personálu v trvalém strachu bylo jméno odsouzeného napsáno na zvláštní nástěnce, které se říkalo tabule povýšení.

Tak se postupně jednalo s 24 ubožáky, 24 existencí bylo navždy poskvrněno a možná zničeno. A jaký život vedli ostatní, nad jejichž hlavami se ustavičně vznášel Damoklův meč!

Přesto nebyl Joyeux ani obžalován, ani odvolán z úřadu, právě naopak; Camescasse mu nabídl čestné penzionování!

Všichni tito lidé se v případech potřeby vzájemně podporují nebo přivírají oči, protože každý z nich ví na ostatní něco nezákonného.

Custodes ipsos quis custodiet? (Kdo bude hlídat hlídače?) zvolal kdysi čestný muž rezignovaně, když viděl, jak se strážci veřejného bezpečí dopouštěli nejpodlejších věcí se starými komunardy.

V únoru 1884 se před porotou departmentu Seine ocitl smírčí soudce devátého okresu jménem Provendier, který při násilném otevření kapucínského objektu zatajil určitou částku peněz a použil ji pro jednoho ze svých agentů. Kromě toho byl za padělání, jehož se dopustil se svým komplicem Gilsonem, odsouzen ke dvěma letům vězení. Zmíněný Gilson se v čase Komuny horlivě podílel na vyrabování kostela St. Ambroise.

Další smírčí soudce jménem Gout byl v říjnu 1884 odsouzen k jednomu roku vězení za vydírání značných částek na ředitelích klubu, a za tím účelem používal jména Puyntbaraud, kabinetního šéfa policejního prefekta.

Rougeau, Dulacův tajemník, se aktivně podílel na provedení proticírkevního dekretu, a o Hebertovi, který byl tehdy v Bayeux, list „Claïron“ 17. října 1885 napsal, „že spolu se židovským podprefektem Strauβem vyrazil dveře premonstrátského opatství a vyhnal řeholníky z jejich vlastnictví. Strauβ byl za tento hrdinský čin navíc ještě vyznamenán“, ale protože se zdálo neúnosné ponechat jej na dosavadním místě, byl přeložen do Orbecu.

Cottin d'Englesqueville, který projevil takovou horlivost při vyhánění dominikánů, nakonec zešilel. Postupně zastával úřad státního návladního v Ajacciu, soudce v Pau a soudního rady v Caën, pak opustil soudcovskou praxi a po různých zaměstnáních se stal dostihovým makléřem; ještě později byl udělán policejním komisařem! Pronásledován výčitkami svědomí se cítil být stále obklopen svými zločiny a namlouval si, že mu někdo vhodil do místnosti bombu, až nakonec několik hodin před svou smrtí poslal policejnímu prefektovi depeši: „Mazas²⁶¹ již leží v troskách, Louise Michel a kapucíni vyhazují Paříž do vzduchu.“

Margerot, starosta v Nîmes, jeden z 33 členů s protestanty spojené Vysoké rady, prokázal při všech aktech religiózního pronásledování katolíků opravdovou zuřivost, a nakonec v důsledku odhalení špinavých finančních obchodů skončil v dubnu 1885 sebevraždou.

Dá se zde však uvést hodně zajímavého také o osudech pomocníků při takových scénách.

Zámečník v Lille, který poté, co různí jeho kolegové odmítli napomáhat prefektovi v jeho pronásledování řeholníků, sestrojil později pekelný stroj a skončil rovněž sebevraždou.

²⁶¹ Věznice; pozn. překl.

Na provádění dekretu v Montpellieru podílející se individuum jménem Astruc bylo porotním soudem posláno na tři roky do vězení za účast na loupeži...

Z čistě lidského hlediska jsou takové případy pochopitelné. Je jen samozřejmé, že v nich nenacházíme elitu lidstva, a byť i všechny z nich nečeká právě šibenice, přesto vždy končí špatně, protože se tito lidé vydali cestou zločinu a dostávají se do konfliktu se zákonem. Tuším, že to byl Josephe de Maistre, který pravil: „Mnohem častěji spěchá hříšník za spravedlivým trestem, než spravedlivý trest za hříšníkem.“ Občas se oba potkají na půl cesty.

Nejsou snad bratři Ballerichové, kteří s dýkou a revolverem v ruce vnikli násilně do kanceláře jistého novináře, přímo ztělesněním bezzákonnosti, vyvolané beztrestností a ještě více příklady policie, odměňované za trestné násilné činy lidmi jako Dulac a Clément?

Začíná se s kláštery,
tiskem to pak končí.

Lze si představit skrupule státního úředníka, jemuž se něco takového předhazuje.

Pollu, policejní komisař v Angers, byl v listopadu 1881 pověřen zahájením soudního procesu proti jistému knězi. Většina vyslechnutých svědků vypovídala ústně v prospěch obžalovaného; když však byly jejich výpovědi čteny před soudem, stál tam pravý opak toho, co dosvědčili. Zchytralý Pollu si je pod nějakou záminkou pozval do své kanceláře a nechal jim podepsat prázdný papír. Obžaloba však po seznámení s věcí odmítla podvodný záměr a prostě konstatovala, že komisař při záznamu polehčujících výpovědí pouze opominul nezbytné formality!

Každý musí uznat, že v zemi, kde byla veřejná moc dána do takových rukou, lze čekat všechny možné pohromy!

Budoucí historik učiní dobře, když si v této věci prostuduje Ignatiovy soudobé dějiny, obsahující dokonalý obraz společnosti od roku 1870.

Svazek jeho díla, věnovaný speciálně proudům naší současné literatury, hodlám důkladně pročíst, protože Ignatius je jedním z mála, kteří masám od roku 1870 nastavují jejich vlastní věrný obraz. Proto také není u mnohých oblíben, jiní zase jeho dílo přeceňují. Osobně se domnívám, že mu nelze upřít velkou schopnost často proniknout do hloubky věci a přinášet i velmi originální myšlenky. Lze na něj použít Varnhagenova slova o tom, kdo je to umělec: „Umělcem je ten, jehož myšlenky se utvářejí v obrazy.“

Otevřeně říkám, že nejsem bezpodmínečně ctitelem líčení charakterů. Nemluvím zde o Rothschildovi, protože ten není svého autora hoden, a sám si je toho asi vědom, protože svazek s Rothschildovým portrétem neuveřejnil. Alfonsi Rothschildovi by se asi stejně nelíbil. Když později jednou baronce ukazoval židovský časopis, v němž byli katolíci špinění a pomlouváni, měl prý říci: „Podívejte se, madam, jak jsme jim tady napráskali...“ a když pak opovržlivě odhodil Ignatiem napsaný článek, dodal: „A oni nám za to ještě navíc pochlebují...“

Ještě nikdy nenabýlo nekritické zbožňování Židů takových rozměrů, jako dnes. V tomto na proměny tak bohatém století, v kterém již 11 let po popravě potomka Ludvíka Zbožného byl ve starém chrámu Notre Dame pomazán povýšenec, kdy říše a trůny jsou rozprášeny jako listí podzimním větrem, smí Ignatius bez nebezpečí,

že bude za to vysmíván, klidně tvrdit, že zakladatel dynastie Rothschildů svůj dům zabezpečuje pouze „pro budoucnost“.

Ale i jiná vyličení charakteru, i když snad méně bezduchá, nejsou jen proto méně věrná.

K vykreslení osobnosti nemá podle mého názoru Ignatius jemný cit vnímavosti, který Ingres výstižně nazývá „poctivostí v umění“. Nestará se ani o přesnost kontur, ani o pravdivost v rysech; je sice zábavný a zajímavý, avšak schází mu věrnost v reprodukování.

Má své výborné umělecké i poetické stránky, ale často se také neuváženě zahledí kamsi do neznáma. Dnes je uchvácen velkolepostí oceánu, jindy zas je místo zpátky v Paříži znovu doma na své Loire.

A přitom právě to, čeho si na sobě asi nejméně váží, je u něj tím nejlepším. Umí mnohem lépe zachytit lidi jako jednotlivce, celek výstižněji nežli individualitu, a proto si zachovávají trvalou hodnotu jeho společenské studie, jeho líčení dnešní tak ohavné a falešné Paříže, dramatické analýzy tohoto zvráceného světa, v němž jsou morálně dobří lidé vydáni na pospas svévoli zločinců.

Kdyby všechny jeho rozptýlené stati byly sloučeny do jediné knihy a ještě k nim přidána kniha Maxime Du Campa i kniha moje, v níž odhaluji to, co jiní zamlčeli z obavy, aby si neudělali nepřátele, pak by byl pohromadě postačující materiál, který by toto obrovské město ukázal jako zralé k pohlcení obrovitou potopou... Paříž, která se včera nazývala královnou hlavních měst a zítra bude žebrajícím, z trůnu sesazeným, zneuctěným a zoufalým městem.

Du Camp nám svým skvělým líčením v monumentálním rámci na základě výhradně úředních listin ukazuje císařské hlavní město v jeho vnějším barvitém lesku; ale jeho kniha, která má literárně téměř úřední (édiltaire) vzezření, nás ponechává chladnými, protože tam schází pulzující život obřího města. Naproti tomu Ignatius líčí podle přírody, ad vivum, onen podivný svět, který se usadil na ruinách zhroucené generace, jak se podezřelá individua po cikánsku zařídila v Tuileriích, své hadry rozvěsila po sochách římských konzulů, boty si flikují na soklech mramorových soch antických bohů a rozdělávají si ohně pod stromy, které zde kdysi nechávaly zasadit naše královny, aby kolem jdoucím poskytovaly stín a osvěžení.

Jako advokát v justičním paláci jak doma, přestože jen zřídka obhajoval, umí Ignatius znamenitě ukázat, jak pracuje celá ta soudní mašinerie pronásledování. Líčí nám, jak je nevinný odsouzen s předstíráním soudní nestrannosti, zatím co zednář je spravedlností zcela nedotčen, ať už se jedná o volební podvod, vyhrožování nebo vydírání.

Jeho postřehy z jednání za zavřenými dveřmi, mysteriózní jako mravnostní zločiny, prozrazují myslitele i znalce zákona.

Je bez zábran, úplně dětinský, říká Ignatius výstižně, naprosto neznalý věci. Jako nemluvně vztahuje ruce po všem, co jeho oči vidí, rozpoznává jen postupně a pomalu jádro jednání. Vzájemně plete minulé se současným a často ani nerozlišuje mezi tím, co sám viděl, a co jen slyšel.

Tak například mi jednou vyprávěl londýnský kriminalista Forster, že v přítomnosti lékařských svědků postupně přiměl malé děvče k přiznání, že o ho-

dinu dříve jedlo bonbon, kdežto ve skutečnosti to byla jenom sklenice vody s trochou vína.

A právě takové dítě je považováno za hodnověrného svědka. Zde se zdají být na místě slova: „Čím menší svědek, tím větší váhu má jeho výpověď.“

Přesně s tím také počítají zednáři, kteří v předběžném jednání o zločinech proti mravnosti mají dlouhou a znamenitou praxi.

Dítěti se důkladně namluví skutečnost jistých věcí, které se nikdy nestaly, a pak je obrátě vedeno k tomu, aby předříkané potvrdilo na důkaz dobré paměti. V tomto ohledu jsou zednáři neuvěřitelně obratní a nevybíraví ve volbě užívaných prostředků.

Ve vesnici, kde jsem dříve žil, byli řeholní bratři po dvacet let velice váženi jako učitelé. Jeden mladší bratr, který právě vstoupil do řádu, byl krátce poté vtažen do skandálního případu, ale ukázalo se, že otec dítěte, které zde mělo být předmětem jeho zločinu, byl již dříve odsouzen na dvacet let do vězení za stejný zločin, a bylo jasné, že buď šlo o zločinný záměr otce, nebo o zděděnou chorobnou fantazii dítěte, aby se proti třetí osobě vzneslo tak vážné obvinění.

Mezi nespočetnými případy tohoto druhu, jejichž výčet by zde zašel příliš daleko, sáhnou pouze po jediném, po aféře opata Mulota.

Řečený opat Mulot, farář kostela St. Leu v Amiens, byl jednadsmdesátiletý starček, mající za sebou čistý a čestný život. Stokrát riskoval smrt, když šlo o pomoc a útěchu jeho nemocným, a obyvatelé předměstí Hem mu jako uznání za to předali zlatý věnec.

Když jeden ze svědků jménem Hocquet, starosta obce Templeux-le-Gérard, kde byl Mulot delší dobu farářem, byl tázán po jeho pověsti, odpověděl: „Snadno bych mohl uvést 400 osob ze své obce, a všichni by vypovídali v Mulotův prospěch.“

Opat Mulot se totiž ujal obrany práv svého kostela proti městu Amiens. Tím byl ovšem pobouřen Dauphin, ochránce a přítel Erlanger, i Goblet, který platil ještě víc než on. Rozhodlo se tedy zkazit pověst ubohého kněze, nebo – abychom užili výrazu jednoho svědka – „vyříditi jej jednou pro vždy“.

Místní učitelka, která byla předtím členem kočovného cirkusu, začala rozšiřovat, že prý farář – jak se vyjádřila – „uděloval dětem naturalistické učení“.

Proces začal v červnu 1882 a obhajoba Robinetem de Clery byla tak skvělá, že pravda nakonec zvítězila, protože prezident soudu byl počestný a rozumný muž. Po dvou nebo třech otázkách bylo jasné, co si myslet o dětech, které již dvakrát nebo třikrát posloužily za svědky ve věcech proti mravnosti. Byla to pro ně již vysloveně jejich specialita, a zednáři jich využívali od jednoho departementu k druhému. Rozsudek zněl ve stručnosti následovně:

Protože tyto děti již dvakrát nebo třikrát sloužily za svědky v podobných obžalobách, a dále vzhledem k tomu, že civilní učitelka Melle, která žalovanou věc tvrdila, je prokazatelně proti obžalovanému nepřátelsky zaujatá a konečně také že nepopíratelná morálka opata Mulota i celá jeho minulost mluví proti pravdivosti vzneseného obvinění,

ruší soud obžalobu a nepožaduje náklady řízení.

Při odchodu ze soudní síně se starci dostalo natolik bouřlivých projevů radosti a sympatií, že z rozrušení omdlel. Nicolaus Boussu vypsál v listu „Currier de la Som-

me“ subskripci, která vynesla tolik, že z výtěžku bylo možné předat opatovi zlatý kalich.

Před soudem pranýřovaná učitelka byla i přes to svým ochráncem odměněna a dostala v Paříži lépe dotované místo!

Přiznávám otevřeně, že takovou mladou ženu, vychovávanou bez pevných morálních zásad, nijak příliš nezatrachuji, protože si umím dobře představit, že na ni byl vykonáván nátlak shora. Školní inspektor, tlustý, dekorovaný a velkohubý pán působil naprosto tyransky na takové slabé bytosti, jež postavené před alternativu buď podpořit pomluvu, nebo přijít o své místo, často podlehnou a možná, že při tom samy trpí víc, než se tuší.

Myslím, že jsme se již zdrželi dost dlouho u procesu, který jsem nechtěl opomínout uvést jako ukázkový typ zednářských metod.

Osvobození faráře bylo tehdy stejně tak v souladu s danou dobou, jako byl soudcovský stav závislý jen na zákonech. Dnes by byl Mulot zcela jistě odsouzen k pěti letům vězení.²⁶²

Ignatius soudí velmi správně, když říká:

Co se stane s bezpečím jednotlivce, je-li soudcovský stav doplňován z tak zkažených lidí? Blížíme se poměrům nejhlubšího úpadku římské říše. Dnešní soudci se stávají nástroji pomsty nebo osobní svévole. Soudní jednání ovládají masy. Již jsme zažili, že kněz i po zproštění obžaloby byl později jako podezřelý zatčen v neděli při odchodu z kostela a veřejně eskortován dvěma četníky... Není to snad výsledek působení zmanipulovaných davů na podřízené úředníky? A co dnes potkává kněze, nečeká již zítra i laiky?

Nyní jsou porotci voleni ve dvou rozdílných shromážděních: 1. místní radnicí, 2. generální radou pod předsednictvím prezidenta civilního soudu. Co se však stane, je-li oním předsedou soudce dnešního druhu?

Jak to může vypadat, když je soudní dvůr složen z opovržených osobností, když neomezené právo posadit občana na lavici obžalovaných je v rukou úplatných lidí, když obžalovaný může být zatčen podle libovůle muže, je-li muž bychom nesvěřili ani svou peněženku, a když rozsudek padá za zavřenými dveřmi bez připuštění veřejnosti?

Potom budou mnohem početnější jmenovitě obžalovaní za provinění proti mravnosti. Ženy se stanou hroznými nástroji revoluce – tak, jako jsou jiné ženy nyní jejími největšími odpůrkyněmi –, protože je známo, že žena může být jak nejčistší, tak i nejzvrhlejší bytostí. Duch ženy se může stejně tak vznést až k nebi, jako upadnout do nejhlubšího bahna.

²⁶² Vždy dobře informovaní zednáři počkali se vznesením žaloby na vele důstojného Pillona, až nabude platnosti nový zákon pro soudcovský stav. Tento znamenitý kněz byl současně rozhodný a činorodý muž. Jak známo, je vynálezcem pozlacení šperků pomocí galvanoplastiky. Jeho objev umožnil dodávat levně umělecké předměty, které by jinak byly příliš drahé, a tím je zpřístupnil mnohým. Vesnice Ercuis, kde by jinak panovala chudoba, byla jeho pomocí zámožná. Pillon tam založil obytné domy pro dělníky, školní budovy, starobince a nemocnici. Je přirozené, že židovští obchodníci se zlatnickým zbožím mu za to přísahali pomstu. Postarali se o jmenování soudcem muže, který Pillona již dříve obvinil z vydírání, a podařilo se jim dostat dobrodince vesnice na lavici obžalovaných a umožnit i jeho odsouzení.

Co bude s vahami spravedlnosti, stane-li se z nich kupecká váha, na níž se poté váží čest člověka jako pepř a sůl?

Na místě Boha stojí proti davům státní návladní! Co se však stane, když takový státní návladní je vytvořeným nástrojem nejpodlejších machinací?

Pak již nelze doufat, že by i ten nejprostší občan zůstal ušetřen partajních politických intrik. Bylo by příliš pošetilé tomu věřit.

Není těžké si představit, s jakou horlivostí pracují zednáři na zničení soudcovského stavu. Staří soudci ještě byli pro své čestné jednání předmětem nepochopitelného údivu Židů, protože jednali podle svého dobrého vědomí a svědomí, přestože věděli, že kdyby se prodali, mohli by udělat dobrý obchod.

Isaak Pereira často vyprávěl, jak byl překvapen, když u příležitosti pro něj důležitého procesu navštívil prvního prezidenta soudního dvora. Bohatý finančník nechal zapřáhnout a jel k němu.

„Kde bydlí pan X.“

„V pátém poschodí vpravo.“

Udiven již odpovědí vrátného, vyšel zadýchaný Pereira pět poschodí a ve zcela prostě zařízeném bytě našel onoho významného muže, který byl v dané finanční otázce stejně zkušený, jako velký finančník.

Pereira, který jako portugalský Žid byl schopen jemnějšího vyjadřování než tehdejší němečtí Židé, stál jak fascinovaný před duševní velikostí chudého muže, jenž je vedle duchovních osob povolán k nejvyššímu čestnému postavení ve společnosti, bydlel v pátém poschodí a byl rozhodující postavou v procesu, kde šlo o miliony. Toho dne měl zámecký pán v Armainvilliers a vládce peněz asi poprvé pocít, že by mohlo být něco ještě vyššího, než peníze! Je jisté, že soudce takového rázu by nikdy tak jako Humbert nedovolil nechat zatknout ředitele „Union générale“ v předvečer valné hromady akcionářů, která by všechno znovu vrátila do správných kolejí, a to jen proto, aby tím napomohl rozšíření obchodů kosmopolitní židovské banky.

Židé vždy užívali všech prostředků, aby se zbavili soudců, kteří jim byli nepohodlní.

Během hlasování ve věci zákona o soudcích se v senátu udály neslýchané věci. Zednáři klidně kradli volební lístky z pultů svých kolegů, a odevzdávali je místo nich jejich jménem. V pondělním zasedání 30. července 1883 prohlásil Barthélemy St. Hilaire, že obdržel od Martela mandát hlasovat proti článku 15, ale že si jeden senátor dovolil vhodit do urny lístek s opačným hlasováním. Pan de Kerdel se vyjádřil stejně ohledně pana Dieudé Deflyho. Jak otevřeně prohlásil Buffet, bylo to zjevné falšování veřejných listin. Ale co na tom záleží! Páni zednáři dali Humbertovi znamení sbratření (chaine d'Union), a ten, protože toho dne jednání předsedal, na výsměch právu a cti ujistil, že hlasování proběhlo naprosto řádně. Ani římský senát pozdní úpadkové doby nenabízel tak ubohou podívanou.²⁶³

²⁶³ Ví se, že Žid Millaud padělal volební hlas pro Žida Naqueta, protože ten jako poslanec neměl právo hlasovat v senátu.

Ale co horšího, za podvodné jednání v tak důležité věci nebyl pokárán ani jediným členem své strany. Dokonce i neúplatný Brisson se tvářil, jako by se nic špatného nestalo. Existuje něco poučnějšího, než místo v protokolu, týkající se momentu, kdy prezident komory oznámil Naquetovo odstoupení?

Díky machinacím obou Židů, Millauda a Naqueta, se podařilo nahradit křesťanské soudce židovskými. Jsou to: Beer, Alphanderry, Eliacin Naquet, Léon, Bloch, Katz, Pontremols, Rosenfeld, Anspach, Sommer, Dalmbert, Durant, atd.

Jen si představme křesťana, který by se před takovým židovským soudcem objevil. Jaké to musí být pro Žida zadostiučinění, moci na křesťana použít největší přísnost zákona! Jaký škodolibý úsměv rozjasní jeho tvář, když proti němu může použít známý předpis rabína Ismaela z talmudského traktátu Baba-Kamina v kapitole Ha Gozel (zloděj)!

„Přijdou-li k tobě se sporem křesťan a Žid, a ty můžeš zařídit, aby měl izraelita pravdu podle židovského zákona, řekni křesťanovi: Tak zní náš zákon; nebo nech izraelitu vyhrát podle křesťanského zákona, a tomu pak řekni: Tak zní váš zákon. Pokud nemůžeš pomoci izraelitovi k právu ani jedním, ani druhým způsobem, pak použij vůči křesťanovi lest a podvod.“²⁶⁴

Jaké jen nespočetné skandály se bezmála denně dozvídáme o soukromém životě těchto lidí! Tak třeba ctěný soudce i obžalovaný mají stejnou milenkou, a druhého dne se u soudu potírají paragrafy.

U soudu lze slyšet rozhovory jako následující, který mnohé časopisy otiskly. Případ se stal v roce 1884 před soudem v Aude, kde byl obžalovaný jménem Guibal souzen za vraždu mladé Marie Coquillièreové.

Prezident soudu se ptá obžalovaného, čím se zabýval.

1. září jsem přišel do Perpignanu.

Potom jsem šel za svou neteří, která je milenkou zástupce státního návladního.

Jolibois: Jestliže je odstoupení pana Naqueta ohlášeno teprve dnes, pak prosím o potvrzení, že je pouze zdánlivý senátor, který v senátu hlasoval, aniž by k tomu měl právo. (Potlesk na pravici.)

Prezident: Komora v každém případě vzala řádně na vědomí odstoupení pana Naqueta, a prezident má pravomoc oznámit to, co se v komoře stalo.

Není to potěšitelné?

Ostatně republika ohledně parlamentních mravů již dávno přejala zvyklosti zednářů. Kradou se volební lístky a falšují se i napodobují podpisy, aniž by prezidenti jako třeba Brisson, Floquet nebo La Royer jen pomysleli na protest. Laquerre v zasedání z 29. prosince 1885 nazval Franconieho hlasování „podvodem“. Raoul Duval veřejně prohlásil, že určité hlasy lze označit za „padělání listin, které patří před porotu“, a hrabě de l'Aigle přirovnal sněmovnu k lotrovské peleši. Ubohá Francie!

²⁶⁴ „Revue des Études juives“ uznává uvedený citát z Talmudu jako části Gemary z Babylónu za „přesný, vědecký a plně odpovídající kontextu“.

Opat Chabauty opětovně po předání úřadu Židům říká: „Kéž by se křesťané střežili vést proces proti Židovi nebo zednáři!“ – A taková rada má skutečně cenu zlata.

Stovky případů potvrzují nenávist židovských soudců vůči Kristu a jeho vyznavačům. Tak v srpnu 1885 zničil mladý muž krucifix. Postaven před soud v Corbeil, odpověděl chvástavě – „Lanterne“ to nazývá crânement –, že to udělal z nenávisti ke kříži. Advokátský koncipient Cahen, který jej hájil, na to řekl: „Kdyby bylo doličným předmětem umělecké dílo, krásný obraz, pak bych byl pro přísné potrestání, ale jde pouze o kříž!“ Prezident soudu Birague d'Aprémont, jeden z mála zatím čistek ušetřený křesťanský soudce, zvolal na Žida, zda se nestydí, načež židovský koncipient mu na to nestydatě odpověděl, a jist si úspěchem, udal prezidenta listu „Lanterne“, který pak soudce zahrnul urážkami a Cahena vychválil do nebe.

Později jsem s ní, její přítelkyní Marií Cerbèrovou a panem zástupcem státního návladního obědval. Potom jsme šli společně na býčí zápasy.

Pak jsem chtěl odjet, ale pánové mě přemluvili zůstat, a společně jsme šli do Alkazaru.

Prezident: To máte přece váženou rodinu, vždyť vaše neteř žije se státním návladním, a jiná zase s jeho zástupcem v Perpignanu.

Ano, pane prezidente, odpověděl hrdě obžalovaný.

Přelíčení porotního soudu v Gardu z května 1885 odhalilo zločiny dr. Vigoureu-xe, tzv. „andělíčkáře“ z Laugogne, který jako údajná oběť 2. prosince byl svého času jmenován smírčím soudcem. Starý hříšník znásilňoval vlastní neteř v přítomnosti své ženy, každý rok ten netvor ukryl v kufru dětskou mrtvolku jako plod zločinu, a poté s diplomem smírčího soudce oznamoval na různých radnicích příšerný nález, přičemž pravidelně předstíral, že tělíčko objevil v železničním vagónu. Po několika takových úspěšných pokusech jej nakonec drzost svedla k neopatrnosti a on učinil příslušné oznámení po druhé na téže radnici. Tam byl odhalen a zatčen, ale bohužel zemřel ve vězení během vyšetřování, a pouze neteř byla dál soudně stíhána.

Aféra Guillot nám ukázala, jak to v naší republice vypadá se zlodějny v provinciích. Výše zmíněná aféra Vigoureux, která nám dovolila nahlédnout současně do nevěstince i na hřbitov, jen dokazuje, jak jsou zločiny zasvěcenců v provinciích chráněny zednářským tajemstvím.²⁶⁵

První prezident apelačního soudu, Périvier, se přátelil s guanovým „Dreyfušem“, v jehož procesu působil jako soudce, a o němž ve veřejném soudním přelíčení řekl: „Kdo už by v naší době nikdy neudělal nějakou tu chybkou?“

Jako radu u téhož apelačního soudu máme ještě jistého pana Marque, ale myslím, že ani nemáme chuť se jím zde blíže zabývat.

Stejně živým, ale přesto zdrženlivým způsobem vypráví Andrieux příběh synovce Martin-Feuillého jménem Martin-Sarzeaud, který po jmenování členem soudního dvora v Seine přišel na myšlenku otevřít si pivnici v rue Royale a tím si zlepšit příjmy.²⁶⁶ Často však v opilosti zapomínal, kde právě je, a tak když po něm někdo žádal sklenici piva, zvolal na něj: „Pět let vězení!“. Jindy zase, když státní návladní četl návrh trestu, zahřměl povedený soudce: „Pohárek tvrdé.“

Protože však pivnice neplnila jeho očekávání, udělal Martin-Feuillée svého synovce soudním radou v Alexandrii s platem 48 000 franků.

Ani objemný svazek by nestačil na uvedení všech případů v tomto směru. Věrný své zásadě zde sahám jen po takových, s nimiž byla veřejnost seznámena a nikdo je nemůže popřít. Mimo ně zde bylo obrovské množství ještě více udivujících až po-

²⁶⁵ Rozsudek soudního dvora v Saône et Loire v srpnu 1884 ukazuje, do jaké míry již dostoupila korupce úřadů. Podprefekt z Chateau-Chinon jménem Desvoisins, dále výběrčí daní pan du Refuge a jistý oblastní správce v Paříži střelili z revolveru na soukromou kapli a kulkami zničili dveře. Za poškození cizího majetku byl povedený trojlístek odsouzen k náhradě škody ve výši jednoho franku.

Ani se nechce věřit, že by něco takového bylo vůbec možné, ale rozhodně seabméně nepřeháním, protože je možné se to dočíst ve „Figaru“ z 29. srpna 1884 i v podrobné zprávě časopisu „l'Autunois“.

²⁶⁶ „La Ligue“ z 10. května 1885.

buřících případů, o nichž by se dalo dlouho psát. V departementu, který bych zde mohl blíže označit, jistý notář, jenž zpronevěřil svěřené peníze a mnoha lidem tím způsobil značné ztráty, byl jmenován smírčím soudcem odměnou za služby, prokázané ve volbách. Měl navíc drzost klidně se vrátit tam, kde tolik lidí podvedl, takže tento představitel republikánské spravedlnosti se před lynčováním zachránil jenom kvapným útekem.

Skutečně pozoruhodný vzorek soudního úředníka nám předvádí „Figaro“ v osobě pana Clerget-Allemanda, prezidenta civilního soudního dvora v Mâconu, který je obzvláštním chráněncem Martina-Feuillée.²⁶⁷

Jeho zevnějšek je odpudivý, chování zatvrzelé a řeč nevlídná, takže se mu dostalo přezdívky „plechová huba“. Jen když si pozve ke stolu svoje poddané, je jeho hlas o trochu mírnější, a ve své skromnosti tomu říká „jít na pastvu“.

Ten roztomilý muž zemřel v červenci 1885, a soudce nejnovějšího ražení jménem Martin představil zesnulého v pohřební řeči jako vzor všech občanských ctností. Ale běda! Až příliš brzy se hluboká bolest ze stejných důvodů jako u Guillotta změnila ve všeobecné zděšení.

Vyšlo totiž najevo, že náš ctihodný muž podváděl celé okolí v obrovském rozsahu. Mimo svého platu, který navíc ještě dostával vždy předem, měl i další prameny příjmů v podobě kontribucí, které mu musel odvádět značný počet lidí včetně na něm závislých úředníků. Obětí jeho triků a zpronevěr byli notáři, advokáti i soudní zřízení.

Postupoval při tom následovně. Navštívil např. notáře a poté, co s ním promluvil o své révokazem zničené vinici – která ovšem existovala jenom v jeho fantazii – obrátil nenápadně řeč na momentální finanční tíseň a požádal notáře o půjčku 3 000 franků. To byla jeho taxa pro notáře, a ten, aby si nerozlil ocet s prezidentem soudu, požadovanou částku bon gré mal gré (chtě nechtě) vyplatil.

O čtrnáct dní později zaklepal Clerget na dveře dalšího notáře, vyprávěl mu stejnou historku a skončil žádostí o nezbytné 3 000 franků. Ten pak, šťastný, že si tím mohl prezidenta zavázat a že je jediný takto jím „poctěný“, požadované peníze vysázel. Tak bylo postupně obráno celkem šest notářů jen v Mâconu. Jeden z nich byl dokonce poctěn dvěma takovými návštěvami po 3 000 francích. Všechny půjčky byly sice úročeny, ale náš dobrý prezident se nestaral o úroky, ani o kapitál. Jeden z notářů se odhodlal jej upomenout o zaplacení úroku. Žádná odpověď, zato po několika dnech dostal od prezidenta výzvu k náhlému vyúčtování, s nímž nepočítal. Aj, tak to jsou ty moje úroky, pomyslel si!

Musí se prezidentovi nechat, že v takovém zdaňování byl skutečně neúnavný. Jeho zásadou bylo: Ber všude, kde můžeš něco dostat! Notáři v Mâconu by o tom mohli podat nejpádnější důkazy.

O nic méně nebyli prezidentovy pozornosti ušetřeni také advokáti i soudní zřízení, a pokud jde o jeho dodavatele, ti také museli hodně dlouho čekat na zaplacení. Např. obchodník s vínem v Mâconu měl za ním pohledávku za dodané víno a 100 franků v hotovosti. „Není divu,“ zvolal později, „že prezident

²⁶⁷ „Figaro“ z 12. srpna 1885.

shledával moje víno vždy znamenitým, a stejně i všichni jeho příbuzní. Samozřejmě, za takovou cenu!“

Státní návladní Beyne v Mont de Marsan nutil dívku, obžalovanou z drobného přestupku, aby mu byla po vůli za beztrestnost; v opačném případě hrozil přísným trestem, pokud jeho špinavou žádost odmítne. Jiná mladá žena, která s ním byla těhotná, musela tuto ctihodnou soudní osobu pohnat před soud, aby si na něm vynutila alimenty. Soudního zřízence, který mu obsílku předal, nechal soudně stíhat. Nakonec z toho byl takový skandál, že náš počestný ochránce veřejné mravnosti byl odvolán, ale podle výroku apelačního soudu v Pau z toho vyšel jen s pokutou 1 000 franků za nepravdivé nařčení.

Celá Paříž mluvila o nechutných sporech mezi Eduardem Laferrièreem a jeho bývalou milenkou. Tento městský radní²⁶⁸ svedl mladou dívku, a pak ji opustil kvůli bohatému sňatku. Již se ani nesmíme divit, co všechno patří ke zvyklostem lidí tohoto druhu. Náš horlivý zednář lóže Réveil maçonnique v Boulogne-sur-Mer považoval za normální opustit svou oběť poté, co ji zneužil, a pak ji nechat zavřít, aby se nemohla bránit.

Oběť toho muže, slečna Niemowska, přesně vyličila skutečnost v žalobě, zaslané republikánskému státnímu návladnímu.

Pak přišel pokus jménem policie násilně vniknout do obydlí slečny Niemowské, a 9. října od 7 hod. ráno do 4 odpoledne se v něm pokračovalo, i když bezúspěšně.

Muž, vydávající se při tom pod jménem Durand za policejního komisaře, se jmenoval Clément, a setkáváme se s ním všude, kde se jedná o porušení domovního práva, zákeřný atentát nebo cokoli nezákonného.

Je třeba přiznat, že se naši ubozí vydědenci také dočkali trošky zadostiučinění ohledně podařeného trojlístku, který se asi nejvíc podílel na provádění dekretů. Cazot, sám muž zákona, byl po bankrotu Société d'Alais-au-Rhône akcionáři soudně stíhán a musel abdikovat z úřadu prezidenta kasačního soudu. Laferrière, představitel právní vědy, nechal vyrazit dveře bytu své bývalé milenky, aby se zmocnil kompromitujících dopisů, a byl soudně stíhán. Clément, soudní úředník, se opásán trojbarevnou šerpou snažil skrývat na radnicích jako oddávající.

Vzhledem k takovým poměrům je snad omluvitelný zoufalý čin faráře v departementu Seine et Marne, který pronásledován židovskou bandou si sáhl na život. Je třeba si přečíst o tom zprávu listu „Lanterne“ z neděle 18. listopadu 1883, protože asi není nic smutnějšího. Celý příběh byl ostatně později ještě vyličen v samostatné brožuře. Nešťastník, vracející se klidný a spokojený po denní práci do svého příbytku, najde v dopisu článek časopisu, obsahující odporné pomluvy o sobě. „Jsem ztracený,“ pomyslí si.

V hlavě ubohého vesnického kněze zavíří panika. Napíše prohlášení své nevinny a pokusí se otrávit kouřovými zplodinami, a když se mu to nepodaří, jde na půdu, kde je druhý den ráno nalezen oběšený.

Sebevražda je nesporně nejtěžším ze všech porušení Božích přikázání, protože se rovná Jidášovu zločinu. Z čistě lidského hlediska ji však často nelze považovat za čin přičetných lidí, kteří vidí, jak se na něj sápe zuřivá smečka, jíž nejsou schopni se bránit a nikde nemají ani naději na pomoc. Toho týdne se ve Ferrières pořádala

²⁶⁸ Mezitím byl Laferrière jmenován viceprezidentem státní rady.

hon. Jen si představme ubohého faráře, jak se dovolává pomoci od Židů z „Lanterne“, kteří se již na pozvání radostně odebírají na hon.

„Můj milý opate, Židé jsou přece znamenití lidé; jen si přečtěte v novinách, jaké má baronka překrásné sbírky a baron tak pěkný revír. Do smrti bych si vyčítal, kdybych ji vaší žádostí zdržel od parforsního honu.“

A pozvaní byli skutečně navýsost spokojeni, protože se troubilo dvojí halali; jednou za jelena, po druhé za člověka. Naše elegantní sportovní dámy z Faubourg St. Germain se líbezně usmívaly na poněkud těžkopádnou grácii baronky i na pepné žertíky krásného Moritze Ephrussiho, syna oděského obchodníka s jablky, aniž by se příliš staraly o kněžské roucho, visící na půdě venkovské fary, v němž již chladlo tělo služebníka Ježíše Krista.

Je téměř k nevíře, jak Židé zahrnují všechny křesťanské církve nestydatými a naprosto nepodloženými pomluvami.

Kdo by neznal Howarda, vynikající postavu anglické katolické církve? Nuže poslyšme, co „Archives israelites“, sice opatrněji než „Lanterne“, ale ještě mnohem nenávisťněji píše o tomto muži, kterého mají za pražského Žida:

Howard není rozený katolík. Nesmrtelnost duše mu nezajistila svěcená voda, nýbrž voda Rudého moře, jímž prošli naši předkové, a tedy voda mohe-la.²⁶⁹ Tato operace byla provedena na těle nyní veledůstojného muže asi před 40 lety v Praze. Když jeho otec odříkával při obřadu obvyklé modlitby, jistě neměl tušení o budoucí velikosti svého syna! Starý Austerlitz – tak zní pravé jméno arcibiskupa u sv. Petra – by si však takové povýšení svého syna nikdy nepřál, protože byl našemu náboženství upřímně oddaný, a ani samotná tiara by jej nebyla přiměla odřeknout se své víry. Jeho syn byl vychován ve zdravé tradici židovského náboženství, a velmi pravděpodobně před svým patnáctým rokem nikdy nepřekročil práh křesťanského kostela.

Duševní schopnosti mladého Austerlitz, říká se tam dále, upoutaly pak pozornost pražského rabína Tewelese; ten se začal zabývat jeho dalším vzděláváním a také jej uvedl do tajů hudby. Po smrti svého otce se mladý muž musel živit soukromým vyučováním a později se stal houslistou v pražském divadle. „Archives“ pak pokračují:

Zde se mu dostalo prvního osvětlení, a sice v postavě mladé Angličanky, jejíž vynikající krása zapůsobila na mladého virtuóza hlubokým dojmem. Howard odešel z divadla, přestěhoval se do domu bohaté Angličanky a příští den svým žákům oznámil, že s jejich soukromou výukou končí. Roku 1852 byl vyzván k přesídlení do Anglie a také to učinil.

Další zprávy o jeho pobytu v té zemi nemáme; víme jen tolik, že byl uveden do kruhů vysoké aristokracie v Londýně a Dublinu, přestoupil na křesťanství a věnoval se teologické kariéře. Z toho důvodu si také změnil své dosavadní jméno Austerlitz na Howard. Arcibiskup Manning jej poctil mimořádnou přízní, a on sám byl velmi oblíbený u ženské části aristokracie. Pius IX., který měl vysoce vyvinutý smysl pro krásu, udělil mladému knězi titul „Cameriere della sua Santita“ (Komoří Jeho Svatosti), tedy vyznamenání, s nímž

²⁶⁹ Tj. židovského obřezávače; pozn. editora.

byl spojen predikát „monsignor“. Aby měl nový komoří papeže přiměřený příjem, darovaly mu dámy anglické aristokracie 30 000 liber. Po návratu do Anglie se novému komořímu, který se těšil mimořádné přízni knížecích rodin Barberini a Borghese i dalších předních římských domů, otevřely přední aristokratické salony. I dnes je Howard v situaci, že se může obejít bez každé další protekce. Má prakticky jistý kardinálský klobouk, avšak nevíme, zda si Jeho Eminence ještě vzpomene na smutné časy, které prožila v pražském ghettu u starého rabína Tewelese. Ten doufal z něj udělat světlo Izraele, a kdo ví, zda by se pak Howard necítil být mnohem šťastnější, než ve své současné nádheře!²⁷⁰

Není snad třeba dodávat, že v celém tom povídání není ani slůvko pravdy. Každý Angličan zná Howardův původ. Je bratranec vévody z Norfolk, a také místo jeho narození je zaneseno v seznamu prelátů římského dvora:

Edoardo Howard, nato in Haintonu, diocesi Nottingham, 13. febbraio 1829, della s. m. Pio IX., creato et pubblicato addi 12. marzo 1877, del titolo dei S. S. Giovanni Paolo, Arciprete della Patriarcale Basilica Vaticana, Prefetto della S. Congregazione della R. Fabbrica di S. Pietro.²⁷¹

Vychován v katolickém kolegiu v Ascottu, vstoupil Howard jako důstojník do gardy, a při Wellingtonově pohřbu vedl její oddíl. Respektovaný v přední anglické společnosti uposlechl nabádavého vnitřního hlasu, a v roce 1853 přijal v Římě svěcení.

Pius IX. mu propůjčil purpurový plášť. Lev XIII. poznovu ocenil jeho šlechtné smýšlení a u příležitosti svatořečení panny Orleánské našeho Angličana, který býval sám vojákem, jmenoval kardinálem, aby hrdince prokázané cti dodal i charakter usmíření.

Co však z toho všeho tak Židy zajímá! Mají-li prospěch z historky o houslistovi a krásné Angličance, proč by ji neměl Paul Bret ještě po několika letech zopakovat z řečnické tribuny ve sněmovně?

A když potom vidíme vzdát se boje představitele tak významného duchovního úřadu, jako je Frairot, každý pochopí, oč méně se mohou bránit proti nechutným obviněním zdaleka ne tak vzdělaní řádoví bratři. Než vůbec stanou před soudem, jsou ze všech stran zahrnuti pomluvami a všemožnou špínou.

Ještě nikdy jsem se nesetkal s tak odporným a podlým obviněním, než jaké bylo vznesené proti bratru Numasiovi. Samozřejmě byl osvobozen – rozumíme si dobře, že porotou –, protože všechna obvinění byla přirozeně zcela neodůvodněná. Rovněž tak byli osvobozeni řádoví bratři Halp, Baschian a Meillier, ze strany Židů doslova zahrnutí pomluvami a hanobením. Přesto na tom židovské zednářstvo vydělalo. Jakmile měli v úmyslu zřídit světskou školu, přestože v dotyčném místě byli řeholníci vážení a oblíbení, podalo proti tomu zednářstvo ihned u soudu žalobu.

²⁷⁰ „Archives israélites“, vol. 36, z 1. srpna 1875.

²⁷¹ Narozen v Haintonum v diecézi Nottingham, 13. února 1829, byl jmenován kardinálem Jeho Svatostí papežem Piem IX. dne 12. března 1877 titulárního kostela svatých Jana a Pavla, arciknězem patriarchální vatikánské basiliky a prefektem Posvátné kongregace Della rota fabbrica u svatého Petra.

Jestliže se nevinnému podaří uniknout u soudu z připravené smyčky, je přesto ještě po týdny a měsíce vláčen bahnem pomluv. V židovském tisku se pak prohlášení o jeho bezúhonnosti věnuje sotva jediná řádka, zatím co neopodstatněné obvinění se rozmazává na tři sloupce.

Občas se však objeví pozoruhodné případy. Dva Židé se po útoku na kněze navzájem obviňují z nejhrubších pomluv. Tak například Žid Eugen Mayer obvinil Žida Strauße, že se nedovoleně zmocnil něčeho z jeho literárního vlastnictví, a použil to na udavačskou depeši do Toulouse. V tomto případě, odpověděl Strauß, se přece jednalo o dobrou věc, a pak je všechno dovolené.

Mezi tím se dozvídáme, že horlivý oportunist Paul Strauß, v současnosti městský radní, byl v roce 1879 za dezerci a nějaké drobnější přestupky odsouzen na tři roky nucených prací. Uvádím to spíše jen na okraj, protože něco takové dnes již jen sotva někoho udiví.

Proč by si měli lidé, kteří nám dnes vládou, dělat nějaké výčitky svědomí z pronásledování katolíků, jimž přísahali nesmiřitelnou nenávist?

Smrt nešťastného St.-Elmeho je jistě jedním z nejodpornějších případů naší doby. Tento muž měl názory, zcela se lišící od mých, a proto nemohu být podezírán ze stranickosti. Odstranění spisovatele prostřednictvím nastrčeného pachatele je 19. století tak nedůstojná událost, že si zaslouží všeobecného odsouzení.

St.-Elme jako redaktor renomovaného časopisu bojoval upřímně proti oportunismu, který se na Korsice opíral o hamižné a zkažené osobnosti, jaké ostatně všude najdeme i v jinak solidním, počestném a loajálním obyvatelstvu.

Jeho útoky byly konkrétně zaměřeny na způsoby jednání prefekta Frémontela, který podle jeho slov „udělal z prefektury filiálku a útočiště lupičské chátory (une succursale de la forêt de Bondy)“.

Emanuel Arène považoval svou kandidaturu za ohroženou a pokusil se zahrát si na pána, který s každým, kdo by mu stál v cestě, udělá krátký proces tak, jak prohlásil Châteaufort Cyranovi de Bergerac, „že skoncuje se všemi čtyřmi živly a lidskému pokolení dopřeje ještě tři dny života“.

Bývalý důstojník St.-Elme chvastounovi chladnokrevně odpověděl, že je připraven jít mu naproti na půl cesty až do Marseille.

Vyděšený Arène se uchýlil do ochranné náruče Veila Picarda a Waldeck-Rousseaua, byl dán k dispozici tajný fond, a již o několik dní později byl na obávaného spisovatele spáchán zákeřný vražedný útok policejním agentem, převlečeným za civilistu. Jakmile se St.-Elme poněkud zotavil z poranění, žádal vysvětlení případu od policejního prefekta, úřadujícím v kavárně Solferino.²⁷² Prefekt jej nechal vrátným za přispění majitele kavárny zmlátit železnými pruty, a aby měl jistotu, že se příští přepadení již podaří, státní návladní zakázal ze všech stran ohroženému muži

²⁷² Prefekt, který si vznešeně říkal de Trémontel, se vlastně jmenoval docela prostě André. Než přišel na Korsiku, byl prefektem v Avignonu a říká se, že se tam dopustil početných zpronevěř fingovanými účtenkami a platebními příkazy. Přinejmenším to dosvědčuje dopis jeho nástupce Demangéata listu „Nouvelle Presse“ a tam pak otištěný 12. listopadu 1884: „Opakovaně odmítl výzvu ředitele departementních věcí M. Leauaye uznat za správné předložené účty.“

V parlamentní rozpravě 10. listopadu 1884 se k opětovnému povolání řečeného Demangéata za inspektora věznic státním tajemníkem na ministerstvu vnitra ozvaly pochybnosti o čestnosti výše zmíněného pána, ale ten pak byl za Bressonova ministerstva znovu povolán do správy.

nosit zbraň a ještě před přepadením jej nechával ustavičně prohlížet a případně odzbrojit, aby se nemohl bránit.

Proces s novinářem, který se pro jeho zdravotní stav dlouho vlekl, byl opravdu dojímavý. Do soudní síně musel být dopravován na nosítkách. Vedle něj sedávala jeho těhotná žena a ustavičně mu stírala z čela studený pot.

A pak se stalo něco až do té doby ve Francii neslýchaného: zatím, co atentátníci, jisti si, že nebudou potrestáni, se v soudní síni naparovali, státní návladní Brissaut obžalovanému nadával, vysmíval se mu a ještě zcela otevřeně prohlásil, že útočníci udělali velice dobře.

V auditoriu se ozvaly rozhořčené hlasy nesouhlasu a odporu, na které Brissaut reagoval novým výsměchem. St.-Elme se marně snažil promluvit. O několik hodin později byl mrtvý.

Na tyto hrozné scény si každý z přítomných ještě dobře pamatuje. Výroky krajní levice během interpelace ve sněmovně o těchto událostech na Korsice vrhají jasné světlo na stav naší společnosti. Vraždy prostřednictvím nájemných vrahů, které platil prefekt,²⁷³ volební podvody, korupce všeho druhu, náhrady za fingované škody – to všechno jsme zažili. Když Douville-Maillefou viděl takový příval špíny, zmocnil se jej pocit, jaký má člověk při pohledu na běsnící moře, a se šibeničním humorem zvolal: Jen tak dál, stejně už máme z ostudy kabát!

Sněmovna se však nevzmohla ani na mírné pokárání Trémontela a Brissauta, a prostě přešla k běžné agendě.

Nic nebylo odpornější, než Brissonův postoj.

Kdykoli z řečnické tribuny zazněl pokus upozornit na ministrova nespočetná zanedbání svých povinností, která byla sice všeobecně známá, ale někdy faktograficky těžko doložitelná, zvolal: „Důkazy!“

Přesto zde byly nezpochybnitelné důkazy v závěrečných rozhodnutích zástupců Korsiky, Arèneho²⁷⁴ a Peraldiho. Prezident sněmovny tedy náhle změnil taktiku a prohlásil, „že již nepřipustí žádné osobní poznámky k této věci“.

A přesto nebyla žádná pochybnost o vině. Semeriva, bývalý hlavní pokladník společnosti Morelli, dosvědčil, že Arène a Peraldi pobírali měsíční honorář za výhody, které společnosti zajišťovali ze svého postavení poslanců. List 105 s kopiemi příslušných dopisů obsahuje následující přípis:

Folio 105

Marseille, 24. srpna 1883

Panu Peraldimu, poslanci za Korsiku,

Rue de Monsigni v Paříži

Máme čest přiložit Vám v tomto dopisu částku 750 franků v 7 bankovních poukázkách à 100 a 1 à 50 francích jako Váš plat za měsíc srpen.

²⁷³ Generální rada z Multedo mi řekl, že si nikdo neumí přestavit, co za několik let udělal oportunismus z Korsiky. Všechno tam upadlo do naprostého zdivočení, a zákon platí jen na ty, kteří nepatří k vládnoucí bandě. 25. ledna 1885 byl dělník Dominikus Anton Urbain pětikrát bodnut nožem do srdeční krajiny. Pachatel, jistý Franchini, který sehrál roli již v aféře Elmeschen, byl soudem v Ajacciu osvobozen, a postižený odsouzen k náhradě soudních výloh! Zde je každý sám sobě soudcem. Počet vrahů, skrývajících se před spravedlností, stoupl z 60 za císařství na současných 1 200.

²⁷⁴ Kromě toho srv. „Journal officiel“ z 6. a 8. června 1884, a dále *Question Corse* od E. Judeta i reprint časopisu „Samviero“, jehož byl St.-Elme redaktorem.

Přijměte od nás projev úcty, atd.

Podepsán Semeriva

Dále Semeriva dosvědčuje, že v knihách společnosti je k 14. prosinci 1884 následující záznam:

Odškodné za měsíc listopad 1883: 750 franků pro Peraldiho a 1 000 franků za měsíc listopad 1883 pro Arèneho.

Peraldi se omlouval jen velice chabě prohlášením, že je notář, což vyvolalo všeobecný úžas u těch, kteří nemohli pochopit, co tam měl notář vůbec co dělat. Kdyby byl měl čisté svědomí, musel by trvat na tom, aby si rada především zjedнала ve věci jasno.

On si však dával dobrý pozor, aby něco takového navrhl, a celé sdružení republikánů vzalo mladého defraudanta pod ochranu. Ranc, který v aféře Bolland tvrdil, že přátelé Gambetty přece nemohou být z ničeho podezírání, nejevil tentokrát známky života, a přece i on mohl velmi snadno nahlédnout do knih společnosti.

Zednářstvo si nicméně ani teď nedalo pokoj, ale ustavičně přemýšlelo, jak ještě zdokonalit aparát na pronásledování. Vyšetřující soudce Guillot, kterého musí veřejnost uznat za čestného muže, nesporně prokázal, že nový zákon o zahájení kriminálního procesu bere občanovi jakoukoli možnost odvolání proti na něm spáchané svévoli.²⁷⁵

A budiž znovu řečeno, že zde máme vládní systém, který již navždy zůstane zapísán v historii. Zatím, co se hrůzovláda opírá o muže násilí a hrubé síly, snaží se současný režim stavět svou moc na lsti, podvodu a bezohlednosti. To slučuje tyto tři faktory do jistého druhu syndikátu, a současně mu poskytuje i zákonný kredit. Beztrestnost je závislá na slepé oddanosti a podle toho je pak také odstupňováno dovolené překročení zákona.

Čeho si nepovšimli ani Ignatius, ani Guillot nebo jiní, kteří se zabývali pronásledováním zednářskými soudy, je psychologický stav všech, ať malých nebo velkých stíhaných, jímž je jejich trápení ještě umocněno vědomím, že se naprosto nemohou hájit. Také zde se potvrzuje správnost Taineho velmi prostě vypadajících slov: „Revoluce se rovná návratu k přírodnímu stavu.“ – Neštěstí čestných pronásledovaných spočívá právě v tom, že jsou a zůstávají civilizovanými lidmi, nemohoucí se vzdát myšlenky, že stojí pod ochranou zákona, že jejich soudci jsou spravedliví, a že policejní správa i právo řádně fungují. Proti nim vznášená obvinění chápou pouze tak, jako bychom žili v normálních právních poměrech.

Ustavičně si připomínám roztomilý příběh, který mi kdysi vyprávěl Alexander Dumas. V jistém salónu se setkal se ženou, která poté, co se dvacet let prodávala, postoupila do tzv. lepší společnosti nebo něčeho podobného.

Dotyčná žena mu bez okolků řekla, že on ve všech svých spisech nechává vlastně vystupovat jen nezdravé průměrnosti, nikdy však řádnou ženu.

Dumas jí udiveně naslouchal. Kdyby mu takovou výtku učinilo nevinné, mladé děvče, usmál by se a mlčel. Protože však ta, která k němu mluvila, byla prostitutka, jež se svým řemeslem domohla luxusního obydlí, kočáru a šperků, a nyní začala

²⁷⁵ *Des Principes du nouveau code d'instruction criminelle, par Guillot, juge d'instruction.*

kázat o ctnosti, o padlých dívkách a zkažených spisovatelích, Dumas se na ní upřeně zadíval svýma modrýma očima a pouze řekl: „Už jsi skončila?“

Kněží, prostí lidé a starci, kteří jsou zvyklí vždy dbát společenských ohledů, jen zřídka kdy slyší taková slova. Nepoužil jich ani Malesherbes vůči Fouquieri-Tinvillemu, a je to současně neodpornější i nejsměšnější podívaná, jakou si lze jen představit, když vidíme, jak se všichni ti významní poslanci, vážené a ctihodné osobnosti snižují ke sporům v našich soudních síních, poskvrněných krví. Oběti zednářstva, nalákané kdovíjakou lstí, se pokorně stahují do koutka. Stárnoucí manžel hledí své dlouholeté družce do očí, a oba mají stejnou myšlenku, že žili příliš dlouho, že mají zkaženou existenci, ale přesto si zůstávají věrní.²⁷⁶

Co všechno by se dalo napsat o takových tichých životech, o tak bolestných scénách, které se odehrávají v každém městě a téměř i v každé vesnici! Líčení srdceryvné, zasahující jak dýka, a přece naprosto pravdivé, umí shrnout jedním slovem pouze jeden z nás, a tím je Alfons Daudet. Snad to pořád ještě dělá.

Jak lákavé by to bylo pro skutečně ušlechtilou duši, kdyby opravdu bylo tolik prostých a skromných lidí, kteří při pohledu na ničivé vládní soukolí s jeho hanebnými vůdci byli silně pohnuti

Hluboko do paměti se mi vryl také příběh ubohého varhaníka katedrály v Uzès, o němž psaly všechny časopisy.²⁷⁷ Ten muž byl svérázný typ asi jako rada Krespel, onen napůl fantastický kapelník E. T. A. Hoffmanna, žijící mimo svět ve svých hudebních snech. Všude, kam jen přijde, slyší božské melodie, provázené tichounkým smíchem. Hodiny hudby, které dává ve městě a v klášteře, mu vynášejí to málo, co ke svému chimérickému bytí potřebuje. Tehdy stály vánoce již přede dveřmi a on k nim připravil skladbu, která by měla být důstojná nesmrtelných mistrů Paesiella a Palestriny. „Však uslyšíte,“ říkal, a tvář mu zářila nadšením.

Avšak zednáři toho města, scházející se v domě, jak jej popsal Goncourt ve své „Fille Elisa“, si přísahali, že toho prostého člověka zničí.

Vyšetřující soudce se již v duchu cítí být v postavení Velkého strážce lóžové pečeti, jestliže se mu podaří nevinného člověka odsoudit. Stalo se; hudebník byl obviněn z ohavného činu a zatčen.

Dosáhlo se tím prvního úspěchu. Představená od St. Maura byla raněna mrtvicí, když jí oznámili, o co se má jednat. Jak se však něco takového mohlo stát, vždyť to bylo nemožné, protože do hodin hudby docházela vždy také sestra nebo příbuzná.

Vězeň přesto zůstal tři měsíce pod zámkem a marně se ohrazoval proti obvinění.

Třikrát muselo být vyšetřování zastaveno pro naprostý nedostatek důkazů, třikrát žádali zednáři jeho obnovení.

Nakonec byl nešťastný hudebník porotním soudem osvobozen, protože proti němu nebyl ani stín důkazu. „To je jedno,“ řekl dotyčný zednář, „přesto jsme mu zabránili hrát jeho hudbu v katedrále.“

Slabí si nechávají hodně líbit, a nakonec jsou donuceni i hladem. Kdesi v zastrčeném koutě 11. okresu v rue des trois-Bornes vidíme chudou rodinu stát smutně nad postelí umírajícího dítěte. Nemají ani jídlo pro zdravé, ani léky pro nemocné

²⁷⁶ Vzpomínám si na smrt starého soudce jménem Maîtrejean, kterého Martin Feuillée potrestal, následkem čehož ten upadl do hluboké melancholie a v únoru 1885 si vzal život.

²⁷⁷ V únoru 1883.

dítě, a netrpělivě čekají odpověď na svou prosbu dobročinnému ústavu o podporu. Ta konečně přichází. Rodiče již dříve oznámili, že nejstarší syn navštěvuje školu duchovních bratrů a – místo podpory je jim teď zasláno potvrzení o přijetí chlapce do světské školy.

Není to ryze zednářské? Není to snad trpký výsměch vládců, kteří si mezi sebou rozdělují všechno to, čím prostí katolíci přispívají na dobročinné spolky?

Ohledně těchto a podobných spolků jistý dělník ve veřejném shromáždění jmenovitě uvedl komisaře, který sám zapsal své jméno do seznamu potřebných.

Ignatius připomíná, že z 240 takových muselo být vyškrtnuto plných 190, a mezi nimi „majitel vináren, který současně zapsal i svou rodinu jako potřebné osoby“.²⁷⁸

Uvedený příklad navíc není nijak ojedinělý. Bezuzdná radost z prosazené špatnosti a zkaženosti jen charakterizuje pronásledování katolíků, které je dnes na denním pořádku. Jaké to zadostiučinění asi pociťuje státem ustavený školní inspektor, když se zbožné a bezúhonné řádové sestře beztretně vysmívá dvojsmyslnými otázkami, jimiž vyvolává veselí shromážděných přátel.

Takový inspektor se například sestry zeptal: „Víte, co je to libertin?“ Libertin totiž znamená dvojí: volnomyšlenkář i sexuální zhýralec.

Sestra našťástí měla tolik taktu a duchapřítomnosti, že odpověděla: „Nemám zapotřebí odpovídat vám na otázku, kterou jste mi položil jen kvůli mému duchovnímu rouchu.“

Kolik zbožných sester však nemá takovou rozvážnou pohotovost a jsou již pouhou přítomností mnoha osob zaskočené a zstrašené!

V rámci přednášky před generální radou v Gersu uvedl Paul de Cassagnac několik takových provokací školního inspektora Carbasseho, jimiž učitele doslova vybízí uvádět zbožné sestry do rozpaků.

Když se kdysi jedna taková hlásila ke zkoušce, upadla z trémy do rozpaků a měla, jak se říká, hrdlo sevřené strachem; poklekla stranou v koutě a se sepnutýma rukama se rychle pomodlila. Každého, kdo má jen kousek srdce, by dojal tak přirozený impuls, který ubožačku přiměl dovolávat se ve své tísní Boha.

Inspektor, který si toho povšiml, však k lidem svého ražení zpitvořeným hlasem zvolal: „Milá sestro, mám vám udělit rozhřešení? Jsem přece carme (karmelitánský mnich)!“

(Darebákovo křestní jméno bylo Carme.)

Pak si spokojeně zamnul ruce a začal se burácivě smát, když viděl ubožačku stát před sebou úplně zmatenou.

Přesto jsou mezi obyvatelstvem nejen v provinciích, ale i v samotné Paříži případy statečného odporu. Prvním, kdo se vzepřel proti ateistickému zákonu, byl tesař v Lavouru, jenž před školskou komisí prosadil svou vůli proti panu Bellomayremu, který jej chtěl potrestat. V jiné části Francie, v Jarzé, zase prostý telegrafista jménem Baillou odmítl posílat svých pět dětí do světské školy. Když ubožák nevyhlášeně onemocněl, pohrozil mu prefekt Jabouille propuštěním z místa, pokud od své-

²⁷⁸ „Figaro“ ze 14. května 1883. Takový byl i Cuvillier, obchodník se semeny v la Capelle, který své lidi a dokonce i svého krejčího platil bony dobročinného spolku. Tím již překročil všechny tolerované meze, a v lednu 1886 byl 11. soudním dvorem odsouzen k osmi měsícům vězení.

ho postoje neupustí. Čestný a odvážný muž se raději zřekl chleba, než aby nechal své děti zkazit.

Hůře se již vedlo prosté ženě v Montaure (departement Eure). Matka byla pod záminkou překročení zákona četníky zatčena, odsouzena k 22 dnům vězení a v říjnu 1883 odvezena do věznice v Louviers.

Zmíněné odsouzení však bylo zcela svévolné. Protože její syn v dubnu 1883 dovršil 13. rok věku, bylo nezákonné odsoudit matku za to, že v květnu toho roku odmítla posílat dítě do světské školy.

Soud v Louviers to uznal a státní návladní – sice až poněkud pozdě zahanbený svým návrhem na potrestání – zařídil její propuštění poté, co ubohá žena již strávila 11 dnů ve vězení mezi zločinci.

Smírčí soudce v Pont de l'Arche, jenž se provinil hrubým porušením svých úředních povinností, nebyl za to ani pokárán; jak se zdá, Velký strážce lóžové pečeti mu naopak navíc poblahopřál. Přinejmenším to tak vypadá podle drzosti, s níž se svým činem ještě chlubil. Skutečností zůstává, že je i nadále ve svém úřadu.

Kdo se chce přesvědčit o tom, co dnes znamená rovnost před zákonem, ať se obrátí na zákonodárny sbor. Nikdo se nestaral o rolnickou ženu, matku sedmi dětí, která byla nezákonně uvržena do vězení.

Ale máme zde také Němku, ženu Belgičana, která i přes odsouzení za krádež dál provozuje prostituci v bytě, pronajatém od vlastní tchýně.²⁷⁹

Poslanci francouzského parlamentu se celé jedno zasedání zabývali tím zajímavým stvořením. Delattre z tribuny nadával agentům, kteří si troufli zatknout ženu, jež se „přechodně zdržovala na ulici“. Celá levice řečníka přirozeně podporovala. Němka i několikrát trestaná Belgičanka, všichni se vzájemně chrání. Odtud se šíří dusivé aroma, které Spuller, Steeg a Lockroy s takovou rozkoší čichají.

Hrom a blesky na Francouze, kteří své děti vychovávají řádně a čestně, ale úcta pro cizince, jež se zde „přechodně zdržují na ulici“!

Musí však zde být zmíněno ještě jedno politování hodné drama. Postihlo kočího jménem Lenoir. Snad každý se již s ním v Paříži setkal, a pokud někam spěchal, nejel si s ním právě špatně. Občas se však ubožákovi stávalo, že zapomněl, kam má pasažéra odvézt a zůstal s ním stát v půli cesty. Zednáři mu totiž ukradli dítě, žena žalem nad ztrátou zemřela a on, aby zjistil, kde jeho dítě je, zanedbával své řemeslo a desetkrát denně se vyptával u Lacointa,²⁸⁰ bývalého generálního advokáta u kasačního soudu, který po vydání známého dekretu jako čestný člověk okamžitě požádal o propuštění, protože byl bolestí otce hluboce dojat. A zatímco otec, jak tomu tak často u postižených bývá, nacházel útěchu v opakovaném vyprávění svého neštěstí, poslal Lacointa svého úředního sluhu na ulici dohlédnout na Lenoirův povoz, aby se mu nic nestalo.

Věc byla sama o sobě velice prostá. Dítě bylo vlakem odesláno z Paříže do Toulouse, kde mělo nastoupit do školy zbožných bratrů, ale cestou je na nádraží v Nar-

²⁷⁹ Píše o tom Macé v již zde zmiňované knize *le Service de sûreté*. Bývalý šéf pořádkové policie tam prohlašuje, že pro každého, kdo by si chtěl zjednat jasno v záležitosti klientky pana Delattreho i o něm samém, má v rukou průkazné úřední spisy.

²⁸⁰ Můžeme se o tom dočíst ve stejné výmluvné, jako stručné zprávě pana Lacointa v listu „Correspondent“ z 25. února 1884 s titulkem: *Les Voleurs d'enfants* (Zloději dětí). Také Léon Lavedan ve „Figaru“ publikoval velice podrobný článek o krádeži dětí.

bonne z kupé násilím vytáhl zednář a dal do učení k cukráři jménem Lavaille v Cete. Tam pak bylo systematicky na dítě zlobně působeno špinavostmi z antiklerikálních knih.

Zednáři počítali s tím, že žádný soud se neodváží někoho z nich stíhat, ale přinejmenším mohli doufat, že i kdyby se prostřednictvím muže v Lacointově postavení přece jen měla věc projednávat před soudem, bylo by dítě vráceno otci již zkažené a odcizené víře. Prezident soudního dvora, v naší éře samozřejmě pozdvižený do úřadu z nejnižších společenských vrstev, byl přesvědčen, že ve službách židovského zednářstva si může beztrestně dovolit všechno. První posel, který se objevil s dopisem od otce, byl přijat urážlivými slovy a dopis mu roztrhán. Druhému se dokonce hrozilo výpraskem. Spekulovalo se s tím, že otec je chudý. Konečně se našla soucitná duše, která dala prostředky k navrácení dítěte. Nyní se však jako obvykle vynořil za zednářem Žid. Bývalý poslanec Lisbonne vystoupil jako Richardův obhájce.

Lacointa, tehdy ještě ředitel v ministerstvu spravedlnosti, si zmíněného Žida častokrát zavázal díkem, ale ten znal až příliš dobře taktnost čestného muže, než aby se obával, že by Lacointa použil jeho prosebných i děkovných dopisů, které ten měl v rukou. Na druhé straně byl Žid dost drzý na to, aby čestného a přímého muže obvinil z postranních politických myšlenek, nebo alespoň aby naznačil, že se do věci jistě nevložil bez zistného záměru.

Stručně řečeno, Lisbonne prohlásil za zcela spravedlivé, když je dítě uneseno rodičům za účelem antireligiózního proselytství. Zde se nám ukazuje Žid v celém rozsahu své drzé a bezzásadové ničemnosti, která jej tak charakterizuje. Svoboda svědomí a práva otce jsou pro něj pouze divadelní fráze, které po skončení výstupu na jevišti vyvolávají jeho smích.

Zatím co Židé v případě malého Mortary rozhýbali celou Evropu, dovolávali se všech vyslaneckých kanceláří a vypsali sudy inkoustu, prohlašuje Žid Lisbonne, že když se přece jedná jen o křesťanské dítě francouzského plebejce, je dovoleno je otci vzít.²⁸¹ Nakonec soud v Montpellieru nařídil, aby byl vedle svého dítěte předvolán také Lenoir, ale odmítl mu přidělit obhájce ex offo, protože jako nemajetný si jej sám nemohl dovolit. Naštěstí mu byla cizí pomoci umožněna alespoň cesta do Montpellieru, ale tam s ním prezident soudu jednal jako se zločincem. Že byl Lenoir se svojí žalobou odmítnut, není snad třeba ani dodávat.

Škoda, že dosud nikdo nepomyslel na sepsání jmen všech těch, kteří odolali všem možným pokušením při obraně své víry; byla by to zlatá kniha pro děti! – Nám však stačí i vědomí, že je již Bůh zanesl do knihy věčné spravedlnosti, protože jsou více než jen odvážní, jsou rovni skutečným hrdinům. Bohatí se oddávají svým požitkům a vůbec nemyslí na ty, kteří trpí pro své přesvědčení.

Ve Wallonově pozoruhodné knize „Revoluční tribunál“²⁸² je velice zajímavá kapitola s názvem „Obchodník s raritami Mauclair jako vyznavač víry“. Tento potulný brusič nůžek nebyl ani royalista, ani aristokrat; byl především křesťan. Zatkli

²⁸¹ V roce 1859 vzbouřili Židé celou Paříž a dovolávali se dokonce i císaře, když byl učiněn pokus pohnout k přestoupení na křesťanství dva mladé, pro krádež trestané Židy Davida a Isaaca Salomona.

²⁸² V originále *le Tribunal révolutionnaire*.

jej za výrok, že ti, kteří kazí a likvidují katolickou víru, jsou lotři. Byl vstrčen za mříže a napsal tam dva nádherné dopisy, které se pak staly hlavním materiálem obžaloby proti němu.

Já, Petr Mauclaire, vězeň v čísle 15 v Luxemburgu, prohlašuji 15. května říše milosti 1794 a roku IV. pronásledování křesťanů:

24. prosince loňského roku jsem plným právem a v naprosté pravdě napsal šestistránkový dopis netvoru Chaumettovi a poskokům městských úřadů tohoto nešťastného hlavního města...

Dnes opakuji tam řečené s plnou rozvahou a pevností svobodného muže, jenž píše otrocké duši, která jej uvrhla do vězení jen proto, že mluví pravdu. Nemám snad právo říkat, že před čtyřmi lety propuklo pronásledování, jež začalo u služebníků katolické víry a kterému již padl za oběť nespočet katolíků, a ještě padne? Kolik jen ubožáků trpí v žalářích nešťastné Francie a s klidným svědomím čeká na konec svého utrpení. Jejich slzy a nárek volají k Bohu o trpělivost. Věříte, vy ukrutní lidé, že sám Bůh k takovému volání zůstane navždy hluchý? Ó, ne, ne! Den odplaty přijde a hrozně dopadne na naše katany. Bůh i lid budou mít nakonec takové tyranie dost, protože ještě nikdy dříve nebylo spácháno tolik zločinů.

A ve své náboženské horlivosti pak ten neučený muž ještě prorockým tónem dodává výmluvnými slovy:

„Toho dne viníci předstoupí před Boží trůn, a jeho soud bude jiný, než soud lidí! Potom zazní hlasy všech zde nevinně odsouzených. Velký Bože, jaké asi trápení uvalíš na tyto odpadlíky a rouhače Francie, abys je potrestal za všechny jejich bezbožnosti!

Pane, učni, aby se i takoví zločinci k tobě kajícně navrátili. Dej, aby skrze Tvou nekonečnou milost již brzy křesťanský král skoncoval s tak smutným stavem naší otčiny, aby obnovil chrámy Páně, oltáře a relikvie, které byly tak hrozně zhanobeny. Ó, Pane, pošli svaté služebníky svého slova, aby nám zase kázali čisté učení, my abychom úpěnlivě prosili Tebe, Trojjediného Boha, a přijali na sebe oběť, která jediná může utišit Tvůj spravedlivý hněv...“

Tento muž je zcela osobitý zjev doby nejdivočejších excesů. Ještě než vystoupil na popraviště, rozloučil se Mauclaire se svými spoluvězni proslovem, hodným vyznavačů prvních křesťanských století:

„Pokud jsem některému z vás proti svému lepšímu vědomí a svědomí ublížil, zapřísahám vás odpustit mi z celého srdce pro lásku, kterou mám ve svém srdci pro vás a pro všechny i přes smrt, jež mne čeká kvůli katolické víře i proto, že jsem beze strachu s pevností kázal o bezpočetných ohavnostech, jimiž všichni již po měsíce trpíme...

Takto jdu s klidným svědomím a pevným krokem vstříc smrti, a tím, jak Bůh ví, hlasitě dosvědčím, že jsem svobodnější, než ti, kteří mě odsoudili. Pokud to jimi nepohne, mám přesto útěchu ve štěstí zemřít za spravedlivou věc. Jak je nádherné nezapřít svou víru ani na popravišti!“

Častokrát jsem myslel na toho muže! Revolucionáři postavili Dantonovi pomník, nehodným obětím 21. prosince poskytli penze z veřejných peněz, ale nikdo v čase křesťanské restaurace nepomyslel na to, zda takoví mučedníci jako Mauclai-

re zde nezanechali potřebnou rodinu. Není snad velkým mužem prostý řemeslník, který dobrovolně, ne v bitvě jako lidé z Vendée, nýbrž v lhostejné a skeptické Paříži jde na smrt pro svou víru? Nesvědčí to o vznešené duši, která se ve všední dny stará o své, ne právě vznešené řemeslo? A právě proto, že dnešní pronásledování těžce doléhá téměř výhradně na chudé, a na ně je také zaměřeno, podporováno a placeno židovskými penězi, bude tato poslední kniha pod názvem židovské pronásledování vtělena do dějin.

Dokonce i radikální list, snad proti své vůli, to s nebývalou upřímností potvrdil.

Biskupů, kteří dílem disponují značnými materiálními prostředky, i kněží ve velkých městech se zatím ještě neodvažují dotknout. Zato se s tím větší přísností postupuje proti drobným duchovním i skromným mnichům. Mezi všemi náboženskými řády musejí nejvíce trpět právě ty nejchudší... Díky větším společenstvím dosud alespoň živořily; nyní budou doslova odsouzeny k smrti hladem.

Jednu z těch skrytých obětí jsem vyhledal na smrtelné posteli, a dojem z toho mi nikdy nevymizí z paměti.

Pokud neznáte Eremitage, potom nemeškejte navštívit tak malebně položené a půvabné místo.

Eremitage je starý klášter, stojící na vrcholku hory u Noirétable, ukrytý pod stoletými jedlemi.

Z mohyly, pocházející snad z pradávných časů druidů, je při jasném počasí vidět Montblank, ale pohled také obdivně utkví na bližším překrásném panoráma – na pravo husté masy černého lesa, nalevo pohoří Vallor, a přímo před námi pestrobarevná planina se zelenými lučinami a pšeničnými i ovesnými poli. A vysoko nad námi, jako by bylo možné rukou dosáhnout na nebeskou klenbu, je nádherný azurový vzduch, který celé krajině dodává nepopsatelný půvab.

Zde se asi před dvaceti lety usadilo několik řádových páterů, kteří se u místního obyvatelstva těšili velké úctě. I v čase dekretů byli považováni za zcela neškodné, a to tím spíše, že byli jenom tři. Co se však později stalo? Nic přesnějšího o tom není známo. Starosta z Noirétable byl lékař z bonapartistické rodiny, ale stal se horlivým republikánem, jakmile se vítr otočil. Protože však byl přesto podle všeho celkem dobrácký člověk, nijak mu nevadilo, když všechno šlo jako dřív.

Brzy ráno 4. listopadu 1880 podprefekt z Montbrisonu, slyšící na jméno Mauras, přicházel s vypovídacím dekretem pro tři zbožné bratry. Když však začal šplhat do strmého kopce, čekalo jej nepříjemné překvapení. Zjistil totiž, že dobromyslní místní rolníci jsou připraveni v případě potřeby přivítat i výstřelem z pušky darebáky, přicházející vyhnat nevinné řeholní bratry, kteří jim vždy prokazovali pouze dobro. A jako všichni zbabělci, i on se velice vyděsil.

Když Bertrand viděl jeho váhání, řekl k ostatním: „Pojďme se raději nejdříve nasnídat!“ Přesvědčen, že na odkladu vyhnání tří bratrů nezávisí blaho Francie – což dělalo čest jeho inteligenci – starosta doufal, že snad podprefekt u stolu zapomene na svou ohavnou záležitost a všechno zůstane při starém.

Posnídali opravdu vydatně, jak už je v le Forez zvykem, a když se pak večer republikánský správce po šampaňském náležitě opil (fin saoul), byl chtě nechtě dopraven do svého obydlí a domorodci si říkali, že vyhrála mravní převaha demokratického funkcionáře nad odporným služebníkem tyranie.

V tomto případě tak tomu však bohužel nebylo, protože podprefekt byl zlomyslnější, než si starosta myslel. Ještě během zmíněného popíjení (*entre deux rasades*) přikázal četníkovi jménem Tarbouriech vyhnat zbožné bratry, zatím co sám u stolu pěl ódy na svobodu.

Tarbouriech s pomocníkem neprovedl svůj úkol nijak jemně. Jeden ze tří bratrů zůstal strážit dům, druhý odešel do zámku pana de Barante, kde si našel útočiště a třetí se odebral do údolní vesnice Verinnes, kde rovněž doufal najít přístřeší.

Tím třetím byl páter Corentin. Měl již 70 roků; po 40 let kázal evangelium americkým Indiánům a chtěl si zde užít trochu klidu, ale jak se ukázalo, nebyla to právě šťastná myšlenka.

Eremitage již v listopadu leží pod sněhem. Ještě než slunce kleslo za hory, vydal se nešťastník na cestu, ale ve tmě a oslepen vánicí zabloudil a upadl na lesní cestě, kde jej při rozbřesku našel dřevorubec. Ten se zpočátku domníval, že ubožák v lese zmrzl, ale nakonec se mu podařilo jej probudit k životu.

Zbožnému bratrovi nezbývalo než se vrátit do Eremitage a prožít tam své poslední dny na této zemi. Naštěstí tam nebyla postavena četnická stráž, kterou pro takové případy levice v parlamentu schválila.

Tak zní zpráva, již jsme se ve vesnici dozvěděli ještě před tím, než jsme se vydali na exkursi do Eremitage. Jezdívají jsme tam vždy o prázdninách a občas jsme také navštívili Le Forez, který se tak říkajíc stal naším druhým domovem.

Když jsme ušli zhruba čtvrt kilometru k milníku, zvanému Baraques, zeptali se nás domorodci, zda již víme, co je nového.

„Ne, to nevíme.“ – „Ubohý páter Corentin je mrtev, zemřel nám až příliš brzy. Ovšem že svůj blízký konec čekal. V neděli se s námi rozloučil. Řekl: ‚Dnes ještě budu mít sílu sloužit mši a pomodlím se za ty, kteří mne milovali, i za takové, co mne pronásledovali, a pak se připravím na svou poslední hodinku.‘ A skutečně také odsloužil mši a o hodinu později skonal.“

Myšlenka na smrt dobrého člověka byla hluboce skličující, ale nádherná příroda nás pomalu začala utěšovat.

Není nic krásnějšího, než toulat se zde v červenci. Konvalinky, protěže a hořce tu již samozřejmě nejsou, ale za to všude nacházíme divoké hvozdíky, macešky a fialky. Stoupáme vzhůru mezi obřími kapradinami, rostoucími jako zelený koberec mezi mohutnými duby, buky a útlými břízkami, až nakonec přicházíme k tmavým jedlím na vrcholu kopce.

Často je i slyšet monotónní bublání potoka, prodírajícího se mezi mechem porostlými skalisky, který se dá přejít po spadlém kmenu. Děti, jež tu jsou se mnou, ovšem raději potok přeskakují jako bájný Oberon. Moje malá neteř Anaïs, která by se ráda naučila psát, aby mi už mohla pomáhat s opisy, se ve skocích zvláště předvádí a vysmívá se dobrým radám mé starší neteře Marie.

Když se pak konečně dojde až nahoru, nelze potlačit výkřik obdivu. Stojíme náraz uprostřed zeleného koberce, pro nějž zapomínáme i na krásu klášterních budov, ztrácejících se v půvabu věčně mladé přírody.

Avšak blízkost smrti dodává krajině cosi melancholického. Téměř nepozorovatelné světélko v jednom okně kláštera ostře kontrastuje se zářivým jasnem dne.

Světlo ozařuje pokoj mrtvého, ale jaký pokoj! Není nic prostšího, než tato všem větrům otevřená místnost s jedinou dekou a slavníkem, na němž leží stařec se sepnutýma rukama. Vedle něj svítí lampička, a z jedlového dřeva sbité máry čekají na svého hosta.

Nelze popsat pohnutí, jaké se mě zmocnilo při pohledu na mrtvolu starce, a vzpomněl jsem si na pozemskými statky zahrnuté, čachrářské a lichvářské republikány, kteří až do této pustiny pronásledovali pokorného, tichého muže a vyhnali do noční vánice.

Veškerý nábytek pozůstával z rozviklané židle, dřevěného stolu a několika anoncí na religiózní knihy, dále tam byla brožura „Spása společnosti skrze eucharistii a kněžským posláním, vyvoleným boží prozřetelností, vyprošených na poutích“ a konečně rozdrbaný svazek ze 17. století s titulem „Učená rozprava o dokonalosti křesťanské od otce Rodrigueze z Tovaryšstva Ježíšova, přeložená Regnierem Desmarraism z Francouzské akademie“.²⁸³ Ten chudák neměl nic právě proto, že si koupil knihy.

Celý dům s kamenným schodištěm, prošlapanými stupni a rozpadajícím se mohutným zdivem, byl obrazem bídy. V kuchyni, v níž by se podle fantazie židovského pisálka nechaly připravovat opulentní, Rothschilda hodné hostiny, tvořila veškeré zásoby hromádka naklíčených brambor.

Pomodlil jsem se Otčenáš a Ave v místě starcova posledního odpočinku, který vypadal jako klidně spící dítě, a představivost mne nechtě v duchu přenesla k Freycinetovi, který byl malému starci jistým způsobem podobný; jen by bylo nutné si přimyslet krysí hlavu a lstivý pohled, pátravě slídící po skupině senátorů. A když jsem si ještě představil druhé, každopádně mnohem honosnější máry, na něž bude dříve či později položen i on, napadla mne slova svatého Mariana, jenž řekl prokonzulovi, který jej navštívil ve vězení: „Dobře si mě prohlédni, abys mě v soudný den znovu poznal!“

Možná si někdo řekne, pročpak myslel právě na Freycineta a ne stejně tak dobře na někoho jiného? Ten sice podepsal dekrety a předložil je parlamentu, ale přesto je ještě v poslední chvíli odvolal.

Dobrý Bože, přece právě proto jsem pomyslel na Freycineta, že jsem jej neměl za nejhoršího. Vždyť sami republikáni říkají – budiž jim čest za jejich upřímnost –, „my víme, že všichni naši státníci jsou podvodníci a lumpové, ale jeden mezi nimi tvoří výjimku, a tou je Freycinet“.

A právě ta jistá osobní bezúhonnost dělá z Freycineta reprezentativní osobnost: v něm se ztělesňuje všeobecná atmosféra dnešní Francie. Například u Constanse a Cazota předem víme, na čem jsme: „Kdy a za kolik?“ Naproti tomu Ferry nerozhoduje sám, nýbrž odpovídá: „... Zeptejte se děvčete, anebo mého bratra ve Frankoegyptské bance!“ Freycinetova taktika je úplně jiná. U něj převládá duševní i mravní zbabělost; je tak bezcharakterní, že všechno čestné, co ještě ve Francii bylo, podrobil malé frakci zednářů a Židů.

²⁸³ V originále *le Salut social par L'Eucharistie et la Vocation providentielle des pèlerinages a Traité de la perfection chrétienne par le père Rodriguez de la Compagnie de Jésus, traduit par Regnier Desmarais, de l'Académie française.*

Vstoupíme-li do paláce v rue de la Faisanderie, najdeme tam stále ještě Philemonu a Baucise. Muž a žena dříve chodívali spolu do Solesmes obrátit se na víru, ale muž vzdor své horlivosti katechumena nezapomínal, že je kandidátem do generální rady v Montaubanu, a proto si od opata vyžádal doporučení na diecézního biskupa. Napadá mně, jak si asi oba staří lidé vyvolávají v mysli vzpomínky na své dřívější cesty.

„Vzpomínáš si ještě na zbožného bratra, který nás tak přátelsky přijal a je-muž jsi pak vřele děkoval? Co se s ním asi stalo?“ – „No, to opravdu nevím. Možná někde bloudí po silnici, protože jsem na něj poslal četníky.“

Také školský zákon je především a s plnou přísností zaměřen vůči chudým. Bohatý si vždy najde prostředky, jak nechat své děti vychovávat křesťansky. To chudý nemůže; pro něj je ateismus povinný. Dětem, které jsou takto odcizeny náboženství svých rodičů, se říká světská Mortara. Slovo je jen napůl správné, protože se jim nedalo vůbec žádné náboženství namísto toho, o které přišly. A právě těm, jejichž těžký osud nejvíc potřebuje víru, naději a ideál, je náboženská výuka odpírána...

Bezbožně vychovávání, bezbožně žijí a bezbožně umírají.

Proletář je u konce své životní cesty; na náhrobcích starých Římanů byl nápis: *cursus honorum* (život radostný), u proletářů by musel znít: *cursus dolorum*, (život bolestný) ale náhrobní nápisy jsou až příliš drahé, a tak se poražení pářiové prostě házejí do rychle zapomenutých společných hrobů (*fosse commune*). Pracují na obohacení Židů, jsou tráveni židovskými kořalečníky – jak je má tolik rád Lockroy –, a pak je konec!

Dříve ještě stávala u lůžka umírajícího vydědence alespoň jedna soucitná bytost, matka, sestra nebo žena, jejíž prst ukazoval do nebe.

Zbožná řádová sestra nepotřebovala mnoho slov k důkazu, že mimo toto slzavé údolí existuje ještě také jasný, šťastný a spravedlivý svět, věčná pravda božího příslibu. Laskavá, oddaná a často sama pocházející z bohaté rodiny, se všeho vzdala, aby v chorobném ovzduší a obklopena všemožným utrpením ovazovala rány, tišila bolesti a tím zaměnila pozemskou slávu za služebnou lásku k chudým, tj. k božím dětem.

Nadále už nešťastník nesmí vůbec doufat v nebeský domov. Bude zahrabán jako prašivý pes, který si nikdy nemohl ohryzat pořádnou kost: *perinde ac jumenta* (stejně jako dobytek).

Takové pronásledování umírajících, ona laicizace, proti níž se vyslovalo dokonce 76 doktorů z 80, je ze všech ohavných zločinů, kterých se lze dopustit, ten vůbec nejohavnější! Co je to jen za děsivou ničemnost, připravit nešťastníka v dlouhých hodinách utrpení o religiózní posilu, která je tím nejsladším balzámem!

Tak se nemocnice, dosud i beztak smutné místo, nyní stala pravým peklem, nad jehož bránu patří slova: *lasciate ogni speranza*.²⁸⁴

Naši předkové našli nejvyšší cenu křesťanského milosrdenství ve zřizování nemocnic, a to v bezprostřední blízkosti kostelů a klášterů takřka jako filiálek chrámů Páně.

²⁸⁴ „Zanechte vši naděje (kdož sem vstupujete)“ z Danteho *Božské komedie*.

Dokonce i Viollet le Duc uznává jako architekt tuto přednost starých špitálů před našimi současnými.

Le Duc píše: V nemnoha nemocnicích, které se dodnes zachovaly ze středověku, vládne ještě duch opravdové křesťanské lásky a laskavé ohleduplnosti. Všechny tyto stavby mají monumentální charakter, aniž by však působily zbytečně luxusně: nemocní mají vzduch, světlo i prostor. Často nacházíme jisté místní odlišnosti jedné od druhé právě proto, že se bral ohled i na osobitost. V novějších nemocnicích je to právě ukládání nemocných ve velkých sálech, co působí tak odpudivě na ty, kteří se tam musejí uchýlit, protože vlastní utrpení je ještě umocněno pohledem na trápení sousedů. I když připustíme, že ve středověkých nemocnicích tak často užívaný systém oddělených cel nemusí být v materiálním ohledu výhodnější, i přesto má rozhodující přednost ve smyslu morálním, a my musíme uznat, že se téměř u všech takových nadací projevuje středověký rys opravdové a šlechetné křesťanské lásky.

V dnešních nemocnicích, které daňové poplatníky stojí miliony, dokázali zednáři vydědencům ukázat, že peníze, jež se po celý život marně snažili vydělat, jsou i zde tím jedině ceněným. Místa soucitných, nezištných a oddaných řádových sester zaujaly chamtivé zdravotnice, které si nechávají zaplatit i tu nejmenší službu a jež si ce ochotně natahují ruku, ale ne k pomoci nemocným, nýbrž pouze po penězích.

Z jakých kruhů společnosti muž jako Quentin doplňuje takový personál, o tom nás již častěji informovaly soudy, a časopis „Français“ z 30. března 1883 přinesl přehled, který na případy v tomto oboru lidského trápení vrhá ostré stíny.

Ve včerejším pátečním zasedání projednávala 9. komora policejního soudu bitku lůzy, na níž se také podílela jedna světská ošetřovatelka nemocných. Při jejím výslechu jako svědkyně se na ní prezident soudu obrátil s následujícími slovy: „Jste světská ošetřovatelka v nemocnici St. Louis, a jak bylo zjištěno, celou noc jste strávila ve vinárně.“ Publikum doprovodilo prezidentova slova souhlasným mručením jako známkou svého rozhořčení.

Jak se zdá, jsou tyto dámy – ženy i dívky – velice často předmětem nežádoucího a nepříliš čestného propírání v novinách a časopisech.

Proto se tedy chceme i dnes jimi zabývat a věrně vyličit jejich jednání a nepěkné chování, aby si každý o tom mohl učinit představu. Teprve předvírem jsme psali o jedné takové jménem Thuvenatová, která poté, co pět nejlepších let života strávila v trestnici, byla vládou jmenována zdravotnicí. Z nemocnice Tenon, kam byla povolána na místo propuštěných řádových sester, se nanovo vydávala za prostopášnostmi, potulovala se s vojáky 4. pluku a později byla panem Quentinem opět angažována jako těšitelka nemocných. Jako taková se několikrát objevila před soudem kvůli své nepříliš velké starosti o svěřené pacienty.

Dnes tato vážená dáma stojí znovu před soudem, protože celou noc místo u nemocných strávila ve vinárně.

Bohužel lze s čistým svědomím potvrdit, že takové případy ze strany světských ošetřovatelek se podobným způsobem často opakují.

Tedy opravdu milá společnost, kterou Quentin posílá do nemocnic k šlechtěným účelům. Jakou péči mohou ubozí nemocní od takových lidí čekat?

Zveřejňujeme tyto případy, abychom obhájčům systému světských ošetřovatelek zjednali náhled do poměrů v našich nemocnicích.

V dubnu 1884 byl zase ošetřovatel nemocných, Nermel de Lariboisière, odsouzen ke dvěma měsícům vězení za udeření pacienta, který mu chtěl zabránit v krádeži vína.

Časopis „Cri du peuple“²⁸⁵ vypráví skutečně hrůzné případy, jež se udály v útulku v Bicêtre, kde je nejvyšším pánem Bourneville, fanatický ateista a neúnavný kariérista (cumulard), který je současně poslanec, šéfredaktor časopisu a hlavní lékař v Bicêtre. Nemocniční sály, které se zametají jen tehdy, když má přijít nějaká oficiální návštěva, jsou obrazem odporné nečistoty. Opatrovníci se baví bitím nešťastných choromyslných pěstmi nebo klíči. A pokud jsou ve zvláště dobrém rozmaru, házejí je do studené lázně a drží jim hlavu pod vodou tak dlouho, až jim obličej zmodrá.

Ředitel v tom své podřízené jen ještě povzbuzuje a doslova se válí smíchy, když nešťastníci dávají své utrpení najevo děsivými grimasami. Lékaři se spokojují zapsáním jejich jmen do knihy nemocných a shrábnutím platů, jež jim tolerantní správa velkoryse přiznává. Asistenti lékařů si, jak se říká, také dávají pohov, a sáloví dozorcí je v tom napodobují...

Před nedávnem přinesli lázeňskému naprosto ochrnutého muže. Lázeňský, právě zabrán do karetní hry, zuřivě vyskočil: „Jen počkej, ty ropucho, já už tě naučím mě rušit!“ a hodil nešťastníka do vany s téměř vařící vodou. Když se sálový dozorce Pariset znovu vrátil, našel nemocného úplně opařeného. Kůže se mu odlupovala v cárech, a jak nám řekl očitý svědek, ani po dvou měsících nebylo poranění ještě vyhojené.

A to je jenom jeden případ z tisíce.

Stejně tak se zachází se starými lidmi. Jeden z nich byl na celou minutu pověšen hlavou dolů, protože... znečistil svou postel!

V lednu 1885 byl pacient v nemocnici Beaujon, pokoj č. 19, stažen z postele na zem opilým dozorcem a pak vhozen do uhelného sklepa, kde po několika minutách zemřel.

Během procesu ve věci smrti tohoto mučedníka s dozorcem Bourréem, z kterého pachatel vyšel se šesti měsíci vězení, zazněly neslýchané věci o ústavu pod nepořádným vedením Quentina a Peyrona.

Řečený Bourré byl dvakrát nebo třikrát vyhnán z různých nemocnic pro opilství a násilnosti na pacientech, ale po několika měsících se vždy klidně vrátil zpátky na to samé místo... Takto byl postupně v nemocnicích Cochin, Lariboisière, Charité, Saint-Antoine, Pieté, Hôtel Dieu, Bichat a Beaujon.

Pacienti jsou bezmocnou obětí nedbalosti a špatného zacházení ze strany chamtivých ošetřovatelů a ošetřovatelek.²⁸⁶ 26. června 1882 světská ošetřovatelka jménem

²⁸⁵ „Cri du peuple“ z 5. listopadu 1884.

²⁸⁶ Je třeba číst otřesnou zprávu, kterou v lednu 1884 dvě stě pacientů z nemocnice v Jory-sur-Seine zaslalo prezidentu Grévymu. Ve zprávě se líčí utrpení, jež musejí snášet od světských ošetřovatelů na rozdíl od pečlivosti a soucitu milosrdných sester.

„Většina z nás,“ říká se tam doslova, „strávila delší čas v světských nemocnicích. Můžeme tedy, pane prezidente, mluvit z vlastních zkušeností. A všichni jsme zajedno v tom, že ze strany

Georges doslova uvařila nešťastného blázna, jiná ošetrovatelka, Marie Contausseová, pacienta zavřela v koupelně a zapomněla na něj. V nemocnici Tenon zemřela paní Devillersová za hrozných bolestí v důsledku klystýru, protože k němu ošetrovatelky Prugnantová a Thibaultová použily 30 gramů dezinfekční směsi místo předepsaných ⁴⁰/₁₀₀ gramu. A v červnu 1883 ve stejné nemocnici zaživa uhořelo malé dítě.

V nemocnici Laënnec dvě takové ošetrovatelky zapříčinily smrt dvouměsíčního dítěte paní Leprouové rovněž podáním nesprávného léku.

Soud nicméně obžalované osvobodil; tím se zastal i neodpovědnosti příslušných úředníků.

V rozsudku se říká: Protože prokazatelně nedostatečné vybavení v nemocnici Laënnec při aplikování obvyklých léků, které nejsou označeny podle druhu a váhy, a má k nim přístup i pomocný personál, což umožňuje jejich nesprávné podávání, nemohou být ošetrovatelky za tento případ volány k odpovědnosti.

Není to samo o sobě děsivé, že jsou zde tak ledabyly pohromadě neškodné i jedovaté léky, aniž by se vůbec dbalo na jejich označení a po nichž se pak sahá, jak se říká, „nazdařbůh“? Jak se asi musí cítit staří lékaři, kteří v dobrozdání Quentino-vi dosvědčili vzorný pořádek v našich starých nemocnicích?

V červenci 1885 dva pacienti nemocnice St. Louis skončili hroznou smrtí. Jejich jména jsou Charles Vandeleyem a Charles Lécouteux. Namísto několika lžiček tzv. německé francovky jim byl podán strychnin. A něco takové se tam stalo již častěji, aniž by to vyvolalo nějaký zvláštní rozruch.

V časopisu „Gaulois“ z 26. února 1884 se píše, jak šéflékař v jisté nemocnici zjistil, že jeho předpisy ohledně podávání léčiv se dodržují zcela opačně... Tak například pacient, jemuž bylo předepsáno víno, dostával místo toho vždy mléko. Na stížnost administrátorovi přišla jen odpověď, aby předepisované množství vína snížil na polovinu nebo na třetinu, protože to vyžadují finanční poměry. Přitom Quentin dostává ze státního rozpočtu 34 miliony! A proč je to možné? Protože všechno bylo rozkradeno. Alespoň jediný příklad: jednoho krásného dne se v jisté nemocnici zjistilo, že chinin nemá požadovanou účinnost. Následné vyšetřování ukázalo, že vlastenecká správa dotyčného ústavu uzavřela smlouvu s italsko-německou továrnou, která místo chininu dodávala jen náhražku.²⁸⁷

milosrdných sester se nám vždy dostávalo ohledů, náležitého ošetření i soucitu, který je nám v našem stavu tak potřebný, a o to všechno jsme zde připraveni.

Naše tvrzení dokládají nemocní v penzionech la Rochefoucauld a les Petits-Ménages, kteří po tři roky měli světskou zdravotní péči a již dvakrát žádali o návrat milosrdných sester.“

Vzdor výmluvnému doporučení doktora Desprèse se městská rada v zasedání z 28. ledna 1885 samozřejmě vyslovila pro zachování světské zdravotní péče. Známý městský radní Menorval v průběhu zasedání přečetl nenávistný dopis proti milosrdným sestrám, který vyvolal trapný dojem i v tomto shromáždění, řeholnicím jinak ne právě nakloněném. „Figaro“ píše, že na dotaz radních Mariusa Martina a Desprèse po jménu pisatele tak nízce obviňujícího dopisu se jim dostalo odpovědi, že jím je Žid jménem David.

²⁸⁷ Je tedy jen pochopitelné, že Pařížané, kteří dříve měli velkou důvěru k lékařům i správě nemocnic, k nim nyní cítí odpor. V době cholery proto bylo onemocnění členy rodiny často zatajováno z obavy, že by nemocný byl podle Quentinova systému hospitalizován ve světské nemocnici.

Stručně řečeno, naprosto chybí pořádek a dohled. Časopis „National“ musel přiznat, „že se nemocným podává zkažené maso“, a „Justice“ připouští, „že v nemocnicích departementu Seine panuje nepořádek a nedbalost“.²⁸⁸ K tomu ještě přistupuje skutečnost, že místo dřívějšího lidumilného postoje lékařského personálu, který se často skrýval pod tvrdým zevnějškem, již několik let v neprospěch pacientů zaujímají zahraniční nebo v cizině vystudovaní lékaři, protože právě ti se těší mimořádnému zvýhodňování a s nemocnými zacházejí spíše jako s experimentem in anima vili.

Když se „Matin“ v důsledku energického protestu francouzských studentů touto záležitostí zabýval, publikoval jsem o tom článek, a od mediků, kteří takové ústavy teprve nedávno opustili, jsem dostal dopisy s otřesnými podrobnostmi. Ani se nechce věřit, jakou trýzeň mnozí pacienti musejí snášet nejen kvůli nemoci, ale i pro svou samotnou existenci.

„Viděl jsem,“ píše dr. Chalvan 22. prosince 1884, „jak cizí lékaři dvanáctkrát zaváděli sondu do rány nemocného Francouze a ještě jim to připadalo zábavné, protože na tom dobrém Francouzovi se přece mohou mnohému naučit. Jsem ochoten dosvědčit, že v důsledku tak nesmyslných experimentů zemřelo mnoho nemocných“.

Když Peyron, bratr Ferryho spoluviníka na tonkinské expedici, který ovšem této okolnosti děkoval za jmenování ředitelem veřejných léčebných ústavů, místo zcela zkompromitovaného Quentina, 27. prosince 1884 vešel do zasedacího sálu představit nové externí i interní nemocniční lékaře, přivítal jej nepopsatelný rámus a pokřik. Hvízdot, hlasité nadávky a urážlivé výkřiky zcela přehlušily projev oportunistického úředníka, a ze všech stran se hlasitě ozývalo: „Zmlkni, bacile!“

Když pak byl mezi interními lékaři jako první jmenován nezákonně tam propašovaný mladý muž z Kuby jménem Albarran, hluk a pokřik v sále se ještě zdvojnásobil.

V lednu 1886 u příležitosti udělování cen a medailí interním i externím medicům v nemocnicích nabyt již neklid téměř charakteru vzbouření. ... Sotva Peyron

V rue Nevers byl sousedy nemocného téměř ubit jeden takovýto světský ošetřovatel, který jej chtěl s pomocí policejních agentů odvézt do nemocnice.

Ve čtvrti, kde bydlím, byl pokus o útěk dvou takových nešťastníků. Ošetřující lékař oznámil policejnímu komisaři Bugnottetovi, že jistá žena onemocněla cholerou. Ubožáčka, vyděšená představou, že bude násilím odvečena do nemocnice, prosila na kolenou svého muže, aby tomu zabránil, a tak umírající žena spolu s bolestí téměř šíleným mužem bloudili obrovitou Paříží jako štvaná zvěř a hledali koutek, kde by mohli pokojně zemřít. Policie, která je ke skutečným zločinům obvykle slepá, nemocnou rychle objevila. Byla zavřena v Maison-Blanche a druhý den odvečena do nemocnice, kde záhy zemřela. Můžeme ještě dodat, že se Camescasse nechal slyšet, že tam prý mají nemocní alespoň právo nikým neobtěžováni zemřít.

²⁸⁸ V důvěrném přípisu Quentinovi, který však v dubnu 1884 přetiskly všechny časopisy, se bez okolků mluví o skandálním hospodaření, panujícím ve světských nemocnicích. Ošetřovatelky, které nastoupily namísto milosrdných sester, bývají často již brzy ráno opilé a nejsou schopné náležitě rozeznávat podávané léky. Z přípisu uvedených zaokrouhlených čísel vyplývá, že zatím co se dříve spotřebovaly ročně celkem 4 000 litrů pálenky, od zavedení nového systému to je již 16 000. Kde dříve postačilo 5 000 litrů rumu, je to nyní 32 000. Proti dřívějším 144 000 kg cukru je to dnes 200 000; oproti 1 893 000 litrům vína jde nyní o 2 646 000; místo dřívějších 1 130 000 litrů mléka se dnes spotřebuje 2 675 000 litrů.

vkročil do sálu, přivítalo jej bouřlivé rozhořčení a ze všech stran se ozývalo: „Fuj, Peyrone, hanba ti!“

Neschopný slova, totálně zmatený pořadatel tohoto aktu opustil sál městské rady zadními dveřmi. Po jeho odchodu rozzuřený dav zpěvračel stoly, rozházel úřední knihy a rozbil plynové lampy.

Internát, dříve vážený institut, z něhož vycházeli mistři vědy, je již pouhým stínem dřívějšího od té doby, co tam pronikli Židé. Všem ctihodným tradicím hrozí naprostá zkáza.

Velký svědek vyšetřování, který také jistě bude jednou znovu předvolán k potrestání skutečných viníků, totiž těch, kteří se snažili obohacovat na úkor bližních, je doktor Desprès, sám volnomyšlenkář, republikán a kmotr Armanda Carrela. Přesto doktor Desprès v našem století všeobecného úpadku působí jako čestný, sympatický zjev. Nemine den, kdy by jménem vědy, zdravého rozumu a lidskosti nepřipomínal Quentinovi jeho spáchané zločiny.

Jím časopisům zasláný dopis z 22. února 1883 jako odpověď na Bournevilleho lži, jimiž se ten snažil klamat veřejné mínění, je do jisté míry kvintesencí řečené otázky:

22. února 1883

Vážený pane redaktore,
ať je to jak chce obtížné, věc se musí bránit.

Pan Bourneville to dělá, jak jen umí, a je třeba uznat, že je mi to trapné. Já však jeho drzé vynášení údajných vlastních zásluh, které si s pomocí kolegů měl získat o nemocnice, nemohu nechat bez dalšího projít, protože se nepochybně jedná o jeho kolegy z obecní rady.

Tedy ve stručnosti řečeno, jeho služby i jejich výsledky spočívají v následujícím:

1. Ošetřovatelé, kterým je víno dodáváno ve větším množství, než je potřeba, je pak prodávají pacientům.

2. Ošetřovatelé, jimiž byl zvýšen plat, chodívají domů pravidelně opilí. Jeden z nich dokonce v mém sále nemocnice la Charité udeřil pacienta.

3. Během osmi měsíců, kdy ošetřovatelky nastoupily na místa milosrdných sester, mají na svědomí již čtyři úmrtí v důsledku nedbalosti. Jedna pacientka utonula ve vaně, a tři další pak během jediného týdne podlehly následkům nesprávně aplikovaného klystýru, jedna z nich v nemocnici Tenon, a dvě v nemocnici Laënnec. Na tento případ narážel v městské radě i sám ředitel veřejných léčebných ústavů, pan Quentin. Ovšem radu oklamal snahou připsat případ na vrub zbožným sestrám. Opakuji tedy, že šlo o pacientku porodnice Cochin s výhradně světským personálem, jež je milosrdným sestrám zcela uzavřená!

Újma, kterou Quentin nemocnicím takto způsobil, je však mnohem větší. Pořádek, vládlost a morálka ze světských ústavů zcela zmizely. Hospodářská správa, která má na starosti ústavní prádlo v nemocnicích Saint-Antoine a Tenon, je měla v takovém stavu, že po inspekci bylo zapotřebí sedmi dní práce praden, než bylo všechno zase uvedeno do náležitého stavu. Poslední Pope-

leční středu se opil celý ošetrovatelský personál, muži i ženy, a pak v postních oděvech vnikl do nemocničních sálů.

Takový personál tedy vychází ze světského ústavu pana Bournevilleho na výchovu ošetrovatelů, ústavu, který podle tvrzení tohoto pána je údajně založen k blahu a prospěchu veřejných nemocnic.

Všechno, co jsem zde uvedl, je ve všech nemocnicích obecně známo a nepotřebuji k tomu nic dodávat. Nechť to již posoudí samo publikum, a končím slovy našeho znamenitého Lafontainea:

Dílo chválí mistra.

Přijměte, pane redaktore, atd.

A. Desprès²⁸⁹

Skandální scény z Popeleční středy, o nichž se dr. Desprès zmínil jenom krátce, jsou pro naši dobu velice příznačné. Sotva si lze představit něco odpornějšího, než orgie v nemocnici, kdy v přítomnosti trpících běhá a povykuje podnapilý zdravotnický personál; tady jásot a křik, tam bolestné sténání umírajících, kteří se dívají na přestrojené muže a ženy a nevědí, zda jde o skutečnost nebo horečné představy fantazie. Opravdu, jaký to protiklad lásky a smrti, hotový rej kostlivců.²⁹⁰

Chyběl zde už jen Quentin, zdravím kypící satyr, jak při hostině tuto záležitost probírá s několika městskými radními a po mocném říhnutí s úsměvem říká:

„Nuže, co si myslíte, dětičky, není pokrok něco nádherného? Řádové sestry takovou skvělou legraci neznají!“

Troufám si tvrdit, že se vyjádřil ještě poměrně zaobaleně, jak má ve zvyku; pravděpodobně při té „legraci“ sám nescházel, protože by mu to bylo podobné.

V poslední době se téměř ve všech nemocnicích událo něco podobného tomu, o čem nám vyprávěl dr. Desprès. List „Écho de la Brie“, z něhož pak zprávu přetiskl „Figaro“ 13. listopadu 1884, píše o tom, co se stalo v chudobinci v Reaux kolem smrti 74letého starce a vyvolalo tehdy veselí celého personálu.

Podle zvyku se ošetrovatelé chystali odstranit tělo zemřelého z lůžka, když je náhle jakási zvrhlá zvědavost přiměla podívat se na něj v jeho vyhublém stavu. Vzдор hlasitým protestům a prosbám několika nemocných žen i jede-

²⁸⁹ V únoru u příležitosti uvádění světských ošetrovatelů do nemocnic v Lyonu zaslal doktor Augagnem, republikán a volnomyšlenkář, listu „Courrier de Lyon“ tři dopisy zcela podobného smyslu.

Ze 600 řádových sester v nemocnicích,“ říká tam, „jich 405 přichází na sálek do přímého styku s pacienty.“ Tvrdím a věřím, že zde v Lyonu a možná ani v celé Francii by se nenašlo 400 žen, schopných okamžitě nahradit služby milosrdných sester. Denně vidíme takové ošetrovatele a ošetrovatelky v soukromých domech a známe tedy jejich průměrný počet...

A kromě toho je mezi religiózními a světskými ošetrovatelkami důležitý rozdíl, spočívající v povaze osobnosti. První nevykonávají svou činnost kvůli živobytí, ujímají se svého poslání ze šlechetných důvodů a spokojují se s ročním platem 40 franků, protože se věci věnují pro spásu své duše. Kolik z těch druhých je naplněno stejnými pohnutkami? Pokud se pracuje pro ideu – i kdyby třeba nebyla správná –, pořád je to víc, než když se pracuje jen pro peníze. V armádě je dobrovolník vždy cennější než naverbovaný žoldák.

²⁹⁰ Abychom porozuměli původu a vývoji duševního stavu, kdy člověk propuká v křečovitý smích a ďábelsky se vysmívá majestátu smrti, je třeba si přečíst pozoruhodnou kapitolu v Micheletově knize o bodu mravního zvratu, jež zažilo 15. století ve Francii za stoleté války. Tehdy začaly tzv. tance smrti na hřbitově sv. Innocenta, kde v noci pomatené dívky řádily na hrobech.

náctiletého chlapce, který byl přítomen tak nedůstojné podívané, mrtvého zcela obnažili.

Asi dvacetiletá korpulentní ošetrovatelka posloužila za srovnávací objekt a ostatní si dovolili nejodpornější poznámky.

Namísto toho, aby tělo mrtvého před uložením do márnice pietně zakryli, jak to vždy dělávaly řádové sestry, ošetrovatelé je prostě pohodili napříč přes máry tak prudce, že to bylo slyšet i v sousedních sálech.

Hlukem upozorněná dozorkyně sice přišla, ale spokojila se vyzváním nemocných k mlčení o celém případu. Když pak bylo tělo konečně položeno na máry, tělnatá ošetrovatelka si na ně se smíchem lehla a za nesmírného rozjaření personálu byli oba odvezeni do márnice.²⁹¹

Neodráží se v tom snad to, co tak výstižně řekl Michelet:

„Lidská kostra je svými hranatými a nemotornými tvary na první pohled obrazem rozmanitých, často komických životních obrátů; ohavně zející chřtán však spíše výsměšně upomíná na podivuhodné uspořádání života. Skelet se člověku podobá, i nepodobá. A přesto je to on. Podobný hrozná karikatura, ukazuje ve svém odporném cynismu vnější nahotu, kterou dokáže úplně a důstojně zakrýt jenom zem.“

Takové výbuchy nepřirozeného veselí, jež se při pohledu na utrpení a smrt zvrhávají v smích, se u našich studujících mediků – na rozdíl od jejich předchůdců, kteří byli skeptici, ale jinak přívětiví lidé – podle všeho již vystupňovaly až k nenávistnému, patologickému materialismu, jak jej známe u Lanessana a Bournevilleho. Internátní ples, pořádaný v Bullieru v říjnu 1885, byl dějištěm nepopsatelných scén. Se ženami se tam jednalo tak nestydatě, že z toho některé dostaly nervový záchvat, což u studentů navíc vyvolalo hotovou bouři veselí.²⁹²

Naše dnešní republikánská vláda ničením víry v duších jen přispívá k tomu, že mladí lidé, kteří přece většinou pocházejí ze slušných rodin, jsou schopni takových zkažeností, jak nám je ukázal zmíněný ples v Bullieru. Quentin se tedy může s hrdostí ohlédnout za dobou, kterou ve vládě věnoval veřejným léčebným ústavům.

Je ovšem plnokrevný zednář,²⁹³ protože posuzuje život jenom z hlediska ukájení smyslových požitek, a také je sám co nejvíce uspokojuje. Kdysi důvěrně spřátelen

²⁹¹ Pod vlivem shora podporovaného materialismu vidíme ve Francii od jisté doby mizet člověku přírodou daný jemnocit, jako je např. úcta před majestátem smrti. V některých nemocnicích se do jedné rakve skládá několik mrtvých. Listy „Gaulois“ ze 7. listopadu 1885 a „Cri du peuple“ z 9. listopadu 1885 podrobně vyprávějí o podobných případech.

²⁹² „Cri du peuple“ z 10. a 13. října popisuje tyto ohavné a bezuzdné výstřelky velmi plasticky.

²⁹³ Mám za to, že je lufton (pozn. překl.: tímto slovem se označuje syn zednáře, resp. zednářské rodiny). Již od roku 1877 zaplavoval „Univers maçonnique“ svými veršíky a vzdychal nad Hiramovou smrtí:

... Hiram je mrtev; synové vdovy nesou
ten tvrdý osud s odvahou a bez nářku.
Následujíc Hiramovo stoické učení,
vždy bude zednářům své požehnání dávat.
Moc Jehovy nikdo nemůže plně poznat,
a on, na vás hiramity, nikdy nezapomene.

s Delescluzem jej opustil ve chvíli, kdy ten byl, jak se říká, již odbytý; v hodině nebezpečí mu řekl: „Nejlepší pro tebe bude, když zemřeš“ a přidal se ke Gambettovi, protože ten byl zdrav a svěží: „Nuže, užijme si života!“ – Od té doby si dopřával na útraty nemocných, ale projevy opovržení ze strany představitelů vědy jej nakonec přiměly své postavení opustit.²⁹⁴

Tážeme se, proč po takových zkušenostech muži jako Rémusat, kteří přece pocházejí z křesťanských kruhů a nesporně jsou inteligentní, nenajdou dost odvahy zastat se těch ubožáků, a proč hlasováním v senátu nezamezí takovým ohavnostem, které se nyní dějí.²⁹⁵ Také ve starém římském senátu byli tzv. pedarii, kteří si nikdy nevzali slovo, nýbrž vždy čekali na znamení, jak si mají počínat a říkalo se jim *pedibus in sententiam ire*. Naši dnešní senátoři k volební urně nechodí, nýbrž se k ní spíše plazí po kolenou.

Zbožné sestry proti zesvětšťování nemocnic bojovaly na svůj způsob; při epidemii cholery svou obětavost ještě znásobily. Sice je vyhnali, ale tváří tvář smrti byly povolány zpátky, a dál se pokorně držely své zásady: „Děj se vůle Boží.“

Všude statečně obstály. Když v pařížském starobinci, který na Avenue de Bréteuil založily *petites sœurs des pauvres* (malé sestry chudých), epidemie choroby nejvíc zuřila, přispěchal obecní radní na pomoc tím, že ubohé starce prostě nechal zmírat hladu.

„Ale jděte!“ zvolal zahanbeně republikán, „to přeháníte!“

Ani trochu ne! Méně prolhaný časopis než ostatní, konkrétně „*Intrasigeant*“, to potvrdil v čísle z 12. listopadu 1884.

Všichni pacienti tohoto ústavu jsou starci, jejichž beztoho špatný zdravotní stav byl ještě zhoršen nedostatečnou stravou.

Je známo, že všechny nemocnice a chudobince dostávají zbytky ze školních jídel. Nemocnice na Avenue de Bréteuil je měla z gymnázia Chaptal. Ale před dvěma lety tuto praxi na návrh plukovníka Martina v městské radě zrušili a nebyla ničím nahrazena. V důsledku toho dostávali staří lidé jen předepsané, tedy naprosto nedostatečné porce, čímž jsou vysvětlitelná tak početná úmrtí.

Plukovník Martin je přitom jediný důstojník, který v poslední válce, poznamenané tolika osudnými chybami, byl obviněn ze zbabělosti před nepřítelem, zatím co

Jediná skutečnost postačí jako důkaz, jak nestydatě zednáři lžou, když totiž tvrdí, že se svým jednáním v nemocnicích jsou v souladu s míněním obyvatelstva. Dodal nám jej znovu dr. Desprès v zasedání generální rady departementu Seine ohledně nalezenců. Řekl tam doslova: „Podle Quentinova nařízení musely matky, které dítě poslaly do nemocnice, odpovídat na otázku, zda si přeji jeho pokřtění. Již po uplynutí roku se jim taková otázka neklade. Důvod? Protože v tom roce z 2 000 matek pouze jediná křest dítěte odmítla!

²⁹⁴ Nešťastní pacienti se však brzy dočkali i něčeho ještě horšího. V srpnu 1884 byl již oficiálně jmenován Strauß ředitelem veřejných nemocnic. Každý nešťastný křesťan, který by se v jeho přítomnosti pokřičoval, by byl u něj, jak se říká, vyřízený. Peyron sice také není o mnoho lepší, ale přinejmenším dosud ještě nebyl zneuctěn soudním trestem.

²⁹⁵ Během hlasování o vyhánění duchovních z našich nemocnic se 34 senátorů, nemajících odvalu hlasovat proti, alespoň pár zdrželo, mezi nimi Paul de Rémusat, admirál Jaurès a generál Pélistier.

Servilita senátu byla tedy tentokrát nadarmo. Doufejme jen, že není daleko den, kdy s ním definitivně skončíme.

o statečnosti našich důstojníků i vojáků nelze sebeméně pochybovat. Generál Lebrun o tom ve své knize „Bazeilles-Sédan“ na str. 68-70 píše takto:

Když se 29. srpna u Mouzonu ocitl 5. sbor v nejvyšším nebezpečí, povšiml si generál de Failly, že mezi jednotkami generála Granchampa byla také kavalérie. Okamžitě poslal svého adjutanta, majora Haillota, k pluku generála de Béville s příkazem zaútočit a podpořit ohrožené levé křídlo. První jednotkou, na kterou Haillot narazil, byl 6. kyrysnický pluk.

Jeho velitelem byl právě náš Martin, který místo toho, aby se okamžitě se svým plukem pustil do boje, se vymluvil na vojenskou hierarchii a prohlásil, že přijímá rozkazy pouze od svého přímého nadřízeného.

„Bezpochyby měl pravdu,“ odsekl generál Lebrun s pokrčením ramen, „že podle řádů by musel rozkaz správně dostat od generála de Béville, avšak takovou odchylku od nich stav tísně ve válce plně ospravedlňuje. V tom případě je ovšem třeba odvážného rozhodnutí k odvrácení hrozícího nebezpečí bez čekání na příslušnou vojenskou autoritu. Major Haillot samozřejmě neměl čas se pro takový rozkaz vrátit. Zatímco se důstojníci rozhořčeně odvrátili od svého strachu se třesoucího plukovníka, pokračoval major Haillot v jízdě, až dorazil k 5. pluku. Zde potkal skutečného francouzského vojáka a šlechtice, plukovníka Cotensona, který beze slova tasil šavli a zavelel ‚do útoku‘. Byla to poslední slova k jeho kyrysníkům, protože o několik minut později jej zasáhla nepřátelská střela a na místě zabila.“

A takovýto důstojník, který ze zbabělosti odmítl zaútočit na nepřítele, ale ubohé starce nechal zemřít hladu, je ideálem pro naši městskou radu. Lóže Alsasko-Lotrinsko, jejímž horlivým členem náš zednář je, však hlasitě jásá nad jeho vlastenecským řečením.

Tímto obrázkem naší městské rady, která nešťastným starcům odmítla nezbytnou potravu, zakončíme naše malé ohlédnutí, protože nic nedůstojnějším snad ani nemůže být.

Srdečně tě zdravím, demokratická zbožnosti, republikánské bratrství, zednářská filantropie! Zdravím tě naposledy s tvým úhelníkem a kružidlem!

A co nyní spatřujeme v závěru této historické knihy: vidím jen jednu postavu, jedinou, kterou bych chtěl každému ukázat. Je to postava uráženého, nadávkami zahrnovaného a trním do krve trýzněného Spasitele. Za 1 800 let se nic nezměnilo! Je tu pořád stará lež a stejná nenávisť téhož národa.

Když pronásledovaný Petr prchal, spatřil cestou do Appie svého božského Mistra kráčet do Říma s křížem na ramenou.

„Kam jde můj Pán a Bůh?,“ ptal se apoštol.

„Chci se nechat znovu ukřížovat.“

Svatý Petr ta slova pochopil a vrátil se do Říma.

A na našich bulvárech, které se svým ustavičným hlukem a luxusem tak podobají cestě do Appie, kde se procházejí metresy v hedvábí a projíždějí se pozlacené kočáry patricijů, nikomu ani nepřijde na mysl obraz trpícího Spasitele. Visí všude ve výkladních skříních, a v hlučném chaosu předměstí je vysmíván karikaturami i pery Židy tak přeplného města Paříže, Židy, kteří jsou i dnes stejně dychtiví vraždit jako

tehdy Kaifáš, zatímco On zůstává vždy mírným a zázraky konajícím těшитelem, jenž s každým, kdo Jej chce následovat, kráčí hlukem ulic.

Vím dobře, že mnohým se bude mé pojetí zdát nedosti povznášející. Aby omluvili svou vlastní lehkomyšlnost, nechtějí a nedovedou si představovat Spasitele jako každodenně trpícího, krvácejícího z otevřených ran a oplakávajícího proti němu zaměřené rouhání. Nechtějí si připustit, že podle jasného vyjádření prvních křesťanů máme i my být účastníky Jeho utrpení,²⁹⁶ a raději se dál pohybují v mlhavé abstrakci.

Oč milejší je mi pojetí nejstarších umělců, kteří nám Spasitele ukazují v každodenním životě jako ztělesnění pravdy a mravů, a připomínají, že Bohočlověk vždy a všude mezi námi ustavičně dlí. Vzpomínám si na krásný obraz, jehož autorem je Fra Fillipo Lippi, který jsem viděl tuším na aukci v Beurnonville: Kristus na nádvoří chrámu promlouvá s učedníky. V popředí se divákovi nabízí pohled na živé město s početnými chodci, se ženami, vracejícími se z trhu a s odplouvajícími lodicemi v průplavu. Na nic tam není zapomenuto – realistické zpodobnění světského se zde mistrovsky mísí s nadzemsky božským.

Tak působil Kristus v Jeruzalémě, tak působí i dnes v Paříži. Jeho utrpení nemá konce. Kdo z nás by někdy při četbě o Jeho smrtelné trýzni neměl alespoň jednou pocit, že se sám nachází na Jeho životní cestě, na níž On za nás zemřel? Kdo by alespoň jednou nepocítil potřebu jeho utrpení zmírnit, z čela se mu řinoucí krev moci setřít nebo alespoň svatému mučedníku věnovat soucitně utěšující pohled? – Každý den vystupuje ten Spravedlivý před očima všech na Kalvárii, ale většina tomu přihlíží lhostejně, myslíc jen na své radovánky a obchody. Někteří by snad proti tomu chtěli horlit, ale neodvažují se vystavovat nepřijemnostem, a říkají:

„Raději se k Němu přiznávám ve vši tichosti, protože jinak by se na mne mohla vrhnout celá ta zednářská a židovská banda.“

Šťasten, kdo prvotní slabost překonal. Živě si představuji radost, až v soudný den před zářivou postavou samotného Krista bude odměněn sebemenší pokus zde na zemi o obranu Všemohoucího, který je pánem země i nebes. Jaká to chvíle, až před Ním bude veškerý chaos lidského myšlení i konání ležet jako otevřená kniha, quidquid latet apparebit (cokoli je skryto, to se objeví) jakou svět ještě nikdy neviděl, a v ní všechna tajemství duše, pohnutky veškerého konání, neodpykané zločiny, skrytá a sotva tušená ublížení, celá velikost pomluv a dokonce i podlost a zvrácenost těch, kteří byli v životě obklopeni úctou a vážností.

Pak budou šťastni ti, kdo pod tíhou svých hříchů budou moci povstat a prohlásit:

„Pane, nejsem hoden, abych vešel do Tvého domu, ale já, bezmocný a slabý, jsem se alespoň pokusil nést Tvoje břemeno, bojovat proti urážkám Tvé osoby a vzít si Tvůj kříž na svá slabá ramena.“

Šťastný ten, který ve chvíli smrti bude moci s Veuillotem říci:

V Tebe, Kriste Pane, doufám na zemi,
nikdy jsem Tě nezapřel,
kéž bude mou nejvyšší odměnou,
aby Bůh jednou nezapřel mne.

²⁹⁶ Quid gloriosus, quam collegam passionis cum Christo factum fuisse! (Dopisy vyznavačů do Říma svatému Cypriánovi).

Spojení s Kristem zde Jeho utrpením a na onom světě Jeho slávu s ním sdílejíce, budeme se pak blíže duchovně stýkat i s našimi otci.

Jsem přesvědčen, že moji čtenáři nejsou pošetilci, cítící falešný soucit s autodafé kacířů a naopak chválící darebáky, kteří v září 1792 ve jménu humanity a pokroku odvlékali na popraviště na tisíce vězňů, starce, nemocné i duševně choré, prolévali krev dětí a stařen, mezi nimiž bylo mnoho takových, kteří ani nevěděli, z čeho jsou obviněni.

Přesto je velmi těžké zcela se vymanit z působení toho, co slyšíme od rána do večera, není snadné vymanit se z nás tak hustě obklopující, uměle židovským tiskem vytvářené atmosféry, a i ti nejlepší někdy proti své vůli podléhají vlivům tohoto moderního bytí.

S pomocí naší knihy a hlavně osobního pozorování světa si každý, jak doufám, udělá do budoucna jasnou představu o skutečnosti dnešních poměrů. Věřím, že muži, kteří založili dosavadní velikost Francie i někdejší velikost Španělska, nebyli ani bezbožníci, ani prostácci. Jimi přijímaná opatření i ukládané tresty nebyly vynášeny v nějakém záchvatu tyranské libovůle, nýbrž odpovídaly nevyhnutelným potřebám nebo takovým nebezpečím, která byla každému jasná. Křesťanskému vědomí se přiči požadavek nechat jednotlivce urážet Krista. Arijec nestrpěl utlačování Semity, a nechtěl se nechat odsoudit k otrocké práci, aby je obohacoval. Rasa, tj. soubor stejně smýšlejících jedinců, tvořící jednolitý celek víry, schopností a tradice, se jenom bránila zcela jiné rase, od ní se zásadně lišící vírou, schopnostmi i obyčejí.

Takové střetnutí má bezpochyby už jen doktrinářský charakter, ale přesto doufám a přeji si, aby tato skutečnost věřící v jejich víře posílila a dokázala jim, že láska k vlasti i láska k Bohu tvoří harmonický celek. Opravdové historické bádání jednou rozbije proti Církvi zaměřené snahy padělatelů dějin, a rozptýlí také jisté pochyby a rozpaky, které občas tísní přesprátiš úzkostlivé duše a ty pak tím spíše podceňují skutečné nepřátele našich předků.

Celá pravda se však jasně ukáže až s příchodem poslední, strašlivé katastrofy... Teprve ve světle blesků a rachotu bouře se král Lear v nehostinné stepi upomíná na malé i na vydědence, a říká:

„Ó, vy ubožáci, potřební, nazí a hladoví, jakpak se ve svých rozedraných hadrech chcete uchránit takovému nečas? Běda, až příliš málo jsem se o vás staral!“

Teprve až přijde mocný poryv bouře, budou privilegované a bezstarostné třídy pod tlakem doléhajícího strachu myslet na duše, které by byly mohly zachránit.

Obávám se, že moje kniha bude plně chápána teprve tehdy, až nastane velký soumrak, o němž tak tajuplně mluvějí Židy vedené tajné společnosti, právě ten velký soumrak, který na ruinách a požářištích zahalí stíny smrti to, co se kdysi nazývalo Francií.

Pak se budou dnešní marnotratníci v cárech a rozedraných botách potulovat po silnicích tak, jako již dříve vyhnanci.

Jak jasně a srozumitelně k nám promlouvá mědirytina, představující jednu takovou exulantskou rodinu. Sinavý, shrbený otec, jemuž tísní srdce neštěstí jeho blízkých, a matka vede za ruku malé dítě, které jen stěží umí chodit. Před vraty němec-

kého statku sedí na lavici sedlák a pozoruje kolem táhnoucí tuláky, na jejichž tvářích jako by se dalo číst: Jak je šťastný, kdo má domov!

Kdyby téměř všechny konzervativní časopisy nebyly padly do rukou Židů, pak by místo zpravodajství o plesech a dámských toaletách svým čtenářům mohly dát k lepšímu obraz toho smutného tuláka.

Jak draze musela zaplatit své výstřelky generace 18. století, která byla stejně neopatrná a lehkomyšlná, jako ta dnešní! Teprve v cizině člověk pocítí, co to znamená žít v exilu. V mnoha městech i domech je ten mrazivý pocit zcela patrný.

Tak například nikdy nezapomenu na hotel U čápa v Basileji, známý jako místo setkávání exulantů, kde jsem pil kávu v malé neútluné zahrádce v přítomnosti čápa jako živého vývěsního štítu. Zdi prastarých obydlí, úzkostné ticho města a dokonce i pohled na nehlučně plynoucí Rýn mi naplnily duši hlubokou zádušností. A je-li v takovém rozpoložení již člověk, který sem přišel jako cestující s plnými kapsami, jaké to asi teprve musí být pro nemajetné vyhnance? Co dělat? Kam se jen obrátit? Nikde v tomto chladném a odmítavém městě se nenajde vřelé přijetí jako v Paříži, kde dokonce i kameny vzbuzují v cizinci pocit domova, a kde si najde své místo.

Jaké to musí být, když ženy jako paní de Argouges nebo de Talmont žijí v ubohé, téměř holé místnosti. A to ještě mnohé z nich vůbec žádné přístřeší nenašly. Tak princezna de Condé trávila noci na holé podlaze a musela se živit jen vařenými brambory.

Jedna z kdysi nejproslulejších krás Versailles prodala poslední šaty na zaplacení pohřbu svého muže a zůstala sama se dvěma dětmi. Slečna de Montmorency musela přijmout místo prodavačky v pekařství, aby uživila matku. Jiné jsou pradleny nebo servírky. Hrabě de Secillon se stal učitelem tance a jednoho dne potkal na ulici barona de Pontgibaud jako podomního obchodníka s krosnou. „Už se nejmenuji Pontgibaud, teď si říkám Labrosse“, a to jméno si ponechal až do časů restaurace.

Paní de Gontaud zhotovuje v Londýně drobné ozdoby z vlny a dostává za hodinu práce dva sou.

Chateaubriand má své ubohé doupě zastřešené starou stolní deskou a přikrývá se novinami. Jednou po delším hladovění upadl do bezvědomí a snad by byl i zemřel, kdyby jej nebyl náhodou našel novinář Pelletier.

I dnešní společníci zábav u Rothschilda a Ephrussiho musejí sami na sobě poznat, jakou bídu a strádání takový exil pro mnohé znamená, a teprve pak pochopí, co znamená mít vlast, pro kterou vůbec nic neudělali. Až potom si uvědomí, co měli tehdy dělat, aby zabránili zruinování společnosti!

Bude to hrozná zkouška pro tyto zchoulostivělé povaleče, kteří nemají ani esprit, ani odolné zdraví a čilost šlechty minulých století. Také nemají charakterovou pevnost Poláků, jež jsem viděl vykonávat nejhrubší práce často téměř o hladu a kteří se museli spokojit jedním šálkem čaje denně.

Apoštol Pavel říká: „Přesto doufejte, i když je všechno proti vám.“ Chceme doufat, že vzdor všem příznakům budeme ušetřeni takového osudu, který si ovšem zasloužíme. Snad se potom někteří z nás vzmuží a procitnou k novému životu. Pak možná také některý z důstojníků, kteří se ještě dnes u sklenky absintu chlubí svými

hrdinskými činy vyhánění ubohých duchovních, se zastydí a zvolá: „Raději smrt, než dál takové hanebnosti!“

A jsem si jistý, že takové slovo by našlo mocnou odezvu. Celá Francie by poté následovala vůdce, který by vystoupil jako spravedlivý soudce, a ne jako muž roku 1871, kteří chudé francouzské dělníky odsuzovali místo zlatem naditých Židů, chudým by ukázal na hromady zlata darebáckého Semity a řekl: „Berte si, co potřebujete!“

Znovu však opakuji, že jsem zde nezamýšlel nic jiného, než podle svého nejlepšího svědomí a vědomí ukázat, jak podezřelým, chtivým a lstivým nepřítelem je Francie zaplavena, zkažena a zhlounuta do té míry, že vlastníma rukama zničila všechno to, co ji dříve povzneslo k moci, vážnosti a štěstí. Napsal jsem zde náš testament? – Nebo jsem připravil začátek znovuzrození? To nevím! Přinejmenším konám svou povinnost tím, že jsem dal patřičnou odpověď na nespočetné urážky a sprostoty, jimiž židovský tisk zahrnuje křesťany. Hlásáním pravdy jsem jen uposlechl příkazujícího hlasu svého svědomí. Liberavi animam meam. (Osvobodil jsem duši svou.)

* * *